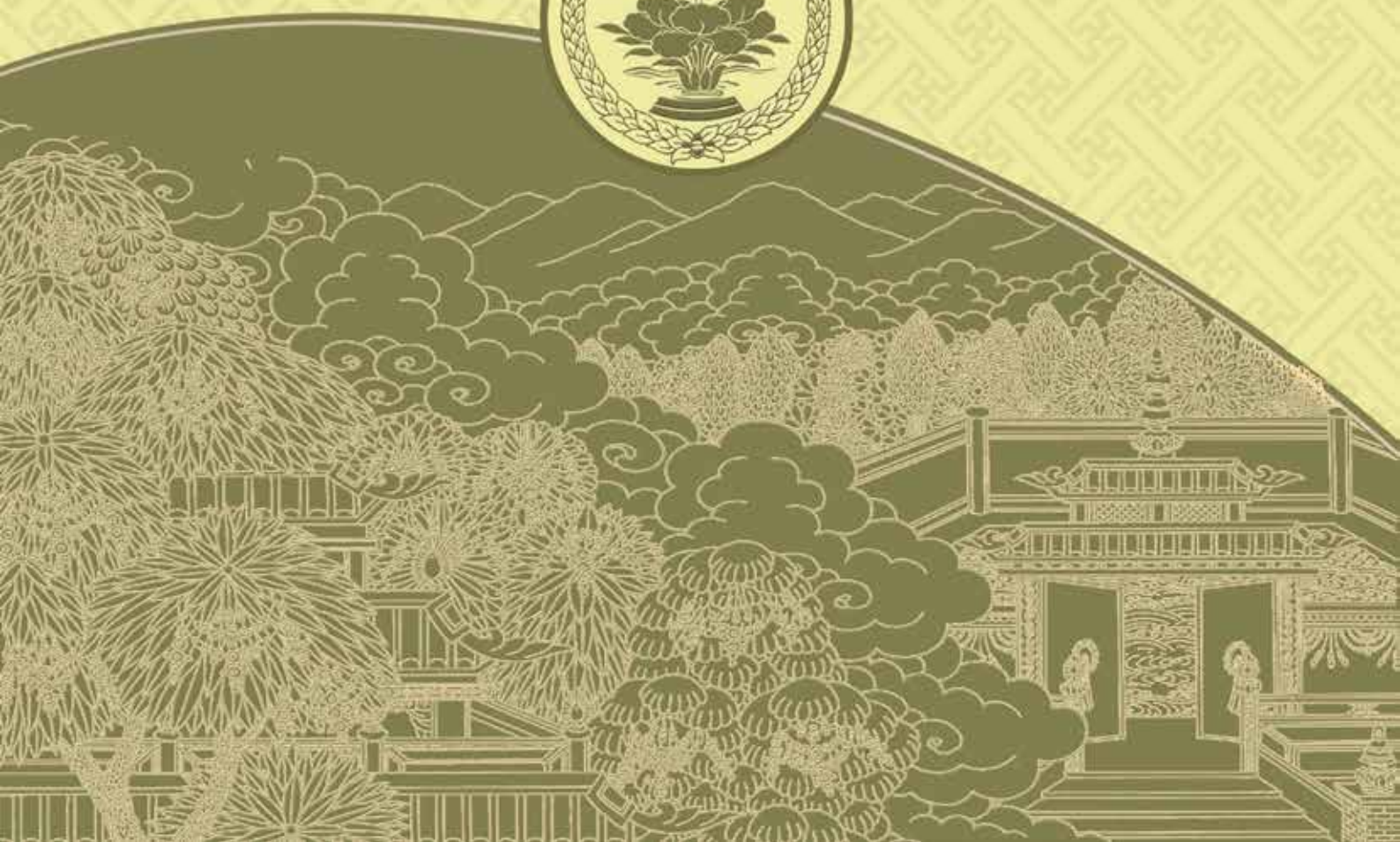

ལམ་དེ་མ་དང་སྐྱབས་འགོ་སྐྱབས་ཀྱི་སྐོར།

༩༥

༡༡། །ཙོ་ནེ་རྩེ་བརྟན་གྲགས་པ་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་
གསུང་འབྲུམ་པོད་བརྟན་བརྟན་པ་
བརྟགས་སོ།།

ལམ་ཁྱིམ་ཆེན་མོའི་དོན་གྱི་སྒྲིབ་པའི་བསྒྲུབ་པ།

དེའི་ཆེ་བ་ལ་གསུམ།	3
༡ རིགས་སྤུན་སྤུམ་ཆོག་པ་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཚུལ།	4
༢ རྟོན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྟེན་ཚུལ།	4
གསུམ་པ་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པ་ལ་གཉིས།	4
གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་ནི།	5
བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ།	6
གཉིས་པ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་ཚུལ་ནི།	7
གསུམ་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟེན་ཚུལ་ནི།	8
བཞི་པ་ཉེས་སྦྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགོ་ཚུལ་ནི།	8
གསུམ་པ་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གསུམ།	9
གཉིས་པ་རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་པ་ནི།	9
གསུམ་པ་ཉན་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས།	9
གཉིས་པ་ཆོས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི།	10
གསུམ་པ་བསམ་སྦྱོར་ལ་བསམ་པ་ནི།	11

གསུམ་པ་མཐུག་ཏུ་ནི།	12
བཞི་པ་གདམས་པ་དངོས་གྱིས་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་བགྱི་བ་ལ་གཉིས། ...	12
ལམ་གྱི་ཅ་བ་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་པ།	12
གཉིས་པ་བསྟེན་བྱེད་སློབ་མ་ནི།	13
གསུམ་པ་དེས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་ཚུལ་ལ་གཉིས།	14
གཉིས་པ་ཅ་བ་དད་པ་སྐྱང་བ་ནི།	14
གཉིས་པ་སྒྲོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས།	16
བཞི་པ་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན་ནི།	17
ལྔ་པ་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི།	17
རྒྱག་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།	18
གཉིས་པ་སྒྲོར་ཚུལ་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟེན་པ་ལ་གཉིས།	18
གཉིས་པ་སྐྱབས་འདིའི་སྒྲོར་ཚུལ་ནི།	20
གཉིས་པ་བསྟེན་ནས་སློབ་ཇི་ལྟར་སྐྱང་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས།	24
གཉིས་པ་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཚུལ་བསམ་པ་ནི།	26
གསུམ་པ་རྟེན་དཀའ་བ་བསམ་པ་ནི།	27

གཉིས་པ་སྟོང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་ཚུལ་ལ་གཉིས།	28
གཉིས་པ་སྟེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྲིང་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གཉིས། ...	31
གཉིས་པ་དེ་ལྟར་འབྲིང་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གཉིས།	31
གཉིས་པ་སྟོང་པོ་ལེན་ཚུལ་དངོས་ལ་གསུམ།	33
གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བའི་འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ནི།	39
དེ་ལྟར་ན་ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ལ་གསུམ།	40
གཉིས་པ་དུད་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ནི།	46
གསུམ་པ་ཡི་དྲགས་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ནི།	46
གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	48
གཉིས་པ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ལ་གཉིས།	49
གསུམ་པ་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། .	56
ལས་འབྲས་སྦྱིར་བསམ་བ།	56
གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞག་པ་ནི།	68
གསུམ་པ་འཇུག་ལྗོག་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།	69
སྤྱག་ཀུན་གཉིས་གྱི་སྒོ་ནས་བསམ་བ།	71

གཉིས་པ་སྐྱབ་བདེན་བསམ་པ་ལ་གཉིས།	73
གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། ...	78
གཉིས་པ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསམ་པ་ལ་བཞི། ...	85
བཞི་པ་དོན་བསྐྱབ་བའི།	89
བཞི་པ་ཐར་བར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། .	90
གསུམ་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒོ་སྒྲོང་བ་ལ་གསུམ།	92
ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བསྟན་པ།	92
གཉིས་པ་སེམས་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི་ལས།	93
གཉིས་པ་ཞི་བ་ལྟའི་གཞུང་ལྟར་སྐྱར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ།	102
གསུམ་པ་སྐྱོད་པ་ལ་སྒོ་བ་ཚུལ་ལ་གསུམ།	108
གསུམ་པ་བསྐྱབ་བུ་ལ་སྒོ་བ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	110
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་སྒོ་བ་པའི་ཚུལ།	110
གསུམ་པ་དེ་ལ་སྒོ་བ་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས།	113
སྐྱོད་པ་སྐྱེ་ལ་སྒོ་བ་ཚུལ།	113
གཉིས་པ་གཞན་རྒྱུད་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བཞི་ལ་ལྟ།	137

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དུ་པར་བྱེན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་པ་སྟེ་འདི་ལ་བྱུག ..	139
གཉིས་པ་དེ་ལ་བཏེན་ནས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་སྒྱུར་བསྟན་པ་ནི། ..	156
གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམ་ཚུལ་འཆད་པ་ལ་བཞི།	157
གསུམ་པ་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།	159
གཉིས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས་ལ་གསུམ།	160
རིགས་པའི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ།	160
དགག་བྱ་ངོས་ཟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།	160
གཉིས་པ་ངོས་མ་ཟེན་པའི་གཞན་ལུགས་འགོག་པ་ལ་གཉིས། ..	161
གཉིས་པར་དགག་བྱ་འགོག་པ་དེ་ཐལ་རང་གང་གིས་བྱེད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ..	169
གསུམ་པ་དེ་ལ་བཏེན་ནས་ལྷ་བ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ།	170
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ།	170
གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི།	179
གསུམ་པ་ལྷ་བ་དེ་དག་གོམས་པས་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་ཚུལ་ནི།	183
གསུམ་པ་ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས།	185
ལམ་སྒྱུར་དོན་བསྐྱུ་བ་ཅུང་ཟད་བཟོད་ན།	189
གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དུ་དོ་ཇེ་ཐེག་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ནི།	190

ལམ་རིམ་དང་སྐབས་འགོ་མོགས།

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་འབྲིད་འབྲེར་བདེ་ཀྱན་པན། ..	194
ལམ་རིམ་སོགས་ནས་འབྱུང་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་དང་	
ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱེད་ཚུལ།	257
ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བཟོད་པའི་	
སྒོན་ལམ་བྱང་ཆུབ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས།	298
སྐྱེས་བྱ་གསུམ་དང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་	
དཀར་གནས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ།	306
ཀྱན་སྒྲོང་འཆོས་ཚུལ་སོགས་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲོར་བཤད་པ་	
སྒོ་གསལ་དཀར་བྱེད།	341
ཆོགས་ཞིང་དང་འབྲེལ་བའི་སྙིང་པོའི་ཉམས་ལེན་བདེ་བ་ཅན་དུ་	
འགོ་བའི་ལམ་བཟང་།	367
བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འབྲིད་ཡིག་སྙིང་པོའི་དོན་བསྐྱེས་པ།	378
བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མའི་འབྲེལ་བ་ཉུང་དུ་ནམ་གསལ་ངོ་བོ་	
ཆེན་པོ་དབྱེས་པའི་མཆོད་སྤྱོན།	394

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཇི་སྟེ་མའི་དགོངས་པ་	
གསལ་བར་བྱེད་པ་རྒྱལ་སྐས་འཇུག་དོགས།	455
དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་སྐྱབས་འགྲོའི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་	
བསྟན་པ་དངོས་བྱུང་འབྱུང་གནས།	482
སྐྱབས་འགྲོའི་དམིགས་རིམ་ཐར་པའི་སྟོ་འབྱེད།	501
སྐྱབས་འགྲོའི་ཁྱིད་ཡིག་མདོར་བསྐྱས་དང་གཏོར་མའི་རིམ་པ་	
གསལ་བ།	508
སྤྱི་གྲྭ་སྐྱབ་འཛོམས་བྱེད་སྟོབས་བཞིའི་ཉི་མ།	513
མདོ་རྒྱད་ཟབ་མའི་གནད་དོན་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་ཐུན་མོང་དང་	
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་བཤད་པ།	517
ཇི་བཅུན་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྟོང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་	
འཁྱིད་ཡིག་བསྐྱས་པ།	552
ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་སོགས་དང་ཆེ་མཐའི་	
དོན་བསྐྱས་ནས་བཀོད་པ།	563
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཚུལ་བཀལ་ལན་	
དོགས་གཅོད་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དགོངས་དོན་ཆ་ཤས་ཀྱི་སྟོང་བོ།	592

༡ གོང་ས་༡ སྐབས་མགོན་ཆུལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་བྱ་གསུ་
རྩེ་བཞིན་འོག། སྤྲོད་གྱིས་གཞིན་སྤྱི་ས་སྤྱོད་གསར་དོན་གཉིས་ཅན་རྣམས་ལ།
ཀྱུ་ལྷ་རྟགས་ཅན་གྱི་ལག་ཐོག་ཁ་པར་དང་ iPad སྤྱོད་མཉམ་སྤྱོད་གསུང་
ནས་དཔེ་དེབ་འདི་བཞིན་བོད་ཡིག་ལམ་ནས་གཟིགས་བདེ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་
བཅོས་པ་ཡིན། སྤྲོད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་དཔེ་དེབ་དོ་བཤུས་ལག་ཏུ་འགྱུར་
ཆེ་དེབ་གངས་མང་དུ་གཏོང་བྱའི་གོ་སྐབས་འོང་སྲིད་ན་དེར་སྤྲོད་པའི་ལམ་
སྟོན་བཀའ་སྤྱོད་དགོངས་འཆར་ལྟར་སྤྱོད་ཡོང་བར་རེ་བསྐྱེལ་ཞུ་བྱུང་།
ཞུ་དག་བསྐྱར་མ་སོགས་ལ་རང་རྒྱས་གང་ཡོད་གྱིས་འབད་ཚུལ་གྱིས་ཁུལ་
བྱས་ཀྱང་ཆུད་ཆེད་ཞན་སྐབས་ནོར་འཁྲུལ་གང་ཤོར་རྣམས་བཅོད་གསོལ་
ཞུ་བྱུང་བཅས།

མེར་སྤྲོད་དག་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

དེབ་བཅོས་ཐིན་པ་རྣམས་སྤུལ་དགོས་ན་བྱ་བྱུང་ནས་རིན་མེད་དུ་སྤུལ་ཆོག།

བྱ་བྱུང་། marjamson618@gmail.com

༡༡། །བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོ་བསྟུས་པ་
རྗེའི་དགོངས་གསལ་དབྱེས་བྱེད་མཆོད་སྦྱོར་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོ་བསྟུས་པ།

༡༡། །ན་མོ་གྲུ་རུ་མཆུ་རྩོད་པུ་ཡ། །ལྷ་མིའི་འདྲེན་མཆོག་མཉམ་མེད་
ཟས་གཙང་སྤྲུལ། །བྱམས་བཅེའི་བདག་ཉིད་རྗེ་བཙུན་མི་པམ་མགོན། །རྒྱལ་
ཀུན་མཁུན་རབ་དབང་ཕྱག་འཇམ་པའི་དབྱངས། །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
གསུམ་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཇོལ། །འཇམ་སྒྲིང་རྒྱན་གྱུར་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་དང་།
མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་འཕགས་གྲོལ་གསེར་སྒྲིང་པ། །རྫོ་བོ་ཡབ་སྤྲུལ་
པོ་ཉོ་སྤང་ཤར་སོགས། །བཀའ་གདམས་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་འདུད། །
སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉིད། །རྒྱལ་དང་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་བཞེད་
པ་བཞིན། །གསལ་མཛད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ། །ཡབ་སྤྲུལ་བརྒྱད་
པར་བཅས་ལ་གྲུས་པས་འདུད། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་
གཙོ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཞེས་གྲགས་པའི། །ལེགས་བཤམ་འདི་ལ་
རང་སྤྲུལ་བསྟུས་དོན་ཞིག །འཆད་ལ་ཡིད་ནི་ཀུན་ནས་སྦྱོར་བར་གྱུར། །

དེ་ལ་འདིར་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་
འདིའི་ས་བཅད་དང་བསྟུན་པའི་བསྟུས་དོན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རི་ལྟར་

འཆ་མས་པ་ཞིག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་། ཡུན་ཆོགས་དག་ལེགས་བྱེ་
བས་བསྐྱུན་པའི་སྒྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དང་པོས་སྟོན་པ་དང་།
གཉིས་པས་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་དང་། །གསུམ་པས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་
དང་། བཞི་པས་རྩོ་པོ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷ་པས་ལམ་རིམ་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་
རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བྱག་བྱས་ཏེ། དེང་དུས་རྣལ་འབྱོར་བཙུན་རྣམས་ཐོས་
པ་ཉུང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་ལམ་རིམ་རྩོམ་པའི་དགོས་
པ་ཀུན་སྒྲོང་དང་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དང་ཉན་པར་བསྐྱེལ་བ་རྣམས་སྟོན་
ནོ། །

དེ་ནས་འདིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྐྱུས་པ་
ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འབྲིད་པའི་ཚུལ་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་
བའི་ཆོས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད་བྱའི་ཆོས་ངོས་བཟུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་
ན་བྱང་ཆུབ་ལས་ཀྱི་རིམ་པའི་བྲིད་ལ་བཞི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པ་པོའི་
ཆེ་བ། ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ། ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་ཅི་ལྟར་བྱ་བ། སྒྲོབ་མ་ཅི་ལྟར་བྱེ་
བའི་རིམ་པ་རྣམས་འཆད་ཅིང་། དང་པོ་མཛད་པ་པོ་ནི། གདམས་ངག་འདི་
སྦྱིར་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པས་མཛད་པའི་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་གདམས་ངག་
ཡིད་ལ། བྱད་པར་དུ་འདིའི་གཞུང་ནི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཡིན་པས། དེ་
མཛད་པ་པོ་ཡང་འདིའི་མཛད་པ་པོ་འོ། ། ཞེས་པས་གདམས་ངག་འདི་མཛད་

པ་པོ་དག་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་ངོས་བཟུང་ངོ་། །

འདི་ཅུང་གོ་མི་བདེ་བའི་རྒྱན་གྱིས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྒྲུང་ཡང་
དོན་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་པར་སེམས་ཏེ། གདམས་ངག་འདི་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་
གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གདམས་ངག་འདི་ལོ། །དེ་ནི་འབྲུང་ཁུངས་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྲིར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་མཛད་པའི་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་
ལས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཡིན་པས་རྒྱན་གྱི་གདམས་ངག་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་བདག་གིས་འཆད་
པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདིའི་ཁུངས་བྱ་རྒྱུའི་གཞུང་དངོས་ནི་ཇོ་བོས་མཛད་
པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ཡིན་པས་འདི་ཡང་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་
གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་དེ་མཛད་པ་པོ་བྱམས་པ་
ཡང་ལམ་སྒྲོན་གྱི་མན་ངག་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདིའི་མཛད་
པ་པོ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པ་ལོ། །

དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དྲི་པི་ཀཱ་ར་ལྷོ་རྩོན་ཞེས་སོགས་གྱིས་
མཛད་པ་པོ་ཇོ་བོའི་ཁྱད་ཆོས་འཆད་དེ།

དེའི་ཆེ་བ་ལ་གསུམ།

རིགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཚུལ། རྟོན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་
བརྟེས་ཚུལ། བརྟེས་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་ཚུལ་ལོ། །

བཀྲར་ཏེ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་བློ་མ་བསལ་ནས་རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་བོད་དུ་མཛད་ཚུལ་ལྟ་སྟེ་མ་ཁུ་དབོན་གྱིས་རྒྱ་བཙོན་སེང་
དང་ནག་ཚོ་ལོ་རྩེ་བ་གཉིས་རྒྱ་གར་དུ་བཏང་སྟེ་སྤྱན་དངས་ནས། བསྟན་པ་
ལ་དག་ཐེར་མཛད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་སྒྲོན་འདི་
བཅུ་མས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་བསྟན་པ་དར་བར་མཛད་དོ། ། །རྩོ་བོ་ལ་རྒྱ་
གར་དང་བོད་ན་སྒྲོབ་མ་ཁུད་པར་ཅན་མང་ཡང་གཙོ་བོ་ནི་སྒྲོལ་མས་ལུང་
བསྟན་པའི་འགྲོམ་སྒྲོན་རིན་པོ་ཆེའོ། །སྐབས་འདིར་ནི་རྩེའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པར་
འོས་ཀྱང་གཞན་དུ་བརྗོད་ཟིན་ཅིང་མང་བར་དོགས་ནས་བཞག་གོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་ནི།

སྒྲིང་རྩོ་བོས་མཛད་པའི་གཞུང་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཡོངས་
སྒྲོགས་པ་ནི་ལམ་སྒྲོན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ལུགས་གཞན་ལས་ཁུད་
པར་དུ་འཕགས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལམ་སྒྲོན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་ཁུད་ཆོས་
བསྟན་ནས་གཞུང་དེའི་གདམས་ངག་གི་ཆེ་བ་ལ་བཞི། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་
འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་
འཆར་བའི་ཆེ་བ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོག་པའི་ཆེ་བ། ཉེས་
སྒྲོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་བའོ་ཞེས་ཆེ་བ་བཞི་བཤད་པའི་

དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བརྗོད་ན།

བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ།

དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱིས་གདུལ་བྱ་མཆོག་དམན་སྣ་ཆོགས་པའི་

ཚོ་དང་བསྟན་ནས་གསུང་རབ་བརྗོད་བྱ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བསྟན་ཀྱང་། དེ་

ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དང་།

མཐར་སངས་རྒྱལ་འཕྲོག་པའི་ཐབས་སུ་གོ་བར་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་

གྱི་གཙོ་བོ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་

ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་རྣམས་སངས་རྒྱལ་འཕྲོག་པའི་ཐབས་སུ་རི་ལྟར་

འགྱུར་ཞེ་ན། འགྱུར་ཏེ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་

ཀའི་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མང་དུ་བཤད་པས་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་

སུ་འགྱུར་ཞིང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞི་བ་ཅུ་མ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྟོན་པ་

རྣམས་ནི་དེའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱད་སྟེན་པར་བྱས་ནས། མཐར་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་

པའི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བས་ཀྱང་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་

རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་

བོ་དང་ཡན་ལག་ཅི་རིགས་སུ་འདུའོ། །

དོན་བསྐྱུས་བ་ན་དེ་ལྟར་ན་གདམས་ངག་འདིས་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གནད་

ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་འབྲིང་པས་ན་

འདི་ནི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ་དང་ལྡན་ནི་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྐབས་འདིའི་བསྟན་པ་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པ་ཞེས་པའི་དོན་མིན་གྱི། ཆོས་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་
སོ། །

གཉིས་པ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་ཚུལ་ནི།

སྒྲིང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རྣམས་དང་། མཁས་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་
མཇེད་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་གདམས་ངག་ཡིན་མོད། ད་ལྟའི་གང་
ཟག་གིས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་གདམས་ངག་ཏུ་གོ་མི་རུས་པས་
གཞུང་འདི་ལྟ་བུལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྣམས་འཆར་རྒྱ་བའི་ཐབས་སམ་གདམས་
ངག་ཏུ་འཆར་ཞིང་གོ་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་བསྒྲུར་གདམས་པ་འདིས་བཤེས་
གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་བར་གསུང་དགོངས་
འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཆར་བར་བསྒྲུས་ནས། དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ལ་འཛོག་སྒྲོམ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་འཛོག་སྒྲོམ་དང་དབྱེད་
སྒྲོམ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་དེ་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་བར་བྱིལ་ནས་འབྲིད་པས་ན་གསུངས་ཐམས་ཅད་
གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་རྟེན་ཚུལ་ནི།

གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ། རྩོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་
བྱའི་མཆོག་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོག་དོན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་འཕྲོ་
བས་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་འཇུག་མི་རུས་ཤིང་ཞུགས་ཀྱང་ངེས་དཀའ་ལ། གཞུང་འདི་
ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་གཙུག་པོའི་གནད་རྣམས་དགོངས་པ་
རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་ངེས་རུས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་དོན་བསྐྱར་གདམས་པ་
འདིས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གནད་ལ་ངེས་པ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་སྟེར་བར་
འགྱུར་ཏེ་དེའི་ཚུལ་ནི་སྐྱབས་རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་འགའ་ཞིག་གིས་དབེན་
པར་བསམ་གཏན་ཅམ་བསྒྲུལ་གྱི། རྩོས་བསམ་མང་པོ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་གཞུང་འདི་དག་གི་ཕྱོགས་སུ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ཉེས་སྦྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི།

རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རྣམས་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་ཀྱི་གདམས་པར་
མ་གོ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་འགའ་ཞིག་འཆང་རྒྱ་བའི་གོགས་སུ་བཟུང་ནས་སྐྱར་
བ་འདེབས་ཤིང་སྤངས་ན་ཆོས་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བས་སྤིག་ཤིང་ཏུ་ཆེད། །དེ་
ལས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ངེས་པ་རྟེན་པ་ཅམ་གྱིས་ཉེས་སྦྱོད་དེ་དག་རང་
འགགས་སུ་འགྲོ་སྟེ། བཀའ་དང་གཞུང་ཆེ་བ་གཞན་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་

སྐྱབ་པའི་ཐབས་སུ་ཤེས་ནས་གྲུས་པ་སྦྱི་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་རི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གསུམ།

ཉན་པའི་ཚུལ། བཤད་པའི་ཚུལ། མཐུག་ཏུ་ཐུན་མོང་དུ་བྱ་བའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན། ཆོས་དང་ཆོས་སྦྱ་བ་ལ་རིམ་གྱི་
བསྐྱེད་དེ་ཉན་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐོས་པའི་ཆོས་སྦྱ་བ་ལ་
བས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐོས་པ་དགོས་ཚུལ་
དང་དེའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་རིམ་གྱི་བསྐྱེད་པ་ནི།

སའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་ལས། གཅིག་ཏུ་དད་ཅིང་གྲུས་པས་ཆོས་མཉན་
གྱི། །དེ་ལ་འབྲུ་ཞིང་སྐྱར་པ་མི་བྱའོ། །ཆོས་སྦྱ་བ་ལ་མཆོད་པར་བྱ་བ་ནི། །
སངས་རྒྱས་འདྲ་བར་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་སྦྱ་བ་
ལ་མཆོད་ཅིང་བཀྱར་སྟེ་བྱེད་དགོས་པ་སྟོན་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ཉན་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས།

སྟོན་གྱི་སྟོན་གསུམ་སྟོང་བ་དང་། འདུ་ཤེས་ཐུག་བསྟར་པའོ། །དང་པོ་
ནི། སྟོན་ཁ་སྐྱབ་ལྟ་བུ་དང་། རང་མི་གཙང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཞབས་རྒྱལ་བ་ལྟ་
བུའི་སྟོན་གསུམ་སྟོང་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་ལ་རྣ་བ་མི་གཏོད་པ་དང་། ཀྱན་
སྟོང་སྟོན་ཅན་དང་། ཆོག་དོན་ཡིད་ལ་མི་འཇིན་པར་བརྟེན་པ་རྣམས་སྟོང་

དགོས་པའོ། །འདྲ་ཤེས་བྱུག་བསྟན་པ་ནི། རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་སྒྲི་
བ་ལ་སྒྲན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་ལ་སྒྲན་ལྟ་བུ་དང་། རོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་
ནད་གསོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འདྲ་ཤེས་
དང་། ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་འདྲ་ཤེས་ནམས་བསྟན་དགོས་
པའོ། །དེ་ཡང་རང་ལས་ཉོན་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་དང་། སྒྲན་
པའི་སྒྲན་ཀྱིས་ནད་སེལ་བ་ལྟར་ཆོས་སྒྲི་བ་སྒྲན་པ་ལྟ་བུས་སྒྲན་ལྟ་བུའི་ཆོས་
བསྟན་ནས་ནད་དེ་དག་སེལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཆད་མའི་
སྐྱེས་བུ་སྐྱང་དོར་མི་སྐྱ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་པས་དེའི་གསུང་ལྟར་སྟོན་པའི་
བཤེས་གཉེན་ཡང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་། ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་བྱས་པས་སྟོན་
པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བའི་འདྲ་ཤེས་འཛོག་
དགོས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཆོས་ཉན་བཤད་བྱས་པ་དོན་ཡོད་པར་སྐབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི།

ཆོས་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན། སྟོན་པ་དང་ཆོས་ལ་རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་པ།
བསམ་སྒྱུར་རི་ལྟ་བུས་བཤད་པ། ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་དང་མི་བཤད་པའི་
བྱད་པར་རོ། །

དང་པོ་ནི། རྟོན་བཀྱར་གྲགས་འདོད་དང་། ཟང་བེང་ལ་མི་བསྐྱ་བར་
ཆོས་བསྟན་པ་ལ་ཕན་ཡོན་བཙུ་ཡོད་པར་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་ལས་བཤད་

ཅིང་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་སྟོན་པ་པོས་ཆོས་དང་སྟོན་པའི་བཀའ་ངེན་བླ་
ནས་བཀྱར་ཞིང་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་བསམ་སྦྱོར་ལ་བསམ་པ་ནི།

གོང་དུ་བཤད་པའི་འདུ་ཤེས་དྲུག་བསྟན་ཅིང་གཙོ་བོར་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བསམས་ནས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བ་ནི་གཙང་སྤྱོད་དང་ལྷན་
བས་ཡིད་དང་མ་ཐུན་པའི་གནས་སུ་བྲི་སྟོན་ལ་འཁོད་ནས་བདུད་ཚར་གཙོད་
པའི་སྒྲགས་འདོན་པའམ་ཤེར་སྦྱིང་ཚར་གསུམ་མམ་གཅིག་བྲས་ནས་ང་
རྒྱལ་སྤངས་ཏེ་ཕན་འདོད་ཀྱིས་བཞིན་མདངས་གསལ་བས་དཔེ་དང་གཏན་
ཆིགས་དུ་མས་སྐབས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བཤད་པར་བྱ་བའོ། །

བཞི་པ་ནི། ཆོས་ཉན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བ་སྦྱི་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་
མ་གསོལ་བ་དང་། མ་གྲུས་པ་དང་། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཏྲ་སྒྲང་
སོགས་ཞོན་པ་དང་ལྷམ་གྱོན་པ་དང་མཆོན་ཐོགས་པ་སོགས་ལ་མི་བཤད་
ཅིང་། ཉལ་བ་ལའང་བཤད་དུ་མི་རུང་ཡང་ནད་པ་ལྟ་བུ་ལ་རུང་བ་ནི་དམིགས་
བསལ་ཏེ་དོན་གཉེར་ཆེ་ཞིང་དད་ཅིང་གྲུས་པ་ཆེ་བ་སོགས་ལ་བཤད་པར་
བྱའོ། །

བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་བཙུ་ལྟན་ཞིག་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེའི་
དོན་བསྟུན་དུ་ལ་བ་ཚུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྟེན་པ། ཞི་བ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྟེན་པ།
ཅེ་བར་ཞི་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟེན་པ། ལུང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྟུག་པ།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་འམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ།
སྟོབ་མ་ལས་ཡོན་ཏན་སྟུག་པ། རི་ལྟར་བྱི་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟོབ་པ་
མཁས་པ། བཙེ་བ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ། ཡང་ཡང་འཆད་པ་ལ་སྟོར་ལ་
མེད་པ། གཞན་དོན་ལ་བཙོན་འགྲུས་མཛད་པ་སྟེ་བཙུ་དང་ལྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྟེན་བྱེད་སྟོབ་མ་ནི།

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གཟུར་གནས་སྟོན་ལྟན་དོན་གཉེར་བའི། །ཉན་པོ་
སྟོད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། །སྟོབ་པོ་ཡོན་ཏན་རྣམས་གཞན་དུ། །མི་འགྱུར་ཉན་པ་
པོ་ལའང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་གསུམ་ལྟན་ཞིག་སྟེ། དེ་ནི་
ཕྱོགས་ལྗུང་མེད་པའི་གཟུ་བོར་གནས་པ་སྟོན་གྱིས་དང་ལྟན་པ། ཆོས་དོན་དུ་
གཉེར་བའི་ཉན་པ་པོ་སྟོད་དུ་རུང་བའོ། །དེ་གསུམ་མ་ཆང་ན་ཆོས་སྟོབ་པོའི་
ཡོན་ཏན་རྣམས་ཉན་པ་པོ་ལ་རྣམས་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་ཡོན་ཏན་དུ་
སྟང་བར་འགྱུར་ལ། དེར་མ་ཟད། སྟོབ་པོ་ལ་ཡང་ཉན་པ་པོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
ཡོན་ཏན་དུ་སྟང་ཞིང་སྟོན་དུ་སྟང་བར་མི་འགྱུར་ངོ། །དེའི་སྙིང་དུ་ཆོས་དང་
ཆོས་སྟོབ་པ་ལ་གྲུས་པ་དང་ཡིད་གཏོད་པ་གཉིས་བསྟེན་ཏེ་ལྟར་ཡང་རུང་ངོ། །

གསུམ་པ་དེས་དེ་རི་ལྟར་བསྟེན་ཚུལ་ལ་གཉིས།

བསམ་པ་དང་སྒྲོར་བས་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསམ་པ་
སྒྲིར་བསྟེན་པ། ཅ་བ་དད་པ་སྦྱང་བ། བཀའ་བློན་བློན་ཏེ་གྲུས་པའི་ཚུལ་ལོ། །
དང་པོ་ནི། སྒྲོར་པོ་བཀོད་པ་ལས། སེམས་དགུས་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་པར་
བཤད་པའི་དོན་བསྟུན། རང་ཉིད་སྒྲ་མའི་དབང་དུ་གཏོང་བ་བྱ་མཛད་ས་པ་ལྟ་
བུའི་སེམས། དེ་སྦྱས་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་རྣེ་རྣེ་ལྟ་བུའི་སེམས། སྒྲ་མའི་བྱ་བ་
ལུས་བཟོད་པ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། སྦྱག་བསྐྱལ་བྱང་ཡང་མི་བསྐྱལ་བ་
ཁོར་ཡུག་ལྟ་བུའི་སེམས། དན་ལས་ཀྱང་སྦྱབ་པ་བྲན་ལྟ་བུའི་སེམས། ང་
རྒྱལ་ཚུང་བ་ཕྱག་དར་པ་ལྟ་བུའི་སེམས། སྒྲ་མའི་ཁུར་ཆེ་བ་རྣམས་འཛིན་པ་
ཐེག་པ་ལྟ་བུའི་སེམས། སྒྲ་མས་གཤེ་ཡང་མི་ཁོ་བ་བྱི་ལྟ་བུའི་སེམས། སྒྲ་
མའི་བྱ་བ་ལ་མི་སྒྲོ་བ་བྱ་ལྟ་བུའི་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ཅ་བ་དད་པ་སྦྱང་བ་ནི།

དཀོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལས། དད་པ་སྒྲོན་དུ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་སྦྱང་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད། །ཞེས་སོགས་དང་། ཆོས་བརྩུ་བ་
ལས། དད་པ་ཐེག་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །དེ་བྱིར་སྒྲོ་དང་ལྡན་པའི་མིས། །དད་
པའི་རྩེས་སྦྱ་འབྲང་བ་བསྟེན། །དད་པ་མེད་པའི་མི་དག་ལ། །དཀར་པོའི་ཆོས་
རྣམས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་བྲངས་ནས་སྦྱབ་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དད་

པ་ལ་སྒྱིར་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་ལས་འབྲས་དང་བདེན་བཞིའི་སྒྲང་དོར་
ལ་དད་པ་སོགས་མང་ཡང་སྐབས་འདིར་ནི་སྒྲ་མ་ལ་དད་པའོ། །

དད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་ལ་ངེ་ལྟར་བཟླ་བ་ནི། འདུས་པའི་ཅ་རྒྱད་
དང་། ལག་ན་དོ་རྗེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱད་སོགས་ལས་སངས་རྒྱས་དང་འབྲ་
བའི་འདུ་ཤེས་འཛོག་པར་བཤད་ཅིང་། རྒྱད་ཕྱི་མ་དེ་ལས། སྟོབ་དཔོན་གྱི་
ནི་ཡོན་ཏན་བཟུང་། །སྟོན་ནི་ནམ་ལང་བཟུང་མི་བྲ། །ཡོན་ཏན་བཟུང་ན་
དངོས་གྲུབ་འཕྲོག། །སྟོན་ནམས་བཟུང་ན་དངོས་མི་འབྲུག། །ཞེས་གསུངས་
ཏེ། རང་གི་སྒྲ་མ་ཡིན་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་གང་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་བརྟགས་ཤིང་
བཟུང་ན་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གོགས་སུ་འགྱུར་བས་སྟོན་མཐོང་ཡང་དེའི་ངོས་
ནས་སྒྲད་པ་གཏན་མི་བྲ་སྟེ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་ལ། ཡོན་ཏན་ཆུང་ཡང་དེའི་
ངོས་ནས་བསྟོད་ན་པན་ཡོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་བཀའ་ངེན་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་དོན་བསྟུན། དག་བའི་བཤེས་
གཉེན་ནི་བདག་ངན་སོང་ལས་སྟོབ་པ། འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་
བར་བྱེད་པ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལེགས་པར་སྟོན་པར་
བྱེད་པ་སྟེ་མདོར་ན་ཉེས་པའི་སྟོན་འགོག་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྟེལ་བར་
བྱེད་པའོ་སྟུམ་དུ་བཀའ་ངེན་ཡིད་ལ་བྲན་ཅིང་ཆོག་གིས་བརྗོད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་སྒྲོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། སྒྲ་མ་ལྷ་བཙུ་བ་ལས། འདིར་མང་སྒྲོས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས། །
 སྒྲ་མ་དགྲེས་བྱེད་གང་ཡིན་བྲ། །མི་མཉེས་བྱེད་ཀྱན་སྤངས་ནས་ནི། །དེ་དང་
 དེ་ལ་འབད་དེ་བརྟག། །དངོས་གྲུབ་སྒྲོབ་དཔོན་རྩེས་འབྲང་ཞེས། །དོ་རྩེ་འཛིན་
 པ་ཉིད་གསུང་བར། །ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །སྒྲ་མ་ཡོངས་སུ་
 མཉེས་པར་བྲ། །ཞེས་དང་། དེ་བྱིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། །རྟག་ཏུ་ཕུལ་
 བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྩང་བད་ཡིད་འོང་གང་དང་གང་། །ཤིན་ཏུ་བྱང་
 པར་གྱུར་བ་ཉིད། །དེ་དང་དེར་ནི་སྒྲ་མར་དབུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བར་
 ཟེང་གི་མཆོད་པ་བྲ་དགོས་སོ། །སྒྲོབ་མའི་དོས་ནས་ཆོགས་གསོག་པའི་
 ཐབས་མཆོག་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དགོས་ཀྱང་སྒྲ་མའི་དོས་ནས་དེ་ལ་མ་བསྟོས་
 པ་ཞིག་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱས་དང་སྐྱ་མཉེ་བྱིལ་བྱིས་བསྐྱུན་གཡོག་དང་བསྐྱ་སྐྱེལ་
 སོགས་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རི་ལྟར་གདམས་པའི་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པས་
 མཉེས་པར་བྲ་སྟེ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིར་སྒྲ་མའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་
 དགོས་ཀྱང་ཆོས་མིན་སྟོགས་ལ་བསྐྱུལ་ན་ནི་བཤད་སྒྲུངས་བྲས་ཏེ་མི་
 འཇུག་གོ། །

བཞི་པ་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན་ནི།

སངས་རྒྱས་འབྲུག་པ་དང་རྒྱལ་བ་རྣམས་དགེས་པ་དང་ཆོས་དང་
བཤེས་གཉེན་གྱིས་མི་ཕོངས་པ་དང་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་ལས་སྐྱེ་བ་
འདག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པས་མི་བྱབ་པ་དང་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
འཕེལ་ཞིང་ཆོགས་རྫོགས་ནས་སྦྱར་དུ་འཛང་རྒྱ་བ་རྣམས་ཉེ་སྤྱོད་པོ་བཞོད་
པ་ལས་བཤའ་དོ། །སའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལས། སྤྲ་མ་ལ་མཆོད་ན་སངས་རྒྱས་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་མཆོད་པའི་པན་ཡོན་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བཤའ་
དེ་དོན་ཆེའོ། །

ལྷ་པ་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི།

སྤྲ་མར་བཀྱར་ནས་མ་བསྟེན་ན་ཆེ་འདིར་ནད་དང་གདོན་དུ་མས་འཆེ་
བ་དང་ཕྱི་མར་ངན་འགྲོར་ལྷུང་བ་དང་ཆོས་ཀྱིས་ཕོངས་པ་སོགས་འབྱུང་ངོ་། །
སྤྲ་མ་ལ་སྤྲད་ན་ནི་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ལག་ན་དོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱད་
ལས། མཆོམས་མེད་ལ་སོགས་མི་བཟད་པ། །དཔྱལ་བ་གང་དག་ངས་བཤའ་
པ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གནས་སུ་བཞུགས། །དེར་ནི་བསྐྱལ་བ་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་
ལྟ་བུས་ན་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །དེ་ལ་ནམ་ཡང་བརྟུས་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། སྤྲ་མ་ལྷ་
བཙུ་བ་ལས། རྣམ་ཡང་སློབ་དཔོན་དག་གི་ནི། །ཀུན་ཏུ་སེམས་དགུག་མི་བྱ་
སྟེ། །གལ་ཉེ་མོངས་པས་བྱས་བྱུར་ན། །དཔྱལ་བར་ངས་པར་འཆོད་པར་

འགྱུར། །མནར་མེད་ལ་སོགས་འཛིགས་རུང་བའི། །དཔྱལ་བ་བསྟན་པ་གང་
ཡིན་པ། །སློབ་དཔོན་ལ་ནི་སློབ་པ་རྣམས། །དེར་ནི་གནས་པར་ཡང་དག་
བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རང་གི་སྒྲ་མ་ལ་མ་དད་ན་ཡོན་ཏན་
གསར་དུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་བཤད་ཅིང་།
གཞན་ཡང་། །སློབ་དཔོན་ལ་ནི་གང་བརྟེན་པ། །དེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བརྟེན་པས། །ཏྲ་ཏུ་སྒྲུབ་བསྐྱེད་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་
མང་ངོ་། །

དུག་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྒྲུབ་ནི།

དེ་ལྟར་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གདམས་པ་
སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་གོ་དགོས་ཤིང་། །སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ཆོས་ཞིག་བྱེད་ན་ནི་
ལམ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ཚུ་ལ་བཞིན་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་པ་
ལ་འབད་བར་བྱའོ། །དེའི་ཆེ་སྒྲ་མ་བསྟེན་ཚུ་ལ་མ་ལོག་པ་གཤམ་ཆེ་སྟེ་ལོག་ན་
ཁེ་མི་ཐོན་པར་གྱོང་འབྱུང་ལ། །བསྟེན་ཚུ་ལ་ལེགས་ན་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྩ་བར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་སྐྱོང་ཚུ་ལ་མདོར་བསྒྲུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

སྐྱོང་ཚུ་ལ་དངོས་དང་། །དེ་ལ་ལོག་ཏྱིག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
ལས་ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་སྟོན་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ལ། །དང་པོ་སྐྱོར་པའི་ཆོས་ནི་དུག་

སྟེ། གནས་ཁང་གི་དོར་བྱས། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཉེན་བཟུམ། མཆོད་པ་
བཤམས། སྟན་ལ་སྐྱེལ་གྱུང་བྱས་ཏེ་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་རྒྱུད་
དང་འདྲེས་ངེས་ཞིག་ལྟ། ད་ལྟའི་ཕྱག་ལེན་ལ་ཆོགས་ཞིང་ནམས་སྐྱོན་བྲངས་
ནས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བཞུགས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཡང་རུང་མོད། ལམ་
རིམ་འདིའི་དངོས་བསྟན་ལྟར་ན་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་རྒྱ་ཆེན་སྦྱོད་པ་དང་
ཟབ་མོ་ལྟ་བུརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ནམས་དང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
ཉན་རང་བཀའ་སྟོད་བཅས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཞུགས་པར་བསམས་ཏེ།
བཟང་སྦྱོད་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །ཡན་
ལག་བདུན་གྱི་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་དང་བསྐྱེལ་བ་དང་གསོལ་པ་གདབ་པ་དང་
ཡི་རང་བ་དང་ལྷ་མ་ཐུན་རྒྱུན་ཆོགས་གསོག་པའི་ལན་ལག་ཡིན་ལ།
བཤགས་པ་ནི་འགལ་རྒྱུན་སྐྱེབ་པ་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་དང་། བསྐྱོར་བ་ནི་དེ་
དག་གི་དགོ་བ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གོ། །དེ་ནས་མཆུལ་འབྱུལ་
ཞིང་འདིར་མི་གསལ་ཡང་གཞན་ནས་ལམ་རིམ་གསོལ་འདེབས་རྒྱས་
བསྟུས་གང་རུང་བྱ་བར་བཤད་པ་ལྟར་ཡང་ལེགས་སོ། །བྱུང་པར་དུ་བཤེས་
གཉེན་ལ་མ་གྲུས་པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་སྒྲ་ཐམས་ཅད་འགག་པ་དང་།
གྲུས་པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒོ་སྒྲ་མཐའ་དག་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་གསོལ་
གདབ་དག་ཏུ་བྱུངོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། སྤྱི་ལོ་སྒྲོང་
ཚུ་ལ་དང་། སྐབས་འདིའི་སྒྲོང་ཚུ་ལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་གང་བསྐྱར་
བར་བྱ་བའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་ངེས་བྱས་ཏེ། རི་
ལྟར་ངེས་བར་བྱས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཏོང་བར་བྱའོ་སྒྲུལ་བའི་འཕེན་
པ་དྲག་པོ་ཞིག་བཏང་ལ། རི་ལྟར་ངེས་བར་བྱས་པ་དེ་དཔྱད་ཤེས་དང་ལྡན་
བས་བསྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། གང་ཟེན་ཟེན་ནས་དམིགས་པ་བསྐྱར་ན་གནད་དུ་
འགོ་དཀའོ།

གཉིས་པ་སྐབས་འདིའི་སྒྲོང་ཚུ་ལ་ནི།

མ་མ་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྟན་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་
བསམ་ཞིང་། དེ་ནས་རང་ལ་བཀའ་ངེན་ཆེ་བའི་ཚུ་ལ་བསམས་ཏེ་སྤྱིང་ཐག་
པ་ནས་གྲུས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་ཏུ་བསྡོམས་ཁུང་པར་ཅན་རྣམས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
ཐུན་བཞི་ལ་སོགས་པ་བྱ་སྟེ་ཉ་ཅང་དམ་དྲགས་པ་དང་ཉ་ཅང་སྟོད་པ་གཉིས་
ཀ་སྤངས་ཏེ་གིམ་སྟོད་རན་པ་གནད་ཆེའོ། །གཞན་ཡང་ཐུན་མཆོམས་སུ་ནི་
སྤྱིར་མང་ཡང་སྐབས་འདིར་འདིའི་གཞུང་རྣམས་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་
སྟེ་བསྐྱེད་འབྱུང་ཞིང་ཆོགས་གསོག་སྤྱི་བ་སྒྲོང་གི་སྒྲོར་ལ་འབད་པར་བཤད།
སྐབས་འདིར་དབང་པོའི་སྒོ་སྒྲོམ་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་སྟོད་པ་དང་། ཟས་

གྱི་ཆོད་རིག་པ་དང་། མི་ཉལ་བ་དང་། ཉལ་བའི་ཆེ་འི་ལྟར་བྱ་བ་དང་ལྟ་
བཤད་པའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་ན་མང་དུ་འགྱུར་བས་བསྟུན་གང་སྟོམ་པ་
ནི་མིག་ནས་ཡིད་གྱི་བར་དབང་པོ་དུག་གོ། །དེ་གང་གིས་སྟོམ་པའི་ཐབས་ནི་
དབང་པོའི་སྟོ་སྟོམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཤེས་ཤིང་མི་བརྗེད་པར་བྱན་པར་བྱེད་
ཅིང་སྦྱོང་བའོ། །གང་ལས་སྟོམ་པ་ནི་ཟག་བཅས་གྱི་ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་ལས་
སྟོམ་པའོ། །འི་ལྟར་བསྟུས་པ་ལ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པའི་
རྣམ་ཤེས་དུག་གི་མཐུག་ཏུ་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་གཟུགས་སྦྱ་སོགས་ཡིད་
དུ་འོང་མི་འོང་བ་དུག་ལ་ཆགས་སྤང་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་འབད་པས་འགོག་
པའོ། །དེ་ཡང་གང་ལ་བསྟུན་བ་དང་ཉན་པ་སོགས་བྱས་ན་ཉོངས་མོངས་སྦྱེ་
བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་དབང་པོ་མི་གཏོང་བར་འགོག་པའི་དོན་
ནོ། །དེའི་ཆེ་བསྟུན་བྱ་མིན་པའི་ཡུལ་ལ་ཞེན་པས་ལྟ་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། ཆགས་སྤང་སྦྱེ་བའི་ཡུལ་ཡིད་གྱིས་འཛིན་པ་དང་
ཐོས་ནས་དེ་དག་ལ་ཞེན་པས་ཏྲོག་པའི་མངོན་ཏྲགས་སུ་འཛིན་པ་སྦྱོང་ངོ། །
ཤེས་བཞིན་དུ་སྦྱོང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ་གང་ལ་སྦྱོང་བའི་གཞི་དང་། དེ་ལ་སྦྱོང་
པའི་ཤེས་བཞིན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་རྒྱ་བའི་ལས་ལྟ་དང་སྦྱོང་བའི་ལས་ལྟའོ། །དེ་དག་
མིང་ཅམ་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ནི། སྟོང་སོགས་སུ་འགྲོ་བའི་ལུས་

ཀྱི་ལས་དང་། མིག་གིས་ཡུལ་ལ་ལྟ་བའི་ལས་དང་། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་
བརྒྱུང་བསྐྱུམ་གྱི་ལས་དང་། ཚོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་བཅང་བའི་ལས་དང་།
བསོད་སྟོམས་བ་འབྲུང་གི་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྟའི་དང་པོ་ལུས་ཀྱི་འགོ་འདུག་གི་ལས་དང་། ངག་གི་སྦྲ་
བརྗོད་ཀྱི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་བསམ་བའི་ལས་དང་། ངལ་གསོ་བའི་ལས་
དང་། ཉིན་མཚན་དུ་ཉལ་མི་ཉལ་བའི་ལས་ཏེ་བརྩ་པོ་དེ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བརྩ་པོ་དེ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྦྱོད་པ་ནི་ཤེས་བཞིན་ནོ། །
དེ་ལ་བཞི་སྟེ་དང་པོ་ནི་སྤར་གྱི་བཞི་བརྩ་པོ་གང་ལ་རྣམ་པ་གང་གིས་རི་ལྟར་
རྟོག་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོགས་གང་དང་གང་དུ་རྣམ་པ་གང་གིས་རི་ལྟར་བརྟག་
པར་བྱ་བ་དེ་ལྟར་རྟོག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དུས་གང་གི་ཆེ་རྣམ་པ་གང་གིས་
རི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དུས་དེའི་ཆེ་དེ་ལྟར་རྟོག་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ལས་
གང་ལ་རྣམ་པ་གང་གིས་རི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ལས་དེ་ལ་དེ་ལྟར་རྟོག་
པའོ། །མདོར་ན་དེ་དག་ལ་བྲན་ཤེས་བསྟན་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཏ་ཅང་ཉུང་བ་དང་། ཏ་ཅང་
མང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། བས་འཇུ་བ་དང་འཕྲོད་པའོ། །འདིར་བས་སྦྱད་པ་
ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ལྷ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་གཉིས་

དང་། ཟས་ཆོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ལྟ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་
ཤེས་བར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ཉིན་མོ་ཉིལ་པོར་མི་ཉལ་བར་དགེ་སྦྱོར་ལ་འཇུག་པའོ། །ལྟ་བ་
ནི། མཆན་མོ་ནམ་གྱི་ཐུན་པར་ལ་ཉལ་ཞིང་ཐུན་སྟོང་སྦྱང་ལ་མི་ཉལ་བར་དགེ་
སྦྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། ཉལ་བའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་ཉལ་ཚུལ་
སྟོ་གཡས་པ་པབ་སྟེ་བྲན་ཤེས་དང་ལྟན་པར་ཉལ་བའོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོར་ཚུལ་དེ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ལམ་སྒྲོམ་
པའི་ཆེ་འཛོག་སྒྲོམ་ཁོ་ན་བྱ་སྟེ། རྟོག་པ་རྣམས་ནི་མཆན་འཛིན་ཡིན་པས་
དབྱུང་ནས་བསྒྲོམ་པར་བྱར་མི་རུང་ངོ་ཟེར། དེ་ནི་ཤེན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། སྒྲོམ་
པ་ལ་དབྱུང་ནས་སྒྲོམ་པ་དང་འཛོག་སྒྲོམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་
དད་པ་དང་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་དང་ཆད་མེད་བཞི་དང་སྐྱབས་འགོ་དང་
སེམས་བསྐྱེད་དང་ལས་འབྲས་དང་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱབས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ་
རྣམས་ལ་དབྱུང་ནས་སྒྲོམ་པ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། སེམས་གནས་དངོས་གཞིའི་
སྐྱབས་ལྟ་བུ་ལ་འཛོག་སྒྲོམ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་གང་ཡིན་མཆན་
འཛིན་དུ་འདོད་པ་ནི་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་མ་སྦྱངས་ཤིང་དོན་མི་ཤེས་
པའི་སྐྱོན་གཏམ་མོ། །མདོར་ན་ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་གྱིས་དབྱུང་ནས་བསྐྱུང་
བའི་དབྱུང་སྒྲོམ་བྱས་ནས་མཐར་འཛོག་སྒྲོམ་བྱེད་དགོས་པ་མང་དུ་འབྱུང་

བས། འདིར་མཆོན་ཅམ་སྟེ་བདག་གིས་སྐབས་འདིའི་ལམ་རིམ་གྱི་དགོངས་
པར་བསམས་ནས་གཞན་དུ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་བསྟན་ནས་སྟོ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས།

དལ་བའི་རྟོན་ལ་སྟེང་པོ་ལེན་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱེད་བ་དང་། སྟེང་པོ་ཇི་
ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ་དང་།
དེ་དོན་ཆེ་བར་བསམ་བ་དང་། རྟེན་དཀའ་བར་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། དལ་བ་དང་། འབྱོར་བའོ། དང་པོ་ནི། བཤེས་སྟེངས་
ལས། ལོག་པར་ལྟ་བུ་འཛིན་དང་དུད་འགོ་ཉིད། །ཡི་དྲགས་ཉིད་དང་དཔྱལ་
བར་སྟེ་བ་དང་། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་ཁོབ་ཏུ། །སྒྲ་སྟོར་སྟེ་བ་
ལེན་ཞིང་སྐྱགས་པ་ཉིད། །ཆེ་རིང་ལྟ་ཉིད་གང་ཡང་རུང་བར་ནི། །སྟེ་བ་ཞེས་
བགྱི་མི་ཁོམ་སྟོན་བརྒྱད་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ངན་སོང་
གསུམ་དང་། ལྟ་ཆེ་རིང་པོ་དང་། མཐའ་ཁོབ་ཏུ་སྟེས་པ་དང་། དབང་པོ་མ་
ཆང་བ་དང་། །ལོག་ལྟ་ཅན་དང་། སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་ཡུལ་དུ་སྟེས་པ་
བརྒྱད་དོ། །དེ་ནམས་ནི་ཆོས་སྐབས་འདི་རྟོན་དུ་མི་ཁོམ་པའམ་མི་རུང་བས་དེ་
སྐད་ཅེས་བཤེས་ཏོ། །

དེ་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། གཞན་ལྟ་ཆེ་རིང་པོ་དང་། ངན་
སོང་དང་། དབང་པོ་མ་ཆང་བ་ལྟ་བུར་སྟེས་པའི་ནང་ན་ཆོས་ལ་དད་པ་དང་།

དེ་དག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་པས་བྱང་
པར་ཤེས་དགོས་སོ། །ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་ནི་ཆངས་ཆེན་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
ལྷ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་འགའ་དང་། ཏྲག་ཏུ་གཡེང་བའི་འདོད་པའི་ལྷ་
རྣམས་སོ། །དབང་པོ་མ་ཆང་བ་ནི་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་ལྷ་བྱ་
ལ་དགོངས་ཀྱི། ། བྱིས་རྒྱུན་གྱིས་དབང་པོ་མ་ཆང་བར་སོང་བ་ལ་ངེས་པ་
མེད་དོ། །

གཉིས་པ་འབྱོར་བ་ལ་གཉིས་ལས། རང་འབྱོར་ལྷ་ནི། མི་ཉིད་དབྱས་
སྐྱེས་དབང་པོ་ཆང་། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། །ཅེས་འབྱུང་བ་
ལྷར་སྒྱུར་མི་ཡིན་པ། ཡུལ་དབྱས་སུ་སྐྱེས་པ་ནི་འཁོར་རྣམ་བཞི་ཡོད་པའི་
ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པའོ། །དབང་པོ་ཆང་བ་ནི་སྒྲིན་སྒྲུགས་སུ་མ་སོང་ཞིང་ཡན་ལག་
དང་ཉིང་ལག་རྣམས་ཆང་བའོ། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ་ནི་མཆམས་མེད་ལྷ་
བྱ་མ་བྱས་པའོ། །གནས་ལ་དད་པ་ནི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལ་དད་པའོ། །ལྷ་པོ་དེ་
རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྟུས་པས་རང་འབྱོར་ཞེས་བྱའོ། །

གཞན་འབྱོར་ལྷ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་དམ་ཆོས་སྟོན། །བསྟན་པ་
གནས་དང་དེ་རྗེས་འཇུག། །གཞན་བྱིར་སྒྲིང་ནི་བཅེ་བའོ། །ཞེས་པ་ལྷར།
སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བྱོན་པའི་གནས་འཕགས་ཡུལ་ལྷ་བྱ་དང་། སངས་
རྒྱས་སམ་ཉན་ཐོས་གྱིས་དམ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། བྱང་ཏྲོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་

གནས་པ་དང་། ཚོས་གནས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲུག་ཅིང་སྐྱབས་པ་དང་། རང་ལ་
 སྦྱིན་བདག་ལྟ་བུས་དད་པ་དང་བཅེ་བས་ཚོས་ཀྱི་མ་ཐུན་རྒྱུན་སྟེར་བ་སྟེ་
 ལཱོ། །དེ་ནས་མ་ཞི་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་ཚོས་སྐྱབས་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཡིན་པ་
 གཞན་འབྱོར་རོ། །ཕྱོགས་འདི་ནི་ས་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྱེ་བའི་ཡུལ་དབུས་མིན་
 ཡང་ཚོས་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྱེ་བའི་དབུས་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཞིང་། ཐུན་མོང་
 བའི་སྤང་དོར་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མ་བྱོན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་
 འཆོབ་མང་དུ་བྱོན་པས་སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་གནས་ཡིན་པའི་སྦྱོན་མེད་
 ནོ། །

གཉིས་པ་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཚུལ་བསམ་པ་ནི།

བསྐྱུས་དོན་ལས། དལ་བའི་རྟོན་འདི་ཡིད་བཞིན་ནོར་ལས་ལྷག་པའི་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། རྟོན་འདི་ལ་དོན་ཆེན་པོ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པའི་གོ་འཕང་སྐྱབས་ཏུ་ཡོད་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལས་ལྷག་སྟེ། ལྷག་
 ཚུལ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུས་ལས་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་དགོས་འདོད་འབྱུང་
 ཡང་། མཐར་ཐུག་གི་དོན་མི་འབྱུང་ལ། དལ་འབྱོར་གྱི་རྟོན་འདི་ལ་དེ་
 བསྐྱུས་ན་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟོན་རྟེན་ནས་དོན་མེད་དུ་མི་བཏང་
 སྟེ། སྒྲོབ་དཔོན་དཔའ་བོས། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས་ལྷག་པའི་། ཡོན་ཏན་
 ཀྱན་གྱི་མི་ནམས་ནི། །སུ་ཞིག་འདིར་དེ་འབྲས་མེད་བྱེད། །ཅེས་དང་། སྦྱོང་

འབྲུག་ལས། འདི་འབྲའི་དལ་རྟེན་རྟེན་གྲུབ་ནས། །བདག་གིས་དག་གོམས་
མ་བྱས་ན། །འདི་ལས་བསྟུས་པ་གཞན་མེད་དེ། །འདི་ལས་ཚོངས་པ་གཞན་
མེད་དོ། །ཞེས་དང་། མི་ཡི་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །སྟུག་བསྟུལ་ཚུ་བོ་ཆེ་ལས་
སྟོལ། །བྱ་འདི་ཕྱི་ནས་རྟེན་དཀའ་བས། །ཚོངས་པ་དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག།
ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་ཆེ་བ་ལ་སྒྲིང་པོ་ལེན་འདོད་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྟེན་དཀའ་བ་བསམ་པ་ནི།

ངན་འགྲོ་ནས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་དང་། བདེ་འགྲོ་ནས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་
ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་ལྟར་མང་ལ། དེ་གཉིས་ནས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ནི་ཐུབ་པའི་
ཕྱག་སེན་གྱི་ཅེ་མོས་སྤངས་པའི་རྩལ་ལྟར་ཉུང་བར་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་བདེ་
འགྲོ་ནས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་དེ་ཅུ་མ་མི་མང་སྟུམ་ན། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བལ་
མོ་ཆེ་ཡི་མི་རྣམས་ནི། །དམ་པ་མ་ཡིན་ཕྱོགས་ཡོངས་འཛིན། །དེས་ན་སོ་
སོའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །ལལ་ཆར་ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་བདེ་འགྲོ་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་སྒྲིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ངན་
འགྲོར་སྐྱེ་བ་མང་ངོ། །རྟེན་དཀའ་བ་དེ་ཡང་གསུམ་དུ་བསྟུས་ན་ངོ་བོའི་སྟོ་
ནས་དང་། རྩའི་སྟོ་ནས་དང་། དཔེའི་སྟོ་ནས་རྟེན་དཀའ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི་བདེ་འགྲོ་ལས་ངན་འགྲོ་མང་སྟེ། ངན་འགྲོ་གཞན་གཉིས་
ཀུན་གྱིས་མ་མཐོང་ཡང་། དུས་འགྲོ་བྱིངས་ན་གནས་པ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་

ཆང་གི་སྤང་མ་ལྟར་ཆོགས་ཤིང་འདུས་ལ། ས་སྤྱང་ན་དུད་འགྲོའི་རིགས་ནི་
མི་ལ་བསྟོས་ནས་ཤིང་ཏུ་མང་སྟེ། དབྱར་དུས་ཀྱི་འབྲུ་སྤྱོད་གངས་མེད་པ་ལྟ་
བུའོ། །

རྒྱུ་རྩེ་སྒོ་ནས་རྟེན་དཀར་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་བདེ་འགྲོར་སྤྱེ་བ་རྣམས་ནི་
དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་ཡིན་པས་དགེ་བ་ཞིག་ངེས་པར་སྤྱད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་
ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་དགེ་བ་སྤྲོ་གཅིག་བྱེད་པ་ལ་ངེས་པར་བསྟོས་སོ། །འབྲུ་
པར་དུ་དལ་འགྲོར་ཀྱི་རྟེན་འཕྲོ་བའི་རྒྱར་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་
གཞི་བཟུང་། སྤྱིན་སོགས་ཀྱིས་གྲོགས་བྱས། སྤྱོད་ལམ་ངི་མ་མེད་པས་
མཆོམས་སྤྱར་བ་ཞིག་དགོས་ན་དེ་ལྟ་བུ་དགོན་པས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་རྟེན་
དཀར་བར་བསམ་སོ། །

དཔེའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་རྟེན་དཀར་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་དཔེ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་
འདིར་གསེར་དུལ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་ཆེ་བ་རྟེན་དཀར་
ཞིང་རྩ་ཤིང་དང་ཐོང་པལ་བ་རྟེན་སྤྱོད་པ་ལྟར། ལུས་འབྲུ་པར་ཅན་འཕྲོ་བ་དཀར་
ཞིང་ལུས་དམན་པ་རྟེན་སྤྱོད་བར་བསམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྤྱང་པོ་རི་ལྟར་ལེན་ཚུལ་ལ་གཉིས།

ལམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ལ་ངེས་པ་བསྤྱེད་པ་དང་། །སྤྱིར་པོ་ལེན་ཚུལ་
དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིས་བྱ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པའི་གཞུང་

དུ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འདུ་ཚུལ་དང་། སྐྱེས་བུ་གསུང་གི་སྒོ་ནས་རིམ་
པར་འབྲིང་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་
ཅན་རྣམས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་ཡིན་ཞིང་།
མངོན་མཐོ་བསྐྱབ་པ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་ངི་སྙེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
སྐྱེས་བུ་ཚུང་དུ་དངོས་སམ་དེ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་སྐྱོར་དུ་འདུལ། ངེས་
ལེགས་ལ་གཉིས་ཏེ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཙམ་གྱི་ཐར་པ་དང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གོ་འཕང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་ངི་སྙེད་
གསུངས་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དངོས་སམ་དེ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་
སྐྱོར་དུ་འདུ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སྤྲུགས་དང་པ་རོལ་དུ་བྱིན་
པའི་ཐེག་པའི་ཆོས་སྐྱོར་ངི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་
པོའི་ཆོས་སྐྱོར་དུ་འདུའོ། །

སྐྱེས་བུ་གསུམ་ཡང་ལམ་སྒྲོན་ལས། གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་དག་
གིས། །འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ། །རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ། །
སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ཐ་མར་ཤེས། །སྤྲིང་པའི་བདེ་ལས་རྒྱབ་སྤྱོད་ཤིང་། །སྤྲིག་
པའི་ལས་ལས་སྤྲོག་བདག་ཉིད། །གང་ཞིག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉེར། །སྐྱེས་
བུ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྲ། །རང་རྒྱད་གཏོགས་པའི་སྤྲུག་བསྟུལ་གྱིས། །གང་

ཞིག་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི། ཡང་དག་ཅད་པར་ཀྱན་ནས་འདོད། །སྤྱོད་བྱ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདིས་འཛིག་ཏེན་སྤྱི་མཐེ་བདེ་བ་ཙམ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་སྤྱོད་བྱ་ཆུང་དུ་དང་། དེའི་སྤྱོད་དུ་སྤྱིད་པ་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་དང་དེ་དང་དོན་དུ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་སྤྱོད་བྱ་འབྲིང་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཅད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་ནས་སྤྱིན་དུག་དང་རིམ་གཉིས་ལ་སྒྲོབ་པ་ཞིག་སྤྱོད་བྱ་ཆེན་པོར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

སྤྱིར་སྤྱོད་བྱ་ཆུང་དུ་ལ་ནི་པལ་བ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་འདིར་སྤྱོད་བྱ་ཆུང་དུ་དངོས་ནི་སྤྱི་མ་ལ་བསྟོས་ཏེ་བྱད་པར་ཅན་ནོ། །འདི་ལ་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱིས་བྱེད་སྟེ། མངོན་མཐོ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་གྱི། ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱོད་བྱ་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ལ་ནི་ཁ་ཅིག་ལམ་ཞུགས་ཀྱིས་བྱེད་པར་བཞེད་ཀྱང་། ལམ་མ་ཞུགས་ནའང་ཡོད་པར་སེམས་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་དང་སངས་རྒྱས་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རིགས་ཅན་གཉིས་དེ་ན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་ལམ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ལམ་ཞུགས་སོ་སྟུང་ན། དེ་ལྟར་སྤྱོད་བྱ་ཆུང་དུའི་ལམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཡོད་པས་དེ་ཡང་ལམ་ཞུགས་སུ་ཐལ་ཞིང་།

བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་ལམ་གཉིས་ཀྱང་ལམ་དུ་བལ་བར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་
འདོད་པར་དགའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འབྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གཉིས།

དེའི་སྒྲོ་ནས་འབྲིད་པའི་དོན་དང་། འབྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་དུ་བཤད་ཀྱང་ལམ་གཞན་གཉིས་སྐྱེས་བུ་
ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུ་བས་དེའི་ཆ་ཤས་ཡིན་ལ། འོང་ཀྱང་སྐྱེས་
བུ་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་གི་ལམ་དངོས་ལ་འབྲིད་པ་མིན་གྱི། དེ་གཉིས་དང་ཐུན་
མོང་བའི་ལམ་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འབྲིད་པའི་སྒྲོ་ན་འགྲོར་
འབྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་འབྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གཉིས།

དངོས་དང་། དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཐེག་
ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒྲོ་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་སྒྲོ་ན་དུ་དེའི་
རྒྱད་སྒྲོང་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཚུང་དུ་འཁྱེད་སྐྱབས་སུ་ངན་སོང་གི་སྒྲུག་
བསྐྱེད་བསམ་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྐྱབས་སུ་བདེ་འགྲོའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་
བསམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱད་སྒྲོ་ཉི། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་དེ་
ལྟར་བསམས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བྱམས་སྒྲིང་ཇི་གཉིས་སྐྱེ་
བའི་རྒྱ་བྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེས་བུ་ཚུང་འབྲིང་དང་

ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སྐྱོད་བའི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཐབས་དམ་པ་
 ཡིན་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །དེར་མ་ཟད། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྐབས་འགོ་
 དང་ལས་འབྲས་དང་བསགས་སྐྱང་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་དེ་སྐྱེ་བའི་
 རྒྱར་འགོ་ཞིང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་གོ་རིམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐོག་མར་སློན་
 སེམས་ཆོ་གས་བཟུང་སྟེ། དེའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་དང་། ཕྱིན་དུག་སོགས་སྐྱོད་
 པ་ལ་སློབ་འདོད་བསྐྱེད། དེ་ནས་འཇུག་སེམས་ཆོ་གས་སྒྲངས་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་
 ལ་ཅི་རུས་སུ་སློབ་ཅིང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་རྩ་ལྟར་སྒྱུར། བསྐྱབ་བྱ་
 ཕྱིན་དུག་དང་བསྐྱབ་གསུམ་སྐྱེ་དང་ཞེ་ལྷག་ལ་སློབ་པའི་རིམ་པ་རྣམས་
 འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་སྒྲགས་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ཉིད་
 ལས། དེ་ལྟར་ལམ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱད་སྐྱུངས་ནས་ནི་ངེས་པར་
 གསང་སྒྲགས་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱུར་དུ་ཆོག་ས་རྩོག་ས་
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དགོས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་ཆོས་སློང་རྣམས་
 སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་ཀྱི་
 ཐ་སྙད་བྱས་པས་ཆོག་གི་ ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་ཀྱི་ཐ་སྙད་
 བྱ་ཅི་དགོས་ཞེ་ན། དེ་ལ་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་
 བའི་ལམ་ལ་སློབ་སྐྱུང་བར་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་སློབ་པ་འགོག་པ་དང་། སློ་

རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་ལ་པན་བྱང་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །པན་བྱང་ཆེ་ལུགས་ནི།
འོག་མ་གཉིས་ལ་མ་འབྲིད་པར་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཆེན་པོ་ལ་འབྲིད་ན་ཆེན་
པོའི་ལམ་ངེ་བཞིན་མི་སྐྱེ་ལ། འོག་མ་ནས་རིམ་གྱིས་འབྲིད་ན་ལམ་འོག་མ་
སྐྱེ་བར་མ་བྱེད་གོང་མ་ལ་ཡང་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་སྐྱེ་ཞིང་། གཞན་དུ་ན་འོག་
མ་དོར་བས་གོང་མ་མི་སྐྱེ་སྟེ་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྒྲིང་པོ་ལེན་ཚུལ་དངོས་ལ་གསུམ།

སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་དང་། འབྱིང་དང་ཐུན་མོང་
བའི་ལམ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ། ཆུང་དུ་འི་བསམ་པ་སྦྱང་བ་དངོས། བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་པའི་ཆད།
དེ་ལ་ལོག་ཏེ་ག་བསམ་ལ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མ་དོན་གཉིར་གྱི་སློ་བསྐྱེད་པ་དང་།
སྤྱི་མར་བདེ་ཐབས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡུན་
རིང་དུ་མི་གནས་པས་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། སྤྱི་མར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་
བའི་འགོ་བ་གཉིས་གྱི་བདེ་སྦྱག་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། འཆི་བ་བྲན་
པ། དེ་བསྐྱོམས་པའི་པན་ཡོན། སློ་དེ་ངེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ། འཆི་བ་བྲན་ཚུལ་
དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། ཏྲག་འཇིན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཏྲག་པར་བཟུང་ནས་ཆོས་

དོན་གཉེར་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་སྟེར་བས། དེའི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་བསྐྱོམ་དགོས་
ཞིང་། དེ་ལ་སྤྲ་རགས་གཉིས་ལས་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་འཆི་བ་ལ་མི་འཆི་
སྟམ་པ་འདིས་གཞོད་དོ། །སྤྱིར་འཆི་བ་ཞིག་འོང་སྟམ་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཉི་
མ་རེ་རེ་བཞིན་དེ་རིང་མི་འཆི། དེ་རིང་ཡང་མི་འཆི་སྟམ་པ་ནི་འཆི་ཀ་ཚུན་
ཆད་ལ་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་ཆེ་འདིར་འདི་དང་
འདི་ལྟ་བུ་དགོས་སོ་སྟམ་སྟེ་ཆེ་འདི་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་གཙོ་བོར་འབད་དོ། །སྒྲོ་
དེས་སྤྱི་མའི་མངོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲོ་འཇུག་ཏུ་མི་སྟེར་
བས་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དེའི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་
པ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱོམས་པའི་པན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་ནས་སྒྲོ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་བསྐྱུལ་ཏེ་སྤྱི་མའི་མངོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པར་
འགྱུར་བས་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ཅིང་། ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཚུགས་
པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་རིམ་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ནི། གཉེན་ལྟ་
བུ་འཆི་བ་ལ་སྒྲག་པ་ནི་ལམ་ལ་མ་སྦྱངས་པ་དག་ལའང་འོང་བས་དེ་འདིར་
བསྐྱེད་པ་མིན་ཞིང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྦྱེས་པའི་མཐར་འཆི་ལ་ཞི་
ནས་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས། ངན་སོང་དུ་འགྲོ་ཞིང་འཁོར་བའི་

གནས་སུ་སྟུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཕྱིར་བར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་སྐྱག་པ་ཡིན་ནོ། །
སྐྱག་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པས་མི་སྐྱག་པའི་ཐབས་ཞིག་བྱ་དགོས་ཞིང་། དེ་
ཡང་ལུས་ལོངས་སྟོང་སོགས་དང་ངེས་པར་འབྲལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་མི་
ཏྲག་པའོ་སྟམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམ་པ་གནད་ཆེ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་ན་དེ་དག་
ལ་སྐྱེད་ཞེན་དག་པོ་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཞིང་། བྱི་མའི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་
པས་འཆི་བ་ལ་མི་སྐྱག་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ནི། ཅ་བ་གསུམ། རྒྱ་
མཆན་དགུ། ཐག་བཅད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། ངེས་པར་འཆི་བ། རྣམ་འཆི་ཆ་མེད་པ། འཆི་བའི་ཆེ་ཆོས་མ་
གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་པན་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱ་མཆན་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། ལུས་ཇི་འདྲ་ཞིག་སྤངས་ཀྱང་འཆི་ཞིང་ཡུལ་གང་དུ་བསྐྱད་
ཀྱང་འཆི་བ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་བས་འཛོམས་པ་
ལ་བྱུང་པར་མེད་པ་དང་བློས་པས་མི་ཐར་ཞིང་སྒྲན་དང་སྟགས་ལ་སོགས་
པས་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆེ་ལ་བསྒྲོན་མ་མེད་ཅིང་འབྲིད་བྱེད་
པར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལོ་ཅི་ཅམ་བྱུང་བའི་བར་ལ་ལོ་ལྔ་བ་ཞག་
དང་སྟོང་གི་བྱི་རྩོ་སོགས་སོང་ནས་ཆེ་རིམ་གྱིས་འབྲིབ་ཅིང་། དེ་ལ་ནི་བསྒྲོན་
མ་གསར་དུ་འོང་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན། ཐག་གི་སྐྱད་པ་རེ་རེ་ནས་རིམ་གྱིས་

བྲངས་ནས་བཏགས་པས་གཉིང་ལ་གཏུགས་པ་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་། བསད་
བྱ་འབྲིད་པའི་ཆེ་གོམ་པ་རེ་རེ་ནས་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བ་དང་འབབ་ཚུ་བྲག་ཏུ་
རིམ་གྱིས་འབབ་པ་ནི་སྤར་མི་ལྟོག་པ་དང་། ལྷགས་རྩིས་ལྷགས་ནམས་ཀྱང་
རིམ་གྱིས་གནས་སུ་སྤྱོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་མའི་གྲིབ་སོ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་
འགྲིབ་འཛད་པ་ལྟར་ཆེ་བྲང་ནས་འཆི་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། གསོན་པའི་ཆེ་ཆོས་བྱ་ལོང་མེད་པར་འཆི་བ་དང་། བྱ་
ལོང་ཡོད་ཀྱང་བྱེད་པའི་ཆ་རྒྱུན་མ་འཛོམས་པ་དང་། བྲང་སོགས་ཀྱི་དབང་
གིས་ཆོས་སྐབས་པའི་མཐུ་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དུ་སོང་ནས་ཆོས་
སྐབས་མི་རུས་པ་དང་། གཉིད་དང་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་བྲེལ་བས་ལོང་མེད་པའི་
ཚུལ་བསམས་ཏེ། ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཆོས་བྱ་དགོས་པར་ཐག་བཅད་དོ། །ཅ་བ་
གཉིས་པ་ནས་འཆི་ངེས་མེད་བསམས་པ་ནི། དེ་རིང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཚུན་ལ་
འཆི་བར་ངེས་ཀྱང་དེའི་བར་གྱི་ཉིན་ཞག་གང་ལ་འོང་བར་མ་ངེས་པས། དེ་
རིང་རང་འཆི་བའི་ངེས་པ་མེད་སྟུང་པ་དང་། འཆི་བདག་ནམ་འོང་མི་ཤེས་
པས། འོང་ན་འགྲོད་བཞིན་དུ་འཆི་དགོས་པ་དང་། སང་དང་འཛིག་ཉིན་སྤྱི་མ་
གཉིས་སྡོན་དུ་གང་འོང་མི་ཤེས་པས་འཆི་བྲབ་བྱེད་དགོས་སོ། །

འདི་ལ་རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། སྤྱིར་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་པའི་ཆེ་
ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི་སྡོན་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་ཅིང་། མ་འོངས་པ་ན་ཆེ་ལོ་

བརྩ་བ་ལ་ཐུག་པའི་བར་འབྱུང་བ་དང་། ཆེ་ཆད་རེ་བ་ཤད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཐུབ་
པའི་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། ལོ་ལྔ་དང་ཞག་སྟེ་མ་ལ་ཡོད་ཀྱང་བྱི་མ་ལ་མེད་པ་
དང་། སྟོ་རྩོ་ཡོད་ཀྱང་བྱི་རྩོ་མེད་པ་དང་། ལ་ལ་མངལ་དང་བཅས་མ་ཐག་པ་
དང་། བྱིས་པ་དང་། དར་ལ་བབ་པ་དང་། སྐས་ནས་འཆི་བའི་དུས་ངེས་པ་
མེད་པར་བསམ་པ་སོགས་སོ། །

རྒྱ་མཚན་གཉིས་པ་འཆི་རྒྱུ་མང་ཞིང་གསོན་རྒྱུ་ཉུང་བར་བསམ་
པ་ལ། ལུས་སློག་ལ་གཞོད་པ་མང་སྟེ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོད་པའི་
རིགས་དང་། གཙན་གཟན་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་དང་། གཡང་དུ་སྐྱུང་བ་དང་།
མེ་རྩ་སོགས་བྱིའི་འབྱུང་བའི་གཞོད་པ་དང་། རྒྱང་འབྱུང་བ་འཁྲུགས་པའི་
ནད་དང་། གསོན་རྒྱུ་དུ་བྱས་པའི་བཟའ་བརྟུང་མ་འཕྲོད་པ་དང་། གནས་
ཁང་དེ་བ་པའི་སོགས་འཆི་རྒྱུ་མང་ཞིང་གསོན་རྒྱུ་ཉུང་བར་བསམ་པས་
སོ། །

རྒྱ་མཚན་གསུམ་པ་ལུས་ཉམས་རྒྱང་བས་འཛིག་པར་སྦྲ་སྟེ། མཚོན་
དང་རྩོ་ཤིང་སོགས་དང་ཆེར་མ་ལྟ་བུ་ཕྱན་ཆེ་གས་ཀྱི་གཞོད་པས་ལུས་སློག་
འཛིག་པར་འབྱུང་བ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་རི་དང་རྒྱ་མཚོ་ས་གཞི་དང་བཅས་
པའི་སྟོན་བརྩུན་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་འབྱུང་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས་པར་
བསམས་ལ་ཆོས་བྱ་བར་ཐག་བཅད་བྱའོ། །

ཅ་བ་གསུམ་པ་འཆི་བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་མི་པན་
བའི་ཚུལ་བསམ་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། འཆི་བའི་ཆེ་ལས་
དཀར་ནག་གཉིས་མ་གཏོགས་གཉིན་བཞེས་དང་གྲོགས་ཉི་ལྔ་འཁོར་
སོགས་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བས་མི་པན་པ་དང་།

གཉིས་པ་ནི། རྗེས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་རྩལ་ཐུན་ཅམ་ཡང་འབྱེར་མི་
བྱུང་བས་མི་པན་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་རང་གི་ལུས་ཀྱང་འཛོག་དགོས་པས་
མི་པན་པའི་ཚུལ་བསམས་ནས་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བྱི་མ་ལ་པན་པའི་ཆོས་བྱ་
བར་ཐག་གཅོད་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མི་རྟག་པའི་ཚུལ་བསམ་པའི་སྐབས་སུ་ལྷང་
མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་། མཚོན་ཅམ་ནི། ཆོས་ལས། གང་ཡང་སངས་རྒྱས་
རང་སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱང་། །སྤྱོད་ལུས་འདི་ནི་
སྤོང་མཛད་ན། །སྤྱོད་པོ་པལ་པ་སྤོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། གང་དུ་གནས་
ཀྱང་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པའི། །ས་སྤྱོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བར་
སྤང་ལ་མེད་རྒྱ་མཚོ་འཛིན་ན་མེད། །རི་བོ་རྣམས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་ནའང་
མིན། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་པ་བྱུང་མེད་མང་པོ་དང་། །དར་ལ་བབ་པའང་འཆི་
འགྱུར་ན། །དེ་ལ་མི་འདི་གཞོན་ཞེས་ཏེ། །གསོན་པའི་གདེངས་སྤྱོད་ཅི་ཞིག་
ཡོད། །ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་བཅས་པའི་
སར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་གོག་ཅམ་ན། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཡོངས་རྒྱགས་ན། །

ལ་ལ་ཀླན་དང་ལ་ལ་གཞོན། །ལ་ལ་དར་ལ་བབ་པའི་མི། །རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་
འགོ་འགྱུར་ཏེ། །འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་ལྟར་བ་བཞིན། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་འབྲེང་
བ་ལས། འཆི་བདག་རྒྱུན་གྱི་ནང་གནས་པ། །རྒྱུད་དམར་ནང་འདུག་མར་མེ་
བཞིན། །ཞེས་དང་། འཆི་བའི་རྒྱུན་ནི་མང་བ་སྟེ། །གསོན་པའི་རྒྱུན་ནི་ཉུང་
ཟད་ཅིག །ཅེས་དང་། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ས་དང་ལྷན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་མ་
བདུན། །འབར་བས་བསྐྱེད་པས་ལྷས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་
ལྷས་པར་མི་འགྱུར་ན། །ཤེན་ཏུ་ཉམས་ཆུང་མི་ལྟ་སྟོས་ཅི་འཚེ། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། མདོར་ན་མདོ་ལས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་བཤད་
པ་ལྟར་རོ། །ཤེ་ནས་ལས་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞན་སྤྱིར་མི་འབྲང་བ་ནི། ཀྲ་
ནི་ཀའི་སྤྲིང་ཡིག་ལས། འཆི་བདག་གིས་ནི་བྲངས་པ་ན། །དགོ་དང་མི་དགོ་
མ་གཏོགས་པར། །འགོ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་ལོག་ནས། །འགའ་ཡང་བྲོད་གྱི་
རྗེས་མི་འབྲང་། །ཞེས་དང་། ཡང་། ཤེ་བའི་རྗེས་སུ་ལྷས་དང་བྲི་མ་བཞིན། །
དཀར་དང་ལས་འབྲས་སྤྱི་བཞིན་འབྲང་བ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བའི་འགོ་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་བསམ་
པ་ནི།

ཤེ་ནས་འགོ་བ་གཉིས་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་བར་ངེས་ཤིང་མི་དགོ་བའི་
དབང་གིས་ངན་འགོར་སྐྱེས་ན་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟམ་དུ་ཐོག་མར་དེའི་སྟུག་

བསྐྱལ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས། རབ་ཏུ་ཆ་ཞིང་གང་བ་ཡི།
 དཔྱལ་བ་ཉི་མ་གཅིག་བཞིན་དུ། །བཀའ་སྒྲོམ་དག་གིས་རིད་པ་ཡི། །ཡི་
 དྲགས་དག་གྲང་དུ་པར་བྱ། །ཚོངས་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་རབ་མང་བའི། །སྤྱོལ་
 སོང་བལྟ་ཞིང་དུ་པར་བྱ། །དེ་རྒྱ་རྣམ་སྤངས་བདེ་རྒྱ་སྤྱད། །ཐོབ་དགའ་
 འཇམ་གླིང་མི་ཡི་ལུས། །དེ་ཐོབ་དུས་སུ་ངན་སོང་རྒྱ། །རབ་ཏུ་བསྐྱེམས་ཏེ་
 བཅད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྐྱག་
 བསྐྱལ་དུ་པ་ནི་གནད་ཆེ་སྟེ། རང་ཉིད་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱིས་གཟེར་བའི་ཚུལ་
 བསམས་ཏེ་ང་རྒྱལ་སྒྲོག་པ་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་རྣམས་མི་དགེ་བའི་འབྲས་
 བྱར་ཤེས་ནས་མི་དགེ་བ་སྤོང་བ་དང་། མི་དགེ་བ་སྤོང་བའི་དགེ་བས་བདེ་བ་
 ལྟེར་བས་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་གཞན་
 ལ་སྤྲོད་རྩེ་སྤྱེ་བ་དང་། ངན་སོང་གི་འཛིགས་པས་སྐྱབས་འགོ་རྣམ་དག་སྤྱེ་བ་
 དང་། འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་དང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་རྣམ་དག་སྤྱེ་བ་
 རྣམས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་ངན་འགྲོའི་སྐྱག་བསྐྱལ་བསམ་པ་ལ་གསུམ།

དཔྱལ་བ་དང་། དུད་འགོ་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་བསམ་པ་འོ།
 དང་པོ་ལ། དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཉེ་འཁོར་བའི་དཔྱལ་བ་དང་། གང་བའི་
 དཔྱལ་བ་དང་། ཉེ་ཆེ་བའི་དཔྱལ་བ་འོ། །

འདི་ནམས་རྒྱས་པར་བཤད་ན་མང་བས་བསྟུས་ཏེ་བརྗོད་ན། དང་པོ་
 རྟེན། འདི་ནས་དཔག་ཆད་སྐྱམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་ཡང་སོས་ཡོད་ལ། དེ་
 ནས་དཔག་ཆད་བཞི་སྟོང་བཞི་སྟོང་གིས་ཆོད་པ་ན་དཔྱལ་བ་གཞན་བདུན་
 ཡོད་པའི་དང་པོ་ཡང་སོས་ན། སེམས་ཅན་དེ་དག་འདུས་པ་ན་ལས་ཀྱི་དབང་
 གིས་བྱུང་བའི་མཆོན་གྱིས་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བསྐྱུན་ནས་
 གསོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ས་ལ་འགྲེལ་བ་དང་ནམ་མཁའ་ལས་སྟོང་ནམས་
 སོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲུ་འབྱུང་ངོ། །ཡང་ལངས་པ་ན་སྒྲར་སྒྲར་མཆོན་
 བསྐྱུན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟུག་བསྐྱལ་དཔག་མེད་སྟོང་བར་འགྱུར་ངོ། །
 ཐེག་ནག་ཏུ་དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་དཔྱལ་བའི་སྐྱུང་མས་བཟུང་
 ནས་ལུས་ལ་ཐེག་སྒྲ་ཆོག་པ་བཏབ་སྟེ་དེ་བཞིན་དུ་མཆོན་གྱིས་གཤམ་པར་
 བྱེད་དོ། །བསྟུས་འཛོམས་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཆོག་པ་ཤིང་འདུས་པ་ན་
 དཔྱལ་སྐྱུང་ནམས་ཀྱིས་དེད་དེ། རི་ར་ལུག་སོགས་ཀྱི་གདོང་པ་ལྟ་བུའི་བར་
 དུ་འཆིར་ཞིང་དབང་པོའི་སྟོན་ནས་ཁག་གི་རྒྱན་འབབ་པོ། །ཡང་ལུགས་ཀྱི་
 འཁྱལ་འཁོར་དུ་བརྟུག་ནས་བཅིར་ཞིང་ལུགས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་བརྟུང་གཅོད་
 བྱེད་དོ། །དུ་འབོད་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་ལུགས་ཀྱི་ཁང་པར་བརྟུག་སྟེ་མེ་
 འབར་བས་སྟེག་པར་བྱེད་ཅིང་དུའོ། །དུ་འབོད་ཆེན་པོ་ནི། ལུགས་ཁང་ཉིས་
 རིམ་དུ་བརྟུག་ནས་སྟེག་པར་བྱེད་དེ་ཆེར་དུའོ། །ཆ་བ་ན། སེམས་ཅན་དེ་

དེ་ནས་སྒྲར་ཤིང་པགས་སྒྲེས་པ་དང་ཡང་ནང་དུ་འཇུག་གོ། མནར་མེད་
 བོ། སྤྱགས་བཞིའི་ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞི་འབར་བ་ལས་མེ་ལྷེ་འབར་བའི་ཤྱགས་
 མཆེད་ཅིང་འོང་ནས། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཤིང་པགས་རུས་གསུམ་རིམ་
 ཀྱིས་བཞེག་ནས་རྒྱུ་ལ་ཐུག་པར་བྱེད་ཅིང་ལུས་ཐམས་ཅད་མར་མེ་བཞིན་
 ཏུ་འབར་རོ། །ཡང་ལྷགས་ཀྱི་ཞིབ་མའི་ནང་དུ་མེ་མདག་འབར་བར་འཁྲབ་ཏུ་
 འཇུག་ཅིང་། ལྷགས་ཀྱི་རིར་འཛེག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། ལྷེ་ལ་ལྷགས་ཀྱི་ཕྱར་
 པ་འདེབས་པ་དང་། ཕྱར་བ་བཏབ་སྟེ་གོ་བ་ལྟར་རྒྱུང་བ་དང་ལྷགས་ཀྱི་ཕྱ་

ལུམ་འབར་བ་ཁར་འཇུག་ཅིང་། ཟངས་ཞུན་དམར་པོ་ཁ་ནང་དུ་སྒྲུགས་པས་
ཁོག་པ་འཆིགས་ནས་རོ་སྒྲན་ནས་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །སྒྲུག་བསྐྱལ་དེ་ཡུན་
ཅི་ཙམ་སྟོང་བ་ནི། མི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་རྒྱ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ལྷའི་ཞག་གཅིག་
དེ་སྒྲུམ་ཅུ་ལ་ཆེ་བ་གཅིག་། དེ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ནི་རྒྱ་
ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ཆེ་ཆད་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་བསྒྲོམས་པ་ལ་ཞག་
གཅིག་དང་དེ་སྒྲུམ་ཅུ་ལ་ཆེ་བ་དང་དེ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ལོ་ལྔ་
བརྒྱ་ནི་དཔྱལ་བ་ཡང་སོས་པའི་ཆེ་ཆད་དོ། །མི་ལོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་ལོ་
བྱེ་བ་ཕྱག་འབྲུམ་དུག་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཐུབ་ཅིང་། ཐེག་ནག་སོགས་ནི་བརྒྱད་
འགྱུར་གྱིས་རིང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་
དང་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་སྟོང་དུག་བརྒྱ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུམ་ཅུ་ཙམ་
གསུམ་པ་ནས་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་པའི་བར་གྱི་ལྷའི་ཞག་རེ་ཡིན་ལ།
ཆེ་ཆད་ནི་ལྷའི་ལོ་སྟོང་དང་ཉིས་སྟོང་དང་བཞི་སྟོང་དང་བརྒྱད་སྟོང་དང་ཁྲི་
དུག་སྟོང་རེ་ཐུབ་པོ། །དེ་དག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཐེག་ནག་ནས་ཆ་བའི་བར་གྱི་
ཞག་རེར་བྱས་པའི་རང་ལོ་སྟོང་ནས་ཁྲི་དུག་སྟོང་རེ་ཐུབ་ཅིང་། མནར་མེད་
པའི་ཆེ་ཆད་ནི་བར་བསྐྱལ་གཅིག་གོ།

ཉེ་འཁོར་བ་ནི་དཔྱལ་བ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ངོས་སུ་སྒྲོ་བཞི་རེ་
ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ཡང་ལྷགས་གྱི་ར་བས་བསྒྲོར་ཞིང་ངོས་བཞིར་

སྒྲོ་བཞི་རེ་ཡོད་ཅིང་། སྒྲོ་རེ་རེར་ཡང་མེ་ཟུར་གྱི་འོབས་དང་རོ་ཟུགས་གྱི་
འདམ་དང་སྒྱ་གྱིའི་ལམ་དང་ཚུ་སྒྲུང་རབ་མེད་བཞི་བཞི་ཡོད་དོ། །མེ་ཟུར་གྱི་
འོབས་སྒྱ་སྒྲུང་ནས་ཤུ་བཅུ་གསུམ་གསུམ་བཞེགས། །རོ་ཟུགས་གྱི་འདམ་
དུ་སྒྲུང་ནས་མགོ་མན་གྱིངས་ཏེ་འདུག །སྒྱ་གྱི་གཏམས་པས་རྒྱང་ལག་སོགས་
གཙོད། ཚུ་བོ་རབ་མེད་དུ་སྒྲུང་ནས་སྒྲུང་མ་འཆེད་པ་བཞིན་དུ་འཆེད་དོ། །སྒྱ་
གྱི་གཏམས་པའི་འཕྲོ་ན་ལུས་གཙོད་འབྲིག་གྱེད་པའི་རལ་གྱིའི་ལོ་མའི་
ནགས་ཆལ་དང་། ཤལ་མ་ལིའི་སྤྲོད་པོ་སོགས་མང་ངོ་། །

གང་དཔྱལ་བརྒྱད་ནི་ཆ་དཔྱལ་བརྒྱད་གྱི་ཐད་སོ་དཔག་ཆད་ཁྲིའི་པ་
རོལ་ན་ཡོད་ཅིང་། འདི་ནས་དཔག་ཆད་སྒྲུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་ཚུ་བྱར་
ཅན་ཡོད་ལ། དེ་ནས་དཔག་ཆད་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་གིས་ཆེད་པ་ན་གཞན་
བདུན་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་ཚུ་བྱར་ཅན་ནི། ལྷག་པ་ཆེན་པོ་བཏབ་པས་ལུས་ལ་ཚུ་
བྱར་ཆེན་པོ་བྱུང་བའོ། །ཚུ་བྱར་བརྗོད་པ་ནི་ལྷག་པར་གང་ནས་ཚུ་བྱར་བརྗོད་
བའོ། །སོ་ཐམ་པ་ནི་གང་ནས་སོ་ཐམ་ཐམ་གྱེད་པའོ། །ཀྱི་རྩུད་ཟེར་བ་དང་།
ཨ་ཚུ་ཟེར་བ་ནི་གང་བས་ཁ་ནས་ཆིག་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའོ། །ཟུང་པལ་ལྟར་
གས་པ་ནི་ཁ་དོག་སྒྲོན་པོ་ཁ་ལྷའམ་དུག་ཏུ་གས་པའོ། །བརྒྱ་ལྟར་གས་པ་ནི་
ཁ་དོག་དམར་པོ་ཁ་བཙུའམ་དེ་ལས་ལྷག་གས་པའོ། །བརྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱ་ནི་
དམར་ཞིང་ཁ་བརྒྱའམ་དེ་ལས་ལྷག་གས་པའོ། །དེ་དག་ནི་སའི་དངོས་གཞི་

ནས་བཤད་པ་ལྟར་དོ། །དེ་དག་གི་ཆེ་ཆད་ནི་སའི་དངོས་གཞིར་ཆ་དཔྱུལ་
བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་བཤད་ཅིང་། མཛོད་ལས། དུལ་མ་ག་རྒྱའི་ཉིལ་སྦྱང་
ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ཞིག་ཉིལ་གྱིས་གང་བའི་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ནས་ཉིལ་
རེ་སྦྱང་བས་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་ཆད་ནི་ཆུ་བྱར་ཅན་གྱི་ཆེ་ཆད་ཡིན་ལ།
གཞན་རྣམས་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུས་འཕར་ཞིང་རིང་བར་བཤད་དོ། །

ཉེ་ཆེ་བའི་དཔྱུལ་བ་ནི། ཆ་དཔྱུལ་དང་གང་དཔྱུལ་གྱི་འཁོར་ན་ཡོད་
ཅིང་། མི་དུལ་ནའང་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །དེ་དག་ཏུ་སྦྱག་བསྟུལ་སྦྱང་བའི་
དུན་ནི་སྦྱར་གོང་གི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་གྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱང་བའི་ལས་
དེ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དང་། ལས་ཟད་ན་ནི་བར་སྐབས་སུ་ཡང་ཐར་པར་འགྱུར་
དོ། །དེ་དག་ཏུ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་མི་དག་གི་ཡིན་ཞིང་དེ་སྦྱང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་
དགོས་ཏེ། བཤེས་སྦྱངས་ལས། སྒྲིག་ཅན་དབྱུགས་འབྱུང་འགག་པ་ཙམ་
ཞིག་གིས། དུས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོད་རྣམས་དཔྱུལ་བ་ཡི། །སྦྱག་བསྟུལ་གཞལ་
ཡས་ཐོས་ནས་རྣམ་སྦྱོང་དུ། །མི་འཇིགས་གང་ལགས་དྲོ་རྩེའི་རང་བཞིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་སྦྱག་བསྟུལ་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བདེ་བ་ཀྱན་གྱི་ནང་ན་སྟེད་ཟད་པ། །བདེ་བའི་
བདག་པོ་བཞིན་པ་རི་ལྟ་བུ། །དེ་བཞིན་སྦྱག་བསྟུལ་ཀྱན་གྱི་ནང་ན་ནི། །
མནར་མེད་དཔྱུལ་བའི་སྦྱག་བསྟུལ་རབ་མི་བཟད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་

རྟོ།

གཉིས་པ་དུད་འགྲོའི་སྟུག་བསྐྱལ་བསམ་པ་ནི།

དུད་འགྲོ་རྣམས་ལས་མཐུ་ཆེ་བས་ཚུང་བ་གསོད་པ་དང་ཚུང་བས་ཆེ་
བའི་ལུས་འབྲུག་ཅིང་བ་བ་དང་། ལྷ་མིའི་ལོངས་སྟོད་པའི་ཡོ་བྱད་དུ་གྱུར་ཏེ་
བཀོལ་ཞིང་རྟེན་པ་དང་གསོད་པར་བྱེད་དོ། །དུད་འགྲོའི་གནས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་
རྒྱ་མཚོ་སྟེ་དེའི་ནང་དུ་དུད་འགྲོའི་རིགས་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་། མིའི་ཡུལ་ན་
ཡོད་པ་རྣམས་ནི་དུད་འགྲོ་ཁ་ཐོར་རོ། །གཅིག་གིས་གཅིག་བ་བ་ནི་སྟུག་སེང་
ལ་སོགས་པ་གཅན་གཟན་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་གསོད་ཅིང་བ་བ་དང་། ཚུ་སྤྱན་
ཆེན་པོས་ཉ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་ཁྱུད་མི་དབྱེད་ཅིང་བྱ་རྒྱུ་ལ་སོགས་
པས་གཞན་གསོད་ཅིང་བ་བའོ། །དེར་མ་བད། མིས་ཀྱང་འདྲངས་ལས་པ་
སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསོད་ཅིང་བ་བར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཁུར་འགོལ་བ་དང་ཞིང་
མོ་བ་དང་སྟུ་འབྲེག་པ་སོགས་མང་དོ། །ཆེ་ཆད་ནི་སྟུ་སྟུ་བསྐྱལ་པར་གནས་
པ་ཡོད་ཅིང་གཞན་ལ་ངེས་པ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱལ་བསམ་པ་ནི།

སེར་སྒྲ་ཤས་ཆེ་བས་ཡི་དྲགས་སུ་སྟེ་ཞིང་བཤེས་ཤིང་སྒྲོམ་པ་དང་།
པགས་པ་དང་འགྲུག་བསྐྱལས་ནས་སྟོང་དུ་མ་མེས་འཆིག་པ་སྟུ་བྱ་དང་།
གདོང་སྒྲས་ཁེབས་ཤིང་ཁ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱལས་པའོ། །འདི་ལ་བྱེད་སྒྲིབ་པ་ཅན་

ནི་ཆུའི་རིགས་མཐོང་སྟེ་བརྟུང་བར་འདོད་དེ་སོང་བ་ན། རལ་གྱི་དང་མདུང་
སོགས་ལག་ན་ཐོགས་པའི་སྐྱེས་བུས་ཆུ་དེ་འཐུང་དུ་མི་སྟེར་ཞིང་། ཆུ་ཡང་
ནག་དང་ཁྲག་དུ་མཐོང་ནས་འཐུང་མི་འདོད་པར་འགྱུར་རོ། །ནང་གི་སྐྱེ་བ་པ་
ཅན་ནི་ལྷ་བ་ཅན་ཁ་ཁབ་མིག་ཙམ་དང་མགྱིན་པ་རྟ་རྩ་ཙམ་དང་བསྟུས་པ་
ཤིན་དུ་ཆེ་བ་ཡུལ་སྒྲོངས་ཙམ་སྟེ། ཟས་ཁར་མི་ཤོང་ཞིང་ཤོང་ཀྱང་མགྱིན་
པར་མི་ཐར་ལ་ཐར་ཡང་བསྟུས་པ་མི་ཁེངས་ཤིང་ཁེང་པར་སྐྱེ་བ་ཀྱང་འཆིག་
ཅིང་འབར་རོ། །ཟས་སྒྲོམ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ནི། རང་ཤ་བཅད་དེ་བ་བ་
དང་མི་གཙང་བའི་རིགས་བཟའ་བརྟུང་བྱེད་དགོས་ཤིང་གཙང་མ་ལ་ལོངས་
སྟོང་པར་མི་རུས་སོ། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དགྲུན་ཉི་མ་གྲང་ཞིང་དབྱིད་དུས་
སྟུ་ཆེ་བའི་འོད་ཕྱོག་ན་ཆ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་དག་གི་རྩ་བའི་གནས་ནི་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདིའི་འོག་དཔག་ཆད་ལྷ་
བརྒྱས་བཅད་པ་ན་ཡོད་ཅིང་གཞན་ནི་དེ་ལས་འསྐྱོས་པའོ། །གཞུང་ཆེ་བ་
དག་ལས་གཤེན་རྗེའི་རིགས་འདི་རྣམས་ཀྱང་ཡི་དྲགས་སུ་བསྟུས་ནས་
བཤད་དོ། །ཆེ་ཆད་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་བ་གཅིག་ལ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཞག་གཅིག་
དུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ཐུབ་པར་གསུངས་སོ། །ངན་འགྲོ་ན་སྟུག་བསྟུལ་
དེ་སྟར་ཡོད་ཆུ་ལ་བསམས་ཤིང་དེ་སྟར་བུ་རང་གིས་སྒྲོང་བར་འགྱུར་ན་བཟོད་
པར་དགའོ་སྟུམ་དུ་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བཤའ་བསྒྲོམ་བའོ། །དེ་ནས་དེ་དག་དུ་

མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་སྐབས་སུ་འགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་སྤྱོད་ཞིང་དགོ་བ་སྐྱེ་དང་
སྤྲིག་སྤྱོད་གི་སྒྲོར་སོགས་ཆོགས་གསོག་སྤྲིབ་སྤྱོད་ལ་རྒྱན་དུ་འབད་བ་ནི་
དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

བསྟན་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྐབས་འགོ་སྤྱོད་བ་དང་། བདེ་ལེགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྐབས་
སུ་འགོ་བའི་རྒྱ། སྐབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ། སྐབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ། སྐབས་
འགོའི་བསྐྱབ་བྱའི་རིམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱི་དུ་འཆི་བ་དང་ཞི་བའི་འོག་ཏུ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་རང་
དབང་མེད་ཀྱི། ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་དེས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པ་
བཞིན་སྤྱོད། །དེ་ཡང་ངན་འགོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མི་དགོ་བ་ནི་མང་དུ་བྱས་ཞིང་
བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་ལ། དགོ་བ་ནི་སྤྲོ་ཆོགས་ཅམ་རེ་མ་གཏོགས་མ་བྱས་
ཞིང་། བྱས་པ་དག་ཀྱང་ཁོང་ཁྱོད་ལྟ་བུས་བཅོམ་པ་མང་ལ། མ་བཅོམ་ཡང་སྤྱི་
མའི་དོན་དུ་མ་སོང་བར་ཆེ་འདི་ཅམ་ཀྱི་ཆེད་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེས་ན་ངན་འགོར་
འགོ་བ་གདོན་མི་བ་བས་དེ་ལས་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་
ཡིན་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱང་མིན་ན་འགང་འགོང་གི་
རིགས་གཞི་བདག་ལྷ་བྱ་ལྷ་ཅི་སྒྲོས་པས་དེའི་སྤྱིར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་

སྐྱབས་སུ་འགོ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་ལ་གཉིས།

ཡུལ་ངོས་བབྱང་བ་དང་། སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་
ནི། སྐྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། །ཐར་
པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བཞི་ལས། སངས་རྒྱས་
ནི་རང་ཉིད་འཇིགས་པ་མེད་པའི་གོ་འཕང་བརྟེན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་འདུས་
པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཟང་བེང་
གི་མཆོད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་བརྟེན་ཤིང་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པས་མཉིས་པའོ། །
དེས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་དང་དེ་སྐྱབ་པའི་དགེ་འདུན་
ཡང་སྐྱབས་སུ་འོས་སོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབས་སུ་སོང་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་
དང་། བྱད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཁས་སྦྱངས་པ་དང་། གཞན་དུ་མི་སྦྱ་བའོ། །དང་
པོ་སྐྱབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྲན་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་
ཡོན་ཏན་བྲན་པའོ། །

དེ་དག་ཀྱང་བསྟུན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་སྐྱེ་མཚན་དཔེ་
གསལ་ཇོགས་ཀྱིས་སྤྲས་ཤིང་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། གསུང་ནི་

ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་ལྔ་ཞིང་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་དང་མཐུན་པར་འཇུག་
 པ་དང་། ཐུགས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མངོན་སྲུང་དུ་
 གཟིགས་ཤིང་། ཀྱན་ལ་ཉི་རིང་མེད་པའི་བཙེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྔ་པའོ། །སྒྱུ་
 གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ནི་ལྷན་གྱིས་བྱུང་པ་དང་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་
 རིས་སྲུ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའོ། །གདུལ་བྱའི་ངོས་ནས་བཀྱིར་རུང་ན་
 སངས་རྒྱས་གྱིས་མི་བཀྱི་བ་མེད་དེ། རི་སྐད་དུ། ཁྱོད་གྱིས་གང་ལས་འགོ་བ་
 དག །མ་བྲངས་རྒྱད་པ་དེ་གང་མཆིས། །གང་དང་འཇིག་རྟེན་མ་སྦྱད་པའི། །
 ཐུན་ཆོགས་དེ་ཡང་གང་ཞིག་མཆིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་
 ན་སྒོ་སྒྲ་ཆོགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྲན་ནས་མོས་པ་བྱ་སྟེ་སངས་
 རྒྱས་དང་འཕྲད་པ་དང་། ཆོགས་རྫོགས་ཤིང་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་དང་ལམ་རྒྱད་
 ལ་སྒྲེ་བ་སོགས་པན་ཡོན་མང་ངོ། །ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ལས་བྱུང་བས་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ།
 ལམ་ཀྱི་བདེན་པས་སྒྱོན་འགོག་ཅིང་འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་སྒྱོན་ཞི་བ་དང་།
 ལུང་གི་ཆོས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལེགས་པར་སྟོན་པའོ་སྒྲུམ་དུ་
 བསམ་པ་དང་། དག་འདུན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་འཕགས་པའི་དག་འདུན་རྣམས་
 ཡིན་ལ། དེ་དང་སོ་སྒྱུའི་དག་འདུན་གཞན་དག་ཀྱང་། ཆོས་སྒྲ་བ། ཆོས་
 སེམས་བ། ཆོས་ཀྱི་ཞིང་། ཆོས་འཇིན་བ། ཆོས་ལ་བརྟེན་བ། ཆོས་ལ་མཆོད་

པ། ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཡོན་ཏན་བླན་པའོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ནང་པན་ཚུལ་གྱི་
ཁྱད་པར་ཤེས་པ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། བསྟུ་བ་ལས་
འབྱུང་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པ་བྱང་ཆུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་
ཅན་ཆོས་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་དང་། དག་འདུན་ནི་མན་ངག་གིས་ཡང་དག་པར་
སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། །འཕྱིན་ལས་ནི་ལུང་སྟོན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
པ་དང་སྟུག་བསྐལ་སྟོང་བ་དང་། མངོན་པར་སྟོབ་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་སོས་པ་ནི་
བསྟེན་བཀྱར་པ་དང་། མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། འགྲོགས་པ་ལ་གྲུས་པའོ། །སྐྱབ་
པ་ནི། མཆོད་པ་དང་རིམ་གྲོ་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱིས་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་།
མོངས་སྟོད་ཐུན་མོང་གིས་སྐྱབ་པའོ། །རྗེས་སུ་བླན་པ་ནི་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་
ཡོན་ཏན་བླན་པའོ། །བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་ནི་ཆོས་དང་། ཟང་ཟེང་གི་དབང་
དུ་བྱས་ཏེ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་གཉིས་དང་། གཉིས་
པ་ནི་དག་འདུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

གསུམ་པ་ཁས་སྒྲངས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སྟོན་པའི་སྟོན་པ།
དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་དངོས། དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་
བཟུང་བའི་སྒྲོན་ས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ། །

བཞི་པ་གཞན་དུ་མི་སྦྲ་བ་ནི། བྱེད་པ་སྟོན་པ་དང་བསྟེན་པའི་ཁྱད་

པར་ཤེས་ནས་དགོན་མཆོག་ལ་སྐབས་སུ་འཛིན་གྱི། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་
པའི་སྟོན་པ་སོགས་ལ་སྐབས་སུ་མི་འཛིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་སྟོན་ཟད་ཅིང་
ཡོན་ཏན་རྫོགས་ལ། གཞན་གྱི་སྟོན་པ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པར་ཤེས་པའོ། །
བསྟན་པ་ཡང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ནི་ལམ་བདེ་ཞིང་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་།
ལས་ཉོན་དང་འཁོར་བ་འགོག་ཅིང་ཐར་འདོད་མི་སྐྱབས་གཅིག་ཏུ་དགོ་ལ།
གཞན་གྱི་བསྟན་པ་ནི་དེ་དག་ལས་ལྡོག་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེས་རྩེ་སུ་སྟོན་
པ་དག་གི་བྱུང་པར་ཡང་ཤེས་སོ། །

བཞི་པ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཉིས་ཏེ་བསྐྱབ་བ་ནས་འབྱུང་བ་དང་། མན་ངག་
ལས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ཆོན་གཉིས་ལས་བསྐྱབ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རྩེ་སུ་སྟོན་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བསྟན་པ་དང་། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་དམ་
ཆོས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྩེ་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་
སྐྱབ་པ་དང་། ལུང་འདས་དོན་དུ་གཉིར་བའི་གང་ཟག་རྣམས་གྲོགས་སུ་
འཛིན་པ་བཞི་དང་། དབང་པོ་མི་གོད་པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྤང་བ་དང་།
སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་བཅེ་བ་དང་། དུས་གསུམ་དུ་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་སྟེ་
བཞིའོ། །

གཉིས་པ་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ་སོ་སོ་དང་། ཐུན་མོང་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དང་། སྐབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་

གསུམ། སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་
སྐྱབས་སུ་མི་འགོ་བ་དང་། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་
གཞོད་འཆེ་སྤྱོད་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སྟེགས་ཅན་
དང་མི་འགོགས་པའོ། །དང་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་
བཟུང་ནས་སྐྱབས་སུ་མི་འགོ་བ་ཡིན་གྱི། འཕྲལ་གྱི་མཐུན་རྒྱུ་སྐྱབ་པའི་
ཆེད་དུ་རེ་བསྟོས་བྱེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། རད་ཀྱིས་བཏབ་པས་སྤོང་བ་ལ་རེ་
བསྟོས་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གང་ཡིན་ཡང་འཆེ་བ་དང་རྟོག་པ་དང་མི་
ཐེག་བཞིན་དུ་འགལ་བ་སོགས་གཞོད་པའི་རིགས་སྤྱོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི།
དཀོན་མཆོག་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་མི་གྲུས་པ་དག་དང་སྒོ་མཐུན་པར་མི་
བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གསུམ་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱ་
གཟུགས་རྒྱ་ངན་དང་བཟོ་མི་ལེགས་པ་ལ་དབྱས་མི་འདོགས་ཤིང་འོ་བརྒལ་
སར་མི་འཛོག་ཅིང་བརྟན་ཐབས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བ་དང་། ཆོས་ཆོགས་བཅད་
གཅིག་ཡན་ཆད་ལ་ཡང་མ་གྲུས་པ་སྤྱོད་ཞིང་། སྟེགས་བམ་འོ་བརྒལ་སར་
མི་འཛོག་པ་དང་ལྷ་མ་དང་སྒྲགས་ནས་འཁུར་བ་སོགས་གཏན་མི་བྱ་བ་དང་།
དགེ་འདུན་དངོས་དང་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཅམ་འཛིན་པ་ལ་མ་གྲུས་པར་མི་

བྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མང་བ་ལས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བློ་བཟང་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བཀའ་བློན་བློ་བཟང་ནས་མཆོད་པ་ལ་བཙོན་པ་སྟེ། དེ་ལ་མཆོད་པ་དང་། བྱེད་པའི་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཙུ་སྟེ་བསྐྱུ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་མཆོད་པ། མཆོད་ཉེན་ལ་མཆོད་པ། དེ་དག་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་མཆོད་པ། མཛོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་མཆོད་པ། རང་གི་ལག་གིས་མཆོད་པ། གཞན་ལ་མཆོད་དུ་འབྱུག་པ། རྟེན་དང་བཀྲར་སྟེ་འཆོད་པ། རྒྱ་ཆེ་བའི་མཆོད་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མཆོད་པ། སྐྱབ་པའི་མཆོད་པའོ། །དེའི་སྤྲུལ་དབྱེ་ནི་ཟང་ཟང་གི་མཆོད་པ་གཙོ་ཆེ་ལ། སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་ནི་ཆད་མེད་བཞི་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་བཞི་དང་སྐྱབས་འགོ་དང་པར་བྱེར་རྗེས་སུ་བློ་བཟང་ནས་དང་སྟོང་ཉིད་ལ་སེམས་མི་རྟོག་པར་གནས་པ་དང་ཚུལ་བྱིས་ལ་སྤྲུལ་སེམས་བྱེད་པ་དང་བྱེན་དུག་དང་བསྐྱུ་བཞི་ལ་བཙོན་པ་རྣམས་ལ་བཤད་དོ། །ཟང་ཟང་གི་མཆོད་པ་རང་ལ་མེད་ན་གཞན་གྱིས་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡི་རང་བས་བྱུང་བར་བྱས་ན་ཆོག་ལ་ཆུང་དུས་ཆོག་ལ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྟོགས་བཙུན་བདག་པོས་བཟུང་བ་དང་མ་བཟུང་བའི་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྱུང་བར་བྱས་ནའང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་རོ། །

གཉིས་པ་བྱེད་པའི་བསམ་པ་ལ་དྲུག་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་གོང་ན་མེད་
པའོ་སྟམ་པ་དང་། བན་འདོགས་པ་གོང་ན་མེད་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཆོག་གོ། །ཤིན་ཏུ་དགོན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་དུ་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་
བའོ། །ཕུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའོ་སྟམ་དུ་བསམས་ཏེ་མཆོད་པའོ། །
མདོར་ན་རྟེན་གཅིག་ལ་མཆོད་པའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་པར་
བསམས་ཏེ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་པ་ཅས་སོགས་མཆོད་ཡུལ་
ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པར་མོས་ན་ནི་པན་ཡོན་ལྷག་པར་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱབས་
སྤྱོད་སོང་བའི་པན་ཡོན་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྟུ་བ་དང་། བན་ངག་ལས་འབྱུང་བའོ།།

དང་པོ་ལ་བཞི་ཆེན་གཉིས་ལས། བསྟུ་ན་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་
འཛོལ་བ་དང་། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་འཛོལ་བ། ཉིང་ངེ་འཇིན་འཛོལ་བ། ཤེས་
རབ་ཀྱི་བསྐྱབས་པ་འབྱུང་བ་སྟེ་བཞི་དང་། བསྐྱང་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ། སྐྱེ་བ་
པ་འདག་པ། སྐྱེས་བྱ་དམ་པའི་གངས་སུ་འགོ་བ། སྟོན་པ་དང་ཆངས་པར་
མཚུངས་པར་སྟོད་པ་དང་ལྷ་རྣམས་དགའ་བ་སྟེ་བཞི་འབྱུང་ངོ། །

གཉིས་པ་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ནི། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཆུད་པ།
སྟོམ་པའི་རྟེན་བྱེད་པ། སྐྱེ་བ་པ་མཛད་པ། ཆོགས་གསོག་པ། མི་མ་ཡིན་
གྱིས་མི་ཚུགས་པ། བསམ་པ་འབྱུང་བ། ལྷ་དུ་འཆང་རྒྱ་བའོ། །དགོན་

མཆོག་གསུམ་སྟོན་གི་སྤྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ཞིང་བཞད་གད་ཅམ་གྱི་སྤྱིར་
ཡང་གཏོང་བའི་ཆོག་གི་མ་སྒྲོེ། །དཀོན་མཆོག་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ན་ནི་སྐྱབས་
འགོ་གཏོང་ལ། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་མི་བྱེད་ན་ནི་བསྐྱབ་བྱ་དང་
འགལ་ཞིང་། ལྷ་གཞན་དང་སྟོན་པ་གཞན་ལ་མཆོད་པ་སོགས་བྱེ་ནའང་བསྐྱབ་
བྱ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་
ཅིང་། དན་འགྲོའི་འཇིགས་པ་སོགས་ལས་སྒྲོེ་བའི་རྒྱས་པ་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་བའི་སྟོན་སྟོབས་ལ་ཉེ་རེ་བསྟོས་འཆའ་བ་
ནི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་དངོས་སོ། །

གསུམ་པ་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་

གསུམ།

ལས་འབྲས་སྤྱིར་བསམ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་དང་། བསམ་
ནས་འཇུག་ཕྱོག་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་
བསམ་པ་ལོ། །

ལས་འབྲས་སྤྱིར་བསམ་པ།

དང་པོ་ལ་བཞི། ལས་ངེས་པ་དང་། འཕེལ་ཆེ་བ་དང་། ལས་མ་བྱས་
པ་དང་མི་སྤང་པ་དང་། ལས་བྱས་པ་ཚུད་མི་བ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་འཕགས་

གང་ཡིན་ཀྱང་ནམ་སྒྲིན་བདེ་བ་ཆེ་ཚུང་གང་བྱུང་ཡང་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་
དང་། སྟུག་བསྐྱལ་གང་བྱུང་ཡང་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ། མི་དགེ་བ་ལས་
བདེ་བ་དང་དགེ་བའི་ལས་ལས་ནམ་སྒྲིན་སྟུག་བསྐྱལ་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །དེ་
ལྟར་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་གྱིས་རིན་ཆེན་སྤེང་བར། མི་དགེ་བ་ལས་སྟུག་བསྐྱལ་
ཀུན། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དགེ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་
དང་། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བདེ་བ་དག །ཅེས་གསུངས་སོ། །བདེ་སྟུག་ནམས་རྒྱ་
མེད་པ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་གཙོ་པོ་དང་དབང་སྟུག་སོགས་མི་མ་བུན་པའི་རྒྱ་
ལས་མ་བྱུང་ལ། དགེ་མི་དགེ་ལས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལས་བྱུང་དོ། །ལས་སོ་
སོའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྟུག་སོ་སོར་མ་འཆོལ་བ་ནི་གོ་ནས་སོགས་སོ་སོའི་
འབྲས་བུ་མ་འཆོལ་བར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་ལས་འབྲས་མི་
བསྐྱུ་བ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་
པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་པན་ཡོན་ཀྱང་ཆེ་སྟེ། མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཡང་
དག་ལྟ། །མི་གང་སྟུ་ལ་ཡོད་ཀྱུར་པ། །དེ་ནི་བསྐྱལ་བ་སྟོང་ནམས་སྟུ། །ངན་
འགྲོ་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དོ། །ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་
ནི། ལས་དགེ་མི་དགེ་ཚུང་ཏུ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བདེ་སྟུག་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་
འབྱུང་བའི་འཕེལ་ཀ་འདྲ་བ་བྱིར་རྒྱ་འབྲས་ལ་མེད་དོ། །ལས་མ་བྱས་པ་དང་
མི་སྤང་བ་ནི། བདེ་སྟུག་སྟོང་བའི་རྒྱ་ལས་མ་བྱས་ན་དེའི་འབྲས་བུ་གཏན་མི་

སྤྱིང་ངོ། །ལས་བྱས་པ་ཚུད་མི་བ་ནི། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ལུས་ནྐམས་
བསྐྱལ་བ་བརྒྱུར་ཡང་ནི། །ཚུད་མི་བ་བའང་ཆོགས་དང་དུས། །རྟེན་ན་ལུས་
ཅན་ནྐམས་ལ་ནི། །འབྲས་བྱ་སྟེན་པ་དག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་
བཤགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་མེད་ན་འབྲས་བྱ་ཆེ་ཚུང་གང་ཡིན་ཀྱང་དུས་ལ་
བབ་པ་ན་འབྱུང་ངོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་སྤྱེ་སྤྱེ་བསམ་པ་ལ་གཉིས། ལས་ལམ་བཙུག་ཅོ་
ཐོར་བསྟན་པ་དང་། ལས་དང་འབྲས་བྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་དགེ་
མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་ཡང་གནད་ཆེ་བ་ནྐམས་བཙུར་བསྐྱུས་ནས་
གསུངས་ཏེ། མངོད་ལས། དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྐྱུས་ནས་ནི། །དགེ་དང་མི་དགེ་
ཅི་རིགས་པར། །ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཙུག་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱལ་པོའི་ལས་འབྲས་དང་། དཀར་པོའི་ལས་
འབྲས་དང་། ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལས་
ལམ་དངོས་དང་། སྤྱི་ཡང་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱུ་ན་
གཞི་དང་། བསམ་པ་དང་སྤྱོད་བ་དང་མཐར་ཐུག་བཞི་སྟེ་དེ་ལ་སྟོག་གཅིད་
ཀྱི་གཞི་ནི་སེམས་ཅན་ནོ། །

བསམ་པ་ལ། གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་

སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་དེ་མིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་
མིན་པ་ལ་དེར་འདུར་ཤེས་པ་དང་དེ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་བཞི་སྟེ། འདུ་
ཤེས་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་ནི་འབྲུལ་ཞིང་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ནི་མ་འབྲུལ་
བའོ། །ཞོར་ནས་བསད་པ་ལ་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་མེད་ཀྱང་གང་རུང་ཡང་
གསོད་སྒྲུལ་དུ་ཀྱན་སློང་སྒྲི་ལ་ཞུགས་པ་ཡོད་ན་འདུ་ཤེས་འབྲུལ་ཡང་
དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་སྐྱེད་དོ། །ཚུལ་འདི་ལྷག་མ་དགུ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་དུག་གསུམ་གང་རུང་དོ། །རྒྱའི་ཀྱན་སློང་
ནི་གསོད་པར་འདོད་པའོ། །སྒྲོར་བ་ལ་སྒྲོར་བ་པོ་ནི་རང་གཞན་གང་རུང་
དང་སྒྲོར་བའི་ངོ་བོ་ནི་མཆོན་ནམ་དུག་གམ་སྒྲགས་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་
གིས་བྱས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་རང་གི་སྤར་ཤི་བའོ། །

གཉིས་པ་མ་བྱེན་པར་ལེན་པའི་གཞི་ནི་གཞན་གྱིས་བཟུང་བའི་རྩ་ས་
སོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི་སྤར་ལྟར་དོ། །
ཀྱན་སློང་ནི་མ་བྱེན་པར་ལེན་པར་འདོད་པའོ། །སྒྲོར་བ་པོ་ནི་སྤར་ལྟར་ལ་
སྒྲོར་བའི་ངོ་བོ་ནི་མཐུས་འཕྲོག་པ་དང་བརྒྱབ་པ་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲའོ། །མཐར་
ཐུག་ནི་ཐོབ་སློ་སྒྲིལ་པའོ། །

གསུམ་པ་ལོག་གཡེམ་གྱི་གཞི་ནི་བགྲོད་བྱ་མིན་པའི་བྱད་མེད་དང་
སྒྲིལ་པའི་ཡན་ལག་མིན་པ་དང་གནས་མིན་པ་དང་དུས་མིན་པ་སྟེ་བཞིར་

བཤད་ཅིང་། བྱད་པར་སྤྱོད་ན་མང་ཡང་བསྐྱུ་ན་བྱད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་སོགས་
གང་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བོན་འབྱེན་པའི་གཞིའོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་
འདུ་ཤེས་ནི་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་འདྲ་མི་འདྲ་གཉིས་སོ། །ཉོན་མོངས་ནི་སྤར་ལྟར་
དང་། ཀྱན་སྒྲོང་ནི་མི་ཚངས་པར་སྦྱོད་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་དེའི་ཆེད་དུ་
འབད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ས་བོན་བྱད་པའོ། །

བཞི་པ་བརྟེན་དུ་སྐྱབ་པའི་གཞི་ནི། བ་རོལ་པོ་དོན་གོ་བའི་སེམས་ཅན་
ནོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་འདུ་ཤེས་ནི། བན་འདོད་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་
མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་ཞེས་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་བ་
སོགས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་དུག་གསུམ་གང་རུང་ངོ། །ཀྱན་སྒྲོང་ནི་འདུ་
ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་སྐྱབ་པའམ་མི་སྐྱབ་པས་དང་དུ་
ལེན་པ་སོགས་སོ། །མཐར་ཐུག་ནི་བ་རོལ་པོས་དོན་དེ་གོ་བའོ། །

ལྔ་པ་སྤྱོད་པའི་གཞི་ནི་མཐུན་མི་མཐུན་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །བསམ་པ་
ལ་གསུམ་ལས་འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་སྤར་ལྟར་ངོ། །ཀྱན་སྒྲོང་ནི། སེམས་
ཅན་མཐུན་པ་དབྱེ་བ་དང་མི་མཐུན་པ་མི་འདུམ་པར་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་
དབྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཆིག་བརྗོད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་
ཆིག་དོན་གོ་བའོ། །

དུག་པ་ཆིག་རྩུབ་ཀྱི་གཞི་ནི་མནར་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་གྱི་སེམས་

ཅན་ནོ། །བསམ་པ་ལ་འདྲ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི་སྒར་བཞིན་ནོ། ། གྲུན་
སྒྲོང་ནི་ཆིག་རྩལ་སྤྲོ་བར་འདོད་པའོ། །སྒྲོར་བ་ནི་བདེན་མི་བདེན་གང་ཡང་
རུང་བས་སྒྲོན་བརྗོད་ཀྱི་ཆིག་དོན་དག་པོ་སྤྲོ་བའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དེ་ལྟར་
སྤྲོས་པའི་དོན་དེས་གོ་བའོ། །

བདུན་པ་དག་གྲུལ་གྱི་གཞི་ནི་དགོས་པ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །བསམ་པ་
ལ་འདྲ་ཤེས་ནི་བརྗོད་འདོད་པའི་དོན་དེ་ལ་དེར་འདྲ་ཤེས་པས་བྱང་རྒྱལ་དུ་
སྤྲོ་བའོ། །ཉོན་མོངས་སྒར་ལྟར་དང་། གྲུན་སྒྲོང་ནི་མ་འབྲེལ་ཞིང་གང་བྱང་དུ་
སྤྲོ་བར་འདོད་པའོ། །སྒྲོར་བ་ནི་དག་གྲུལ་སྤྲོ་བར་རྩིས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་
སྤྲོས་ཐེན་པའོ། །འདི་གཞི་བདུན་དང་ལྔ་ཉེ་འཐབ་རྩིད་མཆོང་འདྲུ་སོགས་
དང་། བསྟན་བཅོས་ངན་པ་འདོན་པ་སོགས་དང་། སྒྲེ་དག་སྤྲོ་ཆོགས་འདོན་
པ་དང་། ཅེ་དགོད་དང་དགའ་མགུར་སྤྲད་པ་སྤྲོ་བ་དང་། འདྲུ་འཛིའི་གཏམ་
དང་། ར་རོ་བ་དང་སྒྲོས་གཏམ་བྱེད་པ་དང་། ལོག་པའི་འཆེ་བས་སྤྲོ་བའོ། །

བརྒྱད་པ་བརྟན་སེམས་ཀྱི་གཞི་ནི་གཞན་གྱི་ཡོ་བྱད་དོ། །བསམ་པ་
ལ་འདྲ་ཤེས་ནི་དེ་ལ་དེར་འདྲ་ཤེས་པའོ། །ཉོན་མོངས་ནི་སྒར་ལྟར་དང་། གྲུན་
སྒྲོང་ནི་བདག་གིར་བྱ་བར་འདོད་པའོ། །སྒྲོར་བ་ནི་བསམ་དོན་དེ་ལ་རྩིས་
བར་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དེ་བདག་གིར་གྱུར་ན་སྤྲོ་བའོ། །འདི་ལ་ལྷ་
ཆོང་དགོས་ཏེ། རང་གི་ལོངས་སྤྲོད་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སེམས་དང་།

གསོག་འདོད་ཆེ་བའི་སེམས་དང་། གཞན་ནོར་ལ་རྟོག་ཅིང་རོ་མུང་འདོད་ཆེ་
བའི་སེམས་དང་། གཞན་གྱི་ནོར་དེ་དང་དེ་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའི་
ལུ་སེམས་དང་། རོ་ཆ་དང་ཉེས་དམིགས་ལ་མི་འཇོམ་པའི་སེམས་དང་ལྷན་
པ་སྟེ་མདོར་བསྡུས་པའོ། །

དགྲ་པ་གཞོད་སེམས་ཀྱི་གཞི་དང་འདྲ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་གསུམ་
ནི་ཆོག་ཕུབ་ཅི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཤིང་། གྲུག་སྒྲོང་ནི་བརྟེན་པ་སོགས་བྱ་བར་འདོད་
པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་བསམ་པ་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བྱས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་བརྟེན་
པར་བྱ་བ་སོགས་སུ་ཐག་བཅད་པའོ། །འདི་ལ་འང་ལྷ་ཆང་དགོས་ཀྱི་མ་ཆང་
ན་མི་རྟོགས་ཏེ། ལྷ་ནི་བསྡུ་ན་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བསམས་ཏེ་ཞེ་སྤང་གི་
སེམས་དང་། དེ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སེམས་དང་། ཡང་ཡང་བྲན་པའི་ཁོན་
འཛིན་གྱི་སེམས་དང་། བསད་བརྟེན་སོགས་བྱས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་
ལུ་སེམས་དང་། ཉེས་དམིགས་ལས་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པས་བེལ་གྱིས་ནོན་
པའི་སེམས་དང་ལྷན་པའོ། །སྦྱོར་གཞོད་སེམས་ཅམ་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ་
ཡུལ་དེ་ལ་གཞོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཅི་སྟེད་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་གཞོད་
སེམས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། འདི་ཤེས་སྙམ་པ་དང་ཆོས་དང་ལོངས་སྦྱོད་ཉམས་
ན་སྙམ་པ་དང་། དན་སོང་དུ་སྦྱོས་ན་སྙམ་པ་ནམས་ཀྱང་གཞོད་སེམས་སུ་
འགྱུར་རོ། །

བཙུ་བ་ལོག་ལྟའི་གཞི་ནི་ཡོད་པའི་དོན་ནོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་
དོན་དེ་ལ་བདེན་པར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཉོན་མོངས་ནི་སྒར་བཞིན་དང་། ཀྱན་
སྒོང་ནི་སྒྱར་བ་འདེབས་འདོད་པའོ། །སྒྱོར་བ་ནི་བསམ་དོན་དེ་ལ་སྒྱོར་བ་
ཅོམ་པའོ། །དེ་ལ་བཞི་སྟེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་དང་བྱེད་པ་དང་ཡོད་པའི་དངོས་
པོ་ལ་སྒྱར་བ་འདེབས་པའོ། །དེ་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ལེགས་སྒྱུད་དང་ཉེས་
སྒྱུད་མེད་དོ་ཞེས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་སྟེན་མེད་དོ་ཞེས་དང་། ས་བོན་
འདེབས་པ་དང་འཛིན་པའི་པ་མ་མེད་དོ་ཞེས་དང་། ཡོད་པའི་དངོས་པོ་འཇིག་
ཉེན་སྲ་ཕྱི་མེད་དོ་ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱས་སྒྱེས་མེད་དོ་ཞེས་དང་།
དག་བཅོམ་པ་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སྒྱར་བ་བཏབ་
པའོ། །འདི་ལ་ཡང་སེམས་ལྟ་ཆང་དགོས་ཀྱི་མ་ཆང་ན་མི་རྫོགས་སོ། །ལྟ་ནི་
བསྟུ་ན་ཤེས་བྱ་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པའི་རྣམས་སེམས་དང་། སྟོག་ལ་
དགའ་བའི་དྲག་ཤུལ་གྱི་སེམས་དང་། ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་དང་།
སྒྱིན་སོགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྒྱར་འདེབས་ཀྱི་སེམས་དང་། ཉེས་
དམིགས་མི་ཤེས་པའི་སེམས་སོ། །

གཉིས་པ་སྟེ་ཡང་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ་བསམ་
པས་སྟེ་བ་དང་། སྒྱོར་བས་སྟེ་བ་དང་། གཉེན་པོ་མེད་པས་སྟེ་བ་དང་། ལོག་
པར་ཞེན་པས་སྟེ་བ་དང་། གཞི་ལས་སྟེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དྲག་གསུམ་དྲག་

པོས་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་སློག་གཅོད་པ་ལ་དགའ་བས་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 གསུམ་པ་ནི། དགེ་སློགས་ལ་མི་འཇུག་པས་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ནི་
 ལྷགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་གཏོང་བ་ལྟ་བུའོ། །ལྷ་པ་ནི་པ་མ་དང་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་དང་
 དུད་འགོ་ཡིན་ཡང་བོང་ཆེ་བ་གསོད་པ་ལྟ་བུའོ། །མི་དགེ་བ་གཞན་ནམས་ལ་
 ཡང་གཞི་མ་གཏོགས་རི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །གཞན་ཡང་མི་དགེ་བ་
 བཅུ་སོ་སོ་ལ་སྦྱེ་ཡང་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། སྦྱིར་ལུས་ངག་གི་བདུན་སྒྲ་
 མ་སྒྲ་མ་སྦྱི་མ་སྦྱི་མ་ལས་སྦྱི་ཞིང་། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་སྦྱི་མ་
 སྦྱི་མ་སྦྱི་བར་བཤད་དོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི་སྦྱི་བར་ཚུལ་བྱག་གསུངས་
 སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལས་སྟོབས་ལྡན་བསྐྱུ་ན་བཞི་སྟེ། ཞིང་གི་སློན་ནས་སྟོབས་
 ཆེ་བ་དང་། ཉེན་གྱི་སློན་ནས་དང་། དངོས་པོའི་སློན་ནས་དང་། བསམ་བའི་སློ་
 རས་སྟོབས་ཆེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་དང་སྒྲ་མ་དང་པ་མ་ལྟ་བུ་ལ་
 བན་གཞོད་གང་བྱས་ཀྱང་སྟོབས་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྲིག་པ་ལ་འགྱོད་སེམས་དང་ལྡན་པས་བྱས་པ་ཡང་ལ།
 འགྱོད་སེམས་མེད་པར་དགའ་བར་བྱས་ན་སྦྱེའོ། །གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་
 གྲུ་ཞོམ་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ནི་པན་ཡོན་ལྷག་པར་ཆེའོ། །བཞི་པ་སངས་
 རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱིས་བསམ་པས་མཆོད་པ་ལྟ་བུ་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་

ཆེད། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་སྟེན་གྱི་འབྲས་བུ་
དང་། རྒྱ་མཐུན་དང་། བདག་པོའམ་དབང་གི་འབྲས་བུ་ལོ། །དང་པོ་རྣམ་སྟེན་
གྱི་འབྲས་བུ་ནི། ལས་ལམ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གཞི་དུག་གསུམ་ཆུང་འབྲིང་
ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་བས་གསུམ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་བཅུ་པོ་ཆེན་པོ་རེ་
རེས་ཀྱང་དཔྱུལ་བ་དང་འབྲིང་གིས་ཡི་དྲགས་དང་ཆུང་དུས་དུད་འགྲོར་སྟེ་
བར་བཞད་དོ། །རྒྱ་མཐུན་ནི་སྟོག་གཅོད་སོགས་བཅུ་ཉི་འབྲས་བུ་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་ཆེ་མུང་བ་དང་དབྱུལ་བ་དང་ཆུང་མ་བསྐྱངས་པ་དང་སྐྱར་བ་མང་བ་
དང་མཛའ་དབྱེ་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་ཆོག་གཞན་གྱིས་
མི་ཉན་པ་དང་ཆགས་སྒྲ་ཕྱོངས་གསུམ་ཆེ་བར་འགྱུར་དོ། །མིར་སྟེས་ཀྱང་
སྟོག་གཅོད་ལ་དགའ་བ་སོགས་ནི་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེ་གཞན་
ཡང་མང་དོ། །བདག་པོའམ་དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི་མི་དགོ་བ་བཅུ་ཉི་འབྲས་
བུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱི་སྟོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བཟའ་བཏུང་འབྲས་བུ་སོགས་
མཐུ་ཆུང་བ་དང་འབྲས་བུ་ཉུང་བ་དང་ཐན་སེར་ཆེ་བ་དང་འདམ་རྩ་བ་དང་
སྟེན་སོགས་མང་བ་དང་ཞིང་ལས་སོགས་མི་འཕེལ་བ་དང་། ས་སྟོགས་འབར་
འབྱར་དང་བསྟོད་དགའ་བ་སོགས་དང་ཆེར་མ་དང་དོ་དང་གྲོ་མོ་མང་བ་
དང་། སྟོན་ཞིང་ལ་འབྲས་བུ་སོགས་མི་ཆགས་པ་དང་ཕུན་ཆོགས་རྣམས་

རིམ་གྱིས་འབྲིབ་ཅིང་མི་འཕེལ་བ་དང་། གཞོད་པ་དང་ནད་སྣ་ཆོགས་དང་
སྟག་ལ་སོགས་པས་འཆེ་བ་དང་འབྱུང་ཁུང་བཟང་པོ་རྣམས་རྒྱབ་པར་འབྱུར་
བ་སོགས་ཏེ་གཉིས་རེ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་མདོར་བསྡུས་པའོ། །

གཉིས་པ་དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་དང་
འབྲས་བུའོ། །དང་པོ། མི་དགེ་བ་བཙུ་ལས་ལྟོག་པའི་དགེ་བ་བཙུ་སྐྱབ་པའི་
སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་སོ། །འདི་རྣམས་ལ་གཞི་དང་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་དང་
མཐར་ཐུག་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། མཆོན་ན་སྟོག་གཅོད་
སྟོང་བ་ལྟ་བུའི་གཞི་ནི་སེམས་ཅན་ནོ། །བསམ་པ་ནི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་
ནས་སྟོག་གཅོད་སོགས་སྟོང་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་སྟོག་གཅོད་སོགས་མི་
བྱེད་ཅིང་བསྐྱམས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་
པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས་རྣམ་སྟེན་ནི། ལས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་
པོས་མི་དང་འདོད་ལྟ་དང་ཁམས་གོང་མའི་ལྟ་སོགས་སུ་སྦྱེའོ། །རྒྱ་མཐུན་
དང་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ནི་མི་དགེ་བ་ལས་ལྟོག་སྟེ་སྦྱར་རོ། །གསུམ་
པ་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་བསྟན་པ་ལ། འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། འཕེན་
བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་ཀྱང་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བས་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ།
མིར་སྦྱེས་ཀྱང་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་དང་ཆེ་ཐུང་ཞིང་ནད་མང་བ་དང་དབྱལ་

ཞིང་ཕོངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་ཀྱང་རྫོགས་བྱེད་
དགེ་བས་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། དུད་འགོར་སྐྱེས་ཀྱང་བདེ་བར་གནས་པ་དང་སྐྱ་
དང་ཡི་དྲགས་འགའ་ཞིག་ཀྱང་དཔལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའོ། །འཕེན་བྱེད་
དགེ་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་ཀྱང་དགེ་བས་རྫོགས་པ་ནི་ལྟ་རྒྱུ་མས་
དང་། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་ཀྱང་མི་དགེ་བས་
རྫོགས་པ་ནི་དཔྱུལ་བ་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཞན་ཡང་སྤྱིང་བར་ངེས་མ་ངེས་ཀྱི་ལས་ནི། བསམ་བཞིན་དུ་བྱས་
པ་དང་བསགས་པའི་ལས་ནི་སྤྱིང་ངེས་ཀྱི་ལས་དང་། མ་བསམ་པ་དང་བསམས་
ཀྱང་མ་བསགས་པའི་ལས་ནི་སྤྱིང་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་སོ། །བྱས་པའི་ལས་
ནི་ལུས་ངག་གིས་དངོས་སུ་བྱས་པའི་ལས་རྒྱམས་ སོ། །བསགས་པའི་ལས་
ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་མ་ཞོར་བར་རྒྱན་ཆགས་སུ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྒྱུ་མ་བ་བཅུ་
ཡོད་ལ། མི་ལམ་དུ་བྱས་པ་དང་མ་བསམ་པར་བྱས་པ་དང་ཞོར་ནས་བྱས་པ་
སོགས་བཅུ་ནི་མ་བསགས་པའི་ལས་སོ། །གཞན་ཡང་བསགས་ལ་མ་བྱས་
པ་དང་། བྱས་ལ་མ་བསགས་པ་དང་། མ་བྱས་ཤིང་མ་བསགས་པ་གསུམ་
དང་། མཐོང་ཆོས་ཆེ་འདི་ལ་སྤྱིང་བ་དང་། ཆེ་གཉིས་པ་ལ་སྤྱིང་བ་དང་། ཆེ་
གསུམ་པ་པན་ལ་སྤྱིང་བའི་ལས་གསུམ་སོ། །སྒྲིན་ཚུལ་གོ་རིམ་གཙུག་ཆེ་བའི་
དབང་དུ་བྱས་ན། གང་སྟེ་བདེ་ཐོག་མར་སྒྲིན། སྟེ་ཡང་མཉམ་ན་འཆི་བའི་ཆེ་

གང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཐོག་མར་སྒྲིན། དེ་ཡང་འབྲུན་གོམས་པ་ཤེས་ཆེ་བ་
དེ་ཐོག་མར་དང་། དེ་ཡང་འབྲུན་ཐོག་མར་བྱས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་སྒྲོན་ལ་
སྒྲིན་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི།

རྣམ་མཁྱེན་བསྐྱབ་པ་ལ་རྟེན་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་པས་འདི་
ལ་གསུམ། །རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཡོན་ཏན། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་
རྒྱལོ། །འདི་དག་བསྐྱུ་ན་དང་པོ་ལ་བརྒྱད་དེ། ཆེ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་རིང་བ།
ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་གཟུགས་དང་ཁ་དོག་སོགས་བཟང་བ། རིགས་
ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བཀྱར་བའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ། དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་
ཆོགས་པ་འཁོར་དང་ལོངས་སྟོང་ཆེ་བ། གཞན་གྱིས་ཡིད་རྟོན་པའི་ཆོག་
བཙུན་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོན་སྒྲིམ་གྲགས་པ་དང་སྙན་པ་ཆེ་བ། མོ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་
པ། བད་མེད་ཅིང་གཞོན་པ་ཆུང་བའི་སྟོབས་དང་ལྷན་པའོ། །རྣམ་སྒྲིན་གྱི་
འབྲས་བུ་ལ་བརྒྱད་དེ། རང་དགོ་བ་མང་པོ་བྱེད་པ། གདུལ་བྱ་དགའ་ནས་
འདུ་བ། གཞན་བསྒྲོ་བ་ལས་མི་འདའ་བ། སྒྲིན་པས་བསྐྱས་ཏེ་སྒྲིན་པར་བྱེད་
པ། སྙན་པར་སྒྲིབ་པ་སོགས་གྱིས་སྐྱད་ཅིང་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ། གཞན་གྱིས་
བྱས་པ་བཟོ་ཞིང་བསྒྲོ་བ་ལ་ཉན་པ། ཤེས་རབ་ཆེ་ཞིང་འཁོར་དུ་མི་འཇིགས་
པ་སོགས་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མི་སྒྲོ་ཞིང་སྒྲོ་ཤུགས་ཆེ་བའོ། །རྣམ་

སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་ལ་བརྒྱད་དེ། གཞན་ལ་མི་འཆེ་བའི་བསམ་བའི་རིགས་བསྟེན་པ།
མར་མེ་སོགས་གྱི་སྒྲིང་བ་དང་གོས་སྒྲིན་པ། ང་རྒྱལ་ཚུང་ཞིང་སྒྲ་མ་སོགས་
ལ་གྲུས་པ། སྒྲིང་བ་ལ་སྒྲིན་པ་སྟེར་བ། ངག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི་སྒྲིང་བ། དཀོན་
མཆོག་མཆོད་ཅིང་བྱི་མར་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་སྒྲིན་ལམ་འདེབས་པ། སྒྲིས་
བའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་ཞིང་བྱད་མེད་གྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་གཞན་
གྱི་དབང་པོ་གཙོད་པ་ལས་ཐར་པར་བྱེད་པ། གཞན་གྱིས་མི་རུས་པའི་གྲོགས་
བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་འབྲུག་སྒྲིག་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

སྒྲིར་བསྟེན་པ་དང་། སྟོབས་བཞིའི་བཤའགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་
གཉིས་ལས་འབྲས་བྱ་བདེ་སྤྱད་གཉིས་མི་ནོར་བར་འབྱུང་བར་བསམ་ཞིང་།
ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་བསྒྲིམ་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་མི་དགེ་བའི་
ལས་འབྲས་བྱ་ལ་སྤྱད་བསྒྲུལ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བསམས་པ་ནི་གནད་དུ་
ཆེའོ།

གཉིས་པ་སྟོབས་བཞི་བྱ་ཚུལ་ལ་ལྟར་བ་བྱིར་བཅོས་ནི། བྱབ་ན་སྒྲིམ་
པ་གསུམ་སོ་སོ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། སྤྲིག་བཤའགས་ནི་སྟོབས་བཞིས་
བྱ་སྟེ། ཏེན་གྱི་སྟོབས་ནི་སྒྲིབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སུན་འབྲིན་པའི་
སྟོབས་ནི་ཉེས་པ་རྣམས་མཐོལ་བཤའགས་བྱེད་པའོ། །གཉིན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྒྲིད་

པའི་སྟོབས་ནི་ཉེས་པའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་དེ་ལ་མདོ་སྟེ་ཟབ་མོ་འདོན་པ་
 དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཆན་བརྗོད་པ་དང་། གཟུངས་སྒྲགས་
 བཟླ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་སོགས་མང་ངོ་། །སྤར་ལྗོག་པའི་སྟོབས་
 ནི་ཉེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པར་དམ་བཅའ་བཤོ། །དེ་ལྟར་རྒྱན་ཏུ་
 བྱས་ན་ནི་སྟེག་པའི་ཆོགས་རྣམས་རིམ་གྱིས་དག་པར་འགྱུར་ཞིང་སྟོང་ངེས་
 ཀྱི་ལས་ཀྱང་འདག་པར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྟོན་གྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ནི་
 གང་ལ་ཡང་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཤེས་དགོས་སོ། །གཉིས་
 པ་དེ་སྐྱེས་པའི་ཆད་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་བཅས་མིན་དུ་
 སྐྱེས་པའོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ལུས་ལོངས་སྟོང་
 བུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་འཁོར་བ་ཡིན་པས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མི་རིགས་སོ་
 སྟམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེད་ཞིང་གི་འགྱུར་པ་
 རྣམས་ནི་འཁོར་བས་མ་བསྐྱས་ཞིང་། གནས་སྐབས་སྒྲིམ་སེལ་བྱེད་ཆུའི་
 དོན་དུ་སྟོང་འཆོལ་བ་ལྟར། དམ་པའི་ཆོས་སྐབས་པའི་ཆད་དུ་གནས་སྐབས་
 ཀྱི་མདོན་མཐོང་རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་ཐོབ་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་སྐྱེས་
 བུ་ཆུང་དུ་དང་བུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ངོ་སྟོང་བའི་སྒྲིབ་རོ། །

དེ་ལྟར་བསམས་ཏེ་ངན་འགྲོ་ལས་ཐར་ནས་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ཅུམ་

གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཇིན་པར་ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་ཇོ་བསྐྱེད་དགོས་པས་
སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཇོ་སྐྱེད་བ་ལ་བཞི།
བསམ་པ་སྐྱེད་པ། དེ་སྐྱེས་པའི་ཆད། དེ་ལ་ལོག་ཏོག་བསམ་པ། ཐར་ལམ་
གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་སྒྲོ་ངོས་
བཟུང་བ་དང་། དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་
པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བའི་འགོག་པ་ནི་ཐར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པར་འདོད་
པའི་སྒྲོ་ནི་ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་སྒྲོ་འོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྟུག་བསྐྱེད་པ་གྱི་
རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་དེ་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ།
གཞན་དུ་ན་ཞི་བ་དོན་གཉིར་གྱི་སྒྲོ་ངོས་ལྟར་བ་བཞིན་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་
བརྒྱ་པ་ལས། གང་ལ་འདིར་སྐྱོ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཞི་གྲུས་ག་ལ་ཡོད། །
ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས།

སྟུག་ཀུན་གཉིས་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསམ་པ་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་
སྒྲོ་ནས་བསམ་པའོ། །

སྟུག་ཀུན་གཉིས་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསམ་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཀུན་
འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་མོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟུག་བདེན་ཐོག་མར་

གསུངས་པའི་དགོས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཚུལ་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱག་བདེན་དང་པོར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན།
ཡོད་དེ། ཐོག་མར་རང་ལྟ་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་སྤྱང་བར་མཐོང་བ་ལ་
སྤྱག་བསྐྱེད་ངོས་ཟེན་དགོས་ཤིང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་ཤེས་
དགོས། ཤེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་འདོད་སྤྱེ་ཞིང་། དེའི་ཆེ་སྤྱག་བསྐྱེད་
ཚྭ་དགོས་པར་མཐོང་སྟེ་དེའི་རྒྱ་མ་ཚྭ་དུ་ལྷན་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་ཚྭ་
པར་ཤེས་ནས། དེའི་རྒྱ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤྲུམ་ན་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་རྒྱར་ཤེས་
པའི་འབྱུང་བས་སྤྱག་བདེན་སྟོན་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་བསྟན་
ཏེ་གོ་རིམ་སོ། །ཀྱན་འབྱུང་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་
ཏེ། དེ་གཉིས་ཚྭ་རྒྱས་པར་མཐོང་བ་ན་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་འགགས་པའི་
འགོག་པ་ཐོབ་རྒྱས་སུ་གོ་རྒྱས་པས་ཀྱན་འབྱུང་གི་འོག་ཏུ་འགོག་བདེན་
བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་ལམ་བདེན་བསྟན་དགོས་པར་
ཤེས་པར་འགྱུར་པས་ལམ་བདེན་ཐ་མར་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐོག་མར་ནད་
ཤེས་ཤིང་ནད་དེ་གང་ལས་བྱུང་བ་དང་ནད་དེ་ཞི་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཆེད་
དུ་སྟོན་བསྟན་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱམས་པའི་རྒྱུད་སྤྱོད་ལས།
ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། །བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྟོན་ནི་བསྟན་
པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཤེས་

བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་སྟུག་བདེན་བསམ་པ་ལ་གཉིས།

ལའོར་བ་སྦྱིའི་སྟུག་བསྟུལ་དང་། སོ་སའི་སྟུག་བསྟུལ་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་སྟུག་བསྟུལ་བརྒྱད་དང་དྲུག་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་
སྟུག་བསྟུལ་བརྒྱད་ནི། སྦྱེ་བའི་སྟུག་བསྟུལ། ཁྱ་བའི་སྟུག་བསྟུལ། ན་བའི་
སྟུག་བསྟུལ། འཆི་བའི་སྟུག་བསྟུལ་བཞི་དང་། མི་སྟུག་པ་དང་འཕྲད་པ། སྟུག་
པ་དང་བྲལ་པ། འདོད་པ་བཅས་ཀྱང་མ་ཉིད་པ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་
སྟུག་བསྟུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བསམ་པ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །

དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ། སྦྱེ་བ་སྟུག་བསྟུལ་དང་ལྟན་པ་ནི། མངལ་དང་སྒོ་ང་
ལས་སྦྱེ་བའི་ཆེ་སྟུག་བསྟུལ་དྲུག་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྦྱེ་བའོ། །གནས་ངན་ལེན་
གྱི་སྟུག་བསྟུལ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པའི་ལས་སུ་མི་རུང་
བ་སོགས་གནས་ངན་ལེན་དང་བཅས་པའོ། །སྟུག་བསྟུལ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་
པ་ནི། སྦྱེ་བ་ཡོད་ན་ན་ཁྱ་འཆི་བ་སོགས་གྱི་སྟུག་བསྟུལ་ཀྱན་འབྱུང་བའོ། །
ཉོན་མོངས་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ནི། སྦྱེས་ནས་ཡུལ་སྣ་ཆོགས་ལ་བརྟེན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྣ་ཆོགས་བསྐྱེད་པའོ། མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྲལ་བ་ནི།
སྦྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལུས་སོག་དང་བྲལ་ཏེ་འཆི་བའོ། །
ཁྱ་བའི་སྟུག་བསྟུལ་ལ་ཡང་ལྟ་སྟེ། ཁྱ་བས་གཟུགས་རིམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་

ཉམས་པ་དང་། མཐུ་སྟོབས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་
 ཉམས་པ་དང་། ཡོངས་སྟོད་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་། ཆེ་རིམ་གྱིས་ཡོངས་
 སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའོ། །ན་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ལྟ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་འགྱུར་ཞིང་ཉམས་པ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་ཤས་
 ཆེར་གནས་པ་དང་། ཡོངས་སྟོད་ཀྱི་ཟས་ཆུ་མི་འཕྲོད་ཅིང་ཡི་གར་མི་འོང་བ་
 དང་། མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱད་དགོས་པ་དང་། སྟོག་དབང་དང་འབྲུལ་བར་
 འགྱུར་བའོ། །

འཆི་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ཡང་ལྟ་སྟེ། ཡོངས་སྟོད་ཕུན་ཆོགས་དང་
 འབྲུལ་བ། གཉེན་སོགས་རྩ་འཛིངས་སྤྱད་པ་དང་འབྲུལ་བ། འཁོར་གཡོག་
 དང་འབྲུལ་བ། ལུས་དང་འབྲུལ་བ། འཆི་བའི་ཆེ་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་
 བདེ་བ་དག་པོ་སྟོང་བའོ། །མི་སྤྱད་པ་དང་སྤྱད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ཡང་ལྟ་སྟེ།
 དག་སྤང་བ་དང་སྤང་བ། དེས་གཞོད་བ། གཏམ་ངན་གྱིས་འཛིགས་བ། ཉམ་
 ང་བཞིན་དུ་འཆི་བས་འཛིགས་བ། ངན་འགྲོར་སོང་དོགས་པའི་འཛིགས་པ་
 རྣམས་སོ། །སྤྱད་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ཡང་ལྟ་སྟེ། སངས་བའི་
 གཉེན་སོགས་དང་འབྲུལ་བ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་སྦྱོང་བ་འདོན་པ་དང་། ལུས་
 ལ་གཞོད་པ་དང་། ཡིད་ལ་གཞུང་བ་དང་། ཡོངས་སྟོད་འཛིག་པའོ། །འདོད་པ་
 བཅུ་ལ་ཀྱང་མ་རྟོག་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ཡང་ལྟ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྤྱད་པ་དང་།

བྲལ་བ་དང་འབྲལ། དེའི་ངོ་བོ་ནི་སོ་ནམ་དང་ཆོང་སོགས་གང་བསྐྱབས་པའི་
འདོད་པའི་དོན་དེ་མ་འབྲུབ་པའི་སྟུག་བསྐྱལ་ལོ། །

མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྷ་སྟུག་བསྐྱལ་བའི་དོན་ལ་ཡང་ལྷ་
སྟེ། མདོན་པར་འབྲུབ་པའི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་སྟོན་དང་། མདོན་པར་བྱུབ་པའི་
སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་སྟོན་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་དང་། འབྲུར་པའི་
སྟུག་བསྐྱལ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་སྟོན་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ཡང་
ཕུང་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མའི་སྟུག་བསྐྱལ་ནམས་འབྲེན་པ་དང་། ན་འཆི་
སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
བ་གཉིས་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་བྱུབ་ཅུ་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱལ་
གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྦྱེས་པ་ལྟོ། །

གཉིས་པ་སྟུག་བསྐྱལ་དུག་བསམ་པ་ལ་དུག་ནི། དེས་པ་མེད་པ་དང་།
ངོམས་མི་ཤེས་པ་དང་། འདོར་བ་དང་། ཉིང་མཆམས་སྦྱོར་བ་དང་། མཐོ་
དམན་དུ་འབྱུར་བ་དང་། གྲོགས་མེད་པའི་ཉེས་པའོ། །དེ་དག་གྱུང་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཆེ་དག་གཉིན་འབྱུར་ནས་དེས་པ་མེད་པ་ནི།
སྤྱི་མར་ཆེ་འདིའི་པ་བྱུ་དང་མ་བྱུ་མོ་དང་གཉིན་དག་དང་དག་གཉིན་དང་མ་
ཆུང་མ་དང་ཆུང་མ་མར་འབྱུར་བ་སོགས་དང་། འཁོར་བའི་ཕུན་ཆོགས་འདི་
མ་སྦྱོང་བྱ་བ་མེད་ཅིང་མི་གཙང་བ་དང་ས་ལུད་ཐོས་པ་སོགས་མང་བ་དང་།

འགོ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཤི་བའི་རུས་པ་རྣམས་བསགས་ན་རི་རབ་ལྟ་
བུར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱེ་བ་དང་མ་བརྒྱད་པའི་མཐའ་མེད་པ་དང་། ཚངས་པ་དང་
བརྒྱ་ཁྱེན་དང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ནས་སྤར་བཞན་གྱི་ཡང་
བཞན་དུ་འགྱུར་ཞིང་མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་དུ་སྒྲེལ་མར་སྐྱེ་བ་དང་། ཤི་ནས་
འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་ལས་གཉིས་མ་གཏོགས་གྲོགས་གཞན་འབྲིང་ས་མེད་
པ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གསུམ་བསྐྱོམ་པ་ལ། སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
ནི། མཆོན་དང་ནད་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྲོང་ཆོར་བ་སྐྱུག་
བསྐྱེལ་དག་པོ་བྱང་བ་ལྟ་བུའོ། །འགྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི། བསྐྱད་ན་བདེ་བ་
ལྟར་སྤང་ཡང་བསྐྱད་དགས་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་ལངས་ཏེ་སོང་བས་བདེ་
བ་ལྟར་སྤང་ཡང་སོང་དགས་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། རོས་འབྱུང་བས་ན་བདེ་
བ་ལྟར་སྤང་ཡང་ཏ་ཅང་མང་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཆ་བའི་ཆེ་གང་ན་བདེ་
བ་ལྟར་སྤང་ཡང་གང་ཆེ་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་སོ། །འདྲུ་བྱེད་གྱི་
སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་ཅིང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གཞན་
གཉིས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་འདི་གྲུབ་ཅུམ་ནས་སྐྱུག་བདེན་
གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། མདོར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྣམས་བསམས་
ཏེ་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་

ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྔ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་གཟུགས་ཚོར་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་
ལྔ་སྟེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ལས་ཉོན་གཉིས་ཡིན་པས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་པོ་
ལྔ་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན་རྩ་ལས་བྱུང་བའི་རྩའི་མེ་
ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་པ་ལ་དྲུག་ལས་ངན་སོང་
གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ནི་བཤད་ཅིན་ཅིང་། མའི་སྤྱག་བསྐལ་གོང་ལྟར་ནམ་
གངས་མང་ཡང་བསྐྱུན་བཤེས་ཤིང་སྒྲོམ་པ་དང་ཆ་གང་གི་རེག་པ་དང་ཆོལ་
འགྲོ་དང་ངལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་སོགས་དང་། སྐྱེ་ཁ་ན་འཆི་སོགས་གྱི་སྤྱག་
བསྐལ་ནི་སྤར་སྤར་རོ། །ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ནི། དེ་དག་སྤྱག་དོག་གིས་
དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་ལྷ་ནམས་གྱི་དཔལ་འབྱོར་མཐོང་ནས་མི་བཟོད་པ་སྐྱེ་ཞིང་།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་དང་འཐབ་པ་ན་ལུས་གཅད་བྲལ་སོགས་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་
དུ་མ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །

ལྟའི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། འདོད་ལྷ་ལ་སྤྱག་བསྐལ་
གསུམ་སྟེ། འཆི་འཕོ་སྤང་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། སྤྲ་སྒྲོང་བའི་སྤྱག་བསྐལ་
དང་། བཅད་བྲལ་གསོད་པ་དང་སྤྱག་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། འདོད་ལྷ་ནམས་འཆི་བའི་ཆེ་འཆི་ལྷས་ལྔ་མཐོང་ནས་ཆེས་
སྤྱག་བསྐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འཆི་ལྷས་ལྔ་ནི། ལུས་གྱི་མདོག་མི་སྤྱག་པ་

དང་། ལྷན་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། རྒྱན་གྱི་མེ་ཉོག་ཉིང་བ་དང་། གོས་ལ་བྲི་མ་
 ཆགས་པ་དང་། ལུས་པ་རྩལ་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ། །འོག་ཏུ་སྤྱང་བའི་སྒྲུག་
 བསྐལ་ནི། ཤེ་ནས་དགེ་བའི་ལས་ཟད་ན་ནི་དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་རྣམས་
 སྤྱ་སྤྱེ་བར་འབྱུར་རོ། །སྤྱ་སྤྱེ་བ་ནི། བསོད་ནམས་ཚུང་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་
 བསོད་ནམས་ཆེ་བའི་ལྷ་འོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐོང་
 བས་སྤྱ་ཁྱུ་ཞིང་སྒྲུག་བསྐལ་སྤྱ་འབྱུར་རོ། །བཅད་གཏུབ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུག་
 བསྐལ་ནི་ལྷ་མིན་དང་འཐབ་པ་ན་ལུས་བཅད་གཏུབ་དང་གསོད་པའི་སྒྲུག་
 བསྐལ་འབྱུང་རོ། །དེ་ཡང་མགོ་བཅད་ན་འཆི་ལ་ཡན་ལག་བཅད་ན་འང་ཕྱིར་
 སྤྱེ་ལོ། །ལྷ་སྒྲུག་པ་ནི་ལྷ་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་འབྲུགས་ན་སྟོབས་ཚུང་བ་རྣམས་
 སྤྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཁམས་གོང་མའི་ལྷ་ལ་སྒྲུག་བསྐལ་དེ་དག་མེད་ཀྱང་
 སྤྱི་བ་པ་དང་བཅས་པས་འཆི་བ་དང་། གནས་པ་ལ་དབང་མེད་པར་འཆི་བའི་
 སྒྲུག་བསྐལ་དང་ལྷན་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐལ་ནི་ཁམས་གསུམ་ན་ཡོད་
 ཏོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲུག་བསྐལ་བསམས་ནས་འཁོར་བ་
 ལས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱའོ། །འདིར་འཁོར་པ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱ་རྒྱེན་གང་
 གིས་འཁོར་བ། གནས་གང་དུ་འཁོར་བ། ཚུལ་རི་ལྟར་འཁོར་བ། དེ་ལྟར་
 འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐལ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་ལ་གསུམ།

ཉོན་མོངས་སྐྱེ་ཚུལ། ལས་གསོག་ཚུལ། འཆི་འཕོ་དང་ཉིང་འཆ་མས་
སྐྱོར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་འབྱུང་བྱེད་ལ་ལས་ཉོན་གཉིས་ཡོད་
ཀྱང་ཉོན་མོངས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་མེད་ན་སྤར་བསགས་ཀྱི་ལས་
མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱན་དང་ས་སོགས་མེད་ན་ས་བོན་ལས་སྤྱ་གུ་མི་འབྱུང་བ་
ལྟར། ལྟན་ཅིག་བྱེད་སྐྱོན་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྟུལ་གྱི་སྤྱ་
གུ་མི་འབྱུང་ཅིང་། ཉོན་མོངས་ཡོད་ན་ནི་ལས་སྤར་བསགས་པ་མེད་ཀྱང་
གསར་དུ་བསགས་པས་སྤྱག་བསྟུལ་གྱི་སྤྱང་པོ་སྤྱི་མ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་
སྤྱར་རོ། །དེའི་སྤྱར་ཉོན་མོངས་ཤེས་ནས་དེའི་གཉོན་པོ་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ་
བས་འདི་ལ་བཞི། ཉོན་མོངས་ངོས་བབྱང་བ། སྐྱེ་པའི་རིམ་པ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་
རྒྱ། ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་རྒྱུད་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་དེའི་རིགས་སུ་གནས་
པ་སྟེ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཉོན་མོངས་བརྩུ་ལས་
འདོད་ཆགས་ནི་སྤྱིའམ་ནང་གི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ན་རྗེས་སུ་
ཆགས་པའི་སེམས་བྱུང་སྟེ། རས་ལ་སྤྱུམ་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལ་
ཞེན་ཅིང་བྲལ་དཀའ་བའོ། །ཁོང་ཁྱོད་ནི་སེམས་ཅན་དང་སྤྱག་བསྟུལ་དང་མཆོན་
དང་ཆོར་མ་སོགས་སྤྱག་བསྟུལ་བསྐྱེད་པའི་གནས་ལ་དམིགས་ནས་མནར་
སེམས་བྱེད་པ་སྟེ་ཡུལ་དེ་ལ་ཞེ་སྤང་བའོ། །ང་རྒྱལ་ནི་འཛིག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ཏེ་

སྤྱི་ནང་གི་མཐོ་དམའ་དང་བཟང་ངན་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཁེངས་པ་སྟེ་
 མཐོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །མ་རིག་པ་ནི་དགོན་མཆོག་དང་བདེན་བཞི་དང་
 ལས་འབྲས་ལ་མྱོངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཐེ་ཆོམ་ནི། བདེན་བཞི་དང་
 དགོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་ཡོད་དམ་མེད་བདེན་ནམ་
 མི་བདེན་སྟམ་པའོ། །འཇིག་ལྷ་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་
 ང་དང་ངའི་ཞེས་བདག་དང་བདག་གིར་ལྷ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །
 མཐར་ལྷ་ནི་འཇིག་ལྷས་བཟུང་བའི་བདག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་པ་ཐེར་
 ཟུག་དང་འདི་ནས་སྤྱི་མར་ཉིང་འཆ་མས་སྦྱོར་བར་མེད་པའི་ཆད་པར་ལྷ་བའི་
 ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ལྷ་བ་མཆོག་འཇིན་ནི་འཇིག་ལྷ་ལོག་ལྷ་མཐར་
 ལྷ་གསུམ་གང་རུང་དང་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་
 མཆོག་ཏུ་འཇིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་
 བྱགས་མཆོག་འཇིན་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ངན་དང་ལུས་ངག་གི་བརྟུལ་བྱགས་
 དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་དག་གྲོལ་དུ་ལྷ་བའི་ཤེས་རབ་
 ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ལོག་ལྷ་ནི་ཆེ་སྤྱི་དང་ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པར་ལྷ་
 བ་དང་དབང་སྤྱག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་རྒྱུར་འཇིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་
 ཅན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ནི། མ་རིག་པའམ་འཇིག་ལྷ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་

ཅ་བ་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་
འགྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་
དང་སྤང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་པས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་
བར་འགྱུར། །ཞེས་མ་རིག་པའམ་འཛིག་ལྟས་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
ཆགས་སྤང་སོགས་སྐྱེ་ཞིང་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་དྲུག་སྟེ། ཉེན་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་
བག་ལ་ཉལ། དམིགས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ། འདྲ་འཛི་
ནི་གྲོགས་ངན་ལ་བརྟེན་པ། བཤད་པ་ནི་ལོག་ཆོས་ཉན་པ། གོམས་པ་ནི་སྤོན་
ཉོན་མོངས་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ། ཡིད་བྱེད་ནི་སྤྱག་མི་སྤྱག་དང་རྟག་མི་རྟག་
སོགས་སུ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །

བཞི་པ་ཉེས་དམིགས་ནི་ཉོན་མོངས་པས་ཆེ་འདི་དང་བྱེ་མ་ལ་གཞོད་
པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་བྱེད་དེ། མདོ་སྟེང་རྒྱན་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་
བདག་འཛོམས་སེམས་ཅན་འཛོམས་ཤིང་ཚུལ་བྲིམས་འཛོམས། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་ཤིང་ཁུངས་གཞན་ཡང་མང་དུ་འགྱུར་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལས་གསོག་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསག་བྱའི་ལས་ངོས་བཟུང་
བ་དང་། དེས་ཇི་ལྟར་གསོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་སེམས་པའི་
ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་

སེམས་ཡུལ་ནམས་ལ་གཡོ་ཞིང་སྒྲུལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིད་ཀྱི་
ལས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཏེ།
མཛོད་ལས། ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། །སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་
ཡིན་ཏེ། །དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
བྱེ་བྲག་སྒྲ་བས་ལས་ལ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་
ནས་གཉིས་ཀ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་
དེ་བཀག་ནས་ལུག་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་པ་ལ་
བཞེད་དོ། །

སྒྱིར་ལས་ལ་དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་ལ། འདིར་དག་
བའི་ལས་ལ་བྲག་བཅས་བྲག་མེད་གཉིས་དང་ཡང་བསོད་ནམས་དང་བསོད་
ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ་ཏེ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་
སས་བསྐྱུས་པའི་དག་བའི་ལས་དང་། གཉིས་པ་ནི། མི་དག་བ་དང་། གསུམ་
པ་ནི། །ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་པའི་དག་བ་བྲག་བཅས་ཀྱི་ལས་སོ། །
བྲག་མེད་ཀྱི་ལས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་
ལས་ཞིག་གོ། །

གཉིས་པ་ལས་གསོག་ཚུལ་ནི། སྒྱིར་སྒྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀས་བྲག་

བཅས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་ལ། མི་དགེ་བའི་ལས་ནི་སོ་སྟེ་དང་
རྒྱན་ཞུགས་དང་སྤྱིར་འོང་གིས་གསོག་པ་ཡོད་ཀྱང་བདེ་འགོ་དང་ངན་འགོར་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི་འཕགས་པས་མི་གསོག་གོ། །དེ་ཡང་རྩི་སྤྱད་དུ་གང་
ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དབང་དུ་འགོ་བ་དེ་སྤྱད་དུ་འཁོར་བར་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་ལ། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་
པ་ཁ་ཅིག་འཁོར་བར་སྟེ་བ་སྤྱད་ཀྱང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་མི་
གསོག་གོ། །དེས་ན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སོ་སྟེ་འོ། །
སོ་སྟེ་འོ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་ངེས་འབྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
དང་བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བསྟོན་བ་བྱུང་བར་ཅན་གྱིས་ཟེན་ན་
མ་གཏོགས་མ་ཟེན་པའི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཁོར་བའི་
རྒྱུ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ་ཤེས་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་འཆོམས་སྟོར་བ་ལ་ལྟ། འཆི་བའི་རྒྱུ།
འཆི་བའི་སེམས། རྫོད་སྤྱད་ཚུལ། བར་དོ་འབྱུབ་ལུགས། སྟེ་སྤྱད་དུ་སྟེ་བ་
ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ཆེ་བཅད་ནས་འཆི་བ་དང་། བསོད་ནམས་བཅད་ནས་
འཆི་བ་དང་། ཡང་བ་མ་སྤངས་པར་འཆི་བ་གསུམ་དང་། དུས་ཀྱིས་འཆི་བ་
དང་། དུས་མིན་དུ་འཆི་བ་གཉིས་དང་། དུས་མིན་དུ་འཆི་བ་ལ་ནི་རྣམ་གྲངས་
ཞིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་འཆི་སེམས་ལ་གསུམ་ལས། དག་སེམས་དང་བཅས་ནས་
འཆི་བ་དང་། སྒྲིག་སེམས་དང་ལྡན་པས་འཆི་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་
སེམས་ཀྱིས་འཆི་བའོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱི་དབྱགས་ཆད་པ་ན་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་
སེམས་སུ་འགྱུར་གྱི་དག་སྒྲིག་གཉིས་མི་བློ་ནོ། །གསུམ་པ་བློད་བསྒྲུ་ཚུ་ལ་
ནི་དག་བ་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་བློད་སྦྱད་ནས་སྤྱད་ཅིང་མི་དག་བ་བྱེད་ཆེ་བ་
རྣམས་ཀྱི་བློད་སྦྱོད་ནས་སྤྱད་དོ། །གང་སྟར་ནའང་མཐར་སྦྱིང་གར་བསྤྱད་ཅིང་
དེ་ནས་རྣམ་ཤེས་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་བར་དོ་འགྲུབ་ལུགས་ནི་རྣམ་ཤེས་སྦྱིང་ག་ནས་སྤྱི་གཙུག་དང་
སྤྱིན་འཛམས་མིག་ན་བ་སྒྲ་ཁ་ཉྟེ་བ་ཚུ་ལམ་བཤད་ལམ་སྟེ་སྒྲོ་དགྲུ་པོ་གང་
རུང་ནས་སྤྱིར་འཐོན་པ་དང་བར་དོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །བར་དོའི་བཤད་
པ་མང་བས་གཞན་རྣམས་ནི་བཞག་ཅིང་སྤྱི་བའི་རྒྱུན་རྟེན་ན་ནི་བདུན་ཐག་
དང་པོ་ལ་སྤྱི་སྤྱིད་དུ་འགྲོ་ལ། མ་རྟེན་ན་བདུན་ཐག་བདུན་ཚུན་ཆད་དུ་བར་
དོར་གནས་སྤྱིད་གྱི། དེ་པན་ཆད་དུ་མི་གནས་ཏེ་སྤྱི་བའི་རྒྱུན་ངེས་པར་རྟེན་
པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་ལོར་སོང་ཡང་ཆེ་འདས་ཀྱི་བྱད་གཟུགས་
ཁ་ཅིག་ལ་སྒྲུང་བ་ནི་མི་མ་ཡིན་གྱི་འཕྲུལ་ལོ། །

ལྷ་པ་སྤྱི་སྤྱིད་དུ་འགྲོ་ཚུ་ལ་ནི། མངལ་དུ་སྤྱི་ན་རང་དང་རིགས་མཐུན་
པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་ནས་ཅེ་བ་སོགས་བྱ་འདོད་ནས་སོང་བ་ན་སྤྱི་གནས་

སུ་འགོ་སྟེ། དེའི་ཆེ་པ་མ་གཉིས་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ན་
ཆགས་སྒྲིང་སྒྲིས་ནས་ཉིང་འཆ་མས་སྒྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱས་པར་ནི་མངལ་
དུ་འཇུག་པའི་མདོན་གསལ་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚོད་གཤེར་ལས་སྒྲིམ་ནི་
འདོད་པ་དང་། བརྒྱས་ཏེ་སྒྲིམ་གནས་འདོད་ཅིང་། ཆ་དཔྱལ་དུ་སྒྲིམ་ནི་བ་
དང་། གང་དཔྱལ་དུ་སྒྲིམ་བཤིལ་བ་འདོད་ནས་དེར་སྒྲིམ་ཞིང་། སྒྲོང་ལས་སྒྲི་
བ་ནི་མངལ་སྒྲིས་དང་འབྲ་བར་བཞུགས་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བསམ་པ་ལ་བཞི།

ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ། དེའི་བསྟུ་བ། ཆེ་དུ་ལ་རྫོགས་པ། དོན་བསྟུ་བའོ། །
དང་པོ་ལ་བཅུ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་མ་རིག་པ་སྟེ་དེ་ལ་ལས་འབྲས་ལ་
ཆོངས་པ་དང་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཆོངས་པ་གཉིས་ལས་འདིར་བྱི་མའོ། །
ལས་འབྲས་ལ་ཆོངས་པས་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ལས་གསོག་ལ། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ལ་ཆོངས་པས་ནི་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀར་འགྲོ་བའི་ལས་གསོག་གོ། །འདུ་
བྱེད་ནི་ལས་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ནི་འགྲོ་བ་གཉིས་སུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཉིས་
སོ། །བདེ་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་ལ་འདོད་པ་དང་ཁམས་གོང་མར་འཕེན་བྱེད་
གཉིས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྒྱིར་དུག་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
སོ། །དེ་ཡང་ལས་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒྲོ་བའི་གཞི་ནི་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་
ཤེས་ཡིན་ལ། བསྒྲོས་ནས་བྱི་མར་ཉིང་འཆ་མས་སྒྱུར་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་འབྲས་

དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཏེ་དེ་གཉིས་བསྐྱེམས་པ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 དེའི་ཆེ་མི་དག་བའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་ཆེ་ན་ངན་འགྲོ་དང་དག་བའི་
 ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་ན་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། མི་གཡོ་བའི་
 ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་ན་ནི་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེའོ། །མིང་གཟུགས་ལ་
 མིང་ནི་ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཏེ་དེ་བཞི་ལ་མིང་གི་ཐ་སྙད་
 མཛད་ཅིང་། གཟུགས་ནི་དེའི་སྐབས་ཀྱི་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །སྐྱེ་
 མཆེད་དུག་ནི་མིང་གཟུགས་དེ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ནས་མིག་རྣ་བ་སོགས་ཀྱི་
 སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་འགྲུབ་སྟེ། ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་མེར་མེར་པོའི་
 དུས་སུ་ཡོད་དོ། །བརྒྱས་ཏེ་སྐྱེ་ན་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ཅིག་ཅར་འགྲུབ་པས་དེ་
 ལྟ་བུའི་རིམ་པ་མེད་ལ། སྒོང་སྐྱེས་དང་ཐོད་སྐྱེས་ལ་ནི་པལ་ཆེར་མངལ་སྐྱེས་
 དང་འདྲའོ། །རིག་པ་ནི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་
 ཡུལ་གསུམ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའོ། །ཆོར་བ་ནི་རིག་པས་གཙོད་པ་ལྟར་ཆོར་
 བ་བདེ་སྒྲུག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཅི་རིགས་སྟོང་པའོ། །སྟེང་པ་ནི་ཆོར་བ་
 བདེ་བ་ལ་མི་འབྲལ་བ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེལ་ལ་འབྲལ་བར་ཞེན་པའོ། །ལེན་པ་ལ་
 བཞི་སྟེ་འདོད་པ་ཉི་བར་ལེན་པ་དང་། ལྟ་བ་ཉི་བར་ལེན་པ་དང་། ཚུལ་ཞུགས་
 ཉི་བར་ལེན་པ་དང་། བདག་ཏུ་སྦྱ་བ་ཉི་བར་ལེན་པའོ། །སྤིང་པ་ནི་སྤར་གྱི་
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམ་ཤེས་ལ་བསྐྱོས་ནས་སྤེད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་

བཏབ་ཏེ་ཡང་སྲིད་སྲི་མ་འདྲེན་པ་ལ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ལས་སྟེ། སྲིད་པ་
ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །སྟེ་བ་ནི་སྟེ་གནས་
བཞིར་དང་པོར་ཉིང་འཆམས་སྦྱར་བའོ། །ཀ་ཤེད་ཀ་བ་ནི་ཕུང་པོ་སྟོན་ཅིང་
གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཤེ་བ་ནི་ཕུང་པོའི་རིས་མཐུན་དོར་བ་སྟེ་དེ་གཉིས་
གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་ཀ་ཤེ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བསྟུ་བ་ནི། འཕྲེན་པའི་ཡན་ལག་དང་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་
དང་འབྲུབ་པའི་ཡན་ལག་དང་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ། དང་པོ་ནི། མ་རིག་པ་
དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི་མིང་གཟུགས་སྟེ་མཆེད་
རིག་ཆོར་ཏེ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ནི་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་མོ། །བཞི་པ་ནི་
སྟེ་བ་དང་ཀ་ཤེ་གཉིས་མོ། །

བཞི་ལས་གང་འཕངས་ན་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཆོར་བའི་
བར་བྱེད་དང་ལྟའོ། །གང་གིས་འཕངས་ན་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་འདུ་བྱེད་
ཀྱིས་སོ། །རི་ལྟར་འཕངས་ན་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་
བསྐྱོས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་སོ། །འཕངས་པའི་དོན་ནི་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་
དེ་དག་འབྲུབ་རུང་དུ་བྱས་པའོ། །འབྲུབ་བྱེད་དང་གྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་
གིས་འབྲུབ་པར་བྱེད་ན་སྲིད་པའི་རྟེན་ཅན་ཀྱིས་ལེན་པའོ། །གང་འབྲུབ་པར་
བྱེད་ན་སྟེ་བ་དང་ཀ་ཤེའོ། །རི་ལྟར་འབྲུབ་པར་བྱེད་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་

ཤེས་ལ་བསྒྲོས་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་འགྱུར་དེ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་
 ཏེ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྣམས་ཤེས་ལ་བསྒྲོས་ནས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་གང་
 འགྱུར་རུང་དུ་བྱས་པ་དེ། སྤྱི་ལོ་ན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་ནས་རྒྱས་པ་
 མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ་ཉིང་འཆ་མས་སྦྱར་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་མོགས་འགྱུར་པར་འགྱུར་
 བའོ། །འོན་ཀྱང་མདོ་ལས་གོ་རིམ་འདི་དང་མི་འདྲ་བར་བཤད་པ་ནི་ཉེན་
 འབྱེལ་ཆར་གཞན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །

གསུམ་པ་ཆེ་དུས་རྫོགས་ཚུལ་ནི། ཆེ་གཉིས་དང་གསུམ་ལའང་རྫོགས་
 པ་ཡོད་ཅིང་འཕེན་བྱེད་དང་འཕངས་པའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་བསྐྱལ་པ་བགྱང་
 བ་ལས་འདས་པས་ཆོད་པའང་སྤྱི་དོ། །སྦྱར་ན་མ་རིག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་དང་
 རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམས་ཏེ་བྱེད་དང་གསུམ་དང་སྤྱི་ལོ་ན་སྤྱི་ལོ་ན་པ་གསུམ་ཆེ་དེ་
 ལ་རྫོགས་ལ། དེའི་ལྷག་མ་རྣམས་ཆེ་གཉིས་པ་ལ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཡུན་རིང་ཡང་ཆེ་གསུམ་པ་ལས་མི་འགྱུར་སྟེ་འགྱུར་བྱེད་དང་གྲུབ་པ་གཉིས་
 དང་འཕེན་བྱེད་གསུམ་ལ་ཆེ་རིང་དགོས་པས་ཆེ་གསུམ་སྟེ། འཕངས་པའི་
 ཡན་ལག་རྣམས་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུས་བའི་བྱིར་དང་། འཕེན་འགྱུར་
 ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱལ་པ་དུ་མས་ཆོད་པ་ནི་ཉེན་འབྱེལ་གཞན་གྱི་ཆེ་ཡིན་གྱི། ཉེན་
 འབྱེལ་ཆར་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

བཞི་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

སྒྲིང་བ་འད་པ་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བ་
འབྱུང་ཚུལ་དང་། བྱེད་པར་དུ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཁོར་བར་
འཁོར་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ཏེ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་མེད་དང་མི་
མ་ཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བར་ལྟ་བའི་ལོག་ལྟ་ཐམས་ཅད་སེལ་ཞིང་། རྒྱལ་
བའི་གསུང་གི་གཅེས་མཛོད་ཀྱི་དོན་རིག་ནས་འཁོར་བ་ལ་སྒྲོ་ཤེས་བསྐྱེད་
པ་དང་། གོམས་པར་བྱས་ན་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་
དམ་པའོ། །

གཉིས་པ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དེ་སྒྲེས་པའི་ཆད་ནི། དེ་ལྟར་སྟུག་
ཀུན་གཉིས་དང་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཁོར་བའི་མཆན་ཉིད་
ཞིབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་དང་ཞི་བ་ལ་ཐོབ་སྒྲོ་སྒྲེས་ཅམ་
ནས་ངེས་འབྱུང་བྱེད་པར་ཅན་སྒྲེས་པར་འཛོག་གོ། སྒྲེས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་
ཆོག་གི་ཡིད་ལ་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་ཏེ་བཙོན་ར་ནས་ཐར་བར་འདོད་པ་
ལྟ་བུའི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་བསྐྱེད་དེ་གོམས་པ་བརྟན་པར་བྱ་
དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་ལོག་ཏོག་སེལ་ཚུལ་ནི། ཁ་ཅིག་འདི་སྟུམ་དུ་འཁོར་བ་
ལ་སྒྲོ་ཤེས་དཔག་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཉན་རང་ལ་མཛེས་ཀྱི། བྱེད་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་ནི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་པས་དེ་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་མི་དགོས་སོ་
 སྙམ་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྩེ་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་
 དབང་གིས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་དགོས་ཀྱང་། ལས་ཉོན་གྱི་
 དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ངས་པར་འགོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་དགོས་པ་བྱུང་ན་གཞན་དོན་ཁྱད་
 པར་ཅན་ལྟ་ཅི། རང་དོན་ཡང་ལེགས་པར་མི་རྒྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་སྐྱོན་དུ་
 བལྟས་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟས་ན་ནི་འཁོར་
 བ་དོན་དུ་གཉེར་བར་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་ནི་ཤེན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
 ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་འཁོར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའོ་ཞེས་འདོད་དགོས་ན་
 དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ཐར་བར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

རྟེན་ངི་ལྟ་བུས་འཁོར་བ་བསྒྲོག་པ་དང་། ལམ་ངི་ལྟ་བུས་བསྒྲོག་པའོ།
 དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་དལ་འབྱོར་ཆང་བའི་རྟེན་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་
 བསྒྲོག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་བྱིས་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་
 ལས་རབ་བྱུང་གི་རྟེན་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེའི་གངས་ངེས་

ལ་གསུམ་ལས། སེམས་འདུལ་བ་ལ་སེམས་གཡེང་བར་མི་བྱེད་པ་ནི་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་། སེམས་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སེམས་རྣམ་
པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟུན་པ་ལོ། །འབྲས་བུ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་བདེ་འགོ་ཡིན་ལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཁམས་གོང་
མ་གཉིས་སུ་སྦྱེ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟུན་པ་འདི་འབྲས་བུ་ནི་ཐར་བའོ། །
སྤང་བུ་ལ་བསྟོས་ནས་རིམ་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་སུན་འབྱེན་པ་དང་མགོ་
གཞོད་པ་དང་ཅད་ནས་གཅོད་པ་ལོ། །གོ་རིམ་ནི་ཚུམ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་
སེམས་མཉམ་པར་འཛོག་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དག་
པའི་དོན་མཐོང་བ་གསུམ་མོ། །བསྟུན་གསུམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་བསྟུན་པ་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་སྟེ། ཚུམ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་སོ་སོར་ཐར་
པའི་སྒྲོམ་པས་བསྐྱམས་པ་དང་ཆོ་ག་དང་སྦྱོད་ཡུལ་ལུན་ཆོགས་དང་ལྡན་པ་
གཉིས་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛིགས་པར་ལྟ་བུ་དང་བསྟུན་པའི་གཞི་ཡང་
དག་པར་སྦྱངས་པ་ལོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ནི་སེམས་ཀྱི་གནས་བསམ་གཏན་
བཞི་ལ་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟུན་པ་ལ་ནི་མི་རྟག་ལ་
སོགས་བཅུ་དྲུག་ཤེས་ནས་གོམས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ལོ། །བཅུ་དྲུག་ནི་སྟུག་
བསྐྱལ་བདེན་པ་ལ་མི་རྟག་སྟུག་བསྐྱལ་སྟོང་པ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་བཞི་
དང་། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྦྱེ་རྒྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་དང་།

འགོག་བདེན་ལ་འགོག་པ་ཞི་བ་བྱ་ནོམ་ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་དང་།
 ལམ་བདེན་ལ་ལམ་སྒྲུབ་པ་རིག་པ་ངེས་འབྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་བཙུ་བྱག་
 གོ། །དེ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའོ། །
 དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཚུལ་བླིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་ཅིང་དེ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་
 དགོས་ཉི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ནི་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་
 ལམ་གྱི་སྒྲོར་རོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློ་སྦྱོང་བ་ལ་གསུམ།

ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བསྟན་པ་
 དང་། སེམས་དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱོང་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བསྟན་པ་།

དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བས་ཐེག་ཆེན་ལ་སྒྲགས་དང་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་
 ཐེག་པ་གཉིས་བཤད་ཅིང་དེ་གཉིས་གང་དུ་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་སྒོ་ནི་བྱང་
 ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་ཡོན་ཏན་གཞན་གང་
 ཡང་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་བྲལ་བའམ་དེ་
 གཏན་མ་སྐྱེས་ན་ནི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པར་འཛོག་མི་
 རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་རྒྱལ་བའི་

སྤྲུལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཐོབ་སྟེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱེས་གྱུར་
ན་སྐད་ཅིག་གིས། འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྒྲུམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །
བདེར་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་དང་། དེ་རིང་
སངས་རྒྱུ་རིགས་སུ་སྦྱེས། །སངས་རྒྱུ་སྤྲུལ་སྦྱོང་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ལམ་དངོས་ལ་ཞུགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ཀྱི།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ལམ་དུ་ཞུགས་མ་
ཞུགས་པ་ནའང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་
སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་ལྷན་དོད་གཤེར་
ནི་འབྲས་བུ་ནས་ཀྱི་རྒྱ་ཐུན་མོང་བ་དང་། ནས་ཀྱི་ས་ཐོན་ནི་དེའི་རྒྱ་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། མ་ནི་བྱའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་བ་དང་པ་ནི་བྱའི་རིགས་
ངེས་པའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། དེ་རིགས་
ཅན་གསུམ་གང་གི་བསམ་པས་ཟིན་ན་ནི་དེ་དང་དེའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་
རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་ལ་
མེད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སེམས་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི་ལས།

རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། སེམས་སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་དང་། དེ་
སྐྱེས་པའི་ཆད་དང་། ཆོ་གས་བབྱང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱུན་
བཞི་དང་། རྒྱ་བཞི་དང་། ལྟོབས་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་རྒྱུན་
བཞི་ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མཐོང་བ་
དང་ཐོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྦྱོང་ཉན་ནས་མོས་
ཏེ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྟོགས་དུས་སུ་བསྟན་པ་བྱུང་བ་ཉེ་བ་ན་བདག་གིས་ནི་
པན་ཡོན་ཆེ་བའི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟམ་པ་དང་། དུས་དེ་ལྟ་བུར་
སེམས་དེ་བསྐྱེད་པ་རྟེན་དཀའ་སྟམ་སྟེ་བསྐྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་བཞིན་ནི། རིགས་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྦྱང་བཅེ་བ་དང་། འཁོར་
བའི་དཀའ་སྤྱད་ལ་མི་སྦྱོ་བ་བཞི་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའོ། །ལྟོབས་བཞི་
ནི་རང་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་འདོད་པ་རང་གི་ལྟོབས་དང་། གཞན་གྱི་དབང་
གིས་དེ་འདོད་པ་གཞན་ལྟོབས་དང་། སྡོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་ད་ལྟ་སངས་
རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཐོག་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་ལྟོབས་དང་།
ཆོས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ལ་རིང་དུ་གོམས་པའི་ལྟོབས་བཞི་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའོ། །འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་དང་བྱམས་སྦྱང་རྩེ་
གཉིས་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལཱ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་པན་

ཡོན་ཏན་ནས་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། བན་ཡོན་ནི་སྒྲིང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་
རྒྱ་ཆེར་བཤད་ཅིང་། དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་གྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་
མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀའ་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་གཞན་ཡང་ཁྱངས་མང་དོ།

གཉིས་པ་སེམས་དེ་སྐྱེད་བའི་རིམ་པ་ལ་ངོ་བོ་ནས་བརྒྱད་པ་དང་ཞེ་
བ་ལྟ་ནས་བརྒྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་ལུགས་ནི་རྒྱ་འབྲས་བདུན་སྟེ་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སེམས་བསྐྱེད་ལས་བྱུང་། འབྲས་བུ་དེ་རྒྱ་ལྷག་
བསམ་ལས་དང་དེ་སྙིང་རྗེ་དང་དེ་བྱམས་པ་དང་དེ་བློ་གཙོ་བ་དང་དེ་བློ་
ཏན་པ་དང་དེ་མར་ཏན་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ་རྒྱ་འབྲས་བདུན་ནོ། །

འདི་ལ་གཉིས། རིམ་པ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེད་བ་
དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེར་བསྟན་པ་
དང་། རྒྱ་འབྲས་གཞན་རྣམས་དེའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ལ་
སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཐོག་མར་སེམས་ཅན་
རྗེས་སུ་འཇིན་པར་འདོད་ཅིང་དེའི་ཁྱར་འབྱེད་བ་ལ་ནི་སྙིང་རྗེ་ངེས་པར་
དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྙིང་རྗེ་ཡོད་ན་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྐྱེ་ཞིང་གཞན་རྗེས་
སུ་འཇིན་པའི་ཁྱར་འབྱེད་བར་སྟོ་ལ། སྙིང་རྗེ་དམན་ན་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་

མི་སྒྲོམ་བས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་མི་སྒྲོམ་བའི་ཕྱིར། བར་དུ་གལ་ཆེ་སྟེ་སེམས་
 ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སྒྲོབ་པར་བྱེད་འདོད་
 འབྱུང་བ་ལ་སྒྲོམ་རྩེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོམ་རྩེ་མེད་ན་སེམས་ཅན་སྤྱུག་
 བསྐྱལ་ལས་སྒྲོབ་འདོད་མི་འབྱུང་བས་སྒྲོམ་པ་བྱུང་བར་ཅན་ལ་སྒྲོབ་འདོད་
 མི་འབྱུང་ལ། དེ་ཡོད་ན་སྤྱུག་སྟེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐ་མར་གལ་ཆེ་སྟེ། སངས་
 རྒྱལ་ནས་ཀྱང་བྱུགས་རྩེ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་གཞན་དོན་རྣམས་
 མཛད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་མེད་ན་གཞན་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་
 ཉན་རང་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོམ་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་དུ་
 གལ་ཆེ་བ་དཔལ་ལྷན་སྒྲོམ་བས་བཤད་ཅིང་། སྒྲོམ་རྩེ་འཇིག་ཡོན་དང་བསྐྱུགས་
 པ་ནི་སྒྲོ་གྲོས་མི་བད་པས་བསྐྱུན་པའི་མདོ་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་
 པའི་མདོ་ལས་རྒྱལ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོམ་རྩེ་བརྟན་
 པོ་ཞིག་སྒྲོམ་པ་ལ་སེམས་ཅན་དེ་ཡོད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསམ་དགོས་
 ཞིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་མར་བསྒྲོམ་པ་དང་དེའི་བྱིན་བྱན་པ་དང་བྱིན་གཞོ་བ་
 གསུམ་ནི་ཡོད་འོང་དུ་སྒྲོབ་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བྱམས་པ་དང་དེ་སྒྲོམ་རྩེ་
 བྱུང་བར་ཅན་སྒྲོམ་བར་འགྱུར་རོ། །སྒྲོམ་རྩེ་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བར་དུ་
 སྤྱུག་བསམ་བཟུག་པ་ནི་བྱམས་སྒྲོམ་རྩེ་ཙམ་ཞིག་ནི་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་

ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་སྟོབ་འདོད་དང་བདེ་བ་ལ་
འགོད་འདོད་ཀྱི་ཁུར་འབྱེར་བ་ནི་ཉན་རང་ལ་མེད་པས་འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་
བྱམས་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པའི་སྟུག་བསམ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱང་བ་ལ་གསུམ། གཞན་དོན་དོན་གཉིས་དང་།
བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྟོ་སྦྱང་བ་དང་། སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་
ངོས་བབྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོ་དེ་སྟེ་བའི་གཞི་དང་། སྟོ་དེ་བསྐྱེད་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་སྟོམས་པར་བསྐྱབ་པ་
དང་། སེམས་ཅན་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སྒྲུབ་གིས་རིས་སུ་གཅོད་པ་བཀག་
ནས་ཕྱོགས་རིས་མེད་པའི་བཏང་སྟོམས་བསྟོམས་པར་བྱ་སྟེ། ཆགས་སྒྲུབ་གིས་
མི་འདོད་པ་དུ་མ་བསྐྱེད་པས་ཆགས་སྒྲུབ་བྱ་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སེམས་ཅན་རྣམས་དབྱ་གཉིན་ཡིན་ན་ཡིན་མཉམ་དང་མིན་ན་མིན་སྟུམ་དུ་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་ལས་སྟོན་རང་གི་དབྱ་གཉིན་དུ་མ་གྱུར་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་བསམས་ན་ཆགས་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་ཕྱོག་
པར་འགྱུར་རོ། །བཏང་སྟོམས་བསྟོམས་པས་ཆགས་སྒྲུབ་གི་རང་རོང་རྣམས་
ཞི་བར་འགྱུར་ཞིང་ཞིང་ས་ལེགས་པར་དུལ་བ་ལྟར་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཆུ་ཡིས་
རྒྱུད་བརྒྱན་ཏེ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བདེ་སྒྲགས་ཏུ་སྟེ་བར་བཤད་པས་གནད་ཆེའོ། །

འདི་ལ་གསུམ། མར་བསྐྱོམ་པ་ནི་འཁོར་བ་ཐོགས་མ་མེད་པ་ནས་ལུས་
འདི་མ་སྒྲངས་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པས་མ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་
པའང་མེད་དོ། ། དྲིན་དྲན་པ་ནི་མར་གྱུར་ནས་པན་སྒྲ་ཆོགས་བཏགས་ཤིང་
གཞོད་པ་དུ་མ་ལས་སྐྱོབ་པས་དྲིན་ཤིན་དུ་ཆེ་སྟེ་རྒྱས་པར་ནི་འདིར་མི་
བརྗོད་དེ་ལམ་རིམ་སོགས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེ་ནི་ཐོག་མར་ཆེ་འདིའི་མ་
དང་དེ་ནས་པ་དང་གཉེན་དང་འཇའ་བོ་དང་བར་མ་དང་དབྱ་རྒྱས་ལའང་
རིམ་གྱིས་སྒྱུར་ནས་བསམ་པར་བྱའོ། ། དྲིན་དུ་གཞོ་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་མ་རྒྱུས་
ནི་སྐྱེ་ཤི་འཕོས་ནས་ངོ་མ་ཤེས་པས་མར་གྱུར་པས་པན་བཏགས་ཚུལ་མ་
ངས་པ་མ་གཏོགས། ངས་ན་པན་བཏགས་པའི་ལན་དུ་དྲིན་གཞོ་དགོས་ཏེ།
པན་བཏགས་པའི་ལན་དུ་དྲིན་མི་གཞོ་ན་ནི་མ་རབས་སུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །
དེའི་ལན་དུ་དྲིན་གཞོ་དགོས་པས་གཞོ་ཚུལ་ནི། འཁོར་བའི་ཕུན་ཆོགས་ཀྱིས་
པན་འདོགས་དགོས་ཀྱང་། དེ་མི་གཙོ་སྟེ་འཁོར་བའི་ཕུན་ཆོགས་ཀྱིས་མ་
བསྐྱས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་ནི་བ་མུང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་པའི་
བྱམས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་པའི་སྤྱིང་
རྗེས་པན་འདོགས་དགོས་སོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་རྗོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ད་ལྟ་མི་
རྒྱས་པས་འཆང་རྒྱ་དགོས་ཀྱང་། དེའི་ཆེ་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱུས་

ནི་ངན་སོང་དང་འཁོར་བར་སྐྱག་བསྐྱེད་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་གཟེར་བས་ན་སྐྱག་
བསྐྱེད་དེ་ལས་སྐྱོབ་ཅིང་ཐར་བར་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བ་དག་ལ་རེ་དགོས་པས་
བདག་གིས་ཀྱང་དོན་དེ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། དེ་བདག་གིས་མི་བསྐྱབ་ན་སྐྱས་
བསྐྱབ་སྙམ་དུ་བློན་གཞོ་བའི་བསམ་པ་སྐྱང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྟོ་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དངོས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ་དེའི་དམིགས་པ་ནི་བདེ་བ་འདོད་པའི་སེམས་
ཅན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་བདེ་བ་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་དང་བདེ་བ་དང་ལྡན་
པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་དང་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ་སྙམ་པའོ། །ཕན་ཡོན་ནི།
ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དགྱིགས་པའི་ཞིང་དག་ནི། །མཆོད་
པ་རྣམ་པ་དཔག་མེད་ཇི་སྟེད་པ། །སྐྱེས་མཆོག་རྣམས་ལ་དེ་ཡིས་རྟག་མཆོད་
པ། །བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་གྲངས་དང་ཆར་མི་ཕོད། ཅེས་དང་། དེན་ཆེན་
སྤང་བ་ལས། ཇི་ཏུ་སྐྱམ་བརྒྱའི་ཁ་བས་དག །ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་སྦྱིན་པས་
ཀྱང་། བྱམས་པ་ཡུད་ཅུ་ཐང་གཅིག་གི །བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་ཕོད། །
ཞེས་པ་ནས། གལ་ཏེ་གྲོལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་
འཕྲོ་བ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱག་
བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་ཚུལ་བསམས་ན་སྙིང་ཇི་སྟེ་བ་ལྟར་སེམས་ཅན་བདེ་
བས་ཕོངས་ལྷགས་ཡང་ཡང་བསམས་ན་ནི་བྱམས་པ་སྟེའོ། །སྟོན་ལ་བདེ་བ་

དང་ལྷན་འདྲེན་དང་དེ་ནས་བདེ་བ་ལ་འགོད་འདྲེན་རིམ་ཅན་དུ་བྱ་ཞིང་། གོ་
རིམ་ནི་ཐོག་མར་གཉིན་ནས་བསྐྱོམ་པ་སོགས་སྟོང་རྗེ་དང་འབྲེལ་།

གཉིས་པ་སྟོང་རྗེ་དེ་མིགས་པ་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་
དང་། རྣམ་པ་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་སྟུང་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་
པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་སྟུང་པ་ལོ། །དེ་ལ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བསྐྱོམས་ན་སྟེ་བ་
འབྱུང་ཡང་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བསྐྱོམས་ན་ནི་རྣམ་དག་སྟེ་ཞིང་བཟོན་པར་འགྱུར་
ངོ། །བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱད་བསྐྱེད་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་གཟེར་
ཚུལ་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་བསམ་པ་ལོ། །འདི་ནི་ཐོག་མར་རང་སྟོང་དུ་བསམ་
པར་བྱས་ན་ནི་གནད་དུ་འགྲོ་ལ། གཞན་དུ་ན་དེ་ཙམ་གནད་དུ་མི་འགྲོ་ལོ། །
སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེས་པའི་ཆོད་ནི། མས་བྱ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཟེར་བ་ལས་
ཐར་འདྲེན་སྟེ་བའི་ཆོད་ཙམ་དུ་སྟེ་དགོས་པར་བཤད་གྲང་། དེའི་ཆེ་མ་ལ་
སྤྱད་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་ལྟར་སྟོང་རྗེ་སྐྱོམ་པ་པོ་ལ་གདུང་བ་ངེས་པར་སྟེ་མི་
དགོས་ཏེ་དགོས་ན་སངས་རྒྱས་ལའང་སྤྱད་བསྐྱེད་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་
ཕྱིར་ངོ། །དེས་ན་མས་བྱ་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་ཐར་ན་སྟུང་པ་དེ་ཆོག་ཙམ་མ་
ཡིན་པར་སྟོང་ཐག་པ་ནས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་རྗེ་དེ་ཡང་ཆོག་ཙམ་མམ་
བཅོས་མ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྟོང་ཐག་པ་ནས་སྟེ་དགོས་པའི་དོན་ཏེ། བྱམས་
པ་ཆེན་པོ་སྟེས་པའི་ཆོད་གྲང་དེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལྷག་བསམ་ནི། བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲོང་བའི་སྐབས་སུ་
ཅུང་སོང་ཡང་འདྲིར་ནི་དམིགས་གྱིས་བསལ་ཏེ་བདེ་བས་སོངས་ཤིང་སྒྲིག་
བསྟུལ་གྱིས་གཟེར་བའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་སྒྲིག་
བསྟུལ་ལས་ཐར་བར་བདག་གིས་བྱའོ་སྐྱམ་པ་སྟེ་ཐ་ན་ཆོག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་
སྒྲིང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒྲོ་སྒྲིང་བ་ནི། གཞན་དོན་ལ་
བྱང་ཆུབ་དགོས་པར་མཐོང་ནས་དེ་ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་མོད་
འདྲིར་དེ་ཙམ་མིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
བློ་ནས་བདག་གིས་དེ་ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་པ་སྟེ་གཞན་དོན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
དགོས་པར་མ་ཟད། རང་དོན་དུ་འང་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་དགོས་པ་ལ་ངེས་པ་
བྱང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྒྲིངས་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་ངོས་བཟུང་བ་ནི།
སྒྱུ་འཛིན་མཆན་ཉིད་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་
ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། ཅས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་
དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་ཤིང་རང་གི་གྲོགས་
རྫོགས་བྱང་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
གཙོ་བོ་སེམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་སྟེ། དབྱེན་ནི་སྒྲོན་སེམས་

དང་འཇུག་སེམས་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་བཞེད་ཚུལ་མི་མཐུན་
 བ་འགའ་རེ་ཡོད་ཀྱང་། དཔེར་ན་གྲོང་བྱེད་དུ་འགོ་བ་ལ་སྒྲོན་དུ་དེར་འགོ་འདོད་ཀྱི་
 བསམ་པ་སྦྱེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གྲོང་བྱེད་དུ་འགོ་བའི་དུས་ཀྱི་གོམ་པ་འདེགས་
 འཛིག་གི་བྱ་བས་ཟིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསམ་པ་བཞེན་དུ། ཐོག་མར་སངས་
 རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སྒྲོན་པ་
 སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེ་ནས་འཇུག་སྒྲོམ་བཟུང་བ་ནས་སེམས་དེ་འཇུག་པ་
 སེམས་བསྐྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོད་འཇུག་ལས། འགོ་བར་འདོད་དང་འགོ་བ་
 ཡི། །བྱེ་བྲག་རི་ལྟར་ཤེས་པར་ལྟར། །དེ་བཞེན་མཁས་ནས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །
 བྱེ་བྲག་རིམ་བཞེན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་ལ་
 འགོ་བ་མཐའ་དག་ལ་པན་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གང་ཐོག་
 མར་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ནི་སྒྲོན་པའི་སེམས་སོ། །གང་པན་ཆད་སྒྲོམ་པ་
 བཟུང་སྟེ་ཆོགས་ནམས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་ཞུགས་པའི་སེམས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཞི་བ་ལྟའི་གཞུང་ལྟར་སྤྱད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།

བདག་གཞན་བརྩེ་མ་བརྩེའི་པན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་དང་། བདག་
 གཞན་བརྩེ་བའི་བསམ་པ་གོམས་ན་བསྐྱེད་ཀྱས་པ་དང་། བསྒྲོམ་ཚུལ་དངོས་
 བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། སྒྲོད་འཇུག་ལས། འཛིག་རྟེན་བདེ་བ་རི་སྟེད་པ།

།དེ་ཀྱན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །འཇིག་རྟེན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅི་སྟེད་པ།
།དེ་ཀྱན་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །མང་དུ་བཤའ་ལྟ་ཅི་དགོས་ཏེ། །བྱིས་པ་
རང་དོན་བྱེད་པ་དང་། །བྱུང་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་གཉིས་གྱི་ནི་
ཁྱད་པར་སྟོས། །བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། །ཡང་དག་བརྟེ་
བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་
བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྟོ་དེ་གོམས་ནས་བསྐྱེད་ཀྱས་ཏེ། དཔེར་ན། སྤར་རང་དང་
མི་མཛའ་བ་ཆེན་པོ་འཇིགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་བྱིས་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱས་
པ་ན་མཛའ་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་། སྤར་རང་ལ་གཅེས་ཤིང་མཛའ་བ་
ཞིག་ཀྱང་རྒྱན་གཞན་གྱིས་མི་མཛའ་བར་འགྱུར་སྟེ་ཅིང་སྟོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
འཇིན་པ་བཞིན་དུ། བདག་ལ་གཞན་དང་གཞན་ལ་བདག་བཞིན་དུ་བསྟུང་བ་ནི་
ཡང་ཡང་གོམས་ན་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལྟར་གོམས་པའི་
མཐུ་ཡིས་ནི། །གང་གི་མི་ཐོས་འཇིགས་པ་ཡང་། །དེ་ཉིད་མེད་ན་དགར་མི་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་གྱི་ལུས་བདག་གི་ལུས་མིན་པས་
རང་གི་ཡིན་པའི་སྟོ་འདྲ་བ་ཅི་ལྟར་བྱ་སྟོས་ན། དེ་ནི་སྟོ་དེ་འདྲུག་ལས་གསུངས་
པའི་དོན་བསྟུན་རང་གི་ལུས་འདི་ནི་རང་ལས་གཞན་པ་མའི་ས་བོན་ལས་
གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་རང་འཇིན་སྟེ་བ་ལྟར་གཞན་

གྱི་ལུས་ལའང་རང་གི་ལུས་བཞིན་གཅེས་འཛིན་གོམས་པར་བྱས་ན་ནི་
སྒྲེལ། །

གསུམ་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་དངོས་ནི། འདིར་བདག་ཉིད་གཞན་དང་གཞན་
བདག་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ་པ་མིན་གྱི། རང་གཅེས་འཛིན་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་
གྱི་སྒྲོ་གཉིས་གོ་ས་བརྩེ་བ་སྟེ་དེ་ཡང་གཞན་ལ་རང་ལྟར་གཅེས་པར་འཛིན་
ཅིང་། རང་ལ་གཞན་ལྟར་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྒྲོ་བསྐྱེད་པའོ། །དེའི་དོན་ནི་
རང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡང་བཟོད་དེ། སེམས་ཅན་སྤྱད་བསྐྱེད་བར་མ་གྱུར་ཅིག་
སྟམ་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་རང་གིས་ལེན་པ་དང་། རང་
གི་བདེ་དགོ་གཞན་ལ་གཏོང་བ་ལ་སྒྲོ་སྒྲོང་བ་ཡིན་ནོ། །བདག་གཞན་གཉིས་
ཀྱང་བསྐྱོས་ནས་འཛོག་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་པར་རི་དང་ཚུར་
རིའི་སྒྲོ་ལྟ་བུ་དང་རང་ལ་དབང་བའི་བྱད་མེད་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་
གྱི་ལག་ཏུ་སོང་བ་ན་གཞན་གྱི་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ལས། བདག་དང་གཞན་ཉིད་བསྐྱོས་པ་སྟེ། པ་རོལ་ཚུ་
རོལ་ཇི་བཞིན་བརྒྱན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་གཏོང་ལེན་གཉིས་
གྱི་ཆེ་སྒྲུང་ལ་བསྐྱོན་པའི་འཕྲུལ་འདེགས་ཞིག་མཛད་པའི་ལག་ལེན་སྒྲུང་བ་
ནི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། གཞུང་གི་དངོས་
བསྟན་ལ་མི་འབྱུང་བས་མ་བྱས་ཀྱང་ཆད་ལྟག་ཏུ་མི་འབྱུང་རོ། །གང་ལྟར་

ཡང་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྟོང་དག་ཅ་རྣམས་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སྒོ་དང་།
 གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ལེན་པའི་དམིགས་རྣམས་ལ་གོམས་
 བར་བྱ་དགོས་སོ། །བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་སྒོ་སྟོང་བ་འདི་བྱམས་སྙིང་རྗེ་
 གཉིས་སྟོང་ཚུལ་ཡིན་ཏེ་བདེ་དག་གཞན་ལ་གཏོང་བ་ནི་བྱམས་པ་དང་།
 སྤྱད་བསྐྱེད་རང་གིས་ལེན་པ་ནི་སྙིང་རྗེ་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་བྱེད་རོ། །མདོར་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟེ་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ནི་བྱམས་སྙིང་
 རྗེ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་སྟེ་བའི་དམིགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་པས་སེམས་
 ཅན་ལ་ཕན་བདེ་སྤྱད་འདོད་ངེས་པར་ཤེས་ཤིང་། སྤྱད་ཚུལ་མང་ཡང་སྐབས་
 འདིར་བྱམས་སྙིང་རྗེ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱད་བསྐྱེད་སེལ་བ་དང་བདེ་བ་
 སྦྱིན་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོམས་པ་ལས་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བདེ་སྤྱད་ཏེ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་སེམས་དེ་སྟེས་
 བའི་ཚད་ནི་བྱམས་སྙིང་རྗེ་གཉིས་སྟེས་པའི་ཚད་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་
 འདིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟེས་པའི་ཚད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་
 གསུངས་ཏེ་དེ་ཙམ་དུ་མི་གསལ་ཡང་། བྱམས་སྙིང་རྗེ་སྤྱད་བསྐྱེད་གསུམ་
 ལ་བཙུགས་མིན་གྱི་སྟོང་བ་ཐོན་པའི་མཐུག་ཏུ་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་
 སེམས་བསྐྱེད་དངོས་སུ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་སྟོན་སེམས་ཆོ་གས་བཟུང་བའི་སྐྱོར་མང་བས་བསྟུན་མ་

གསུམ་པ་ཆོག་ལ་སྒྲུང་དངོས་མཐུག་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྒྲུང་བ་ལ་
 རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཆོགས་བསག་པ་དང་། བསམ་པ་སྒྲུང་བ་ལ་གསུམ།
 དང་པོ་ལ་རྟེན་དང་མཆོད་རྟེན་བཞུགས་པ། གསལ་བ་དང་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་
 བ། བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་གསུམ་ནི་ལམ་རིམ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཆོགས་
 བསག་པ་ནི་སྒྲ་མ་དང་རྟེན་གྱི་བྱང་དུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱའོ། །བསམ་པ་
 སྒྲུང་བ་ནི། བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྗེའི་དམིགས་རྣམ་གསལ་གདབ་པའོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་ཏུ་སྒྲོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཆེ་
འདིར་མི་ཉམས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་མི་ཉམས་པའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་

ལ་བཞི་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་པན་ཡོན་བྲན་པ། སེམས་བསྐྱེད་གོང་དུ་འཕེལ་
བའི་ཆེད་དུ་ཉིན་མཆན་དུ་ལན་བྲག་ཏུ་བསྐྱེད་པ། སེམས་ཅན་སྒྲོས་མི་སྤང་
བ། ཆོགས་གཉིས་བསལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤང་སྟོགས་ཅམ་བཤད་ཅིང་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །གཉིས་
པ་ནི་ཆོ་ག་རྒྱས་པ་མ་གྲུབ་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་ལན་གསུམ་
གསུམ་བཟོད་ཅིང་བབྲང་ངོ་། །གསུམ་པ་སེམས་ཅན་སྒྲོས་མི་སྤང་བ་ནི། སེམས་
ཅན་ནམས་སྒྲོས་ནམ་ཡང་མི་འདོར་བ་སྟེ་སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་རང་ལ་མི་
འབྲད་པའི་ལོག་བསྐྱབ་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་། དེ་ཞིག་ལྟ་བུ་དམིགས་བསལ་
མ་གཏོགས་ད་ནས་འདིའི་དོན་གཏན་ནས་མི་བྱའོ་སྟུང་དུ་མི་བསམ་སྟེ་
བསམས་ན་སེམས་ཅན་སྒྲོས་སྤངས་པས་སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་ཤིང་གཏོང་
པར་ཡང་འགྱུར་ངོ་། །

བཞི་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་
པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཉམས་པར་བསྐྱང་བ་ལ་གཉིས། ནག་པོའི་
ཆོས་བཞི་སྤྱོད་བ་དང་། དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྒྲ་མ་དང་མཁན་སྒྲོབ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟུན་
གིས་དབུ་སྒྲོར་ནས་བསྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་འགྱོད་དུ་མི་རུང་བའི་
གནས་ལ་འགྱོད་དུ་བརྟུག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་བཟོད་དེ་

བསྐྱབས་པ་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་
བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་དཀར་ཆོས་བཞི་ལས། དང་པོའི་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་
ནམས་སོ། །བྱ་བ་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་གཞོད་སེམས་ཀྱིས་བརྟུན་མི་སྤྱོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་སྤྱོད་མི་བྱེད་པ་སྟེ་འདི་ནི་ནག་ཆོས་
བཞི་པའི་གཉིན་པོ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
བཟགས་པ་སྟོན་པ་དང་འདྲ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་བཟགས་པ་བརྗོད་
པའོ། །དཀར་ཆོས་བཞི་པོ་འདིར་རིམ་པ་ལྟར་ནག་ཆོས་བཞིའི་གཉིན་པར་
བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྫོས་སྤངས་
པ་ལྟ་བུས་སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་ན་བཤགས་སྒྲོམ་བྱ་ཞིང་སྤྲར་ང་མ་སྒྲོབ་
དཔོན་གྱི་བྱང་དུ་ལེན་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ནི་སྟོན་སེམས་ཆོ་གས་ལེན་པའི་
སྒྲོར་ཡིན་ལ། འབྲུག་སེམས་ཆོ་གས་ལེན་ཚུལ་རྒྱས་པ་ནི། རྗེས་བྱང་སའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེ་འཁུའི་ནམ་བཤད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། བསྐྱུས་པ་
ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །ཞེས་སོགས་ཡོངས་
རྫོགས་དང་། རི་ལྟར་རྫོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཡིན་ཏེ་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །

གསུམ་པ་སྤྱོད་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལ་གསུམ།

སྟོབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཐབས། ཤེས་རེ་རེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པ།
སྟོབ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྟོད་
པ་ལ་བསྟོབ་དགོས་ཏེ་སྟོད་པ་ལ་མ་བསྐྱབ་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་
འཆང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཚུ་ལ་ལ་ཐབས་ཤེས་ཆང་ལ་མ་
ནོར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མ་ཆང་ཞིང་ནོར་ན་ནི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་
པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། འབྲས་བུ་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་རྩོགས་པར་འབྱུང་
བ་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་དགོས་ཤིང་མ་ཆང་ན་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །
དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་ལ་ནི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་དགོས་
ཏེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་རེ་རེ་བས་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། བུ་བསྐྱེད་
པ་ལ་པ་མ་གཉིས་དགོས་ཤིང་རེ་རེ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་
ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་ཚུ་ལ་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱིས་བློ་པའི་པར་བྱིན་དང་པོ་ལྟ་ནི་ཐབས་ཡིན་ལ། པར་བྱིན་ཐ་མ་
ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཐབས་ཤེས་དེ་
གཉིས་ཀ་ཆང་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་
སྟོབ་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་ཐབས་ཀྱིས་གཟུགས་སྐྱེད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་སྐྱེ་
བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སྐྱེད་དང་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཚས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་
བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་ཚོགས་
ལས་འབྲུངས། །ཚོས་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་
འབྲུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱི་དང་། རྫོང་རི་ཐེག་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱི་སློབ་པའི་ཚུལ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་འདོད་སྦྱང་བ་དང་། སྒྲོམ་པ་
བཟུང་བ་དང་། བཟུང་ནས་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་ལ་
སློབ་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཤེས་ནས་སློབ་འདོད་སྦྱང་དགོས་ཤིང་། དེའི་སྒོན་
དུ་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཉན་ནས་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་མང་ཡང་གཞུང་འདི་དང་།
བྱང་སའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེ་འུ་ནས་བཤད་པ་དེ་དག་ཉན་ཅིང་ཤེས་དགོས་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཟུང་བ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེ་འུ་རི་རྣམ་བཤད་ནས་
འབྲུང་བའི་ཚོགས་ལྟར་ལེན་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གང་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དང་། དེར་བསྐྱབ་པ་
གཞན་འདུ་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་
བསྐྱབ་པའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་རིགས་བསྡུ་ན་ཕྱིན་དུག་སྟེ་བསྐྱབ་པའི་

གཞིའི་སྟོམ་པ་ཆེན་པོའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གངས་ངས་དང་། གོ་རིམ་མོ། དང་པོ་ནི། བཙམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་རྒྱལ་
ཆབ་བྱམས་པས་དགོངས་པ་བཞིན་བཀའ་བ་འདི་ལ་དྲུག མངོན་མཐོ་ལ་
བསྟོས་པའི་གངས་ངས། དོན་གཉིས་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོས་པའི་གངས་ངས། གཞན་
དོན་སྐྱབ་པ་ལ་བསྟོས་པའི་གངས་ངས། །ཐོག་ཆེན་སྤྱད་པ་ལ་བསྟོས་པའི་
གངས་ངས། བསྐྱབ་གསུམ་ལ་བསྟོས་པའི་གངས་ངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
འབྱུང་པའི་གཞིའི་གནས་ཀྱི་གངས་ངས་སོ། །

དང་པོ་ནི། ལམ་སྐྱབ་པའི་མངོན་མཐོའི་རྟེན་བྱ་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཆེ་
སྤྱད་ཀྱི་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། རྟེན་དམན་པའི་ཐོག་ལམ་བསྐྱབ་པའི་ས་ཆོད་
ཅུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྟེན་བྱ་པར་ཅན་ལ་སྤྱད་ཀྱི་སོགས་ཀྱི་སྤྱད་པ་
བསྐྱབས་ན་ས་ཆོད་ཆེ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སྤྱད་ཀྱི་དགོས་
ཏེ། ཐོག་མར་ཟང་ཟིང་གི་སྤྱིར་པས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་དགོས་ཞིང་། དེ་
ལ་གཞོད་པ་སྤོང་བའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་། གཞོད་ལན་མི་འཇལ་བའི་བཟོད་པ་
དང་། དགོ་སྤྱོད་ལ་སྤོང་བའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་དང་། སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་

བའི་ཤེས་རབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གཞན་དོན་རྫོགས་པར་བསྐྱབ་པ་
ལ་ཕྱིན་དུག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་བཅུ་གཉིས་པོངས་པ་སེལ་ཞིང་
གཞོད་བྱེད་ལ་བཟོད་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་བཙུམས་པ་དང་བསམ་གཏན་ལ་
བརྟེན་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་གཞན་འདུན་པར་བྱས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེ་ཆོམ་
བཅད་ནས་གྲོལ་བར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེས་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་
སྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པའི་གངས་ངེས་ནི། ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་སྐྱས་པ་ལ་ཡང་ཕྱིན་
དུག་དགོས་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་བཅད་པ་དང་བསྐྱབ་པ་ལེན་པ་དང་སྐྱག་བསྐྱལ་
དང་ལེན་བྱེད་པ་དང་དགེ་སྤྱོད་ལ་བཙོན་པ་དང་། ཞི་ལྷག་གི་ནལ་འབྱོར་
བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པའི་གངས་ངེས་ནི། བསྐྱབ་གསུམ་རྫོགས་པ་ལ་ཕྱིན་དུག་དགོས་
ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིན་པ་ཡོད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་མི་གཤེ་བའི་བཟོད་པ་རྣམས་འབྱུང་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་ཡིན་ལ།
བསམ་གཏན་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
བསྐྱབ་པ་སྟེ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་འབད་པ་ནི་བཙོན་འགྲུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དུག་པའི་གངས་ངེས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འབྱུབ་པའི་གཞིའི་
གནས་ལ་ཡང་ཕྱིན་དུག་དགོས་ཏེ། བར་ཕྱིར་དང་པོ་བཞིས་བསམ་གཏན་

གྱི་པར་བྱིན་འབྲུག་ཅིང་། ལྷག་མཐོང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ནས་གྲོལ་
བར་འབྲུག་བའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་དེ་དྲུག་ཀ་ལ་འང་བྱིན་དྲུག་དགོས་ཤིང་
འབྲུང་ངོ། །གཉིས་པ་གོ་རིམ་ལ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ནི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་
ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་མ་བྱི་མ་སྐྱེ་ཞིང་། དམན་མཆོག་ནི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་དམན་ལ་བྱི་
མ་བྱི་མ་མཆོག་དང་། སྒྲ་རགས་ནི་སྒྲ་མ་རགས་ཤིང་བྱི་མ་སྒྲ་སྟེ། མདོ་སྟེའི་
རྒྱན་ལས། སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་བྱི་མ་སྐྱེ། །དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་བྱིར་དང་། །
རགས་པ་དང་ནི་སྒྲ་བའི་བྱིར། །དེ་དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་སྟོབ་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས།

སྟོད་པ་སྐྱི་ལ་སྟོབ་ཚུལ་དང་། ཁུད་པར་དུ་པར་བྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་
སྟོབ་ཚུལ་ལོ། །

སྟོད་པ་སྐྱི་ལ་སྟོབ་ཚུལ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱད་སྟོན་བྱེད་བྱིན་དྲུག་དང་། གཞན་རྒྱད་
སྟོན་བྱེད་བསྟུ་བཞི་ལ་བསྟུ་བ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
བར་དྲུག་གོ། །དང་པོ་བྱིན་པ་ལ་བཞི། བྱིན་པའི་ངོ་བོ། དེ་བསྟེན་པའི་ཐབས།
བྱིན་པའི་རབ་དབྱེ། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གཏོང་བའི་སེམས་དང་དེས་ཀྱན་ནས་བསྟུངས་པའི་ལུས་

ངག་གི་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདོག་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་
གཏོང་བའི་བསམ་པ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱེད་སྟེ། དེ་ལས་འཇིན་པའི་ཉེས་
དམིགས་དང་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་བསམ་དགོས་ཤིང་། དངོས་པོ་ནམས་
མཛད་པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འདི་བཏང་བ་ལས་སྙིང་པོ་ལེན་སྙམ་དུ་
ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱའོ། དངོས་པོ་དངོས་སུ་གཏོང་མི་གཏོང་གང་ཡིན་
ཡང་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་བསམ་པ་སྙིང་བ་དང་། དགོ་ཙ་ཆེ་ཆུང་གང་ཡིན་
ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་བྱད་པར་མེད་པར་གནས་སྐབས་དང་
མཐར་ཐུག་ལ་ཕན་པར་བསམས་ནས་བསྐྱོས་ན་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་
པའི་བསོད་ནམས་མང་པོ་འཛོལ་སྟེ། དེ་ཆེན་སྤྱིང་བ་ལས། སེམས་ཅན་
ཁམས་ནི་ཆད་མེད་ལ། །ཕན་འདོད་དེ་ནི་དེ་འབྲུལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །ད་ལྟ་ནི་ལུས་དངོས་སུ་གཏོང་མི་རུས་ཀྱང་ལུས་ལོངས་སྟོང་དགོ་ཙ་
དང་བཅས་པ་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་བསམ་པ་ཡང་ཡང་སྙིང་དགོས་ཤིང་
སྒྲུངས་ན་ཕན་ཡོན་ཀྱང་ཆེ་བར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པར་རབ་དབྱེ་བ་གསུམ། རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རི་ལྟར་བྱ་བ་
དང་། རྟེན་སོ་སོ་ལ་བསྟོས་པའི་རབ་དབྱེ་དང་། སྦྱིན་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་དབྱེ་
བའོ། །དང་པོ་ནི། དམ་པ་དུག་ལྡན་དང་པར་སྦྱིན་དུག་ལྡན་དུ་བྱ་སྟེ། དང་པོ་
ནི་རྟེན་དམ་པ་དང་། དངོས་པོ་དམ་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་དང་། ཐབས་

མཁས་དམ་པ་དང་། བསྟོན་བ་དམ་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་དམ་པ་འོ། དང་པོ་
ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྱེད་པ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་
བྱེད་དངོས་པོ་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་པོ། །

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །བཞི་པ་
ནི། སྒྲོང་ཉིད་ཉོག་པ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་འོ། །ལྔ་པ་ནི། རྩོག་པ་བྱེད་དུ་
བསྟོན་པ་འོ། །དུག་པ་ནི། སྦྱོང་གཉིས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་འོ། །གཉིས་པ་པར་སྦྱོར་
དུག་ལྔ་ནི་འོག་ནས་ཕུན་མོང་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་འོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱིར་
ཟང་ཟེང་གི་སྦྱོར་པ་ནི་བྱིམ་པས་བྱ་དགོས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་ནི་རང་
བྱུང་གིས་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་། དགོ་སྟོར་ལ་མི་གཞོད་ན་ནི་རབ་
བྱུང་གིས་ཀྱང་ཟང་ཟེང་གི་སྦྱོར་པ་བྱ་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་སྦྱོར་པའི་ངོ་བོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་དང་། མི་འཛིག་པ་
དང་། ཟང་ཟེང་གི་སྦྱོར་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ལེགས་པར་སྟོན་པ་
དང་རིག་གནས་གཞན་སྟོན་ཅིང་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་འོ། །
གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དང་ཆོས་རྒྱུན་དང་སེམས་སྦྱོང་དང་སྟུག་སོགས་ཀྱི་འཛིག་པ་
པ་དང་མི་ཚུ་སོགས་ཀྱི་འཛིག་པ་ལས་སྦྱོབ་པ་འོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཟང་ཟེང་དངོས་སུ་གཏོང་བའི་སྦྱོར་པ་དང་།
བསམ་པ་ཅམ་གྱི་སྦྱོར་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཟང་ཟེང་གཏོང་བའི་ཚུལ།

མི་རྒྱས་ན་རི་ལྟར་བྱ་བ། སྦྱིན་པའི་གོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་
ལ་བཞི། གང་ལ་གཏོང་བའི་གཞི། གཏོང་བའི་བསམ་པ། རི་ལྟར་གཏོང་བའི་
སྦྱོར་བ། གཏོང་རྒྱུའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱ་གཉེན་བར་མ་ཐམས་ཅད་
དང་ཡོན་ཏན་ལྡན་མི་ལྡན་དང་འབྱོར་མི་འབྱོར་གཉིས་དང་བྱད་པར་དུ་
མོངས་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བསམ་པ་དགོས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རང་གི་རྩིས་ལ་
གཞན་གྱི་རྩིས་ལྟར་བསམ་པ་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཏོང་བའི་ཡུལ་
འདི་རྣམས་བདག་གི་སྦྱིན་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ་སྙམ་པ་ཞིང་ལ་དམིགས་
པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པ་བྱེ་བྲག་པ་ནི། གཞོད་བྱེད་ལ་བྱམས་པ་དང་སྤྱད་
བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱོང་རྩེ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་གྲུས་པའི་བསམ་པས་སྦྱིན་པའོ། །
དམན་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱིན་པ་སྟེར་བའི་ཆེ་བཅེ་བ་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱིན་ན་པན་
ཡོན་ཆེ་ཞིང་། སྦྱིན་ཡུལ་ལ་གཞོད་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་པན་ཡོན་ཆུང་བར་བཤད་
དོ། །གཞན་ཡང་ལྟ་དན་མེད་པ་དང་། ཞིངས་པ་མེད་པ་དང་། སྙན་གྲགས་ལ་
མི་རེ་བ་དང་། ལྷམ་པ་མེད་པ་དང་། རྩོགས་རིས་མེད་པ་དང་། ལན་ལ་མི་རེ་
བ་དང་། མོངས་སྦྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྟེན་ལ་མི་བསྟན་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་དགོས་

སྟེ། །

གསུམ་པ་སྦྱོར་བ་ལ་གཉིས་ལས། རི་ལྷ་བྱས་མི་གཏོང་བ་ནི་སྟེར་
ཡང་སྦྱར་པོར་མི་སྟེར་བ་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་བར་བྱས་ནས་སྟེར་བ་དང་མི་འོས་
པའི་ལས་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་སྟེར་བ་དང་བྱིན་བཟང་གིན་སྟེར་བ་སོགས་
མདོར་ན་ཆོས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་རིགས་ཀྱིས་སྟེར་བ་མི་བྱེད་དོ། །རི་
ལྷ་བྱས་གཏོང་བ་ནི་བཞིན་མདངས་འཛུམ་པ་རང་རང་གི་ལག་གིས་དང་
གཞན་ལ་མི་གཞོད་ཅིང་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་སྦྱོར་བས་སྟེར་བའོ། །འབྲས་
བུ་ནི། བྱི་མ་ལ་འོངས་སྦྱོད་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་
རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་མང་ངོ། །བཞི་པ་དངོས་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་
པོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤའ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་དེ་བྱིན་ན་འབྲལ་ཕྱགས་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་
ལ་པན་ན་ལེགས་ཤིང་སྦྱིན་ལ་འབྲལ་དུ་པན་ཡང་ཕྱགས་སུ་གཞོད་ན་མི་
སྦྱིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གཏོང་མི་གཏོང་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ལ་ནང་གི་དངོས་པོ་མི་གཏོང་བའི་ཚུལ་ཤེས་ན་གཏོང་བ་ཡང་ཤེས་པར་
འགྱུར་བས་འདི་ལ་གསུམ་ལས། ཏུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མི་གཏོང་བ་དང་། དགོས་
པའི་སྒྲོ་ནས་མི་གཏོང་བ་དང་། སྒྲོང་བ་པོའི་སྒྲོ་ནས་མི་གཏོང་བའོ། །དང་པོ་
ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཏུས་ལ་བབས་ན་ལྷས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་

དགོས་མོད། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་ལུས་ལྟ་བུ་བཏོང་
བར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུས་གཏོང་ཡང་དགོས་པ་ཚུང་དུའི་ཕྱིར་མི་
གཏོང་ངོ། །

གསུམ་པ་ནི། མི་མིན་བདུད་རིགས་སོགས་ཀྱིས་ཐོ་འཆམ་པས་སྦྲོང་
བ་ལ་མི་སྦྱིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་མེད་ན་ལུས་ལྟ་བུའང་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ཕྱིའི་དངོས་པོ་གཏོང་མི་གཏོང་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཕྱིའི་དངོས་
པོ་མི་གཏོང་བ་དང་། གཏོང་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ། དུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། ཡུལ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། རེན་ཀྱི་
སྒྲོ་ནས་དང་། དངོས་པའི་སྒྲོ་ནས་དང་། དགོས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱིན་དུ་མི་རུང་
བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། ཕྱི་ངོའི་དུས་སུ་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་
ལྟ་བུ་ལ་ཕྱི་ངོའི་ཁ་བས་མི་སྟར་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒོམ་བཙོན་ལ་ཆང་
དང་སྒྲོག་བཙོང་མི་ཤ་དང་མི་གཙང་བས་བསྒྲོས་པའི་བས་སྒྲོམ་དང་མི་
འཕྲོད་པའི་རིགས་མི་སྟར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲགས་འཆོལ་བ་དང་ཆོང་
བར་འདོད་པ་ལ་སྒྲགས་བམ་ཡང་མི་སྦྱིན་པ་སོགས་མང་ངོ། །བཞི་པ་ནི།
གཞན་ལ་ཆེ་འདི་དང་ཕྱི་མར་གནོད་པའི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བར་ཤེས་སམ་
དོགས་ན་དུག་དང་མཆོན་ལ་སོགས་པ་མི་སྦྱིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། གཞན་ལ་འདི་
ཕྱི་གང་རུང་དུ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་ཀྱང་མི་སྦྱིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཏོང་བའི་ཚུལ་ནི་བཞིན་མདངས་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་སྒར་བཤད་པའི་དགག་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པ་དང་བསྟུན་ནས་སྦྱིན་ཞིང་།
དུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོང་བ་པོ་དུ་མ་བྱུང་བའི་ཆེ་ཀྱན་ལ་འདང་བ་མེད་ན་སྒར་འོང་
བ་ལ་སྦྱིན་ལ། ཟང་ཟིང་ཡིན་ན་དབུལ་འབྱོར་གཉིས་ལས་དབུལ་པ་ལ་སྦྱིན་
པ་དང་གཞན་ལ་ཐབས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱའོ། །སློགས་བམ་ཡིན་ན་དད་ཅིང་
ནམ་དཔྱོད་དང་ཤེས་འདོད་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཏོང་མི་རུས་ན་ངེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། དངོས་པོ་འདི་དག་གིས་
བདག་འདོར་ཞིང་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་འདི་ལ་སེར་སྒྲ་ཀྱན་ཏུ་བསྟེན་ན་ཉེས་
དམིགས་ཆེའོ་སྟུམ་དུ་བསམས་ཏེ་གཏོང་བ་ལ་སྒྲོ་ཁ་སྒྲིགས་པར་བྱེད་ལ།
གལ་ཏེ་མི་རུས་ན་ནི་ཐབས་ཀྱིས་བཤད་སྒྲུངས་བྱས་ནས་མི་སྟེར་ན་མ་
གཏོགས། ཆོག་རྩལ་པོས་བསྒྲོག་ཏུ་མི་རུང་ངོ། །སྦྱིན་རུས་མི་རུས་གང་
ཡིད་ཀྱང་རང་གི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ནི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སོགས་ལ་
འབུལ་ཞིང་དེ་དག་གི་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ན་པན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་
ཐབས་ལ་མཁས་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྦྱིན་པའི་གོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ལ་གོགས་ནི་བཞི་
སྟེ། མ་གོམས་པ་དང་། རྒྱད་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་མ་མཐོང་བའོ། །
དང་པོའི་གཉེན་པོ་ནི་སྒོན་སྦྱིན་པ་ལ་མ་གོམས་པས་སྦྱིན་པ་གཏོང་མི་རུས་

བ་ཡིན་པས་ད་ལྟ་གོམས་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པའོ། །གཉིས་པའི་གཉེན་
པོ་ནི་སྦྱིན་སྦྱིན་པ་མ་བཏང་བས་ད་ལྟ་དབུལ་བར་གྱུར་ལ་དེའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་ཅུང་
ཟད་ཡོད་པ་འདི་སྦྱིན་པར་བཏང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའོ། །གསུམ་པའི་གཉེན་པོ་
ནི་སྦྱིན་ནས་ད་བར་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བར་གྱུར་
པས་དེའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་སྤངས་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་
ནི་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལ་འབྲས་བྱ་ལོངས་སྤྱོད་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་འབྱུང་བར་
བསམས་ཏེ་བཏང་བའི་དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྡོམ་པའོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པ་ཅམ་གྱི་སྦྱིན་པ་ནི། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྦྱིན་
བྱའི་དངོས་པོ་སྙམ་ཆོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉོག་པས་སྐྱུལ་ནས་སེམས་ཅན་
ནམས་ལ་སྦྱིན་པར་མོས་པའི་བསམ་པ་གོམས་པར་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་དེ་དག་
གི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་གཞིར་བྱས་ཏེ་ས་མཐོན་པོའི་སྦྱིན་པ་
སྟེར་དཀའ་བ་ནམས་སྦྱོན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། སེར་སྦྱའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་
ཅིང་གཏོང་བའི་སློ་རི་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་འབད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སྦྱོན་པ་དང་བསྡོམ་བ་དམ་པའོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་ལྟ། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ། །དེ་
ལ་འདུག་པའི་ཐབས། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། བསྐྱུ་བ་པའི་ཆེ་རི་ལྟར་བྱ་
བ། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་

ཡིད་ཕྱིར་སྟོགས་པའི་སྟོང་སེམས་ནི་ཚུལ་བློམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་
བློམས་མ་བསྐྱུང་ན་ངན་འགྲོར་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས་ཚུལ་བློམས་བསྐྱུང་བ་
ལ་འབད་དགོས་ཤིང་། ཚུལ་བློམས་ཀྱི་པན་ཡོན་ལ་ནི་མངོན་མཐོངས་ལེགས་
གཉིས་ཏེ་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་རབ་དབྱེ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོམ་
པའི་ཚུལ་བློམས་དང་། དག་བ་ཆོས་སྤྱད་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་
ཚུལ་བློམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཀྱན་སྟོང་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་
དག་བ་བཅུ་སྟོང་པའི་སྟོང་བ་བཅུ་ཡིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་ནས་ནི་ལུས་
ངག་གི་བདུན་ནོ། །སྟོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བྲིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་སྟོམ་
པ་དངོས་དང་དེ་དག་དང་ཐུན་མོང་པའི་སྟོང་སྟོམ་རྣམས་ནི་ཚུལ་བློམས་སོ། །
གཉིས་པ་དག་བ་ཆོས་སྤྱད་ནི། ཕྱིན་དུག་སོགས་ཀྱི་དག་བ་ལ་དམིགས་
ནས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱེས་ཟིན་གནས་པ་དང་གོང་དུ་སྟེལ་བར་བྱེད་
པའོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ནི། དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་སྟོན་ས་
སེམས་ཅན་དེ་དང་དེའི་དོན་རིམ་རིགས་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་
གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ནི་རྗེས་བྱང་པའི་ཚུལ་བློམས་ཀྱི་ལེ་འཁྱུང་རྣམ་
བཤད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་དེ་ངོ་མཆར་ཆེ་བར་སྒྲུང་ངོ། །བཞི་པ་རིམ་རྒྱབ་
པ་ནི། དམ་པ་དུག་ལྡན་དང་པར་ཕྱིན་དུག་ལྡན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ་དམ་པ་

གཉིས་པ་ནི། བཟོད་པའི་པན་ཡོན་དང་མི་བཟོད་པའི་ཉེས་དམིགས་
བསམས་པའི་སྒོ་ནས་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་པན་ཡོན་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་བསྐྱུ་ན་
དག་མི་མང་བ་དང་ཡིད་བདེ་བར་གནས་པ་དང་དགོ་རྩ་མི་འཛིག་པ་དང་
གཟུགས་བཟང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཅིང་སངས་རྒྱས་
སྐུ་འགྱུར་བ་སོགས་སོ། །ཉེས་དམིགས་ནི་སྦྱོད་འཇུག་ལས། ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་
སྤྲིག་པ་མེད། ། ཞེས་དང་། བྱེད་པར་དུ་བྱང་སེམས་སོགས་ཡུལ་མཆོག་ལ་
ཁོས་ན་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ལེགས་སྦྱང་གང་ཡིན་དེ་
ཀུན་ཀྱང་། ཁོང་ཁོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་།

དབྱུ་མ་འབྲུག་པ་ལས། མི་བཟོད་པ་ཡིས་སྦྱར་དུ་ངན་འགྲོར་སྦྱར་བར་བྱེད།།
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མང་བས་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཚུལ་བསམས་ཏེ་
བཟོད་པ་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རབ་དབྱེ་ལ་གསུམ། གཞོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྟམ་པ་དང་། སྦྱག་
བསྐྱལ་དང་ལེན་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པའོ། །དང་པོ་བསྐྱེད་པ་
ལ་གཉིས། གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་
འགྲོར་རྒྱད་ལ་དགའ་མི་དགའ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེ་བའི་
གོགས་དང་སྦྱག་བསྐྱལ་བར་བྱས་པ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་དང་། བཀྱར་སྟེ་
སོགས་ཀྱི་གོགས་བྱས་པ་སོགས་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
ཁོ་མི་རིགས་པ་དང་། བཙུང་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡུལ་
དང་ཡུལ་ཅན་དང་རྟེན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །

འདི་དག་རྒྱས་པར་བཤད་ན་མང་བར་འགྱུར་བས། མཆོན་ཙམ་ཞིག་
བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ནི། གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཁོ་མི་རིགས་ཏེ། གཞོད་
བྱེད་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དེ་གཞོད་བྱེད་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་བྱེད་ཏེ།
དེས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས་རང་དབང་
མེད་བར་སོང་བའི་བྱེད་ཏེ། དངོས་རྒྱུ་ལ་ཁོ་ན་ནི་དབྱུག་པ་སོགས་ལ་ཁོ་མི་
དགོས་པ་དང་། དང་པོའི་རྒྱུ་ལ་ཁོ་ན་ཉོན་མོངས་ལ་ཁོ་དགོས་ཤིང་རང་གིས་

སྒྲོན་བྱས་པའི་ལས་ལའང་ཁོ་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཞོན་པ་ཉོན་མོངས་
དང་རང་གི་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་བསམ་མོ། །ཡུལ་ཅན་
ལ་བརྟགས་ན་ཁོ་མི་རིགས་ཏེ། གཞོན་བྱེད་ལ་ཁོ་བཞི་ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་
ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ད་ལྟ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆུང་དུ་དེ་ཅམ་ཡང་མི་བཟོད་ན་ངན་
འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་བཟོད་སྙམ་དུ་ཁོ་བ་དག་ག་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། མི་འགོག་ན་ཕྱི་མ་ལ་ཁོང་ཁོའི་ནམ་སྒྲོན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེས་བཟོད་
པར་དགའ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་བསམ་མོ། །རྟེན་ལ་བརྟགས་ན་ཁོ་མི་
རིགས་ཏེ། ལུས་འདི་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་
ཐོག་ལ་མི་འཕྲོད་པའི་རྒྱུ་ཅི་བྱུང་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་
བསམས་ཏེ་ལུས་ལ་སྒྲོན་དུ་བཟུངོ། །

གཉིས་པ་བཅེ་བར་བྱ་རིགས་པ་ནི། གཞོན་བྱེད་ལ་མི་ཁོ་བར་མ་བཟང་
བཅེ་བར་བྱར་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་རང་གི་པ་མར་མ་
གྱུར་པ་མེད་པས་དཔེར་ན་པ་མ་གཞོན་གྱིས་ཟེན་ནས་རང་ལ་གཞོན་པ་བྱས་
བྱུང་ན་དེའི་གཞོན་ལན་མི་བྱེད་པར་བཅེ་བར་བྱ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཞོན་བྱེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞོན་གྱིས་ཟེན་ནས་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་
སྙམ་དུ་བསམས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཀྱར་སྟེ་དང་བསྟོད་པ་སོགས་ཀྱི་གོགས་བྱས་པ་ལ་ཁོ་

མི་རིགས་ཏེ། བཀྲར་སྟེ་དང་བསྟོད་པ་སོགས་ལ་ཆགས་ནས་ཁོ་བོ་ནི་ངན་
འགྲོར་ལྷུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོད་ཅིང་བརྟན་པ་སོགས་ལའང་ཁོ་མི་
རིགས་ཏེ། དེ་དག་ལ་བརྩི་བ་མེད་པར་མི་དགའ་ཞིང་ཁོ་བའང་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་བསམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི། དག་འགྲོར་བ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་རྒྱད་པ་ལ་དགའ་མི་
རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་བྱུང་བའི་
འགྲོར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྲལ་དོག་ནི་རང་ཉིད་དམན་པར་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་
ཕྱིར་དང་སེམས་ཅན་ཐབས་ཅད་ལ་གཏན་བདེ་སྦྱིན་པར་དམ་བཅས་པ་དང་
དེའི་འགྲོར་བ་ལ་སྤྲལ་དོག་བྱེད་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ། དག་ལ་
སྤྲལ་བསྟུན་བྱུང་ན་དགའ་བ་གཏན་མི་རུང་སྟེ་དེ་ལ་དགའ་བས་རང་ལ་མི་
ཕན་ཅིང་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོ་དེ་ལྟ་བུས་སྙིང་རྗེ་ཉམས་ཤིང་ངན་འགྲོར་
ལྷུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་བསམ་པ་ངན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་སྙམ་དུ་བསམས་པ་ལ་ཁོ་བོ་དགག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྤྲལ་བསྟུན་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་ལ་གསུམ། རྒྱ་མཚན་
དང་། བསྟེད་པའི་ཐབས་དང་། གཞིའི་སྟོན་སྐྱེས་པར་བཤམ་པའོ། །དང་པོ་
ནི། སྤྲལ་བསྟུན་ཆེ་ཆུང་གང་བྱུང་ཡང་ལམ་དུ་འབྲེལ་ཤེས་དགོས་ཏེ། འབྲེལ་
མི་ཤེས་ན་སེམས་ཁྲིལ་གྱི་སྤྲལ་བསྟུན་སྤྲལ་མ་བསྟུན་ནས་སྤྲལ་བསྟུན་ཆེ་

བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་དགའ་བ་དགག་པ་
དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་དང་དུ་སྒྲང་བར་འོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་
ལ་གཅིག་ཏུ་མི་དགའ་བ་བྱར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་བཙོས་སུ་ཡོད་ན་ནི་འཆོས་
པ་ལས་འཇུག་པར་རིགས་ཤིང་བཙོས་སུ་མེད་ན་ནི་མི་དགའ་བར་བྱས་ཀྱང་
སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ལས་པན་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་དང་། དེ་ལ་
བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་དང་། གོམས་ན་མི་དགའ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྡ་ཡོད་དེ། སྤྱག་བསྐྱལ་ཡོད་ན་ངེས་འབྱུང་སྐྱེ་བ་
དང་། དེགས་པ་འཛིག་པ་དང་། སྤྱིག་ལ་འཛིམ་པ་དང་། དགེ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་
དགའ་བ་དང་། གཞན་ལ་སྤྱིང་རྩེ་སྐྱེ་བ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རོན་ཆེ་བའི་པན་ཡོན་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་གཞན་
ཚྭ་བའི་པན་ཡོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱག་བསྐྱལ་ཅི་བྱང་ཡང་དང་དུ་སྒྲང་བར་རིགས་ཏེ། སྤྱིན་
དགོས་པ་ཆུང་དུ་དང་འདོད་པ་ཆུང་བད་རེའི་ཕྱིར་དུ་འང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེན་པོ་
དང་རྒྱན་རིང་བ་དང་མང་པོ་སྤྱིང་བར་བྱུར་ཀྱང་དོན་མེད་ཅིང་། ད་རེས་སྤྱག་
བསྐྱལ་འདི་སྤྱིན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ངན་པ་འཛིན་པའི་རྒྱར་འབྱུང་བས་ངེས་

པར་དང་དུ་སྒྲང་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད། སེམས་ཅན་གཞན་ཀྱན་གྱི་
སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ཐོག་དུ་ལེན་རིགས་ཏེ་སྒྲངས་ན་ནི་པན་ཡོན་
དཔག་མེད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱུག་བསྐྱེལ་འདི་སྟོང་བ་ལ་མི་འདོད་པ་མེད་ཅིང་དང་དུ་
སྒྲངས་ན་ཕྱི་མའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དཔག་མེད་ཀྱང་བསྒྲོག་པར་འབྱུང་ཏེ། སྐྱུག་
བསྐྱེལ་ཚུང་དུ་འདིས་སྒྱིར་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མང་པོ་དང་ངན་སོང་གི་
སྐྱུག་བསྐྱེལ་དཔག་དུ་མེད་པ་སྟོང་འབྱུང་རྣམས་དག་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་གཞོད་པ་ལ་རི་མི་
སྟམ་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱད་པ་
ལས། སེམས་དབྱུལ་དུད་འགྲོ་གཤེན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མང་། འདོད་
པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཡིས་དབང་མེད་གཞོད་སྟོང་ན། །བྱང་ཆུབ་ཆེད་དུ་ཅི་ཕྱིར་
དེ་བཟོད་མི་བྱ་སྟམ། །ཞེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རི་སྟོད་བདག་
གིས་བཟོད་སྟམ་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཟོད་པའི་པ་རོལ་བྱིན་ལ་གནས། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་མོ། །དེས་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འདི་ནི་བདག་ལ་པན་
འདོག་པའོ་སྟམ་དུ་བསམ་མོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་ལེན་འདི་གོམས་ན་མི་དཀའ་སྟེ། སྟོན་
ནས་གོམས་པའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་བདེ་

བར་འདུ་ཤེས་བྱེད་པ་ལྟར། སྒྲུག་བསྐྱལ་དང་ལེན་གོམས་ན་བདེ་བའི་འདུ་
ཤེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གཞིའི་སྒྲོན་ས་བཤད་པ་ལ་བརྒྱད་དེ།
གནས་ལ་བཏེན་པ་དང་། འཛིག་ཏེན་གྱི་ཆོས་དང་། སྦྱོད་ལམ་དང་། ཆོས་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སྦྱོང་མོས་འཆོ་བ་དང་། མངོན་པར་བཙུན་པས་
དུབ་པ་དང་། གཞན་དོན་བྱེད་པ་དང་། འབྲལ་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཉེ་དེ་དག་ལ་
བཏེན་ནས་སྒྲུག་བསྐྱལ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་དུ་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་ལ་ངས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་མོས་པའི་
ཡུལ་ལ་བརྒྱད་དེ། དང་བའི་ཡུལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་། མངོན་དུ་བྱ་
བའི་ཡུལ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། འདོད་པའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་
བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་། སྤང་དོར་གྱི་ཡུལ་ལེགས་ཉེས་རྒྱ་
འབྲས་དང་བཅས་པ་གཉིས་དང་། བསྒྲོམ་པའི་ཡུལ་ཐོབ་བྱའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
བྱེད་དང་བཅས་པ་དང་། ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
ལྟ་བུ་དང་། མོས་པའི་ཡུལ་ནི་ཡུལ་དེ་དག་རི་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་ངས་པ་རྟེན་པ་
སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་སེམས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་བསྐྱབ་ཚུལ་ནི་དམ་པ་དུག་ལྡན་དང་ཕར་བྱིར་དུག་ལྡན་གྱིས་
བྱའོ། །ལྔ་པ་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་གཞིར་བཟུང་སྟེ་ས་མཐོན་པོའི་
བཟོད་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྒྲོན་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་། ལས་དང་པོ་པའི་བཟོད་པ་

རྣམས་ལ་རྒྱས་པ་ཅི་བྱུང་གིས་བསྐྱབ་བར་བྱའོ། །

བཞི་པ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་པར་བྱིན་ལ་ལྟ། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ། འཇུག་
པའི་ཐབས། དབྱེ་བ། རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དག་བའི་
དམིགས་པ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྟོ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བཙུན་འགྲུས་
བརྩམས་པའི་པན་ཡོན་དང་མ་བརྩམས་པའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་སྟེ། དེ་
ཡང་མདོར་བསྟུ་ན་བཙུན་འགྲུས་བྱས་པའི་པན་ཡོན་ཡོད་དེ། སྦྱིར་ཆོས་དང་
འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་གང་བྱེད་ཅིང་འབྱུང་བ་ལ་བཙུན་འགྲུས་དགོས་ཤིང་།
ཁྱད་པར་དུ་བྱི་མའི་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པ་ལ་བཙུན་འགྲུས་དགོས་པའི་
བྱིར་ཏེ། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བཙུན་འགྲུས་རྗེས་འགོ་ཞིང་།
ཞེས་གསུངས་པས་མཆོན་ཏེ་མང་ལ། བཙུན་འགྲུས་མེད་པའི་ལེ་ལོ་ཆེན་པོ་
ཅན་ལ་ནི་དོན་གཉིས་གང་ཡང་འབྱུང་དཀའ་བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་པ་ཉེར་གཞག་
ལས། གང་ལ་ལེ་ལོ་གཅིག་ཡོད་པ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱན་མེད་པ་ ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། བསྐྱེད་པའི་ཐབས་
སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གོ་ཆ་དང་། དག་བ་ཆོས་སྟུང་དང་། སེམས་ཅན་
དོན་བྱེད་ཀྱི་བཙུན་འགྲུས་སོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སྟུག་བསྟུལ་
སེལ་བའི་བྱིར་དུའང་བསྐྱུལ་བ་ཆེན་པོ་གང་མེད་པའི་བར་དཔྱུལ་བར་གནས་

དགོས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་མི་སྐྱོན་དུས་ཟུང་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 ཟུང་དུས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་སྟམ་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོ་བ་སྟེ། དེ་
 ལྟ་བུའི་གོ་ཆ་དང་ལྡན་ན་སྦྱར་དུ་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཁུམ་ཞིང་སྦྱིད་ལུག་སྟེ་
 སྦྱར་དུ་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་ན་སྦྱར་དུ་འཛང་མི་རྒྱ་བར་མ་བཟད་ཆེས་ཡུན་
 རིང་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ནི། ཕྱིན་བྱུག་ཡང་དག་པར་འགྱུབ་པར་
 འགྱུར་བའི་སྤྱིར་བཙོན་པའོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ནི། དོན་བྱ་བ་
 བརྩ་གཅིག་ལ་ངེ་ལྟར་རིགས་པར་བཙོན་པའོ། །གཉིས་པ་བཙོན་འགྲུས་
 བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་བཞི། འགལ་རྒྱུན་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྒྲོང་བ་དང་། བཙོན་
 འགྲུས་བྱེད་པ་ལྟར་ལེན་པ་དང་། དེ་ལས་ལུས་སེམས་ལས་རུང་དུ་བྱ་ཚུལ་
 ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་བསྐྱབ་རྒྱས་པར་མཐོང་ཡང་མི་འཇུག་པ་དང་།
 དེ་བདག་འདྲ་བས་མི་རྒྱས་སོ་སྟམ་ནས་ཁུམ་སྟེ་མི་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས་ཏེ་དབྱེ་བ་དང་། སྒྲོང་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་བཤོལ་གྱི་
 ལེ་ལོ་དང་། བྱ་བ་དམན་པ་ལ་ཆགས་པའི་ལེ་ལོའོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྒྲོང་བའི་ཐབས་ནི། འདི་ལ་གསུམ་སྟེ་ལུས་འདི་སྦྱར་དུ་
 འཇིག་པ་དང་ཞི་ནས་ངན་འགྲོར་ལྟར་བ་དང་སྦྱར་རྟེན་བཟང་པོ་རྟེན་དཀའ་

བར་བསམ་པའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲིང་ཚུལ་ནི་དོན་ཚུང་བའི་བྱ་བ་ལ་ཆགས་ནས་དོན་ཆེ་བའི་
བྱ་བ་འདོར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བྱི་མར་སྟུག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་བྱ་བ་
དམན་པ་ལ་ཆགས་ནས་བསམ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་བ་ནི་རང་
ཉིད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྦྱུང་དུ་བསམས་ལ་དགག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
ནི། བྱ་དཀའ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བདག་གིས་མི་རྒྱས་སོ་སྦྱུང་ནས་སྒྲིད་ལུག་པར་མི་
བྱ་སྟེ་དེ་དགག་དགོས་པའི་སྤྱིར་འདི་ལ་གསུམ། ཐོབ་བྱ་དང་། ཐོབ་བྱེད་དང་།
གནས་ལ་སྒྲིད་ལུག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐོབ་དཀའོ་སྦྱུང་ནས་ཁྱུ་པར་མི་བྱ་སྟེ། སངས་
རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཙོན་འབྱས་བྱས་ན་སྒྲིང་བུ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་
ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་རྒྱས་པར་གསུངས་པས། བདག་ལ་བཙོན་པ་མེད་པ་
མ་གཏོགས་བཙོན་འབྱས་དང་ལྟན་ན་བདག་གིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་
རྒྱས་སོ་སྦྱུང་དུ་སྒྲོ་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ཅིང་། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་སྒྲོན་བདག་ཅག་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་དེ་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་
པ་ཡིན་པས། བདག་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་ལ་བཙོན་ན་བསྐྱེད་རྒྱས་སོ་སྦྱུང་སྟེ་
ཁྱུ་པ་དགག་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་བྱ་དཀའ་བ་མང་པོ་

དགོས་པས་བདག་གིས་དེ་ལྟ་བུ་མི་རྒྱས་སོ་སྣམ་དུ་ཞུམ་པར་བྱར་མི་
 རིགས་ཏེ། བྱ་དགའ་བའི་གནས་རྣམས་ལ་ཡང་ཆུང་དུ་ལ་རིམ་གྱིས་གོམས་
 བ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་བྱ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གོམས་ན་
 སྒྲ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །དངོས་དེ་འགའ་འང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པ་ནི་འཁོར་བར་གནས་ཏེ་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མི་
 བཟོད་དོ་སྣམ་ན་དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། བྱང་སེམས་རྣམས་འཁོར་བའི་གནས་
 སུ་བཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པར་མཛད་ཀྱང་འཁོར་བ་རང་
 བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སེམས་ལ་སྤྱག་
 བསྐྱལ་མེད་ཅིང་བདེ་དགའ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གཞན་དོན་འཁོར་
 བར་གནས་ཀྱང་ནི། །སྙིང་རྩེ་ཅན་ལ་ཅི་སྟེ་སྟོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པས་ན་
 དང་ཆ་བ་དང་། །འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཅད་ནས་སྤངས། ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་མཐུན་རྒྱུན་ལ་བཞི། མོས་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། དགའ་
 བའི་སྟོབས་དང་། དོར་བའི་སྟོབས་སོ། ། དང་པོ་ནི། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་
 ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་རྙེད་ནས་སྤང་སྤང་བྱེད་པར་མོས་ནས་བཅོམ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུམ་པའི་བཅོམ་འགྲུས་དེ་སྒྲར་མི་ལྟོག་
 པར་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དང་པོ་འཇུག་པའི་ཆེ་དགའ་

བཞིན་དུ་འབྲུག་ཅིང་ཞུགས་ནས་འཕྲོ་གཅོད་མི་འདོད་པ་དང་མི་ཁོམས་པར་
སློབ་པར་འབྲུག་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། ཏ་ཅང་བརྩམས་པའི་ཀ་ཡིད་སྟུན་ཅིང་ལུས་སེམས་དུ་བ་
པར་གྱུར་ན་རེ་ཞིག་ངལ་འཆོ་བར་བྱ་སྟེ་གིམ་སྟོང་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བར་
བྱས་ལ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །བཞི་པ་དེ་ལས་ལུས་སེམས་ལས་རུང་དུ་འགྱུར་
ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་བཙོན་འགྲུས་ཚུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་བསྐྱུངས་པས་གོམས་
ན་ལུས་སེམས་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་དུ་མི་རུང་པའི་འཆོར་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་
བསྒྲོག་ནས་དགེ་བ་ལ་སློབ་ཤུགས་ངང་གིས་འབྱུང་བས་དོན་ཐམས་ཅད་བདེ་
ལྷག་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་བསྐྱུབ་པའི་ཆེ་དམ་པ་དུག་ལྡན་དང་
པར་སྤྱིར་དུག་ལྡན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱའོ། །ལྷ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་
གཞིར་བྱས་ཏེ་བཙོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་བྱ་དཀའ་བ་རྣམས་སྒྲོན་པའི་ཡུལ་དུ་
བྱས་ནས་སྒྲོང་ཞིང་། ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་བྱ་རུས་པའི་བཙོན་འགྲུས་
རྣམས་ལ་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འབད་ཅིང་བསྐྱུབ་པར་བྱའོ། །

ལྷ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་པར་སྤྱིན་ལ་ལྷ། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ། །
འབྲུག་ཐབས། དབྱེ་བ། བསྐྱུབ་པའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་
ནི། དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་གནས་པའི་དགེ་སེམས་ཅེ་
གཅིག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་བསྒྲོམས་པའི་པན་ཡོན་དང་མ་

བསྐྱོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་སྟེ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འཆད་དོ།

གསུམ་པ་དབྱེ་བའི་སྒྲོ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་བྱེད་ལས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་
གསུམ་སྟེ། ལུས་སེམས་བདེར་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་། ཡོན་ཏན་
མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་
བསམ་གཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་སེམས་ཀྱི་ཤིང་སྒྲུངས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་
གཏན་ རོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་ཤེས་རྩ་འཁྱལ་སོགས་བསྐྱེད་པ་དང་།
གསུམ་པ་ནི། དོན་བྱ་བ་བཙུ་གཅིག་གི་སྒྲོ་ནས་དོན་བསྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་
ནོ། །བཞི་པ་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་དམ་པ་དུག་ལྡན་དང་པར་ཕྱིན་དུག་ལྡན་དུ་བྱས་
ནས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

ལྷ་པ་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་གཞིར་བཟུང་བ་ནི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱལ་བྱེད་ཡིན་
པས་དེ་བཟོན་པར་བྱ་ཞིང་། ས་མཐོན་པོའི་བསམ་གཏན་ནམས་སྟོན་ཡུལ་དུ་
བྱས་ནས་སྐྱོང་བ་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཅི་རུས་སུ་
སྟོབ་པའི་བཙོན་པ་མི་གཏོང་བར་བྱས་ཏེ་འབད་དགོས་སོ། །

དུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྷ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ།
དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བ། བསྐྱབ་པའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། དེ་
དག་གི་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་

རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྒོ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་དང་མ་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་
དམིགས་སེམས་པ་སྟེ། པན་ཡོན་ནི་མགོན་པོ་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས། མཐོང་དང་མ་
མཐོང་ཡོན་ཏན་འདི། །ཀུན་གྱི་ཙྰ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་
དཔའ་བོས། སྦྱིན་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་འདི་དག་ནི། ། ཤེས་རབ་
མགོན་བཅས་ལྷག་པར་མཐུ་ལྡན་གྱུར། །ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་སྟེ་མང་ལ། མདོར་ན་
སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་ལེགས་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་པ་ཡང་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་ཞིང་དེ་གཙོ་
བོ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་བཟང་པོ་མེད་ན་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་མི་རུས་པས་སྒྲུང་
དོར་གང་ཡིན་མི་ཤེས་པའི་སྒྲོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་ཉེས་སྦྱོན་ཐམས་
ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལེགས་པོ་ནི་ཐོས་པ་ཡིན་
ཏེ། ཚཱ་མས་ལས། ཐོས་པས་ཚཱ་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
བསྟན་འོས་སྤྲ་མ་རིམ་གྱོ་བསྟན་བཀུར་ཏེ། ཤེས་རབ་བསྐྱབ་ཕྱིར་ཐོས་པ་
བཅུ་ལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །བསྒྲོམས་ནའང་ཐོས་པ་དགོས་
ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་དཔའ་བོས། ཐོས་ཅུང་དཔུས་ལོང་བསྒྲོམས་པའི་ཚུལ་མི་
ཤེས། །དེ་མེད་དེ་གོ་ཅི་ཞིག་བསྒྲོམ་པར་བྱ། །དེ་བས་ཐོས་ལ་བཙོན་བྱ་དེ་རྒྱ་
ལས། །བསམས་བཞིན་བསྒྲོམས་པས་ཤེས་རབ་ཡངས་པ་འབྱུང་། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། །དོན་དམ་རྟོགས་པ་
དང་། ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ཤེས་པའི་ཤེས་
རབ་པོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་སྤྱི་ལོ་ནས་རྟོགས་པ་
དང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལ་མཁས་
པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རིག་པའི་གནས་ལྷ་དག་ལ་མཁས་
པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་འགྱུར་
ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ལེགས་
པར་བསྐྱབ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །

བཞི་པ་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་དམ་པ་དུག་ལྡན་དང་པར་ཕྱིར་དུག་ལྡན་དུ་བྱ་
སྟེ་དམ་པ་དུག་ནི་གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་ལ། པར་ཕྱིར་དུག་ལྡན་དུ་བྱ་ཚུལ་ནི་
ཕྱིར་དུག་རེ་རེ་ལ་དུག་དུག་འབྱུང་སྟེ། སྤྱིར་པའི་སྐབས་སུ་གཞན་ལ་གཞོད་
པ་སྒྲོང་བ་དང་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྒྲོམ་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཡིན་ལ། གཞན་
ཀྱིས་གཞོད་པ་ལ་བཟོད་ཅིང་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པ། སྤྱིར་པའི་ཆེད་དུ་
ལེགས་པར་འབད་བ་བཙོན་འགྱུས། ཐེག་དམན་དང་མ་འདྲེས་པའི་སེམས་
ཅེ་གཅིག་པས་དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བ་བསམ་གཏན། སྤྱིར་བྱ་དང་
སྤྱིར་པ་པོ་དང་ལེན་པ་པོའི་འཁོར་གསུམ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་

བྱར་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་སྐབས་ཐོབ་
གིས་སྐྱར་བ་བྱ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་ལ་གནས་ནས་གཞན་
དེ་དག་ལ་འགོད་པ་ནི་དེ་དག་གི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་སྦྱིན་པ་ལ་
བཤད་པ་ལྟར་སྐྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྷ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་གཞིར་བཟུར་སྟེ་ས་མཐོན་པོའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་རྣམས་ནི་སྟོན་ཡུལ་དུ་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཤེས་རབ་
གསུམ་བསྐྱེད་པ་དང་གནས་པ་དང་འཕེལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །
མདོར་ན་བྱིན་བྲལ་འདི་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཉམས་ལེན་གྱི་
གནད་རྣམས་བསྟུས་པའི་སྒྲོམ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་འབད་པས་བསྟུ་བ་པར་
བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་རྒྱད་སྦྱིན་བྱེད་ཀྱི་བསྟུ་བཞི་ལ་ལྟ།

བསྟུ་བཞིའི་ངོ་བོ། བཞིར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན། བསྟུ་བཞིའི་བྱེད་
ལས། དེ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ། ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
བཞི་ལས། སྦྱིན་པ་ནི་སྒར་དང་འབྲེལ། སྟན་པར་སྦྱ་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་པར་
བྱིན་ལེགས་པར་སྟོན་པ་དང་། དོན་སྦྱོང་པ་ནི་བསྟན་པའི་དོན་བཞིན་དུ་སྦྱོང་
དུ་འཇུག་པ་དང་། དོན་མཐུན་པ་ནི་གཞན་དོན་གང་ལ་སྐྱར་བ་དེ་ལ་རང་ཡང་
གནས་ནས་སྦྱོང་པའོ། །

གཉིས་པ་བཞིར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གདུལ་བྱ་དག་བ་ལ་སྦྱོར་
བའི་ཆེད་ཐོག་མར་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པས་བསྐྱུ་དགོས་ཤིང་། དེ་ནས་སྙན་
པར་སྦྱ་བས་ཆོས་བཤད་ནས་ཐེ་ཆོམ་བཅོད། དོན་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་
དག་བ་བསྐྱུ་བ་པ་ལ་འཇུག། རང་གིས་མ་བསྐྱུ་བས་ན་སྤྱིད་རང་དོན་འདི་མི་
བསྐྱུ་བ་འདུག་ཅེས་ཟེར་འོང་བས་རང་གིས་ཀྱང་དོན་དེ་དང་དེ་ལེགས་པར་
བསྐྱུ་བ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་བའོ། །

གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ནི། སྦྱིན་པས་ཆོས་ཉན་པའི་སྒོ་དང་རུང་བར་བྱེད།
སྙན་པར་སྦྱ་བས་ནི་བསྙན་བྱའི་ཆོས་ལ་མོས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག། དོན་སྦྱོར་
པས་ནི་བསྙན་པ་ལྟར་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད། དོན་མཐུན་པས་ནི་མི་སྒྲོག་པར་སྐྱུ་བ་
པར་བྱེད་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། བསྐྱུ་བཞི་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། འཁོར་བསྐྱུས་ནས་ཆོས་ལ་
འཇུག་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མདོ་སྤྱེད་རྒྱན་ལས། འཁོར་
སྤྱད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས། །ཚུ་ལ་འདི་ལ་ནི་ཡང་དག་བསྟེན། །ཀྱན་གྱི་དོན་
ཀྱན་འབྱུང་བྱེད་པའི། །ཐབས་བཟང་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱུ་གས། །ཞེས་གསུངས་
པའི་སྤྱིར། སྦྱིན་པ་ལ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྙན་པར་
སྦྱ་བ་ལ་གཉིས་ལས་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཚུ་ལ་དང་མཐུན་པའི་སྙན་སྦྱ་ནི་ཁོ་གཉིར་
མེད་ཅིང་བཞིན་མདངས་འཇུ་མ་པའི་སྒོ་ནས་ཁམས་འདྲི་བ་སོགས་བྱེད་པ་

དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་ནི་པན་པ་དང་བདེ་བའི་ཆོས་སྟོན་པའོ། །དོན་སྟོན་པ་
ལ་གཉིས་ཏེ་སེམས་ཅན་མ་སྟེན་པ་སྟེན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟེན་པ་རྣམས་
གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །དོན་མ་བྱུན་པ་ནི་པ་རོལ་པོ་གང་ལ་དགོད་པ་དེ་དང་
མཚུངས་པའམ་དེ་ལས་ལྷག་པར་རང་གནས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་གཙོ་
བོར་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་ནས་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་དག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་
ནས་སྟོན་པ་ཕྱིན་ཐུག་སོ་སོ་དང་བསྟུ་བཞི་ལ་སྟོབ་པའི་སྐྱོར་བསྟུས་པའོ། །

གཉིས་པ་བྱེད་པར་དུ་པར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་པ་སྟེ་འདི་ལ་ཐུག

ཞི་ལྷག་གཉིས་བསྐྱོམས་པའི་པན་ཡོན། དེ་གཉིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱན་
གྱི་སྟུང་བྱེད་དུ་བསྟན་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ལ་བསྐྱོམ་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཆན། གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ། སོ་སོའི་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི་ཞི་ལྷག་གཉིས་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུའམ་པན་ཡོན་ཡོད་
དེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དངོས་
སམ་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་
ལས། དག་བའི་ཆོས་འཛིག་ཏེན་པ་དང་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཞི་ལྷག་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་
མེད་ཀྱང་། དམིགས་པ་རྩེ་གཅིག་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ཞི་

གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འདུ་ཞིང་། རི་ལྷ་རི་སྟེང་པའི་དོན་སོ་སོར་འབྲེད་པའི་
ཤེས་རབ་རྣམས་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་སུ་འདུ་བས་དེ་ལ་དགོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཏིང་ངེ་འཇིན་ཀྱན་གྱི་སྤྱད་བྱེད་དུ་འགྱུར་
ཏེ། དཔེར་ན་སྟོང་པོ་ལ་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་
གང་ལ་འདུས་ཤིང་གནས་པའི་གཞི་ནི་རྩ་བ་ཡིན་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་
ཏིང་ངེ་འཇིན་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གང་དུ་འདུ་
བའི་གནད་དམ་པ་ནི་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས།
ཏིང་ངེ་འཇིན་རྣམ་པ་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཞི་གནས་དང་
ལྷག་མཐོང་གིས་བསྒྲུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ནི་ཞི་ལྷག་གི་ངོ་ཐོ་ལ་གཉིས་ལས་ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་ཐོ་ནི།
དམིགས་ཏེན་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་བྲན་
པ་རྒྱད་ཆགས་སུ་བྱས་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤེན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་དགའ་
བདེ་སྦྱེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཇིན་ནོ། །ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་ཐོ་ནི། ཞི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་
གནས་པའི་ངང་ནས་དམིགས་པ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །

བཞི་པ་ནི་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་བསྒྲོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་
མར་མེ་གསལ་བ་དང་རླུང་གིས་མི་བསྐྱོད་པ་གཉིས་ཆོགས་ན་གཟུགས་
ཤེན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་ལ། མི་གསལ་བའམ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་ན་གཟུགས་

གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སེམས་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་གཉིས་དང་
ལྡན་ན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་མཐོང་གི་དེ་གཉིས་དང་མི་ལྡན་ན་ནི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་དགོས་སོ། །ཞི་ལྷག་གཉིས་མ་ཐོབ་གོང་
དུའང་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དེ་ནི་
སྤང་གིས་བསྐྱོད་པའི་མར་མེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཏུ་ཅང་གཡོ་བས་བདག་མེད་
པའི་དོན་སྤྱི་ཡང་ལེགས་པོར་མི་གསལ་ཤིང་། གང་གི་ཆེ་ཞི་གནས་འགྲུབ་
པ་ན་གཡོ་བའི་སྐྱོན་དེ་བསྐྱོག་ནས་དོན་སྤྱི་གསལ་བར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པ་
ལྟར་རོ། །

དེས་ན་ཞི་ལྷག་མ་ཐོབ་གོང་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་པས་ཅི་ཙམ་དཔྱད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་འགྱུར་འགོ་མཛོན་པ་
དང་ཐར་པའི་བག་ཆགས་འཛོག་རྒྱས་པ་འོང་ཡང་ཉོན་མོངས་སྒྲོད་མི་རྒྱས་
ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅད་ནས་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཚོགས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་
ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་གོ་རིམ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་
མཐོང་གིས། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། རོག་མར་

ཞི་གནས་བཅའ་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྡོན་དུ་ཞི་གནས་
བསྐྱབས་ཏེ་དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་ལ་གནས་བཞིན་
པའི་ངང་ནས་དམིགས་ཏེན་ལ་ཡང་ཡང་དབྱེད་པ་ལས་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ཀྱི་དེའི་སྡོན་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དུག་པ་སོ་སོའི་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་
དང་། དེ་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་
ཀྱི་ཆོགས། ཞི་གནས་བསྐྱོམ་ཚུལ། ཞི་གནས་བྱུབ་ཆད་དོ། །དང་པོ་ལ་
དུག་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ། འདོད་པ་ཆུང་བ། ཆོས་ཤེས་པ། བྱ་བ་
མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་བ། ཚུལ་བྲིམས་དག་པ། འདོད་པའི་རྣམ་ཏོག་སྤྲོད་
བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། སྒོ་ལྷན་གང་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཡུལ། །
ལེགས་པར་རྟོག་དང་གནས་བཟང་དང་། ས་བཟང་བ་དང་གྲོགས་བཟང་དང་།
རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྷན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡོ་བྱད་བཟང་པོ་དང་མང་པོ་ལ་ལྷག་པར་མི་ཆགས་པ་
དང་། གསུམ་པ་ནི། ཡོ་བྱད་ངན་དོན་ཅུམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། བཞི་
པ་ནི། ཁེ་ཆོང་སོགས་དང་བྲིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་རྣམས་དང་ཏ་ཅང་འབྲིས་
ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་གཡེང་བ་སྤྲོད་བ་དང་། ལྷ་པ་ནི། སྒོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བཅས་
རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་སྤྲོད་བར་བྱེད་པ་དང་། དུག་པ་ནི། ཟག་བཅས་

གྱི་དངོས་པོ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཐམས་ཅད་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་
ཞེས་ནས་ལྷག་པར་མི་ཞེན་པའོ། །འདི་དྲུག་ནི་ཉིང་ངེ་འཇིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
པའི་རྒྱ་རྒྱེན་ནམ་ཆོག་གས་པ་ཡིན་པས་གལ་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་ཞི་གནས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་
གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བའི་ཆོས་དྲུག་དང་སྐྱེས་བུ་གཉིས་གྱི་དམིགས་
ནམ་གྱི་ངོ་བོ་ནམས་ཀྱང་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྦྱོད་ལམ་
རི་འབྲ་བ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལུས་གྱི་སྦྱོད་ལམ་ནི་སྟན་བདེ་
བ་ལ་ལུས་གྱི་ཀྱན་སྦྱོད་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུ་པ་གཉིས་རྫོ་
རྗེའི་སྦྱིལ་ཀྱང་དམ་སྦྱིལ་ཀྱང་སྦྱེད་པ་གང་རུང་དང་། མིག་ཏུ་ཅང་མི་དབྱེ་མི་
བྱམ་པར་སྣ་ཅེར་གཏད་པ་དང་། ལུས་གྱི་སྦྱི་ནི་བྲང་པོར་སྦྱོང་བ་དང་། ཐུག་
པ་གཉིས་ཐད་ཀར་མཉམ་པ་དང་། མགོ་བོ་ནི་མི་མཐོ་མི་དམའ་ཞིང་མི་ཡོ་
བར་བྲང་བོ་དང་། སོ་མཆུ་ནི་རང་ལུགས་སུ་ཐ་མལ་པར་བཞག་པ་དང་། ལྷེ་
ནི་ཡ་སེའི་བྲུང་དུ་དང་། དབུགས་ནི་དལ་བུས་རྒྱ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་བཞུགས་པ་ལ་གཉིས། ཉིང་ངེ་འཇིན་སྦྱོན་
མེད་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། སྐྱེ་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་། དམིགས་པ་ལ་
གཏོད་པའི་སྦྱོན་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། གཏོད་པའི་དུས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་།
གཏད་པའི་འོག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་ལེ་ལོ་འགོག་ཅིང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་
མཐོང་བའི་དད་པ་ཡང་ཡང་བསྒྲོམ། དེ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་དོན་དུ་གཉེར་
བའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རྒྱན་ལྡན་དུ་འཇུག་
པའི་བཙུན་འབྲུས་བྲས་ཏེ་ཤིན་སྒྲུངས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཞི་གནས་
འབྲུབ་པ་ན་དགོ་སྦྱོང་གང་བྱེད་ཀྱང་སྦྱོང་ལ་མི་འབྱུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དམིགས་པའི་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་
སེམས་རི་ལྟར་གཏོང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམིགས་པ་སྦྱིའི་
རྣམ་གཞག་དང་། སྐབས་འདིའི་དམིགས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་། དམིགས་
པ་དངོས་དང་། གང་ཟག་གང་གིས་གང་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པའི་
རྣམ་གྲངས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། བྲབ་པའི་དམིགས་པ་དང་། སྦྱད་པ་རྣམ་
སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་དང་། མཁས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་
སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་ལོ། །དང་པོའི་དམིགས་པ་ནི་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་དོ། །

གཉིས་པའི་དམིགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཅན་གྱིས་མི་སྤྱུག་པ་དང་ཞེ་
སྤང་ཅན་གྱིས་བྲམས་པ་དང་གཏི་ལུག་ཅན་གྱིས་ཉེན་འབྲེལ་དང་ཁམས་ཀྱི་
རབ་དབྱེ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམ་པ་ལོ། །གསུམ་པ་མཁས་པའི་
དམིགས་པ་ནི་ཕྱང་ཁམས་སྦྱེ་མཆེད་ཉེན་འབྲེལ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་

བ་ལྷ་སྟེ། ཆོས་དེ་དག་ལ་བདག་བཀག་ནས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ། བཞི་བ་ནི། དེ་
དག་དང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲོང་བའི་ཆེད་དུ་དམིགས་
ནས་བསྒྲོམ་པ་འོ། །

གཉིས་པ་གང་ཟག་གང་གིས་གང་ལ་དམིགས་པ་བསྟུ་ན། ཆགས་
སོགས་གང་ཤས་ཆེན་དེ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་
བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཆེན་མི་སྟུག་པ་བསྒྲོམ་པ་ནས་ང་རྒྱལ་
ཅན་གྱིས་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམ་པ་འོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་གྲངས་ནི། གང་ལ་སེམས་བབྱང་བའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་
ཤར་བའི་རྣམ་པ་དང་སྒྲིང་བ་དང་གཟུགས་བརྟན་ནམ་དོན་སྦྱིངོ། །གཉིས་པ་
སྐབས་འདིའི་དམིགས་པ་ནི། སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲོས་པ་ལྟར་དམིགས་ཉོན་མང་པོ་
ཞིག་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ནི་དགོས་པ་དུ་མའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་
གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉིང་འཇིན་རྒྱལ་པོ་
ལས། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་སྐུ་ལུས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་
མངོས་པ་སྟེ། །དམིགས་པ་དེ་ལ་གང་གི་སེམས་འཇུག་པ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་མཉམ་གཞག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་
ཡང་སྒྲོན་དུ་སྒྲོན་པའི་བྱིས་འབྲུར་གྱི་སྐུ་བྱོན་ལེགས་པ་ཞིག་བཙལ་ཏེ་བལྟ་
ཞིང་ཡིད་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་གོམས་སུ་གཞུག། དེ་ནི་བྱིས་འབྲུར་གྱི་རྣམ་པ་

ཙམ་དུ་མི་བསམ་པར་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ཙན་དུ་འཆར་བ་ལ་
བསྐྱབ་བོ། །སྐྱེའི་ཆ་ཕྱ་རགས་གཉིས་ལས་དང་པོ་རགས་པ་དང་ཕྱིས་ཕྱ་བ་
ལ་དམིགས་ཏེན་བྱ་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་ཐོག་མར་དམིགས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་
དམིགས་ཏེན་བྱས་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱའི། དམིགས་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་སྟོས་
ན་ཉིང་ངེ་འཇིན་སྐྱེ་བའི་གོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོས། དམིགས་
པ་གཅིག་ལ་བརྟན་ཚུལ་དུ། །ཡིད་ཀྱི་བསམ་པ་བརྟན་པར་བྱ། །དམིགས་པ་
མང་པོ་བརྒྱད་པ་ལས། །ཡིད་ནི་ཉོན་མོངས་འབྲུགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

དམིགས་ཏེན་རྟེན་པའི་ཆད་ནི། དབུ་ནས་ཞབས་ཀྱི་བར་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་ལན་འགའ་རེ་གསལ་གདབ། དེའི་མཐར་སྐྱེའི་སྐྱེ་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ན་
ཡིད་ངོར་ཡན་ལག་རགས་པ་རྣམས་ཆ་ཕྱེད་ཙམ་ཞིག་འཆར་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་
དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཆོག་ཤེས་བྱས་ནས་སེམས་བཟུང་དགོས་ཏེ། ལྷག་པ་
འདོད་ནས་གཞན་དང་གཞན་གསལ་བཏབ་ན་ཅུང་ཟད་གསལ་དུ་འགོ་སླིད་
ཀྱང་སེམས་གནས་པའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བས་མི་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཤར་
བའི་སྟེང་དུ་སེམས་བཟུང་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་སྐྱེའི་སྐྱེ་དང་ཆ་ཤས་གང་
གསལ་བ་དེ་ལ་སེམས་བཟུང་སྟེ་མི་གསལ་བར་སོང་ན་ཡང་སྐྱེ་ལ་བཟུང་
ངོ། །དེ་ལ་དབྱིབས་ཆེ་ཆུང་དང་ཁ་དོག་མི་འདྲ་བ་དང་གངས་མི་འདྲ་བ་དང་

བཞུགས་སྐྱེས་མི་འདྲ་བ་ཤར་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་ཐོག་
མར་གང་གསལ་བཏབ་པ་ལྟར་དམིགས་ནས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་སེམས་རིལ་ལྟར་གཏོང་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྒྲིན་མེད་
པའི་ལུགས་གཞག་པ་དང་། སྒྲིན་དང་བཅས་པའི་ལུགས་བསལ་བ་དང་།
ཐུན་གྱི་ཆད་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་བསྟུབ་པར་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་བྱད་པར་གཉིས་
དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་གསལ་ཆའི་ངར་དང་
ལྡན་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་མི་རྟོག་པའི་གནས་ཆ་
དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གསལ་ཆའི་དལ་ཐོན་པ་ལ་ནི་བྱིང་བས་བར་དུ་
གཙོད་ལ། ཅེ་གཅིག་པའི་མི་རྟོག་པ་ལ་ནི་རྒྱུད་པས་བར་དུ་གཙོད་པའི་བྱིང་
བྱིང་རྒྱུད་གཉིས་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམ་དག་འགྱུར་བའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་
འོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་བཟུང་འོག་ཏུ་སྒྲིན་ལ་འདིར་ཞི་གནས་
འགྱུར་བའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། སེམས་ཅེ་ཅིག་གི་
དམིགས་པ་ལ་གཡེང་བར་མི་བྱེད་པ་ཞིག་དང་། གཡེངས་མ་གཡེངས་ལྟ་
བའི་ཤེས་པ་གཉིས་དགོས་པའི་དང་པོ་ནི་དྲན་པ་དང་གཉིས་པ་ནི་ཤེས་
བཞིན་ཡིན་ནོ། །དྲན་པ་ཉམས་ན་དམིགས་པ་སྒྲོར་བ་ཡིན་པས་དྲན་པ་ནི་ཅ་
བ་དང་ཤེས་བཞིན་ནི་ཡན་ལག་གོ། །

གསུམ་པ་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་འོག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས།
 གྱིང་ཚོད་བྱུང་བའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། གྱིང་ཚོད་དང་བལ་བའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་
 བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གྱིང་ཚོད་ངོས་མི་བེན་པའི་གཉིན་པོ་བསྟེན་པ་

དང་། རོས་ཟིན་ཀྱང་དེ་སྒྲོང་བའི་བྱིར་དུ་མི་རྩེལ་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱིང་ཆོད་རོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་
 བསྐྱེད་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ཆོད་པ་ནི། ཡུལ་སྟུག་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་སེམས་
 རྣམ་པར་མ་ཞི་ཞིང་བྱིར་འཕྲོ་བ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་ཡུལ་ལ་སྟེད་
 པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་གཞན་
 དང་ཡུལ་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སེམས་བྱིར་གཡེངས་ཤིང་འཕྲོ་བ་ནི་འདིའི་
 ཆོད་པ་མིན་ནོ། །བྱིང་བ་ནི། གང་ལ་དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་སྟོད་ནས་
 དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་མེད་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་
 གསལ་དྲངས་གང་ཡང་མེད་པའི་སེམས་སྟགས་པ་ནི་བྱིང་བ་མིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་བྱིང་ཆོད་རྟོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ནི། དཔ་པ་རྒྱན་ལྟར་
 དུ་བསྐྱེད་རུས་ན་དམིགས་པ་བརྟེན་ནས་གཡེངས་ཏེ་འགྲོ་བ་དགག་རུས་
 པས། བྱིང་ཆོད་སྐྱེས་པ་ཡང་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཞིང་བྱིང་ཆོད་ཀྱང་རིག་པར་
 སྒྲ་ལ། ལྟར་ལྟར་དཔ་པ་བསྟེན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་འཕྲོ་མི་
 འཕྲོ་ལ་བྱ་ར་བྱ་རེ་ནས་བྱས་ནས་སེམས་འཛིན་པ་ནི་ཤེས་བཞིན་སྒྲོང་བའི་
 གནད་དམ་པའོ། །

གཉིས་པ་མི་རྩེལ་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ནི། བྱིང་ཆོད་གཉིས་བྱུང་མ་
 ཐག་འགོག་པའི་རྩེལ་བ་མི་བསྟེན་པ་ནི་སྒྲོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། དེའི་གཉེན་པོར་

འདྲ་བྱེད་པའི་རྩེ་ལ་བ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། རྩེ་ལ་བའི་སེམས་པ་ངོས་བཟུང་ཞིང་བྱིང་གློད་འགོག་
ཚུ་ལ་དང་། བྱིང་གློད་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་དག་
མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་ལ་གཡོ་ཞིང་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་
ནི་རྩེ་ལ་བའམ་སེམས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིང་གློད་བྱུང་ན་སྤྲོང་བ་ལ་མངོན་པར་འདྲ་
བྱེད་པའི་སེམས་པ་དེ་དགོས་སོ། །སྤྲོང་ཚུ་ལ་ལ་སེམས་བྱིང་བ་ནི་སེམས་
ནང་དུ་བསྐྱས་བྲག་ནས་དམིགས་པའི་འཇིན་སྟངས་ཤོར་བ་ཡིན་པས། དེའི་
གཉིན་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ལྟ་བུ་དགའ་བའི་ཡུལ་ཡིད་ལ་བྱ་
བའམ་ཉི་འོད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིང་བ་ཡིད་ལ་བསམ་ཞིང་དམིགས་པའི་འཇིན་
སྟངས་དམ་པར་བྱས་ལ་བསྐྱང་ངོ། །དེ་ཡང་པན་ཡོན་དང་ཡོན་ཏན་མཐོང་
ནས་སེམས་གཟེངས་སྟོད་པ་ནི་བྱིང་བ་ལྷོག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དམ་པའོ། །

གཉིས་པ་བྱིང་གློད་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལ་མང་སྟེ་འདོད་ཡོན་ལ་རྟོག་པ་དང་
རྒྱགས་པ་དང་གཉིད་དང་སེམས་ཐུན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའོ། །འབྲུ་
པར་དུ་གློད་པ་ནི་འདོད་ཡོན་ལ་སེམས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་
པས་དེའི་གཉིན་པོར་མི་སྐྱག་པ་དང་མི་ཉག་ལ་སོགས་ཡིད་འབྱུང་བའི་སྒོ་
བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། བྱིང་བ་ནི་སེམས་བསྐྱས་བྲག་པ་དང་བཟའ་བཏུང་མང་
བ་དང་ཉིད་རྒྱགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་དེ་རྣམས་འགོག་པའི་ཐབས་

སྤྱ་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་ཅིང་དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་བླ་པ་དང་། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་པན་ཡོན་བསྟོམ་པ་དང་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་སོགས་
བསམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྱིང་ཁྱོད་དང་བྲལ་བའི་དུས་སུ་ནི། བྱིང་ཁྱོད་དང་བྲལ་ཏེ་
སེམས་དམིགས་པ་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་པའམ་རྩིས་
བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོར་བཏང་སྟོམས་བསྟོམ་
པར་བྱ་སྟེ། ཏ་ཅང་རྩིས་སྟོད་གཉིས་ཀ་སྤངས་ཏེ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་མཉམ་
པ་ཉིད་དུ་གནས་ཤིང་རྣལ་དུ་འབབ་པ་དང་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་ལ་
གོམས་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་བསྟོམ་པའི་ཆེ་ཉེས་པ་ལྷ་སྤྱོད་ཞིང་འདུ་བྱེད་
བརྒྱད་བསྟེན་དགོས་ཏེ། དབྱ་མཐའ་ལས། ཉེས་པ་ལྷ་སྤྱོད་འདུ་བྱེད་བརྒྱད།
བསྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ། །ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྗེད་
དང་བྱིང་དང་ཁྱོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་
ལྷར་འདོད་དོ། །གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ལོ།
དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང་། །བྱིང་དང་ཁྱོད་པ་ཉོགས་པ་དང་། །དེ་
སྤྱོད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཆེ་རྣལ་དུ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ།
ལེ་ལོ་དང་གདམས་ངག་བརྗེད་པ་དང་། བྱིང་ཁྱོད་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། འདུ་
མི་བྱེད་དེ་ཉེས་པ་ལྷ་དང་། དད་པ་དང་འདུན་པ་དང་རྩིས་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤངས་

པ་དང་བློན་པ་དང་བྱིང་ཚོད་ཉོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་འདུ་བྱེད་སེམས་
དང་བཏང་སྟོམས་རྣམས་ནི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་བཞེན་ནས་སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ།
སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དངོས་དང་། དེ་སྟོབས་དུག་གིས་འབྱུབ་ལུགས། དེ་ལ་ཡིད་
བྱེད་བཞི་ཡོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སེམས་གནས་དགུ་སྟེ། སེམས་འཛོག་པ་
དང་། རྒྱན་དུ་འཛོག་པ་དང་། ལྷན་ཏེ་འཛོག་པ་དང་། ཉེ་བར་འཛོག་པ་དང་།
དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་།
ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་པར་འཛོག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བ་ལས་སེམས་བསྐྱུས་ཏེ་ནང་དུ་དམིགས་
པ་ལ་གཏོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། གཏང་པ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱན་དུ་
འཛོག་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། གཡེང་བར་གྱུར་ན་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤྲར་
དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། སེམས་གཡེང་བ་སྤངས་ནས་
དམིགས་པ་ལ་གཏོད་ཅིང་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་ནས་སེམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། དུག་པ་ནི། རྣམ་
གཡེང་ལ་སྐྱོན་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་དགའ་བ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་།
བདུན་པ་ནི། ཆགས་སྤྲུགས་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་གཉིད་སོགས་བྱུང་བ་རྣམས་
ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱད་པ་ནི། འབད་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ་

བཙོན་པར་བྱེད་པ་དང་། དགྲ་པ་ནི། སེམས་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ན་བཏང་
སྟོམས་སུ་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་སྤྲ་མ་ལས་བྱི་མ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་སྟོབས་དྲུག་གིས་འགྲུབ་ལུགས་ནི་དེ་ལ་དྲུག་སྟེ། ཐོས་
པའི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་དང་བློ་བཟོ་བ་དང་ཞེས་བཞིན་དང་
བཙོན་འགྲུས་དང་འབྲིས་པའི་སྟོབས་སོ། །དེ་དག་གིས་སེམས་གང་འགྲུབ་པ་
ནི། ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛོག་པའི་སེམས་འགྲུབ། བསམ་པས་རྒྱན་ཏུ་
འཛོག་པ་དང་། བློ་བཟོ་བ་སྒྲུབ་ཏེ་འཛོག་པ་དང་ཉེ་བར་འཛོག་པ་གཉིས་འགྲུབ།
ཞེས་བཞིན་ཀྱིས་དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཞི་བར་བྱེད་པ་གཉིས་འགྲུབ། བཙོན་
འགྲུས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་གཉིས་འགྲུབ།
འབྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་སེམས་འགྲུབ་པོ། །སེམས་
གནས་དགྲུ་པའི་སྐྱབས་སུ་རྩིས་བཅས་བྱས་ཀྱང་སེམས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏུ་རྩིས་
རྩིས་འགོ་ཡང་། ད་དུང་ཞི་གནས་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་
ངོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་དེ། བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་ཆད་
ཅིང་འཇུག་པ་དང་ཆད་མེད་དུ་འཇུག་པ་དང་ལྷན་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའོ།
།དེ་ལ་སེམས་གནས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་
དང་། དེ་ནས་སེམས་གནས་ལྔའི་སྐྱབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་

154

བཀོལ་བའི་ལས་རུང་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ལུས་ཤིན་སྐྱེད་ས་ནི་ལུས་ཀྱི་རེག་
བྱ་བྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་མིན་ནོ། །ཤིན་སྐྱེད་ས་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས་སེམས་ཤིན་སྐྱེད་ས་སྟོན་དང་ལུས་ཤིན་སྐྱེད་ས་རྗེས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་།
སེམས་ཤིན་སྐྱེད་ས་ཙམ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ནས་ལུས་
ཤིན་སྐྱེད་ས་ནས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཞི་གནས་ཐོག་མར་ཐོབ་པར་འཛོག་
གོ། །དེ་ཡང་སྒྲུང་གྱི་སེམས་གནས་དགུ་པའི་མཐུག་ཏུ་སེམས་ཤིན་སྐྱེད་ས་
ཐོབ་པ་ན་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ལོག་ནས་སེམས་ཤིན་ཏུ་བཀོལ་བ་དེ་
བ་དང་། དེ་ནས་ལུས་ཤིན་སྐྱེད་ས་ཐོབ་པ་ན་ལུས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ལོག་སྟེ་
ལུས་ཤིན་ཏུ་བཀོལ་བ་དེ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་གྱི་ཆ་སྒྲ་མོ་རེ་ནི་དེའི་སྟོན་ནས་
ཀྱང་འབྱུང་ངོ། །སེམས་ཤིན་སྐྱེད་ས་སྟོན་དང་ལུས་ཤིན་སྐྱེད་ས་རྗེས་སུ་སྐྱེ་
བའི་རིམ་པ་ནི། །ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཡིད་ལ་དགའ་བ་བྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་
ན་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་ཤིན་སྐྱེད་ས་སྐྱེས་པའི་མཐུས་ལུས་ལ་ལུས་
ཤིན་སྐྱེད་ས་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་རྒྱར་རྒྱ་བས་རྒྱར་དེ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ལ་བྲབ་
པར་བརྒྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རང་བྲལ་བའི་ལུས་
ཤིན་སྐྱེད་ས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཤིན་སྐྱེད་ས་སྐྱེ་བའི་སྒྲ་ལྟས་ནི་གང་ཟག་དེའི་
ལྷན་པ་སྟེ་བམ་པ་སྟམ་བྱེད་པ་འབྱུང་སྟེ་མི་བདེ་བའི་སྟེ་བ་ནི་མིན་ནོ། །ཞི་

གནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་དུས་ནི་ལུས་ཤིན་སྐྱེད་ས་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་ཆེ་
ལུས་ལ་བདེ་བའི་ཉམས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་ཡང་
དགའ་བདེའི་ཉམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་ངོ་། །ཉམས་རགས་པ་དེས་སེམས་གཡོ་
བས་སེམས་དགའ་ཡལ་ཡལ་འབྱུང་སྟེ་དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་ཅུང་མ་ཐོབ་ཅིང་།
དེ་ནས་དགའ་ཡལ་ཡལ་དེ་ལོག་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་མི་གཡོ་བར་
སྟོན་ནིར་གནས་པ་བྱུང་བ་ན་ཞི་གནས་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་སྒྲིར་བསྟན་པ་ནི།

སྒྲིར་ཞི་གནས་ཅམ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་ལམ་དངོས་ཡིན་
པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་
ལམ་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་
བུའི་ཞི་གནས་བསྐྱེད་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམས་ཏེ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་
ནལ་འབྱོར་གྱིས་ལམ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་
བ་དང་འབྲེལ་དགོས་ཀྱི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཞི་ལྷག་
ཟུང་འབྲེལ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་དེས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མཛོན་
འགྱུར་བ་ཅམ་མགོ་ནོན་སྤིང་གྱི། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་གཏན་ནས་སྤོང་མི་
རུས་སོ། །

གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཞི་རགས་ཀྱི་

རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་བཟོད་བའི་སྒྲོན་དུ་ཞི་གནས་འཕྲོད་དགོས་པ་དང་། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །འདི་དག་ལ་མཆོན་ཅམ་ནི། དང་པོ་ནི། མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞི་རགས་གྱི་རྣམས་ཅན་གྱི་ལམ་བསྒྲོམ་པས་ནི་སྤར་ཞི་གནས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོབ་དགོས་ཏེ། མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྒྲིགས་ལྟག་མཐོང་གིས་བསྟུས་ཤིང་། དེ་ནི་ཞི་གནས་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤར་བ་ཤད་པའི་ཞི་གནས་དེ་ལྟ་བུ་ཅམ་ཞིག་བསྒྲོམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་སྤོང་མི་རུས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གཉིས་གྱི་སྒྲོ་ནས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་མ་བསྒྲོམ་ན་ནི་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཅམ་བསྒྲོམས་ཀྱང་གོང་སས་བསྟུས་པའི་ཉོན་མོངས་གཏན་ནས་སྤོང་མི་རུས་ཏེ། ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་བསྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་ཞི་གནས་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས་ལྟག་མཐོང་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟག་མཐོང་དགོས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟག་མཐོང་བསྒྲོམ་ཚུལ་འཆད་པ་ལ་བཞི།

ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་བསྟེན་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་རབ་དབྱེ་དང་།
བསྐྱེལ་ཚུལ་དང་། གྲུབ་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་ནས་
བརྒྱད་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བྲང་ངེས་ལ་མཁས་པའི་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ནས་
གཞུང་ལུགས་ལ་ཉན་ཏེ་ཐོས་བསམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་
བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱ་ཚོགས་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལ་གསུམ། བྲང་ངེས་ཀྱི་གསུང་རབ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ལྷ་སྒྲུབ་
ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཤིང་། གསུང་རབ་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་
དབང་གིས་དོན་སྣ་ཚོགས་པ་ཡིན་པས་ངེས་པའི་དོན་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་
བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་
ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་བྲང་ངེས་ལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སློ་གོས་མི་བྲལ་བས་
བསྟན་པའི་མདོ་ལས་བྲང་ངེས་སྤྱོད་པའི་རྩེ་ས་སུ་འབྲང་དགོས་ཏེ། ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས་
མདོ་འདིར་བྲང་ངེས་སྤྱོད་པ་ལྟར་བཞེད་ཅིང་རྩེ་ཉིད་ཀྱང་འདིའི་རྩེ་ས་སུ་འབྲང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱུང་བ་ནི། སློབ་
དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་ལྷ་

བ་གྲགས་པ་དང་ཞི་འཆོ་ལ་སོགས་པ་དབྱ་མ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
འཕགས་པ་དང་འབྲ་བར་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་མཛད་ལ། སློབ་དཔོན་དེ་
དག་ནི་འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ཞིང་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ཡང་ལྷགས་
དེ་གཙོ་བོར་མཛད་དོ། །བདག་ཅག་གི་པ་ཀན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེ་
བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཐམས་
ཅད་ལྷགས་སུ་ཆུད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ལྷ་བའི་ལྷགས་ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས་
དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་ཚུལ་དངོས་
སོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་རྣམས་གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་
དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་མཐོང་བའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་
གཙོ་བོ་ནི་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་མ་རིག་པ་དང་འཇིག་ལྟ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་རི་ལྟར་
བཟུང་བའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་
འཇོག་གོ། །དེ་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། བདག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་
གི་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ལ་རང་བཞིན་མེད་
པར་རྟོགས་པའི་ཆེ་བདག་གི་ཕུང་པོ་ལའང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་
འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སློབ་དེ་ཉིད་

ཀྱིས་གཞན་ལ་བཟོས་མེད་དུ་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་
གཉིས་གཅིག་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས་ལ་གསུམ།

རིགས་པའི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་འགོག་པ་ཐལ་རང་གིས་
བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་བཏེན་ནས་ལྟ་བ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །

རིགས་པའི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། དགག་བྱ་ངོས་ཟིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་།
ངོས་མ་ཟིན་པའི་གཞན་ལུགས་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་
ཚུལ་ལོ། །

དགག་བྱ་ངོས་ཟིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན།

དང་པོ་ནི། མི་འདི་མི་འདུག་སྟུང་པ་ལ་མེད་རྒྱུ་འདི་མི་དེ་ལེས་པ་སྒྲོན་
དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལྟར། བདག་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ངེས་པ་
ལའང་མེད་རྒྱུ་འདི་བདག་དང་རང་བཞིན་དེ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་དགོས་ཏེ།
དགག་བྱའི་སྒྲི་ལེགས་པར་མ་ཤར་བར་དེ་བཀག་པའི་མེད་དགག་ལེགས་
པར་ངེས་མི་རུས་པའི་བྱེད་ཏེ། །སྒྲོད་འཇུག་ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་
མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད་རོ།

།དེ་ལ་དགག་བྱའི་བྱང་པར་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་མདོར་བསྟུས་པའི་རྩ་བ་ནས་
བཀག་ན་དགག་བྱ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཉ་ཅང་
ཆོད་མ་ཟེན་པར་དགག་ཐལ་ཆེས་ན་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གཞོད་པས་ཆད་
མཐར་ལྷུང་ལ། དགག་བྱའི་ལྷག་མ་ལུས་ན་དེའི་འཛིན་པས་གྲོལ་དུ་མི་སྟེར་
བའི་ཕྱིར་དགག་བྱ་འགོག་ཆོད་ཟེན་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ངོས་མ་ཟེན་པའི་གཞན་ལུགས་འགོག་པ་ལ་གཉིས།

དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཉ་ཅང་བྱབ་ཆེས་པ་དང་། བྱབ་ཆུང་བའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དབྱ་མའི་དོན་སྒྲིབ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱེད་པའི་རིགས་པས་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྲེན་
གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། གྲུན་ལ་རིགས་པས་དབྱུད་ན་
བརྟག་བཟོད་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་མེད་སོགས་ཟུ་བཞི་
པོ་ཐམས་ཅད་བཀག་ཅིང་དེར་མ་འདུས་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
ཡང་འཕགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲེ་འགག་དང་
བཅིངས་གྲོལ་སོགས་མེད་པར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་སྒྲེ་སོགས་མེད་དེ། ཡོད་
ན་ནི་དེས་གཟིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲེ་སོགས་ཡོད་ན་དོན་
དམ་དཔྱེད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་དམ་མི་བཟོད། བཟོད་ན་ནི་

བདེན་དངོས་སུ་འགྱུར་ལ། མི་བཟོད་ན་ནི་རིགས་པས་རི་ལྟར་མ་ཁེགས། དེ་
བཞིན་དུ་སྐྱེ་སོགས་ཆད་མས་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། གྲུབ་ན་འཕགས་པའི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་སོགས་མེད་པར་གཟིགས་པ་དང་འགལ་
ལ། ཐ་སྙད་པའི་མིག་ཤེས་ནི་ཆད་མ་མིན་པས་དེས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་ཅིང་།
ཆད་མས་མ་གྲུབ་ན་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་བས་ཡོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །
གལ་ཏེ་སྐྱེ་སོགས་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི་
མི་འཐད་དེ། འཇུག་པ་ལས། རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་ན། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐུ་གཞན་གསུམ་ལས་མི་སྐྱེ་ཡང་གཞན་
ལས་སྐྱེ་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འཇུག་པ་ལས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་
འདིག་ཉོན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་སོགས་
ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་མ་སྦྱར་བར་སྦྱིར་དགག་གོ་ཞེས་བེད་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ལྷགས་དེས་དབྱ་མའི་
བྱུང་ཆོས་བཀག་པར་བསྟན་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནམས་ལྟར་སྦྱང་
དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབྱ་མའི་བྱུང་ཆོས་ངོས་བཟུང་བ་དང་།
དེས་དེ་རི་ལྟར་བཀག་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་དབྱ་མ་པས་རི་ལྟར་ལན་བཏབ་པའོ།
།དང་པོ་ནི། རིགས་པ་དུག་ཏུ་པ་ལས། དག་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་ཐོབ་བྱ་དམ་པ་ཆོས་

གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལམ་དུས་སུ་ཆོགས་
གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་གསོག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཞི་དུས་སུ་ཀུན་རྫོབ་
པའི་རྒྱ་འདི་ལས་འབྲས་བྱ་འདི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ངེས་པ་
སྙིང་ཐག་པ་ནས་འདྲོངས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་བའི་
རང་བཞིན་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ལ་བསྟོས་སོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་གཞི་དུས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་ངེས་ན་རང་
བཞིན་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་འགག་དང་བཅེངས་གྲོལ་སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་ལྡན་དུ་འཛོག་ཤེས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་རིགས་པའི་
དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་ལེགས་པར་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་ན་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་དགོས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མེད་པའོ་སྟམ་པའི་
ལོག་རྟོག་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལུགས་དེས་བྱུང་ཆོས་དེ་རི་ལྟར་བཀག་ཚུལ་ནི། མགོན་པོ་
སྐུ་གྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྙིང་པོ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་
ཅད་བཞག་ཆོག་པ་ལ། བྱེད་ཀྱི་ལུགས་དེས་རང་བཞིན་མེད་ན་མེད་པའོ་
སྟམ་དུ་བཟུང་ནས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་བར་མ་སྐྱར་བར་སྦྱིར་སྦྱིར་
འགག་སོགས་འགོག་པ་འདིས་བྱུང་ཆོས་དེ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་
ལ་དབུ་མ་པས་ལན་རི་ལྟར་བཏབ་ལའི་ཚུལ་ལ་མང་བས་བསྟུན་དངོས་སྟེ་

བ་རྣམས་ཀྱིས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ན་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རུང་
 བར་བཟུང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་རང་བཞིན་མེད་པར་
 སྐྱབ་ལ་ཆོལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མེད་དགོས་
 སོ་ཞེས་ཆོལ་བའི་ལན་དུ་མགོན་པོས་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། གལ་ཏེ་
 འདི་ཀྱན་མི་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་
 པ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གང་ལ་
 སྟོང་བ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་
 རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོགས་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་ཅིང་རུང་ལ། རང་བཞིན་
 ཀྱིས་མི་སྟོང་པའི་སྟོགས་ལ་ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
 མི་འཐད་པའི་ཚུལ་བཤད་པའི་དོན་གཞུང་འདི་དང་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་ཆིག་
 གསལ་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྟན་པ་ལ་
 བཞི། རིགས་པས་དབྱུད་བཅོད་མི་བཅོད་དང་། ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དང་།
 ལུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་མིན་དང་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་ལུ་བཞི་འགོག་པ་གཞོད་
 བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པའོ། །འདི་དག་རྒྱས་པར་བཤད་ན་མང་བས་བསྐྱུ་
 བ། དང་པོ་རིགས་པས་དབྱུད་བཅོད་མི་བཅོད་ཀྱི་བརྟག་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། ཁྱོད་

གྱིས་རིགས་པས་དབྱད་བཅོད་མི་བཅོད་པ་དང་རིགས་པས་གཞོད་པ་གཉིས་
 གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་སོགས་དོན་དམ་དཔྱད་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱད་མི་བཅོད་ཀྱང་གཞོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 དག་ནི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་མི་རྟོག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་
 ཀྱི་རིགས་པའི་རྟོག་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཆད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་
 ཀྱི་བརྟག་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་འཇུག་པ་ལས།
 མིག་ཤེས་སོགས་ཆད་མ་མིན་ཞེས་བཤད་པ་ནི་འཛིན་ཏེན་པའི་མིག་ན་བ་
 སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་ཆད་མ་མིན་ཞེས་པའི་
 དོན་ཡིན་གྱི། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་མཐོང་བའི་ཆད་མ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་
 མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འཛིན་ཏེན་པའི་མིག་ཤེས་སོགས་དེ་དག་གཟུགས་
 སྐྱ་སོགས་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ན་དེ་ལ་འབྲུལ་ལམ་མ་འབྲུལ། འབྲུལ་ན་ནི་དེ་ལ་
 ཆད་མ་ཡིན་པར་འགལ་ལ། མ་འབྲུལ་ན་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་ལ་གཟུགས་སྐྱ་
 སོགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་དགོས་པས་དེ་ལའང་ཆད་
 མར་ཐལ་ལོ་སྟུང་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཤེས་པ་དེ་རྣམས་རང་གི་སྒྲུང་ཡུལ་རང་
 མཆོན་ལ་འབྲུལ་ཅིང་དེ་ལ་ཆད་མ་མིན་ཡང་སྒྱིར་ཆད་མར་མི་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཐུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་མིན་གྱི་བརྟག་པ་དེའང་མི་འཐད་དེ།

རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ན་བདག་གཞན་སོགས་ཟུ་བཞི་པོ་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་
དགོས་ནའང་། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བར་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བས་ཟུ་བཞི་གང་
རུང་དུ་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཉིད་གྱིས་
མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པོ། །

བཞི་པ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་ཟུ་བཞི་འགོག་པའི་ཚུལ་དེ་ཡང་མི་འཐད་
དེ། དབྱ་མའི་གཞུང་ནས་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
པ་བཀག་པའི་དོན་ནི་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། བྱེད་ལྟར་ཡོད་
པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མིན་
པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་མིན་པའི་སྤྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་ཁས་སྤངས་
དངོས་འགལ་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རྟེ། དེའི་ཆེ་གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་སྐྱས་མ་
ཐག་གཉིས་ཀ་མིན་པ་མིན་ཞེས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །འདི་དག་ལས་ཁ་ཅིག་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཡོད་མེད་སོགས་གང་དུའང་ཁས་
མི་ལེན་པས་ཁས་ལེན་དང་དམ་བཅའ་མེད་པའི་སྤྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་
ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ནའང་ཁས་ལེན་དང་དམ་བཅའ་ཡོད་པར་འགྱུར་
བའི་སྤྱིར་རྟེ། ཁས་ལེན་དང་དམ་བཅའ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་ཤིང་དམ་བཅས་
པ་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་དང་དམ་བཅའ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྩེས་འདི་དག་གི་
སྐབས་ཟུ་དབྱ་མའི་རང་ལྷགས་འཛོག་ཚུལ་ལུང་དང་རིགས་པ་དུ་མས་

བསྟུབས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཆུང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་དགག་བྱ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་བྱུང་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ངོ་བོ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་དང་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་རྣམ་འཛོགས་གཞན་ལ་མི་བསྟོས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་བྱུང་པར་དེ་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་སྟོང་དུ་བདེན་གྱུབ་མི་ཞེགས་པར་ཐལ་ཞིང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་སྟོང་དུ་བྱུང་པར་དེ་གསུམ་བཀག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན་ན་ནི་དངོས་སྟོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་འདོད་པའང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རང་བཞིན་བྱུང་པར་གསུམ་ལྡན་དེ་འབྲེལ་མགོན་པོ་སྟོབ་ཀྱིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་བྱུང་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྟུབ་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དགག་བྱ་དང་། དེ་གཞན་ལ་སྟོར་མི་སྟོར་དང་། དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྟོར་མི་སྟོར་རོ། །དང་པོ་ནི། སྟོར་དགག་བྱ་ལ་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་དང་རིགས་པའི་དགག་བྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོབ་པ་དང་།

ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཏེ་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པའོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་སྤྲ་རགས་གཉིས་ལས། རགས་པ་
 བེ་སྤྲ་ཏྱག་པ་དང་སྤྱི་གཙུག་པོ་ལ་སོགས་ལྟ་བུའོ། །སྤྲ་བ་ལའང་དབྱུ་མ་པ་
 གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་
 གྱིས་བྱུབ་པར་འཇིན་པའི་ལྷན་སྒྲེས་ཀྱི་མ་རིག་པས་རི་ལྟར་བཟུང་བའི་ཞེན་
 ཡུལ་ནི་འདིར་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་ག། །མ་རིག་པ་དེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོང་
 དུ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་ཤིང་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་ནི་ཆོས་གང་
 ལའང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འཇིན་པ་ཞིག་སྟེ།
 དེས་རི་ལྟར་བཟུང་བའི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ལ་བདག་གམ་རང་བཞིན་ཞེས་ཐ་སྙད་
 མཛད་ རོ། །རང་བཞིན་དེ་གང་ཟག་གི་སྤྲོང་དུ་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་དང་མིག་ན་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྲོང་དུ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དོ།
 །དགག་བྱའི་རང་བཞིན་ལ་སྤྲ་རགས་མེད་ཀྱང་ཁྱད་གཞིའི་གནད་ཀྱིས་གང་
 ཟག་གི་སྤྲོང་དུ་བདག་མེད་ངེས་སྤྲ་ཞིང་མིག་ན་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོང་དུ་ངེས་
 དཀའ་སྤྲོ་ཁྱད་པར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྒྲུར་མི་སྒྲུར་ནི། རི་བོང་གི་རྩ་
 ལྟ་བུ་གཏད་མེད་པ་རྣམས་ནི་མེད་དེ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་དེ་
 སྒྲུར་མི་དགོས་ལ། ཡུལ་འགའ་ཞིག་ན་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་དེར་མེད་ན་ནི་དེར་
 མེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་སྒྲུར་མི་དགོས་སོ། །གཞན་སྤྲེ་དང་དངོས་སྤྲེ་

བའི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོ་བཏགས་རྣམས་འགོག་པ་ན་དམིགས་བསལ་
མ་གཏོགས་དགག་བྱའི་བྱད་པར་མ་སྐྱར་བར་འགོག་ཏུ་རུང་ངོ་། །དབུ་མ་
བས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་འགོག་པ་ན་དགག་
བྱའི་བྱད་པར་སྐྱར་ནས་འགོག་དགོས་སོ། །དགག་བྱའི་རྣམ་གངས་ལ་བདེན་
པར་གྱུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
གྱུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྱུབ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་དང་། ཡང་
དག་པར་གྱུབ་པ་དང་། དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་སོགས་ཏེ་དེ་དག་གང་རུང་ཞིག་
སྐྱར་བ་བྱུང་ན་དེས་ཚག་གོ།

གསུམ་པ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་སྒྲོར་མི་སྒྲོར་ནི་དབུ་མ་གཉིས་ལ་
བྱད་པར་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་རང་རྒྱད་པས་ནི་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་དང་
བདེན་པར་གྱུབ་པ་དང་ཡང་དག་པར་གྱུབ་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་
རྣམས་མི་འདོད་ཀྱང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྱུབ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་
གྱུབ་པ་བཞེད་དེ་བྱད་པར་རོ། །

གཉིས་པར་དགག་བྱ་འགོག་པ་དེ་ཐལ་རང་གང་གིས་བྱེད་བཤད་པ་ལ་

གཉིས།

ཐལ་རང་གི་དོན་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་གཉིས་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་
ནས་ལྟ་བུ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་

དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་དེ་བརྗོད་པ་དང་དགག་པ་གཉིས་
ཡོད་ཅིང་། རང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱབས་སུ་རང་རྒྱུད་སྤྱན་བྱུང་བ་དང་། རང་ལ་མི་
མཚུངས་པ་གཉིས་དང་། དང་པོ་ལ་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་
སྒྲོེ་དང་། དེས་གཏན་ཆོག་གས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་དང་། དང་པོ་ལ་འདོད་
པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་དང་། དགག་པ་ལ་ཡང་དོན་མི་འཐད་
པ་དང་། དཔེ་མི་འཐད་པ་གཉིས་སོགས་ཡོད་ཀྱང་མང་བས་བཞག་གོ། །

གཉིས་པ་ལ་དེ་གཉིས་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་
བསྐྱེད་པ་ནི། དབུ་མ་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟུམ་ན།
འདིར་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་དཔལ་ལྡན་ཆེ་བས་གསལ་བར་མཛད་པའི་
རྗེས་སུ་འཇུག་དགོས་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་བཏེན་ནས་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ།
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་
དང་། ལྟ་བ་གོམས་པས་སྐྱབ་པ་སྤོང་ཚུལ་ལོ། །

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ།
དང་པོ་ལ་གསུམ། བདག་རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་།
དེས་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྱུར་པ་དང་། རིགས་པས་དེ་དག་
གཞན་ལ་འང་སྒྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དགོད་པ་དང་། དོན་ལ་

སྐྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་
ནས་ཤིང་རྟེན་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱང་
རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་བཞི། ཤིང་རྟེན་རང་བཞིན་མེད་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྐྱར་བ།
དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ། མིང་གི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་ཚུལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་སྐྱར་
དུ་རྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདུག་པ་ལས། ཤིང་རྟེན་རང་ཡན་ལག་
ལས་གཞན་འདོད་མིན། །གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྟར་ཡང་མིན་ཅིང་། །ཡན་
ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན། །འདུས་པ་ཅམ་མིན་དབྱེ་བས་མིན་ཇི་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཤིང་རྟེན་དང་བདག་སྤང་དཔེ་དོན་དུ་སྐྱར་ནས་གསུངས་སོ། །
དེ་ཡང་ཤིང་རྟེན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་སོགས་རྣམ་པ་
བདུན་དུ་བཅུ་ལ་ན་རྟེན་དགོས་པ་ལས་བདུན་པོ་དེ་དག་གང་དུ་ཡང་མ་བྱུང་
པས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །

འདི་དག་གྲང་བསྐྱུས་ཏེ་བརྗོད་ན་ཤིང་རྟེན་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་
དང་རང་བཞིན་གཅིག་མིན་ཏེ། གཅིག་ན་ཡན་ལག་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
ཤིང་རྟེན་ཡང་དུ་མར་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་ན་ཤིང་རྟེན་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟར་ཡན་
ལག་རྣམས་གྲང་གཅིག་དུ་འགྱུར་རོ། །ཤིང་རྟེན་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་

དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བའང་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་བྱམ་པ་དང་ཀ་བ་ཐ་དད་
ཡན་གར་དུ་མཐོང་བ་ལྟར་ཤིང་རྟ་དང་དེའི་ཡན་ལག་སོ་སོར་དམིགས་
དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་གས་གཉིས་
ནི་མཁར་གཞོང་ལ་ཞོ་གནས་པ་ལྟར་ཤིང་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་
རྟེན་དུ་མེད་ཅིང་། རེ་ལྡེ་ལ་ལྟས་སྦྱིན་གནས་པ་ལྟར་ཤིང་རང་གི་ཡན་
ལག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། ཡོད་ན་པན་ཚུན་མ་བསྟོས་
པར་ཡོད་དགོས་པའི་སྤྱིར་། ལྟན་པའི་སྤྱོད་གས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་ལྟས་
སྦྱིན་ནོར་དང་ལྟན་པ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་མི་ལྟན་ཅིང་། ལྟས་
སྦྱིན་ན་བ་དང་ལྟན་པ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་
ལྟན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟན་ན་ཡན་ལག་ལ་མ་བསྟོས་
པར་ཤིང་རྟ་འཛིན་དགོས་ན་དེ་མི་འཛིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱིར་ཐ་སྙད་དུ་ཤིང་
རྟ་ཡན་ལག་རྣམས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ལྟན་པར་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་རང་
བཞིན་གཅིག་པའི་ལྟན་ཚུལ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །

སྤྱོད་གས་ལྟག་མ་གཉིས་ནི། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཤིང་རྟ་མིན་ཡང་ཡན་
ལག་ཆོགས་པ་ཅམ་ཤིང་རྟའོ་སྟམ་ན་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཡན་ལག་
རྣམས་སྤལ་ནས་གསེལ་བྱར་གནས་པ་ལའང་ཤིང་རྟ་ཡོད་དགོས་ན་དེ་མ་
མཐོང་བའི་སྤྱིར་། དཔེར་ན་ཁང་པ་བཞེག་པའི་ཤིང་ཆོགས་པ་ཅམ་ལ་ནི་ཁང་

པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཤིང་རྟེན་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་ཞིག་
 ཤིང་རྟེན་མི་རིགས་ཏེ། ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ནི་ཤིང་རྟེན་གདགས་གཞི་ཡིན་
 བས་གདགས་གཞི་བཏགས་ཚོས་སྟུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚོགས་
 པ་ཙམ་ཤིང་རྟེན་མི་འདོད་ཀྱི་ཡན་ལག་བསྐྱེགས་པའི་དབྱེ་བས་བྱུང་བར་བ་
 དེ་ཤིང་རྟེན་འཛིན་གོ་སྟུ་མ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བསྐྱེགས་མ་བསྐྱེགས་
 གང་གི་དབྱེ་བས་ཤིང་རྟེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིང་རྟེན་དབྱེ་བས་དང་
 ལྡན་པའི་དབྱེ་བས་ཅན་ཡིན་པས་དབྱེ་བས་ཅན་ནི་དབྱེ་བས་སྟུ་མི་འཐད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། དངོས་སྤྲོ་བ་དག་ན་རེ། དེ་ལྟར་རྣམ་
 པ་བདུན་དུ་བཙལ་ནས་ཤིང་རྟེན་མ་རྟེན་ན་ཤིང་རྟེན་མེད་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་
 རུང་སྟེ། འཛིན་རྟེན་ན་ཤིང་རྟེན་ལོངས་ཤིག་ཉོས་ཤིག་ཚོས་ཤིག་ཅེས་སོགས་
 ཀྱི་ཐ་སྙད་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་དེ་མི་འཇུག་སྟེ། ཤིང་རྟེན་རྣམ་པ་
 བདུན་གྱི་རིགས་པས་དབྱུང་ན་མི་རྟེན་ཀྱང་རིགས་པ་དེས་ཤིང་རྟེན་མེད་པར་
 རྟེན་པ་མིན་པས་ཤིང་རྟེན་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་
 ལས། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འམ་འཛིན་རྟེན་དུ། རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འབྲུབ་འབྲུར་
 མིན་མོད་ཀྱི། རྣམ་དབྱུང་མེད་པར་འཛིན་རྟེན་ཉིད་ལས་འདི། །རང་གི་ཡན་
 ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤིང་

རྟེན་ལྡན་ལག་རྒྱམས་ཤིང་རྟེན་ལ་བསྟོས་སམ་མི་བསྟོས། བསྟོས་ན་ཤིང་བཤེགས་
 པའི་ཆེ་ཡང་ཤིང་རྟེན་ལྡན་ལག་རྒྱམས་མཐོང་བས་རིམ་གྱི་སྒྲུབ་ན། ལན་
 བེ་འདི་སྒྱར་གསུངས་ཏེ་ཤིང་རྟེན་ཞིག་པའི་ལན་ལག་ལ་དེའི་ལན་ལག་གོ་སྒྲུབ་
 པ་ནི་སྟོན་ཤིང་རྟེན་མཐོང་བའི་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་དེར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི།
 དེ་ཤིང་རྟེན་དང་མ་འབྲེལ་བས་ཤིང་རྟེན་ལྡན་ལག་མིན་ནོ། །རིགས་པ་འདིས་
 མི་དང་དྲུད་འགོ་ཤིང་བའི་སྤང་པོ་རྒྱམས་ནི་མི་དང་དྲུད་འགོའི་སྤང་པོ་ཡིན་
 བའང་ཁེགས་སོ། །མི་བསྟོས་ན་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། ལན་ལག་ཅན་དང་ལན་
 ལག་དང་ཆ་དང་ཆ་ཅན་རྒྱམས་ཀྱང་པན་ཚུན་བསྟོས་པར་རིགས་པས་གྲུབ་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་མིང་གི་བྱད་པར་གྱི་སྟོན་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། ཐ་སྐད་དུ་ཤིང་རྟེན་
 རང་གི་ལན་ལག་རྒྱམས་ལ་བསྟོས་ཏེ་ལན་ལག་ཅན་དང་ཆ་ཤས་ཅན་དང་
 ཆོགས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་འཛོགས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་
 བ་སྒྱུར་དུ་རྟོག་པའི་པན་ཡོན་ནི། དེ་སྒྱར་ཤིང་རྟེན་ལ་རྒྱམ་པ་བདུན་གྱི་དཔྱོད་
 པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་གྱི་གཏིང་སྒྱུར་དུ་དཔོག་པར་
 འགྱུར་བར་གསུངས་ཤིང་མདོར་ན་ཤིང་རྟེན་དང་སྒྱུར་ནས་བཤད་པའི་ལྟ་བའི་
 རྒྱམ་གཞག་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཡོད་དེ། སྟོ་འདོགས་ཀྱི་རྟག་ལྟ་དགག་
 སྒྲ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྟེན་འབྲེལ་མི་འཐད་སྒྲུབ་པའི་ཆད་ལྟ་དགག་སྒྲ་བ་

དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་རྟོགས་སྒྲིབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་མེད་ཚུལ་དོན་ལ་
སྦྱར་བ་དང་། མིང་གི་སློན་ས་གྲུབ་ཚུལ་དོན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི།
བདག་ཕུང་གཅིག་པ་དགག་པ་དང་། ཐ་དད་པའི་སྟོགས་དགག་པ་དང་། དེས་
སྟག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཁེགས་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་སྦྱུ་མ་ལྟ་
བུར་འཆར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིར་ཆོས་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་སུ་
ཁ་ཆོན་ཆོད་ན་ནི་བྱེ་བྲག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་ཡང་
ཁ་ཆོན་ཆོད་པར་འགྱུར་བས་བདག་ནི་ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཅིག་
གས་ཐ་དད་པ་གང་ཡིན་སྟུམ་དུ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

འདི་ལ་ཐོག་མར་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་
བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གསུམ། བདག་ཁས་ལེན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་
དང་། བདག་མང་པོར་འགྱུར་བ་དང་། སྦྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་
ནི། བདག་ཕུང་ནི་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། གཅིག་ཡིན་ན་བདག་ཕུང་པོའི་རྣམ་
གངས་ཅམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་བ་ལ་རི་བོང་ཅན་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་
འགྱུར་ངོ་། །དེ་ལྟར་འགྱུར་ན་ནི་མི་འཐད་དེ། བདག་དང་ཕུང་པོའི་ཐ་སྟོད་སོ་
སོར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་ན་སློན་
གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པ་ལྟར་བདག་ཀྱང་དུ་མ་ཡོད་པར་
འགྱུར་ཞིང་། ཡང་ན་བདག་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་
འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདག་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ན་སློན་ཅི་ཡོད་
སྟམ་ན་སློན་གསུམ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་བློན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ལས་བྱས་པ་
ཚུད་ཆོས་པ་དང་། ལས་མ་བྱས་པ་དང་འཐད་པའི་སློན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་གྱུབ་པའི་བདག་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འཇིག་
བྱེད་ན་བདག་སྤྱི་སྤྱི་རྣམས་ནི་འབྲེལ་མེད་དུ་གྱུར་པས་ངའི་སྐྱེ་བ་སློན་མ་ནི་
འདིའོ་ཞེས་མི་བློན་པར་འགྱུར་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལྟས་བྱིན་གྱིས་རང་མཆོད་སྐྱིན་
གྱི་སྐྱེ་བ་སྦངས་པ་མི་བློན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལས་བྱས་པ་ཚུད་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་དེ། ལས་བྱེད་པ་པོ་
དང་ལས་གཉིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྱུབ་བཞིན་དུ་ཞིག་ན་ནི་སྤྱིར་
བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བ་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཏེ། གཉིས་ཀའང་
འབྲེལ་མེད་དུ་སོ་སོར་ཞིག་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱིར་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་
གཉིས་ཀའང་ཞིག་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་མི་འགལ་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱིས་
གྱུབ་ན་བསྟོས་པར་མི་རུང་བས་ཞིག་བྱིན་ནས་སྤྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་མི་

རུས་པའི་རིགས་པ་སྟེ་འོན་ཀྱང་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་སོ། །

གསུམ་པ་ལས་མ་བྱས་པ་དང་འབྲད་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་དེ། འདི་ཡང་
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་གང་ཟག་ཞིག་གིས་ལས་བསགས་ནས་ཁོ་རང་
ཞིག་ནས། སྤྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་གང་ཟག་གཞན་ཞིག་གིས་ལས་
དེའི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་ཡིན་པས་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བསགས་
པའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །

འདི་ལ་སྤྱི་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པས་སྒྲོན་དེ་མེད་སྟུང་ན་མི་
འཐད་དེ། རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་ན་ནི་རྒྱུད་ཐ་དད་ཏུ་འགྱུར་དགོས་
པས་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གང་དག་རང་
མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་པ། །དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པ་རིགས་མ་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་པ་སྟུང་རོ། །འདི་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ལ་བསྟོས་འབྲེལ་
མི་རུང་བའི་རིགས་པ་འོ། །མདོར་ན་བདག་སྤང་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་
སྤྱོགས་ལ་ལས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བའི་གཞོན་བྱེད་གྱི་
སྒྲོར་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ་བཞག་གོ། །

གཉིས་པ་ཐ་དད་པའི་སྤྱོགས་དགག་པ་ནི། སྤྱིར་བདག་སྤང་གཉིས་ངོ་
བོ་གཅིག་ལ་སྟོག་པ་ཐ་དད་ཅུམ་ཡིན་པས་ཐ་དད་ཅུམ་འགོག་པ་མིན་ཡང་
རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པའི་སྤྱོགས་འགོག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བདག་སྤང་རང་

བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ན། བདག་ནི་ཕུང་པོའི་མཆོན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་
 དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ་རྟ་དང་བ་ལང་བཞིན་ནོ། །བདག་ནི་ཕུང་པོའི་མཆོན་
 ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་ལས་ལོགས་ཞིག་དུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ།
 ཕུང་པོ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་ན་བདག་གྲང་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་ཡང་ངོ་བོས་ཐ་དད་ན་ལུས་སེམས་གཉིས་སོ་སོར་ངོས་བཟུང་དུ་
 ཡོད་པ་ལྟར་བདག་ཕུང་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཟུང་དུ་ཡོད་
 དགོས་ན་དེ་ལྟར་བཟུང་དུ་མེད་དེ། ཅ་བ་ཤེས་རབ་ལས། བདག་ནི་ཉེ་བར་
 ལེན་པ་ལས། །གཞན་དུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་
 པར། །བཟུང་ཡོད་རིགས་ན་བཟུང་དུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟ་ནའང་ཤིང་རྟ་བཞིན་དུ་བདག་གྲང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་དུ་འཇོག་
 པ་ནི་མདོ་དང་འཇུག་པའི་ལུང་གིས་འགྲུབ་བོ། །

བཞི་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཚུལ་ནི། དཔེར་
 ན་སྒྲུ་མའི་རྟ་སྒྲང་ནི་རྟ་སྒྲང་དུ་སྒྲང་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པར་ངེས་ཀྱིས་པ་ལྟར།
 གང་ཟག་སོགས་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་སྒྲང་བ་དང་། དེ་ཉིད་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པར་རིགས་ཤེས་གྱིས་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲང་ཡང་
 སྒྲང་བ་ལྟར་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲུ་མའམ་བརྟེན་སྒྲང་དུ་ངེས་པ་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་སྒྲང་བ་ནི་རིགས་ཤེས་གྱིས་མི་འགྲུབ་ཅིང་རང་བཞིན་

མེད་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་འབྱུང་པས་རིགས་ཤེས་དང་ཐ་སྙད་པའི་
ཚད་མ་གཉིས་ཀ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་
ངོས་ཟེན་ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་སྒྲོ་ལ་བདེན་པར་སྒྲུང་བ་འབྱུང་ཞིང་དེའི་ཆེ་འདི་ནི་
སྒྲུ་མ་བཞིན་སྒྲུང་བ་སྟེ་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་མེད་སྟུང་དུ་སེམས་པ་ནི་སྒྲུ་མ་
སྟེ་བྱའི་འཆར་ཚུལ་དུ་ཡང་འབྱུང་རོ། །གཟུགས་བརྟན་དང་སྒྲུ་མའི་རྟ་སྒྲུང་
དང་མི་ལམ་གྱི་མི་སོགས་དེ་དག་དུ་སྒྲུང་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་
ཚད་མས་ངེས་ཀྱས་ཀྱང་། སྤང་སོགས་བདེན་པར་སྒྲུང་ཡང་བདེན་པར་མ་
གྲུབ་པ་ནི་དབྱ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་མིན་པ་གཞན་གྱིས་ངེས་མི་
ཀྱས་ཏེ། སྒྲུ་མ་གྲག་ཤིང་སྤྱི་མ་སྤྱ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རིགས་པ་དེ་ནམས་ཆོས་གཞན་ལ་སྒྲོར་ཚུལ་ནི། རི་ལྟར་
ཤིང་རྟ་དང་བདག་སྤང་ལ་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་དང་ཀ་
བ་དང་སྒྲུ་མ་བྱ་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུར་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པ་འགོག་ཅིང་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱད་པ་ལས།
བདག་ཅི་འདྲ་བར་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་ཀྱན་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི།

གང་ཟག་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཚོས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་མང་ཡང་། འཇུག་པར་ནི། བདག་
 ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་མཛད་ནས་
 ཟུ་བཞི་སྟེ་འགོག་གི་རིགས་པ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་བདག་དང་གཞན་
 བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་རྒྱ་མེད་ཀྱི་མཐའ་བཞི་ལས་
 སྟེ་བ་འགོག་པ་སྟེ་འདི་ལ་བཞི་ལས། བདག་ལས་སྟེ་བ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་
 འགོག་པའི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བཟོད་ན། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་སྟེ་བ་
 བའི་བདག་སྟེ་ཡིན་པས་དེ་འགོག་ཚུལ་ལ། ཟུ་གུ་ནི་རང་དང་རང་བཞིན་གཅིག་
 པའི་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་ལས་སྟེ་བ་མི་འཐད་དེ། སྟེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟེ་བ་ནི་གང་དུ་སྟེ་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་ཡིན་ཞིང་། ཟུ་གུས་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོས་ཟེན་པས་སྤར་སྟེ་མི་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟེ་ས་ཟེན་པའི་ས་བོན་སྤར་སྟེ་ན་ནི་ཡང་ཡང་སྟེ་
 དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །གལ་
 ཏེ་བདག་ལས་མི་སྟེ་ཡང་གཞན་ལས་སྟེ་འོ་སྒྲུལ་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 གཞན་ལས་སྟེ་བའི་བསམ་དོན་ནི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ས་བོན་ལས་སྟེ་
 བར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་པའི་ས་བོན་ལས་སྟེ་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟེ་ན་མེ་ལྷེ་ལས་ཟུན་པ་སྟེ་བར་ཐལ་ཞིང་རྒྱ་ཡིན་མིན་

གུན་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་གུན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཏེ། རང་གི་ངོ་
 བོས་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་
 བདག་གཞན་གཉིས་རེ་རེ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་གྱི་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་
 ཆོགས་པས་སྐྱེ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩ་བུ་མ་ནི་འཇིམ་པ་ལས་སྐྱེ་བས་བདག་ལས་
 སྐྱེ་ལ། རྩ་མཁན་སོགས་ལས་སྐྱེ་བས་གཞན་ལས་སྐྱེ་འོ་སྟུང་ན། དེ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། སྤྱར་བདག་གཞན་རེ་རེ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་
 གྱིས་ཁོགས་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་མ་གསུམ་ལྟར་མིན་གྱི་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་
 ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་ཆེར་མའི་རྩོལ་བ་དང་སྤྱན་མའི་རྩུམ་པ་དང་བརྒྱ་དང་མ་བྱའི་
 མདོངས་གྱི་ཁ་དོག་སོགས་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་མ་མཐོང་བས་རྒྱ་མེད་ངོ་
 བོ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་འོ་སྟུང་ན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་དུ་
 འབྲས་བུ་སྤྱི་ཆོགས་འདོད་ནས་རྒྱ་སྤྱི་ཆོགས་སྐྱབ་པ་ལ་འབད་བ་ཐམས་ཅད་
 དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དོ། །ཆེར་མའི་རྩོལ་བ་སོགས་ལ་རྒྱ་མེད་པ་
 མིན་ཏེ། དེ་ནི། གང་ཡོད་ན་ནི་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་རྒྱ་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ས་བོན་སྤྱི་མ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ནི་འབྲས་བུ་སྤྱི་མའི་
 རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། མ་བྱའི་མདོངས་སོགས་ཀྱང་རྒྱ་ས་བོན་སྤྱི་མ་འགྱུར་
 བ་དང་སེམས་ཅན་རང་གི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
 སྤྱིར། གཞན་དུ་ན་བྱ་རོག་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བྱའི་མདོངས་ཡོད་པར་

འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ནི་སྐྱབས་འདིའི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་
མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་
ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གང་གི་
སྤྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་། །རྒྱ་ལ་མ་བཟོས་ཡོད་
པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཡང་
ཅ་ཞེ་ལས། ཏེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི། །ཞེས་
དང་། འཇུག་པ་ལས། དེ་སྤྱིར་ཏེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་བ་
བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་
ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་མོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་ཀྱས་ན་ནི་ལེགས་པས་
སྤྱ་གུ་ལ་མཆོན་ན། སྤྱ་གུ་ནི་རང་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། རང་
གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་
ཞེས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྩེས་དཔག་བྱའོ། །དེ་ཡང་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་
བརྟན་སྤང་བ་ལ་གྱིས་པ་ཆུང་དུས་སྤང་ཆུ་ལ་ལྟར་བདེན་པར་འཛིན་གྱི། ལྷོ་
ལ་སྤང་བའི་བརྟན་སྤང་ཅམ་དུ་མི་འཛིན་ལ། བརྟན་བྱང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤང་བ་
དེ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཞེས་པས་བརྟན་པའི་སྤང་བ་ཅམ་དུ་འཛིན་ནོ།
།དེ་བཞིན་དུ་རང་གཞན་ལ་སྤང་བའི་ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་ལྷོ་ལ་སྤང་བའི་
དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་ངེས་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྤྱོད་

ནས་ཡུལ་སྟངས་དུ་རང་དབང་གིས་སྟོང་ཚུལ་ཡོད་པར་འཇིན་པ་ནི་རང་བཞིན་
སྟོ་བཏགས་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ།

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཡོད་པ། །དེ་ནི་རང་
དབང་མི་འབྱུང་རོ། །འདི་ཀྱན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་
མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིང་། དེ་ལྟར་རང་དབང་གིས་གྲུབ་ན་རྒྱ་རྒྱུ་
ལ་རག་མ་ལས་པར་འབྱུང་དགོས་ན་རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་སྒྲིང་
རང་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས།
རྒྱུ་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་
ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིང་རོ། །

གསུམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་དག་གོམས་པས་སྐྱབ་པ་སྟོང་ཚུལ་ནི།

དེ་ལྟར་བདག་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་པས་བདག་
འཇིན་གྱི་མ་རིག་པ་ལྟོག་ལ། དེ་ལྟོག་པས་ལས་དང་སྟོང་པ་དང་ལེན་པ་དང་
སྐྱེ་བ་སོགས་བསྐྱོག་ནས་གྲོལ་བར་འབྱུང་ཏེ། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལས། ལས་
དང་ཉོན་མོངས་རྣམས་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སྟོས་ལས་སྟོས་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱིས་འགག་པར་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་ལས་ཟད།
།ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིང་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟག་མཐོང་གི་རབ་དབྱེ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་དང་གསུམ་དང་

བྱུག་གི་བསྐྱོམ་ཚུལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་བཞི་ནི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་རབ་ཏུ་
རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་ཡོངས་སུ་དཔྱེད་པའོ། །དེའི་
དང་པོ་ནི་རི་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་གཉིས་པ་ནི་རི་ལྷེད་པ་ལ་དམིགས་པ་
སྟེ། དེ་རེ་རེ་ལ་འང་རྟོག་དཔྱེད་གཉིས་རེ་འབྱེད་པའོ། །

རྣམ་པ་གསུམ་ནི་མཆོན་མ་ལས་བྱུང་བ་དང་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་
ལས་བྱུང་བ་དང་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །རྣམ་པ་བྱུག་ནི་དོན་དང་
དངོས་པོ་དང་མཆོན་ཉིད་དང་ཕྱོགས་དང་དུས་དང་རིགས་པ་ཡོངས་སུ་
འཆོལ་བའོ། །

འདི་དག་ནི་མཆོན་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་ན། དང་པོ་ནི་ཆོག་འདིའི་དོན་
འདིའི་ཞེས་ཆོལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་ནང་དང་འདི་ནི་སྤྱིའི་དངོས་པོའི་
ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ནི། འདི་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དོ་འདི་ནི་སྤྱིའི་མཆོན་
ཉིད་དོ་ཞེས་དང་། བཞི་པ་ནི། འདི་ནི་ལེགས་པའི་ཕྱོགས་དང་འདི་ནི་ཉེས་
པའི་ཕྱོགས་སོ་ཞེས་དང་། ལྷ་པ་ནི། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟའི་དུས་སུ་འདི་ལྟར་
བྱུང་ཞིང་འབྱུང་བ་དང་འདི་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་དང་། བྱུག་པ་ནི། རིགས་པ་
བཞི་སྟེ་བལྟོས་པའི་རིགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམས་ནི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བལྟོས་པ་
ཞེས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི་མེས་བསྐྱེད་ཚུས་གཤེད་བར་
བྱེད་པ་སོགས་ཞེས་པ་དང་། འཐད་པས་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནི་རྒྱ་མཆོན་

ཡང་དག་གིས་ཆད་མ་དང་མི་འགལ་བར་བསྐྱབ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་གྱི་
རིགས་པ་ནི། མེ་ཆ་བ་དང་ཚུག་ཤེར་བ་དང་ས་སྤ་བ་དང་རླུང་གཡོ་བ་ལྟ་བུ་
འདྲིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་
བླ་བར་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལྟག་མཐོང་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས།

གཞན་ལྟགས་དགག་པ་དང་། རང་ལྟགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
བཞི་ཡོད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་ན་མང་བས་བསྟུན། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་
ན་རེ། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་མ་རྟོག་ཀྱང་སེམས་ཅི་ཡང་མི་རྟོག་པར་བཟུང་
ན་ཡིན་ལྟགས་ཀྱི་དོན་བསྐྱོམ་པར་འགྱུར་རྟེ། ཡིན་ལྟགས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་འདི་
ཡིན་འདི་མིན་གྱི་ངོས་བཟུང་བྲལ་བས་དེ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
ཟེར། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། བྱེད་གྱི་ལྟགས་དེ་ནི་ལྟ་བ་མ་རྟོག་ཀྱང་ལྟ་བ་བསྐྱོམ་
པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་ལྟ་བ་མ་རྟོག་པའི་ཆོད་འཛོག་གིས་ལྟ་བ་བསྐྱོམ་པར་
མི་འགྱུར་ཞིང་། ཅི་ཡང་མི་རྟོག་པ་ཅམ་གྱིས་ལྟ་བ་བསྐྱོམ་པར་འགྱུར་ན་ནི་
བརྒྱལ་བ་དང་གཉིད་འཐུག་པོ་ལོག་པའི་སྒྲུན་སྤོངས་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟོང་
ཉིད་བསྐྱོམ་པར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་ག་ལ་རིགས། བྱེད་ལྟར་ན་
རྒྱལ་བས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་འཆོལ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འདི་དག་གིས་
ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཤེས་མི་དགོས་པར་སྒྲུན་པོ་ལྟར་སེམས་ནང་

དུ་བསྐྱུས་ནས་ཅི་ལའང་མི་བསམ་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་ཚུལ་དུ་འདོད་
འདུག་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་བྱེད་ཀྱི་དེ་རྒྱ་ཤང་གི་ལུགས་དང་དབྱེ་བ་མེད་
བས་མི་རིགས་བས་སོ། །འཕགས་པ་ལྷས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི།
སྤིང་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་ཡུལ་
སུན་དབྱུང་མེད་པ་ནི། །དེ་སྟོང་བ་ནི་རྒྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར།
བདག་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ནས་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱེན་པ་
དགོས་ཀྱི། བདག་མེད་ཀྱི་དོན་མ་ངེས་པའི་ཡིད་ནང་དུ་གནས་པའི་ཅ་མ་
འཛིན་ཅ་མ་གྱིས་བདག་འཛིན་གཏན་སྟོང་བར་མི་རྒྱས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་
ཅིག་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ཀྱང་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་རྟེན་ཕྱིན་ཆད་གང་ཟག་དེས་
མི་རྟོག་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པར་འགྱེད་ཞེས་ཟེར། དེ་
ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དེས་མི་རྟོག་པར་བསྒྲོམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
བསྒྲོམ་པ་སོགས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ལུགས་གསུམ་པ་ནི་སྤྲ་མ་གཉིས་ལྟར་མི་འདོད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱད་པ་ཆར་གཅིག་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་མི་རྟོག་པར་གང་
བཞག་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པའི་ཞེས་ཟེར། འདི་ཡང་རྩང་མི་འཐད་དེ།
གཉིད་འོག་ཁར་ལྟ་བའི་དབྱད་པ་བྱས་ཏེ་གཉིད་འབྲུག་པོ་འོགས་པའི་མི་
རྟོག་པ་ལ་ནི་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམས་པ་འབྱུང་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་། དབྱད་པ་

སྟོན་དུ་སོང་ཡང་བསྟོམ་པའི་ཆེ་བླན་པ་བརྗོད་ན་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟོམ་
པ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར།

ལུགས་བཞི་པ་ནི། སྒྲ་མ་གསུམ་ལྟར་མི་འདོད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་
བྲངས་ཏེ་དེའི་དོན་ལ་སེམས་བརྩུང་ནས་མི་དབྱེད་པར་འཛོག་པ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟོམ་པའོ་ཞེས་བྲེད། འདི་རྩུང་ལེགས་མོད་འོན་
ཀྱང་ལྟ་ཐོག་དུ་འཛོག་བསྟོམ་ཁོ་ན་བྱེད་པར་འདོད་པར་སྒྲུང་བས་དེ་ནི་མི་
རིགས་ཏེ། ཚུལ་ངེས་ཞི་གནས་འགྲུབ་སྟེན་གྱི་ལྷག་མཐོང་མི་འགྲུབ་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མཐོང་ལ་དབྱེད་བསྟོམ་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་གསུམ། འཛོག་སྟོམ་དང་དབྱེད་སྟོམ་གཉིས་
ཀ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་བ། སྟོང་ཚུལ་གྱི་གནད་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་གྲུབ་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྟོམ་པའི་ཆེ་དབྱེད་སྟོམ་
དང་འཛོག་སྟོམ་སྟེལ་ནས་བྱེད་དགོས་ཀྱི། དབྱེད་སྟོམ་འབའ་ཞིག་བྱས་ན་
སྒྲར་གྱི་ཞི་གནས་འཛོག་པར་འགྱུར་བས་མི་རྩུང་ཡང་། དབྱེད་སྟོམ་མང་དུ་
བྱས་པས་ལྷག་མཐོང་འགྲུབ་པ་ན་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་
བདག་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྟེ་བའི་རྒྱར་ནི་བདག་མེད་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཞི་གནས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚུད་སྟོང་ནི། གལ་ཏེ་ལྷག་མཐོང་བསྟེན་པའི་ཆེ་སོ་སོར་

དཔྱེད་དགོས་ན་ནི་དེ་ལས་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རི་ལྷར་སྐྱེ་སྐྱེ་རྒྱ་འབྲས་
 གཉིས་མ་ཐུན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། བདེན་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་
 དེས་ཏེ་སོ་སྐྱེ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཟག་མེད་མེད་ཀྱང་ཟག་བཅས་ཀྱི་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གོམས་པ་ལས་འཕགས་པའི་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་
 མེད་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་སྐྱེས་པ་ན་རྒྱ་ཟག་བཅས་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་འགྱུར་ནས་ཟགས་མེད་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷ་བ་
 ཞིང་དང་ལྷ་བ་བརྟེན་ཀྱི་ཞིང་གཉིས་བྱུང་བ་ལས་མེ་བྱུང་སྐྱེ་ཞིང་གཉིས་
 བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་འདྲ་བར་བཤད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ས་བོན་ལས་སྐྱུ་གུ་
 སྒོན་པོ་དང་བྱུང་ཞིང་ལས་མེ་དང་མེ་ལས་དུ་བ་དང་སྒོང་པོ་ལས་མེ་རྟོག་
 དང་བྱུང་མེད་ལས་སྐྱེས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་རྒྱ་འབྲས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་
 ཏོ། །གསུམ་པ་སྒྲོང་ཚུལ་ཀྱི་གནད་བསྐྱུས་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྷར་དེས་
 རོན་ཀྱི་ལྷ་བ་རྟེན་པ་དེས་བདག་མེད་པའི་རོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་མང་དུ་དབྱུད་ནས་མཐར་དེའི་རོན་ལ་དེས་པའི་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་
 མི་འགོ་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་སྒྲོམ་དང་དབྱུད་སྒྲོམ་སྐྱེལ་ནས་བྱའོ། །དབྱུད་
 སྒྲོམ་མང་བས་གནས་ཆ་ཆུང་དུ་སོང་ན་འཛིག་སྒྲོམ་བྱས་ཏེ་གནས་ཆ་སོར་
 གཞུག་ཅིང་། མ་དབྱུད་ན་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ལ་དེ་ཅུ་མ་མི་གཞོད་པས་དབྱུད་
 སྒྲོམ་མང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞི་ལྷག་ཆ་མཉམ་པར་བསྐྱབ་པོ། །

བཞི་པ་ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པའི་ཆད་ནི། དེ་ལྷར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་དབྱེད་ནས་བསྒྲོམ་སྟོབས་ཀྱིས་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྷ་བུའི་ཤིན་སྤངས་
ཀྱི་བདེ་བ་མ་སྐྱེས་ཚུན་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། ཤིན་སྤངས་ནམ་
སྐྱེས་པ་ནས་ལྷག་མཐོང་མཆོན་ཉིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཤིན་སྤངས་ཅམ་ནི་
སྤར་ནས་ཀྱང་ཡོད་པས་དེ་ཅམ་མིན་གྱི། དབྱེད་སྒྲོམ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
བྱངས་པའི་ཤིན་སྤངས་ཐོབ་པའོ། །

གསུམ་པ་ཞི་ལྷག་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི། བྱང་ནི་གཉིས་ཡིན་པས་
ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་ཐོབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ནས་བབྱང་
སྟེ་བྱང་འབྲེལ་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་ཡང་ཡིད་བྱེད་བཞི་འོང་བར་གསུངས་
པས་ཡིད་བྱེད་བཞི་པ་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྷར་སྐྱེས་པའི་ཆེན་བྱང་འབྲེལ་དུ་
འགྲོ་ལོ། །

ལམ་སྒྲིའི་དོན་བསྟུ་བ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན།

ཐོག་མར་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ནས་དལ་འབྱོར་ལ་སྒྲིང་
པོ་ལེན་འདོད་བསྐྱེད་དེ་དལ་འབྱོར་གྱི་སྐྱོར་བསྒྲོམ། དེ་ནས་ཆེ་འདི་ཅམ་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་སྒྲོ་མ་ལོག་ན་འཇིག་རྟེན་སྤི་མ་ལ་དོན་གཉེར་བྲག་པོ་མི་འབྱུང་
བས། ལུས་ཐོབ་པ་མི་རྟག་པ་དང་ཤི་ནས་ངན་འགྱོར་འབྲམ་ཚུལ་བསམས་
ལ་དེའི་འཇིགས་སྐྱོབ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྱོ་བ་དང་དེའི་

བསྐྱབ་བྱ་ལ་འབད། དེ་ནས་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་དེ་
 དགོ་མི་དགོ་བཙུ་ལ་འཇུག་སྒྲིག་དང་བཤགས་པའི་སྒྲོར་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་བྱ་
 རྒྱུ་དུའི་སྒྲོར་ལ་སྒྲོ་སྤྱོད། དེ་ནས་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་
 བསམས་ནས་འཁོར་བ་སྤྱི་ལས་སྒྲོ་ཅི་སྒྲིག་བྱ་ཞིང་། འཁོར་བའི་རྒྱ་ལས་
 ཉོན་པོས་བཟུང་སྟེ་སྤྱོད་འདོད་བསྐྱེད་ཅིང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཐབས་བསྐྱབ་
 གསུམ་དང་སོ་ཐར་ལ་འབད་དེ་སྤྱོད་བྱ་འབྱེད་གི་ཆོས་སྒྲོར་བ་རྣམས་ལ་སྒྲོ་
 སྤྱོད། དེ་ནས་རང་ཉིད་སྤྱོད་མཆོར་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཟེར་བ་
 ལྟར་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བར་མཐོང་ནས། བྱམས་
 སྤྱོད་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་ཏུག་དང་
 བསྐྱབ་བཞི་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། བྱང་པར་དུ་པར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་ནན་ཏན་དུ་
 བྱས་ནས་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱང་པར་དུ་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ནི།

དེ་ལྟར་ཕྱན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སྤྱངས་ནས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པར་
 བྱ་སྟེ། ལམ་དེ་ནི་ཆོས་གཞན་ལས་དགོན་པ་དང་ཆོག་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དབང་གི་སྒྲོར་ཞུགས་ནས་སྒྲོ་མ་བསྟེན་ཏེ་དམ་
 ཆོག་སྤྱོད་པ་ལ་འབད་ཅིང་རང་གི་ས་གང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་གཉིས་
 སྤྱོད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །འདི་དག་གི་སྒྲོར་ནི་སྤྱོད་པ་རིམ་ཆེན་མོ་སྤྱོད་པ་

ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་འདིར་ནི་མཆོན་ཅམ་ཞིག་སྤྲུས་སོ། །

དེ་ནས་མཐུག་ཏུ། ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་རྣམས་ལ་བསྟུ་
བའི་མིག་གཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་
གིས་གཞུང་བཅམས་པ་འདི་སྤྲ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷའི་བྱིན་ཡིན་པར་བཤད་
ཅིང་། དེ་ནས་ཆོགས་བཅད་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལམ་རིམ་གྱི་བརྒྱུད་
པའི་སྤྲ་མ་དང་། ལམ་རིམ་གྱི་བྱུང་ཆོས་དང་། རྫོ་བོས་ལམ་རིམ་སྟེལ་ཚུལ་
དང་། ཕྱིས་ཕུང་ཟད་ཉམས་པ་ན་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་སྤྲར་དར་བར་མཛད་ཚུལ་
དང་། རྫོངས་པའི་ཉེས་པ་འཆགས་ཤིང་དགེ་བ་བསྟོ་བ་དང་སྟོན་ལམ་བྱུང་
པར་ཅན་གདབ་པའི་སྟོར་རོ། །

དེ་ནས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྟུས་པ་མན་
གྱིས་བསྟུལ་བ་པོ་གང་ཡིན་དང་སྟོན་གྱི་དམ་པ་གང་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་
མཛད་པ་དང་། རང་གིས་སྤྲ་མ་གང་གི་བྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་གང་དུ་མཛད་
པའི་ཚུལ་རྣམས་བཤད་དོ། །

སྤྲུས་པ། རྒྱལ་བ་ཀུན་འདུས་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པས། །རྒྱལ་བའི་གསུང་
རབ་ཀུན་གྱི་གནད་བསྟུས་ཏེ། །རྒྱལ་སྤྲུལ་འཐུག་དོགས་སྤྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་
ལམ། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འདི་བཞིན་བཤད་འདི་མཆར། །ཡབ་རྗེ་སྤྲ་མའི་
གསུང་ངག་ཉི་འོད་ཀྱིས། །གསུང་རབ་དགོངས་དོན་འདབ་བརྒྱ་འཇུག་བྱས་

ཆོ། །ཐར་འདོད་བྱང་བའི་ཆོགས་རྣམས་སྟོགས་ཀྱན་ནས། །འདུས་ཏེ་དགའ་
བའི་དབྱངས་སྙན་སྟོགས་བཞིན་འཇུག། །དེ་སྦྲད་སྒྲ་མའི་ལེགས་བཤད་ཏྲ་
ལྡང་ཅན། །དངོས་སུ་བཞུགས་བཞིན་སྦང་དོར་གནས་གང་ཡང་། །གསལ་
བར་མི་རྒྱས་མེ་འབྲེར་ཚོམ་པས་ཅི། །འོན་ཀྱང་དགོངས་པ་འགྲེལ་ལ་སྟོབས་
བྱས། །ཚུལ་འདིར་འབད་པའི་ལེགས་བཤད་མཆོད་པའི་སྟེན། །རྗེ་བཙུན་སྒྲ་
མ་མཉེས་སྤྱིར་གྲས་འབུལ་ཞིང་། །མ་བཤད་ལོག་པར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་
ཀྱན། །སྒྲ་མ་ཉིད་དང་མཁས་པའི་སྦྱན་སྒྲར་འཆགས། །དེ་ལས་ཐོབ་པའི་དགེ་
ཆོགས་གཞུང་ཀྱན། །རྗེ་སྙེད་མཆིས་ཀྱན་དུས་གསུམ་བསགས་པ་ཡི། །དགེ་
ལེགས་ཚུ་སྤྱང་གཞན་དང་སྙན་ཅིག་ཏུ། །ཀྱན་མཁྱེན་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་
འཇུག་སྤྱིར་བསྟོ། །

ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བྱང་
ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་དོན་གྱི་སྟོང་པོ་བསྐྱུས་པ་རྗེའི་དགོངས་པ་ཀྱན་
གསལ་དགྲེས་བྱེད་མཆོད་སྟེན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །སྒྲར་སྒྲགས་རིམ་ཆེན་
མོའི་དོན་བསྐྱུས་ཞིག་གིས་པའི་དུས་སུ་འབྲི་བའི་འདུན་པ་ཤར་ཡང་། །དཔེ་
གཞན་མང་པོ་ཞིག་བཅུམས་ཏེ་པར་དུ་བཀོ་བར་བྱགས་པའི་རྟེན་གྱིས་མ་
ཐུབ་པས་ད་བར་དུ་ལུས་ཀྱང་། །སྤྱིས་ཅོ་ནེའི་ས་སྟོང་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་
ནོར་བུའི་སྐུ་ཞབས་ནས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་དང་ཁོ་བོས་མ་ཐུན་རྟེན་བུའོ་

ཞེས་གསུང་གིས་བསྟུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་མང་དུ་
ཐོས་ཤིང་བྱད་པར་དུ་རྗེའི་གསུང་ལ་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་
ཤུགས་ཀྱི་དགོ་སྒོར་བྲི་བྱར་གྲགས་པ་བཤད་སྟུང་ཅེས་བྱ་བས་རང་ལོ་དོན་
གཉིས་པ་མེ་སྟག་ལོར་ཅོ་ནའི་དགོན་ཉིད་དུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་དོན་གྱི་སྙིང་
པོ་རྣམས་མཐར་ཆགས་སུ་བསྟུས་ནས་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཏཱ་ཡི་ལ་ལྷུང་
སྒོ་བཟང་དོན་གྲུབ་པོ། །འདིའི་དགོ་བས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་
འབྲལ་མེད་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་གྱུར་ཅིག །

མཆོལྱོ། །

༡༡། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་འབྲིད་ འབྲེར་བདེ་ཀྱན་པན་ཞེས་བྱ་བ་ བཞུགས་སོ།།

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་འབྲིད་འབྲེར་བདེ་ཀྱན་པན།

༡༡། །ན་མོ་གྲུ་རུ་མཆུ་གྲོ་ཉལ་ཡ། ཐུབ་དབང་དམ་པ་མི་པམ་
འཇམ་པའི་དབྱངས། །སྤྱུ་སྤྱུབ་ཞབས་དང་ཐོགས་མེད་ཨ་ཉི་ཤ། །འབྲོམ་སྟོན་
ཀྱན་མཁྱེན་བཙུང་ཁ་བ་ལ་སོགས། །བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་གྲུས་བྲག་
འཆ་ལ། །

དེ་ལ་འདིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་ཅ་བའི་སྒྲ་
མའི་བར་རིམ་པར་བརྒྱད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འབྲིད་དམིགས་
དམ་པའི་མན་ངག་བཞེན་ཉམས་ལེན་དུ་འབྲེར་བདེ་མདོར་བསྐྱས་དགོད་པ་
ལ་གསུམ། སྒྲོར་བ་དང་། དངོས་གཞི། མཐུག་གོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲོན་གྱི་
སྐྱབས་སེམས་དང་། དངོས་གཞི་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གནས་ཁང་གྱི་དོར་བྱས་ཏེ་སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཉེན་བཟུམ།
མཆོད་པ་ལེགས་པར་བཤམས་ལ། ཐོག་མར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཙུག་ནི། སྒྲ་མ་
རྒྱལ་བ་སྤྱས་དང་བཅས་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་མདུན་གྱི་
ནམ་མཁར་མདོན་སུམ་དུ་བྱོན་ནས་བཞུགས་པར་གྱུར་ཅེས་བརྗོད་དམ།

མིན་ཀྱང་དེའི་མོས་པ་ཤུགས་ཅན་བྱ། རང་བཞིན་སྤྱི་དང་བྱང་པར་བདག་
ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྤྱག་
བསྐྱལ་མི་བཟད་པ་སྤོང་ཞིང་། ད་དུང་ཡང་སྤོང་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་བྱན་
པར་བྱས་ཏེ། ཡིད་སྤྱོད་ཞིང་འཇིགས་པའི་སྒོ་ཤུགས་བྱག་པོ་དང་བྱིད་མཁའ་ན་
སྒྲུལ་པའི་རེ་བསྟོས་འཆའ་བའི་ཡིད་གཏད་ཀྱི་སྒོ་ལིངས་སྐྱར་གྱི་སྒོ་ནས་དེ་
དག་གི་ཡོན་ཏན་བྱན་བཞིན་པར་ངག་དྲ། བདག་སོགས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་
དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྤྱི་དོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་
མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་མ། དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་
མ། འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་མ། བདུན་ནམ་ཉེར་གཅིག་བརྒྱ་སྟོང་
སོགས་ཅི་རུས་བརྗོད་པའི་བར་སྐྱབས་རྣམས་སུའམ་མཐར། སྒྲ་མ་དང་དགོན་
མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་
བདག་གི་རྒྱད་ལ་སྤྱོད་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་སྐྱར་དུ་སྤྱོད་བར་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་བདུན་ནམ་ཉེར་གཅིག་སོགས་བརྗོད་
ཅིང་། འདིར་མི་གསལ་ཡང་དེའི་ཆེ་སྐྱབས་གནས་དེ་དག་གི་སྐྱེ་ལས་འོད་
ཟེར་དཀར་པོ་དཔག་དུ་མེད་པ་བྱུང་སྟེ། རང་གི་སྤྱི་པོ་སོགས་སུ་ཁྱུགས་ནས་
ཉེས་པའི་ཆོགས་མ་ལུས་པ་དག་སོང་སྒྲུལ་དུ་བསམས་ནའང་བྱང་ཆེ་བར་

སེམས། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དོན་དུ་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་
ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བཀྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་སོགས་དོན་ཅན་བཞིན་པས་
བརྗོད།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ལོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དད་པ་སྒྱུར་བ་དང་། བཀའ་ཁྲིན་ཅན་པའི་སྒྲོ་ནས་གྲུས་པ་
བསྐྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱུད་ལས། སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་ནི་ཡོན་ཏན་བཟུང་། །སྦྱོན་ནི་
ནམ་ཡང་བཟུང་མི་བྱ། །ཡོན་ཏན་བཟུང་ན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །སྦྱོན་རྣམས་
བཟུང་ན་དངོས་མི་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱོབ་པ་ལ་
ཐོག་མར་དེ་ལ་སྦྱོན་རྟོག་གི་སྦྱོ་འགོག་དགོས་ཏེ། དེ་མ་བཀག་ན་དད་པ་ཚུལ་
བཞིན་དུ་མི་སྦྱེ་ལ། དེ་མ་སྦྱེས་ན་རང་ལ་ཆེ་འདི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ལེགས་
ཆོགས་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་འགགས་ནས་འདུག་ཅིང་། བྱད་པར་ཆེ་ཕྱི་མ་རྣམས་
སུ་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འཕྲད་པའི་སྐལ་དང་བྲལ་ནས་ངན་འགོར་
ལྷུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་ལ་ཆོས་སྦྱོན་པའི་སྦྱོབ་པས་མཆོན་
ནས་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པ་རྣམས་ལེགས་པར་གསལ་བཏབ་ཏེ། སྦྱོབ་དེ་དག་

གི་དོས་ནས་སྐྱོན་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་སྒྲིལ། རང་དོས་ནས་སྐྱོན་ལྟར་སྒྲུང་བའི་
ཆ་རྣམས་སློང་རྩེ་འཆར་བཅུག་ལ། ག་རེ་བདག་གི་སྒྲ་མ་འདི་ལ་སྐྱོན་འདི་
དག་ཡོད་ནས་སྒྲུང་ངམ། མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་སྒྲུལ་དུ་རྟོག་གོ། །དེའི་ཆེ་འདི་
སྒྲུལ་དུ་བདག་ནི་ལས་མ་དག་པའི་དབང་གིས་འདི་དག་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པ་ལྟར་
སྒྲུང་གི། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་འདི་ལ་སྐྱོན་ག་ལ་སྤིང་སྒྲུལ་དུ་ལེགས་པར་བསམ།
སྐྱོན་མེད་ནས་སྒྲུང་མི་སྤིང་སྒྲུལ་ན། དེ་ནི་སྤིང་དེ། དཔེར་ན། འབྲུལ་པའི་
ཤེས་རོལ་དུང་དཀར་སེར་པོ། གངས་རི་སྐྱོན་པོར་སྒྲུང་བ་སོགས་དང་། སྐྱོན་
ཀུན་ཟད་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཀྱང་ལེགས་སྐྱར་ཐུ་སྤྲེགས་བྱེད་སོགས་ལ་
སྐྱོན་ཅན་དུ་སྒྲུང་བ་བཞིན་ནོ་སྒྲུལ་དུ་བསམ། དེ་ལྟར་སྐྱོན་རྟོག་གི་སློབ་ཀྱིས་
ནས་དད་པ་ལ་སྐྱུང་དགོས་ཏེ། དད་པ་རྣམས་མ་སྐྱེས་ན་བཤེས་གཉིན་ཚུལ་
བཞིན་དུ་བསྐྱོན་པ་འབྱུང་བར་མ་ཟད། དད་པ་གྲུབ་ཀྱི་ཙུ་བ་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་དེ་
བཞིན་དུ་དད་པ་ཡང་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙུ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་
རོ། །དེས་ན་སྒྲ་མ་དེ་ལ་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་
ཅན་ཡོད་ན་ལྟ་ཅི། ཐ་ནའང་དད་པ་ཞེན་ཚུང་བ་སློག་འཛིན་བཟང་བ་སོགས་
ཡོན་ཏན་སྤྲོད་ཆེགས་ཡོད་པ་རྣམས་གསལ་བཏབ་སྟེ། བདག་གི་སྒྲ་མ་ལ་
ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་སྒྲུལ་དུ་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་
འབྲུང་བར་དད་པ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད།

གཉིས་པ་བཀའ་ངེན་ཅན་ནས་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། སྦྱིར་ནམ་མཁའ་
 དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་མཐའ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་བཙུན་
 ལྷན་འདས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་སྤིང་ནའང་། དེ་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲུ་
 དངོས་ནི་བདག་ཅག་ལྟ་བུ་སྒྲུལ་བ་དམན་པའི་མཐོང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་མིན་
 ལ། གལ་ཏེ་འགྱུར་སྤིང་ནའང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདིས་ནི་རྒྱལ་བའི་
 གདུང་འཆོབ་ཀྱི་ནམ་པས་བདག་ལ་ཆོས་ཀྱིས་ཕན་བཏགས་པ་ལས་ལྷག་
 པའི་དོན་མཛད་རྒྱ་མི་འདུག་པས། རང་དོས་ནས་སྒྲ་མ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་
 དེ་དག་ལས་ཀྱང་བཀའ་ངེན་སྒྲ་ལྷག་ཏུ་ཆེ་བར་ངས། ཆོས་བསྟན་པའི་དོན་
 བཞིན་རང་གིས་བསྐྱབ་རུས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཀྱང་སྟེར་བའི་བྱིར་
 བཀའ་ངེན་འདི་ནི་སྟོང་གསུམ་གསེར་གྱིས་བཀའ་ཡང་གཞལ་རུས་པ་མིན་
 རོ་སྟུམ་དུ་བསམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུས་པ་བསྐྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོར་བས་བསྟན་ཚུལ་ནི། བསྐྱེད་རྒྱ་མ་མཉེས་པ་ནི་སྟོ་དུ་
 མ་ནས་བསྐྱབ་ཅིང་། མི་མཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བསྐྱབ་པར་བྱས་དང་སྒྲུ་
 མཉེ་བྱིལ་བྱིས་སོགས་བྱས་ཀྱིས་བཀྱར་ཞིང་དག་གིས་བསྟོད་པ་དང་། ཅི་
 གསུང་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ། དེ་ལྟར་མི་རུས་ནའང་ངེ་སྟུམ་དུ་མི་
 འཛོག་པར་ཤད་སྒྲུང་ལེགས་པར་བྱ་བ་ལ་འབད། གཙོ་བོར་སྐྱབ་པའི་མཆོད་
 པས་མཉེས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོགས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྫོགས་པ་

སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པས་ན་ཟང་ཟེང་གི་དངོས་པོ་གྲུ་ལོ་མ་
པ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱའོ། །

སྒྲ་མ་དངོས་སུ་བསྟེན་བཞིན་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་ལ། རང་ཉིད་
གཅིག་ཕུ་ལྟ་བུས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་ཡིན་ན། བསྟེན་བཀུར་སྦྱི་དང་
ཁྱད་པར་ཁྱས་སོགས་དངོས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་དོད་ལྟ་བུར། དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་
སྒྲ་མ་ཀུན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བྱག་འཆལ་བ་དང་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལག་ལེན་
དམིགས་པས་བྱ་བ་ལ། ཐོག་མར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདེན་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་དང་
ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་
དང་། བདག་གི་དད་མོས་ཀྱི་མཐུས་ས་གཞི་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་བདེ་བ་
ཅན་ལྟར་དག་ཅིང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་གྱུར་ཅིག། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ས་གཞི་
དག་ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་དབུས་སུ་རིན་པོ་ཆེའི་སེང་གའི་ཁྲི་ཙ་བརྒྱད་
ཀྱི་སྒྲ་མའི་གངས་དང་མཉམ་པ་བང་རིམ་གྱི་རྣམ་པས་བཀོད་པ་མཛེས་པར་
གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པས་ས་གཞི་གདན་ཁྲི་བཅས་གསལ་གདབ། རྣམ་
དག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་དང་། མ་ལུས་
སེམས་ཅན་སོགས་ལྷོ་ཀ་གསུམ་མམ་གཅིག་གིས་སྐབས་ཡུལ་རྣམས་སྦྱོར་
བྱངས། ཁྱས་ཀྱི་ཁང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱས་ཁང་བསྐྱེད། རི་ལྟར་བལྟམས་པ་

སོགས་ཀྱིས་ཁྱུས་གསོལ། སྟོང་གསུམ་ཀུན་དུ་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་བཟང་བྱུག།
 སྤྱོད་འཇམ་ཡང་བ་སོགས་ཀྱིས་གོས་འབྲུལ། བདག་དང་འགྲོ་ལ་སོགས་
 ཀྱིས་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེ་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབྲུལ་བ་ལ། རྩོག་
 མར་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི། འདྲེན་པ་མཉམ་མེད་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ནས་
 རྗེ་འཇམ་པ་བརྒྱུད་རིམ་གཉིས་ལམ་རིམ་གསོལ་འདེབས་ལྟར་ལ། ལྷག་མ་ནི་
 འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་བཞིན་ཏེ་དེར་མ་བེན་པ་ནི་སྟོང་བཟང་རྒྱ་མཚོ་འཇམ་
 ཞེས་པའི་འཕྲོད། སྤྱིན་པ་རྒྱ་མཚོ་སྟོང་གྲོས་གཞན་པར་ལ། །རྗེ་བཙུན་སྟོང་བཟང་
 སྤྱིན་པར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཅེས་པ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པར་བསྐྱར་བ་
 དང་། རི་སྟོང་སུ་དག་སོགས་ཀྱིས་ཕྱག་འཆལ། དེ་ནས་མཐུལ་ཆོམ་བྱ་སོ་
 བདུན་མ་གང་སྟོགས་དང་བདུན་མ་གང་མང་གི་རྗེས་སུ། མཆོད་ཡོན་པལ་
 ཆེར་སོགས་སམ། རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱིས་ཚུ་གཉིས་ཉེར་སྦྱོད་རོལ་
 མོ། །འཇམ་བྱ་སྤྱིང་དང་སྤྱིང་ཞེས་སོགས་དང་། ཞིང་འདྲིར་སོགས་ཀྱིས་
 འདོད་ཡོན་ལྷ་རྒྱལ་སྤྱིད་བདུན་དང་། མེ་ཏོག་དམ་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲན་ཡོད་
 མེད་ཀྱི་མཆོད་པ་རྣམས་འབྲུལ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་སོགས་སྟོང་གཞིག་
 གིས་བཤགས་པ་བྱ། འདྲིར་བཤགས་པའི་ཆོག་གཞན་བརྗོད་ཀྱང་ཕུན་སུམ་
 ཆོགས་པར་འགྱུར་བ་ལས་མི་འགལ། ཕྱོགས་བཅུ་འཇམ་པ་ནས་ཐལ་མོ་
 རབ་སྐྱར་གསོལ་བར་བཀྱ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཡན་ལག་གཞན་དང་། དེ་

ནས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་བྱེད་ཅན་རྗེ། སོགས་གྱིས་བྱིན་རྒྱལ་ས་ལྷ་
ཡང་ན། གོང་དུ་སྒྲ་བརྒྱད་གྱི་ཕྱག་འཆལ་མདོར་བསྟུས་ཞིག་དང་འདིར་གསོལ་
འདེབས་རྒྱས་པ་བྱས་ཏེ་མཐར་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་སོགས་སྦྱར་ནའང་ལེགས།
མཐུག་ཏུ་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་སོགས་བསྟོ་སྟོན་ཅི་རིགས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཆེ་ལྷན་རིང་ལུང་དང་གངས་ཀྱང་སྐབས་
བརྒྱན་གྱིས་བྲ། སྒྲ་བྱི་དུམ་བྱར་བཅད་ཅིང་ཉམས་སྲུ་སྒྲངས་ཆོག་པས་ལྷན་
ཐོག་གཅིག་ཏུ་དམིགས་སྒྲོར་ལྷག་མ་རྣམས་ཆངས་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་
པས་ན། དཔེ་ཆ་བཞད་སྦྱང་བྱེད་པ་ལྟར་མཐུག་གི་བར་དུ་ངེས་པར་འདོན་
དགོས་པ་ཡང་མིན་ནོ། །

ངེས་ན་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་དབྱུད་སྒྲོམ་གཙོ་བོར་བྱ་
ཞིང་། འཛོག་སྒྲོམ་ཀྱང་བྱ་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཤེས་ན་བྲིས་པ་ལྟར་བྱེད་
པར་ཡང་མ་ངེས་སོ། ། ལྷན་འཆམས་སྲུ་དངོས་གཞིའི་སྐབས་གྱི་དམིགས་
རྣམ་བཤན་པ་དང་། བསག་སྦྱང་ལ་གཙོ་བོར་འབད་ཅིང་། བག་ཡོད་བསྟེན་པ།
དབང་པོའི་སྒྲོ་སྒྲོམ་པ། ཟས་གྱི་ཆོད་རིག་པ། རྣམ་གྱི་ལྷན་སྟོད་སྦྱང་དུ་རྣལ་
འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་སོགས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཉིས། དལ་འབྱོར་ལ་སྦྱང་པོ་ལེན་པའི་བྱིར་
དུ་བསྟུལ་བ་དང་། སྦྱང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དལ་

འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ། རོན་ཆེ་བ། རྟེན་དཀའ་བར་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རན་འགྲོ་གསུམ་དང་ལྟ་ཆེ་རིང་པོ་བཞི་ནི་མི་མ་ཡིན་པའི་
 མི་ཁོམ་པ་དང་། མིར་སྐྱེས་ཀྱང་སྒྲིན་སྤྱུག་ལོག་ལྟ་ཅན། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྐྱེས་
 བ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པའི་སར་སྐྱེས་པ་བཞི་ནི་མིར་གྱུར་པའི་མི་ཁོམ་པ་
 རྟེ། དེ་དང་བལ་བ་ནི་དལ་བ་བཟུང་དོ། །སྤྱིར་མི་ཡིན་པ། ས་ཆོག་གམ་ཆོས་
 ཆོག་གང་རུང་གིས་སྤྱི་བའི་ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ། དབང་པོ་ཆང་བ། ལས་
 མཐའ་མ་ལོག་པ། གནས་ལ་དད་པ་ལྟ་རང་འབྱོར་དང་། སངས་རྒྱས་བྱོན་
 རམ། དེའམ་དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་བཞིན་པ། སྤྱོད་པའི་བསྟན་པ་མ་
 ཉམས་པ། ཆོས་བསྟན་པ་ཉམས་སུ་སྤངས་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་
 འདུག་པ། གཞན་ཀྱིས་སྤྱིང་བཅེ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་གཞན་འབྱོར་ཡིན་པས་དེ་
 ལྟ་བུའི་དལ་འབྱོར་རང་ལ་ཆང་མ་ཆང་དབྱེད་པའི་ཆོ། རང་ཉིད་མིར་སྐྱེས་
 ཞིང་དགོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་དང་། གསུང་རབ་
 ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་རྒྱས་པ། དབང་པོ་ཆང་ཞིང་འཆམས་མེད་མ་བྱས་པ།
 སངས་རྒྱས་འཛིག་ཉན་ཏུ་བྱོན་ཅིང་དེས་ཆོས་གསུངས་པ་གནས་པ། སྤྱིན་
 བདག་སོགས་ཀྱིས་མ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཡང་ཡོད་པས་དལ་འབྱོར་རྣམས་
 རོན་ཀྱིས་ཆང་འདུག་སྟམ་ནས་དགའ་བ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རོན་ཆེ་བར་བསམ་པ་ནི། ལྟ་སྤྱོད་ལོག་སོགས་འགྲོ་བ་

གཞན་གྱི་རྟོན་ལ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གྱི་རྒྱར་འབྱར་བའི་ལས་
གསོག་པའི་རྒྱས་པ་མཐུ་ཆུང་ཞིང་། མིའི་རྟོན་ལ་ལས་དེ་དག་གསོག་པའི་
རྒྱས་པ་སྟོབས་ཆེ་བ། འཛམ་བུའི་གླིང་པ་ལས་ཀྱ་ས་བ་ཡིན་པས་ལས་དཀར་
ནག་གང་བསྐྱབས་ཀྱང་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། བྱང་པར་དལ་འབྱོར་ཆང་བའི་
མིའི་ལུས་རྟོན་ལ་ནི། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་འཇམ་
ཀུན་མཁྲིན་གྱི་གོ་འཕང་ཡང་བསྐྱབས་སྤྱིན་འབྱུང་བར་འབྱར་བས། རི་སྐད་
དུ། དལ་བའི་རྟོན་འདི་ཡིད་བཞིན་ནོར་ལས་ལྷག། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
བདག་གི་འདི་ལྟ་བུའི་རྟོན་ཐོབ་པ་ནི་རྟོན་པ་ལེགས་པར་རྟོན་པའོ་སྟུམ་དུ་
དགའ་བ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད། དེས་ན་རྟོན་འདི་དོན་མེད་དུ་མི་བཏང་བར་སྦྱང་
པོ་སྒྲང་བའི་སློན་ས་དོན་ལྷན་དུ་བུའོ་སྟུམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམ།

གསུམ་པ་རྟོན་དཀར་བར་བསམ་པ་ལ་གསུམ། དཔེ། རྒྱ། རོ་བོའི་སློ་
ནས་རྟོན་པར་དཀར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟ་བུའི་རྟོན་ནི། ད་རེས་སྟེས་
དབང་གིས་རྟོན་པ་མ་གཏོགས་ཤིན་ཏུ་རྟོན་པར་དཀར་སྟེ། དཔེར་ན་གྱང་
ལོགས་ལ་སྤན་མ་གཏོར་བའི་ཆེ་ཆགས་སྤིད་པ་དཀར་བ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
པོར་གཡང་བའི་གཉའ་ཤིང་གི་བྱ་གར་རུས་སྤལ་གྱི་མགྱིན་པ་ཆུད་དཀར་བ་
དང་། དན་འབྱོར་འབྱོར་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་དང་མཚུངས་ཤིང་བདེ་འབྱོར་
སྦྱེ་བ་ཐུབ་པའི་ཕྱག་སེན་གྱི་ཅེ་མོས་བཞེས་པའི་རྩལ་དང་འདྲ་བར་དགོན་

པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ་སྟམ་དུ་བསམ།

གཉིས་པ་ནི། སྦྱིར་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་
སྟོབ་གཅིག་ཡན་ཆད་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། བྱད་པར་དལ་འབྱོར་ཆད་བའི་རྟེན་
ཐོབ་པའི་རྒྱར་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་གཟུང་། སྦྱིན་སོགས་
ཀྱིས་གྲོགས་བྱས། སྦྱོན་ལམ་ངེ་མ་མེད་པས་འཆམས་སྦྱོར་བ་སོགས་དགོས་
ན། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་དགོན་པས་བདག་གི་སྦྱོར་བ་འདི་ལྟ་བུས་དལ་འབྱོར་
ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དགའོ་སྟམ་དུ་བསམ་མོ། །

གསུམ་པ་ནི། དཔྱུལ་བ་ལས་ཡི་དྲགས། དེ་ལས་ཀྱང་དུད་འགྲོ་ཅུང་
ཞིང་། དེ་ལས་ནི་མའི་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཅུང་བ་དབྱར་གྱི་སྤོང་བའི་གངས་ཀྱིས་
ཤེས་ལ། དལ་འབྱོར་མ་ཆད་བའི་མའི་འགྲོ་བ་ནས་ཀྱི་ཕུང་བོའི་ཆོད་དུ་བྱས་
ན། དེ་ཆད་བའི་ནས་རྟོག་གཅིག་གི་གངས་ཆད་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དགོན་པའོ་སྟམ་
དུ་བསམ། མདོར་ན། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། སལ་མོ་ཆེར་ན་མི་རྣམས་ནི། །དམ་
པ་མ་ཡིན་སྟོགས་ཡོངས་འཛིན། །དེ་བས་སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་རྣམས། །སལ་ཆེར་
ངས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་གྱང་དལ་འབྱོར་
ཐོབ་ནས་ཆོས་མ་བསྐྱབ་ན། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བས་རྟེན་འདི་ལ་ད་ལྟ་ནས་ཆོས་
རྣམ་དག་ཅིག་བསྐྱབ་དགོས་སྟམ་དུ་ངས་པ་འབྲགས་ཅན་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྦྱིང་བོ་ངེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་གསུམ། སྦྱེས་བུ་ཚུང་

དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་དང་། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་དང་། ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ལམ་སློན་ལས། གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས། །འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ། །རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ། །སྦྲེས་བྱ་དེ་ནི་ཐ་མར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་བསྟན་པའི་སྦྲེས་བྱ་ཆུང་དུའི་ལམ་ཉམས་སྦྱ་ལེན་པ་ལ་གཉིས། འཛིག་ཏེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་སྦྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མའི་བདེ་ཐབས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་པ། ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་མ་བསམས་ན་ཆེ་འདིའི་སྤྱང་ཤས་གྱི་དབང་དུ་སོང་ནས་ཕྱི་མའི་བདེ་ཐབས་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་བསམས་ན་རང་ངམ་ཤུགས་གྱིས་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་ཆོས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་འོང་བས་དེ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། དེས་པར་འཆི་བ། ཉམ་འཆི་ཆ་མེད་པ། ཤེ་བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་མི་པན་པར་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སློན་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སྦྱེ་འཆི་ལ་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་། འཕགས་བོད་གྱི་པཎ་བྱུང་དང་རྒྱལ་སློན་སོགས་མདོར་ན་སྤར་འདི་མ་ཤི་བར་ཆེ་ཐར་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད་ན། བདག་གཅིག་སྤུ་ལྟ་ཅི། དེ་ཡང་དུས་དེས་པ་ཅན་

གྱི་འཆི་བ་ནི་སྒྲགས་རྩལ་སོགས་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོག་དུ་མེད་པས་
 དེས་པར་འཆི། སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་ཉི་མས་གང་སོ་བཞིན་དུ་མི་སྡོད་པར་ཉིན་
 རེ་ཞག་རེ་བཞིན་འཆི་བདག་གི་བྱང་དུ་རིམ་གྱིས་སྦྱར་བར་འགྲོ་ཞིང་། ཆེ་
 ཟད་པ་ལ་གསར་སྒོན་ནི་ཅུང་ཟད་མེད་པས་དེས་པར་འཆི། བྱིས་པའི་དུས་
 སུ་བསྐྱབ་འདོད་མི་སྐྱེ་ཞིང་མས་པའི་ཆེ་བསྐྱབ་མི་བྱས། བར་སྐབས་སུ་ལྟོ་
 གོས་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དང་། གཉིད་གྱིས་གཡེངས་ནས་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་ལོང་
 མེད་བཞིན་པར་འཆི་དགོས་པར་འདུག་སྟམ་དུ་བསམ།

གཉིས་པ་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་བསམ་པ་ལ། སྤྱིར་སྐྱ་མི་སྟན་པ་མ་
 གཏོགས་གཞན་རྣམས་ལ་ཆེ་ཆོད་བཤད་པ་ལྟར་བྱུང་བའི་དེས་པ་མེད་ཅིང་།
 བྱང་པར་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་བ་རྣམས་ནི་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་དུས་སུ་ཆེ་ལོ་
 དཔག་དུ་མེད་ལ། མཐར་ཆེ་ལོ་བཙུ་ལ་བྱུག་གི་བར་དུ་འགྱུར་བས་ཤིན་དུ་
 ཡང་མ་དེས། ད་ལྟར་ལས་ཀྱས་གཞོན་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་གོ་རིམ་མ་དེས་
 པར་ཤི་བ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་ནམ་འཆི་ཆ་མེད། ཕྱིའི་དབྱ་གདོན་མེ་
 རྩ་སོགས་དང་། རང་གི་འབྱུང་བ་འབྱུགས་པའི་ནད་སོགས་འཆི་རྒྱུ་ནི་ཤིན་
 དུ་མང་ལ། གསོན་རྒྱུན་ཟས་སྦྲན་མི་འཕྲོད་པ་དང་ལོངས་སྡོད་སོགས་ལ་བརྟེན་
 ནས་འཐབ་ཚོད་ལྟ་བུས་ཀྱང་འཆི་བས་ནམ་འཆི་ཆ་མེད། ས་ཆེན་པོ་འདི་རི་
 རབ་དང་བཅས་པའང་འཇིག་པར་འགྱུར་སྤིད་ན། བདག་གི་ལུས་སྟན་བུ་འདི་

ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་འཆི་བར་འགྱུར་བས་དེ་རིང་རང་མི་
འཆི་བའི་ངེས་པ་མེད་པས་ནམ་འཆི་ཆ་ག་ལ་ཡོད་སྟམ་དུ་བསམ།

གསུམ་པ་ཞི་བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་མི་པན་པ་ནི།
འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་འགོ་བའི་ཆོ། གཉིན་གྲོགས་སོགས་གཅིག་ཀྱང་འབྲིད་
ས་མེད། རྣམ་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོད་ཀྱང་རྩལ་ཅམ་ཡང་འབྲེར་དུ་མེད། ཆེ་འདིའི་
ཕུན་ཆོགས་གཞན་ལྟ་ཅི། རང་གི་ལུས་འདི་ཉིད་ཀྱང་མལ་དུ་ཅམ་གྱིས་བཞག་
ནས་ནམ་ཞེས་གཅིག་ཕུ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་འགོ་བའི་ཆོ། པན་པ་ནི་དམ་
བའི་ཆོས་ལས་གཞན་མི་འདུག་སྟམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམ་སྟེ། ངེས་པར་ད་ལྟ་
ཉིད་ནས་ཆོས་འབའ་ཞིག་བྱ་བར་ཐག་གཅད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ངན་འགྲོའི་སྐྱུ་ག་བསྐལ་བསམ་པ་ནི། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་
གྱིས། རབ་དུ་ཆ་ཞིང་གང་བ་ཡི། །དཔྱལ་བ་ཉི་མ་གཅིག་བཞིན་དན། །བཀྲེས་
སྐྱོམ་དག་གིས་རིང་བ་ཡི། །ཡི་དྲགས་དག་ཀྱང་དན་པར་བྱ། །ཚོངས་པའི་
སྐྱུ་ག་བསྐལ་རབ་མང་བའི། །བྱོལ་སོང་བལྟ་ཞིང་དན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ངན་འགྲོའི་སྐྱུ་ག་བསྐལ་བསམ་དགོས་ཏེ། མ་བསམས་ན་དེའི་རྒྱ་ལས་
མི་ལྟོག་ཅིང་། དེ་མ་ལོག་ན་ནི་སྐྱུ་ག་བསྐལ་སྤྱོད་བ་ལས་མ་འདས་པས་སོ། །

དེས་ན་ངན་འགྲོའི་སྐྱུ་ག་བསྐལ་བསམས་ན་དེ་ལ་སྐྱུ་ག་པ་འབྱུང་ཞིང་
བྱུང་ན་དེའི་རྒྱ་ལ་འཇོམ་པ་འོང་བས་དེ་སྒྲོག་པའི་ཐབས་སྐྱབས་འགོ་སོགས་

ལ་འབད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མང་བས་ན་བསམ་ཚུལ་ནི། དེ་
ལྟར་འཆི་བ་ཞིག་ངེས་པར་འོང་ལ། ཞི་བའི་འོག་ཏུ་རྒྱན་ཆད་ནས་མི་འགོ་
བས་འགོ་བ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་སྦྱེ་བ་ལེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་དགོ་
བའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་འགོ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱིས་ངན་འགོར་སྦྱེ་བར་ངེས་
པས། བདག་གིས་ནི་ངན་འགོའི་རྒྱ་མི་དགོ་བ་རྒྱལ་པོའི་བང་མཛོད་ལྟར་མང་
དུ་བསགས་ཤིང་གསོག་བཞིན་པར་འདུག་ལ། བདེ་འགོའི་རྒྱ་དགོ་བ་གདེང་
ཁེལ་སྒྲ་གཅིག་གྱུང་བསགས་པ་མི་སྒྲང་། དེས་ན་ངན་སོང་དུ་སྦྱེ་བ་ལས་
འོས་མི་འདུག་པས། དེར་སྦྱེས་པའི་ཆེ་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱོད་ཚུལ་ནི་གཞན་གྱི་
སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་པར་བལྟ་བ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་ཁ་སྤྱིར་བལྟས་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱད་
ཐོག་ཏུ་ཁེལ་དཀའ་བས་ན། སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་བར་བསམ་
པར་བྱའོ། །

འདི་ལ་གསུམ། དཔྱལ་བ། དུད་འགོ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསམ་
པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆ་དཔྱལ་འཁོར་བཅས་དང་། གང་དཔྱལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་
བསམ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱིར་དཔྱལ་བ་ནམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་
དགོས་པ་མིན་ནའང་། འདིར་རིམ་པར་བསྒྲོམས་ན་སྤྱོད་བ་ཐོན་པ་ལ་བྱུང་ཆེ་
བས་དེ་ལྟར་དུ་བསམ་པ་ནི། ཆ་དཔྱལ་བ་རྒྱད་ཀའི་འོག་ཐམས་ཅད་ལྷགས་

བསྐྱེད་པ་གྱིས་གཞི་ལོགས་ལྷགས་བསྐྱེད་པ་གྱི་ར་བ། སྙེང་ལོག་ཕྱོགས་
འཆ་མས་ཐམས་ཅད་དུ་མེ་ལྷེ་འབར་བས་བྱབ་པར་མཆུངས་པས། དེ་འདྲ་
ཞིག་གི་ནང་དུ་རང་ཉིད་ད་ལྟ་སྐྱེས་པར་མོས་ཏེ། བརྒྱད་གྱི་དང་པོ་ཡང་སོས་
ནི། དཔྱལ་བ་དེར་སྐྱེས་པའི་ཆེ་རང་དང་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་དེར་
ཆོགས་ཏེ་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་ཞེ་སྤང་དག་པོས་མཆོན་ཆ་སྒྲ་
ཆོགས་བསྒྱུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལུས་ཆལ་བ་དུ་མར་སོང་སྟེ་ས་ལ་འབྱེལ་
ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཕྱོད་བ་ན། ནམ་མཁའ་ལས་བྱེད་ནམས་ཡང་སོས་པར་
གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་བྱུང་བ་དང་། ཡང་སྤར་བཞིན་སོས་ཏེ་པན་ཚུན་མཆོན་
བསྒྱུན་པ་སོགས་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཕྱོད་བར་བསམ། ཐིག་ནག་
ནི། དེ་ནས་བློས་པས་དཔྱལ་བའི་སྤང་མ་དག་གིས་བབྱང་ནས་ས་གཞི་ལ་
གན་རྒྱལ་དུ་བསྐྱེལ་ཏེ་ལུས་ལ་ཐིག་བརྒྱད་སོགས་བཏབ་ནས་མཆོན་རྣམས་
པོས་དེ་བཞིན་དུ་གཤེགས་པར་བྱེད། བསྐྱེད་འཛོམས་ནི། ཡང་བློས་པས་
དཔྱལ་སྤང་ནམས་གྱིས་རིར་ལུག་སྤང་སེང་གའོང་ལྟ་བུའི་རི་གཉིས་བརྒྱབ་
པའི་བར་དུ་བརྟུག་ནས་བཙིར་བས་དབང་པོའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་བྲག་གི་
རྒྱན་དམར་ཆལ་གྱིས་འབབ་པར་བྱེད། དུ་འབོད་ནི། ཡང་བློས་པས་ལྷགས་
གྱི་ཁང་བ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེབ་པ་ན་སྒོ་དབྱེར་མེད་དུ་འགྲིག་སྟེ་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་མེ་
ལྷེ་འབར་བས་བསྐྱེད་ཅིང་ད་འཕྱོགས་ཡང་མི་འདུག་སྟམ་ནས་དུ་འབོད་སྤང་

སྒྲུང་བྱེད། རུ་འབོད་ཆེན་པོ་ནི། ཡང་བློས་པ་ན་ལྷགས་ཁང་ཉིས་རིམ་དུ་ཆུད་
 དེ་སྒྲུ་མ་བཞིན་བསྐྱེད་ཅིང་། ལྷགས་ཁང་ནང་མ་ནས་ཐོན་སྲིད་ཀྱང་སྤྱི་མ་
 ནས་མི་ཐོན་པའི་དབང་གིས་རུ་འབོད་ཆེན་པོ་བྱེད། ཆ་བཞི། ཡང་བློས་པ་ན་
 སྒྲུང་མས་ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་མེ་འབར་བས་འཕོང་ནས་སྤྱི་བོའི་བར་དུ་
 སྤྱག་པས་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་འབར་བ་དང་ཁྱོ་ཆུ་ཁོལ་མའི་ནང་དུ་འཆོད་
 པར་བྱེད། རབ་རུ་ཆ་བཞི། ཡང་བློས་པས་སྒྲུང་མ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་རུ་འབར་
 བའི་གསལ་ཤིང་ཅེ་གསུམ་པས་འཕོང་ནས་སྤྱག་སྤྱི་ཅེ་མོ་དབྱས་མ་སྤྱི་བོ་
 དང་གཡས་གཡོན་གཉིས་སྤྱག་པ་ནས་ཐོན་པ་དང་། ལྷགས་བསྐྱེད་སེལ་
 མོས་ལྷས་ལ་སྒྲུམ་བྱ་ལྟར་དཀྱེ་ཞིང་ཁྱོ་ཆུ་ཁོལ་མའི་ནང་དུ་ཀེང་རུས་ལ་སྤྱག་
 གི་བར་འཆོད་པར་བྱེད། མནར་མེད་ནི། ཡང་བློས་པས་སྤྱོད་སེལ་བཞི་ནས་
 མའི་ཤྱགས་འོང་ནས་འཆོག་སྤྱི། ཤྱ་རྒྱས་རུས་པ་རྣམས་བཞེགས་ནས་མར་
 མའི་སྤྱིང་པོ་བཞིན་དུ་ལྷས་ཐམས་ཅད་མེ་ལྷེ་འབར་བས་བྱུང་ཅིང་། སྤྱི་སྤྱགས་
 འདོན་པས་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ཅ་མ་དང་། གཞན་ཡང་ལྷགས་ཀྱི་བྱ་
 ལུམ་འབར་བ་ཁར་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་དཔག་མེད་སྤྱིང་བ་
 རྣམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་པའི་ཆུ་ལ་ཀྱིས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་འཛིགས་
 བྱུམ་བྱུམ་པ་ཞིག་འོང་བར་བྱ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་ཡང་རྒྱན་བྱང་དུ་
 ཅ་མ་མ་ཡིན་པར། མའི་ལོ་ལྷ་བཙུ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ཉིན་ཞག་

གཅིག་ །དེ་སྤྲུལ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ནི་
རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པའི་ཆེ་ཆད་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་པ་ལ་ཞག་གཅིག་
དེ་སྤྲུལ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ནི། ཡང་
སོས་པའི་ཆེ་ཆད་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་མི་ལོ་བརྒྱ། ཉིས་བརྒྱ། བཞི་བརྒྱ།
བརྒྱད་བརྒྱ། ཉྱེད་དུག་བརྒྱ་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ལོ་ཉྱེད་། ཉིས་ཉྱེད་།
བཞི་ཉྱེད་། བརྒྱད་ཉྱེད་། བློ་དུག་ཉྱེད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་སྤྲུལ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པ་
ནས་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་པའི་བར་གྱི་ཆེ་ཆད་ཡིན་ལ། ལྷའི་ཆེ་དེ་དག་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཐིག་ནག་ནས་ཆ་བའི་བར་གྱི་ཞག་གཅིག་རེར་བྱས་ནས་
ལོ་ཉྱེད་ནས་བློ་དུག་ཉྱེད་གི་བར་ཐུབ། རབ་ཏུ་ཆ་བ་བར་བསྐལ་བྱེད་དང་
མནར་མེད་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་སྤྲུག་བསྐལ་སྟོང་བའི་ཚུལ་
བསམ་ཞིང་། དཔྱལ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་ཆེ་ཐུང་ཤོས་ཡང་སོས་པའི་ཆེ་
ཆད་ནི་ལོ་ཁྲི་བཞི་གཅིག་གཅིག་ཐེར་འབྲུལ་ཆེན་པོ་དུག་ཐེར་འབྲུལ་གཉིས་ཏེ།
ལྷག་མ་རྣམས་བརྒྱད་འགྱུར་གྱིས་རིང་བས། ད་ལྟ་མེ་ལྷག་ལྷ་བྱས་ཆ་བའི་
སྤྲུག་བསྐལ་རྒྱན་ཐུང་དུ་བྱང་བ་ཅམ་ཡང་མི་བཟོད་ན། སྤར་ལྷར་སྤྲུག་བསྐལ་
ཤིན་དུ་ཆེ་ཞིང་རྒྱན་རིང་བ་དེ་རི་ལྷར་བཟོད་སྤུང་དུ་བསམ། དེ་ནས་དཔྱལ་
བ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཅིག་ངོས་བཞི་བཞི་དང་སྟོ་བཞི་ཡོད་ལ།
དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལྷགས་ཀྱི་ར་བས་བསྟོར་ཞིང་དེ་ལ་ཡང་སྟོ་བཞི་བཞི་

ཡོད་པའི་སྒྲིབ་རེ་རེ་ན། མེ་མ་མུར་གྱི་འོབས་སོགས་འཁོར་གྱི་དཔྱལ་བ་བཞི་
བཞི་ཡོད་པ་ལས། སྒྲིབ་ཐད་སོར་མེ་མ་མུར་གྱི་འོབས་དང་དེ་ནས་རིམ་བ་
བཞིན་དུ་རོ་ཐུགས་ཀྱི་འདམ་དང་། སྤྱི་གི་ལམ་སོགས་དང་། ཚུ་མུང་རབ་
མེད་རྣམས་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བྱང་པར་དཔག་མེད་མྱོང་བའི་ཚུལ་བསམ།

གཉིས་པ་གང་དཔྱལ་ནི། གང་དཔྱལ་བརྒྱད་ཀའི་གནས་ཀྱི་འོག་ཁ་
བའི་ཐང་དང་འབྲུག་རོམ། མཐའ་གངས་རིའི་སྤང་བ། ནང་མུན་པས་བྱུང་བའི་
ཁ་བ་རྒྱང་དང་འཐབ་པའི་བྱ་ཡུག་འཚུབ་པར་འདྲ་བས་དེའི་ནང་དུ་རང་ཉིད་
སྤྱེས་ཡང་བསམ། དང་པོ་ཚུ་བྱར་ཅན་ནི། ལུས་ལ་ཁ་བའི་བྱ་ཡུག་ཆེན་པོ་
རྒྱང་གི་ཕྱོགས་ཀྱན་ནས་བཏབ་པས་ཚུ་བྱར་འབྱུང་ཞིང་འཁྱམས་པའི་སྤྱག་
བསྐྱལ་མྱོང་བར་བསམ། ཚུ་བྱར་དོལ་བ་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་གང་ནས་ཚུ་བྱར་
དོལ་ཏེ་རྣག་ཁྲག་སོགས་འཛུགས། །ཨ་ཚུ་བེར་བ་ནི། དེ་ལས་གང་ནས་སྐད་
གདངས་དྲག་པོས་དེ་ལྟར་དུ་འདོན། ཀྱི་རྒྱད་བེར་བ་ནི། དེ་བས་ཀྱང་གང་ནས་
སྐད་ཀྱི་ཕུགས་ནས་གདངས་དེ་སྐད་འདོན། སོ་ཐམ་ཐམ་པ་ནི། སྤར་ལས་
ཀྱང་གང་ནས་སྐད་འདོན་མི་རྒྱས་པར་སོ་ཐམ་ཐམ་བྱེད། ལ་ལྟར་གས་པ་ནི།
དེ་ལས་ཀྱང་གང་ནས་ལུས་ཀྱི་མདོག་སྒྲོན་པོར་གྱུར་ཏེ་ཁ་སྤྲའམ་དུག་ཅུ་
གས། པརྒྱ་ལྟར་གས་པ་ནི། དེ་བས་ཀྱང་གང་ནས་འཁྱུ་དམར་རྒྱ་རེ་བར་
གྱུར་ནས་ཚལ་པ་བཅུ་སོགས་སུ་གས། པརྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟར་གས་པ་ནི། དེ་ལས་

ཀྱང་ཤིན་དུ་གང་ནས་ལུས་གི་མདོག་དམར་པོར་གྱུར་ཏེ་ཁ་བརྒྱུའམ་དེ་ལས་
མང་དུ་གས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དཔག་མེད་ཚྱོད་བར་བསམ། ཡུན་ཆད་ནི།
ཏིལ་གྱི་སྤྱར་མ་གཉིས་བྲེ་བོ་ཆེའི་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་བ་ཞིག་ཏིལ་གྱིས་བྱར་བྱར་
བཀང་སྟེ། ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ནས་ཏིལ་རེ་རེ་བྱང་བས་ཏིལ་དེ་མ་ལུས་པར་བྱད་
པའི་ཡུན་ནི། ཅུ་བྱར་ཅན་གྱི་ཆེ་ཆད་དང་། གཞན་རྣམས་སྤྲ་མ་ལས་སྤྱི་མ་ཉི་
ཤུ་ཉི་ཤུས་རིང་བར་གསུངས་པས། ད་ལྟ་དགུན་གྱི་སྤྱག་པ་ཤིན་དུ་གང་བའི་
ནང་དུ་གཅེར་བྱར་རིང་དུ་གནས་པ་ལྟ་ཅི། ཅུང་བྱད་གནས་ནའང་གང་བའི་
སྤྱག་བསྐལ་བཟོད་དཀའ་ན། སྤྱར་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཆེས་ཡུན་རིང་བ་དེ་རི་
ལྟར་བཟོད་སྟམ་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་བཀར་ནས་བསམ། གཞན་ཡང་དཔྱལ་བ་
གཉིས་གྱི་འཁོར་དང་མའི་ཡུལ་དང་མཆོ་འབྲམ་སོགས་ན་ཉི་ཆེ་བའི་དཔྱལ་
བ་ཐག་པ་དར་གཏུན་དང་ཕྱག་མ་དང་ཀ་བ་དང་ཅིག་པ་དང་སྤྱ་ཆེན་ལ་
སོགས་པའི་དབྱིབས་ཅན་ཡོད་པར་བཤའ་བ་རྣམས་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཡང་
བསམ་མོ། །

གཉིས་པ་དུད་འགོ་ནི། དབྱིངས་ན་གནས་པ་ནི་ཆུ་མཆམས་མན་ཆད་
གྱི་ཁོངས་སུ་འབྱུང་བྱང་བོ་ལྟར་སྤྱངས་ནས་ཡོད་ཅིང་། ཆེ་བས་ཆུང་བ་དག་
བ་ཞིང་ཆུང་བས་ཆེ་བའི་ལུས་འཕྱག་པ་དང་། ལུན་ནག་འཕྱིབ་པོར་རང་གི་
རྐང་ལག་བརྒྱུད་བསྐྱམ་ཅམ་ཡང་མི་མཐོང་ཞིང་གཅིག་གིས་གཅིག་མནན་

གསུམ་པ་ཡི་དྲགས་ནི། འདོད་པའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་
 ཞིང་ཤིན་དུ་ཉམ་ང་བའི་གནས་སུ་སྐྱེས་པར་མོས་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱིའི་སྤྱིབ་པ་ཅན་
 བྱི་བཟའ་བཏུང་གི་རིགས་མི་རྟེན་ཅིང་། གལ་ཏེ་ཆུ་སྐྱུང་དང་སྣོན་ཤིང་འབྲས་
 ལུ་ཅན་སོགས་མཐོང་ནས་རྩར་བྱིན་པ་ན་མཆོན་ཆ་སོགས་པའི་སྤྱང་མས་
 འགོགས་པའམ། ཡང་ན་རྒྱག་ཁྲག་སོགས་སུ་མཐོང་བ་དང་། རང་གི་སྤྱིབ་པ་
 ཅན་ནི་ཁ་ཁབ་མིག་ཅམ་མགྱིན་པ་རྟ་རྩ་ཅམ་སྟོ་བ་ཡུལ་སྟོངས་ཅམ་ཡན་
 ལག་འཇག་མ་ཅམ་དུ་གྱུར་ནས། ཟས་སྒོམ་མི་རྟེན་ཅིང་རྟེན་གྲང་ཁར་མི་
 ཤོང་ལ་ཤོང་ཡང་མགྱིན་པར་མི་ཐར་ཐར་གྲང་སྟོ་བ་མི་ཁིངས། ཟས་སྒོམ་གྱི་
 སྤྱིབ་པ་ཅན་ནི་ཐོས་ཤིང་འབྲས་པ་རྣམས་མེར་འབར་ནས་ཁོང་པ་འཆིག་
 ཅིང་། མི་གཙང་བ་དང་རང་གི་ཤ་ཡང་བཅད་གྱིན་བ་དང་། དབྱར་ལྗེ་བེར་

ཡང་ཆ་ལ་དགུན་ཉི་ཟེར་ཡང་གང་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱོད་ཚུལ་རྣམས་བསམ།
མདོར་ན་ད་ལྟ་རང་བཅས་སྒྲོམ་མེད་པར་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཀྱང་འདུག་དཀའ་ན་
ཡི་དྲགས་ཞིག་ཏུ་སྦྱེས་ནས་བཅས་སྒྲོམ་མི་ཉིད་པའི་བཀའ་སྒྲོམ་གྱི་སྤྱག་
བསྐྱལ་རྒྱན་རིང་དུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་བཟོད་སྟམ་དུ་ཡང་ཡང་
བསམ། དེའི་སྤྱིར་དེ་དག་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ་སྟམ་དུ་བསམ།

གཉིས་པ་སྤྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་ལ་གཉིས། བསྟན་པའི་འདུག་སྒྲོ་
སྐབས་འགྲོ་སྤྱང་བ་དང་། བདེ་ལེགས་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
དད་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི།
གོང་དུ་བཟོད་པའི་ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་རྣམས་ལས་སྦྱོབ་པའི་སྐབས་
ཡང་དག་ཞིག་འཆོལ་དགོས་པར་འདུག་པས། དེ་ནི་ཇི་སྐད་དུ། སངས་རྒྱས་
ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ཏེ། ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟན་འདས་དེ་སྐྱེ་མཆན་དཔེས་སྐྱས་ཤིང་མཐོང་
ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ། གསུང་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་ལྟན་ཞིང་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་དྲི་བའི་ལན་འདེབས་རུས་པ། ཐུགས་
ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཐུགས་རྗེས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་གཟིགས་པ། འཕྲིན་ལས་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་

འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྲུག་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་པན་འདོགས་པ།
 རང་འཇིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་ཞིང་གཞན་སྒྲོལ་བ་ལ་མཁས་པ་
 སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོར་འོས། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་
 རྒྱས་དེ་སྤངས་ཏྟགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྲ་མ་མཛོན་དུ་མཛད་པ་ལས་བྱང་བས་ལྷང་
 གི་བརྗོད་བྱར་བྱུར་པའི་སྤངས་ཏྟགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཏྟགས་པའི་ཆོས་
 དཀོན་མཆོག་རྣམས་སྐྱབས་དངོས་སུ་འོས། ཆོས་དཀོན་མཆོག་དེ་ཡང་སྒྲོབ་
 པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་མཛད་པ་ལ་རག་ལས་
 པས་འཕགས་པ་དེ་རྣམས་སྐྱབས་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་གྲོགས་སུ་འོས་པའི་ཚུལ་
 རྣམས་བསམས་ཏེ། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བན་པའི་སྒོ་ནས་དད་པ་ཤུགས་ཅན་
 གྲ་ཞིང་དཔུང་གཉིན་ཞུ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་དྲུང་དྲུང་བ་ཞིག་བསྐྱེད་པས། དེའི་མཐུས་
 རི་སྐད་དུ། གང་ཞིག་མོས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ། །དེའི་མདུན་ན་ཐུབ་པ་བཞུགས།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱབས་ཡུལ་དེ་རྣམས་ཐུགས་རྗེས་དབང་གིས་མདུན་
 ཀྱི་ནམ་མཁར་མཛོན་སུམ་དུ་བྱོན་བྱང་སྟམ་དུ་བསམས་ལ། ཀྱང་གཉིས་རྣམས་
 ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་
 གི་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་སྟོན་པ་མཛད་དུ་གསོལ། འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །མ་དག་འཁོར་བ་དང་
 ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་སྐྱབས་དངོས་མཛད་དུ་གསོལ།

། ཆོག་ས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་འཁོར་བ་
 དང་ངན་སོང་གི་འདྲིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཟླ་གྲོགས་མཛད་དུ་གསོལ།
 ཞེས་ཉེར་གཅིག་གསུམ་བདུན་སོགས་བརྗོད་ཅིང་འོད་ཟེར་འཕྲོ་སྦྱང་བྱ།
 གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འདྲིག་རྟེན་བའི་
 ལྟ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགོ་ཞིང་དེའི་སྐུ་བརྟན་རྣམས་ལའང་སངས་རྒྱས་དངོས་
 ཀྱི་འདུ་ཤེས། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་འཆེ་སྤང་
 ཞིང་ཆོག་བཞི་བ་ཡན་ལའང་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་འདུ་ཤེས། དག་འདུན་
 ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སུ་སྟེགས་ཅན་ནམ་སྟེགས་གྲོགས་དང་འདྲིས་མི་ཆེ་
 ཞིང་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཅན་ཅམ་ལའང་དག་འདུན་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
 འཛོག་པ་དང་། ཅི་ཟ་ཅི་འབྱུང་གི་ཕུད་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱའོ། །སྐྱབས་སུ་
 སོང་བའི་པན་ཡོན་ནི། ནང་བ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ་དང་། ལས་སྐྱབ་
 འདགས་པ། ཆོག་ས་རྣམས་པར་འབྱུང་བ་སོགས་མང་ངོ་། །

གཉིས་པ་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྦྱང་བ་ནི། དཀོན་མཆོག་ལ་
 སྐྱབས་སུ་སོང་ཡང་ལས་དཀར་ནག་ལ་སྤང་དོར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྦྱང་ན་
 དཀོན་མཆོག་གིས་གྱང་སྒྲོབ་མི་རུས་པས། ལས་དཀར་ནག་ལ་འདོར་ལེན་
 ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་ལ། དག་མི་དགའི་ལས་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་སྤེན་
 རྣམ་གྱངས་མང་ཡང་། རགས་པ་རྣམས་བསྐྱུས་ན་དཀར་ནག་གི་ལས་ལམ་

བཅུ་ཚན་གཉིས་སུ་འདུ་བས། འདི་ལ་གསུམ། ཉག་པོའི་ལས་འབྲས། དཀར་
 པོའི་ལས་འབྲས། དེ་དག་ལ་འཇུག་ཕྱོག་རི་ལྟར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་བཅུ་ལས།
 སློག་གཙོད་ནི། གཞི་རང་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་བསམ་པའི་བྱང་པར་
 དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གང་རུང་གི་སློ་ནས་ཀྱན་སློང་
 གསོད་པར་འདོད་དེ་སྒྱུར་བ་རང་ངམ་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པས་མཆོན་
 དུག་སོགས་ཅི་རིགས་བྱས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མཐར་ཐུག་རང་གི་སློན་དུ་ཤི་བ་
 ན་སློག་གཙོད་ཀྱི་མི་དག་བའི་ལས་ཀྱི་དངོས་གཞི་རྫོགས། མ་བྱེན་ལེན་ནི།
 གཞི་རང་མི་དབང་ཞིང་གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་གསེར་སོགས་ལ་
 དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་ཉོན་མོངས་གང་རུང་གི་སློ་ནས་ཀྱན་སློང་འབྲལ་བར་
 འདོད་དེ་སྒྱུར་བ་ཐབས་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་སྒྲངས་ཏེ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་སློ་སྒྲེས་
 པ་ན་རྫོགས། ལོག་གཡེམ་ནི། གཞི་གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའམ་རང་
 གི་ཉི་དུ་སོགས་བགྱོད་བྱ་མིན་པ་དང་བགྱོད་བྱ་ཡིན་ཀྱང་ཁ་དང་བཤད་ལམ་
 སོགས་ཡན་ལག་མིན་པ་དང་། ཉོན་གྱི་དུང་སོགས་གནས་མིན་པ་དང་བསྟེན་
 གནས་པ་སོགས་དུས་མ་ཡིན་པ་གང་རུང་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་
 གང་རུང་གི་སློ་ནས་ཀྱན་སློང་བགྱོད་པར་འདོད་དེ་སྒྱུར་བ་དེའི་དོན་ལ་
 བཙོན་པས་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀྱི་གཉིས་སྒྲུབ་པ་སོགས་ལས་རྫོགས། རྩུན་
 དུ་སྒྲ་བ་ནི། གཞི་མདོན་ཤེས་སོགས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་

ཉོན་མོངས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཀུན་སྒྲོང་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ནས་སྤྲོ་བར་
འདོད་དེ་སྦྱོར་བ་ལུས་ངག་གང་རུང་གི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་པས་མཐར་ཐུག་
པ་རོལ་བོས་དོན་གོ་བ་ན་རྫོགས། སྤྲོ་མ་ནི། གཞི་གང་ཟག་གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་
དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་ཉོན་མོངས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཀུན་སྒྲོང་དབྱེ་བར་
འདོད་དེ་སྦྱོར་བ་འབྱེད་རུས་ཀྱི་ཆོག་སྤྲས་པ་མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བ་ན་
རྫོགས། ཆོག་རྩལ་ནི། གཞི་མནར་སེམས་སྦྱེ་བའི་གཞིར་གྱུར་བའི་སེམས་
ཅན་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་ཉོན་མོངས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཀུན་སྒྲོང་ངག་
རྩལ་པོ་སྤྲོ་བར་འདོད་དེ་སྦྱོར་བ་པ་རོལ་བོའི་སྦྱོན་བརྗོད་པས་མཐར་ཐུག་
དོན་གོ་བ་ན་རྫོགས། ངག་ཀྱལ་ནི། གཞི་དོན་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་དེར་འདུ་
ཤེས་ཤིང་ཉོན་མོངས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཀུན་སྒྲོང་བྱུང་བྱལ་དུ་སྤྲོ་བར་
འདོད་དེ་སྦྱོར་བ་ངག་ཀྱལ་སྤྲོ་བར་རྩོམ་པས་མཐར་ཐུག་སྤྲས་ཐེན་པ་ན་
རྫོགས། བརྒྱབ་སེམས་ནི། གཞི་གཞན་གྱི་ཞོར་དང་ལོངས་སྦྱོད་ལ་དེར་འདུ་
ཤེས་ཤིང་རང་ཞོར་ལ་ཆགས་སེམས་དང་གསོག་སེམས། གཞན་ཞོར་ལ་རོ་
མུང་སེམས་དང་འཁྱུ་སེམས་རོ་ཆ་དང་ཉེས་དམིགས་ཐེལ་གྱིས་ཞོན་བའི་
ཆོས་ལྟ་ཉོན་མོངས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཀུན་སྒྲོང་བདག་གིར་བྱ་བར་འདོད་
དེ་སྦྱོར་བ་རང་ལ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིད་གྱིས་རྩོལ་བས་མཐར་ཐུག་དེར་
སྦྱོན་ཅིང་ཐག་བཅད་པ་ན་རྫོགས། གཞོད་སེམས་ནི། གཞི་ཡིད་དུ་མི་འོང་

བའི་སེམས་ཅན་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་མཆོན་མར་
 འཛིན་པའི་ཞེ་སྒང་། གཞོད་བྱེད་ལ་མི་བཟོད་པ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་བྲན་
 པའི་འཁན་འཛིན། བརྟེན་པ་སོགས་བྱས་ན་སྦྱུང་པའི་འཁྲུ་སེམས། རོ་ཆ་
 དང་ཉེས་དམིགས་བྱིས་ཤིང་པའི་ཆོས་ལྷ་ལྡན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་གང་རུང་
 གི་སྒྲོ་ནས་ཀྱན་སྦྱོང་བརྟེན་གསོད་སོགས་བྱ་བར་འདོད་དེ་སྦྱོར་བ་དེ་བྱེད་
 པར་ཅུལ་ཞིང་མཐར་ཐུག་དངོས་སུ་རུས་ན་བྱེད་པར་ཐག་བཅད་པ་ན་
 རྫོགས། ལོག་ལྷ་ནི། གཞི་དཀོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་ལྷ་བྱ་ཡོད་པའི་དོན་
 ལ་མེད་པར་འདུ་ཤེས་ཤིང་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གང་རུང་གི་སྒྲོ་ནས་ཀྱན་
 སྦྱོང་སྦྱར་བ་འདེབས་པར་འདོད་དེ་སྦྱོར་བ་བསམས་པ་ལྟར་མེད་པར་ཐག་
 བཅད་པ་ན་ལོག་ལྷ་ནི་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཚུལ་ནམས་གསུམ། དེ་
 དག་ནང་གསེར་གྱི་ལྷ་ཡང་ནི། ལུས་ངག་གི་བདུན་སྡེ་མ་སྡེ་ལྷེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་
 གསུམ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི། སྤྱིར་སྦྲུམ་དཀོན་མཆོག་པ་མ་སོགས་ལ་པན་གཞོད་
 གང་བྱས་ཀྱང་ཞིང་གི་སྒྲོ་ནས་སྦྱོབས་ཆེ། བསམ་པ་ཤུགས་དག་ཅིང་རྒྱན་
 རིང་པོར་བྱས་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱེད་གསོད་དང་སེམས་ཅན་མང་
 པོའི་དོན་དུ་བྱས་པ་སོགས་བསམ་པའི་སྒྲོ་ན་སྦྱོབས་ཆེ། མཆོད་སྦྱིན་ནམ་
 དག་དང་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་སོགས་དངོས་པོའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱོབས་ཆེ། སྤྱིར་
 སྦྱོམ་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ལས་ལྡན་པས་བྱས་པ་ནི་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་

སྟོབས་ཆེ་བའི་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་རི་ལྟ་བུ་
ཡིན་པ་ནི། ས་བོན་སྣ་ཚོགས་བཏབ་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འཆོལ་བ་ལྟར། རྟིག་
པ་ཤིན་ཏུ་ལྷེ་བས་ནམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་དཔྱལ་བ། འབྲིང་གིས་ཡི་དྲགས།
ཆུང་དུས་དུད་འགོར་སྟེ། རྩ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་སྟོག་གཙོད་གྱིས་ཆེ་བྱང་།
མ་གྱིན་ལེན་གྱིས་ལོངས་སྟོང་དབུལ། ལོག་གཡེམ་གྱིས་ཆུང་མ་བསྐྱར་དུ་
མི་བཏུབ། རྩན་གྱིས་མི་ཁ་སྤང་། སྤ་མས་མཛའ་བཤེས་ཅུང་། ཆོག་རྩབ་
གྱིས་མི་སྟན་པ་ཐོས། ངག་བྲལ་གྱིས་ཆོག་མི་བཙན། བརྟམ་སེམས་གྱིས་རེ་
བ་མི་འགྱུབ། གཞོད་སེམས་གྱིས་འཛིགས་སྒྲག་ཆེ། ལོག་ལྟས་ཡང་དག་པའི་
དོན་ལ་ཆོངས། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡང་རིམ་བར་སྐྱར་ཏེ། གང་དུ་སྟེས་པ་
དེར་བཟའ་བཏུང་རང་སྟན་གྱི་རུས་པ་ཉམས། ལོ་འབྲས་ཅུང་ཞིང་སྟོན་མི་
རུས། འདམ་རྩབ་མང་། འཛིགས་སྒྲག་ཆེ། ས་སྟོགས་མི་སྟོམས་ཤིང་བཀོད་
དགའ་སྟོང་དུམ་དང་ཆེར་མ་དང་རྩོ་སོགས་མང་། སྟོན་ཤིང་ལ་འབྲས་བུ་མི་
ཆགས། ཐུན་ཚོགས་འགྲིབ། དག་གཞོན་གྱིས་འཆོ། བཟང་ངན་གོ་སྟོག་པར་
འགྱུར་བ་ལ་སོགས་བསམ།

གཉིས་པ་དཀར་བོའི་ལས་ལམ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མི་དགེ་བ་
བཅུ་གོ་སྟོག་པ་ནི་དགེ་བ་བཅུ་ཡིན་ལ། དགེ་བའི་ལས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་
གསུམ་གྱིས་ནམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་རིམ་བ་བཞིན་དུ་མ་འདོད་ལྟ་གོང་མའི་

ལྷར་སྒྱེ། རྒྱ་མཐུན་ནི་ཆེ་རིང་བ་སོགས་དང་། བདག་འབྲས་ནི་སྒྲན་མཐུ་ཆེ་
 བ་སོགས་སྒྲར་ལས་སྒྲོག་སྟེ་སྒྲར་བ་འབྲུང་བའི་ཚུལ་བསམ། སྒྲིན་པ་ལྟ་བུ་
 གཞི་ནས་མཐར་ཐུག་གི་བར་དགོ་སེམས་ཁོ་ནས་ཟེན་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་དཀར་
 བའི་ལས་དང་། སྒོག་གཅོད་ལྟ་བུ་དེ་དག་སྒྲིག་སེམས་ཁོ་ནས་ཟེན་པ་ནི་གཅིག་
 ཏུ་ནག་པའི་ལས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་པའི་དབང་གིས་ལས་ནག་ལ་
 རྣམ་སྒྲིན་དཀར་བ་དང་ལས་དཀར་ལ་རྣམ་སྒྲིན་ནག་པ་ནི་འདྲེས་མའི་ལས།
 འཕེན་བྱེད་དགོ་བས་འཕངས་ལ་རྫོགས་བྱེད་མི་དགོ་བས་རྫོགས་པ་དང་མི་
 དགོ་བས་འཕངས་ཤིང་དགོ་བས་རྫོགས་པ། སྒྲོང་བར་ངེས་པ་སྒྲོང་བར་མ་
 ངེས་པ་ཆེ་འདི་ལ་སྒྲོང་བ་བྱེ་མར་སྒྲོང་བའི་ལས་ཀྱི་བྱེད་པར་རྣམས་
 བསམས་ནས་སྒྲང་དོར་བྱེད་འདོད་བསྐྱེད་ཅིང་དབྱེད་སྒྲོམ་བྱ། བྱེད་པར་རྣམ་
 མཐེན་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་ས་ཆོད་ཆེ་བས། ཆེ་ཁ་དོག་རིགས་དབང་ཐུག་ཆིག་
 བཅོན་པ་དབང་ཆེ་བ་སྒྲེས་པ་ཡིན་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་སྟེ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཡོན་
 ཏན་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ། གཞན་གྱི་སྒོག་སྒྲོབ་པ།
 རྟེན་ལ་མར་མེ་འབྲུལ་བ་ལ་སོགས་རྒྱ་བརྒྱད་བསྒྲུབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་འབྲུག་སྒྲོག་རིམ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞན་ཤེས་ནས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲོ་ནས་དགོ་སྒྲིག་
 ལ་སྒྲང་དོར་ལེགས་པར་བྱ། དེ་ལྟར་བྲས་ཀྱང་བག་མེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་

པའི་དབང་གིས་ཉེས་པ་བྱུང་བ་ལ་འཇིགས་པས་ཡིད་སྒོང་སྒོང་བོར་བྱུར་པ་
ན། དཀོན་མཆོག་གི་ཉེན་གྱི་བྱུང་དུ་སྐྱབས་འགོ་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
སྒོམ་པ་ཉེན་གྱི་སྟོབས། སྒར་བྱས་གྱི་སྡིག་པ་ལ་འགྲོད་པ་སུན་འབྲེན་པའི་
སྟོབས། ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པ་སྦྲར་ལྡོག་པའི་སྟོབས། ལྷག་འཆ་ལ་ཞིང་ཕྱང་པོ་
གསུམ་པ་འདོན་པ་སོགས་གཉེན་པོ་ཀུན་དུ་སྦྲོད་པའི་སྟོབས་རྣམས་ཉམས་
སྟེ་ལེན་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སྒོ་སྦྱོང་བ་ནི། ལམ་སྒྲོན་
ལས། སྲིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་སྤྲོགས་ཞིང་། །སྡིག་པའི་ལས་ལས་སྡོག་བདག་
ཉིད། །གང་ཞིག་རང་ཞི་ཅམ་དོན་གཉིར། །སྦྲེས་བྱ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཉམས་སྟེ་ལེན་པ་ལ། གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་ཉམས་སྟེ་སྒྲངས་
པས་ངན་འགོ་ལས་ཐར་བ་ཞིག་བྱུང་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི། །ལས་ཉོན་
གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་ཉིང་འཆ་མས་སྦྱོར་བའི་བཅིངས་པ་
ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་བ་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་པས་འདི་ལ་གཉིས། ཐར་བ་དོན་
གཉིར་གྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ།
དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷག་ཀུན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསམ་པ་དང་། ཉེན་འབྲེལ་
བཙུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷག་བསྐྱེལ་འཁོར་
བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་མོ། །དང་པོ་ལ་

གསུམ། ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསམས་པ་གོང་དུ་སོང་བས་ན་མི་དང་བདེ་
འགྲོ་གཞན་གཉིས། རིགས་དྲུག་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསམ་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་པ་འདི་སྐྱེ་ག་ན་འཆི་
སོགས་སྤྱག་བསྐྱལ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་
སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་མངལ་སྐྱེས་ལ་མཆོན་ན། མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྐྱར་
ནས་བཅལ་བ་ལ་ཐུག་གི་བར་མས་བཟའ་བརྟུང་ཏེ་ཅང་ཆ་བ་དང་གང་བ་
བསྟེན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཆ་གང་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། འཆོང་བ་དང་བརྒྱགས་
པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་སྤྱག་བསྐྱལ་སྒྲ་ཆོགས་སྟོང་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཞག་ཕྱེད་
དང་སུམ་བརྒྱ་སྤྱག་ཅམ་སོང་བ་ན། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་གིས་མགོ་བོ་ཐུར་དུ་བསྟན་
ནས་ཕྱིར་བཅའ་བའི་ཆེ་མངལ་སྒྲོར་བཅོར་བ་དང་། བཅས་ནས་སྟན་ལ་བཞག་
པ་དང་གཞན་གྱིས་ལག་ཏུ་སྐྱངས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ཆ་ཞིང་རྩལ་པའི་སྤྱག་
བསྐྱལ་སྒྲ་ཆོགས་སྟོང་བའི་ཚུལ་བསམ། ག་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི། བཙུན་དང་
བའི་སྐྱབས་ཀྱི་མདངས་སྟོབས་ཉམས་ནས་ལུས་རྒྱུད་སྐྱེད་ཀྱང་སོ་ཐོན་འགྲོ་
འདུག་དཀར་མིག་མི་གསལ་བ་སོགས་འཆི་བ་ལ་སྟོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ།
ན་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི། ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་ལུས་སེམས་གདུངས་ཤིང་
བས་སྒྲོམ་སྐྱེད་དུ་མི་བརྟལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ། འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་
ནི། ཐུན་པ་སོགས་ཀྱིས་བོར་ཏེ་བཟག་མདངས་ཉམས། ཁ་སྐྱམས། མཚུ་

བརྗེས། ལྷ་ཞོམས། མི་གདོང་མོར་སོང་། གཉེན་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་
ནས་སྒྲེ་སྤྲལ་འདོན་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོངས་སྤྱོད་ལུན་ཆོག་པ་རྣམས་དང་
ལུས་འདི་ཉིད་ཀྱང་མལ་དུ་བཞག་ནས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འཆི་དགོས་པའི་
སྤྲལ་བསྤལ། མི་སྤྲལ་བ་དང་འཕྲད་པ་ནི། དག་དང་འཕྲད་པའམ་གཏམ་ངན་
ཀྱིས་འཛིགས་པ་སོགས་ལས་སྤྲལ་བསྤལ། སྤྲལ་བ་དང་བྲལ་བ་ནི་འཕངས་
ཤིང་སྤྲལ་པའི་གཉེན་སོགས་དང་བྲལ་བ་ལས་སྤྲལ་བསྤལ། འདོད་བ་བཅའ་
ཏེ་མ་ཉིད་པ་ནི། རང་གི་འདོད་དོན་བསྐྱབས་ཀྱང་མ་བྱུང་བས་སྤྲལ་བསྤལ་
འབྱུང་བའི་ཚུལ་རྣམས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་བསམ་མོ། །

གཉིས་པ་བདེ་འགྲོ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་སྤྲལ་བསྤལ་ནི། ལྷ་མིན་རྣམས་
སྤྱི་དཔལ་འབྱོར་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྲལ་དོག་ལ་བཞེན་ནས་འཐབ་ཅིང་ཚོད་
པའི་སྤྲལ་བསྤལ་དང་བཅས། ལྷའི་ནང་ཆོན་འདོད་ལྷ་རྣམས་འཆི་བར་ཉེ་བའི་
ཆོ། ལུས་ཀྱི་བཀྲག་མདངས་ཉམས་པ་སོགས་འཆི་ལྷས་ལྷ་དང་ལུས་ཀྱི་འོད་
ཆུང་བ་སོགས་ཉེ་བའི་འཆི་ལྷས་ལྷ་བྱུང་བར་རིག་ནས་སྤྲལ་བསྤལ་བ་
སོགས་དང་བཅས། གོང་སའི་ལྷ་རྣམས་སྤྲལ་བསྤལ་རགས་པ་མེད་ཀྱང་གནས་
པ་དང་འཆི་འཕོ་བ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྤྲལ་བསྤལ་
དང་བཅས་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསམ།

གསུམ་པ་རིགས་སྤྲལ་ལུན་མོང་བའི་སྤྲལ་བསྤལ་ནི། འཁོར་བ་ལས་

མཐར་ཕྱིན་ཆོངས་པར་གྱུར་ཀྱང་སྦྲར་བཞུགས་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ནི་འགྱུར་བའི་
 སྐྱུག་བསྐྱལ། སྐྱེ་གན་འཆི་བཞི་ནི་གྲུབ་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ། མ་འབྲས་ཆ་བའི་
 སྐྱུག་བསྐྱལ་ཆེར་སོང་བ་ལྟ་བུ་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ། ཕྱིན་ནས་ངལ་
 བ་ན་བསྐྱད་པས་བདེ་བར་སྦྲང་ཡང་བསྐྱད་དག་ན་སྦྲར་ན་བ་ལྟ་བུ་འགྱུར་བའི་
 སྐྱུག་བསྐྱལ། འབྲུགས་པའི་སྐབས་སུ་ཚུད་པ་ཞིག་དེ་ལས་མ་ཐར་བར་དུ་འགྱོ་
 བའི་སྐབས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཡིན་ལ། མདོར་ན་ཉེར་
 ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་སྦྲངས་ཕྱིན་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་འདྲན་
 པ་ལས་འོས་མེད་སྟུམ་དུ་བསམ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་
 གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉེར་ལེན་ནི་འདུན་པ་དང་འདོད་
 ཆགས་ལ་ཟེར་ཞིང་། མ་འོངས་པའི་ཕུང་པོ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་དང་ད་
 ལྟའི་ཕུང་པོ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་འགྱུར་
 པས་རྒྱུ་ལྟེ་སྒྲོ་ནས་དང་། ད་ལྟའི་ཕུང་པོ་ལ་བཏེན་ནས་ཀྱང་ཕུང་པོ་ཐོབ་འདོད་
 ཀྱི་འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་འདྲན་པས་འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་བཏགས་པ་སྟེ།
 དེ་ལྟར་གཅིག་ལས་གཅིག་འབྱུང་བའི་རྩ་ལ་གྱིས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་
 རྩ་ལ་བསམ། གཞན་ཡང་འཁོར་བ་ན་པ་བུ་དང་བུ་པར་འགྱུར་ཞིང་དབང་ཆེ་
 བ་རྩུང་བ་དང་རྩུང་བའང་ཆེ་བར་འགྱུར་ལ། དག་གཉིན་གོ་བསྒྲིག་སྟེ་འགྱུར་
 བ་སོགས་ངེས་པ་མེད་པས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་གཏན་མི་འདུག་སྟུམ་དུ་སྤྱོད་

བ་མ་ཐོན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་ནི། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་
སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་མི་འདོད་ན། དེའི་རྒྱ་ངོས་བཟུང་ནས་
སྤོང་དགོས་པས་རྒྱ་གང་ཡིན་ན། འདི་ལ་ལས་ཉོན་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་
གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སེམས་རྒྱད་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་གི་སྤང་
ནས་འཇོག་ཅིང་རྣམ་གྲངས་མང་ཡང་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྟ་བུ་དང་
ལྟ་མིན་ལྟར་འདུ་བས་དེ་དག་རང་རྒྱད་ཀྱི་སྤང་དུ་ངོས་བཟུང་ན། འདོད་ཆགས་
ནི་རང་ཉིད་གང་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པས་ལྟ་བུ་
དང་རིག་པ་སོགས་མོངས་སྤྱོད་འདོད་ཀྱི་སྒོ་དུང་དུང་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས།
ཁོང་ཁོ་ནི། དག་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་མནར་སེམས་རྩ་བ་པོས་ཞེ་སྤང་
སོལ་མེ་རྒྱང་གིས་སྤར་བ་ལྟ་བུ་ལམ་ལམ་སྐྱེ་བའི་ཉོན་མོངས། ང་རྒྱལ་ནི།
འཇིག་རྟའི་དབང་གིས་རིགས་ཤོར་ཡོན་ཏན་མོངས་སྤྱོད་སོགས་ལ་བརྟེན་
ནས་གང་ཟག་འདིས་བདག་གི་བ་སྤྱི་ཆ་ཅམ་ཡང་མི་བདོ་སྟམ་དུ་རང་ཉིད་
ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས། མ་རིག་པ་ནི།
ལས་འབྲས་དང་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་བསྐྱེབ་ཅིང་མི་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
ཉོན་མོངས། ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི། དཀོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་
སོགས་ཡོད་དམ་མེད་བདེན་ནམ་མི་བདེན་སྟམ་ནས་དོན་མི་འབྱུར་དུ་

དོགས་པའི་ཉོན་མོངས། འཇིག་ལྷ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྟེང་ནས་ང་དང་
 ངའི་ཞེས་རང་དབང་བའི་བདག་ཏུ་འཇིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན།
 མཐར་ལྷ་ནི། འཇིག་ལྷས་བབྱང་བའི་བདག་དེ་རྟག་པ་ཐེང་བུག་ཏུ་ལྷ་བའམ་
 འདི་ནས་སྤྱི་མར་ཉིང་འཆམས་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་ལྷ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་
 མོངས་ཅན། ལྷ་བ་མཆོག་འཇིན་ནི། འཇིག་ལྷ་སོགས་ལྷ་ངན་གསུམ་གང་
 རུང་དང་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་ཕུང་བོ་ལ་དམིགས་ནས་མཆོག་ཏུ་འཇིན་
 པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན། ཚུལ་བྱིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཇིན་
 གྱི་ལྷ་བ་ནི། རང་གི་སྒྲོ་ངོར་ཚུལ་འཆལ་སྤངས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་། ཚུལ་
 དང་ཆ་བྱད་དང་ལུས་ངག་གི་འཇུག་པ་ངེས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། དེ་དག་
 ལས་བྱུང་བའི་ཕུང་བོ་ལ་དམིགས་ནས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་
 མོངས་ཅན། ལོག་ལྷ་ནི་ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པར་ལྷ་བའམ་སྒྲོད་བཙུད་
 རྣམས་དབང་ཕྱག་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པར་འཇིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་
 ཅན་ནོ། །དེ་དག་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ནམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ན་དང་དུ་
 མི་ལེན་ཅིང་སྒྲོང་བར་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་དེ་དག་གིས་ལས་བསགས་ནས་
 དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཉོན་
 མོངས་པས་བསྦྱེད་པའི་ལས་ལ་སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ལུལ་ལ་གཡོ་ཞིང་

བསྐྱེལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་པ་ནི་སེམས་པ་དེས་ཀུན་ནས་སྤངས་པའི་ལུས་
ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འབྲུག་པའི་སེམས་པ་ཡིན་ཞིང་། འཕེན་བྱེད་
གྱི་ལས་གསོག་པ་པོ་སོ་སྟེ་རྣམས་ཡིན་ལ། ལས་དེ་ལ་བསོད་ནམས་དང་
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ།

དང་པོ་ནི། འདོད་ཁམས་གྱི་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་སོགས་དགེ་བའི་ལས།
གཉིས་པ་ནི། སློག་གཅོད་པ་སོགས་མི་དགེ་བའི་ལས། གསུམ་པ་ནི་ཁམས་
གོང་མའི་སས་བསྐྱས་པའི་ཞི་གནས་སོགས་བསྐྱོམས་པའི་ལས་སོ། །སྦྱིན་
ཚུལ་ནི། མངོན་པ་ལས། ལས་གྱིས་འཁོར་བར་སྦྱི་གར་དང་། །ཉི་བ་གང་དང་
གོམས་པ་གང་། །སྒྲོན་བྱས་གང་ཡིན་དེ་དག་ལས། །སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྣམས་སྦྱིན་
འབྱུང་། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་། ལས་གྱི་དབང་གིས་འཆི་བ་དང་ཉིང་
འཆམས་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། རྒྱུན་གང་རུང་གིས་འཆི་བ་ན་སྦྱི་དབྱུགས་ཆད་ཀའི་
ཆོ། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གསུམ་ཅི་རིགས་འབྱུང་ལ། འདིའི་
སྐབས་སུ་སྒྲིག་སེམས་མ་སྦྱེས་པ་གལ་ཆེ། སྦྱི་དབྱུགས་ཆད་ནས་ནང་དབྱུགས་
མ་ཆད་པའི་བར་དེར་འཆི་སེམས་སྒྲ་མོར་འབྱུང་བས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་
སེམས་ཁོ་ན་འབྱུང་། སྦྱིར་བཏང་དགེ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་གནད་གཅོད་ཆུང་
ཞིང་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་མི་ལམ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལ། མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་

རྣམས་དེ་ལས་ཕྱོག་སྟེ་འབྲུང་ཡང་དམིགས་བསལ་མ་ངེས། སྟོང་ཁ་ནས་རྣམ་
ཤེས་འཕོས་པ་དང་མཉམ་དུ་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་ལྟར་བར་དོར་འགོ་བ་
གང་དུ་སྟེ་འབྲུང་གི་བྱད་དབྱེ་བས་ཅན་གྱི་བར་དོ་འབྲུབ་པོ། དེར་ཞིག་ཞེ་དགུ་
ཚུན་ཆད་བདུན་སྟག་ཅི་རིགས་པར་གནས་ནས། གང་གི་ཆེ་སྟེ་གནས་སྤྱོད་མ་
བཞིན་དུ་མཐོང་སྟེ་དེར་ཆགས་སྤང་གི་དབང་གིས་ཉིང་འཆ་མས་སྦྱར་བའི་
ཚུལ་རྣམས་བསམ། གཉིས་པ་སྟུག་ཀུན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསམས་པས་
སྟོང་བ་ཐོན་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསམ་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་།
འགའ་ཞིག་ལ་འཆར་བདེ་བས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་ལ།
མ་རིག་པ་ལ་ལས་འབྲས་ལ་ཚོངས་པ་ཡོད་ནའང་གཙོ་བོར་ཡན་ལག་དང་པོ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚོངས་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དཀར་
ནག་གང་རུང་ཞིག་བསགས་ཏེ་ལས་དེའི་བག་ཆགས་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་སྟོང་དུ་བསྒྲོས་པ་ལ་འདོད་སྟོད་སོགས་ཀྱི་སྟོད་པ་དང་དེར་ཆགས་པའི་
ལེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པས། སྟོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མཐུ་ཅན་དུ་
སོང་ནས། རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཕྱི་མར་འགོ་བ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་
ཏུ་ཉིང་འཆ་མས་སྦྱར་བའི་ཆེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྲུབ་པ་
དང་མཉམ་དུ་ཆོར་བ་སོགས་མིང་དང་མེར་མེར་བོ་སོགས་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་དང་སྟེ་བ་ཡང་གྲུབ། དེ་འཕེལ་བས་མིག་ལ་སོགས་པ་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་

རྟེན་འབྲེལ། དེ་ནས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ཏེ་རིག་པའི་རྟེན་
འབྲེལ། དེ་ལས་ཚོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ། སྤང་བོ་ན་ཚོད་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་
ཆ་ནི་ཁ་བ་དང་སྤང་བོའི་རིགས་མ་ཐུན་དོར་བ་ནི་ཤེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ། །དེ་
ནི་ཆོ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཆོ་གསུམ་ལ་རྫོགས་པའང་
ཡོད་དོ། །

བསྐྱུ་ན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དང་། འགྱུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་
གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ནི་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་
བར་ལྡ་འཕངས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ལ། སྤེད་ལེན་སྤེད་ལས་གསུམ་འགྱུབ་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་སྟེ་བ་དང་ཁ་ཤི་གཉིས་འགྱུབ་པའི་འབྲས་བྱར་འདུ་བའི་བྱིར་
རོ། །དེ་ཡང་གང་གིས་འཕེན་ན་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་
དཀར་ནག་གང་རུང་གིས་འཕེན་ཅིང་རི་ལྟར་འཕངས་ན་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་
ཤེས་ལ་ལས་དེའི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཕངས། གང་གིས་
འགྱུབ་ན་སྤེད་པའི་རྐྱེན་དང་ལྡན་པའི་ལེན་པས་འགྱུབ་ལ་དེས་གང་གྲུབ་པ་ནི་
སྟེ་ཁ་གཉིས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་
བཞིན་དུ་ཡང་ཡང་འཁོར་བའི་ཚུལ་བསམས་ནས་ཡིད་སྦྱོར་གས་དྲག་པོས་དེ་

ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་ཤྱགས་དྲག་བསྐྱེད་ཅིང་གོང་འཕེལ་དུ་གཏང་བར་བྱ་
ལ། དེ་ཡང་ངན་འགྲོའི་རྟོན་འབྲེལ་བསམས་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་
བ་དང་། བདེ་འགྲོའི་རྟོན་འབྲེལ་བསམས་ནས་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་
ལ་སྒྲོ་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཐར་བར་བཀོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། འཁོར་བའི་
ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་དེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་སྐྱེས་པ་དེས། ལྷག་
པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་འབད་དགོས་པས། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི། སོ་
ཐར་སོགས་རང་གིས་གང་ཁས་སྒྲངས་པ་རྣམས་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་
མ་ཐོ་བའི་གཙོ་བོ་མི་དགོ་བཙུ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱང་བ་ལ་འབད་ཅིང་།
ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཙོ་བོ་ནི་ཞི་གནས་
དང་ལྷག་མཐོང་གིས་བསྐྱས་པས་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་
དགོས་ཏེ། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་རྣམས་སྤྱན་
འབྱེན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མགོ་མཐོན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་
བོན་སྒྲངས་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱང་
བ་ལ་རང་ངོས་ནས་ཅི་རྒྱས་སུ་འབད་ཀྱང་བག་མེད་སོགས་ཀྱིས་ཉེས་ལྷུང་
བྱུང་ན་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་བཞི་བོ་ཤེས་ནས་བསྐྱང་། ད་དུང་ཡང་ཉེས་པ་
འབྱུང་ན་གྱི་མ་འདི་ནི་རང་གིས་རང་ལ་ངེས་པར་གཞོད་པར་བྱས་པ་སྟེ།

ལས་འབྲས་མི་བསྐྱ་བས་འདི་ལྟར་བྱས་ན་སྤྱི་མར་ངན་འགྲོར་ལྟར་བར་
འགྱུར་དུ་འོང་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་སྟོབས་བཞི་བཤམས་སྟོམ་ལ་རྒྱན་དུ་
འབད་བར་བྱ་སྟེ། ལས་ཉོན་གཉིས་ལས་ཉོན་མོངས་གཙུག་ཡང་ལས་དང་པོ་
བས་ལྟག་བར་ལས་སྐྱབ་སྐྱོང་བ་གནད་ཆེ་བར་མེ་ཉིད་གྱིས་བཤམ་བས་སོ།
།གསུམ་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་བཤམ་སྐྱོ་སྐྱོང་བ་ནི། དེ་ལྟར་འཁོར་
བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་འབད་ནས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་
བར་བྱེད་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། རི་སྐད་
དུ་ལམ་སྟོན་ལས། རང་རྒྱུད་རྟོག་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས། །གང་ཞིག་གཞན་
གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཀུན། །ཡང་དག་ཟད་པར་ཀུན་ནས་འདོད། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་
མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་བ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་བསྐྱབ་
དགོས་པས། དེ་ལ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་དགོས་སོ། །

འདི་ལ་གཉིས། སྐྱོང་བའི་རྟོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱོང་བ་ལ་སྟོབ་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་སྟོ་གང་ཡིན་སྟམ་ན། དེ་ནི་བྱང་
ཆུབ་གྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཙམ་ནས་ཐེག་ཆེན་པར་རྒྱུད་ཅིང་
མ་སྐྱེས་པའམ་ཉམས་ན་ཡོན་ཏན་གཞན་རི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་དེར་མི་རྒྱུད་པའི་
སྤྱིར་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་རྒྱ་བུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སོ།
།འདི་སྐྱོང་བའི་མན་ངག་ལ་གཉིས། རོ་བོ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱལ་སྐྱེས་ཞི་བ་ལྟ་

ནས་བརྒྱད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྦྱོང་ཚུལ་ཏེ། འབྲས་
བྱ་སངས་རྒྱས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་འབྱུང་། དེ་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་
ལས། དེ་སྦྱོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས། དེ་བྱམས་པ་ལས། དེ་བློན་གཙོ་བ་ལས། དེ་
བློན་བློན་པ་ལས། དེ་མར་ཤེས་པ་ལས་འབྱུང་བས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལ་
གཉིས། གཞན་དོན་དོན་གཉིས་དང་། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ།
།དང་པོ་ལ་གཉིས། དེའི་གཞི་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
སྒྲུབ་ལྷན་སྦྱོས་བྱ་ཆུང་འབྲིང་གི་སྒྲུབས་རིམ་ལྷན་འཛམ་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་ནས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་བཏང་སྦྱོམས་བསྒྲོམ་
པ་གནད་ཆེ་བས། དག་གཉིས་བར་མའི་སེམས་ཅན་ཞིག་མདུན་དུ་གསལ་
བཏབ་སྟེ། རྟོག་པ་གང་སྦྱེ་བལྟས་པས་ཆགས་པ་སྦྱེ་ན་འདིས་སྒྲོན་བདག་གི་
དག་མང་དུ་བྱས་ནས་གཞོན་པ་ཡོད་པས་ན་ཅིའི་བྱིར་ཆགས། སྒྲུབ་བ་སྦྱེ་ན་
འདིས་སྒྲོན་བདག་གི་གཉིས་བྱས་ནས་པན་བཏགས་པའང་སྲིད་པས་སྒྲུབ་དུ་
ག་ལ་རུང་སྦྱུང་སྟེ་ཆགས་སྒྲུབ་གི་རྟོག་པ་བཀག་ནས་སེམས་སྦྱོམས་པར་
བསྒྲུབ། དེ་ནས་པ་མ་དང་གཉིས་གཞན་དང་དག་སོགས་ལ་སྒྲུབ་ནས་བསྒྲོམ།
མདོར་ན་དག་གཉིས་གོ་སྒྲོག་སྟེ་གྲུར་བ་དང་འགྲུར་བའང་མང་བས་ན། བདག་
གིས་འདིར་གང་ལ་ནི་ཆགས་ཤིང་སྒྲུབ་པར་བྱ་སྦྱུང་ནས་བཏང་སྦྱོམས་

བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་མར་ཤེས་པ་སོགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་མ་གསལ་བཏབ་སྟེ། མ་འདིས་འཁོར་བ་ཐོགས་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བདག་གི་མ་ཡང་ཡང་བྱས་ཤིང་ད་དུང་བྱེད་པར་འགྱུར་སྟམ་དུ་བསམ། དེ་ནས་པ་དང་གཉིན་གཞན་དང་། བར་མ་དང་། དག་སོགས་ལའང་དེ་ལྟར་དུ་སྒྱུར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱ།

གཉིས་པ་ནི། མ་འདིས་བདག་ལྷན་བ་བཅུའི་བར་དུ་སྟོར་བ་བྱང་ནས་པན་པའི་སྟོང་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྟེན། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་སོག་འདི་བསྐྱེད་པས་དང་པོར་དྲིན་ཆེ། དེ་ནས་བཙས་པའི་ཆེ་འཇམ་པའི་སྟན་ལ་བཞག། །བཙེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་སྟེ། བྱམས་པའི་མིག་གིས་བལྟས། དགའ་བའི་འཇུ་མ་གྱིས་བསུས། སྟན་པའི་མིང་ནས་བོས། །ཤིང་རྩོད་ལ་བཙར། མངར་བའི་རུ་ཞོ་བསྐྱེད། ཟས་ལྟེས་སྟོང་། ལྷབས་ཁས་བྱིས། མི་གཙང་བ་ལག་པས་བྱིས། འཛིགས་པ་ཀུན་ལས་སྐྱབས་པ་སོགས་མདོར་ན་བསམ་སྟོར་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་པན་དཔག་དུ་མེད་པ་བཏགས་པས་དྲིན་ཤིན་དུ་ཆེའོ་སྟམ་དུ་བསམ། དེ་ནས་པ་སོགས་གཞན་ལ་ཁ་སྦྱོས་ནས་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་དྲིན་དྲན་པར་བྱ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཤིན་དུ་དྲིན་ཆེ་བའི་མ་འདི་རྣམས་བདེ་བས་ཤོངས་ཤིང་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྐྱབས་པ་སྟེ་ཆོགས་ཀྱིས་གཟིར་

བས་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་མི་རེ་ན་སྤྱ་ལ་རེ། འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་
པའི་ཁུར་བདག་ལ་མི་འབབ་ན་སྤྱ་ལ་འབབ། དེས་ན་བདག་གིས་འདི་རྣམས་
ཀྱི་དོན་བྱ་དགོས་ན་འང་ཟས་སྒྲོམ་ཞོར་རྩ་ས་སོགས་ཀྱིས་པན་བཏགས་ཀྱང་
པན་དེ་ཅམ་མི་ཆེ་བས། དེས་པར་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་
ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་བསམ། དེ་ནས་པ་སོགས་ལ་
རིམ་གྱིས་དེ་ལྟར་སྒྱུར་ཏེ་བྱིན་གཙོ་བའི་ཚུལ་བསམ།

གཉིས་པ་གཞན་དོན་དོན་གཉིར་གྱི་སྒོ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་བྱམས་པ་ནི། དེ་བསྒྲོམས་པ་ལས་པན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་
བའི་ཚུལ་བྱས་པར་བྱས་ནས། མ་གསལ་བཏབ་སྟེ་མ་གཞན་འདི་བདེ་བ་དང་
འཕྲད་ན་ཅི་མ་རུང་། བདེ་བ་དང་འཕྲད་པར་གྱུར་ཅིག །ཅི་ནས་ཀྱང་བདེ་བ་
དང་འཕྲད་པར་བདག་གིས་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་ཞིང་ངག་ཏུ་ལན་མང་བོར་
བརྗོད་ཅིང་། བདེ་བ་སྣ་ཆོགས་ཡིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱ། དེ་ནས་པ་སོགས་ལ་
རིམ་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་མོ། །

གཉིས་པ་སྦྱིང་རྩེ་ནི། པན་ཡོན་བྱས་པར་བྱས་ནས། མ་གཞན་འདི་སྤྱག་
བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅི་ནས་
ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་བྱའོ། །སྙམ་དུ་བསམ་ཞིང་ལན་མང་དུ་བརྗོད་
ཅིང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིད་ཀྱིས་སྦྱངས། དེ་ནས་པ་སོགས་ལ་དེ་བཞིན་སྦྱོར།

གསུམ་པ་སྟག་བསམ་ནི། བདེ་བས་ཐོངས་ཞིང་སྟག་བསྟེན་གྱིས་
གཟིར་བའི་མ་ཆན་འདི་བདེ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་སྟག་བསྟེན་དང་བྲལ་བ་ཞིག་
ངེས་པར་བདག་གིས་བྱའོ། །སྟམ་དུ་དམ་བཅའ་ཞིང་ལན་མང་དུ་བརྗོད་ལ།
པ་སོགས་ལའང་སྐྱར་ནས་བསྟོམ།

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོབས་སྐྱེད་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་དམ་
བཅའི་དོན་བཞིན་སངས་རྒྱས་ན་མ་གཏོགས་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་
བུས་བསྐྱབ་མི་རུས་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་
ཤྱགས་དག་པོས་སྐབས་འགྲོའི་སྐབས་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དན་
པའི་སྟོན་ནས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་
རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་། ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་
ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ། །སྟམ་དུ་བསམ་ཞིང་ངག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱའོ།
།གཉིས་པ་ཞི་བ་ལྟ་ནས་བརྒྱད་པ་ནི། རང་གཅེས་འཛིན་ལ་སྟོན་དུ་བལྟ་ཞིང་
གཞན་གཅེས་འཛིན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟས་པའི་སྟོན་ནས་སྦྱོང་བ་ལ་དེ་ཡང་མ་
མདུན་དུ་གསལ་བཏབ་སྟེ། སྦྱང་ཐག་པ་ནས་རང་གི་སྣ་བྱག་གི་རྒྱང་སངས་
ཀྱིས་བྱས་པ་དང་མཉམ་དུ་རང་རྒྱད་ཀྱི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་དཀར་
པོའི་རྣམ་པས་རྒྱང་དང་འགྲོགས་ཏེ་སྣ་བྱག་གཡས་ནས་ཐོན། མདུན་གྱི་མ་
དེའི་སྣ་བྱག་གཡོན་པ་ནས་ཞུགས་པས་ལུས་སེམས་ཐམས་ཅད་བདེ་དགེས་

ཁྱེད་སོང་སྒྲུལ་དུ་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཡང་སྒྲུབ་བྱུག་གི་སྒྲུང་རྒྱུ་པ་དང་
མཉམ་དུ་དེའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་ནག་བོའི་རྣམ་པས་
སྒྲུང་ལ་ཞོན་ནས་བྱངས་ཏེ་མའི་སྒྲུབ་བྱུག་གཡས་ནས་ཐོན། རང་གི་སྒྲུབ་བྱུག་གཡོན་
ནས་ཞུགས་ཏེ་སྒྲིང་ཁར་ནག་ཕྱང་དེ་བྱང་བས་དེ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་སོང་སྒྲུལ་དུ་སྒྲིང་རྩེ་བཙུན་པ་སྤྱོད་མར་ཡང་ཡང་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་
པ་སོགས་ལའང་རིམ་གྱིས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སངས་
རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །པ་སོགས་ལ་རིམ་
གྱིས་བསྐྱོམས་པ་ནི་ངེས་པ་བཙུན་པོ་འོང་བའི་ཆེད་ཡིན་པས། བསྐྱེད་སྤྱོད་
ཉམས་སྤྱོད་ལེན་པའི་ཆེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུན་མོང་དུ་དམིགས་པས་
དེ་ལྟར་བསམ་པར་བྱས་ནའང་ལེགས།

གཉིས་པ་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཕྱིན་བྱུག་དང་། བསྐྱེད་བཞི་
ལ་སྤྱོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་མ་
བསྐྱེད་ན་འཆང་མི་རྒྱ་ཞིང་། སྤྱིར་སྤྱོད་པའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་བྱམས་
མགོན་གྱིས་སྤྱོད་པ་རྣམས་བསྐྱེད་ན་ཕྱིན་བྱུག་ཏུ་འདུ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་
འདུ་ཞིང་གངས་ངེས་ཚུལ་ལ། མདོན་མཐོ་དང་། དོན་གཉིས་བསྐྱེད་པ་དང་།
ཐེག་ཆེན། སྤྱད་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། བསྐྱེད་གསུམ་ལ་བསྐྱོས་པའི་
གངས་ངེས་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྐབས་དོན་བསྐྱེད་ཏེ་བཟོད་ན་བྱུག་

ལས། དང་པོ་ནི། གཏོང་བའི་སེམས་པ་དག་གི་དང་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
པའི་ལུས་ངག་སྦྱིན་པ་ལ་འཇུག་བཞིན་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་པ་ནི་སྦྱིན་པའི་
ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བའི་བསྐྱོ་བས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་གོམས་
པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་རོ། །

དབྱེ་ན་ཆོས། མི་འཇིགས། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་གསུམ། ཇི་ལྟར་གཏོང་
ཚུལ་ནི། འདི་ལ་བཏེན་ནས་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་དགོས་
པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དང་པོ་ནས་བདག་གིས་བཏང་ཟིན་པ་ཡིན་པས་བཙུལ་
བ་ལེན་པ་དང་མཚུངས་སོ་སྙམ་དུ་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལེན་པ་པོ་
འདི་རྣམས་བདག་གི་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ལོ་སྙམ་པའི་ཞིང་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་བྱུང་པར་གསུམ་དང་ལྟན་
པའི་སྒོ་ནས་བཞིན་མདངས་གསལ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །

ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ནི། དངོས་སུ་ཆོས་སྟོན་པའམ། སྤང་མའི་ཚུལ་གྱིས་
སྤང་དོར་བསྟན་པ་སོགས་བྱ། མི་འཇིགས་སྦྱིན་པ་ནི། གཞན་རྒྱལ་བོའམ་
དགྲ་དང་མེ་ཆུ་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་ལས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྦྱོབ་
པ་དང་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་སོགས་བྱ། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ནི། བཟའ་
བཏུང་གོས་རིན་པོ་ཆེ་ཏྟ་སོགས་ཅི་རིགས་གཏོང་བར་བཙོན་ཞིང་། རང་གིས་
དངོས་སུ་མི་འགྲུབ་ནའང་ཡིད་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་ཡོངས་སྦྱོང་བའི་དགོ་

ཐམས་ཅད་གང་ལ་གང་འཆམས་ཀྱི་རྣམ་པས་གཏོང་བའི་སྒོ་གོམས་པར་
བྱའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་སྣ་བྱ་གནས་སྤྱང་པར་འགོ་བཙུག་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་
ཡིད་ཀྱིས་གང་དགོས་སུ་སྤྱལ་ཏེ་བཏང་བས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རེ་བ་རྫོགས་པར་
གྱུར་སྟམ་དུ་བསམས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྦྱིན་པར་གསུངས་སོ། །གལ་
ཏེ་གཏོང་བའི་སྐབས་མིན་པའམ། མི་རྒྱས་པ་སྣ་བྱ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དངོས་པོ་
དེ་རྣམས་དགོན་མཆོག་ལ་བསྐྱོས་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་
པོ་འདི་རྣམས་ནི་བདག་གི་དབང་བྱར་ག་ལ་འགྱུར། འདི་དག་སངས་རྒྱས་
བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ་བཅངས་ནའང་
ཐབས་མཁས་ཡིན་པས་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བཤད།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་གཞོད་གཞི་བཅས་ལས་ཡིད་སྤྱིར་ལོག་པའི་སྤྱོད་
སེམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཉེས་སྤྱོད་སྒྲོམ་པ་
དག་བ་ཆོས་སྤྱད། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གསུམ། བསྐྱང་ཚུལ་ལ་ཉེས་སྤྱོད་
སྒྲོམ་པ་ནི། རང་གིས་ཁས་སྤངས་པའི་སོ་ཐར་དངོས་དང་། མི་དག་བཙུ་སྤྱོད་
བའི་སྒྲོམ་པ་རྣམས་བསྐྱང་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཉེས་པས་གོས་མ་གོས་རང་
རྒྱུད་ལ་བརྟག་པར་བྱ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ཉེས་པས་གོས་ན་སྤྱིར་བཅོས་དང་སྟོབས་
བཞིའི་བཤགས་བསྟུམ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

དག་བ་ཆོས་སྤྱད་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་དག་བ་རྣམས་ཡིན་

ལ། དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་འབད་ཅིང་སྒྲ་མ་དང་པ་མ་དང་ནད་
པའི་རིམ་གྱོ་བྱེད་པ། དགོན་མཆོག་དང་། ཆོས་སྤྱོད་བ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་
བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་ཅིང་དགེ་བ་ལ་དགའ་བ་བསྒྲོམ་པ། དགོན་མཆོག་གསུམ་
ལ་མཆོད་ཅིང་དགེ་བ་རྗོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་སྒྲོན་བྱེད་པ། བཤེས་གཉིན་དང་
བག་ཡོད་བསྟན་ཅིང་ཉེས་པ་འཆགས་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་ལ་བརྩོན་པར་
བྱའོ། །

སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དོན་བྱ་བ་བརྟུ་གཅིག་ཏུ་བཤའ་བྱང་དེར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །མདོར་ན་སེམས་ཅན་ལ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་
ཕན་པའི་བྱ་བ་ཅི་རུས་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་ད་ལྟ་ནས་འབད་ཅིང་མི་རུས་པ་
ནམས་སྒྲོན་ཡུལ་དུ་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞོད་བྱེད་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱིས་མི་བརྗོད་ཞིང་
ཆོས་ལ་མོས་པ་ཤིན་དུ་བརྟན་པའི་སེམས་པ་ནི་བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་
ལ་གཞོད་པ་ལ་ངེ་མི་སྦྱུང་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ལེན་དང་། ཆོས་ལ་ཆོས་
སེམས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གཞོད་བྱེད་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་བཟོད་
པ་སྟེ། མ་བཟོད་པར་ཁྱོན་ཉེས་དམིགས་དུ་མ་ཡོད་པས་སོ། །

སྤྱིར་ཡུལ་གང་ལའང་ཁོ་མི་རིགས་ཤིང་། བྱད་པར་གྲོགས་ཆངས་
 བར་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྱོས་ན་དགོ་བ་མང་དུ་
 འཛོམས་པ་སོགས་ཉེས་དམིགས་ཤིན་དུ་ཆེ་བས་ཁོང་ཁྱོད་གཤག་པར་བྱའོ། །
 དེ་ཡང་ད་ལྟ་གཞོན་པ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས། འདིས་བདག་
 ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ནི་གང་གིས་དབང་ཡིན་སྟུང་དུ་བརྟག་གོ། །དེའི་ཆེ་དེ་
 ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་ཁོ་བདག་གཤག་། །
 ཡང་དངོས་སུ་གཞོན་པ་ནི་དབྱུག་པས་བྱས་ལ་བརྟུན་ནས་ཡང་ཞེ་སྤང་
 གིས་ཅད་པས་དངོས་བརྟུན་གང་གི་དབང་བྱས་ཀྱང་གང་ཟག་ལ་ཁོ་མི་
 རིགས་ལ་རྩ་བའི་རྒྱ་ལ་ཁོ་ན་རང་གིས་སྡོན་གཞན་ལ་གཞོན་པའི་འབྲས་བྱ་
 ཡིན་པས་རང་གི་སྡོན་ལས་ལ་ཁོ་རིགས་ཀྱི། གང་ཟག་དེ་ཉིད་ལ་ཁོ་མི་རིགས་
 སོ། །ཡང་གཞན་གྱིས་ངན་སྦྱས་བྱས་པ་མི་བཟོད་སྟུང་ན། དེ་ཙམ་མི་བཟོད་
 བ་དཔྱུལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅི་ལྟར་བཟོད་སྟུང་དུ་བསམ། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་
 ལེན་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་བཙོས་སུ་ཡོད་ན་མི་དགའ་བ་བྱེད་མི་དགོས་ལ་བཙོས་
 སུ་མེད་ན་ནི་མི་དགའ་བ་བྱས་ཀྱང་གཞོན་པ་ལས་མི་པན་པའི་ཚུ་ལ་བསམ།
 གཞན་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོད་ན། དེས་ཡིད་ཐར་པ་ལས་བསྐྱེད། དེག་པ་སེལ།
 སྤྱིག་ལ་འཛོམས། དགོ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་དགའ། གཞན་ལ་སྤྱིང་མེ་སྤྱི་བའི་ཡོན་
 ཏན་ནམས་འབྱུང་བས་སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འབྲ་

བར་འདོད་པའི་གནས་སོ་སྟམ་དུ་བསམ། འདི་ཡོད་ན་རང་གིས་སྡོན་བྱས་
པའི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བྱ་མཛད་ཅིང་། སྤྱག་བསྐྱལ་དེའམ་སེམས་ཅན་གཞན་
གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་དུ་ཡིན་པའི་སློ་སྤྲོད་ཐོག་ནས་འདྲན་པ་
སོགས་ཡོན་ཏན་མང་དུ་འབྱུང་བར་བསམ་མོ། །ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ནི།
དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་ལས་འབྲས་དང་བདག་མེད་གཉིས་སོགས་དང་།
གསུང་རབ་གྱི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྤྱོད་གས་རིས་མེད་པར་བྱེད་པར་མོས་པ་
སོགས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། དགེ་བ་བསྐྱུ་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སེམས་མངོན་
པར་སློ་བ་ནི་བཙུན་འབྲས་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གོ་ཆ། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད།
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་མང་བོའི་དོན་དུ་
ལྟ་ཞོག །སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་དུ་འང་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་པའི་
བར་དཔྱལ་བར་གནས་ཏེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱུ་བ་དགོས་པ་བྱུང་ཡང་བཙུན་པ་
མི་གཏོང་བའོ། །

དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ནི། ཕྱིན་དུག་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་
སློབ་ཅིང་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་ལ་བཙུན་པའོ། །སེམས་ཅན་དོན་
བྱེད་ནི། དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་སྟོན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བཙུན་པའོ། །
བཙུན་འབྲས་གྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་ལ། ད་རུང་ལོང་ཡོད་སྟམ་ནས་ཕྱི་བཞོལ་

བྱེད་པའི་ལེ་ལོ། གནས་སྐབས་ཀྱི་དམན་པའི་བདེ་བ་སྤྲོ་ལ་ཆགས་ཤིང་
གཡེང་བའི་ལེ་ལོ། །དེ་འདྲ་བདག་གིས་མི་རྒྱས་སྐྱམ་ནས་སྦྱིད་ལྷག་པ་དང་
བྱེད་ཀྱང་བ་དང་སྐྱབ་བསྐྱེད་ལ་འཇིགས་ནས་ཁྱུ་པའི་ལེ་ལོ་རྣམས་བྱང་ན་
དགག་པར་བྱའོ། །

ལྷ་བ་ནི། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་མི་གཡེང་བར་གནས་པའི་སེམས་
ཅེ་གཅིག་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལྷས་སེམས་བདེར་
གནས། ཡོན་ཏན་མངོན་གྲུབ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།
ལྷས་སེམས་ཤིན་སྐྱངས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན།

གཉིས་པ་ནི། མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན།
གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །བསམ་གཏན་
གྱི་གཙོ་བོ་ནི་ལྷག་གཉིས་ལས་འདིར་ནི་གནས་བསྐྱོམ་ཚུལ་མདོར་བསྐྱུས་
ཏེ་བསྟན་པ་ལ། བསྐྱོམ་པའི་གནས་ནི། མཐུན་ཁྱེན་རྟེན་སྤྲ་བ། གནས་བཟང་
བ། ས་བཟང་བ་སོགས་ཀྱི་ཡིད་དང་མཐུན་པར། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་འདོད་ཚུང་
ཆོག་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས། སྦྱིར་དམིགས་པའི་ཡུལ་
མང་ཡང་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་དང་ཆོགས་རྗེགས་པ་སོགས་ཀྱི་
དགོས་པ་ཡོད་པས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབ་བརྟན་དམིགས་རྟེན་དུ་བྱ་བ་ནི།
རྟན་བདེ་བ་ལ་སྦྱོར་ལམ་ཚུལ་མཐུན་གྱིས་འཁོད་དེ། རྟོན་པའི་སྐྱབ་བརྟན་

གྲིས་འབྱར་ལེགས་པ་གཅིག་ལ་ཡང་ཡང་བལྟ་ཞིང་དེའི་མཆན་མ་བཟུང་
ནས་ཡིད་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་གོམས་སུ་བཅུག་སྟེ། དབུ་སོགས་སྐྱའི་ཆ་ཤས་
གསལ་གདབ། མཐར་སྐྱའི་སྤྱི་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་ཡན་ལག་རགས་པ་རྣམས་
ཆ་བྱེད་ཅམ་འཆར་ཐུབ་པ་བྱང་ཡང་དམིགས་ཏེན་ཡིན་པས་དེས་ཆོག་ཤེས་
པར་བྱ། གཞུང་ནས་བཤད་པའི་སྟོན་ལམ་བརྒྱད་ལ་གནས་བཞིན་པར་རྒྱང་
འགྲོ་འོང་ཉར་གཅིག་སོགས་བགྲང་། དེ་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་སྟོ་
བའི་ལེ་ལོ་དང་། དམིགས་པ་བརྗེད་པ་དང་། བྱིང་གོད་དང་། འདུ་བྱེད་དང་།
འདུ་མི་བྱེད་པ་སྟེ་ཉེས་པ་ལྔའི་གཉེན་པོར་བཙོན་འགྲུས་དང་། འདུན་པ་དང་།
དད་པ་དང་། ཤེན་སྦྱངས་དང་། ཟན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན། གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་
པ་དང་། འདུ་མི་བྱེད་པའི་བཏང་སྟོམས་ཏེ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟན་པའི་སྟོ་
ནས་བསྐྱབ་དགོས་པས། དེ་ལ་ཐོག་མར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་
བའི་དད་པས་བྱང་བའི་འདུན་པ་བྲག་པོས། འདིས་པར་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་
གྱི་སྐུ་དེ་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་མཆན་དཔེས་སྦྱས་ཤིང་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ཆེ་
ཆུང་འཆམས་པ་ཞིག་སངས་རྒྱས་དངོས་གྱི་རྣམ་པ་རང་གི་སྟེན་འཆམས་གྱི་
རྣམ་མཁར་གསོལ་བཏབ་ལ། དམིགས་ཡུལ་དེ་ཉིད་ངེས་པའི་འཛིན་སྦྱངས་
དམ་པ་ངེས་ཤེས་གྱི་ངར་ཐོན་པའི་གསལ་ཆ་དང་། ཟན་པས་མི་གཡེང་བའི་
གནས་ཆ་བརྟན་པོ་གཉིས་དང་ལྔན་པའི་སྟོ་ནས་མི་བརྗེད་པར་བྱ། དེའི་ལུ་

ནས་བྱིང་ཤོད་བྱུང་མ་བྱུང་བརྟགས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་གྲུབ་བྱེད་ན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་
 རིག་པར་བྱ། དམིགས་པའི་དྲངས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་ཆ་དང་འཇིན་སྟངས་
 ཀྱི་ངར་ཆའི་ཤྱགས་ཅུང་ཟད་ཞན་དུ་སོང་ན་བྱིང་བ་སྤྲོ་མོ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་
 སེམས་ཀྱི་འཇིན་སྟངས་བསྐྱེམས་ཏེ་བསྐྱོམ། གསལ་ཆའི་ངར་ཉད་གྱིས་
 ཞོར་ནས་དྲངས་ཆ་ཅ་མ་ལས་མི་འདུག་ན་བྱིང་བ་རགས་པ་ཡིན་པས་ངོ་
 ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱོག་ཐབས་བྱ། འདོད་པའི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འཆར་
 ལ་ཁད་བྱུང་ན་ཤོད་པ་སྤྲོ་མོ་ཡིན་པས་སེམས་འཕྲོ་གྲུབ་བྱེད་པ་བཀག་ནས་
 དམིགས་པར་གདགས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉད་གྱིས་བྱུང་ན་ཤོད་པ་
 རགས་པ་ཡིན་པས་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ནས་འགོག་། དེ་ལྟར་བྱིང་ཤོད་བཀག་
 ནས་གིམ་སྟོད་རན་པའི་མཆམས་ཟེན་པར་བྱས་ཏེ་རང་ཉམས་ལ་དཔག་
 ནས་བསྐྱོམས་པས་ཏིང་ངེ་འཇིན་སྐྱོན་མེད་འབྱུང་བོ། །དེས་མ་གྲུབ་ན་འང་
 ལྟོབས་དུག་གི་སྒོ་ནས་སེམས་གནས་དགུ་དང་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་རིམ་པས་
 བསྐྱུབ་པ་ནི། ཐོག་མར་དང་པོ་ཐོས་པའི་ལྟོབས་ཀྱིས་སེམས་གནས་དང་པོ་
 དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཇོག་པ་བསྐྱུབ། དེ་ནས་གཉིས་པ་བསམ་པའི་ལྟོབས་
 ཀྱིས་སེམས་གནས་གཉིས་པ་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུད་དུ་འཇོག་པ་བསྐྱུབ། དེ་ནས་
 གསུམ་པ་དེན་པའི་ལྟོབས་ཀྱིས་སེམས་གནས་གསུམ་པ་དམིགས་པ་ལ་
 ལྷན་ཏེ་འཇོག་པ་དང་། བཞི་པ་གོང་དུ་ཉེ་བར་འཇོག་པ་བསྐྱུབ། དེ་ནས་བཞི་

པ་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་གནས་ལྟ་བུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དགའ་
བ་དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱག་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མི་དགའ་བ་འགོག་པ་ཞི་
བ་བྱེད་པ་བསྐྱབ། དེ་ནས་ལྟ་བུ་བཙུན་འབྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་སེམས་གནས་
བདུན་པ་གཉིད་ཆུགས་སོགས་ནམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་གནས་
བརྒྱད་པ་བྱིང་ཁྲོད་སོགས་ཀྱིས་བར་གཙོད་མི་རུས་པར་རྒྱན་ཆགས་སུ་སྦྱེ་
བ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་བསྐྱབ། དེ་ནས་རྒྱག་པ་འབྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་
གནས་དགུ་པ་དམིགས་པ་ལ་རང་གི་རང་གིས་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཞེས་བྱ་
བ་བསྐྱབ་པོ། དེ་ཡང་སེམས་གནས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡིད་བྱེད་
བཞིའི་ནང་ནས་བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། གསུམ་པ་ནས་བདུན་
པའི་བར་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། བརྒྱད་པའི་ཆེ་ཆད་མེད་དུ་
འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། དགུ་པའི་དུས་སུ་ཚོལ་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཡིད་
བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སོ། །སེམས་གནས་དགུ་པ་དེ་ཉིད་ཞི་གནས་རྗེས་མ་ཐུན་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ནས་སེམས་ཤིན་ཏུ་ངས་སྦྱེ་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཤིན་
ཏུ་ངས་སྦྱེས་པ་དེའི་མ་ཐུས་ལུས་ལ་བདེ་བའི་ཉམས་སྦྱེ། དེ་ནས་སེམས་
ཤིན་ཏུ་ངས་ཀྱི་བདེ་བ་སྦྱེ་ལོ། །ལུས་ཤིན་ཏུ་ངས་སྦྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ཞི་གནས་
ཅུང་མ་ཐོབ་ཀྱང་། དེ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ལྟན་ནེར་སྟོད་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་ཤིན་ཏུ་ངས་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པ་དང་མཉམ་དུ་

བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཞི་གནས་འབྲུབ་པ་
ཡིན་ལ། གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་སོགས་རྒྱས་པར་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་
ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འབྲའི་ཞི་གནས་དེ་ཐེག་པ་གཉིས་ཀའི་ཉིང་འཛིན་
ཐུན་མོང་བ་ཡིན་བམ་གང་གི་བསམ་པས་ཟིན་ན་དེའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་
རྒྱར་འབྱུང་རོ། །

དུག་པ་ནི། བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་དེ་རྫོགས་བྱང་ཉིད་དུ་བསྐྱོ་བའི་
བསྐྱོ་བས་ཟིན་ནས་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་དེའི་པར་ཕྱིན་ཏེ། ཤེས་
ཕྱིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་དོན་གཅིག་ཏུ་མི་འདོད་པ་ནི་ལེགས་སྟུམ།
དེ་ལ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་
པའི་ཤེས་རབ་གསུམ། དང་པོ་ནི། བདག་མེད་པའི་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ།
གཉིས་པ་ནི། རིག་པའི་གནས་ལྷ་གང་རུང་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ། གསུམ་
པ་ནི། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་བསྐྱུབ་པའི་ཤེས་རབ་པོ། འདིར་ཤེས་
རབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཏན་ལ་དབབ་པར་
བྱའོ།

འདི་ལ་གཉིས། མཉམ་གཞག་དང་། རྗེས་ཐོབ་པོ། དང་པོ་ལ་གཉིས།
བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་

གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཆོས་གྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་
པའོ། །དང་པོ་ལ་དགག་བྱ་ངེས་པའི་གནད་སོགས་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། རང་ལ་མི་ཞིག་གིས་པན་ཆེན་པོ་ཞིག་བཏགས་
པའམ་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱས་པའི་ཆོ། རང་ལ་པན་བཏགས་བྱང་སྒྱུ་པ་
དང་། གཞོད་པ་བྱས་བྱང་སྒྱུ་པའི་པན་གཞོད་བྱ་ཡུལ་གྱི་ང་ཆང་བ་ཞིག་སྟེང་
དཀྱིལ་ནས་སྟངས་སྟངས་འཆར་བ་ཡོད་པས། དེའི་ཆོ་ངར་འཛིན་སྟན་སྟེས་གྱི་
འཛིན་ཚུལ་གསལ་ལོ། །དེ་ད་ལྟ་མེད་ཀྱང་གསལ་བཏབ་སྟེ་སྟེར་བཅུག་ནས་
སྟོའི་བྱིངས་དེ་ངའོ་སྒྱུ་པའི་སྟོ་རི་ལྟར་སྟེས་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས། སྟོའི་
བྱར་ཞིག་གིས་ངར་འཛིན་དེས་ང་དེ་གང་དུ་བབྱང་། རི་ལྟར་བབྱང་སྒྱུ་པ་དུ་
བཟ། དེ་ལྟར་བཟས་པས་དེ་རེས་ལུས་གྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་དང་རེས་སེམས་
གྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་འདྲ་བ་སོགས་འཆར་ཚུལ་སྒྲ་ཆོགས་ཞིག་བྱང་བའི་མཐར་
ལུས་སེམས་གཉིས་དང་འདྲེས་པ་ལྟར་འབྱེད་མི་བྱབ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་གི་སྟེང་
ནས། གང་ལ་ཡང་བསྟོས་པ་མེད་པར་ང་རང་གི་ངོས་ནས་ཡོད་པའི་ཚུགས་
བྱབ་གཞོད་མ་ནས་བྱབ་བྱབ་པ་ཞིག་འཆར་འོང་བ་ངོས་ཟིན་པ་ནི་དགག་བྱ་
ངེས་པའི་གནད་དེ་ལེགས་པར་ངེས་པར་བྱ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བབྱང་བའི་ང་དེ། རང་གི་ལུས་སེམས་འདི་དང་
གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཆུང་ངམ། དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྒྱུ་པ་ན།

ཡོད་ཕྱིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པས་དེ་གཉིས་གང་རུང་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་གསུམ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་བྱལ་པ་ངེས་པའི་གནད།

གསུམ་པ་ནི། དེ་འབྲེལ་དེ་ལུས་སེམས་གཉིས་དང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་
བམ་སྒྲུམ་ན། མི་འཐད་དེ། གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་སོང་
བས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཅིག་པ་ནི་ང་ཞེས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཉི་བར་ལེན་
པ་པོ་དང་། ངའི་ལུས་སེམས་ཞེས་དེའི་ཉི་བར་སྦྱང་བྱའི་བྱེད་པར་ཐ་དད་དུ་
མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ང་ལུས་སེམས་ལས་ཐ་དད་མེད་པར་ཁས་
སྦྱངས་དུ་མི་རུང་ལྟ། དེ་ལྟར་ན་ངའི་ལུས་ངའི་སེམས་ཞེས་པ་སོགས་མི་འཐད་
བས། ལུས་ཞི་བ་དང་སེམས་ནི་ངའི་ཞེས་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་བས་ཕྱང་པོ་འདོར་
ལེན་བྱེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
ང་ལུས་དང་གཅིག་ཡིན་ན་མི་འཐད་དེ། ཞི་བའི་འོག་ཏུ་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་
པའི་ཆེ་ང་ཡང་མེར་བསྐྱེགས་དགོས་པ་དང་། ང་ཕྱི་མར་ཉིང་འཆམས་སྦྱོར་
བའི་ཆེ་ལུས་འདི་དང་བཅས་བཞིན་དུ་སྐྱེ་དགོས་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །
སེམས་དང་གཅིག་ཡིན་ན་འང་མི་འཐད་དེ། ང་ལ་མགོ་རྒྱུ་ལག་སོགས་ཡོད་
པ་བཞིན་དུ་སེམས་ལ་ཡང་དེ་དག་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན།
ལུས་སེམས་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་ང་ཡང་མི་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་
བས། དེ་ལྟར་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་སྒྲུམ་དུ་ངེས་པ་ནི། བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་

ངེས་པའི་གནད་དོ། །

བཞི་བ་ནི། གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བས་དེ་འབྲེེ་ང་དེ་ལུས་སེམས་གཉིས་
ལས་ཐ་དད་དོ་སྒྱུ་ན། སྤྱིར་ཐ་སྒྱུ་ཅམ་དུ་ང་ལུས་སེམས་གཉིས་དང་ཐ་དད་
དུ་འཛོག་གྱང་སྒྲར་ལྟར་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ལྟ་བུའི་ང་དེ་ལུས་སེམས་
དང་ཐ་དད་དུ་བྱལ་ནའང་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་བའི་ཐ་
དད་དུ་སོང་བས་གཏན་ནས་མ་འབྲེལ་བའི་ཐ་དད་དུ་བྱལ་བར་འགྱུར་བའི་
སྤྱིར་འདི་ནི་ལུས་སོ། །འདི་ནི་སེམས་མོ་ཞེས་སྒྲོས་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟར་
ལུས་སེམས་སོ་སོར་བསལ་བའི་འོག་ཏུ་འདི་ནི་ངའོ་ཞེས་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་
དགོས་པ་ལས་དེ་མི་འདུག་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལུས་སེམས་ཆོགས་པའི་སྟངས་
ངར་འདོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དབྱུད་ནས་ངེས་པ་རྟེན་པ་ནི་བདེན་པའི་
དུ་བྲལ་ངེས་པའི་གནད་དོ། །ཡང་ན་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་དོད་དུ་གཟུགས་
སོགས་ཕྱང་པོ་ལྟ་ཞེས་སྒྲོལ། དེ་ལྟར་གནད་བཞིའི་དབྱུད་པ་བྲས་པས་སྒྲར་
ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་བའི་ཚུགས་སེ་བའི་ང་མ་རྟེན་པར་སྟོང་ཆམ་གྱིས་
སོང་བ་ན་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ལུས་འདིའི་སྟངས་དུ་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ལ་མ་
བསྟོས་པར་ལུས་ལིངས་པོ་ཞིག་ཡུལ་སྟངས་བྱལ་བྱལ་བར་འཆར་བ་ངོས་
ཟེན་པར་བྲས་ནས་དེ་ལྟར་ཤར་བ་ལྟར་བཟུང་བའི་ལུས་དེ། ཡན་ལག་རྣམས་

དང་གཅིག་གཤམ། ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། ཡན་ལག་སྤྱི་ཙམ་དང་
 གཅིག་ཡིན་ན་ནི་ལུས་དང་ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བས། དེ་ལྟར་བྱ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། ཡན་ལག་སོ་སོ་དང་གཅིག་ན། ཡན་
 ལག་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱང་ཆང་བ་མང་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་ནའང་མི་འཐད་དེ། སྤྱིར་ལུས་ཡན་ལག་དང་ངོ་བོ་
 གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཀྱང་། སྤྱིར་ལྟར་བཟུང་བའི་ལུས་དེ་ཡན་ལག་རྣམས་
 དང་ཐ་དད་ན་ནི་དེ་དག་ལ་མ་བཟོས་པར་ལུས་གྲུབ་དགོས་པས། ཡན་ལག་
 རྣམས་སོ་སོར་བསལ་བའི་འོག་དུ་ད་དུང་ཡང་ལུས་རིལ་བོ་ཞིག་ཡོད་པར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀ་བུམ་སོགས་ཆོས་གཞན་
 ལའང་སྤྱོད།

གཉིས་པ་ནི། ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལྟར་
 ང་མེད་པ་ལྟར་གིས་ངེས་པ་ན་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ལ་ངེས་
 ཞེས་ཀྱི་རྒྱན་འཐུད་ནས་མཉམ་པར་འཛོག་ཅིང་། རྒྱགས་ཞན་དུ་སོང་ན་
 གནད་བཞིའི་དབྱུང་པ་ཅུང་ཟད་རེ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་མེད་སྟམ་དུ་
 མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། སྤྱིར་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། དབྱུང་བསྐྱོམ་སྟེལ་
 མར་བྱས་པའི་མཐུས་ལྟག་མཐོང་ཐོབ་ནས་ཞི་ལྟག་བྱང་འབྲེལ་དུ་འགྱུར་རོ།
 །གཉིས་པ་རྩེས་ཐོབ་དུ། སྤྱིར་དབྱུང་པ་ལྟར་ཡུལ་སྟེང་ན་མེད་བཞིན་དུ། སྤྱི་

མའི་རྟ་སྒྲང་ལྟར་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཅམ་དུ་འཆར་བ་ཞིག་འོང། གལ་ཏེ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལམ་ལམ་ལྟར་བྱང་ནའང། ལྟ་བ་དན་ཅམ་བྱས་
ནས་སྒྲང་ཚུལ་ལྟར་མ་གྲུབ་སྟམ་དུ་ཐག་བཅད་པའི་དན་ཤེས་གྱིས་སྒྲོང་།
གཞན་ཡང་ཆོས་གང་དང་གང་ཡང་མིང་བདུས་བཞག་ཅམ་གྱི་རྟོན་འབྱུང་དུ་
ངེས་པ་ཉིད་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་པ་དང་།
དེ་ལྟར་ངེས་པ་ཉིད་གྱིས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་རྟོན་འབྱུང་ལ་ངེས་པ་
འདྲན་པའི་ཚུལ་ཤེས་པའི་སྟོན་སྟོང་པ་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འཆར་བ་ལ་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བཞི་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་སྟོན་
བྱེད་གྱི་བྱིན་དུག་ལ་བསྐྱབ་ནས་ཟང་ཟེང་སོགས་སྟོན་པ་གསུམ་གྱིས་འཁོར་
བསྐྱ། ཆོས་གཏམ་སོགས་གྱི་སྟོན་པར་སྐྱབས་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་པ་སོགས་
གྱིས་མགྲུ་བར་བྱ། མདོན་མཐོ་སོགས་གདུལ་བྱའི་སྟོང་དང་འཆམས་པར་བསྟན་
པའི་དོན་སྟོང་པས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བགྱ། རང་ཉིད་ཚུལ་འབྱུན་བསྐྱབ་
པའི་དོན་མཐུན་པས་དེའི་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་གི་རིམ་པ་ལ་ནི། སྒར་བཤའ་པ་ལྟར་ཉམས་ལེན་
བྱས་ནས་སྟོང་པོ་བསྐྱེལ་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། དལ་འབྱོར་རྟོན་དཀའ་བ་
སོགས་བསམས་ནས་སྐྱབས་སེམས་བྱས་ཇེས། ཆོགས་ཞིང་སྒྲ་མའི་རྣལ་
འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་བཤའ་ཆོགས་གསོགས་ལ་འབད་ཅིང་།

དངོས་གཞི་གཏོང་ལེན་སྟེལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་ལ་
དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བསྐྱབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་བ་དང་མཐར་དགོ་བ་
རྫོགས་བྱང་དུ་བསྟོ་བར་བྱའོ། །

ལམ་སྟེལ་དོན་བསྟུ་ན། ཐོག་མར་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་པ་ལ་འབད།
དེ་ནས་དལ་འབྱོར་གྱི་སྟོར་བསམ་ཞིང་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་ཞི་ནས་ངན་
འགྱོར་འབྲུམས་ཚུ་ལ་བསམས་ཏེ་སྐྱབས་འགྱོའི་སྟོར་ལ་འབད། དེ་ནས་ལས་
འབྲས་བསམས་ནས་སྟོབས་བཞི་ལ་འབད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆུང་དུ་འི་ཆོས་སྟོར་
རྣམས་ཆགས་སུ་ཆུད་པ་ན། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ཏེ་འཁོར་བ་
ལས་ཐར་འདོད་བསྟེད། དེ་ནས་འཁོར་བའི་རྒྱ་འོས་བབྱང་ནས་དེ་སྟོང་འདོད་
བསྟེད་ཅིང་། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་སྟོར་ལའང་དེ་ལྟར་བྱ། དེ་ནས་འཁོར་བ་ལས་
གྲོལ་བྱེད་གྱི་ལམ་སྟེལ་དང་སོ་ཐར་ལ་འབད་དོ། །

དེ་ལྟར་འབྲིང་གི་སྟོར་རྣམས་ཆགས་སུ་ཆུད་པ་ན། བྲམས་སྟོང་རྩེའི་
ཙོ་བ་ཙན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱངས་ནས་སྟོད་པ་བྱིན་དུག་ལ་ཅི་རུས་
སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ལམ་
སྟོལ་མད་དུ་བྱང་ཞིང་། གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་གནད་དོན་བསྟུས་པ་ཡིན་པས་
ཐོས་བསམ་ཅུང་ཟད་རེ་བྱས་པས་ཀྱང་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་མང་དུ་འབྱུང་སྟེ།
རྩེའི་ཞལ་ནས། གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་སྟོང་པོ་བསྟུ་བསྟུ་བ། རྒྱབས་ཆེན་སྟུང་

པར་ངེས་པས་དེ་དོན་བསམ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་ཉམས་ལེན་སྒྲིང་
པོར་བྱེད་པར་རིགས་སོ། །

སྒྲིས་པ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་
ནམས་གྱི་བཞེད་པའི་སྒོལ། །སྒྲིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་མཆོག་ཡིད་བཞིན་
ནོར། །བྱབ་བསྟན་རྒྱལ་མཆོན་ཅེ་མོར་མངོན་པར་མཆོད། །འདིར་འབད་
ལས་བྱུང་དགེ་ཆོགས་གསེར་འཁོར་ཆེས། །སྒྲིབ་གཉིས་པས་གྲོལ་གཡུལ་
ལས་ནམ་རྒྱལ་ཏེ། །གཏན་བདེ་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སར། །མངོན་པར་
སྒྲོད་པའི་སྐལ་བཟང་སྒྲོང་བར་ཤོག །

དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ནི། རྩོགས་འདིའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་
བཟང་པོ་རྒྱལ་མཆོན་པའི་བྱུང་ནས་ལམ་རིམ་ཆེན་པོའི་ལུང་དང་། བྱུང་པར་
སྒྲོབ་དཔོན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྒོ་བཟང་སྦྱིན་པའི་སྐུ་ཞབས་ནས་ཞལ་
ལུང་གི་དམར་འབྲིད་སྐུལ་པའི་ཆེ། རང་གིས་ཞལ་ལུང་ནས་སྒྲིས་བྱ་ཆུང་
འབྲིང་གི་སྒྲོར་སྒོ་འཛིན་དང་ཆེན་པོའི་སྒྲོར་ལ་དེ་ཅམ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་ཡང་
འབྲིད་རྒྱན་ཉན། སྒྲོང་འཁོར་སྐུལ་སྐུ་དང་། སྒོབ་དཔོན་སྒོ་བཟང་དོན་གྲུབ་
པའི་བྱུང་ནས་ཀྱང་དམར་འབྲིད་གྱི་ལུང་རྒྱན་སྒྲངས་ཏེ། ཆོག་དོན་གྱི་ཆ་ལ་
ཡིད་བཞུགས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་འབྲུད་མ་སྒྲོགས་ཀྱང་དོན་གྱི་གནད་
དེལ་བའི་རྒྱན་གྱི་ཉམས་ལེན་འབྲེར་བདེར་བསྐྱས་ནས་འབད་ཁུལ་བྱས།

གཞན་ལ་ཉམས་འབྲིང་འབོགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱན་རྒྱ་ཆེར་སྒྲེལ་
 ཐུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ཡང་། རྩོགས་འདིའི་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་གོ་ཤིང་ནང་
 སོ་ཡེས་ཀྱིས་རྩེ་སྒྲ་མའི་ལེགས་བཤད་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་འདི་ཐོས་བསམ་
 ཀྱིས་ཐུགས་སྒྲུ་ཚུད་པའི་ཆོ། ལམ་སྒོལ་འདི་ཉིད་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོར་གཟིགས་
 བས། རང་རྩོགས་འདིར་གཞན་འགའ་ལའང་ཕན་སྤྲོད་པར་དགོངས་ཏེ་བཀས་
 བསྐྱལ་བ་དང་། སྒྲོམ་བཙོན་རི་བྲོད་པ་གྲགས་པ་འོད་ཟེར་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་
 ཉམས་སྒྲུ་ལེན་པར་བཞེད་ནས་བསྐྱལ་བའི་ཆོ། །ཤུའི་དགེ་སྦྱོང་རིགས་པ་
 སྒྲོ་བ་གྲགས་པ་བཤད་སྐྱབ་ཀྱིས་རྒྱལ་དབང་ལྷ་པས། བ་ཆོད་ཆེས་ལྷའི་སྒྲོ་
 འདི་སྐྱབས་རྒྱ་ནས། །ནམ་དཔྱིད་ཅེས་ཀྱན་རྩོགས་པ་རབ་དཀའ་མོད། །ལང་
 ཆོའི་སྒྲོ་གཤོག་རྒྱས་ཀྱང་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི། །ནམ་མཁའ་འཕྱར་ཀུས་མིན་པའི་
 བྱ་དེས་ཅི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་ཅུང་ཟད་བྱས་
 པའི་འབྲས་ཏྲགས་ཞིག་ཀྱང་དགོས་སྟམ་ནས་དམར་འབྲིང་འཇམ་དཔལ་
 ཞལ་ལུང་གི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ཤིང་ལམ་རིམ་གཉིས་ནས་ཟུར་
 བརྒྱན་ཏེ་ཅང་བཤད་ཡམས་སྒྲུ་སོང་ན་དམིགས་པའི་ཐོག་ཏུ་འདྲིལ་དཀའ་
 བར་མཐོང་ནས་དོན་གྱི་གནད་མ་ཆད་པས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་ཅོ་ནེ་ཉིད་འཛིན་
 དར་རྒྱས་སྤྱིང་ཏུ་སྐྱར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་
 པོའི་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པར་གྱུར་ཅིག། བཏུ་ཤེས། །

༡༡། །ལམ་རིམ་སོགས་ནས་འབྱུང་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་
རིམ་པ་དང་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱེད་ཚུལ་
རྣམ་པ་གཉིས་བཞུགས་སོ།།

ལམ་རིམ་སོགས་ནས་འབྱུང་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་དང་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱེད་ཚུལ།

༡༡། །ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་མོ་ཕྱ་ཡ། །སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་སྟོན་
པ་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །སྤྲེས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་དམ་པའི་ཆོས། །རིག་གོལ་
གཉིས་གྱི་དཔལ་ལྡན་དག་འདུན་ཏེ། །སྐྱབས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་
ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །འདིར་ནི་དམ་པའི་ལེགས་བཤའ་དང་། །མཐུན་པའི་
ཆོས་འགའ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་གྲངས་མང་ཡང་། །
བདེ་འགྲོའི་ལུས་རྟེན་རྟེན་པར་དགོན། །བྱད་པར་དལ་འབྱོར་ཆང་བ་ཡི། །མི་
ལུས་ཡིད་བཞིན་ནོར་ལྟར་དགོན། །སངས་རྒྱས་བསྟན་དང་མཇལ་བ་དགོན།།
དམ་ཆོས་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་དགོན། །སྐྱབ་པས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་དགོན། །
འཁོར་བའི་པ་རོལ་བའོད་པ་དགོན། །དེ་བས་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པ་དགོན། །
དེ་ཕྱིར་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་ཅུ། །དོན་གཉིས་ལྟོ་དང་གོས་གྱི་ཆེད། །འཇུག་
པའི་སྤྲེས་བྱ་གྲངས་མང་ཡང་། །གཏན་གྱི་བདེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར། །འཇུག་པ་
ཉིན་མའི་སྐར་མ་བཞིན། །ཕྱི་མ་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད། །འབད་གང་དོན་
གྱི་མཆོག་ཡིན་ལ། །ཁ་ཟས་ཅམ་ཕྱིར་རྒྱགས་པ་ནི། །མི་ཡི་ཤ་ཚུགས་ཕྱགས་

བཞིན་ཏེ། །སྒྲུན་པོའི་སྒྲུགས་ཀྱང་སྟོ་ཡི་ཆེད། །འབད་པས་འཇུག་པ་མཐོང་
 མིན་ནམ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི། །སྒྲེས་བྱ་འདི་ལྟར་བསམ་བྱ་སྟེ། །
 མདོ་རྒྱད་དགོངས་འགྲེལ་བཅས་པ་ལས། །མཆན་ཉིད་ལྟན་པའི་དག་བའི་
 བཤེས། །རྒྱན་དུ་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་ཉིད། །འདི་སྤྱིའི་ལེགས་ཆོགས་རྩ་བ་
 རུ། །གསུངས་སྤྱིར་བསམ་སྒྲོར་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས། །ཐོག་མ་ཉིད་ནས་བསྟེན་
 པར་རིགས། །དེ་ཆེ་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་བར། །འདིར་མང་སྟོས་པས་ཅི་ཞིག་
 དགོས། །སྒྲ་མ་དགྲེས་བྱེད་གང་ཡིན་བྱ། །མི་མཉེས་བྱེད་ཀྱན་སྤང་བ་ནི། །དེ་
 དང་དེ་ལ་འབད་དེ་བརྟག། །དངོས་བྱུབ་སྟོབ་དཔོན་རྩེས་འབྲང་བར། །རྩོ་རྩེ་
 འཛིན་པ་ཉིད་གསུང་བར། །ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །སྒྲ་མ་
 ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱ། །ནམ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་དག་གི་ནི། །ཀྱན་ཏུ་སེམས་
 དཀྱག་མི་བྱ་སྟེ། །གལ་ཏེ་ཆོངས་པས་བྱས་བྱུར་ན། །དཔྱལ་བར་ངེས་པར་
 འཆོད་པར་འགྱུར། །མནར་མེད་ལ་སོགས་འཛིགས་རུང་བའི། །དཔྱལ་བ་
 བསྟེན་པ་གང་ཡིན་པ། །སྟོབ་དཔོན་ལ་ནི་སྟོད་པ་རྣམས། །དེར་ནི་གནས་པར་
 ཡང་དག་བཤད། །ཞེས་དང་དག་ནག་དཀའ་འགྲེལ་ལས། །ཆོགས་བཅད་
 གཅིག་ཅུ་ཉན་པ་ལ། །གང་གིས་སྒྲ་མར་མི་འཛིན་པ། །ཁྱི་ཡི་སྒྲེ་བ་བརྒྱ་
 སྤངས་ནས། །མེ་ཤ་ཅན་དུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ལྟར་སྤངས་སྤང་
 བྱ། །དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་རྩྭ་དཀའ་ཞིང་། །རྩྭ་ན་དོན་ཆེའི་དལ་འབྱོར་འདི། །

ཡིད་བཞིན་ནོར་ལྟར་དགོན་མཐོང་ནས། །སྦྱང་བོ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་འབད། །
ངན་སོང་གསུམ་དང་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ། །དབང་བོ་མ་ཆང་ལོག་ལྟ་ཅན། །
རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་ཆེ་རིང་ལྷ། །མི་ཁོམ་འདི་བརྒྱད་བྲལ་བ་ལ། །དལ་བ་
ནམ་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྲ། །མི་ཉིད་དབུས་སྦྱེས་དབང་བོ་ཆང་། །ལས་མཐའ་མ་
ལོག་གནས་ལ་དད། །སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་དམ་ཆོས་སྟོན། །བསྟན་པ་
གནས་དང་དེ་རྗེས་འཇུག།གཞན་སྤྱིར་སྦྱང་བཅེ་འབྱོར་བ་བཅུ། །དལ་བརྒྱད་
འབྱོར་བཅུ་ཆང་བ་ཡི། །རྟེན་འདི་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་དང་། །དཔེ་ཡི་སྟོན་ས་རྟེན་
དཀར་བར། །རྒྱལ་བས་གསུངས་སྤྱིར་ལྟ་ཅི་སྟོས། །སྤྱིར་ནི་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་
ཅམ་ཡང་། །ཐོབ་སྤྱིར་དཀར་ཆོས་སྟོན་འགྲོ་སྟེ། །དགེ་བ་ལས་ནི་ཕན་བདེའི་
རྒྱ། །གཞན་དག་ཡོད་པ་མིན་སྤྱིར་ངོ། །འདི་འབྲའི་དལ་བ་རྟེན་གྱུར་ནས། །
དགེ་ལ་འབད་པར་མ་བྱས་ན། །དེ་ལས་བསྐྱུས་པ་གཞན་མེད་ཅིང་། །དེ་ལས་
མོངས་པ་གཞན་མེད་གསུང་། །པལ་མོ་ཆེ་ཡི་མི་ནམས་ནི། །དམ་པ་མ་ཡིན་
ཕྱོགས་ཡོངས་འཛིན། །དེས་ན་སོ་སོ་སྦྱོ་བོ་ནམས། །པལ་ཆེར་ངེས་པར་ངན་
འགྲོ་བུ། །འགྲོ་བར་གསུངས་སྤྱིར་ཅི་རྒྱས་གྱིས། །སྤྱིག་པ་སྦྱོང་ལ་དགེ་བ་
སྦྱབས། །དེ་ལ་ཐོག་མར་མི་ཉག་ཚུལ། །བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའི་སྤྱིར། །དེ་
ཡང་ངེས་པར་འཆི་བ་སྟེ། །ནམ་འཆི་ཆ་ནི་མེད་པ་དང་། །ཤི་བའི་ཆེན་ཆོས་
མ་གཏོགས། །གཞན་གྱིས་ཕན་པར་མི་རྒྱས་བསམ། །ལས་ཉོན་དབང་གིས་

སྒྲངས་པ་ཡི། །ལུས་ནི་རི་འབྲ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད། །དེས་བར་འཆི་བ་ཆོས་ཉིད་
 དེ། །ཡུལ་དང་ས་ཕྱོགས་གང་གནས་ཀྱང་། །འཆི་བས་མི་ཚུགས་ཡོད་མ་
 ཡིན། །དཔེར་ན་གྱིས་པས་ནམ་མཁའ་ལ། །འཕངས་པའི་དོན་ལྟར་བ་བཞིན། །
 ཡང་ན་ཉི་མའི་ཕྱི་མ་བཞིན། །འཆི་བདག་བདུད་ནི་ཚུར་ཚུར་འོང་། །དེ་ཡང་
 དུས་ལ་བབ་པ་ན། །སྤྲོད་སོགས་ཀྱན་གྱིས་བསྐྱོད་མི་བྱས། །དེ་ཕྱིར་དེས་
 བར་འཆི་བ་ཉིད། །མི་རྟག་ཆོམས་ལས་འདི་སྐད་གསུང་། །དེ་ལ་མི་འདི་
 གཞོན་ཞེས་པའི། །གསོན་པའི་གདེངས་རྩོད་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་
 འཆི་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་བཙས་པའི་སར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་གོག་
 ཅམ་ན། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཡོངས་རྒྱགས་ན། །ལ་ལ་ཆུན་དང་ལ་ལ་གཞོན། །
 ལ་ལ་དར་ལ་བབ་པའི་མི། །རིམ་གྱིས་འཆི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ནམ་
 འཆི་ལ་ནི་ཆ་མ་མཆིས། །མ་འོངས་དུས་ཆེ་སྤྱིང་བཞི་ནི། །རི་རབ་བཙས་
 པའི་སྟོང་གསུམ་གྱི། །འཇིག་རྟེན་འདི་ཡང་ཆུ་ཡིས་གཤེག། །མེ་ཡིས་འཆིག་
 གམ་སྒྲུང་གིས་གཏོར། །རྩལ་ཕྱན་ཅམ་ཡང་མེད་འགྱུར་ན། །འདུས་བྱས་
 གཞན་དག་ལྟ་ཅི་སྟོས། །འདུས་པ་ཀྱན་གྱི་མཐར་འབྲལ་ཞིང་། །བསགས་པ་
 ཀྱན་གྱི་མཐའ་ཡང་འཇོད། །མཐོན་པོའི་མཐའ་ནི་རྒྱད་འགྱུར་ལ། །སྦྱེས་པ་
 ཀྱན་གྱི་མཐའ་མར་འཆི། །མདོར་ན་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་བྱུང་བའི། །འདུས་བྱས་
 ཀྱན་ཀྱང་མི་རྟག་གོ། །ཤི་ནས་རྒྱན་ཆད་འགྱུར་མིན་ཏེ། །རང་རང་རི་ལྟར་

བསགས་པ་ཡི། །དཀར་ནག་ལས་གྱིས་འཕངས་པ་ལྟར། །བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོ་
གང་རུང་དུ། །དེས་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དགོ་བའི་ལས་གྱིས་ནི།
མཐོ་རིམ་སྐྱེ་ཞིང་བདེར་འགྱུར་ལ། །མི་དགོའི་ལས་གྱིས་ངན་འགྲོ་རུ། །སྐྱེ་
འགྱུར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་ཉིད་དོ། །དཔེར་ན་གྲོ་ཡི་ས་བོན་ལས། །འབྲས་བུ་
གྲོ་ཉིད་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི། །ནས་ལ་སོགས་པར་མི་འགྱུར་བཞིན། །གཞན་ཡང་
འཛིག་ཏེན་ཁམས་འདི་ན། །ལོ་ཏྲོག་ནམས་དང་ཅི་ཤིང་སོགས། །ཁྱད་པར་ངེ་
སྟེད་ཡོད་པ་ཀུན། །གོགས་བྱེད་མེད་ན་རང་རང་གི། །འབྲས་བུ་སོ་སོར་མ་
ཁོར་བར། །འབྱེན་པ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་བ་བཞིན། །གལ་ཏེ་མི་དགོའི་ལས་
གྱིས་ནི། །ངན་སོང་གནས་སུ་སྐྱེས་གྱུར་ན། །མི་བཟད་སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་ལྟར་
ཡོད། །དཔྱལ་བ་ཆ་གང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེ། །ཡི་དྲགས་བགྲེས་ཤིང་སྒྲིམ་པས་
གཟེར། །དུད་འགྲོ་གཅིག་ལ་གཅིག་བྱ་དང་། །ཚོངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་མས་
མནར། །དཔྱལ་བའི་གནས་ནི་འཇམ་གླིང་འདི་འདྲེ། །འོག་ཏུ་དཔག་ཆད་སུམ་
ཁི་དང་། །ཉིས་སྟོང་གིས་ནི་ཆོད་པ་ན། །ཡང་སོས་དཔྱལ་བ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་
ནས་བཞི་སྟོང་བཞི་སྟོང་གི། །དཔག་ཆད་གྱིས་ནི་ཆོད་པ་ན། །ཆ་དཔྱལ་གཞན་
དག་བདུན་པོ་ཡོད། །དཔྱལ་བ་དང་པོ་ཡང་སོས་གྱི། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཁྱད་པར་
འདི་ལྟ་སྟེ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཆོགས་པའི་ཆོ། །ལས་གྱི་དབང་གིས་པན་
ཚུན་ཀུན། །གཅིག་ལ་ཡང་ནི་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །མཆོན་ཆ་སྣ་ཆོགས་སྤུན་

བར་བྱེད། །དེ་ཡི་རྒྱུན་གྱིས་ཤི་བ་ན། །ནམ་མཁའ་ལས་ནི་བྱེད་ཅག་ཀྱང། །
 སོས་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བའི་སྒྲ། །བྱུང་ཆེ་སྒྲར་ཡང་ལངས་ནས་ནི། །སྒར་
 བཞིན་པན་ཚུན་མཆོན་དེག་པས། །ཁོར་ཡུག་སྤྱུག་བསྐྱེད་དཔག་མེད་སྤྱོད་། །
 གཉིས་པ་དཔྱལ་བ་ཐིག་ནག་ནི། །དཔྱལ་བའི་སྤྱང་མས་སེམས་ཅན་དེ། །
 བཟུང་ནས་ལུས་ལ་ཐིག་བཏབ་སྟེ། །སོག་ལེ་ལ་སོགས་མཆོན་རྟོན་པོས། །
 བཏབ་པ་རི་བཞིན་གཤེག་པར་བྱེད། །གསུམ་པ་དཔྱལ་བ་བསྐྱེད་འཛོམས་
 ནི། །སེམས་ཅན་དེ་ནམས་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །འདུས་ཆེ་དཔྱལ་བའི་སྤྱང་མ་ཡིས། །
 ལྷགས་ཀྱི་རི་ཡི་བར་དག་ཏུ། །བཅོར་ནས་རྩལ་བཞིན་རྫོག་བྱེད་ཅིང་། །
 དབང་བོའི་སྒྲོ་ལ་སོགས་པ་ནས། །ཁྲག་རྒྱན་དམར་ཆལ་འབབ་པར་འགྱུར། །
 བཞི་པ་དཔྱལ་བ་དུ་འབོད་ནི། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ལྷགས་ཁང་ནང་། །བཙུག་
 རྟེ་མེ་འབར་འཆིག་པར་བྱེད། །ལྷ་པ་དུ་འབོད་ཆེན་པོ་ནི། །ལྷགས་ཁང་ཉིས་
 རིམ་ནང་བཙུག་ནས། །མེས་སྟེག་དུ་འབོད་ཆེན་པོ་བྱེད། །དུག་པ་ཆ་བའི་
 དཔྱལ་བ་ནི། །དཔྱལ་བའི་སྤྱང་མས་སེམས་ཅན་དེ། །བཟུང་ནས་ལྷགས་
 ཟངས་འབར་བའི་ནང་། །ཉ་ནི་གསོན་པོར་སྟེག་བཞིན་བྱེད། །ལྷགས་ཀྱི་
 གསལ་ཤིང་འབར་བ་ཡིས། །འཕོངས་ནས་སྤྱུག་སྟེ་སྟེ་པོར་འབྱིན། །དེ་ཆེ་ཁ་
 མིག་ན་བ་དང་། །སྒྲ་བྱག་བ་སྤྱི་བྱ་ག་ནས། །མེ་སྟེ་འབར་བས་སྟེག་པས་
 འཆིག་ །ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞི་འབར་བ་ལ། །གན་རྒྱལ་བཞག་ནས་མེ་འབར་

བའི། །ལྷགས་གྱི་ཐོ་བས་རྒྱང་ཞིང་དཔྱལ། །བདུན་པ་རབ་ཏུ་ཆ་བ་ནི། །ལྷགས་
གྱི་གསལ་ཤིང་ཅེ་གསུམ་པས། །འཕོངས་སུ་བཅུག་སྟེ་ཅེ་མོ་གསུམ། །སྤྱི་བོ་
ཕྱག་པ་གཡས་གཡོན་འབྱིན། །དེ་ཆེ་ཁ་སོགས་དབང་བོའི་སྒོར། །མེ་ལྷེ་ཀུན་
ནས་འབར་བས་སྟེག། །ལྷགས་སྟེགས་ཆ་ཞིང་འབར་བ་ཡིས། །ལུས་དགྱིས་
ལྷགས་ཟངས་འབར་བའི་ནང་། །སྤྲོ་མ་བཞིན་དུ་བཙོས་པ་ན། །པགས་པ་
ཤ་ཁྲག་ཀུན་ཞིག་སྟེ། །ཀེང་རུས་འབར་ཞིག་ལུས་པའི་ཆོ། །ཕྱུང་སྟེ་ལྷགས་
གྱི་ས་གཞིར་འགྲེམ། །སྤྲོ་ཡང་པགས་པ་སྤྱེས་པ་ན། །སྤྲོ་བཞིན་ནང་
བཅུག་ཁོར་ཡུག་ཏུ། །སྤྱག་བསྐལ་དཔག་མེད་ཉམས་སུ་སྤྱོང་། །བརྒྱད་པ་
མནར་མེད་དཔྱལ་བ་ནི། །སྤྱོགས་བཞིའི་ལྷགས་གྱི་ས་གཞི་ནི། །ཤེན་ཏུ་
འབར་ལས་མེ་ཡི་ཤུགས། །འོངས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི། །པགས་པ་ཤ་
རུས་རྒྱ་མ་རྣམས། །རིམ་གྱིས་ཆོག་ནས་རྒྱང་ལ་ཐུག། །དེ་ཆེ་མར་མེའི་སྤྱོང་
བུ་བཞིན། །ལུས་ཀུན་མེ་ལྷེ་འབར་བས་བྱལ། །ལྷགས་གྱི་ཞིབ་མའི་ནང་དུ་ནི།
མེ་མདོག་འབར་བར་འཁྲབ་ཏུ་འཇུག། །ལྷགས་གྱི་རི་ལ་འབབ་འཛེག་གྱེད། །ཁ་
ནས་ལྷེ་ཕྱུང་ཕྱར་བུ་བརྒྱས། །རྒྱང་ཞིང་འཐེན་ནས་ཕྱོ་བར་གྱེད། །ལྷགས་གྱི་
བུ་ལུམ་དམར་འབར་བ། །ཁ་ཡི་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་། །ཆ་བའི་ཟངས་བསྐྱོལ་
སྤྱད་པར་གྱེད། །དེ་ཆེ་ཁ་དང་མགྱིན་པ་དང་། །རྒྱ་མ་རྣམས་འཆོག་སྤྱད་ནས་
འབྱུང་། །དེ་སོགས་སྤྱག་བསྐལ་དཔག་ཏུ་མེད། །དེ་རྣམས་གྱི་ནི་ཆེ་ཡི་ཆད།

སྒྲིར་ན་མི་དགའི་ལས་གང་ཡིན། །མ་ཟད་བར་དུ་སྒྲོང་བ་སྟེ། །བྱེ་བྲག་བྱེ་ན་
འདི་ལྟར་རོ། །མི་ལོ་ལྔ་བཅུ་བསྒྲུམས་པ་ལ། །རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ཞག་
གཅིག་སྟེ། །དེ་སྐུམ་ཅུ་ལ་ལྷ་བ་དང་། །དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྲས་པའི། །ལོ་
ནི་ལྔ་བརྒྱ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི། །ལྷ་ཡི་ཆེ་ཆོད་ཡིན་པ་སྟེ། །དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་
བསྒྲུམས་བྲས་པ། །ཡང་སོས་དཔྱལ་བའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་དེ་སྐུམ་ཅུ་ལ་ལྷ་
བ་དང་། །བཅུ་གཉིས་ལོར་བྲས་ལྔ་བརྒྱ་ནི། །ཡང་སོས་དཔྱལ་བའི་ཆེ་ཆོད་
དེ། །མི་ཡི་ལོ་ལྔར་བཅིས་པའི་ཆོ། །དུང་ཕྱར་སྟོང་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི། །མི་
ལོ་ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་གཅིག་ །ཁྲག་ཁྲིག་དུག་དང་ཐེར་འབྲུམ་ནི། །ཆེན་པོ་
གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །འོན་ཀྱང་ཆ་དཔྱལ་གཞན་ཀུན་ལས། །འདི་ཉིད་
ཆེ་ལོ་སྒྲོང་བ་སྟེ། །དེ་ཡང་མི་ལོ་བརྒྱ་དང་ནི། །ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱད་
བརྒྱ་དང་། །སྟོང་དང་དུག་བརྒྱ་རྣམས་རིམ་བཞིན། །སྐུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་འཐབ་
བལ་དང་། །དགའ་ལྡན་འཕྱལ་དགའ་གཞན་འཕྱལ་དབང་། །སོ་སོའི་ཞག་རེ་
ཡིན་པ་སྟེ། །རིམ་བཞིན་རང་གི་ལོ་སྟོང་དང་། །ཉིས་སྟོང་བཞི་སྟོང་བརྒྱད་
སྟོང་དང་། །ཁྲི་དང་དུག་སྟོང་ཐུབ་འགྱུར་ཞིང་། །སྐུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་ལྔ་ཡི་ལོ། །
སྟོང་སྐྲག་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུམས་བྲས་པ། །ཐིག་ནག་དཔྱལ་བའི་ཞག་གཅིག་
ཡིན། །རང་ལོ་སྟོང་སྐྲག་གཅིག་ཐུབ་སྟེ། །དེ་ལ་མི་ལོ་རབ་བཟམ་གཅིག་ །
ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་རྣམ་གཉིས་དང་། །ཁྲག་ཁྲིག་དགྲུ་དང་ཐེར་འབྲུམ་ནི། །ཆེན་

པོ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །འཐབ་བྲལ་ལྟ་ཡི་ལོ་ཉིས་སྟོང་། །གཅིག་བསྒྲམས་
བསྒྲམས་འཛོམས་ཉིན་ཞག་གཅིག་། །རང་ལོ་ཉིས་སྟོང་ཐུབ་པོ་དེར། །མི་ལོ་རབ་
བཟམ་ཆེན་པོ་གཅིག་། །ཁྱག་ཁྱིག་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་ནི། །ཁྱག་ཁྱིག་དྲུག་དང་
ཐེར་ཆེན་བརྒྱད། །དགའ་ལྡན་ལྟ་ཡི་ལོ་བཞི་སྟོང་། །གཅིག་བསྒྲམས་དུ་
འབོད་ཉིན་ཞག་གཅིག་། །རང་ལོ་བཞི་སྟོང་ཐུབ་པོ་དེར། །མི་ལོ་རབ་བཟམ་
ཆེན་པོ་བརྒྱད། །རབ་བཟམ་གཉིས་དང་ཁྱག་ཆེན་དགུ། །ཁྱག་ཁྱིག་བཞི་དང་
ཐེར་ཆེན་བཞི། །འབྲུལ་དགའི་ལྟ་ཡི་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་། །གཅིག་བསྒྲམས་དུ་
འབོད་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞག་གཅིག་རང་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་ལ། །མི་ལོ་གཏམས་དྲུག་
བཟམ་ཆེན་དྲུག་། །རབ་བཟམ་གསུམ་དང་ཁྱག་ཆེན་ལྔ། །ཁྱག་ཁྱིག་ལྔ་དང་
ཐེར་ཆེན་གཉིས། །གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ལྟ་ཡི་ལོ། །བྲི་དང་དྲུག་སྟོང་ཀུན་
བསྒྲམས་པ། །ཆ་བ་ཡི་ནི་ཞག་གཅིག་སྟེ། །རང་ལོ་བྲི་དང་དྲུག་སྟོང་སྟེ། །མེ་
ལོ་འཁྱུངས་ནི་གཏམས་ཆེན་ལྔ། །གཏམས་གསུམ་རབ་བཟམ་བརྒྱད་དང་ནི།
ཁྱག་ཁྱིག་ཆེ་བཞི་ཁྱག་ཁྱིག་གཅིག་། །ཐེར་འབྲུམ་ཆེན་པོ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། །
མདོར་ན་དེ་དག་ཀུན་གྱི་ཆོ། །སྔ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ལས་ནི། །བྲི་མ་བྲི་མ་བརྒྱད་
འགྱུར་རིང་། །རབ་ཏུ་ཆ་བ་བར་བསྐྱལ་བྱེད། །མནར་མེད་དཔྱལ་བའི་ཆེ་
ཆད་ནི། །བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་གཅིག་ཐུབ་པོ། །དཔྱལ་བ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ཡི། །
ཕྱོགས་བཞིར་མེ་མ་ཐུར་གྱི་འོབས། །རོ་ཐུགས་འདམ་དང་སྤྱ་གྱི་འོ་ལམ། །ཁྱ་

བོ་རབ་མེད་རྣམ་པ་བཞི། །སྤྱི་ལོ་ལམ་དང་ཉེ་བ་ན། །འག་མ་ལི་ཡི་ནགས་
 ཚལ་ཡོད། །དེ་དག་རེ་རེ་ན་ཡང་ནི། །སྤྱག་བསྐྱལ་བྱུང་པར་དཔག་མེད་སྤྱིང་།
 ཚ་དཔྱལ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐད་སོ་ཡི། །དཔག་ཚད་ཁྲི་ཡི་པ་རོལ་ན། །གངས་རིའི་
 ཁོར་ཡུག་རྒྱུང་འཇུག་པའི། །གང་བའི་དཔྱལ་བ་བརྒྱད་ཡོད་ལ། །དང་པོ་གང་
 དཔྱལ་ཆུ་བྱར་ཅན། །གང་བས་ལུས་ལ་ཆུ་བྱར་བྱུང་། །གཉིས་པ་ཆུ་བྱར་རྩོལ་
 བ་ནི། །ཤིན་ཏུ་གང་ནས་ཆུ་བྱར་རྩོལ། །གསུམ་པ་གང་ནས་སོ་ཐམ་ཐམ། །
 བཞི་པ་གང་ནས་ཀྱི་ཏུད་ཟེར། །ལྔ་བས་ཨ་ཆུ་ཆུ་ཞེས་ཟེར། །དྲུག་པ་ཤིན་ཏུ་
 གང་བའི་སྟོབས། །ལུས་ནི་ལྷན་ལ་ལྷར་གས། །བདུན་པ་དེ་ལས་ཆེས་གང་
 ནས། །ལུས་ནི་བརྒྱ་ལྷ་བྱར་གས། །བརྒྱད་པ་ཆེས་གང་ལུས་ཀྱི་མདོག །རབ་
 དམར་ཚལ་པ་བརྒྱར་གས་ཏེ། །བརྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱར་གྱུར། །དང་པོའི་ཆེ་ཆད་
 མི་ལོའི་གངས། །ཐག་ཐིག་བརྒྱད་དང་ཐེར་ཆེན་གཅིག །ལྷག་མ་བདུན་ཀྱི་ཆེ་
 ཆད་ནི། །ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུས་འཕར་ཞིང་རིང་། །དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེ་བྱུང་
 བེ། །དཔེར་ན་མདུང་བྱུང་སུམ་བརྒྱ་ཡིས། །སྤྱ་ལ་དུས་གཅིག་དྲག་བཏབ་སྟེ།
 །སྤྱག་བསྐྱལ་བྱུང་བ་དེ་ཡིས་ནི། །དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆུང་དུར་ཡང་། །
 །འགན་པར་རུས་པ་མིན་ནོ་གསུང་། །ཡི་དྲགས་གནས་སུ་སྤྱེས་པ་ཡང་། །
 །ཟས་སྒྲོམ་མི་རྟེན་བཤེས་ཤིང་སྒྲོམ། །འག་པགས་སྤྱིང་དུམ་མེས་འཆིག་བཞིན།
 །ཆུ་ལྷང་མཐོང་སྟེ་བརྒྱགས་པ་ན། །དེ་ཆེ་རལ་གྱི་མདུང་ཐོགས་པའི། །སྤྱེས་

བྱས་འབྱུང་དུ་མི་སྟེར་ཞིང་། །ཚུ་སྤྱང་ནག་དང་ཁྲག་ཏུ་འགྱུར། །ཡི་དྲགས་
 རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གས་ལས། །ཁ་ཅིག་གསུམ་པ་ཡུལ་སྤྱོདས་བཞིན། །ཁ་ནི་ཁབ་གྱི་
 མིག་ཅམ་ཞིག །ཟས་སྒོམ་མི་ཉིད་ཉིད་གྱུར་ཀྱང་། །ཁར་མི་ཤོངས་ཤིང་
 ཤོངས་ན་ཡང་། །གསུམ་པ་ཁེངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་སྟོ་བ་རྒྱ་
 སོགས་འཆིག་ །ལ་ལ་མི་གཙང་ལྡན་སྒྲིན་ཟ། །ཁ་ཅིག་རང་ཤ་བཅད་ནས་ཟ། །
 ལ་ལ་མེ་བདག་ཐོས་ནས་འཆིག་ །དེ་དག་རྣམས་གྱི་ཆེ་ཡི་ཆད། །མི་ཡི་ལྷ་བ་
 གཅིག་ལ་ནི། །ཡི་དྲགས་གྱི་ནི་ཞག་གཅིག་སྟེ། །དེ་ལྟར་བཅིས་པས་རང་གི་
 ལོ། །ལྷ་བརྒྱ་ཐུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །དེ་དག་རྣམས་སྲ་སྟེ་བའི་རྒྱ། །མི་
 དགེ་སྟེ་དང་བྱད་པར་དུ། །སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་དགེ་སྟོགས་སྟུ། །སེར་སྣ་བྱས་
 ལས་འགྱུར་བ་ཡིན། །དུད་འགྲོར་སྟེས་ཆེ་གཅིག་གིས་གཅིག། །གསོད་དང་
 ཟ་བའི་སྟུག་བསྐལ་དང་། །ཆོངས་ཤིང་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་མི་ཤེས། །ལྟ་དང་
 མི་ཡི་དབང་འགྱུར་བ། །ཁུར་བསྐྱར་བཅིངས་དང་རྟོག་སོགས་གྱིས། །སྟུག་
 བསྐལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གས་སྤྱོད་། །ཆེ་ཆད་རིང་བ་བསྐལ་བ་དང་། །ཐུང་བ་ཉིན་
 ཞག་གཅིག་ཀྱང་སྤིད། །དེ་སྤྱིར་ངན་སོང་གསུམ་དག་ན། །དུས་མིན་འཆི་བ་
 ཡོད་པ་སྟེ། །ལས་སྟོབས་ཆེ་ཚུང་བྱད་པར་གྱིས། །ལ་ལ་སྟེས་ཅམ་ཉིད་ནས་
 ཐར། །འགའ་ཞིག་བར་སྐབས་ནས་ཀྱང་ཐར། །གཞན་དག་ཆེ་ནི་རྫོགས་གྱི་
 ཐར། །གལ་ཏེ་མི་དགའི་ལས་དེ་ཉིད། །ཟད་ན་བདེ་འགྲོར་སྟེ་འགྱུར་ཡང་། །

མ་ཟད་དཔྱལ་བ་ནས་འཕོས་ཏེ། །ཡི་དྲགས་གནས་སུ་སྐྱེ་བའམ། །ཡང་ན་
 དུད་འགོར་སྐྱེ་འགྱུར་ལ། །ཡི་དྲགས་ནས་ནི་དཔྱལ་བ་དང་། །དུད་འགོར་སྐྱེ་
 བར་འགྱུར་བའམ། །དུད་འགོར་ནས་ནི་དཔྱལ་བ་དང་། །ཡི་དྲགས་གནས་སུ་
 སྐྱེ་བའང་ཡོད། །འགོ་དྲག་གནས་ནས་ངན་འགོ་རུ། །སྐྱེ་བ་ས་ཡི་རྩལ་འབྲས་ཏྟེ།
 དེ་ནས་བདེ་འགོར་སྐྱེ་བ་ནི། །ཐུབ་པའི་ཕྱག་སེན་ཅེ་མོ་ཡིས། །བཞེས་པའི་
 རྩལ་བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཉུང་། །མི་དགེ་ཁོ་ནས་ངན་སོང་དང་། །དགེ་བ་ཁོ་ནས་
 བདེ་འགོ་རུ། །སྐྱེ་བར་ངེས་མོད་དགེ་སྒྲིག་གཉིས། །འདྲེས་མར་སྦྱད་པས་
 འབྲས་བུ་ཡང་། །བདེ་སྦྱག་འདྲེས་མར་སྦྱོང་བར་འགྱུར། །དཔེར་ན་ཁ་ཅིག་
 ཆེ་སྟོད་བདེ། །ཆེ་སྦྱད་སྦྱག་བསྐྱལ་སྦྱོང་བ་དང་། །ལ་ལ་ཆེ་སྟོད་སྦྱག་པ་ལས།
 ཆེ་སྦྱད་བདེ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན། །ལ་ལ་སྟོན་ལས་གཙོ་ཆེ་བར། །གནས་
 སྐབས་རྒྱུན་གྱིས་བསྒྱུར་བའང་སྲིད། །ཆེ་འདིར་དགེ་ལ་མི་སྟོད་པའི། །སྐྱེས་
 བུ་ཁ་ཅིག་ཡོངས་སྟོད་སོགས། །བདེ་བར་ལྡན་པར་སྦྱང་དེ་ནི། །སྟོན་ལས་
 རྒྱ་བྱས་འཕྲལ་རྒྱུན་ལ། །བཏེན་ནས་བྱང་མེད་ལས་འབྲས་ཀྱི། །བྱང་པར་མི་
 ཤེས་སྐྱེས་བུ་འགས། །རང་སྟོབས་ཁོ་ནས་བྱས་སྒྲུམ་ཡང་། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་
 བྱོད་ཉིད་གྱིས། །གྲོ་ནས་སྒན་མ་ལ་སོགས་པའི། །ས་བོན་བཏབ་པ་གང་ཡིན་
 ལས། །འབྲས་བུ་སོ་སོར་མ་ཞོར་བར། །བསྐྱེད་ཅིང་དེ་ཡི་ཁ་དོག་དང་། །རིང་
 བྱང་ལ་སོགས་དབྱེབས་རྣམས་ཀྱི། །བྱང་པར་རི་སྟེང་ཡོད་གྱུར་གང་། །དེ་

དག་སྟོང་གིས་བྱས་སམ་ཅི། །བྱས་ན་སྟོང་ནི་ངོ་མཆར་ཆེ། །ཡང་ན་སྟོང་
རང་ཇི་ལྟར་འཛོག། །སྟོང་གི་མགོ་དང་རྐང་ལག་དང་། །མིག་ན་ལ་སོགས་
སྟོང་ཡིན་ནམ། །ཡང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོང་། །དེ་ལས་གཞན་པ་གང་ཞིག་
ཡིན། །ཡིན་ན་སྟོང་གིས་བཟོད་པར་གྱིས། །མགོ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་ཡིན་ན།
སྟོན་མེད་མ་མཐོང་ཡ་མཆན་ཆེ། །དེ་ལྟར་ནི་སྟོང་ཉིད་གཟུགས། །གཟུགས་
ཡིན་གྱུར་པའི་གང་ཟག་སྟུ། །མིག་སོགས་ཡིན་ནའང་དེ་བཞིན་འགྱུར། །རྣམ་
པར་ཤེས་པ་སྟོང་ཡིན་ན། །རྣམ་ཤེས་གཟུགས་ཅན་སྟོང་མཐོང་ངམ། །གལ་
ཏེ་དེ་དག་ལས་གཞན་ན། །སྟོང་གི་ལུས་དང་ཡན་ལག་ལས། །དོན་གཞན་
ཡན་གར་ཡོད་ན་དེ། །སྟོང་གིས་དེ་ལྟ་སྟོན་པར་རིགས། །གལ་ཏེ་རང་ཉིད་
ཚུལ་བཞིན་དུ། །འཛོག་མི་ཤེས་སོ་བཅེར་ན་ནི། །རང་ཉིད་འཛོག་གྱུར་མི་ཤེས་
པ། །སྟོང་གིས་ལས་འབྲས་སྤྲ་བ་ཡི། །འཛོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས། །
དེ་སྤྱིར་འཛོག་ཏེན་མཐོང་བ་ཡི། །སྤང་ཚུལ་འདི་ཅུ་རྗེས་འབྲང་ནས། །ཤེན་
ཏུ་སྤྲ་བའི་ལས་འབྲས་ལ། །ལོག་པར་ལྟ་བར་མ་བྱེད་ཅིག། །ཅི་སྤྱིར་ཞེ་ན་
སངས་རྒྱས་དང་། །རྒྱལ་སྤྲུལ་རིགས་པའི་དབང་ལྷག་གིས། །ལས་འབྲས་
ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར། །རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བྱེ་བ་བརྒྱས། །ལེགས་
པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚུལ། །སྤྲ་ཞིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད། །མཁས་པ་
ཡིས་གྲུང་ངེས་དཀའ་ན། །ཚོངས་པ་སྟོང་ལྟས་ཇི་ལྟར་ཤེས། །དེ་སྤྱིར་ལས་

དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས། །གུས་པར་བྱས་ན་
 ངན་འགོ་ལས། །གྲོལ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཡང་དག་ལྟ། །མི་གང་སྤུ་ལ་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་ནི་
 བསྐྱལ་བ་སྟོང་རྣམས་སུ། །ངན་འགོར་འགོ་བར་མི་འགྱུར་གསུང་། །གཞན་དུ་
 ལོག་ལྟས་ངན་འགོར་འཕེན། །གཞན་ཡང་ངན་འགོ་ལས་ཐར་ཏེ། །བདེ་འགོར་
 སྐྱེ་བར་འདོད་གྱུར་ན། །སྐྱབས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ལ། །ཆོག་
 ཅམ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པར། །འཇིགས་པ་དག་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཆེད། །དེ་
 བསྐྱོས་སྟོང་ནས་འཆར་བ་ཡི། །སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་སྐྱབས་འགོ་དགོས། །དེ་
 ཡང་དཀར་ནག་ལས་འབྲས་ལ། །སྤང་དོར་བྱེད་པར་རག་ལས་སོ། །དེ་ལ་
 ཐོག་མར་དད་པ་དགོས། །དད་པ་ཡིས་ནི་ངན་སོང་སྟོང་། །དད་པས་མཐོ་
 རིས་འབྲིད་པར་བྱེད། །དད་པ་མེད་པའི་མི་དག་ལ། །དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་
 མི་སྐྱེ་ཏེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་ཆོག་པ་ལས། །སྤུ་གུ་སྟོན་པོ་ཇི་བཞེན་ནོ། །སྤུ་
 ཞིག་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ལ། །སྐྱབས་སུ་མ་སོང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་
 རང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་པའི་བྱེད་པར་དགོན་མཆོག་ལ། །སྐྱབས་སུ་སོང་
 རས་འཇོག་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱབས་གནས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །དོན་གཉིས་
 མཐའ་རུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། །དབྱེ་ན་ཆོས་དང་གཟུགས་སྐྱབས་གཉིས། །ཆོས་ལ་གྲོལ་
 བྱེད་ལམ་བདེན་དང་། །གྲོལ་བ་འགོག་པའི་བདེན་པ་གཉིས། །དགོ་འདུན་སྐྱེ་

འཕགས་རྣམ་གཉིས་ལས། །གཙོ་བོ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་སྟེ། །འདིར་ནི་
 རྒྱས་པར་བརྗོད་མི་བྱེད། །མི་ཤེས་སྒྲོངས་པ་ཁ་ཅིག་ནི། །སྟོགས་བརྩའི་རྣམ་
 མཁའི་སྟོན་གྱི་མཐའ། །རི་སྟེང་སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་ན། །སྤྱི་ཡོད་
 གངས་ཀྱིས་མི་ཡང་བའི། །གངས་མེད་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས། །
 མཆིས་ཤིང་དེ་ཡང་ལ་ལ་ནི། །ཤིན་ཏུ་དག་པའི་ཞིང་རྣམས་ན། །དགེས་
 དགུར་སྟོང་ཅིང་བཞུགས་པ་དང་། །ཁ་ཅིག་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ནི། །ཅི་
 ལྟར་རིགས་པའི་ཞིང་དག་ན། །བཞུགས་པའི་བྱང་པར་ལུང་དང་ནི། །རིགས་
 པ་ཡིས་ནི་མི་ཤེས་པར། །སངས་རྒྱས་སྤྱལ་པའི་སྤྱེས་ཆེན་ནམ། །རྒྱལ་སྤྱི་
 འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པའི། །དམ་པའི་སྤྱེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་དུ། །བཏགས་པ་
 འགའ་ཞིག་སངས་རྒྱས་སུ། །བཟུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཀྱང་ནི། །འདི་
 འདྲའི་ངང་ཚུལ་ཡིན་རྣམ་སེམས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་ཐ་མལ་པའི། །སྤྱེས་
 བྱ་བཞིན་དུ་འཆི་སྟམ་སྟེ། །ལས་འབྲས་ལོག་པར་ལྟ་བྱེད་པའི། །ལྟ་ངན་རྒྱུད་
 ལ་གོམས་པར་བྱེད། །དེ་ལྟར་ལྟ་བའི་སྤྱེས་བྱ་དེས། །རྣམ་མཁའ་ཁམས་ཀྱི་
 རྒྱ་ཚོད་དམ། །ཤེས་བྱའི་མཐའ་ཡང་འཛིན་འདོད་ཕྱིར། །འདི་ལས་སྒྲོངས་པ་
 གཞན་སུ་ཞིག །སེམས་ཅན་ཁམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །མཐའ་ཚད་ཀུན་
 མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །མ་རྟོག་གང་དེ་འདི་འདྲའི་མིས། །ཤེས་པར་འདོད་
 ཕྱིར་ཞེ་མ་མཆར། །དེ་བས་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་། །བསྟུན་པའི་ཚུལ་

ལས་གཞན་དུ་ནི། །སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པའི། །སྐྱེ་གསུང་
 ཐུགས་ཀྱི་གསང་བའི་གནས། །བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ཅི་སྟེད་ཚུལ། །རྒྱལ་
 སྐུ་ཉན་རང་འཕགས་པ་དང་། །ལྟ་དང་མི་སོགས་འཛིག་ཏེན་གྱིས། །རི་
 བཞིན་ཤེས་པར་མི་རུས་ན། །གཞན་པ་སུ་ཞིག་གིས་ནི་ཤེས། །དེས་ན་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ཅེས། །ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པ་གང་ཡིན་དེས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་རུས་ཤིང་། །ཀྱན་
 མཁེན་ཉིད་ཀྱང་འཕྲོ་བ་བཤད་ན། །བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། །སངས་རྒྱས་
 ལ་ནི་སྐྱབས་སོང་བས། །འཛིག་ཏེན་ལྟ་ལ་སྐྱབས་མི་འགྲོ། །ཆོས་ལ་སྐྱབས་
 སུ་སོང་བས་ནི། །སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གཞོད་འཆེ་སྟོང་། །དགེ་འདུན་ལ་ནི་
 སྐྱབས་སོང་ཆོ། །གྲོགས་ངན་ལྟ་སྟེགས་ཅན་མི་འགྲོགས། །དུས་ཀྱན་ཕྱག་
 མཆོད་སྟེག་བཤགས་སོགས། །ཡན་ལག་བདུན་པའི་ཚུལ་ལ་འབད། །བདེ་
 འགྲོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མང་ཡང་། །གཙོ་བོ་དགེ་བ་བཅུ་ཉིད་དེ། །བརྒྱུག་ན་མི་དགེ་
 རྣམ་པ་བཅུ། །དེ་ཡང་སྟོག་གཙོད་མ་བྱིན་ལེན། །ལོག་གཡེམ་རྩུན་དུ་སྐྱབ་
 དང་། །སྤུ་མ་ཆོག་རྩུབ་ངག་ཀྱལ་དང་། །བརྒྱབ་སེམས་གཞོད་སེམས་ལོག་ལྟ་
 རྟེ། །ལུས་ཀྱི་གསུམ་དང་ངག་གི་བཞི། །ཡིད་ཀྱི་གསུམ་སྟེ་བཅུ་རྣམས་སོ། །
 དགེ་བ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱིས། །རིམ་བཞིན་གོང་མའི་ལྟ་དག་དང་། །
 འདོད་ལྟ་མི་རུ་སྐྱེ་འགྱུར་ལ། །མི་དགེ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་རིམ། །དཔྱལ་བ་

ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོར་སྒྲེ། །ལས་གྱི་འབྲས་བུ་ཆེ་འདི་འམ། །སྤྱི་མ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་
བ་དང། །སྤྱི་མའི་སྤྱི་མར་སྤྱོད་བ་གསུམ། །གཞན་ཡང་སྤྱོད་བར་ངེས་པ་དང་།
སྤྱོད་བར་མ་ངེས་ལས་རྣམ་གཉིས། །མ་བྱས་མ་བསགས་བྱས་ཤིང་བསགས།
བསགས་ལ་མ་བྱས་ལས་རྣམ་གསུམ། །འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་པ་ལ།
རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་རྫོགས་པ་དང་། །མི་དགེས་རྫོགས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ།
དཔེར་ན་བདེ་འགྲོར་སྒྲེས་པ་གང་། །དུས་ཀྱན་དུ་ནི་བདེ་བ་དང་། །བདེར་
འགྲོར་སྒྲེས་ཀྱང་དབུལ་བོ་བཞིན། །འཕེན་བྱེད་མི་དགེས་འཕངས་པ་ལ། །མི་
དགེའི་ལས་གྱིས་རྫོགས་པ་དང་། །དགེ་བས་རྫོགས་པ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །
དཔེར་ན་ངན་འགྲོར་སྒྲེས་པ་གང་། །དུས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱག་བསྐྱལ་དང་། །
དུད་འགྲོར་སྒྲེས་ཀྱང་བདེ་བ་བཞིན། །དེ་ཡང་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། །མི་
དགེ་བ་ལས་སྦྱག་བསྐྱལ་ཀྱན། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དགེ་ལས་
བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་། །སྤྱི་བ་ཀྱན་ཏུ་བདེ་བ་དག །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
ལས་གཉིས་ལས། །འབྲས་བུ་སོ་སོར་མི་འབྲུལ་བར། །འབྱུང་གི་གཞན་དུ་
འགྱུར་བ་མེད། །ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་འཕྲོབ་འགྱུར་
བར། །གསུངས་སྤྱིར་ལས་འབྲས་སྤྲོ་བ་ཀྱན། །སངས་རྒྱས་གྱིས་མཁྱེན་
གཞན་གྱིས་མིན། །ལུས་ཅན་ཀྱན་གྱི་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་ཡང་
ཆུད་མི་བ། །རྫོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །འབྲས་བུ་སྤྱིན་པ་ཉིད་འགྱུར་

བར། །གསུངས་ཕྱིར་མི་དགའི་ལས་ཀྱིས་ནི། །བཤགས་པ་ལ་སོགས་རྒྱུ་
 མེད་ན། །འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་བས། །དེ་ཕྱིར་སྟོབས་བཞི་
 བསྟེན་པར་བྱ། །མི་དགའི་ལས་ལ་འགྱུར་བའི་སེམས། །མང་དུ་བྱས་ཏེ་
 བཤགས་པ་ནི། །དང་པོ་རྣམ་པར་སྤྱན་འབྱེན་སྟོབས། །མདོ་སྤེལ་མོ་
 གཟུངས་སྤགས་འདོན། །རྟོན་བཞེངས་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་དང་། །སྟོང་པ་ཉིད་
 ལ་མོས་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་། །བརྗོད་སོགས་
 གཉིན་པོ་ཀུན་སྟོང་སྟོབས། །ཕྱིན་ཆད་སྤྲིག་པ་མི་བྱེད་པར། །དམ་བཅའ་
 བརྟན་པོ་བྱེད་པ་ནི། །ཉེས་པ་ལས་ནི་སྦྲར་ལོག་སྟོབས། །སྐབས་འགོ་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་སྟོམ་སོགས། །རྟོན་ཀྱི་སྟོབས་སུ་རྒྱལ་བས་བཤད། །འདི་བཞི་
 རྒྱུ་དུ་བསྟེན་བྱེད་ན། །ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་ཀུན་བྱང་སྟེ། །ངན་འགྲོ་ལས་གྲོལ་ཐེ་
 ཆོམ་མེད། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་གཉིས་ལས། །དང་པོའི་ལས་ཅན་གང་
 ཟག་གིས། །ལས་སྦྱིབ་སྟོང་པ་གནད་ཆེ་བར། །སྟོབས་བཟང་རྒྱལ་པ་གཉིས་པས་
 བཤད། །ཐར་བ་འདོད་པས་ཐོག་མར་འདི་ལྟར་བསམ། །བདེ་འགྲོ་ན་ཡང་
 བདེ་སྤྱག་འདྲེས་མ་དང་། །ཆེ་ལའང་རིང་བྱང་སྤྲོ་ཆོགས་འདི་ལྟ་སྟེ། །སྤྱི་མི་
 སྟོན་པ་ཆེ་སྟོང་བྱུང་ངེས་ཤིང་། །བྱུང་དུ་ལྷ་བརྒྱུ་ཤར་དུ་བྱེད་སུམ་བརྒྱ། །
 འཇམ་སྤིང་འདི་ན་ད་ལྟ་བརྒྱུད་ཅུ་མན། །སྟོན་ཆེ་དཔག་མེད་མ་འོངས་བཅུ་
 བར་འབྱུང། །རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་ཡི་ཆེ་ཆད་ནི། །མི་ལོ་ས་ཡ་དགའོ་

ལྷག་མ་ནི། །བཞི་འགྲུར་གྱིས་རིང་སྐུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ནི། །མི་ལོ་བྱེ་བ་གསུམ་
དང་ས་ཡ་དྲུག །འཐབ་བྲལ་དུང་གཅིག་བྱེ་བཞི་ས་ཡ་བཞི། །དགའ་ལྡན་དུང་
ལྷ་བྱེ་བདུན་ས་ཡ་དྲུག །འཕྱལ་དགའ་ཐེར་འབྲུམ་གཉིས་དང་དུང་འཕྱར་
གསུམ། །ས་ཡ་བཞིར་འགྲུར་གཞན་འཕྱལ་དབང་བྱེད་པ། །མི་ལོ་ཐེར་འབྲུམ་
དགྲ་དང་དུང་འཕྱར་གཉིས། །བྱེ་བ་གཅིག་དང་ས་ཡ་དྲུག་ཐུབ་འགྲུར། །
གཟུགས་ཁམས་ཆངས་རིས་ཆེ་ནི་བར་བསྐལ་བྱེད། །འདུན་ན་འདོན་དང་
ཆངས་ཆེན་བྱེད་བྱེད་རིང་། །འོད་ཆུང་ནས་བཟུང་བསྐལ་བ་ཆེན་པོ། །
གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་བཞི། །རིམ་བཞིན་ཆེ་ཆད་
བསྐལ་ཆེན་ཉི་མེད་དང་། །བཞི་མེད་དྲུག་མེད་བརྒྱད་མེད་ཐུབ་པར་བཤད། །འོན་
ཀྱང་དེ་དག་དུས་མིན་འཆི་བ་ཡོད། །ཁ་དོག་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་
ནི། །སྤྱི་མི་སྟན་དང་གཟུགས་ཁམས་སྟ་རྣམས་དཀར། །སྤྱིང་གཞན་གསུམ་
དང་འདོད་སྟ་རིགས་དྲུག་ན། །ཁ་དོག་སྟ་ཆོགས་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་ཡོད། །ཁ་བས་
སྤྱི་མི་སྟན་ན་མ་འབད་པར། །མ་ཚོས་ལོ་ཉོག་དཔག་བསམ་ཤིང་སོགས་
ལས། །བྱུང་བའི་བས་དང་གོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། །སྤྱིང་གཞན་གསུམ་ན་
འབད་པས་བསྐྱབས་ཏེ་སྤྱོད། །འདོད་སྟ་དྲུག་ལ་རང་གིས་བསྐྱབས་པ་དང་། །
མ་བསྐྱབས་དཔག་བསམ་ཤིང་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །བས་དང་གོས་ཀྱི་བྱུང་པར་
རྣམས་ལ་སྤྱོད། །བསྐྱབ་པའང་སྐྱལ་བའི་བས་གོས་སྟ་བྱ་སྟེ། །ཞིང་གི་སོ་རྣམ་

བྱས་ལས་བྱང་བ་མིན། །ཁོར་དང་འབྲུ་ནི་ལྷ་གནས་ཡོད་མ་ཡིན། །གཟུགས་
 ཁམས་གཙོ་བོར་ཉིང་འཇིན་བས་ལ་སྒྲོད། །ཆ་གང་སྐྱག་བསྐྱལ་ལྷ་དང་བྱང་
 བ་མིན། །གཟུགས་ཁམས་ཡན་ན་དབྱར་སོགས་དུས་བཞི་དང་། །ཉིན་མཆན་
 བ་མ་བྲན་གྱི་བྱང་པར་མིན། །འདོད་ཁམས་ལྷ་རུ་རྩུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ནི། །ལྷ་མེད་
 བང་དང་སྐྱག་པར་ཐོལ་གྱིས་འབྱུང་། །གཟུགས་ཁམས་ལྷ་རྣམས་གོས་དང་
 བཅས་པར་སྐྱེ། །གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་བྱང་པར་དེ་དག་མིན། །སྐྱ་མི་སྟན་
 དང་ལྷ་ཡི་གནས་དག་ན། །བྲག་བཅས་བདེ་བའི་བྱང་པར་དུ་མ་སྒྲོང་། །དེ་
 དག་དགེ་བའི་ལས་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གིས། །ལོངས་སྒྲོད་ཆེ་ཆུང་བྱང་པར་དག་
 གྲང་འབྱུང་། །འོན་ཏེ་སྐྱག་བསྐྱལ་དག་གྲང་འདི་ལྟར་ཡོད། །རྒྱལ་ཆེན་རིགས་
 བཞི་སྐུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་རྣམས། །ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་པས་ལུས་ཀྱི་གནད། །
 བཅད་ཅིང་བརྟུབ་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་དུ་མ་དང་། །འཐབ་བྲལ་སོགས་ན་དེ་ལྟར་
 ཡོད་མིན་གྲང་། །འཆི་ལྷས་མཐོང་བས་སྐྱག་བསྐྱལ་དཔག་ཏུ་མིན། །
 གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ། །འཇིག་རྟེན་གྲགས་
 པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་རིགས་མེད་ཅིང་། །ཉིང་འཇིན་བདེ་ལ་ཡུན་རིང་གནས་མོད་
 གྲང་། །འདུ་བྱེད་སྐྱག་བསྐྱལ་ཉིད་ཀྱིས་བཅིངས་པའི་བྱིར། །ནམ་མཁར་
 འཕྱར་བའི་བྱ་ནི་རི་བཞིན་དུ། །སྐྱར་ཡང་འོག་མའི་གནས་སུ་ལྷུང་བར་
 འགྱུར། །ལྷ་མིན་འཐབ་ཅིང་ཚོད་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་དང་། །མི་ལ་སྐྱེ་གྲན་འཆིའི་

སྐྱུག་བསྐྱལ་ཏེ། །དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་རིགས་སྐྱུག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །འདུ་བྱེད་
སྐྱུག་བསྐྱལ་འབྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་དང་། །སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་ནི་སྐྱུག་བསྐྱལ་
གསུམ་པོ་ལས། །གང་ཡང་རུང་བས་གཟིར་བའི་ཚུལ་བསམ་བྱ། །དེ་ཡང་ཉི་
བར་ལེན་པའི་ཕྱང་བོ་ལྟ། །རང་དབང་མི་བྱུ་བ་མི་ཉག་འཇིག་པའི་ཕྱིར། །བྱུ་
བ་འདུ་བྱེད་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཅེས་བྱ་ལ། །ཤིན་ཏུ་ཆ་ཆེ་བསིལ་བར་གྱུར་པ་དང་།
བས་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྤྱོད་བ་དག །འབྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་
བཞག །ནད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །ཆོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱལ་
གཟིར་བ་གང་ཡིན་དེ། །སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་ནི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །མདོར་
ན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་གར་སྐྱེས་ཀྱང་། །སྐྱུག་བདེན་རང་བཞིན་ཉིད་
ལས་མ་འདས་པས། །ཐར་བ་འདོད་ཕྱིར་ངེས་འབྱུང་བསམ་པ་བསྐྱེད། །སྐྱུག་
བསྐྱལ་གང་ལས་བྱུང་བའི་དང་པོའི་རྒྱ། །ཉོན་མོངས་ཉིད་ཡིན་དེ་ལས་ལས་
སོགས་འབྱུང་། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་དང་། །གཏི་ཐུག་
ང་རྒྱལ་ཐུག་དོག་སེར་སྒྲ་སོགས། །དེ་ལྟར་རྒྱས་པའི་གཉེན་པོས་སྤོང་བར་
རིགས། །དེ་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱི་རིགས་རྣམས་ཀྱི། །ཚུལ་བཞིན་
ཤེས་པ་སྐྱུག་བསྐྱལ་བདེན་པ་ཤེས། །ཉོན་མོངས་ཆོགས་གྱི་སྐྱེ་དང་གནས་
ཚུལ་རིག །ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཤེས་པ་ཉིད། །སྐྱུག་བསྐྱལ་
ལས་ནི་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཤེས་ན། །དེ་ཆེ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཤེས་པ་སྟེ། །ལམ་

གྱིས་སྤྱད་བསྐྱེད་འགོག་ཅིང་འགགས་པ་ཤེས། །འགོག་པ་འཕགས་པའི་
 བདེན་པ་ཤེས་པའོ། །ཉོན་མོངས་རྒྱ་ཡིན་སྤྱད་བསྐྱེད་འབྲས་བྱ་སྟེ། །ལམ་
 བདེན་རྒྱ་སྟེ་འགོག་བདེན་འབྲས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་མ་རིག་འདུ་བྱེད་རྣམ་
 ཤེས་དང་། །མིང་གཟུགས་སྐྱེ་མཆེད་རིག་པ་ཚོར་བ་དང་། །སྟེད་དང་ལེན་པ་
 སྟེད་པ་སྐྱེ་བ་དང་། །ཀ་ཤི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འཁོར་ལོ་འདིས། །འཁོར་
 བའི་སེམས་ཅན་བར་མཆམས་མེད་པར་འཁོར། །དེ་ཡང་མ་རིག་དབང་གིས་
 ལས་བསགས་ཏེ། །དེ་ཡི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་ལ་བསྒྲོས་པ། །སྟེད་ལེན་
 གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསོས་བཏབ་ནས། །རྣམ་ཤེས་བྱི་མར་ཉིང་མཆམས་
 སྤྱར་བ་ན། །མིང་གཟུགས་སྐྱེ་མཆེད་རིག་པ་ཚོར་བ་དང་། །སྟེད་དང་ཀ་ཤིའི་
 ཉོན་འབྲེལ་རིམ་པར་འབྱུག། །མ་རིག་འདུ་བྱེད་འཕེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། །
 འབྲས་དུས་རྣམ་ཤེས་མིང་གཟུགས་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཚོར་བའི་བར་ལྷ་
 འཕངས་པའི་འབྲས་བྱའོ། །རི་ལྟར་འཕངས་ན་རྒྱ་དུས་རྣམ་ཤེས་ལ། །ལས་
 ཀྱིས་བག་ཆགས་བསྒྲོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཕེན། །སྟེད་ལེན་སྟེད་ལས་འབྱུག་
 པའི་རྒྱ་ཉིད་དེ། །སྟེད་དང་ཀ་ཤི་བྱུག་པའི་འབྲས་བྱའོ། །རི་ལྟར་འབྱུག་ན་བག་
 ཆགས་བསྒྲོས་པ་དེ། །བྱས་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །མ་རིག་པ་
 དང་སྟེད་པ་ལེན་པ་གསུམ། །ཉོན་མོངས་ཡིན་ཏེ་འདུ་བྱེད་སྟེད་པ་ལས། །
 རྣམ་ཤེས་མིང་གཟུགས་སྐྱེ་མཆེད་རིག་ཚོར་དང་། །སྟེ་བ་ཀ་ཤི་བདུན་ནི་

སྐྱུག་བདེན་ནོ། །ཉོན་མོངས་གསུམ་ལས་ལས་ནི་གཉིས་འབྱུང་ཞིང་། །དེ་
ལས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བདུན་འབྱུང་བདུན་ལས་སྦྲར། །ཉོན་མོངས་སོགས་འབྱུང་
མགལ་མེད་འཁོར་ལོ་བཞིན། །བརྩ་གཉིས་རྣམ་པས་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་
བསྒྲོར། །དེ་དག་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་བྱུང་བར་
ཆོས་ཀྱན་གྱི། །རང་བཞིན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས། །མ་རིག་
སྤྱོད་བའི་ཚུལ་ལ་འབད་བར་བྱ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་དོན་བྱིར་སངས་རྒྱས་
གྱི། །གོ་འཕང་འདོད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད། །ཐེག་པ་ཆེན་པོར་
འབྱུག་པའི་སྒོ་གཅིག་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །
གང་གིས་སེམས་འདི་བསྐྱེད་པར་མ་བྱས་ན། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་
གཞན་ཡོད་ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། །གང་
གིས་འདི་བསྐྱེད་ཡོན་ཏན་གཞན་མེད་ཀྱང་། །རྒྱལ་བའི་སྤྲས་འགྱུར་ལྟར་
བཅས་ཀྱན་གྱི་སྐྱབས། །འདི་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་རྣམ་པ་མང་ན་ཡང་། །བརྩ་ན་
གཉིས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི། །རང་གི་མར་ཤེས་དེ་ཡི་བློ་བྱོན་དང་།
བློ་བྱོན་གཞོ་དང་ཡིད་འོང་བྱམས་པ་དང་། །སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྣམ་
དག་དྲུག་། །འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཏེ་རྣམ་བདུན་གྱིས། །སྤྱོད་བ་རྒྱ་འབྲས་
མན་ངག་བདུན་གྱིས་དང་། །སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རང་གིས་ལེན།
རང་གི་བདེ་དགོ་གཞན་ལ་གཏོང་བ་ཡིས། །སྤྱོད་ཚུལ་བྱམས་དང་སྤྱོད་རྗེས་

སྒྲིབ་བ་སྟེ། །མདོར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་སྤྱོད་བསྐྱེད་ལས། །སྒྲིབ་འདོད་
 སྒྲིབ་རྩེ་བཙུན་མ་མ་ཡིན་པ། །སྤྱོད་ཀྱི་ལ་ཡོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་ནི། །
 སྤྱོད་སེམས་སྤྱོད་འགྱུར་རྒྱ་ཡི་གཙོ་བོ་ཡིན། །སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཅུང་ཟད་མི་
 འཆེ་བར། །ཞི་དུལ་གནས་པ་ཅམ་གྱིས་བྱང་སེམས་མིན། །ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་
 རང་རྒྱལ་དག་བཙུན་ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། །
 གཞན་དག་འགའ་ལ་གཞོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། །རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་འདྲིལ་ཏུ་
 མི་རུང་མིན། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ནི། །རྒྱལ་བའི་ཆུལ་
 བཟུང་ལོག་པར་ཞུགས་པ་གཞན། །བཅིངས་དང་རྟོག་སོགས་མེད་པར་ཐལ་
 བ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མདོར་སྤྱོད་ལས་དག་ཀྱང་། །གཞན་གྱི་
 དོན་དུ་བྱེད་པར་མི་རུང་འགྱུར། །གཞན་ཡང་སོ་སོ་སྤྱོད་བའི་བྱང་སེམས་ཅན།
 ཁོང་ཁོ་སོགས་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་འགྱུར་བྱིར། །བྱི་ཡི་སྤྱོད་ཆུལ་ཅམ་གྱིས་
 རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད། །ཡིན་མིན་རྩི་བཞིན་ངས་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་བྱིར་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་སྤྱོད་བསྐྱེད་ལས། །བསྐྱེད་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་འགོད་པའི་
 ཆེད། །རང་ཉིད་ཀྱན་མཁུན་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པའི། །སེམས་མཆོག་ཆོག་
 ཅམ་མིན་པ་ཞིག་ཡོད་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག །
 འདི་དང་སྒྲིབ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ། །པན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་མདོ་ལས་
 གསལ་བར་བཤད། །སེམས་དེ་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་བྱིན་དུག་ལ། །འཇུག་

པར་བྱ་སྟེ་རྒྱལ་སྐས་སྟོང་པའི་སྟོམ། །པ་རོལ་སྟོན་པ་བྱུག་ཏུ་འདུས་གསུངས་
པས། །ཚུལ་འདིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གནད་དུ་ཆེ། །སྟོན་པ་ལ་ནི་རྣམ་པ་
གསུམ་ཡོད་དེ། །ཆོས་དང་བར་བེད་མི་འཇིགས་སྟོན་པའོ། །གཞན་ལ་ཆོས་
སྟོན་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟེ། །བས་སོགས་སྟེར་བ་བར་བེད་སྟོན་པ་ཉིད། །
འཇིགས་པ་ལས་སྟོབ་མི་འཇིགས་སྟོན་པའོ། །ཚུལ་བྲིམས་གསུམ་སྟེ་སྟོམ་
པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། །དགེ་བ་ཆོས་སྟུང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་དོ། །བཅས་
དང་རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོབ་འོ། །ཉེས་པ་སྟོང་བ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་།
སྟོན་བྱུག་བསྟེན་དང་གནས་དང་སྟེལ་བའི་བྱེད་། །འཇུག་པར་བྱེད་པ་དགེ་བ་
ཆོས་སྟུང་ཡིན། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཚུལ་བཞིན་སྟུབ་བྱེད་པ། །སེམས་ཅན་
དོན་བྱེད་ཚུལ་བྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །བཟོད་པ་གསུམ་སྟེ་གཞོན་པ་བཟོད་པ་
དང་། །སྟུག་བསྐྱེད་དང་ལེན་ཆོས་ལ་ངེས་ཐོབ་བཟོད། །རང་ལ་གཞོན་བྱེད་
བཟོད་པ་དང་པོ་སྟེ། །སྟུག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་བཟོད་པ་གཉིས་པ་ཡིན། །ཆོས་ཉིད་
ཤེས་ཤིང་མོས་པ་གསུམ་པར་འདོད། །བཙོན་འགྱུས་གསུམ་སྟེ་གོ་ཆའི་
བཙོན་འགྱུས་དང་། །དགེ་བ་ཆོས་སྟུང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གསུམ། །མི་སྟོ་
སེམས་ཅན་དོན་བཙོན་དང་པོ་ཉིད། །དགེ་ཆོས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་སྟུར་
བཞིན་ཡིན། །བསམ་གཏན་གཉིས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་འདས་མ་འདས། །ཡང་ན་
ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་བཅས་པའོ། །ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་དང་།

དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་གཉིས་སྟེང་། །སེམས་ཅན་དོན་སྐྱབ་བྱེད་
 པའི་ཤེས་རབ་པོ། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་རྣམ་གཉིས་སོ་སོ་ལ། །ཞི་གནས་
 ལྷག་མཐོང་ཞེས་ནི་རབ་བཤད་པ། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས། །
 རྒྱུན་གཏོང་སྟོན་པར་སྐྱབས་དམ་ཆོས་སྟོན། །བསྟན་པའི་དོན་ལ་གདུལ་བྱ་
 སྟོན་འཇུག་དང་། །རང་ཉིད་དོན་མཐུན་སྟོན་པ་བསྐྱུ་དངོས་བཞི། །པར་བྱེན་
 དུག་གིས་རང་རྒྱུད་སྟེན་བྱེད་ཅིང་། ། །བསྐྱུ་བ་བཞི་ཡིས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་
 བྱ་སྟེ། །འཁོར་སྐྱུད་པ་ལའང་འདི་ཉིད་མཆོག་ཏུ་གསུང་། །རྒྱུན་པས་ལོངས་
 སྟོན་འབྱོར་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །རང་གིས་མཛའ་བ་ཤེས་བྱམས་ཤིང་སྟོན་
 པ་འཐོབ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་ངན་འགོ་ལས་ཐར་ནས། །བདེ་འགྲོའི་ལུས་
 ཉིད་རྒྱན་གྱི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན། །བཟོད་པས་གཟུགས་བཟང་དག་རྣམས་ཞི་
 བར་བྱེད། །དགོ་བ་སྐྱབ་བྱེད་དཀའ་ཐུབ་ཀྱན་གྱི་མཆོག་།བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་
 ནི་འདི་དང་བྱེ་མ་ཡི། །དོན་ཆེན་མ་ལུས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །བསམ་
 གཏན་གྱིས་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་སོགས། །གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་
 འགྱུབ་པར་བྱེད། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་མི་ཤེས་ཀྱན། །བྱང་ནས་
 སྐྱུང་སྟེ་ཀྱན་མཁུན་ཉིད་ཀྱང་འགྱུབ། །གཞན་ཡང་མདོ་སྟེ་ལས་ནི་འདི་ལྟར་
 གསུང་། །བག་ཡོད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། །འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་
 ལྷག་པོ་ཉིད་དུ་འདོད། །དད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོས་དང་གཏོང་བ་དང་། །དོ་ཆོ་

ཤེས་དང་ཁྲིལ་ཡོད་ཤེས་རབ་སྟེ། །བདུན་པོ་འཕགས་པའི་ནོར་གྱི་མཆོག་
ཡིན་པས། །གང་ལ་འདི་ཡོད་ནོར་དང་ལྡན་ཞེས་བྲ། །མེད་ན་དོན་གྱིས་
དབུལ་བོ་ཉིད་དུ་གསུང་། །དེས་མཆོན་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་རབ་དབྱེ་ནི། །
མདོ་ལས་བཤད་རྣམས་ཤེས་ཤིང་ཅི་རུས་སྟོབ། །གཞན་ཡང་ཞི་གནས་ལྷག་
མཐོང་གི། །བྱད་པར་ཅུང་ཟད་བསྟན་པར་བྲ། །ཞི་གནས་ངོ་བོ་བསམ་གཏན་
ཏེ། །སེམས་ནི་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན། །དེ་ཡང་སྟོད་ལམ་ཚུལ་མཐུན་པས།
ཁ་དོག་གསེར་ལྟར་མངོས་པ་ཡི། །རྒྱལ་བའི་སྐྱབས་ལ་དམིགས་ཏེ། །བྱིང་
ཁོད་ལ་སོགས་སྟོན་བྲལ་བའི། །ཞི་གནས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་གསུང་། །དེ་ཆེ་
ལེ་ལོ་གདམས་ངག་བརྗེད། །བྱིང་ཁོད་འདུ་བྱེད་འདུ་མི་བྱེད། །ཉིས་པ་རྣམ་
པ་ལྷ་སྤངས་ནས། །དད་དང་འདུན་པ་ཅོལ་བ་དང་། །ཤིན་སྤངས་བྱེད་དང་
ཤེས་བཞིན་དང་། །བཏང་སྟོམས་འདུ་བྱེད་གཉེན་པོ་བརྒྱད། །བསྟན་པར་
དབུས་མཐའ་ལས་གསུངས་དང་། །འཛོག་དང་རྒྱན་དུ་འཛོག་པ་དང་། །ཁྲན་
ཏེ་འཛོག་དང་ཉེ་བར་འཛོག། །དུལ་བར་བྱེད་དང་ཞི་བར་བྱེད། །རྣམ་པར་ཞི་
བྱེད་ཅེ་གཅིག་བྱེད། །མཉམ་པར་འཛོག་དང་རྒྱད་གཅིག་བྱེད། །གསུངས་
བཞིན་སེམས་གནས་ཐབས་དགྲ་དང་། །ཐོས་པའི་སྟོབས་དང་བསམས་པ་
དང་། །བྱེད་དང་ཤེས་བཞིན་བཅོན་འགྲུས་དང་། །ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་
སྟོབས་བྲག་གམ། །བསྐྱེམ་སྟེ་འཇུག་དང་ཆད་ཅིང་འཇུག། །ཆད་པ་མེད་པར་

འཇུག་པ་དང་། །ཚུལ་མེད་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་བཞི། །ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ཏེ་
 ཞི་གནས་བསྐྱབ། །གང་ཆེ་སེམས་དང་ལྷས་ཀྱི་ཡང་། །ཤེན་སྐྱངས་སྐྱེས་
 པའི་མཇུག་ཉིད་ནས། །ཡིད་ནི་ཅེ་གཅིག་དམིགས་པ་ལ། །ལྟན་ནེར་བརྟན་
 པར་གྱུར་པའི་ཆོ། །ཞི་གནས་ཐོབ་པར་རབ་ཏུ་བཤད། །ལྟ་བ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་
 པའི་སྒོན། །སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་བྱས་ཏེ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ནི་གཏན་
 ཆིགས་སོགས། །དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་རིགས་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་
 བཅུལ་བར་བྱ། །འདིར་ནི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི། །གཏན་ཆིགས་མདོར་
 བསྐྱས་བརྗོད་བྱས་ན། །འདི་ལ་གནད་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །དང་པོ་དགག་བྱ་ངེས་
 པའི་གནད། །རང་ཅག་རྣམས་ལ་ངའོ་སྟུམ། །སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་གི་ཐད་ཉིད་དུ། །
 འཛིན་པའི་སྒོ་འདིས་ང་གང་དུ། །རི་འདྲ་ཅི་ཞིག་ལྟར་བཟུང་བརྟག། །དེ་ལྟར་
 བརྟགས་ཆེ་དེ་ཡིས་ནི། །ལྷས་སེམས་སོ་སོའི་སྤྱིང་ཉིད་ནས། །རེ་རེ་ཁོ་ན་མ་
 ཡིན་པར། །ལྷས་སེམས་འཆོགས་པ་འདི་ཡི་ཐོག། །མིང་བདས་བཞག་ཅམ་
 མ་ཡིན་པར། །བཏགས་དོན་ང་ཞིག་ཡུལ་སྤྱིང་ནས། །བསྟོས་མེད་རང་རྒྱ་
 ཐུབ་པ་ཞིག། །ཡོད་པར་བཟུང་བར་ཤེས་པར་བྱ། །གཉིས་པ་བྲབ་པ་ངེས་
 པའི་གནད། །དེ་ལྟར་བཟུང་བཞིན་གྲུབ་པའི་ང་། །ལྷས་སེམས་འདི་དང་
 གཅིག་པའམ། །ཐ་དད་གྲུབ་པ་གང་རུང་ཞིག། །ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མེད་ཤེས་
 བྱ། །གསུམ་པ་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་ནི། །བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་

བཟུང་བའི། །ང་དེ་ལུས་སེམས་འདི་གཉིས་དང་། །གཅིག་གམ་ཐ་དད་གང་
ཡིན་བརྟག། །གཅིག་གོ་ཞེན་ང་ཉིད་ཀྱང་། །ལུས་སེམས་གཉིས་ཀར་ཐལ་
བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ལུས་དང་གཅིག་ཡིན་ན། །ང་ཉིད་གཟུགས་སུ་འགྱུར་
ཕྱིར་དང་། །ང་ཡི་ལུས་ཞེས་བཟོད་པའི་ཆོ། །ང་ནི་ལུས་ལས་ཐ་དད་དུ། །
བཟོད་ཅིང་སློ་ལའང་ཐ་དད་པར། །སྤང་གི་གཅིག་ཏུ་སྤང་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་
གཅིག་ན་ལུས་ཞིག་ནས། །ང་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆོ། །ལུས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལེན་
དགོས་ན། །དེ་ནི་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་ཕྱིར། །ལུས་དང་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་གོ། །
སེམས་དང་ཡང་ནི་གཅིག་མིན་ཏེ། །ང་ཡི་སེམས་ཞེས་བཟོད་པའི་ཆོ། །ང་
སེམས་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་དུ། །སྤང་གི་གཅིག་ཏུ་སྤང་མི་སྲིད། །སྤང་ནའང་ང་
ཉིད་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཤེས་པ་ཡིན་ན་མིག་ཤེས་ཀྱིས། །ཡན་ལག་
གཟུགས་དང་ལྡན་པ་ཡི། །ང་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཨ་མཐོང་ཐམ། །བཞི་བ་བདེན་
པའི་དུ་བལ་ནི། །གལ་ཏེ་ངར་འཛིན་གྱིས་བཟུང་ལྟར། །ང་དེ་ལུས་སེམས་
གཉིས་ཀ་དང་། །མ་འབྲེལ་ཐ་དད་གྲུབ་ཅེ་ན། །འོ་ན་ལུས་སེམས་སོ་སོར་
ཡང་། །བསལ་བའི་འོག་ཏུ་དེ་འདྲའི་ང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པར་རྒྱས་སམ་ཅི། །
ལུས་སེམས་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་དུ། །བསྟོས་མེད་ཡན་གར་ང་མེད་པས། །
དེ་ལྟར་ཐ་དད་གྲུབ་མ་ཡིན། །གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་རང་ལུས་ཀྱི། །འག་རུས་
པགས་པ་ཁྲག་ཆུ་སེར། །ཁྱོད་དང་དབྱགས་དང་བུ་ག་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་

286

སྤོ་བྱི་བྱི་ཤེས་པ་དང་། །ལོ་ནི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། །བསྟོས་མེད་
གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ། །བྱུ་བ་པ་བརྟགས་ལ་གཞག་པར་བྱ། །མདོར་ན་ཤིང་རྩ་
ལྟ་བུ་ནི། །རང་གི་གདགས་གཞི་ཆོགས་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་མིང་བརྟེན་
བཞག་ཅམ་ཞིག །མ་གཏོགས་རང་གི་ངོས་ནས་ནི། །བྱུ་བ་པ་མེད་པར་ཐག་
བཅད་དེ། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཀྱང་རང་རང་གི་ །ཆ་ཤས་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས། །བཞག་པའི་ཚུལ་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་ཆེ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི། །
རིགས་པས་དཔྱད་དོར་མི་རྟོག་ཀྱང་། །མི་ལམ་སྦྱུ་མ་ངེ་བཞིན་དུ། །ལས་དང་
འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཀུན། །ཐ་སྙད་དུ་ནི་འཐད་པའི་ཚུལ། །རྒྱས་པར་
གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །རྣམ་མང་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཆོའི་འཇིང་། །རྣམ་
དཔྱོད་རི་དབང་བསྐྱེལ་བ་ལས། །རྣམ་དག་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་ཡིས། །
རྣམ་ཀུན་གང་བའི་བུམ་བཟང་བསྐྱུན། །འདིར་འབད་ལས་བྱུང་རབ་དཀར་
དག །ངེ་སྟོད་བདག་གིས་ཐོབ་དེ་ཡང་། །མཐའ་དག་འགོ་འདི་ཀུན་མཁྱེན་གྱི།
གོ་འཕང་མཆོག་དེ་ཐོབ་བྱིར་བསྟོ། །

ཅེས་པ་འདི་ནི་གནས་བརྟན་ངག་དབང་རྒྱལ་མཆོན་དང་། གྲགས་པ་
དཔལ་འབྱོར་གཉིས་ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ཞེས་བསྐྱེལ་བ་ལྟར། །ཤུགས་
དག །སྟོང་རབ་འབྲམས་སྦྱ་བ་གྲགས་པ་བཤད་སྦྱབ་ཀྱིས་གཞན་ལའང་པན་
སྟོད་སྦྱུ་སྟེ་ཅོ་ནི་ཉིང་འཇིན་དར་རྒྱས་སྟོང་དུ་བགྱིས་པའོ། །མཛུ་ལོ། །

སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་སོགས། །ཟབ་མོ་ལྟ་བུའི་བརྒྱུད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ།
བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་རྩོ་བོ་ཡབ་སྤྱི་དང་། །རྒྱལ་བ་ཀུན་དངོས་རྩེ་བཅུན་ཅོང་
ཁ་བ། །རྒྱལ་ཚབ་འདུལ་འཛིན་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་སོགས། །བཤེས་གཉེན་
དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པའི་
རྩེ། །དག་གི་དབང་ཕྱག་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ། །མཆོག་སྤྱལ་དམ་པ་སྟོ་
བཟང་ཡེ་ཤེས་སོགས། །དངོས་བརྒྱུད་སྤྲུལ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །རྩོ་
རྩེ་འཆང་ཆེན་ཨི་རྩུ་ཉི་ཉི་དང་། །ལྷ་ཉི་དྲུ་རི་ཀ་དང་བྱིལ་བུ་བ། །ས་ར་ཉ་དང་
ཤ་བ་རི་ལ་སོགས། །གྲུབ་ཆེན་སྤྲུལ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གང་ལས་
མདོ་རྒྱུད་དབང་ཕྱང་མན་དག་གི་ །ཆ་ཤས་སྤྲུལ་མོ་ཡན་ཆད་ཅམ་ཞིག་ཀྱང་། །
བཀའ་བྱིན་མཐོས་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་སོགས། །བྱིན་ཅན་སྤྲུལ་མ་རྣམས་
ལ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །མཆོན་ལེགས་ཡོངས་བསྐྱགས་དཔལ་སོགས་བདེ་
གཤེགས་བརྒྱུད། །ཤུག་ཕུབ་ལ་སོགས་རྒྱལ་བ་སྤྱུལ་ཅུ་ལྟ། །འཁོར་བ་
འཛིག་སོགས་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྱག་བཅས། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་
ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཉི་ལྟ་མར་མེ་གསལ་ཉི་ཁྲི། །མར་མེ་མཛད་
དཔལ་ཞེས་གྲགས་སུ་མ་ཁྲི་དང་། །འོད་མི་འགྱུར་བ་འབྱུལ་ཕྱག་བརྒྱལ་
སོགས། །འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སངས་རྒྱས་
གསལ་རྒྱལ་འབྱུལ་ཕྱག་རྣམ་པ་བཅུ། །སྤྱལ་སྤྱུ་ཤུག་ཕུབ་པ་ས་ཡ་གཅིག །

མི་འབྲུགས་སྒྲན་སྒྲ་ཆེ་དཔག་མེད་ལ་སོགས། །ང་ལྟའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་དཔལ་བ་སྤུམ་བྱི་དང་། །འོད་མི་
 འགྱུར་བ་བཞི་བྱི་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད། །འོད་ཟེར་རྣམ་པར་བཀོད་པ་འབྲུམ་བརྒྱད་
 སོགས། །མ་བྱོན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །མདོ་སྡེ་ལུང་བསྟན་
 ཆོགས་བཅད་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན། །ཆེད་བརྗོད་སྟེང་གཞི་རྟོགས་དང་འདས་
 པ་བརྗོད། །སྦྱེས་རབས་ཤིན་རྒྱས་མད་བྱང་གཏན་པབ་སྡེ་ལྟེ། །ཡན་ལག་བརྒྱ་
 གཉིས་གསུང་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འདུལ་བ་མདོན་པ་མདོ་སྡེ་རྣམ་གསུམ་
 དང་། །བྱ་སྟོད་ཡོ་ག་རྣལ་འབྱོར་སྒྲན་མེད། །གང་གི་དགོངས་འགྲེལ་ལེགས་
 པར་བཤད་པ་སོགས། །ལུང་གི་དམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །བསྐྱབ་
 གསུམ་ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་ལྟ། །ཕྱིན་བྱག་ས་བརྒྱ་ལམ་ལྷ་རིམ་
 གཉིས་སོགས། །གྲོལ་བྱེད་ལམ་དང་གྲོལ་བའི་འགོག་པ་སྟེ། །རྟོགས་པའི་
 དམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །བྱམས་པ་འཇམ་དབྱངས་ཕྱག་རྟོར་
 སྒྱུན་རས་གཟིགས། །ས་སྟོང་སྒྲིབ་སེལ་ནམ་སྟོང་ཀུན་ཏུ་བཟང་། །སྒྲོ་གྲོས་
 མི་བཟང་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་ལ་
 ཕྱག་འཆའ་ལོ། །བཟང་སྟོང་དབང་བོ་ཞི་སོགས་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། །གདུང་
 སེལ་སྒྲུང་བ་བརྟེན་སོགས་རང་སངས་རྒྱས། །འོད་སྒྲུང་རབ་འབྱོར་ལ་
 སོགས་ཉན་ཐོས་ཏེ། །འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

ཞུ་རིའི་བྱ་སོགས་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་བརྒྱད། །ལེགས་མཐོང་ལ་སོགས་བསྟན་
པའི་གཏད་རབས་བདུན། །ཡན་ལག་འབྱུང་སོགས་གནས་བརྟན་བཙུ་བྱག་
བཅས། །འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །དཔལ་ལྡན་གསང་
བ་འདུས་པ་འཁོར་ལོ་སྟོལ། །དགྱེས་རྟོག་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཤེན་རྩེ་གཤེད། །
རྟོག་དབྱིངས་ཀྱན་རིག་ལ་སོགས་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི། །དགྱེས་འཁོར་ལྷ་ཆོགས་
རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གདུགས་དཀར་སྟོལ་མ་རྣམ་རྒྱལ་དབྱངས་ཅན་
མ། །སེང་གཏོང་རི་ཁྲོད་མ་དང་འོད་ཟེར་ཅན། །རལ་གཅིག་པག་མོ་མཁའ་
འགོ་སྟེ་ལྷ་སོགས། །ཞི་ཁྲོ་ལྷ་མོའི་ཆོགས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྟོགས་དང་
མཆམས་ཀྱི་གདོན་བགགས་འབྱུང་བའི་ཆོགས། །ཆར་གཅོད་བྱག་པོའི་སྐར་
བཞེངས་འཛིགས་ཚུལ་ཅན། །རྩྭ་མཛེད་འཁོར་བསྐྱར་གཤེན་རྩེ་གཤེད་ལ་
སོགས། །རབ་བརྩེད་ཁོ་བོའི་ཆོགས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །དཔལ་ལྡན་མགོན་
པོ་ཕྱག་བྱག་ཞལ་བཞི་པ། །ཕྱག་བཞི་གུར་མགོན་བམ་གཟུགས་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ། །དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོ་རྣམ་སྤས་བེག་ཅེ་སོགས། །ཆོས་སྐྱོང་སྤང་མའི་
ཆོགས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

བསྐྱུ་ན། དངོས་བརྒྱད་སྟོལ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སངས་རྒྱས་
བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཡི་དམ་མཁའ་འགོ་རྣམས་ལ་ཕྱག་
འཆའ་ལོ། །ཆོས་སྐྱོང་སྤང་མའི་ཆོགས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཕྱག་བྱར་འོས་

པ་སོགས་ཀྱང་བྱུང་། །

གཉིས་པ་མཆོད་པ་ནི། མ་ལུས་སྟོགས་བཙུའི་ཞིང་ན་གང་མཆིས་
 པའི། །ཡིད་འོང་མཆོད་ཡོན་ཞབས་བསེལ་མེ་ཏོག་སྟོས། །སྤང་གསལ་བྲི་
 ཆབ་ཞལ་ཟས་རོལ་མོ་དང་། །གཟུགས་སྤྱི་རོ་རེག་བྱའི་ཆོགས་རྣམས་
 འབྲུལ། །འཁོར་ལོ་ནོར་བུ་བཙུན་མོ་སྟོན་པོ་དང་། །སྤང་ཆེན་ཏྲ་མཆོག་དམག་
 དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། །གདུགས་དང་གསེར་ཉ་བུམ་པ་བརྒྱ་དུང་། །དཔལ་བེའུ་
 རྒྱལ་མཆོན་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱང་འབྲུལ། །ཁུས་རྩིང་གོས་དང་རིན་ཆེན་
 གཞལ་མེད་ཁང་། །དབུ་རྒྱ་ཅོད་པན་བསྟོད་དབྱངས་སྟུན་པའི་སྤྱ། །སྤྱིང་
 བཞི་སྟོང་གསུམ་ཉི་ལྔ་རི་རབ་སོགས། །བདག་ལུས་ལོངས་སྟོད་དགོ་ཆོགས་
 བཅས་ཏེ་འབྲུལ། །རི་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱས་ཀྱན་བཟང་ལ་སོགས་པས། །སྟོགས་
 བཙུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་མཛད་པ། །དེ་བཞིན་བདག་གིས་མཆོད་པའི་
 སྟོན་ཆོགས་ཀྱིས། །སྐྱབས་མགོན་དམ་པ་འཁོར་བཅས་མཆོད་པར་བགྱ།
 གསུམ་པ་བཤགས་པ་ནི། ཐོག་མེད་དུས་ནས་ཉོན་མོངས་དབང་གྱུར་ཏེ། །མི་
 དགོ་བཙུ་དང་མཆོམས་མེད་ལྷ་ལ་སོགས། །གང་ཡང་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱིས་
 སྟོག་པའི་ལས། །རི་སྟོད་བགྱིས་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས། །དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་དང་མཁན་སྟོབ་པ་མ་དང་། །དམ་ཆོས་སྤྱོད་རྣམས་ལ་མ་
 ཁུས་ཤིང་། །ལས་དང་འབྲས་བྱའི་སྤང་དོར་ཕྱ་རགས་ལ། །ཚོངས་པས་ལོག་

ལྟ་བུས་ནམས་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །སོ་ཐར་བྱང་སེམས་གསང་སྒྲགས་སྒྲོམ་
པ་ཡི། །བསྐྱབ་བྱ་ནམས་དང་འགལ་བར་རབ་ཏུ་སྦྱད། །འཕགས་པའི་ཚོགས་
ནམས་མཉེས་པར་མི་འགྱུར་བའི། །བཅས་རང་སྤྲིག་ལྷུང་ཀུན་ཀྱང་སོ་སོར་
བཤགས། །མདོར་ན་མཐོ་རིས་ཐར་པའི་གོགས་བྱེད་ཅིང་། །ངན་སོང་འཁོར་
བའི་རྒྱར་གྱུར་ཉེས་པའི་ཚོགས། །གང་ཡིན་དེ་ཀུན་མི་འཆབ་འགྲོད་སེམས་
ཀྱིས། །བཤགས་ཤིང་སྤྲོ་ཆད་མི་བགྱིད་ཡང་དག་སྒྲོམ། །ཡན་ལག་ལྷག་མ་
ནམས་ནི། །རང་བཞིན་སྦྱེ་འཕགས་ཡོངས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ། །བསགས་
པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་བོ་ཇི་སྙེད་དང་། །སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་མཐའ་
དག་ལ། །བསམ་པ་ཐག་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དོ། །མ་ལུས་སྤྱོད་སྤྱོད་བཅུའི་
ཞིང་ན་རབ་བཞུགས་པའི། །རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཉན་རང་འཕགས་ཚོགས་
ལ། །འགྲོ་ནམས་ཕན་བདེའི་དཔལ་ལ་འགོད་པའི་ཆེད། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་
ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ། །གང་དག་སྤྱང་ན་འདའ་ཚུལ་སྟོན་བཞེད་པ།
དེ་ཀུན་ཇི་སྤྲོད་འཁོར་བའི་བྱི་མཐའི་རྒྱན། །མ་སྟོང་དེ་སྤྲོད་དུ་ཡང་འཇིག་
ཉན་འདིར། །སྤྱང་ན་མི་འདའ་རྟག་པར་ལེགས་བཞུགས་གསོལ། །འདི་ལྟར་
བགྱིས་པ་ལས་བྱུང་ནམ་དཀར་དགོ། །དུས་གསུམ་ལེགས་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་
བསྒྲོམས་བྱས་གང་། །མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་བྱིར། །སྤྲ་མེད་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱིར་བསྒྲོ། །མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་མགོན་དམ་པ་

འཁོར་བཅས་ལ། །བདག་ནི་གདུང་ལྷགས་བྲག་པོས་གྲུས་གསོལ་བས། །
 དེས་འབྲུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་ལྟ་བུ་སོགས། །སྒྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་
 གྱིན་གྱིས་རྫོབས། །དེ་ཡི་མཐུ་ལས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །མི་ཁོམ་ལས་
 གྲོལ་དལ་བའི་རྟེན་ཐོབ་ཅིང་། །དུས་ཀྱན་དག་བའི་བཤེས་དང་འཕྲད་གྱུར་
 བས། །མདོ་སྒྲགས་དམ་ཆོས་མ་ལུས་འཛིན་པར་ཤོག །ཅེས་བྲལ། །

ཡང་ན་ཡན་ལག་དང་པོ་གསུམ་ལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་
 སོགས་དང་། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སོགས། སྒྱུ་འབྲུར་བ་མེད་སོགས་དང་། ཟབ་
 མོ་ལྟ་བའི་སོགས་དང་། རབ་འབྲུམས་གསུང་རབ་སོགས་དང་སངས་རྒྱས་
 རྣམ་གཟིགས་སོགས་དང་། མཆོན་ལེགས་རིན་ཆེན་སོགས་དང་། མཐུན་
 བའི་སྒྲོན་ལམ་སོགས་དང་། རྒྱུགས་བཙུའི་འགོ་ལ་སོགས་དང་། མར་མེ་
 མཛེད་སོགས་སོགས་དང་། སྒྱ་བསམ་བཞེད་མེད་སོགས་དང་། ཀྱན་འབྲུང་
 ཟུན་བའི་སོགས་དང་། འཇམ་དབྱངས་ཕྱག་ན་སོགས་དང་། སྤངས་དང་ཡེ་
 ཤེས་སོགས་དང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སོགས་དང་། སྒྱབ་པ་པོ་ལ་སོགས་
 དང་། དཔལ་ལྷན་དུས་འཁོར་རྩེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་རྣམ་རྒྱལ་སོགས་དང་། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱི་སོགས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། མེ་རྟོག་དམ་པ་
 བས་མཆོད་པར་བགྱིའི་བར་དང་། བདག་གཞན་ལུས་ངག་སོགས་ཀྱིས་
 མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་སོགས་དང་། ཐོག་མ་མེད་ནས་

སོགས་ཀྱིས་བཤགས་པ་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ། ཡན་ལག་ལྷག་མ་ནི་སྤར་ལྟར་
རོ། །

བདུན་པོ་ཞིན་ཏུ་བསྐྱུ་ན། རི་སྟེང་སྤྱད་གསེང་སོགས་ཀྱིས་བྱའོ། །དེ་ཡང་
ཕྱག་འཆལ་དང་མཆོད་པ་བསྐྱུལ་བ་གསོལ་བ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་རྣམས་ནི་
མཐུན་སྦྲེན་ཆོགས་གསོག་པའི་ཡན་ལག་དང་། བཤགས་པའི་འགལ་སྦྲེན་
སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ལ། བསྐྱོ་བ་ནི་དགོ་བ་རྣམས་ལས་ཚུང་དུ་ཆེན་པོ་
དང་ཉུང་དུ་མང་པོར་སྟེལ་ཞིང་འབྲས་བུ་ནམ་ཡང་མི་ཟད་པའི་ཐབས་སོ། །
དེར་མ་ཟད་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་རྣམ་དགོ་བ་བྱེད་པ་གཞན་ལ་དགའ་
ཞིང་དེ་དག་གི་དགོ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱས་ན་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཐོབ་
ཅིང་རང་གིས་བྱས་པའི་དགོ་བ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱོམས་ན་དགོ་བ་གོང་འཕེལ་
དུ་འགྲོ་བར་བཤད་པས། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ན་གཞན་དང་དེའི་དགོ་བ་བྱེད་པ་
ལ་སྤྱག་དོག་གིས་མི་དགའ་བའམ། རང་གིས་བྱས་པའི་དགོ་བ་ལ་བྱིས་འགྲོད་
པར་གྱུར་ན་ནི་རང་གི་བསོད་ནམས་དང་དགོ་བ་འབྲིབ་པར་འགྱུར་བ་བསྟན་
ཏོ། །ཡན་ལག་དེ་དག་བསྐྱུ་ན་ཆོགས་གསོག་སྒྲིབ་སྦྱོང་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ།
གཉིས་ཀ་འགལ་བ་ཡང་མིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་པ་ལ་རིང་དུ་འབད་ན་ནི་གནས་སྐབས་དང་
མཐར་ཕྱག་གི་དོན་ཆེན་པོ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། བྱད་པར་དུའང་

དེང་དུས་བསྐྱུས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྤྲོད་ཆོགས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་ནི། རྟེན་གྱི་བྱང་
 དུ་ཆོགས་གསོག་སྦྱིབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་
 མོ་ལས། ལམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་ཆོགས་བསག་པ་དང་འགལ་རྒྱུན་
 སྦྱིབ་པ་སྦྱོང་བའི་ལྟ་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་མེད་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དམིགས་ནམ་
 སྦྱོང་བ་ཅ་མ་ལ་འབད་ཀྱང་ལམ་ཤིན་ཏུ་སྦྱེ་དཀའ་བས་བསག་སྦྱང་གི་གནད་
 བསྐྱུས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པས་རྒྱུད་སྦྱང་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་
 ཞིང་དམ་པ་ལ་དགོ་ཅ་བསྐྱུན་པའི་མཐུ་ལས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནམས་ལ་སྦྱོང་བ་
 མཐུ་རྩེ་རྒྱས་སུ་འགོ་བས། མཉན་ན་ཆོག་མི་བྱེད། བསམས་ན་དོན་མི་གོ། །
 བསྐྱོམས་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྦྱེ་བའི་སྦྱོང་བའི་མཐུ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་དུས་སུ་ཞིང་གི་
 མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་མན་ངག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

སྒྲུས་པ། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན། །
 མཆོག་དམན་བར་མའི་བྱང་པར་གྱིས་སྦྱེ་སྦྱོ། ལག་ཏུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ཆེས་
 མང་ཡང་། །གནད་ཀྱན་གཅིག་བསྐྱེལ་ཡན་ལག་བདུན་པའོ། །ཚུལ་འདི་སྟོན་
 བྱེད་བཤེས་གཉེན་དུ་མས་ཀྱང་། །དུས་ཀྱན་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་མཛད་
 བྱུང་ན། །དེང་དུས་སྒྲིགས་མར་སྦྱོང་པ་བདག་ཅག་གིས། །འཇུག་བྱའི་སྦྱང་
 བོ་ཉིད་དུ་ཅིས་མི་འབད། །དེ་སྤྱིར་གཞན་ལ་པན་འདོད་ལྷག་བསམ་གྱིས། །
 འདིར་འབད་ལས་བྱང་དགོ་ཆོགས་ཅི་མཆིས་པ། །བསྐྱུན་དང་འགོ་ལ་ཡུན་

ལམ་རིམ་སོགས་ནས་འབྱུང་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་དང་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱེད་ཚུལ།

རིང་པན་པ་དང་། །མཐར་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་བསྐྱོལ། །

ཅེས་པ་འདི་ནི། དད་དང་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་གནས་བརྟན་དཔལ་
འགྱོར་རྒྱ་མཚོས་བསྐྱེལ་བའི་ངོར་ཤུགས་དགེ་སློང་རབ་འབྱུངས་སྤྲོ་བ་
བཤམ་སྤྲོ་བ་མིང་ཅན་གྱིས་རྒྱས་བསྐྱེལ་ཅི་ལྟར་འཆམས་པ་ཉིད་དུ་ལེགས་
པར་སྦྱར་བས། གཞན་ལ་པན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག།

འདིས་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་
ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག།

མཆོག་ལོ། །

༡༡། །ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བརྟེན་པའི་
སྒྲོན་ལམ་བྱང་ཆུབ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བརྟེན་པའི་སྒྲོན་ལམ་བྱང་ཆུབ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས།

༡༡། །འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སྟོགས་
བཅུར་བཞུགས་པའི་སྒྲ་མ་མཆོག་གསུམ་དང་། །ཡི་དམ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་
ཉན་རང་འཕགས། །དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་བསྟན་སྤང་ཆོགས་དང་བཅས། །
འདིར་གཤེགས་སྒྲོན་པ་འབྱུང་པའི་དབང་པོ་མཛོད། །ཕྱག་འཆལ་མཆོད་
ཆོགས་ཀུན་འབྲུལ་སྟོག་སྤང་བཤགས། །དགོ་ལ་ཡི་རང་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་
བར་བསྐྱལ། །སྤང་ངན་མི་འདའ་བཞུགས་གསོལ་དགོ་བ་རྣམས། །འགོ་བའི་
དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་བསྟོ། །

དགོ་བའི་རྩ་བ་འདིས་མཆོན་ཏེ་རང་གཞན་སྐྱེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དགོ་ཆོགས་རྣམས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲེལ་པའི་མཐུ་དང་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས། །བདག་ཅག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་
ཡང་ངན་སོང་ངན་འགོ་ལོག་པར་སྤང་བའི་སྐྱེ་གནས་དམན་པ་རྣམས་སུ་ནམ་
ཡང་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །བྱད་པར་དུ་ཡང་། ཡང་སོས་དང་། ཐེག་ནག་དང་།
བསྐྱས་འཛོམས་དང་། དུ་འབོད་དང་། དུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་། ཆ་བ་དང་།

རབ་ཏུ་ཆ་བ་དང་། མནར་མེད་དང་བཅས་པའི་ཆ་བའི་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་
ནམ་ཡང་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །ཚུ་བུར་ཅན་དང་། ཚུ་བུར་བརྗོད་པ་བ་དང་། སོ་
ཐམ་ཐམ་པ་དང་། གྱི་ཏུད་ཟེར་བ་དང་། ཨ་ཚུ་ཟེར་བ་དང་། ལུངས་ལྟར་གས་
པ་དང་། བརྒྱ་ལྟར་གས་པ་དང་། བརྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟར་གས་པ་དང་བཅས་པའི་
གང་བའི་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་ནམ་ཡང་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །མེ་དམར་ཟུར་
གྱི་འོབས་དང་། རོ་ཟུགས་གྱི་འདམ་དང་། རལ་གྱི་འོ་མའི་ནགས་ཆལ་
དང་། ཚུ་བོ་རབ་མེད་དང་། འལ་མ་ལི་འི་སྒྲོང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་འཁོར་ཉེ་
ཆེ་བའི་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་ནམ་ཡང་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །དཔྱལ་བར་སྐྱེས་
ཟེན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱང་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་
ཐར་བར་གྱུར་ཅིག །བདག་ཅག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱི་འི་
སྤྱི་བ་པ་ཅན་དང་། བྱང་གི་སྤྱི་བ་པ་ཅན་དང་། མེ་ལྗེ་འབྲེང་བ་ཅན་དང་། མི་
གཙང་བ་བ་བ་དང་། རང་འུ་བཅད་ཅིང་བ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་དྲགས་གྱི་
གནས་རྣམས་སུ་ནམ་ཡང་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །ཡི་དྲགས་གྱི་སྤྱི་སྤྱེས་པའི་
སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱང་ཡི་དྲགས་གྱི་སྤྱི་གནས་ལས་ཐར་བར་
འགྱུར་ཅིག །བདག་ཅག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདུད་དང་
གཞོད་སྦྱིན་དང་གཤེན་རྗེ་དང་སྦྱིན་པོ་དང་འུ་བ་དང་འབྲེང་པོ་ལ་སོགས་
པའི་མི་མ་ཡིན་རྣམས་སུ་ནམ་ཡང་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །སྤྱི་འི་རིགས་དང་

སེལ་དང་སྒྲུག་དང་དོམ་རྩེད་དང་འཕར་སྒྲུང་དང་སྒྲུང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་དང་མ་ཉེ་
 དང་བ་ལང་དང་རྩ་མོང་དང་བོང་བྱ་དང་ར་ལུག་དང་ཕག་དང་བྱ་བྱི་དང་བྱི་བ་
 དང་སྒྲིག་སྒྲུལ་དང་ཉ་དང་འབྲུ་སྒྲིན་ལ་སོགས་པའི་དུད་འགྲོའི་སྒྲེ་གནས་
 རྣམས་སུ་ནམ་ཡང་སྒྲེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །མི་མ་ཡིན་དང་དུད་འགྲོར་སྒྲེས་
 པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲེ་གནས་དེ་དག་ལས་ཐར་བར་གྱུར་ཅིག
 བདག་ཅག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་བདེ་འགྲོ་མཐོ་
 རིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྒྲེ་བར་གྱུར་ཅིག །མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གནས་སུ་ནམ་
 ཡང་མི་སྒྲེ་ཞིང་། རྟག་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་ཚུལ་སྒྲུབ་རུས་པའི་ལྷ་མིའི་རྟེན་ཁྱད་
 པར་ཅན་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །རྟག་ཏུ་དལ་འགྲོར་ཆང་བའི་མིའི་ལུས་རྣམ་
 པར་དག་པ་བར་མ་ཆད་དུ་ཐོབ་ཅིང་ཆེ་རབས་དྲན་པར་གྱུར་ཅིག །ཆེ་རབས་
 ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱབ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྷན་པའི་རབ་བྱུང་གི་རྟེན་
 ཤུག་སྒྲོལ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་ཅག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་
 དེ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པའི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཀྱི་སྒྲོ་ཚུལ་མེད་དུ་སྒྲེ་བར་
 གྱུར་ཅིག །མིར་སྒྲེས་ཀྱང་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཐོངས་ཞིང་དབུལ་བའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་
 ལས་ཐར་བར་གྱུར་ཅིག །ཆ་གང་དང་བཀའ་སྒྲོམ་དང་ནད་སྒྲ་ཆོགས་དང་
 གདོན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་གཟེར་བ་ལས་ཐར་བར་གྱུར་ཅིག །བཀྲ་མི་ཤེས་པ་

དང་འཐབ་ཚེད་དང་ནོར་ཕྱག་དང་ལོ་ཉེས་པ་དང་མེ་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་
འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལས་ཐར་བར་གྱུར་ཅིག །སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྱག་
བསྐྱལ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱལ་གསུམ་དང་། དབྱ་གཉེན་ངེས་མེད་ལ་སོགས་
པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བྱག་དང་། རྒྱེ་གན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བརྒྱད་
ལས་ཐར་བར་གྱུར་ཅིག འཁོར་བར་རྒྱེ་བའི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་བརྒྱ་དང་མཆོམས་
མེད་པ་ལྟ་དང་རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ངེས་བསགས་
པའི་ལས་གྱི་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ནམས་ལས་ཐར་བར་གྱུར་ཅིག །བདག་
ཅག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟ་མིན་གྱི་འཛིག་ཉེན་དུ་མི་
རྒྱེ་ཞིང་སྟ་མ་ཡིན་འཐབ་ཚེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་བར་གྱུར་ཅིག །སྟའི་
གནས་སུ་རྒྱེས་ཀྱང་འཆི་འཕོ་ལྱང་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་བར་གྱུར་
ཅིག །མདོར་ན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རིགས་རི་སྟེད་
ཅིག་འཆིས་པའི་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་ནས་ཞི་བ་ལྷ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་ཅག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱད་ལ་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་
པ་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་རྒྱེ་བར་གྱུར་ཅིག །སྟོང་རྗེས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱངས་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དམིགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་གྱི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྟོན་པ་པ་

རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཀྱས་པར་གྱུར་ཅིག །ཆོས་
 དང་ཟང་ཟེང་གི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སློན་ནས་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག །ཉེས་སྦྱོད་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 དང་། དགོ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་གསུམ་ཀྱི་སློན་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་གྱུར་ཅིག །གཞོན་པ་ལ་རི་སྒྲུལ་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་དང་ལེན་དང་།
 ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པའི་སློན་ནས་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག །གྲུས་སྦྱོར་དང་རྟག་སྦྱོར་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས་
 ཀྱི་སློན་ནས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་
 ཅིག །རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྒྲེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་སློན་ནས་བསམ་
 གཏན་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག །ཀྱུན་རྫོབ་དང་
 དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཤེས་པའི་སློན་ནས་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག །སྦྱིན་པ་དང་
 ཆོག་སྒྲན་པ་དང་དོན་མཐུན་པ་དང་དོན་སྦྱོད་པའི་བསྐྱུ་བ་བཞིའི་སློན་ནས་
 སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །རང་ཉིད་སྤྱག་བསྐྱལ་བར་གྱུར་གྱང་
 སྤྲ་ཡི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་འདོད་པའི་གཞན་པན་ཀྱི་སློ་
 ནམ་ཡང་འདོར་བར་མ་གྱུར་ཅིག །གངས་མེད་པའི་ཞིང་རྣམས་སུ་སྤྲ་ཆོགས་

པའི་སྒྲུལ་པའི་རྣམ་རོལ་གྱིས་སེམས་ཅན་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་དང་བྱང་
པར་དུ་མ་དག་པའི་ཞིང་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྟོན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་
མཛད་པ་ལ་འཕགས་པ་རིགས་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་ཅི་འདྲ་བར་དེ་འདྲ་བར་
གྱུར་ཅིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་སྟོན་ལམ་རི་ལྟ་མཛད་
པ་དེ་འདྲ་བའི་སྟོན་ལམ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །ཆེ་
རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མདོ་སྒྲགས་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་མ་ལུས་
པར་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ལ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་
ཙོང་ཁ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག །བདག་ཅག་ལ་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
འཆི་བའི་དུས་གྱི་ཆེ་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་མི་འཁྲུགས་པ་དང་
སྟོན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་ཉེ་བའི་སྤྲས་ཆེན་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་བྱང་
སེམས་གྱི་ཞལ་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་ལམ་སྣ་མཛད་པར་གྱུར་ཅིག །ཞི་
འཕོས་ནས་དགའ་ལྷན་དང་མདོན་དགའ་འམ་བདེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་
དག་པའི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་
རྣམས་པོ་ལ་སྟུག་ཏུ་བརྒྱལ་ས་བརྩམས་ཏེ་སྦྱེ་བར་གྱུར་ཅིག །དེར་སྦྱེས་མ་ཐག་
ཏུ་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་གཟུངས་དང་སྟོབས་པ་དང་མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་རྩ་
འཕྲུལ་མཆོག་གི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །དག་པའི་ཞིང་དུ་
སྦྱེས་ནས་རང་དབང་ཐོབ་པ་ན་མ་དག་པའི་ཞིང་དུ་སྦྱིན་ནས་དེའི་སེམས་

ཅན་ནམས་གང་ལ་གང་འཆམས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཚུལ་
 ལྷ་ཆོགས་པའི་སྟོན་སྐྱེལ་བའི་ལམ་བཟང་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འགོད་རྒྱས་
 པར་གྱུར་ཅིག །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོན་པ་སྤྱད་པའི་ཆེ་བྱ་དཀའ་བའི་སྟོན་པ་
 མཐའ་དག་ལ་ནམ་ཡང་མི་ཞུམ་ཞིང་སྦྱིད་ལུགས་པ་མེད་པར་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་
 སྟོན་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་དུ་སོན་པར་གྱུར་ཅིག །གཞན་ཡང་
 སྦྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་དབྱེས་
 བཞིན་དུ་རྗེས་སྤྱོད་པ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །རྗེས་སྤྱོད་བཟུང་ནས་
 གྲང་དེས་བསྟན་པའི་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་གི་དོན་ཁོང་
 དུ་ཆུད་ནས་དོན་ཉམས་སྤྱོད་ལེན་ཅིང་། བྱད་པར་དུ་ཡང་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རིམ་
 གཉིས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཉམས་སྤྱོད་པ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་
 མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་ཐབས་དོན་ཀྱན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་ཉམས་སྤྱོད་
 སྤངས་ནས་མར་གྱུར་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་རིན་
 པོ་ཆེ་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཞིང་དེར་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་མིང་ཡང་མི་གྲགས་ཤིང་རྣམ་པར་དག་པ་
 དང་སྟོན་བཙུན་ཀྱི་འབྱོར་པ་སྤྱན་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་སྟོན་སྐྱེལ་དག་པའི་ཞིང་
 གཞན་དུ་མ་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་སངས་
 རྒྱས་པའི་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གཟིགས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག །

ཀྱུ་ལ་སྤྲས་སྟོན་ལམ་གསུམ་གྱི་སྤྱང་ནམས་ནི། |དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་
སྟོན་ལམ་ནང་འདུས་པར། |གསུངས་ཕྱིར་དག་ཅ་ངི་སྟེད་བསགས་པ་ནམས།།
ཀྱན་ཀྱང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟོ། |མད་བྱང་སྤྲས་བཅས་ཀྱུ་ལ་བའི་
བྱིན་ཆུབས་དང་། |རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་བདེན་པ་དང་། |བདག་གི་
སྟག་བསམ་དག་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། |ནམ་དག་སྟོན་པའི་གནས་འདི་
འགྲུབ་པར་ཞོག། །

ཅེས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བརྗོད་པའི་
སྟོན་ལམ་བྱང་ཆུབ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དད་དང་སྟོ་གྲོས་
ལྡན་པ་ཏུ་ཡི་ལ་ལྟང་སྟོ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་
བསྐྱུ་ལ་བའི་ངོ་བོར། ཤུ་ཀྱའི་དག་སྟོང་བཤད་སྐྱུ་བ་མིན་ཅན་གྱིས་ཅ་ནེའི་
དགོན་ཉིད་དུ་སྤྱར་བ་སྟེ། བར་གྱི་ཡི་གེ་པ་ནི་བསྐྱུ་ལ་བ་པོ་ཉིད་དོ། །

མཁྱ་ལྟོ།།

༡༡། །སྒྲེས་བྲུ་གསུམ་དང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་
གསུམ་གྱི་དཀའ་གནད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་
སྙིང་པོ་ཞེས་བྲུ་བ་བཞུགས་སོ།།

སྒྲེས་བྲུ་གསུམ་དང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་དཀའ་གནད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ།

༡༡། །ཐུབ་དབང་དམ་པ་མི་ཕམ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །

འཇམ་སྒྲིང་རྒྱན་བྲུག་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཉི་ལ། །

རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྐུས་བཅས་པ་ལ། །

སྙིང་ནས་འདུད་དོ་བཅེ་བའི་ལྷགས་ཀྲུས་གཟུང་། །

དེ་ལ་འདིར་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དཀའ་གནད་འགའ་ཞིག་མཐའ་དཔྱོད་
ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་པར་བྲུ་སྟེ། འདི་ལ་གསུམ། སྒྲེས་བྲུ་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ།
བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་བྲད་པར། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་བྲད་པར་དོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲེས་བྲུ་གསུམ་གྱི་
ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་འདུ་ཚུལ་དང་སྒྲེས་བྲུ་གསུམ་གྱི་བྲད་པར་
དང་། ལམ་དེའི་ཆེ་བ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བས་ཆོས་རི་སྙེད་ཅིག་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཉེ་མངོན་མཐོ་
དང་ངེས་ལེགས་ལ་འགོད་པའོ། །དེ་ཡང་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་ལྷ་མིའི་

ཉེན་སྐྱབ་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་དངོས་སམ་ཆུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་སྐྱོར་དུ་འདུ་སྟེ།
ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསམ་ཚུལ་དང་བདེ་འགྲོའི་ཡོན་ཏན་འཐོབ་ཚུལ་
ཙམ་གཙུག་པོར་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་དེར་འདུ་བའི་བྱིར་རོ། །ངེས་ལེགས་ལ་
ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་
ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དངོས་སམ་དེ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་སྐྱོར་དུ་
འདུ་སྟེ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་ཙམ་གཙུག་པོར་སྟོན་
པའི་མདོ་རྣམས་དེར་འདུ་བའི་བྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱབ་པ་ལས་
བརྩམས་ཏེ་ཆོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་
ཆོས་སྐྱོར་དུ་འདུ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་
པའི་ཐབས་གཙུག་པོར་སྟོན་པའི་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ནི་དེར་འདུ་བའི་
བྱིར་རོ། །ངན་འགྲོའི་ཉེས་དམིགས་དང་བདེ་འགྲོའི་ཡོན་ཏན་གཙུག་པོར་སྟོན་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཐར་པའི་ཕན་
ཡོན་གཙུག་པོར་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་ཆ་འགའ་ཞིག་ལ་ནི། སྐྱེས་བུ་
ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྐྱོར་ཞེས་བྱའི། དེ་དག་དངོས་ནི་མིན་ཏེ། དཔེར་
ན། མི་རྟག་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་

འགའ་ཞིག་རང་སྒྲོག་ནས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་ཚུང་
འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་དུ་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆེ་འདྲིའི་བདེ་བ་
ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ནི་སྤྱིར་སྐྱེས་བུ་ཚུང་དུ་འཕམ་ཐ་མ་
ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྐྱེས་བུ་ལ་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བའི་ཚུང་དུ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ལ་གསུམ་
དུ་སྤྱེ་བའི་ཚུང་དུ་ནི་ཆེ་འདྲིའི་བདེ་བ་ཙམ་ལ་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར་སྤྱི་མའི་
མངོན་མཐོའི་བདེ་བ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ།

ལམ་སྒྲོན་ལས། གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས། །འཁོར་བའི་བདེ་
བ་ཙམ་དག་ལ། །རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ཐ་མར་ཤེས་
ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །མངོན་མཐོ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལའང་གཉིས་
ཏེ། ཐབས་ནོར་བ་ལ་ཁྱགས་པ་དང་། མ་ནོར་བ་ལ་ཁྱགས་པའོ། །འདྲིར་ནི་སྤྱི་
མ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་མ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་མངོན་མཐོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྤྱི་རོལ་
པའང་སྐྱེས་བུ་དེར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱི་མའི་མངོན་མཐོ་ཙམ་དོན་
གཉེར་གྱི་ཐབས་མ་ནོར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་ཁྱགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་
ནི་སྐྱེས་བུ་ཚུང་དུ་དངོས་ཡིན་ལ། མངོན་མཐོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཐེག་ཆེན་
པ་ཡོད་ཀྱང་། །དེ་དག་གིས་སྐྱེས་བུ་ཚུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཉམས་
སུ་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་བུ་ཚུང་དུ་དངོས་ནི་མིན་ནོ། །ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་
ཙན་རྣམས་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེ་ཚུང་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་ཚུང་དུ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་

གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཆུང་དུ་མ་ཡིན་གྱི། འབྲིང་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བའི་
འབྲིང་ནི་འཁོར་བ་ལས་སྒོལ་བའི་ཐར་པ་ཙམ་གཙུག་པོར་དོན་དུ་གཉེར་བ་
ཞིག་ལ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ།

ལམ་སྒྲོན་ལས། སྤྱིང་བའི་བདེ་ལས་རྒྱབ་སྤྱོད་གས་ཤིང་། །སྤྱིག་པའི་
ལས་ལས་སྒྲོག་བདག་ཉིད། །གང་ཞིག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉེར། །སྐྱེས་བུ་དེ་
ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཐར་པ་
ཙམ་གཙུག་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་ནམས་ནི་སྐྱེས་བུ་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བའི་
འབྲིང་དངོས་ཡིན་ཀྱང་། ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་
གྱིས་ནི། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་གྱི།
འབྲིང་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་སྒྲོལ་
བའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
ལམ་སྒྲོན་ལས། རང་རྒྱུད་གཏོགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས། །གང་ཞིག་གཞན་
གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱན། །ཡང་དག་ཟད་པར་ཀུན་ནས་འདོད། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་
མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོས་པས། དེའི་
རྒྱུད་གྱི་ལམ་ཡིན་ནའང་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཡིན་དགོས་སོ། །དེའི་རྒྱུད་

གཞན་ཡང་། གླེས་བྲུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་ལམ་ལ་ལམ་གྱིས་མ་
 ཐུབ་སྟེ། དཔེར་ན། ངན་འགྲོའི་ལམ་དང་བདེ་འགྲོའི་ལམ་ལ་ལམ་གྱིས་མ་
 ཐུབ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མི་དགེ་བ་བརྒྱ་པོ་ལྷན་འགྲོའི་ལམ་དང་། དགེ་
 བ་བརྒྱ་བདེ་འགྲོའི་ལམ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཅིང་པ་དེ་ལྟར་འབྲིད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེན་ཡོད་དེ། གླེས་བྲུ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་
 ལམ་རྣམས་གླེས་བྲུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྒྲོན་འགྲོར་ཤེས་པའི་ཆེ་དང་། ལྷོ་

རབ་འབྱེད་ཐ་གསུམ་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྐབས་སུ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྱེད་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་འབྲིང་བ་ཡིན་གྱི། དེའི་ལམ་དངོས་ལ་འབྲིང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དངོས་ལ་འབྲིང་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་གོ་སར་ལྷུང་བའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་རང་ཉིད་ངན་སོང་ལས་ཐར་འདོད་མེད་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་མི་འབྱུང་ལ། དེ་མ་བྱུང་ན་གཞན་དེ་དག་ལས་སྦྱོབ་འདོད་མི་འབྱུང་བས། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཀྱང་མི་འོང་ལ། དེ་འོང་བ་ལ་ནི་རྫོགས་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་སོ། །གོམ་རིམ་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་སྦྱོང་དགོས་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷ་སྦྱབ་ཀྱིས། དང་པོར་མདོན་པར་མཐོ་བའི་ཆོས། །ཕྱིས་ནི་ངེས་པར་ལེགས་འབྱུང་ བ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྐྱེས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྷ་བྱར་གསུངས། །ཞེས་དང་། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་རྫོགས། །བར་དུ་བདག་ནི་བརྫོགས་པ་དང་། །ཐ་མར་ལྷ་ཞིག་ཀྱན་བརྫོགས་པ། །གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་བཀྱི་བའི་གནད་དམ་གོ་རིམ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆེ་བ་ནི། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་འདྲ་ཆུལ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་

ཤིང་ཤེས་ན་ནི། ལམ་རིམ་གྱི་ཆེ་བའམ་ཁྱད་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཀྱང་
འཛོལ་བར་འབྱུང་ཏེ། ལམ་རིམ་བསྐྱུས་དོན་ལས། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་
འགལ་མེད་ཏྟིགས་པ་དང་། །གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་པར་འཆང་བ་དང་།
རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་སྒྲག་ཉིད་པ་དང་། །ཉེས་སྦྱོད་ཆེན་པོའི་གཡང་ས་
ལས་ཀྱང་སྤྱང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐོབ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱི་རོ། །

དེ་ཡང་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་ན་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཁ་ཅིག་
གིས་ནི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་སྟོན་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པར་
ཤེས་ནས་དེ་རྣམས་དངོས་བརྒྱད་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་ཆ་
རྒྱུ་དུ་གོ་བས་ན། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་ཏྟིགས་པ་དེ་འབྱུང་།
།དེ་བྱུང་ན་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པས་ཀྱང་
ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་སྟོན་པར་གོ་བས་ན། གསུངས་རབ་ཐམས་ཅད་གདམ་
ངག་ཏུ་འཆང་བ་དེ་འབྱུང་། དེ་བྱུང་ན་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་དགོས་པར་ཤེས་ན་འང་སྒྲོ་ཆུང་བས་
དེ་དག་གི་དོན་ཏྟིགས་དཀའ་བར་རིག་སྟེ་སྒྲ་མའི་མན་ངག་དང་ལམ་རིམ་
རྒྱས་བསྐྱུས་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དཀའ་ཆོགས་མེད་པར་
ཉིད་པར་འབྱུང་བས་ན། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཉིད་པ་དེ་འབྱུང་།
དེ་བྱུང་ན་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སྟོན་པའོ་

སྒྲིམ་སྟེ། བཀའ་འགའ་ཞིག་སྒྲང་བྱ་དང་འགའ་ཞིག་འདོར་བྱར་འཛིན་པའི་
ལོག་ཏོག་ཐམས་ཅད་ལྟག་མ་མེད་པར་སྒྲོག་ནས། ཆོས་སྒྲོང་གི་ཉེས་སྒྲོད་
ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་འབྱུང་ངོ་། །

དེ་དག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྫོགས་པར་འབྱུང་བ་ལ་ནི། །ལམ་རིམ་གྱི་དོན་
མཐར་ཆགས་སུ་ཤེས་ནས་ཅི་ལྟར་རིགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། དེ་
རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་འདི་དང་འདི་ནས་བསྟན་པའི་དོན་ནི་ཞེས་ལམ་རིམ་
གྱི་གཞུང་དོན་དང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རྣམས་པན་ཚུན་སྒྲོར་ཤེས་དགོས་
ཏེ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་གོ་བ་རྙེད་པའང་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབ་བ་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚུལ་
ཁྲིམས། ཉིང་འཛིན། ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པའོ། །འདི་དག་སྒྲུང་ཚུལ་པན་ཡོན་
སོགས་རྒྱས་པར་འདིར་མི་འཆད་གྱི། རོ་བོ་དང་དབྱེ་བའི་དཀའ་གནས་འགའ་
ཞིག་མཐའ་དཔྱད་གྱི་སྒྲོན་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བསྐྱབ་
པ་གཞན་གཉིས་གྱི་ཅ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མགོན་པོ་སྤྱ་སྤྱབ་གྱིས། ཁྲིམས་ནི་རྒྱ་
དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལེགས་པར་གསུངས། །
ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་མཉམ་པར་འཛོག་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་འབྱུང་། དེ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཤེས་རབ་གྱི་
བསྐྱབ་པ་འབྱུང་བའི་བྱར་ངོ་། །སྤྱི་སྒྲོད་གསུམ་བསྟན་པ་ཡང་བསྐྱབ་བ་གསུམ་

ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་པ་ཚུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་
 ལྷོན་པའི་སྒྲོ་ནས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཉིས་གཙོ་བོར་ལྷོན་པའི་སྒྲོ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་
 དུ་མདོ་སྡེ་དང་། མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་དུ་བཞག་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྱི་ཚུ་ལ་བྲིམས་
 ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཅམ་ཞིག་བྱི་རོལ་བའམ། དེ་དང་འབྲ་བའི་གང་ཟག་གཞན་ལའང་
 ཡོད་མོད་ཀྱང་། །འདིར་ལྷག་པ་ཚུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟེ། དགོན་མཆོག་
 གསུམ་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། དེས་འབྱུང་དང་། སངས་རྒྱས་དོན་གཉིར་
 ཀྱི་བསམ་པ་ཅི་རིགས་པས་བེན་ན་གཞན་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལས་ལྷག་པར་
 འགྱུར་བའི་བྱིར་། །དེར་མ་ཟད་བསྐྱབ་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་དེའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་
 དེ། དེའི་རྒྱད་ལ་སྟོག་གཙོད་སྟོང་བ་སོགས་ཡོད་པས་ཚུ་ལ་བྲིམས་ཡོད་ལ།
 བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཀྱང་ཡོད་པས་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་ཀྱི་བསྐྱབ་པའང་ཡོད་ཅིང་། བདག་མེད་ཏྲོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་
 ཀྱང་སྒྲ་དང་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་སོགས་ཤེས་པ་ཡོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 བསྐྱབ་པ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་འདིར་ལྷག་པ་ཚུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཤད་པ་ལ་བསྐྱུ་ན་
 གཉིས་ཏེ། ཚུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོར་བྱེ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་འཕྲོས་དོན་
 བོ། །དང་པོ་ནི། བྱིར་གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ཡིད་བྱིར་

ལོག་པའི་སྒྲོང་སེམས་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ཡིན་ལ། དེ་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོ་བ་
ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་གསུམ་པོའམ་གང་རུང་གིས་ཟིན་ན་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་
པར་ཕྱིན་དུའང་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོང་འཇུག་ལས། ཉ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་ཏུ།
དེ་དག་གསོད་མི་འགྱུར་བར་བསྐྱད། །སྒྲོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། །
ཚུལ་བྲིམས་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་བཤད། །ཅེས་དང་། འཇུག་པའི་ཤིག་ཆེན་
ལས། སྒྱིན་པ་ལ་བཤད་པ་དེས་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལའང་སེམས་
བསྐྱེད་དང་བསྐྱོ་བ་དང་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པ་སོ་སོ་བ་དང་གཉིས་ཀ་རིག་
པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་པར་ཕྱིན་ནི།
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཟིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོད་ལ།
ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྐྱར་ན་སྒྲོབ་ལམ་ནའང་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟ་ནའང་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ནི་ཤེས་པས་མ་བྱུང་སྟེ། སོ་ཐར་
གྱི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་གཟུགས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཉེས་
སྒྲོང་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། དག་བ་ཆོས་སྐྱུད་དང་། སེམས་ཅན་དོན་
བྱེད་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །

དང་པོ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་ལྡན་གྱི་བྲིམ་པ་དང་རབ་རྒྱུང་གི་རྒྱུད་གྱི་
སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་དངོས་དང་དེ་དག་དང་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོང་སྒྲོམ་ནི་སྒྲོམ་པའི་
ཚུལ་བྲིམས་ཏེ། ལྷ་ལྷ་བྱ་སོ་ཐར་གྱི་ཉེན་དུ་མི་རུང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་

སོ་ཐར་དང་ཐུན་མོང་བའི་མི་དག་གི་བ་བཙུ་སོགས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
 བ་ཅི་རིགས་སྤྲོང་བའི་སྤྲོང་སྤྲོམ་ཡོད་པས་དེ་ཡང་སྤྲོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་ཀུན་སྤྲོང་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་དག་གི་བ་
 བཙུ་སྤྲོང་བའི་སྤྲོང་སྤྲོམ་བཙུ་ཡོད་ལ། རོ་བོའི་སྤྲོ་ནས་ལུས་ངག་གི་མི་དག་གི་བ་
 བདུན་སྤྲོང་བའི་སྤྲོང་བ་བདུན་ཡོད་དོ། །དེས་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ་མ་སྤངས་
 པའི་བྲིམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ་དངོས་མེད་ཀྱང་། དེ་དག་དགོན་
 མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་སྤྲོ་ནས་མི་དག་གི་བཙུ་ཅི་རིགས་སྤྲོང་བ་ཡོད་
 པས་སོ་ཐར་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་སྤྲོང་བའི་སྤྲོང་
 སེམས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཅི་རིགས་པ་ཉེས་སྤྲོད་སྤྲོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་
 དངོས་སམ་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་གང་རུང་ཡིན་ལ། དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་
 མ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོག་གཙུག་སྤྲོང་བའི་སེམས་པ་ནི་སྤྲོམ་པ་
 མ་ཡིན་ཀྱང་། ཉེས་སྤྲོད་སྤྲོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྤྲོགས་གཏོགས་ཅམ་ཏུ་
 སེམས་སོ། །

དེས་ན་སྤྲོམ་པ་ཡིན་ན་ཚུལ་བྲིམས་ཡིན་པས་བྲུབ་ཀྱང་ཚུལ་བྲིམས་
 ཡིན་ན་སྤྲོམ་པ་ཡིན་པས་མ་བྲུབ་བོ། །དེ་ཡང་ངན་སོང་གསུམ་དང་གཟུགས་
 མེད་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཡོད་ཀྱང་སྤྲོམ་པ་ལེན་པ་ནི་མེད་
 ལ། འདོད་ལྟ་དང་མི་ལ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་གཞན་ལས་ལེན་པ་

གཉིས་ཀ་ཡོད། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཁམས་གསུམ་ན་ཡོད་ཀྱང་། སོ་ཐར་
ནི་མིའི་ཉེན་ཉིད་ལའོ། །སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་གང་རུང་གི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ན།
ཉེས་སྦྱོད་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། དེ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་
རྒྱད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དག་
སྦྱོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ན། དག་སྦྱོང་གི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དག་སྦྱོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་
པ་ནམས་དག་སྦྱོང་གི་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་
སྒྲོམ་པ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱང་
སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་དག་སྦྱོང་གི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་སྦྱོང་གི་སྒྲོམ་
པ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཞེས་པ་ནི་འཇུག་
སྒྲོམ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་འཇུག་སྒྲོམ་ལས་གཞན་དུ་
སེམས་པ་ནི་མ་གོ་བ་ཆེན་པོའོ། །ཉེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཁྲིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་
རྒྱད་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་དག་སྦྱོང་པ་མ་གཉིས་དང་
དག་ཚུལ་པ་མ་གཉིས་དང་དག་སྦྱོབ་པའི་སྒྲོམ་པ་ལྟ་ནི་རབ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་
དང་། དག་བསྟེན་པ་མ་གཉིས་དང་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ནི་ཁྲིམ་
པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའོ། །

གཉིས་པ་དག་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ཕྱིན་དྲུག་ལ་སོགས་
པའི་དག་བ་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་གོང་འཕེལ་དུ་
བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། དེ་ཡང་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་སྐབས་
ཀྱི་སེམས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཏྲོན་བྱེད་པ་དང་། ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱེད་
པ་དང་། བག་ཡོད་བསྟེན་པ་དང་། ཆོགས་བསོག་སྐྱབ་སྐྱོང་བྱེད་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་རྣམས་ཡིན་ལ། མདོར་ན་དག་བའི་ཆོས་སྤྱད་ཞིང་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་
རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། དོན་བྱ་བ་བཙུག་ཅིག་ལྟ་བུའི་
སྒྲོན་ས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། གཞན་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་
པ་དང་ཐབས་སྟོན་པ་དང་པན་འདོགས་པ་དང་འཇིགས་པ་དང་མྱ་ངན་གྱིས་
གཟེར་བ་དང་ཡོ་བྱད་གྱིས་ཐོངས་པ་དང་གནས་འཆའ་བ་དང་སྒོ་མ་ཐུན་པར་
འདོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དང་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་རྩ་འཁྲུལ་
གྱིས་འདུལ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཅི་རིགས་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་སོ། །སྒྲོམ་པ་སྒྲངས་སམ་མ་སྒྲངས་ཀྱང་སྒྲོག་གཙོད་སོགས་རང་
བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གང་སྒྲོང་ཡང་དེ་སྒྲོང་བའི་སེམས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་སྒྲོག་གཙོད་སོགས་མི་བྱེད་པ་ཅམ་ལ་ནི་དེ་སྒྲོང་བའི་ངེས་
པ་མེད་དེ། བྱིས་པ་ཆུང་དུ་བཞིན་ནོ། །

མདོར་ན་མི་དགེ་བ་བརྩ་སོགས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཅི་
རིགས་གཙོ་བོར་སྒྲོང་བའི་སྒོ་ནས་བཤག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དེ། ཉེས་སྒྲོད་
སྒོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས། ཕྱིན་བྱུག་ལྟ་བུ་དགེ་བའི་ཆོས་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པའི་སྒོ་
ནས་བཤག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དེ། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་གྱི་ཚུལ་བྱིམས། །སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བཤག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དེ། སེམས་
ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་བྱིམས་སོ། །དེ་ཡང་བྱེད་ལས་གྱི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་སྟེ། མི་འགལ་བར་སེམས་ཏེ་བརྟག།

གཉིས་པ་ནི། སྤགས་གྱི་སྐབས་སུའང་ཚུལ་བྱིམས་དེ་གསུམ་ལ་གཙོ་
བོར་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་དོན་རྗེ་ཅེ་མོ་སོགས་ལས། ཚུལ་བྱིམས་གྱི་
ནི་བསྐྱབ་པ་དང་། །དགེ་བའི་ཆོས་ནི་སྤྱད་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་
ཚུལ་བྱིམས་གསུམ། །སོ་སོར་བརྟན་པོར་བདག་གིས་བབྱང་། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནམ་སྤང་གི་དམ་ཆིག་དང་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་
འབྱུང་ཡང་། རིགས་ལྟ་གལ་སྒྲོང་བར་རྗེ་ཉིད་གྱིས་ཅ་ལྟུང་ཁིག་ཆེན་ལས་
བཤད་དོ། །

དམ་ཆིག་དང་སྒོམ་པའི་བྱེད་པར་ནི། རི་ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་ལས་མི་
འདའ་བས་ན་དམ་ཆིག་དང་། བྱ་རྒྱ་མི་བྱེད་པ་འགོག་ཅིང་མི་བྱ་རྒྱ་བྱེད་པ་
སྒོམ་པས་ན་སྒོམ་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བྱང་

སེམས་ཀྱིས་སྒྲགས་སྒྲོམ་སྒྲང་བའི་ཆོ། སྒྲར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་པོ་དེ་
 སྒྲགས་སྒྲོམ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་རྒྱས་པར་བྱས་ན་མང་དུ་
 དོགས་པས་ཅུང་ཟད་ཅིག་བརྗོད་ན། ས་སྒྲུབ་འཛི་སྒྲ་ཆེན་ཁ་ཅིག་སོ་ཐར་བྱང་
 སེམས་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་གནས་འགྱུར་དུ་བཞེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་སོ་ཐར་དེ་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་སྒྲགས་སྒྲོམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་སྒྲ་
 མ་ཐམས་ཅད་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པར་འགྱུར་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

རང་ལུགས་གནས་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་མི་འདོད་ཏེ། སྒྲགས་སྒྲོམས་ཐོབ་
 པའི་དགོ་སྒྲོང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་སྒྲར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་སོ་སོར་
 ཡོད་པར་མ་ཟད། སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་
 ཡང་སྒྲོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དགོ་སྒྲོང་དེས་སྒྲོམ་པ་
 དེ་གསུམ་ཀ་སྒྲུང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་གཙོ་གང་ཆེ་བ་དང་སྒྲིར་བཏང་
 དམིགས་བསལ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་སོ། །སོ་ཐར་དངོས་སམ་དེ་དང་
 ཐུན་མོང་བའི་སྒྲོམ་པའི་བྱང་པར་ནི་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་འཇུག་སེམས་ཆོ་གས་བཟུང་ནས་སྒྲོད་པ་ལ་བསྐྱབ་
 པར་ལས་སྒྲངས་པའི་སྒྲོག་ཆ་ནས་འཛོག་ཅིང་། སྒྲགས་སྒྲོམ་ནི་རིགས་ལྔའི་
 སྒྲོམ་བཟུང་གི་ཆོ་ག་ལ་བཏྲུན་ནས་དེའི་མི་མ་ཐུན་སྒྲོགས་སྒྲོང་བར་ཁས་

སྒྲངས་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་གོ། །འོ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་ནི་བསྐྱབ་བ་དང་། །
ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྒྲངས་པའི་སྒྲགས་སྒྲོམ་ཡང་འདུག་པས། དེ་ལྟར་
ན་སོ་ཐར་བྱང་སེམས་གསང་སྒྲགས་གྱི་སྒྲོམ་བ་གསུམ་ཡང་མི་འགལ་བར་
འབྱུར་རོ། །ཞེ་ན། འདི་ལ་མཁས་བ་ཁ་ཅིག་སྒྲོམ་བ་དེ་གསུམ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་
ཡོད་བ་ལྟ་བུར་བཞེད་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་གསུམ་གཏོང་ཐོབ་གྱི་རྒྱ་སོ་སོ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །

རྗེ་ཡབ་སྲས་གྱིས་གནས་འབྱུར་མི་བཞེད་ཀྱང་འགལ་མི་འགལ་
གསལ་བར་བཤད་བ་མི་འདུག་པས། དོན་འདི་ཅུང་ངེས་དཀའ་བར་སྒྲུང་རོ།
།འོ་ན་ཀྱང་རིགས་ལྗེའི་སྒྲོམ་བ་བྱང་གི་སྐབས་སུ་སྐབས་འགྲོ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་
གསུམ་སོགས་མདོ་སྒྲོགས་དང་ཐུན་མོང་བ་མང་དུ་འབྱུང་བས། དེ་བ་བྱང་
བའི་ཆེ་སྒོག་གཙོད་སྒྲོང་བ་སོགས་ཐུན་མོང་བ་འགའ་ཞིག་སྒྲགས་གྱི་བསམ་
བས་ཟེན་པའི་དབང་གིས་སྒྲགས་སྒྲོམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འབྱུར་ཡང་། རོ་བོའི་
སྒོ་ནས་ཐུན་མོང་པའི་སྒྲོམ་བ་ཉིད་དུ་འཐད་པར་སེམས་མོད། །འོ་ན་ཀྱང་དགེ་
བསྐྱེན་སོགས་སྒྲོམ་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྒྲངས་པའི་དགེ་སྒྲོང་གི་རྒྱུད་གྱི་སྒོག་
གཙོད་སྒྲོང་བའི་དགེ་བསྐྱེན་གྱི་སྒྲོམ་བ་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་འགལ་བར་
འདོད་བ་ལྟར་ན་ནི། །སོ་ཐར་བྱང་སེམས་གསང་སྒྲགས་གྱི་སྒྲོམ་བ་གསུམ་
རིམ་གྱིས་སྒྲངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་སྒྲོམ་བ་གསུམ་ཡང་འགལ་བར་

ཁས་ལེན་དགོས་པར་མངོན་ཏེ་དབྱད་པར་བྱའོ། །དགེ་སྤྱོད་བྱང་སེམས་ཀྱིས་
 རྒྱགས་སྒྲོམ་ཐོབ་པའི་ཆེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་པོ་དེ། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ།
 དེ་གཉིས་འཛོག་ཚུལ་ཀྱི་དོན་མི་འབྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་ཐར་བྱང་སེམས་གསང་
 རྒྱགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་པོ་རྩ་མ་ཐ་དད་དུ་བཞེད་པའི་ལུགས་སྤང་མོད་དེ་
 ལྟར་འདོད་མི་འདོད་ཅི་ལྟར་ཡང་། སྒྲོག་པ་ཐ་དད་དུ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
 ཏེ། བསྟེན་གནས་མ་གཏོགས་སོ་ཐར་རིགས་བདུན་དངོས་གནས་པ་རྣམས་
 བློ་རྒྱུ་འཛོལ་བར་ཀྱི་མཐའ་ཅན་ཀྱི་རིགས་གནས་དང་། བྱང་སེམས་དང་
 རྒྱགས་སྒྲོམ་ནི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པོའི་མཐའ་ཅན་ཀྱི་རིགས་གནས་ཡིན་ཡང་
 རྒྱགས་སྒྲོམ་ལྟ་བུ་རྒྱགས་ལ་ཞུགས་པའི་སྐབས་དེར་ཡོད་པར་འཛོག་དགོས་
 ཀྱི། དེ་ཡིན་ན་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པར་ངེས་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཁྲབ་ན་ཆེ་འདི་རྒྱགས་པ་ཡིན་པ་དེ་སྤྱི་བ་ཕྱི་མ་ཐམས་ཅད་དུ་འང་རྒྱགས་
 པར་ཐལ་བར་འགྱུར་སྟམ་སྟེ་དབྱད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་དང་། དབྱེ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་
 པའི་སེམས་པ་སྟེ། རྒྱན་རིང་ཐུང་གང་ཡིན་ཀྱང་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་བསམ་གཏན་ནམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྱུར་

རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དགོ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་
ཅིག་བྱང་ན་ཡུན་རིང་བྱང་གང་ཡིན་ཡང་ཉིང་དེ་འཇིན་ཡོད་པ་ཡིན་པས།
ཉིང་དེ་འཇིན་ཅམ་ཞིག་མི་འབྱུབ་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ལ། ཞེས་གསུངས་
པའི་སྤྱིར་དང་། ཡུལ་ངེས་ལྗེའི་ནང་ཆོན་དུའང་ཉིང་དེ་འཇིན་འབྱུང་བས་ཉིང་
དེ་འཇིན་ཅམ་དང་ཞི་གནས་གྱི་བྱད་པར་བྱེད་པར་བྱའོ། །

འོ་ན་རང་རེ་ཆོའི་རྒྱད་ལའང་ཉིང་དེ་འཇིན་ཡོད་པར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན།
བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་དཀའ་ཡང་།
འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་པའི་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ཡོད་དེ། ཡུལ་ངེས་
ལྗེའི་ནང་ཆོན་གྱི་ཉིང་དེ་འཇིན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དབྱེ་ན། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་
འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་དེ་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲོ་
ནས་གསུམ་དང་། བྱེད་ལས་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལུས་སེམས་བདེ་བར་གནས་པ་དང་།
ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་བསམ་གཏན་ཏེ་གསུམ་
མོ། །དེའི་དང་པོ་ནི། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་གྱི་བདེ་བས་ཟིན་པའི་བསམ་
གཏན། གཉིས་པ་ནི། མངོན་ཤེས་སོགས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་
དང་།

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །ཡུམ་
གྱི་མདོ་ལས་ནི། ཉིང་དེ་འཇིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་དང་། བྱད་པར་ཉན་

རང་གི་ཡིད་བྱེད་དང་བུལ་བའི་སྒྲོ་ནས་རྩོགས་བྱང་འདོད་པའི་དགོ་སེམས་
ཅེ་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བསམ་གཏན་དུ་བཤད་དོ། །

འདིར་གོ་བདེ་བར་བྱས་ན། སྒྲ་མ་དང་དགོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་
ལ་ཡིད་ཅེ་གཅིག་པའི་དད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པའི་དགོ་སེམས་དང་།
འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ལྷ་བྱ་བ་པའི་
ཡིད་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་དེ་དང་དེ་ལ་དེའོ་སྤྲུལ་པའི་ཡིད་
ཅེ་གཅིག་པ་དང་། སྒྲོང་ཉིད་དང་ལྷ་སྤྱོད་སོགས་སྒྲོམ་བར་བྱེད་པའི་ཡིད་ཅེ་
གཅིག་པ་རྣམས་ཀྱང་བསམ་གཏན་ཀྱི་ཕྱོགས་སོ། །ད་ལྟའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་
ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྤྱོད་དཀའ་ཡང་། དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལས་མ་
གཡེངས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་།
གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཡང་དག་པར་དཔྱེད་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ནི་ལྷག་
མཐོང་གི་ཕྱོགས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། མ་གཡེངས་པའི་སེམས་
ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། དོན་དང་ཆོས་ཡང་དག་
པར་སེམས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བོ།
ཤེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་
ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཇིན་རྣམས་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འདུ་ལ། ཇི་ལྟ་
བཤམ་ཇི་སྒྲེད་པའི་དོན་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ལྷག་མཐོང་གི་

ཕྱོགས་སུ་འདྲུ་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་ལའང་ཉིང་
རེ་འཇིན་གང་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་བར་བྱེད་པར་བྱ་ཡི། དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐམས་
ཅད་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་མི་བྱའོ། །འོ་ན། མི་དག་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་
གཅིག་པའི་སྒོ་ཡོད་པས་དེ་ཉིང་རེ་འཇིན་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་
ཏེ། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་དང་། དབྱེ་བའོ། །
དང་པོ་ནི། བདག་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། རོན་དམ་རྟོགས་པ་དང་། ཀྱན་རྫོག་
རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རོན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་པོ། །དང་པོ་ལ་ནི། བདག་
མེད་ཕྱ་མོ་དོན་སྦྱིའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་དང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་གཉིས་སོ། །དེར་མ་ཟད་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པའང་འདིའི་
ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཟོ་དང་གསོ་བ་དང་སྐྱ་དང་གཏན་ཆིགས་དང་ནང་
རིགས་པ་སྟེ་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱམས་ཏེ།
འཕགས་པ་བྱམས་པས་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། རིག་པའི་གནས་ལྟ་དག་ལ་
བཙོན་པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་

མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གཞན་དག་ཚར་གཅད་རྗེས་བཟུང་དང་། །བདག་
 ཉིད་ཀྱན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བཙོན་བྱ། །ཞེས་དང་། རོགས་མེད་ཀྱིས་བྱང་
 ས་ལས་ཀྱང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་རིག་པའི་གནས་
 ལྟ་པོ་ནང་རིག་པ་དང་གཏན་ཆིགས་རིག་པ་དང་གསོ་བ་རིག་པ་དང་སྐྱ་རིག་
 པ་དང་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་རིག་པ་ལ་དམིགས་པས་འཇུག་པ་འདི་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་རིག་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་། སྐྱབས་འདིར་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྟ་
 ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ། །འོ་ན།
 ཕྱི་ངོ་ལ་བའང་རིག་གནས་དང་པོ་བཞི་ཡོད་པས་ལྟག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་
 པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟུམ་ན། དེ་དག་ལ་དེ་རྣམས་ཡོད་པས་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱབས་འགོ་རྣམ་དག་དང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཀྱི་
 བསམ་པ་མེད་པས་ལྟག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་མེད་ངོ། །

དེས་ན་སྐྱིར་རིག་གནས་དང་པོ་བཞི་ཙམ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་
 ནི། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་མིན་ཀྱང་། སྐྱབས་འགོ་དང་
 དེས་འབྱུང་དང་སྐྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་དང་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་
 བའི་བསྐྱོ་བ་བྱུང་པར་ཅན་ཀྱིས་ཟིན་ན་ནི། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་
 ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། སྐྱིར་ཟས་སྐྱིན་པ་ཙམ་ཞིག་ནི། སངས་

རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་མིན་ཀྱང་། རྣམ་མཁུན་དོན་གཉིས་ཀྱི་བསམ་བས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་བས་སྦྱིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱར་འབྱར་བ་བཞིན་ལོ། །

དེས་ན་བསམ་བ་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་སྦྱིན་ཆད་ཅི་ཙམ་ཐོས་པ་མང་བ་དང་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མང་བ་དེ་ཙམ་དུ་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡང་མང་བར་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན། ཇི་ཙམ་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་མང་ན་དེའི་བསྐྱབ་པ་དང་། ཅི་ཙམ་མི་གཡང་བའི་སེམས་མང་ན་ཉིང་དེ་འཇིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་འང་མང་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ལོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་པོ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྦྱི་དང་ལྷག་མཐོང་སྟེ། སྤྲ་མ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེའི་བྱིར་བདག་མེད་པའི་དོན་སྒོམ་པ་ལྟ་ཅི། ཐོས་བསམ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པ་འང་དོན་ཆེ་ལོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ལྟར་རང་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གང་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་བྱད་པར་ཡང་བྱེད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དེའི་གོ་རིམ་དང་། བྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། བྱམས་མགོན་གྱིས་མདོ་སྟེང་གི་

རྒྱན་ལས། འདི་ན་དང་པོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའང་
འབྱུང་། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོམས་ལས་ཡང་དག་དོན་ཡུལ་ཡེ་
ཤེས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཛོད་ལས། ཐོས་སོགས་ལས་བྱུང་སྒྲོ་རྣམས་ནི། །མིང་
དང་གཉིས་ག་དོན་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་
གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དང་དོན་གཉིས་ཀ་དང་དོན་
རྒྱུ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་རྣམས་འཛོག་པར་བཤད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ནི། ལམ་
རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེས་ན་གང་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་རྒྱ་དེ་དང་པོར་གཞན་ལས་
ཉན་ནས་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངས་པར་བྱེད། དེས་ནས་ཐོབ་པའི་དོན་དེ་རང་
གིས་ལུང་དང་རིགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམས་ཏེ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངས་
པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ངས་པར་བྱས་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་དང་བྲལ་བ་ན་
ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྲིས་པར་བྱེད་པ་ལ་བསྒྲོམ་པ་ཞེས་བཤད་པས། ཡང་ཡང་
དབྱུང་གིན་བསྒྲོམ་པ་དང་མི་དབྱེད་པའི་འཛོག་སྒྲོམ་གཉིས་ཀ་དགོས་ཏེ།
ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ་ལ་མི་དབྱེད་པར་འཛོག་པ་དང་སོ་སོར་
རྟོག་པས་དབྱུང་ནས་བསྒྲོམ་པ་གཉིས་ཀ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། གཞུང་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་པོར་གཞན་ལ་ཉན་ནས་ཐོས་པ་ནི་ཐོས་པ་
ཅམ་ཡིན་ལ། ཉན་པ་ལྟར་དོན་དེ་ལེགས་པར་གོ་བའི་ཤེས་རབ་ནི། ཐོས་བྱུང་

གི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་ནི་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲེད། །དེ་ནས་ལྷ་རྩེ་ཐོས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་གོ་བའི་དོན་དེ་རང་གིས་ལུང་དང་རིགས་པས་ལེགས་པར་
དཔྱད་པ་ནི་བསམ་པ་ཡིན་ལ། དཔྱད་པ་ལྷ་རྩེ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲེས་པ་ནི།
བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་ནི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲེད། །དེ་ལྷ་རྩེ་ཐོས་
བསམ་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱས་པའི་དོན་དེ་སྟོ་ལ་ཡང་ཡང་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ནི་
སྒྲོམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་དཔྱད་སྒྲོམ་དང་འཛོགས་སྒྲོམ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྷ་རྩེ་ཡང་
ཡང་འདྲིས་པར་བྱས་པའི་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་བསྒྲོམས་བྱུང་གི་ཤེས་
རབ་སྒྲེ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ཡང་ཐོས་བྱུང་གི་སྟོན་དུ་ཐོས་པ་དང་བསམ་
བྱུང་གི་སྟོན་དུ་བསམ་པ་འགོ་དགོས་པ་ལྷ་རྩེ་བསྒྲོམ་བྱུང་གི་སྟོན་དུ་འང་
བསྒྲོམ་པ་བགོད་དགོས་ཏེ། ཤེས་རབ་དེ་ནི་བསྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།
།དེ་ལྷ་རྩེ་བྱས་ན་བསྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་བསྒྲོམ་པ་དེ་
བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་གོམས་པ་ཡིན་པས་
བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལས་བསྒྲོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་འབྱུང་བར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

དེ་ལྷ་རྩེ་ཐོས་བསམ་བསྒྲོམ་གསུམ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་པའི་ཤེས་རབ་
གསུམ་པོ་ཆད་མ་གང་ཡིན་གྱི་བྱེད་པར་ཡང་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ།
མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་སྡེ་བདུན་ལྷན་སེལ་ལས། གོ་འཕངས་མཆོག་འཆོལ་

བདག་གིས་ནི། རྩོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒྲུམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་
རབ་གསུམ་ལམ་གྱི་ལུས་སྒྲུམ་བྱས་པར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
གང་ཡང་ཐོབ་པར་མི་རུས་པས། ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་
བརྟག་པ་བྱ་དགོས་ལ། ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་འདི་
ལྟར། བསྒྲུམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་ཏྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་
སྒྲེས་པས་མ་བྱུང་གྱི། སྤྱིང་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ས་བོན་འཛོམས་པར་
བྱེད་རུས་པའི་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡང་ཡོད་ལ། ཤེས་རབ་གཞན་གཉིས་
ནི་ཏྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེས་པས་བྱུང་བའི་ འོན་ཀྱང་ཆད་མ་དང་དེས་
བྱངས་པའི་དབྱུང་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ།

དེ་ལ་རྩོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ནི། གང་ཟག་གཞན་གྱི་ངག་རྩོས་པའི་
སྒྲོབས་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་ལ་བྱན་པ་སྒྲེས་པའི་ཏྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེས་
པས་བྱུང་བའི་སྤྱིང་རྩོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྤྱིད་པའི་ཏྟགས་ཡང་དག་ལ་
གཞན་དོན་གྱི་ཏྟགས་ཡང་དག་ཅེས་བྱའོ། །

བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ནི། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མ་
བསྟོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསམས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་རྟེན་པའི་
སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏྟགས་པའི་རྩིས་
དཔག་དང་། དེས་བྱངས་པའི་དབྱུང་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་དེས་པ་ཡིན་ལ།

དེའི་སྤྱིར་བསམ་བློར་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ནི་
རང་དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཅེས་བྱའོ། །དེས་ན་ཐོས་བློར་གི་ཤེས་རབ་ཅེས་
བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ལ་མ་བཟྱོས་པར་གཞན་གྱི་ཆིག་ཐོས་བ་ཙམ་ལས།
དོན་རྟགས་པའི་སྒྲོ་ལ་འདོད་བ་དག་ནི། གཞལ་བྱ་རྟགས་བ་ཚད་མ་ལ་རག་
མ་ལས་བར་ཆིག་ཙམ་གྱིས་སྒྲུང་དོར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འདོད་བ་ཡིན་པས་
ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་དབྱ་བོ་མི་བཟད་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཅེས་གསུངས་
པའི་སྤྱིར་དོ། །

དེས་ན་གཞན་ལ་གཞུང་གི་ཆིག་ཐོས་ཀྱང་དོན་མ་གོ་བའི་ཐོས་བ་
ཙམ་ནི་ཐོས་བསམ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་ཐོས་བ་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་ཐོས་བ་ཡང་དག་ལ་ནི་ཐོས་པའི་དོན་དེ་རགས་ཙམ་
ཞིག་ཡིན་ཡང་ལེགས་པར་གོ་དགོས་པའི་སྤྱིར་དོ། །འོ་ན་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་
གསུམ་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་རིམ་བར་སྒྲུབ་བའི་དབང་
དུ་བྱས་ན་འགལ་ཡང་། སྤྱིར་ཐོས་བསམ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། དོན་དེ་གཞན་
ལས་ཐོས་ནས་དེ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ངེས་པ་དེ། ཐོས་བ་གཙོ་ཆེ་ཡང་
བསམ་བ་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །མ་བསམས་ན་ནི་མི་ངེས་པའི་
སྤྱིར་དོ། །བསམ་སྒྲོམ་གཉིས་ཀྱང་མི་འགལ་ཏེ། བསྒྲོམས་བ་རྣམས་བསམ་
བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །མ་བསམས་ན་ནི་བསྒྲོམ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཐོས་

བསམ་གཉིས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། སྒྲོམ་ཞེས་པ་ལ་
 ཡང་ཡང་དབྱེད་ན་སྒྲོམ་པ་དང་མི་དབྱེད་པར་འཛོག་པའི་འཛོག་སྒྲོམ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ལྟར་ན་དད་པ་བསྒྲོམ་པ་དང་ཆད་
 མེད་བཞི་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲོམ་པ་དང་བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་
 སྤྱག་བསྐྱེད་བསྒྲོམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དབྱེད་ནས་
 སྐྱོང་དགོས་པ་ལ་སྒྲོམ་དུ་གསུངས་པ་མཐའ་ལས་པ་ཞིག་སྤང་སྟེ། ཞེས་དང་།
 ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བཤེས་གཉིན་ལ་དད་པ་བསྒྲོམ་པ་དང་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་
 ཞིང་རྙེད་དཀའ་བ་དང་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་ལས་རྒྱས་འབྲས་དང་འཁོར་
 བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་དབྱེད་སྒྲོམ་
 དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འཛོག་སྒྲོམ་ལ་ནི་དམིགས་པ་ལ་
 ཡང་ཡང་མི་དབྱེད་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པས་ཞི་གནས་བསྐྱབ་པའི་
 སྐབས་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་ལ་ནི་འཛོག་སྒྲོམ་དགོས་སོ། །

གཞན་ཡང་ལམ་རིམ་ལས། དེས་ན་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངེས་
 པ་དེ་ཉིད་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ཅམ་དེ་བསྒྲོམས་བྱང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱང་
 བསྒྲོམ་པ་ཡིན་པ་ཅི་ཞིག་འགལ་ཞེས་དང་། སྒྲོམ་ཞེས་གྲགས་པ་སེམས་དག་
 བའི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཏོང་བའི་དམིགས་ནམ་སྐྱོང་བ་འདི་
 ཞེས་དང་། དེས་ན་སྒྲོམ་ཞེས་པ་ནི་པར་བྱེན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ཆོག་གསལ་

ལས། སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་དེའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་བྱེད་པའམ།
 དེའི་དངོས་པོར་བྱེད་པའི་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། དང་
 བ་སྒོམ་སྒྲིང་རྗེ་སྒོམ་ཞེས་བ་ནི་ཡིད་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱ་དགོས་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལོ་རྩལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རེས་འགའ་སྒོམ་པའི་
 ལམ་ཞེས་པར་བསྐྱར་ལ། རེས་འགའ་ནི་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། མཐོང་དང་
 གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གོམས་པར་འགྱུར་ཏེ་
 བསྒོམ་པ་དང་གོམས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྱུར་
 སྒོམ་ཞེས་པ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐོས་བསམ་གྱི་དོན་ལ་
 རིགས་པས་ཡང་ཡང་དཔྱེད་ཅིང་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ལ་དཔྱད་སྒོམ་དང་། དེ་
 ལྟར་མི་དཔྱེད་པར་ཡིད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལ་འཛོག་སྒོམ་དུ་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་སྒོམ་ཐམས་ཅད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་འཛོག་
 སྒོམ་དུ་འདོད་པ་ནི་ཆེར་འབྱུང་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། དེས་ན་སྒོམ་ཐམས་ཅད་
 འཛོག་སྒོམ་དུ་འདོད་པ་ནི་དཔེར་ན་ནས་རྟོག་གཅིག་བཟུང་ནས་འབྱུ་ཐམས་
 ཅད་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །བྱེད་ཤེས་ན་ཐོས་བསམ་མང་ཉུང་གི་དབང་གིས་སྒོམ་པའང་མང་
 ཉུང་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཐོས་པ་ཅི་ཅམ་མང་བ་དེ་ཅམ་དུ་
 དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་མང་ལ། དེ་མང་བ་ཅམ་དུ་བསམ་པ་མང་བ་དང་

དེ་མང་བ་ཅམ་དུ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་མང་བ་དང་། དེ་ཅི་ཅམ་མང་བ་
 བཞིན་དུ་སྒྲིམ་བས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མང་ལ། དེ་ལ་ངན་སྒྲིམ་འགོག་པ་དང་
 ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པའི་ཚུ་ལ་ཡང་མང་བས། སྒྲིམ་བྱེད་པ་ལ་ཐོས་བསམ་གལ་ཆེ་
 བར་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེད་སྒྲིམ་དང་འཛིག་སྒྲིམ་གྱི་བྱེད་པར་སྤར་
 ལྟར་ཡིན་ན། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སྒྲིམ་པ་ཅམ་ལ་དབྱེད་སྒྲིམ་དང་འཛིག་སྒྲིམ་
 གཉིས་ཀ་འོང་ངམ་མི་འོང་ཞེ་ན། འོང་སྟེ། འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་ཚུ་ལ་ལུང་དང་
 རིགས་པས་ཡང་ཡང་དབྱེད་པ་ཅམ་བྱེད་ཅིང་སེམས་པའི་ཆེ་དབྱེད་སྒྲིམ་
 གཙོ་ཆེ་ཡང་། དབྱེད་མཐར་དེས་ན་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཅེ་གཅིག་
 ཏུ་སེམས་པ་ལ་འཛིག་སྒྲིམ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། ལྷ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་དང་ལས་
 འབྲས་ལ་དད་པ་དང་ངན་སོང་དང་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་སེམས་པ་དང་
 བྱམས་སྦྱང་རྩེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྷ་སྐྱ་
 སྒྲིམ་པ་ལྷ་བྱ་ལའང་ཚུ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གོ་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་
 ཡུལ་ལ་སྟེད་པས་ཡང་ཡང་དབྱེད་པ་དང་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སེམས་པའང་ཡོད་
 བས། དེ་དག་ལ་དབྱེད་སྒྲིམ་དང་འཛིག་སྒྲིམ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྒྲིམ་
 མེད་དེ། འདིར་ཡང་དག་པའི་དོན་ཐོས་ནས་བསམ་ཞིང་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་
 ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་མཐོང་ཐོས་

ནས་འདྲེས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པའི་
སྤྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ཀླང་པ་འདེགས་འཛོག་གི་གཞིར་ལམ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་ན་
གྲགས་ཀྱང་འདིར་དེ་ལམ་དུ་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ན། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལམ་ཞུགས་སུ་ཐལ་བ་འགྱུར་རོ། །རྟེན་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་ན་ཆོགས་ལམ་མན་ཆད་ལ་གནས་པའི་སོ་སྤྱིའི་རྒྱད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་
ཤེས་རབ་མང་ལ། སྒྲོབ་པ་འཕགས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་ཡོད་ཀྱང་བསྒྲོམ་བྱུང་
གི་ཤེས་རབ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ནི་བསྒྲོམ་
བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡོད་ཀྱི། ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་གཉིས་
མེད་དེ། དེ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་རག་ལས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

མདོར་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ནི། ལུང་རྟོགས་
གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་སྟེ། མཛོད་ལས། ལྟན་པའི་
དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ནི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཉིས་
ཡོད་ཀྱི། གཞན་མེད་ལ། དེ་ཡང་ལུང་གི་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་གཙོ་བོར་
བྱེད་ཅིང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་བསྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གཙོ་བོར་
བྱེད་དགོས་ཏེ། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཉིས་རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་ཚུལ་
ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །ལུང་དང་རྟོག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་ནི། སྤྱིར་གསུང་

རབ་ཀྱི་གཞུང་ནམས་ཅི་ལྟར་རིག་པ་ཐོས་ནས་རང་སྟོབས་སམ་གཞན་
 སྟོབས་ཀྱི་དེའི་དོན་ལེགས་པར་གོ་བ་ཡོད་ན་ནི་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་
 ཡིན་ལ། གོ་བ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡོད་ན་ནི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་
 ཅས་བྲལ། །དེ་ཡང་བྱམས་སྙིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
 པར་བྱིན་བྱག་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནམས་ནི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
 བསྐྱས་པ་ཡིན་ལ། བྱང་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་ནི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །མངོན་ཤེས་
 མཆོན་ཉིད་པ་ནི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཆོག་ཡིན་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་སྤར་བཤད་
 པ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་རང་གི་ཆོད་ཀྱང་མི་ཐེང་བའི་ལུང་བསྟན་ཐར་ཐོར་སྤྲོ་བ་
 ཅམ་དང་སྟོན་སྒྲོམ་བྱེད་པ་ཅམ་ལ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་མཆོག་ཡོད་པར་
 དེས་པར་སྙམ་པ་ནི་དབང་པོ་རྟུལ་པོར་གསལ་ལོ། །

གལ་ཏེ་ལམ་རིམ་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ལྟ་བུ་ལ་ཐོས་
 བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཡོད་པ་འཐད་ཀྱང་། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་འཆད་ཉན་ལ་དེ་
 གསུམ་ཀ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ། དབུ་པར་འདུལ་མཛོད་བཞིའི་འཆད་
 ཉན་ལ་དེ་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་གཞིར་བཅས་མོད། བསྐྱས་བྱའི་འཆད་ཉན་ཅམ་
 ལའང་དེ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཐོས་བསམ་ཡོད་པ་ལ་རྩོད་པ་མེད་
 མོད། སྒྲོམ་པའང་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། བསྐྱས་གཞུང་འདི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་

སྒྱི་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་ནས་འབྱུང་
བའི་དོན་ཚན་བསྐྱུས་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་དོན་རྟག་མི་རྟག་དང་རྒྱ་
འབྲས་དང་འགལ་འབྲེལ་སོགས་གཞན་ལས་ཐོས་ནས་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་
ངེས་པ་ཡོད་པས་ཐོས་པ་ཚད་ལྡན་ཡོད་ལ། དེ་ནས་རང་གི་ལུང་དང་རིགས་
པས་དབྱུད་ནས་ལེགས་པར་ངེས་པ་ཡོད་པས་བསམ་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་
ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་དོན་དེ་ལ་སྒྲོ་ཡང་ཡང་འདྲིས་ནས་གོམས་པ་ཡོད་
པས་དབྱུད་སྒོམ་ཀྱང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་
ལས་འབྲས་ལ་དབྱུད་ནས་སྒྲིང་བ་ལ་དབྱུད་སྒོམ་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་མཚན་ཉིད་སྒྲོར་གྱི་གཞུང་སོགས་ནང་རིག་པ་སྟོན་པའི་
གསུང་རབ་གྱི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོས་བསམ་གྱི་གཞུང་ཡིན་པར་མ་
ཟད། རང་གིས་མ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་ཉམས་ལེན་གྱི་གཞུང་ཀྱང་ཡིན་ཏེ།
བཤད་སྐྱབ་གཉིས་སམ་ཐོས་བསམ་དང་། ཉམས་ལེན་གྱི་གཞུང་གཉིས་སོ་
སོར་རིས་སུ་གཅོད་པ་མ་རིགས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་དམ་
པའི་ཆོས་ལ་བཤད་པ་དང་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་ལོགས་ལོགས་པ་གཉིས་ཡོད་
པར་འཇིན་པ་ནི། དྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་རྒྱད་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་དགོངས་
འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོ་སྒྲེ་བའི་གོགས་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་
ལ་ནང་གི་དོན་མི་སྟོན་པའི་སྤྱིའི་གོ་རྒྱ་གཅོད་པའོ་ཞེས་རྟེན་པའི་གནས་སུ་

འཛིན་པ་ནི་ཆོས་སྤྱོད་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གསོག་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 དང་། རྒྱལ་ཆ་བ་རིན་པོ་ཆེས་པར་བྱིན་ཀྱི་སྐབས་བཞི་པའི་རྣམ་བཤད་ལས།
 རྩོས་བསམ་བྱེད་པ་དང་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་གཞུང་ཆད་ལ་མི་འདྲ་བ་སོ་
 སོར་གཙོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་ཡིན་
 པས་དོར་བར་རིག་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་དང་། རྩོས་བསམ་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་
 གཞུང་སོ་སོར་གཙོད་པ་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་རྒྱབ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པས་རྣ་
 བར་མི་འོང་བའི་ཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དོ། །འོན་
 །ཀྱང་རྩོས་བསམ་ཀྱང་གྱི་དོན་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཤེས་པ་ནི་ཆེས་དགོན་པར་
 བཤད་དོ། །བསྐྱོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་ཤེས་རབ་འཕེལ་བ་ལའང་
 རྩོས་བསམ་གལ་ཆེ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ལྟར་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབ་
 པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ལམ་གྱི་སློག་དམ་པ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་
 ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་ན་མེད་པ་དེ་མ་མེད་པའི་གསུང་རབ་དང་
 བསྟན་བཅོས་ལ་མང་དུ་རྩོས་པ་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། སྒྲགས་རིམ་ལས་
 ཀྱང་། རང་གིས་སྐྱབ་པ་དང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་སོགས་གང་བྱེད་ཀྱང་ཐོག་
 མར་རྩོས་བསམ་གྱིས་གོ་བ་མ་ནོར་བ་ཅིག་བཙུང་དགོས་ཏེ། རང་གིས་མི་
 ཤེས་ན་གཞན་ལ་སྟོན་མི་རྒྱས་པའི་བྱིར་དང་། མ་ཤེས་པར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་
 པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། རང་གིས་ཅི་ཅུང་ཞིག་གོ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་

ལེན་པས་གོ་བ་ནོར་ན་སྐྱབ་བ་ནོར་ལ། སྐྱབ་བ་མ་ནོར་བ་ཡང་གོ་བ་མ་ནོར་
བ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་
གསུམ་བྱས་པ་ལ་པན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་དུ་ཡོད་མོད། །འདིར་ཐོས་པའི་
པན་ཡོན་གཙོ་བོར་བརྗོད་ན། ཆོས་ལས། ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་
པར་འགྱུར། ཐོས་པས་སྡིག་ལས་སྡོག་པར་བྱེད། ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་
སྤོང་། ཐོས་པས་སྤངས་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། མིག་ལྡན་མར་མེ་ཡོད་
པ་ཡིས། །གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་རི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་དགོ་དང་སྡིག་པའི་
ཆོས། ཐོས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས་
ཀྱང་། གང་ཞིག་ཐོས་པས་ཡིད་ནི་དད་གྱུར་ནས། །ལེགས་པར་དགའ་ལ་
བརྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་སྐྱེ་ཞིང་གཏི་མུག་མེད་པར་འགྱུར། །རང་
གི་ཤེས་ཀྱང་དེ་ནི་ཉོ་བའི་རིགས། ཐོས་པ་གཏི་མུག་མེད་སེལ་སྒྲོན་མེ་ཡིན། །
ཞེས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་དཔའ་བོས། ཐོས་ཉུང་དམུས་ལོང་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་
མི་ཤེས། དེ་མེད་དེས་གོ་ཅི་ཞིག་བསམ་པར་བྱ། །དེ་བས་ཐོས་ལ་བཙོན་བྱ་
དེ་རྒྱ་ལས། །བསམས་བཞིན་བསྒོམས་པས་ཤེས་རབ་ཡངས་པ་འབྱུང་། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཐོས་བསམ་བསྒོམས་པ་ལས་འབྱུང་ན་
གཞན་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། ཐོས་པ་སྒོམ་གསུམ་ཞེས། ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱང་ལྟར་གྲགས་

ནའང་། མིང་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་དེའི་བྱད་པར་རྩེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བཞེད་པ་
བཞིན་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ནི་དགོན་པར་སྤང་བས། འདིར་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་
ཆེད་དུ་དེ་གསུམ་ཀྱི་བྱད་པར་གཞུང་ཆེན་པོ་ནས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་རང་གི་
གོ་ཚད་ཅམ་ཞིག་བཟོད་པ་སྟེ། རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱིས་ད་དུང་ལེགས་པར་
དབྱུད་པར་འཆོལ་ལོ། །

སྐུས་པ། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་བཅས་པ་དུ་མ་ལས། །སྐྱེས་བུ་
གསུམ་དང་བསྐྱབ་གསུམ་ཐོས་བསམ་སོགས། །བཤད་པའི་དཀའ་བའི་
གནས་ལ་མཐའ་དཔྱོད་གྱིས། །ལེགས་པར་བརྒྱན་ཏེ་མཁས་པའི་དགོངས་
བཞིན་བཤད། །

ཅེས་པ་འདིའང་ཤུ་ཀྱའི་དགེ་སློང་གྲགས་པ་བཤད་སྐྱབ་ཀྱིས་གཞན་
འགའ་ལ་ཕན་འདོད་ཀྱི་འདུན་པས་ཅོ་ནེ་དགོན་ཉིད་དུ་སྐྱར་བ་སྟེ། འདིས་
ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པར་གྱུར་ཅིག།

ཕུ་བོ། སཐ་མདྲེ།

༡༡། །ཀུན་སྒྲིང་འཆོས་ཚུ་ལ་སོགས་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲིང་།

བཤམ་པ་སྒྲིག་སྐྱོང་གི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགན་ཁུར་བྱེད་ཅིང་།

བཞུགས་སོ།།

༡༡། །ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་ལྟོ་ཕྱ་ཡ། ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་
 ལས་འབྱུངས་པའི་སྒྱ། །བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཆོས་མུང་སྟོགས་པའི་གསུང་། །
 རབ་འབྱམས་ཤེས་བྱ་ཇི་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཐུགས། །ཟླ་མེད་སྟོན་པ་
 །ལྷ་ཡུའི་གཙོ་དེར་འདུད། །ཁྱིའི་ཀྱིས་ཇི་སྟེད་གསུངས་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཀྱན། །
 གདུལ་བྱ་སྟོན་གྲོལ་ལམ་ལ་འགོད་ཕྱིར་ཏེ། །གཞན་དོན་མི་འགྱུར་མཛད་པ་
 ཁྱིའི་ལ་མེད། །དེ་སྟེད་པན་མཛད་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པར་ངེས། །མགོན་དེས་
 བསྟན་པའི་མངོན་མཐོངས་ལེགས་ལམ། །རྣམ་གྲངས་མང་ཡང་གདུལ་བྱའི་
 དབང་པོ་དང་། །འཆོམ་པར་གསུངས་པ་སྟེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ། །འདིར་ནི་
 ཚུལ་དེ་གཞིར་བྱས་བཤད་པར་བྱ། །

དེ་ཡང་སྒོ་ལྟོ་རྟོ་དེ་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས་ཉིན་ཞག་སྟག་གཅིག་ལ་
དགོ་སྒོར་བྱེད་ཚུ་ལ་དང་། ཀྱན་སྒོར་འཆོས་ཚུ་ལ་བཅས་དགོས་ཞེས་བསྒྲུལ་
བའི་ངག་མ་སྒྲོག་པར་ཅུང་ཟད་འཆད་པ་ལ། སྒྱིར་ཉིན་ཞག་སྟག་གཅིག་ལ་
དགོ་སྒོར་གང་བྱེད་རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་འདུག་པ་ཡིན་གྱི་ལོགས་སུ་

དགོས་པ་མ་ཡིན་ལ། བྱད་པར་དུ་མདོ་ཕྱོགས་ལྟར་ན་ལམ་རིམ་ནས་བཤད་
 པ་བཞིན་དང་། སྐྱགས་ཕྱོགས་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱད་སྟེ་བཞི་པོ་གང་ཡིན་པའི་
 ལྟ་དེ་དང་དེའི་མདོན་རྟོགས་བསྐྱོམ་པ་དང་། ལྷ་མེད་ལ་ནི་གསང་བདེ་འཇིགས་
 སོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ལྟ་བུ་རང་གང་མོས་པ་དེ་ལ་འཇུག་དགོས་
 པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་བཞག་ནས་གཞན་གྱིས་བསྐྱེགས་པ་ཅ་མ་ལ་འཇུག་པར་
 ག་ལ་རིགས། འོན་ཀྱང་ཉམས་ལེན་བསྐྱས་པ་མན་ངག་གི་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་
 ཡིན་པས་ཚུལ་དེ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཆེ་ཁ་ཏོན་གཞན་དང་། གཏོར་མ་
 གཏོང་བ་དང་། བཟའ་བཏུང་གི་ཆོ་ག་རིམ་ལྟར་བྱ་བ་སོགས་ཀྱང་སྐབས་བསྐྱེན་
 གྱིས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱན་གྱི་གཞི་ནི།
 དཀོན་མཆོག་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བའི་སྐབས་འགོ་ཡིན་ཏེ། འདི་བཙུགས་མིན་
 ཞིག་ཡོད་ན་ནི་ཆོས་ཕྱོགས་གང་བྱས་ཀྱང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་སུ་
 འགྱུར་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེན་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། སྒྲོམ་པའི་ཏེན་བྱེད་
 པ་དང་། མདོན་མཐོ་དང་དེར་མ་ཟད། དེས་ལེགས་འཐོབ་པའི་རྒྱར་འགྱུར་
 རོ།

འོན་ཀྱང་ཆེ་འདིའི་ནད་སེལ་བ་ལྟ་བུ་ཅ་མ་གྱི་ཆེད་དུ་དཀོན་མཆོག་ལ་
 སྐབས་སུ་འགོ་བ་ནི། སྐབས་འགོ་བྱད་པར་ཅན་མིན་གྱི། ཕྱི་མ་ངན་སོང་
 ལས་ཐར་འདོད་དང་། འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་

འདོད་གྱི་ཆེད་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་སྐྱབས་འགོ་ནམས་ནི་སྤྲ་མ་ལས་སྤྱི་མ་
བྱུང་བར་དུ་འཕགས་ཏེ། སྐྱབས་འགོ་བྱུང་བར་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་རང་
དོན་ཅམ་ལ་དམིགས་བ་ལས་གཞན་དོན་དུ་དམིགས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
ནི་ཆེས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་སོ། །

དེ་ཡང་ཆོག་གིས་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་བརྗོད་བ་ནི་རྗོད་བྱེད་ཆོག་
གི་སྐྱབས་འགོ་ཡིན་ཡང་། སྐྱབས་འགོ་དངོས་ནི་སྟོས་བ་སྒོའི་སྐྱབས་འགོ་
ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་ལ་སྟོང་ཐག་བ་ནས་སྒོ་བཀལ་ཏེ་རེ་སྟོས་འཆའ་བའོ། །སྒོ་དེ་
ཤིན་ཏུ་བརྟན་པོ་ཞིག་འབྱུང་བ་ལ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བ་དང་། སྐྱབས་
གྱི་བྱུང་བར་ནམས་གཞུང་ཆེན་མོ་དག་ལས་བཤའ་བ་ལྟར་ཤེས་དགོས་
ཤིང་། དེ་དག་རིགས་བའི་སྒོ་ནས་ངེས་བ་ལ་དབྱུ་ཆད་གྱི་རིགས་བ་ལེགས་
པོ་ཤེས་དགོས་སོ། །

སྟེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་བར་སྒོ་སྒྲོང་བའི་ནང་དུ་ཀུན་སྒྲོང་
འཆོས་ཚུལ་འདུས་ཀྱང་། ཀུན་སྒྲོང་སྟེ་བྱེ་བྲག་ལ་སྐྱར་ཏེ་བཤའ་ན། བྱ་བ་
མཆོག་དམན་གང་ཡིན་ཀྱང་ཐོག་མར་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་བྱའོ་སྟུམ་
བ་ནམས་ནི་རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་དང་། བྱ་བ་དེ་དང་དེ་ལ་འཇུག་དུས་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་
ནི་དུས་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཡིན་ནོ། །དཔེར་མཆོན་ན་ཐོག་མར་སྟོག་གཅོད་འདོད་
སྟེས་བ་དང་། སྟོག་གཅོད་བའི་དུས་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་ཕྱིར་སྟོག་

གཙུག་མི་བྱའོ་སྒྲུམ་པ་དང་། དེ་ནས་སློག་གཙུག་མི་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་
སྒྲོང་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་སྤྱི་མ་པན་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་སྤྱིན་པ་གཏོང་བར་
བྱའོ། །སྒྲུམ་དུ་ཐོག་མར་སྤྱེས་པའི་པན་འདོད་དེ་ཀུན་སྒྲོང་གཙུག་པོ་ཡིན་ཞིང་།
སྤྱི་མ་དམ་བཅར་ཡང་འགྱུར་ལ། སྤྱིན་པ་གཏོང་བའི་དུས་ཀྱི་གཏོང་སེམས་
ནི་ཀུན་སྒྲོང་ལས་སྤྱེས་པ་ཡིན་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དངོས་མིན་ཡང་། དེའི་བར་སྐབས་
དག་ཏུ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་འཇུག་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་
སོགས་གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །ཀུན་སྒྲོང་ལ་རང་དོན་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་
གྱུར་པ་དང་། གཞན་དོན་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་
ཀའི་དོན་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་སྒྲོང་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་ནི་ཆེ་འདི་
དང་སྤྱི་མ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་དམིགས་པའང་འབྱུང་ངོ་། །

གཞན་ཡང་། ཀུན་སྒྲོང་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་དེ།
དང་པོ་གཉིས་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལ་འཇུག་འདོད་ཀྱི་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་
རྣམས་དང་། གསུམ་པ་ནི་བྱིས་པའི་ཆེ་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ལྟ་བུ་སོགས་དགེ་
མི་དགེ་གང་ཡང་མིན་པའི་ཀུན་སྒྲོང་རྣམས་སོ། །ཀུན་སྒྲོང་ལ་ནི་གོང་གི་
སྐྱབས་འགོའི་སྐབས་ལྟར་ཆེ་འདི་དང་། རན་མོང་ལས་ཐར་འདོད་དང་། ཐར་
པ་ཐོབ་འདོད་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་རྣམས་སུ་ཡོད་དེ།
སྤྱི་མ་ལས་སྤྱི་མ་ནི་བྱེད་པར་ཅན་ནོ། །

སྒྱིར་དགེ་བ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་རྣམས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བྱེད་
འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་རྣམས་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཀྱང་། གཞན་པར་གྱི་བསམ་བས་
མི་དགེ་བའི་ལས་འགའ་ཞིག་བྱེད་པའི་ཀུན་སྒྲོང་དགེ་བ་དང་། སྤག་དོག་འགྲན་
སེམས་ཀྱིས་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཀུན་སྒྲོང་མི་དགེ་བ་འབྱུང་སྤྱད་དོ། །
དེས་ན་ཀུན་སྒྲོང་བྱང་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོན་ས་དགེ་སྦྱོར་ལ་འཇུག་ཅིང་། འཇུག་
པའི་གོ་རིམ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་ནས་བྱ་བར་མ་དེས་ཀྱང་དང་པོ་སྐྱབས་
འགོ་ནས་འཇུག་ཅིང་མཐར་བསྡེ་སྒྲོན་བྱེད་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། སྤན་ཆོགས་ལ་
ནི་དེས་པ་མེད་དོ། །

འདིར་སྒྲོགས་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་ན། བྱི་མའི་དོན་ལ་
དམིགས་པའི་ཀུན་སྒྲོང་བྱང་པར་ཅན་གྱི་དང་ནས་ནང་པར་ལངས་ཏེ། ལྷུང་
བཤགས་ལ་སོགས་བྱུག་མཆོད་ཡན་ལག་བདུན་པའི་སྒྲོར་རྣམས་རྒྱས་
བསྐྱས་ཅི་རིགས་བྱས་པའི་མཇུག་ཏུ། སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོད་མེད་
རྣམས་སྒྱི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དཀར་ཆོས་བྱང་པར་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་
གཞི་ཡིན་པས་སྒྲོན་དུ་འབྱུང་གི་ཆོས་ཚུང་བའི་དབང་གིས་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་
སྐྱབས་འགོ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དཀར་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་
དང་གནས་པ་དང་སྟེལ་བའི་གཞི་ཡིན་ལ། ཆོད་མེད་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཆོས་གཞན་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་

གཞན་ཐམས་ཅད་འཛིན་ཅིང་སྒྲེལ་བའི་གཞི་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ན་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་ཐེག་
ཆེན་དུ་ཚུད་པར་འཛོག་ཅིང་། དེ་མིན་ན་ཡོན་ཏན་གཞན་བརྒྱ་ཕྱག་ཡོད་ཀྱང་
ཐེག་ཆེན་པར་འཛོག་མི་རུས་པས་ཐེག་ཆེན་པར་བྱེད་པའི་བྱད་ཆོས་ཀྱང་
ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་ཞིག་། སྒྲུབས་འགྲོ་དང་ཆད་མེད་ནམས་ཀྱང་
ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་དག་ཆོག་ཙམ་ཞིག་བྱས་ནས་དགེ་
སྦྱོར་ཕྱན་ཆེགས་ལ་འབད་བ་ནི་གནད་ཚུངས་ལྟ་ཞེས་དགོས་སོ། །གསང་
སྤྲུགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནམས་ནི་སྦྱོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་
ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་དང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་བེན་ན་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ལམ་རིམ་སོགས་ལས་བཤད་ཅིང་།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོད་པར་ཡང་མི་འགྲོ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བེན་པའི་སྒྲོ་ནས་
སྦྱིན་དུག་དང་བསྐྱབ་གསུམ་དང་རིམ་གཉིས་བསྒྲོམ་བ་ལྟ་བུ་ལྟ་ཅི། ཐ་ན་དུད་
འགྲོ་ལ་བེན་ཆང་གཅིག་བྱིན་ནའང་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྦྱོད་པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་གངས་
སུ་འགྲོ་ཞིང་། དེས་མ་བེན་ན་སྦྱོང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་སྟེ་སྦྱིན་བ་བྱིན་
ཀྱང་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྦྱོད་པར་མི་འགྲོ་བར་ལམ་རིམ་ལས་བཤད་དོ། །དེས་
འབྱུང་ཐར་བ་ལ་བྱེད་ཀྱང་། དེས་འབྱུང་གི་སྒྲོ་ནི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་

འདོད་པའི་སྒོ་ཞིག་ལ་བྱེད་ཅིང་། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་
དངོས་ནི། བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ།
སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དངོས་སམ། རྗེས་མ་ཐུན་ཅམ་
ཡིན་ཡང་དེ་སྐྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི། ཐར་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་གྲོགས་
གཞན་གྱིས་ཟེན་པ་ལ་མ་སྟོས་ཏེ། འཕགས་པ་ལྟས། བསོད་ནམས་རྒྱུད་དུས་
ཆོས་འདི་ལ། །ཐེ་ཆོམ་བ་བར་ཡང་མི་འགྱུར། །ཐེ་ཆོམ་བོས་པ་ཅམ་གྱིས་
ཀྱང་། །སྤིད་པ་རྩལ་པོར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་
ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་ལ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་རག་ལས་པ་
ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པ་གཞན་ནམས་དང་འབྲེལ། །རི་སྐད་དུ། ཞེ་སྒོ་གཉིས་སུ་མེད་
པ་རྟེན་འབྲེལ་ལམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞེ་བ་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྒོ་གཅིག་ལུ་ནི། སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པས་
དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས་ཟེན་ཞིང་བསྒྲོམས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་
མེད་ན་ཡོན་ཏན་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་ཐར་པ་ཐོབ་མི་རུས་ཏེ། ཉིང་འཇིན་
རྒྱལ་པོ་ལས། གལ་ཏེ་བདག་མེད་ཆོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག །སོ་སོར་དེར་བརྟག་
གལ་ཏེ་སྒོམ་བྱེད་ན། །ཐར་པ་ཐུང་ན་འདས་འཐོབ་འབྲས་བུའི་རྒྱ། །རྒྱ་གཞན་
གང་གིས་དེ་ནི་ཞིར་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མདོ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། དཔུས་
སོང་དམིགས་བུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ནམས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་

ལྷ་བྱས་མཆོན་ཏེ་མང་ཡང་མ་བྲིས། དེས་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཡོད་ན་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཙུ་བོ་
གཉིས་ཡོད་པར་འཛོག་གི དེ་གཉིས་དངོས་སམ་སྒྲིགས་མཐུན་ཅམ་ཡང་
མེད་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་གཙུ་བོ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་བསམ་བ་གལ་ཆེ་ཞིང་།
དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གཞན་སྐྱབས་པ་འདྲ་བ་བཞུས་
བཞེད་གཞན་ལ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་སུ་རྒྱལ་བས་
སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་འབད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་རྟོན་
གྱི་སྟོབས་ནི་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཆད་མེད་བཞི་ལྟ་བུ་དང་། སུན་
འབྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་འགྲོད་སེམས་ཀྱིས་ཉིས་པ་བཤགས་པ་དང་། སྤར་
ལྷོག་པའི་སྟོབས་ནི་བྱེན་ཆད་ཉིས་པས་དེ་ལྟ་བུ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཉིན་པོ་
ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བའི་སྟོབས་ལ་ནི་བཞུས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་
མཆོན་བཞེད་པ་དང་། སྦྱང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་བཅས་འདོན་པ་སོགས་
མང་ཞིང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲིག་སྦྱང་མང་པོ་སྦྱོང་བྱས་ཡང་། གཙུ་བོར་
ཀྱུར་པ་ནི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་སྟེ། འདི་བསྐྱོམས་ན་སྒྲིག་སྦྱང་ཅད་
ནས་གཙུ་བོ་རྒྱས་ཀྱི། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཅམ་མི་རྒྱས་སོ། །ལས་དང་པོ་
པ་སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའམ། ཡོད་པས་ཀྱང་སྒྲིག་སྦྱང་སྦྱོང་
བའི་ཐབས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་མི་འཇུགས་པའི་གཟུངས། ཡིག་བརྒྱ།

རྣམ་པ་རྒྱལ་མའི་གཟུངས་སོགས་གཟུངས་སྒྲགས་བྱུང་པར་ཅན་གཞན་
དང་། ལྷུང་བཤགས་དང་། ཐེག་ཆེན་ནས་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བྱང་
སེམས་ཀྱི་མཆོན་དང་། བྱུང་པར་དུ་མི་འབྱུགས་པ་དང་སྒྲོན་སྒྲའི་མཆོན་ཡང་
ཡང་བཟོད་ན་ལེགས་སོ། །འགྲོ་ནས་སྒྲན་མ་སོགས་ས་བོན་སྒྲ་ཆོགས་བཏབ་
པ་ལས་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་གོགས་གཞན་མེད་ན་མ་ཉོར་
བར་འབྱུང་གི་ ཉོར་ནས་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིའི་དངོས་པོའི་ས་
བོན་གཞན་ལས་ཀྱང་རང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་མ་འབྲུལ་བར་འབྱུང་ལ།
ནང་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལས་དཀར་ནག་གཉིས་སོ་སོ་
ལས་རྣམས་སྒྲོན་གྱི་འབྲས་བུ་སོ་སོར་མ་ཉོར་བར་འབྱུང་བས་བཤགས་སྒྲོམ་
གལ་ཆེའོ། །མི་དག་བའི་ལས་ཀྱིས་ནི་ངན་འགྲོར་སྒྲེ་ཞིང་། ངན་འགྲོར་སྒྲེ་བ་
ནི་འཁོར་བར་སྒྲེ་བ་ཡིན་པས་ངན་འགྲོ་ལས་ཐར་པ་ནི་འཁོར་བ་བྱེ་བྲག་པ་
ལས་ཐར་བར་འཛོག་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འཛོག་མི་རུས་ཏེ། འཁོར་
བ་ལས་ཐར་ཞེས་པ་ནི་འཁོར་བ་སྒྲི་ལས་ཐར་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་ཅིང་།
འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་མཆོན་ཉིད་པ་སྒྲེས་པ་ཡང་འཁོར་བ་སྒྲི་ལས་ཐར་
འདོད་སྒྲེས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་གི་ འཁོར་བ་བྱེ་བྲག་པ་ངན་སོང་ལས་ཐར་
འདོད་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གོ། །འཁོར་བ་སྒྲི་ལས་ཐར་འདོད་རྣམ་དག་
སྒྲེ་བ་ལ་ངན་འགྲོར་མ་བྱད། བདེ་འགྲོའི་སྐྱག་བསྐྱུལ་སྒྲེ་གྲན་འཆིས་བསྐྱུས་

པ་རྣམས་བསམས་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་སྐྱེས་པ་ན་འཁོར་བ་སྐྱེ་ལས་ཐར་
འདོད་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་མིའི་སྐྱེ་བ་འཇིན་པ་ལ་སྙིང་རྩེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་
དབང་གིས་སྐྱེ་བ་འཇིན་པ་དང་། དེ་ཡང་གཞན་དོན་བྱུང་པར་ཅན་བྱེད་པ་
དང་། ཆོས་སྐབས་པའི་ཆེད་དུ་བསམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་འཇིན་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་
འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཀྱང་འཁོར་བ་དངོས་གནས་སུ་སྐྱེས་བར་
འཇོག་མི་རུས་སོ། །འཁོར་བ་དངོས་གནས་པ་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
ཉིང་འཆམས་སྐྱུང་བ་ཞིག་ལ་འཇོག་སྟེ། ད་དུང་ཞིབ་ཆ་མང་ངོ་། །འཁོར་བའི་
གནས་སུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་འཁོར་བར་སྐྱེས་པར་མི་འཇོག་སྟེ།
དཔེར་ན་རྒྱལ་བུ་གཞོན་རུ་དོན་བྱུང་ལྟ་བུ་དང་། སྤོང་བཅན་སྐམ་པོ་དང་། རྩེ་
རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ལོ། །

དེ་ལ་འཁོར་བའི་རྒྱ་དང་། འཁོར་བ་དངོས་དང་། འཁོར་བའི་གནས་
དང་། འཁོར་བར་འཁོར་མཁན་རྣམས་སོ་སོར་བྱེད་པར་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་
གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བར་མི་བྱའོ། །འཁོར་བའི་རྩ་བའམ་དང་པོའི་རྒྱ་ནི་མ་རིག་
པ་དང་། འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་ལ་ལས་དང་འབྱུང་བྱེད་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་
གྱི་སྤེད་ལེན་གཉིས་ཡོད་དེ། བྱུང་པར་ཤེས་དགོས་ཤིང་། ལས་ཉོན་གྱི་
དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་ལ་ཞིབ་ན་མང་ཡང་། གཙོ་བོའི་དབང་དུ་
བྱས་ན་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས། འབྲས་བུ་སྐྱུག་

བསྐྱལ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་སྤངས་པ་ནི་འཁོར་བའི་སྤྱག་
བསྐྱལ་བདེན་པའི་ཕུང་པོ་བྱལ་བ་དང་། ཡང་ཉོན་མོངས་མ་རིག་པའི་དབང་
གིས་བྱུང་བཅས་ཀྱི་ལས་དཀར་ནག་གཉིས་བསགས་པ་ལ་སྤེད་ལེན་གཉིས་
ཀྱིས་གསོས་བཏབ་སྟེ། སྤེད་ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་
ཤེས་མྱེ་མར་བདེ་འགོ་ངན་འགོ་གང་རུང་དུ་ཉིང་འཆོམས་སྐྱར་ནས་མིང་
གཟུགས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་སྟེང་དུ་
རིག་ཚོར་དང་ཀ་ཤི་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་
ཀྱི་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་མཆོན་ཅམ་མོ། །

མདོར་ན་རྗེའི་ཉམས་མགྱུར་ལས། སྤྱག་བདེན་ཉིས་དམིགས་བསམས་
ལ་མ་འབད་ན། །ཐར་པ་དོན་གཉིར་རི་བཞིན་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །ཀུན་འབྱུང་འཁོར་
བའི་འཇུག་རིམ་མ་བསམས་ན། །འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་ཚུལ་མི་ཤེས་པས།
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་དང་འབྲས་བུ་སྤྱག་བདེན་གྱི་
ཁྱད་པར་རྣམས་ལམ་རིམ་པ་ལྟར་ཤེས་པ་གལ་ཆེད། །

མདོར་ན་དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཉིས་དམིགས་ཤེས་ཏེ་འཁོར་བ་ལས་
ཐར་འདོད་སྐྱེས་པ་ནི་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་པ་དང་། ཐར་པ་དོན་གཉིར་ཀྱང་སྐྱེས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐྱེས་པ་ཅམ་ཡང་ལེགས་མོད། དེ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི
འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་རྩད་ནས་གཅོད་ཅིང་སྤྲོང་བ་ལ་གོང་དུ་བརྗོད་པ་

ལྟར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་
 རྣམ་གསུམ་ལས། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མི་ལྡན་ན། །དེས་
 འབྱུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་གོམས་བྱས་ཀྱང་། སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཙོད་པར་མི་
 རུས་པས། །དེ་སྤྱིར་རྟོན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད། །ཞེས་གསུངས་
 ཞིང་། ཉམས་མགུར་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་ལྟ་བའི་མིག །
 སྲིད་པའི་རྩ་བ་བྱུང་ནས་འབྱེན་པའི་ལམ། །གསུང་རབ་ཀྱན་ལས་བསྐྱགས་
 པའི་ཡོན་ཏན་གཏེར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཤེས་པ་གཤམ་ཆེ་
 ཞིང་། འདིར་ལྟ་བའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་ན་མང་དུ་དོགས་པས་མཆོན་
 ཅུམ་ནི། མ་དྲོས་པས་བྱས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པ་དེ་མ་
 སྦྱེས། །དེ་ལ་སྦྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་
 སྦྱོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྦྱོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། ཞེས་དང་།
 མགོན་པོ་སྐུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ཉིད་སྦྱོང་པ་
 ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་བརྟོན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་
 བོ། །གང་སྤྱིར་རྟོན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་
 སྤྱིར་སྦྱོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། འཕགས་
 པ་ལྟས། བརྟོན་ནས་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ། །འདི་ཀྱན་རང་དབང་མི་འགྱུར་རོ། །
 འདི་ཀྱན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་

གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་གི་དོན་རྗེས། གང་གང་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ། །དེ་དེ་
རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་ཞེས། །གསུངས་པ་འདི་ལས་ཡ་མཆན་ པའི། །ལེགས་
འདོམས་ཚུལ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོང་
དུ་དགག་བྱ་བ་དེན་བྱུང་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས་བསྐྱུས་པའོ། །

དེའི་དོན་བསྐྱུ་ན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོག་གས་
པ་ལས་བྱུང་ལ། དེ་རྣམས་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་
ཆོག་པའི་སྒྲོང་དུ་བཏགས་ཤིང་། ཆ་ཤས་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་
ཀྱི་སྒྲོང་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་གི། ཆ་ཤས་ལ་
མ་བཟོས་པར་རང་དབང་གིས་མ་བྱུང་པས་བདེན་པར་མ་བྱུང་ཅེས་པའོ། །
གདགས་གཞི་ཆ་ཤས་ལ་མ་བཟོས་པར་བྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་བདེན་པར་བྱུང་
པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་དང་། རང་དབང་གིས་བྱུང་པར་འགྱུར་ན་
དེ་ནི་མི་སྤྱི་དེ། དཔེར་ན། བུ་མ་པ་ལྟ་བུ་ནི་རང་གི་མཚུ་ཞབས་ལྟོ་བ་སོགས་
ཀྱི་སྒྲོང་དུ་བཏགས་པ་དང་། ཤིང་རྩ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཡན་ལག་ཆོག་པའི་སྒྲོང་
དུ་བཏགས་པ་དང་། ཁང་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཆ་ཤས་ཀ་གདུང་སོགས་ཆོག་པའི་
སྒྲོང་དུ་བཏགས་པ་དང་། རང་གི་ལུས་འདི་ཡན་ལག་ཆོག་པའི་སྒྲོང་དུ་
བཏགས་པ་དང་། མགོ་ལྟ་བུ་ཐོད་སྒྲིལ་འགྲམ་པ་སོགས་ཆོག་པའི་ལ་བཏགས་
པ་དང་། བདག་ཀྱང་སྤང་བོ་ལྷའམ། ལུས་སེམས་ཆོག་པའི་ལ་བཏགས་པ་

དང་། སེམས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་སེམས་བྱུང་དང་འདྲ་བྱེད་སོགས་ཚོགས་པའི་
སྟེང་དུ་བཏགས་པ་དང་རི་ལྟ་བུ་ས་རྩལ་ཚོགས་པ་དང་། ལུ་ཐོ་ནི་ལུ་རྩལ་ཕྱ་
མོ་ཚོགས་པའི་སྟེང་དུ་བཏགས། རྩལ་ཕྱན་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ལ་གཅིག་
བརྟེན་དང་པན་ཚུན་སྟོས་ནས་བཞག་པའི་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཅམ་སྟེ་
རང་དབང་གིས་གྲུབ་པ་རྩལ་ཅམ་ཡང་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་རང་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་། རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་འཁོར་འདས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་
ཅིང་བཞག་ཏུ་ཡོད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་བསྐྱར་མི་རུང་བས་བྱ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་མི་རུང་སྟེ། རྩེས། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པ་ལ། །བྱ་བྱེད་འཐད་
པ་མི་འགལ་ཞིང་། །དེ་ལས་ལྷོག་པར་མཐོང་བ་ བ། །སྟོང་ལ་བྱ་བ་མི་རུང་
ཞིང་། །བྱ་དང་བཅས་ལ་སྟོང་མེད་པས། །ཉམ་ངའི་གཡང་དུ་ལྷུང་བར་བཞེད། །
ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །

དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་སྒྲུ་མ་ལྟ་
བུའི་དོན་ལ་ལས་འབྲས་སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་
འཐད་པ་ལ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་ངེས་ཤེས་འཛོངས་པའི་བདེན་གཉིས་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་འཛོག་དཀའ་ཡང་ཤེས་ན་ལེགས་སོ། །བྱང་
ལུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཛོག་ཅིང་། འདི་ཞིབ་ཏུ་བཤད་

ན་མང་ཡང་བསྐྱ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་
བ་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་ལས་སྒྲོབ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྩེ་གཉིས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
རྒྱུར་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་ལ་
འགོད་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
བྱའོ་སྙམ་པ་ཆོག་གིས་བརྗོད་པ་ཅུ་མ་ཡིན་པར། སེམས་ཐོག་ཏུ་བཅོས་
མིན་ཞིག་སྐྱེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་འཛོག་གོ། །བྱམས་སྙིང་རྩེ་
གཉིས་དང་སྐྱག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྙིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འདི་
གཉིས་ལ་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་མཛོད་ལས་བཤའ་བ་མཐོང་སྟེ་བྱང་འབྲེལ་དུ་
བསྐྱོམ་རྒྱ་བྱང་ན་ལམ་སྙིང་ཉིད་སྙིང་རྩེའི་སྙིང་པོ་ཅན་བསྐྱོམ་པ་དང་འབྲས་
བྱ་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་འབྲུག་པར་འབྱུང་རོ། །ཉམས་ལེན་གྱི་སྙིང་
པོ་བསྐྱ་ན་བསྐྱབ་གསུམ་ཡིན་ལ། འདི་གསུམ་ཕྱིན་དུག་ཏུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་དེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་འདུ་ལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ནི་པར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཕྱིན་དུག་མཆོན་ཅུ་མ་ནི། སྐྱིན་པ་ལ་བར་བེད་དང་ཆོས་ཀྱི་
སྐྱིན་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྐྱིན་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ནི་སྐྱིན་བྱའི་རྣམ་ཡིན་གྱི་

སྦྱིན་པ་མིན་ཏེ། སྦྱིན་པ་ནི་གཏོང་སེམས་ལ་འཛོག་པའི་སྦྱིར་དོ། །ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པས་ནི་ལོངས་སྦྱོང་འབྲུག། ཚུ་ལ་ཁྱིམས་ལ་ཉེས་སྦྱོང་སྦྱོམ་པའི་ཚུ་ལ་ཁྱིམས་སོགས་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། མི་དགེ་བ་བཙུ་སྦྱོང་བའི་ཚུ་ལ་ཁྱིམས་སོགས་ཏེ་སོ་སོར་བྱེན་མང་དོ། །བྱེད་ལས་ནི་མངོན་མཐོ་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་འབྲུབ་པོ། །བཟོད་པ་ལ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ལེན་སོགས་གསུམ་སྟེ། གཟུགས་བཟང་པོ་འབྲུབ་པོ། །བཙོན་འབྲུས་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། དགེ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་འབྲུབ་པོ། །བསམ་གཏན་གྱིས་སེམས་ཞི་བར་གནས་པ་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་དེ། འདི་གཉིས་ལ་ཡང་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་བྱ་སྟེ་མཆོན་ཅམ་མོ། །ཕན་ཡོན་དེ་ལྟར་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྦྱོང་ཁྱིམས་གྱིས་བདེ། །བཟོད་པས་མདངས་ལྟན་བཙོན་པས་བརྩིད། །བསམ་གཏན་གྱིས་ཞི་སྒོ་ཡིས་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །སྦྱིར་རྒྱས་སྤྲས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། བསྐྱེན། འཕགས་པ་རིགས་གསུམ་གྱི་མགོན་པོའི་སྦྱོང་པའི་རྩེ་ས་སྐྱ་སྒྲོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་བསྐྱོ་སྦྱོན་རྒྱན་དུ་བྱས་ན་ཁྱད་ཆེ་བར་ངས་སོ། །

དགེ་བ་ཆེ་ཆུང་གང་བྱས་ཀྱང་མཐུག་ཏུ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱུར་བའི་བསྐྱོ་སྦྱོན་བྱ་སྟེ། བསྐྱོ་སྦྱོན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ནི་དགེ་ཅ་ཆུང་དུ་ཆེན་པོར་

འགྲོ་ཞིང་ཆེ་ཆུང་གང་ཡིན་ཀྱང་གནས་པ་དང་། འཕེལ་བ་དང་མི་བཟང་པ་
སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །

ད་ནི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གཞན་ཅུང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་
མང་ཡང་ཚུལ་གཅིག་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་ལན་གསུམ་དང་། དེ་
ནས། རང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སྒྲ་ཆོགས་པར་འདབ་མ་སྟོང་དང་ལྡན་
པའི་ལྟེ་བར་སེལ་ཆེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་
སྒྲ་ཆོགས་པར་ཆེ་བའི་གདན་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་རྒྱལ་བ་ཤུག་
ཐུབ་པ་སྐྱེ་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་གཡས་ས་གཞོན་
དང་། གཡོན་མཉམ་བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱའི་སྟེང་ན་བདུད་ཅིས་གང་བའི་ལྷ་
བཟེད་བསྐྱམས་པ། མཆོན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱིས་སྤྲས་ཤིང་། ཞབས་རྫོ་
རྗེའི་སྤྱིལ་དགྲུང་གིས་འོད་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ། དེའི་གཡས་
སུ་བྱམས་མགོན་སྐྱེ་མདོག་དམར་སེར་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། གཡོན་
སྤྱ་ཤིང་གི་སྟོང་པོ་སྤྱི་སྤྱགས་ཀྱིས་མཆོན་པ་འཛིན་ཅིང་། དབུ་ལ་བྱང་ཆུབ་
མཆོད་རྟེན་ཀྱིས་སྤྲས་པ། གཡོན་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་སྐྱེ་མདོག་
དམར་སེར། གཡས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྱི་དང་། གཡོན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྤྲེགས་
བམ་བསྐྱམས་པ། བཙུ་བྱག་ལོན་པའི་ན་ཆོད་ཅན། མདུན་དུ་སྐྱུན་རས་
གཟིགས་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ། ཕྱག་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ།

སྒྲག་མ་གཉིས་ཤེལ་བྲེང་དང་བད་དཀར་འཛིན་པ། གསུམ་ཀའང་དར་གྱི་ན་
 བཟའ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྒྲ་ཆོགས་པས་སྒྲས་ཤིང་། ཞབས་རྩོལ་རྩེའི་སྒྲིལ་
 གྲུང་གིས་བཞུགས་པ། རྒྱབ་ཏུ་རྩེ་བཙུན་གསང་བའི་བདག་པོ་སྐྱེ་མདོག་སྒྲོན་
 པོ་གཡས་རྩོལ་འབྱར་ཞིང་། གཡོན་ཐུགས་ཀར་སྒྲིགས་མཛུབ་མཛད་པ།
 གཡོན་བརྒྱུད་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བཞུགས་ལ། གཡས་སྒྲོགས་སུ་ཐོགས་
 མེད་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེན་སྒྲོད་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་དང་། གཡོན་
 སྒྲོགས་སུ་སྐྱེ་སྐྱབ་ཡབ་སྐས་ལ་སོགས་པ་ཐབ་མོ་ལྷ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་
 དང་། མཐའ་བསྐྱོར་དུ་ཡི་དམ་ལྷ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་
 སེམས་ཉན་རང་དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་ཆོས་སྒྲོད་སྐྱུང་མའི་ཆོགས་རྣམས་
 དང་། དེ་དག་གི་སྒྲེང་གི་ཆར་སེལ་རྩི་ལ་རྒྱལ་བ་རྩོལ་འཆང་སྟེ། མཐའ་
 བསྐྱོར་དུ་ཨིན་ཉི་ཉི་ས་ར་ཏ་ལྷ་བྱིལ་ནག་གསུམ་དང་ལྷ་ལི་ཏ་ལ་སོགས་པ་
 ཉམས་ལེན་བྱེན་རྒྱབས་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་
 པ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བོར་ཨོ། མགྱིན་པ་ཨྲཱཿ ཐུགས་ཀར་རྩྱུ། ཐུགས་ཀའི་
 རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་ཐུབ་དབང་རྩོལ་འཆང་
 ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་དང་། ཡི་དམ་ལྷ་ཆོགས་
 སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉན་རང་རྒྱལ་བ་ཞི་བོའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་སྐྱེན་
 དངས། །

༥ རྩེ་ཐུགས་རྩེ་འཕྲུལ་ཉིད་ཐུབ་དབང་དོན་རྩེ་འཆང་། །བྱམས་མགོན་
འཇམ་དབྱངས་ཕྱག་དོར་སྐྱུན་རས་གཟིགས། །ཤིང་རྩ་ཆེ་སོགས་ཅ་བརྒྱད་
སྒྲ་མའི་ཆོགས། །སྐྱུན་འབྲེན་མཆོད་པའི་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ།
རྒྱུད་སྒྲེ་བཞི་འབྲེལ་ཡི་དམ་ལྷ་ཆོགས་དང་། །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉན་
རང་འཕགས་པའི་ཆོགས། །དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་བསྐྱུན་སྐྱུང་རྒྱ་མཆོ་བཅས།
སྐྱུན་འབྲེན་འདིར་གཤེགས་བཅེར་དགོངས་བཞུགས་སུ་གསོལ། །བཟླ་ས་
སྤྱི་རྩེ་ རྩེ་ཐུགས་འཕྲུལ་ཉིད་རང་དམ་ཆེ་ག་པ་སོ་སོ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་
གྱུར། ཀ་མ་ལ་ཡ་སྤྱི། ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་ན། ཐུབ་དབང་དོན་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་
བྱམས་འཇམ་དབྱངས་སྐྱུན་རས་གཟིགས་གསང་བའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་
པ་རྒྱལ་སྤྱས་བརྒྱད་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ལན་གསུམ་
ལམ་བདུན་སོགས་དང་། ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱུད་སྒྲེ་བཞི་
འབྲེལ་གྱི་ཡི་དམ་ལྷ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ལན་གསུམ་
སོགས་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་
རང་འཕགས་པའི་ཆོགས་རྣམས་དང་། དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་སྐྱུང་
མའི་ཆོགས་རྣམས་དང་སྐྱབས་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་
པ་སྤར་བཞིན་ནོ། །

འདིར་མཆོད་དོ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་སྐྱར་ཡང་མི་འགལ་ཞིང་། དེ་

ནས། བདག་པོས་བཟུང་བ་དང་མ་བཟུང་བའི་མཆོད་པའི་ཆོགས་རྣམས་ས་
 དང་བར་སྤང་གི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་གང་ཞིང་། མགོན་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་
 པའི་རུས་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར། ཞི་ཞུ་ཏྟེ། ལན་གསུམ། ཞི་སྐྱབ་བེད་སྤྱོད་
 སྤྱོད་། ནས། ཁིེ་ ལན་གསུམ། གྲུབ་ན་མཆོད་པའི་སྤྲིན་གྱི་གཟུངས་ལན་
 གསུམ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པ་དང་འབྲུལ་བྱེད་
 གྲང་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས། རྒྱུགས་བཅུ་ན་བདག་པོས་བཟུང་བ་དང་མ་བཟུང་
 བའི་མཆོད་ཡོན། ཞབས་བསིལ། མེ་ཉོག་བདུག་སྟོས། མར་མེ། སྤེ་ཆབ། ཞལ་
 ཟས། རོལ་མོ་རྣམས་དང་། འདོད་ཡོན་ལྷ། རྒྱལ་སྤྱི་དེན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་བདུན།
 བཟ་ཤེས་པའི་རྟགས་བརྒྱད། སྤྱིང་བཞི་རི་རབ་ཉི་ལྔ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་
 ཆོགས་རི་སྟེད་མཆིས་པ་ཀུན་དང་། བདག་གི་ལུས་ལོངས་སྟོང་དགེ་བའི་
 དངོས་པོ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གྲང་སྐབས་མགོན་དམ་པ་བྱེད་རྣམས་ལ་
 འབྲུལ་ཞིང་མཆོད་དོ། །ལན་གསུམ་མམ་གཅིག་ས་གཞི་སྟོས་ཀྱི་མའམ།
 བདག་གཞན་ལུས་ངག་མ་གཉིས་སམ་གང་རུང་། སྟོན་བཟང་སྟོང་ནས་
 འབྲུང་བའི་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱའོ། །མ་གྲུབ་ན། མཆོད་དོ་ཞེས་པའི་མཇུག་
 ཏུ། བདག་ཅག་གིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་བགྱིས་པའི་མི་དགེ་བ་
 བཅུ་དང་། མཆོམས་མ་མཆིས་པ་ལྔ་དང་། སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་དང་
 འགལ་བ་དང་། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གནས་སུ་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པའི་

ཆོགས་ཅི་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་ནམས་ཀྱི་སྤྱན་སྒར་མཐོལ་ལོ། །
བཤགས་སོ། །མི་འཆབ་བོ། །མི་སྤེད་དོ། །སྤྱན་ཆད་ཀྱང་མི་བགྱིད་དོ། །ཞེས་
བཤང་ལན་གསུམ་མཁ་གཅིག།

༥ དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་གྱི་མཛད་པ་སྤྱན་
སུམ་ཆོགས་པ་དང་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་། ཉན་རང་
འཕགས་ཆོགས་ནམས་ དང་།རང་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱིས་བགྱིས་པའི་ནམ་
དཀར་གྱི་ལེགས་ཆོགས་ཀུན་ལ་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་། ཕྱང་པོ་གསུམ་པའི་
མདོ་ལས་རི་ལྟར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་མཛད་པ་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞིང་
དགའ་བར་བགྱིའོ། །རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲ་
ན་མེད་པ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་ལོ། །རྒྱལ་དང་དེ་སྤྲས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱང་ན་
ལས་མི་འདའ་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཉག་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ།
འདིས་མཆོན་ཏེ་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་ནམ་དཀར་གྱི་ཕྱང་པོ་ཅི་
མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་
དོན་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱར་བསྐྱེའོ། །དེ་ཡང་འཕགས་
པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཀུར་གྱུར་པས་རི་ལྟར་བསྐྱོ་བར་
མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དང་། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་འཛིན་
པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བར་བགྱིའོ། །དུས་གསུམ་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་བ་

ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟེ་ཏེ། དེ་དག་ནི་བསྟེ་བ་སྟེ་ན་
མེད་པར་བཤད་དོ། །དེ་རྣམས་ཆོག་གས་བཅད་ཀྱིས་བསྐྱུ་བར་འདོད་ན།

༥ སྐྱབས་མགོན་ལྷ་མེད་ཐུབ་དབང་རྣེ་རྩེ་འཆང་། །སེམས་དཔའ་བཞི་
དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སོགས། །དངོས་བརྒྱད་སྟེ་མ་ཡི་དམ་ལྷ་ཆོག་གས་དང་། །
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཉན་རང་འཕགས་ཆོག་གས་
དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་དང་། །བསྟན་སྐྱང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོད་ཆོག་གས་དང་
བཅས། །སྐྱབས་གནས་མགོན་དུ་སྐྱུན་བྲངས་ཐམས་ཅད་ལ། །བདག་ནི་རྟག་
རྟ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྤྱོད་གས་བཙུའི་བདག་པོས་བཟུང་དང་མ་བཟུང་
བའི། །མཆོད་ཡོན་ཞབས་བསེལ་མེ་རྟོག་བདུག་སྟོས་དང་། །མར་མེ་དྲི་ཆབ་
ཞལ་བས་རོལ་མོ་སོགས། །ཉེར་སྟོད་མཆོད་པའི་ཆོག་གས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
འབྲུལ། །འདོད་ཡོན་རིན་ཆེན་བདུན་དང་བཟྱ་ཤིས་བརྒྱད། །སྦྱིང་བཞི་རི་
རབ་ཉི་ལྷ་བཀོད་པའི་རྒྱན། །ཀྱན་བཟང་སྟོན་ལམ་ལས་བྱང་མཆོད་སྟོན་དང་།
བདག་ལུས་ལོངས་སྟོད་དགོ་ཆོག་གས་བཅས་ཏེ་འབྲུལ། །ཐོག་མ་མེད་ནས་
བགྱིས་པའི་མི་དགོད་ལས། །རི་སྟོད་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོལ་ཞིང་
བཤགས། །རང་གཞན་ཀྱན་གྱིས་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་ལ། །བསམ་པ་ཐག་
པས་རྩེས་སུ་ཡི་རང་དོ། །འགྲོ་ཀྱན་དོན་དུ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ། །
རྟག་པར་སྐྱུང་ན་མི་འདའ་བཞུགས་སུ་གསོལ། །དགོ་ཀྱན་གཅིག་བསྐྱུས་

སེམས་ཅན་དོན་གྱི་ཕྱིར། །སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་དམ་པ་ཐོབ་ཕྱིར་བསྟོ། །ཞེས་
བྱས་ཀྱང་རུང་། དེ་ནས་སྤར་གསོལ་འདེབས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་བྱེད་ན། གོང་
གི་ཐུབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སོགས་གྱི་ཕྱག་འཆལ་དེ་གསོལ་འདེབས་
སྤྱ་བསྒྱུར་ནས་ལན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཅི་འབྲུབ་བྱས་ན་ལེགས་མོད། བསྐྱུ་
ན།

སྒྲ་མེད་སྟོན་པ་ཐུབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་། །རྒྱལ་ཆབ་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་
འཇམ་པའི་དབྱངས། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་གསང་བའི་བདག་པོ་སོགས།
ཉེ་སྤྱས་མཐུ་ཆེན་བརྒྱད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞིང་ཏྲ་ཆེ་སོགས་ཅ་བརྒྱད་
སྒྲ་མ་དང་། ཡི་དམ་སྟ་ཆོགས་སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་སེམས། །ཉན་རང་
འཕགས་ཆོགས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་དང་། བསྟན་སྤང་ཆོས་སྒྲོང་རྣམས་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། །མདོ་སྤྲགས་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་དང་། །མཆོག་
གསུམ་རྒྱལ་བ་ཞི་ཁྲིའི་ཆོགས་བཅས་སོགས། །རི་སྟེང་སྤྱབས་སུ་འོས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བཅེར་དགོངས་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །
ཅས་བྱའོ། །དེ་གཉིས་གང་བྱེད་ཀྱང་མཇུག་ཏུ་བྱིན་རྒྱབས་ཞུ་བ་ནི། །

སྤྱབས་གནས་དམ་པ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་
གི་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་ཏུ་གསོལ། མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་བྱུབ་ཐམས་ཅད་
སྤུལ་དུ་གསོལ། །བྱང་པར་དུ་བདག་གི་རྒྱད་ལ་ངེས་འབྱུང་བམས་སྟོང་རྗེ་

བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཕྱིན་དུག་བསྐྱབ་གསུམ་རིམ་
གཉིས་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེ་བར་
ཕྱིན་གྱིས་ཆོབ་ཏུ་གསོལ། གནས་སྐབས་སུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་
ཅད་ཞི་བ་དང་། ཕྱི་མ་བདེ་བ་ཅན་ནམ། དགའ་ལྡན་དུ་བྱམས་པའི་སྤྲུལ་སྟེ་
བར་ཕྱིན་གྱིས་ཆོབ་ཏུ་གསོལ། དེའི་སྤྱད་དུ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབས་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདག་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཕྱིན་གྱིས་ཆོབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་
ལན་གསུམ་མཇུག་མང་དུ་བརྗོད་ན་ལེགས། ཡང་ན།

སྐྱབས་མགོན་དམ་པ་འཁོར་བཅས་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས། །བདག་གི་
འགལ་རྒྱུན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞི་ཞིང་། །མཐུན་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཡིན་བཞིན་
འབྱུང་བ་སོགས། །མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྦྱལ་དུ་གསོལ། །ཁྱད་
པར་ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་ལྟ། །བསྐྱབ་གསུམ་ཕྱིན་དུག་རིམ་
གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི། །མདོ་སྒྲགས་ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་། །བདག་གི་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་ཕྱིན་གྱིས་ཆོབས་ཅེས་བྲལ། །སྒྲོན་མ་ལྟར་
ན། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྐྱབས་གནས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་མགྱིན་པ་ཐུགས་
ཀའི་གནས་གསུམ་ལས་འོད་དང་བདུད་ཅི་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་རིམ་
པ་བཞིན་དུ་བྱུང་སྟེ། རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཞུགས་ཞིང་
ཐེམ་པས། སྒྲོ་གསུམ་ཀྱི་ཉེས་པའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་སྐྱབས་

གྱི་གོ་འཕང་འབྲུག་པའི་རྒྱས་པ་བྱད་པར་ཅན་བཞག། སྐྱབས་གནས་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་འོད་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་ཏེ་རང་གི་སྣང་ཁར་ཐིམ་པས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པར་གྱུར། ཅེས་བརྗོད་ཅིང་བསམས་ལ། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་མོས་
ཏེ་སྣང་པོ་ཅི་འབྲུག་བརྒྱུ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད། དུམས་པ་དང་རིགས་གསུམ་
མགོན་པོ་སོགས་སྟ་གཞན་དང་གཞན་དུ་བསྐྱར་ནས་དེ་དང་དེའི་སྒྲགས་
བརྒྱས་ཀྱང་ལེགས་ཤིང་། བྱི་མ་ལ་ཡང་དེས་ཆོག་མོད། ཆོགས་བཅད་བྱེད་
ན། དེ་ལྟར་གསོལ་བས་སྐྱབས་གནས་ཐམས་ཅད་གྱི། །གནས་གསུམ་དག་
ལས་འོད་དང་བདུད་ཅིའི་རྒྱན། །དཀར་དམར་མཐེང་གསུམ་རིམ་དང་ཅིག་
ཅར་བྱང་། །རང་གི་གནས་གསུམ་དག་ཏུ་ཞུགས་གྱུར་པས། །སྒྲོ་གསུམ་ཀུན་
གྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྦྱངས་བྱས་ཏེ། །སྐྱབས་ཀྱི་འབྲུག་པའི་རྒྱས་པ་བྱད་པར་ཅན། །
བཞག་སྟེ་སྐྱབས་གནས་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅི་དང་། །འོད་གྱི་རྣམ་པར་རང་གི་
སྣང་ཁར་ཐིམ། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་རང་ཉིད་སྒྲོད་ཅིག་གིས། །ཐུབ་པའི་
དབང་པོའི་སྐྱར་གྱུར་ཐུགས་ཀ་རུ། །ཁྱེ་བའི་གདན་སྟེང་ཕྱི་ཡིག་སེར་པོའི་
མཐར། །བརྒྱས་བྱའི་སྒྲགས་གྱི་འཕྲེང་བས་བསྐྱོར་བར་གྱུར། །ཅེས་བརྗོད་དེ།
ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྣང་པོ་སོགས་བརྒྱ། །འོད་དཔག་མེད་དང་དུམས་པའི་
བྱང་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ནི་དེ་གཉིས་གྱི་གཟུངས་རིང་བརྒྱས་ན་ལེགས་སོ། །
དེ་ནས། སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཞེས་སོགས་དང་། དག་བ་འདི་ཡིས་ཞེས་

སོགས་དང་། དགེ་འདིས་མཆོན་ནས་ཞེས་སོགས་བསྐྱོ་སྐྱོན་ཅི་རིགས་བྱའོ།
མདོ་སྐྱགས་གཞུང་དོན་ཉམས་ལེན་ཚུལ། །རྣམ་གྲངས་མང་ཡང་གནད་
བསྐྱུས་པའི། །སྙིང་པོ་ཅ་མ་ཞིག་རང་སྒྲོེལ། །ཤར་ཆོད་ཐོགས་མེད་ཚུལ་དུ་
བྱིས། །

ཅས་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲོེར་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་འདི་ནི། སྐར་བྱ་དགེ་
དགོན་གྱི་དད་དང་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་དགེ་ཚུལ་དོན་ཡོད་སྒྲོེ་གོས་དང་།
དོན་ཡོད་རིན་ཆེན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱུལ་
ཞིང་། བྱིས་གཡོ་སའི་དགེ་སྒྲོེར་གྲགས་པ་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱུལ་
བའི་ངོར། ཁྱི་བྱར་བཤད་སྐྱབ་མིང་ཅན་གྱིས་རང་ལོ་དོན་གཉིས་ཐོག་རང་གི་
ཉམས་ལེན་དང་བསྐྱུན་ནས་ཅོ་ནེའི་དགོན་ཉིད་དུ་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཏཱ་ལི་
ལ་ལུང་སྒྲོེ་བཟང་དོན་གྲུབ་པོ། །འདིས་ཀྱང་གཞན་རྣམས་ལ་པན་ཐོགས་པར་
གྱུར་ཅིག །

མཆོ་ལོ། །

༡༡། །ཆོགས་ཞིང་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིང་པོའི་ཉམས་ལེན་བདེ་བ་

ཅན་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་

བཞུགས་སོ།།

ཆོགས་ཞིང་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིང་པོའི་ཉམས་ལེན་བདེ་བ་ཅན་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་བཟང་།

༡༡། །ན་མོ་ལྷ་ཀྱ་ལུ་ནེ་ཡེ། གང་གི་མཆན་ཅམ་ཐོས་ཤིང་བྲན་པས་
ཀྱང་། །བདེ་ལྡན་ཞིང་དུ་འབྲིང་མཛད་བཅོམ་ལྡན་འདས། །མགོན་པོ་འོད་
དཔག་མེད་ལ་གྲུས་བརྟུང་ནས། །ཆོགས་གསོག་སྦྱིབ་པ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་
མཆོག་གི། །

འདིར་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཆོགས་ཞིང་
གསོལ་འདེབས་སྒྲོན་ལམ་བཅས་རང་གི་རྒྱན་པའི་ཉམས་ལེན་ལྟར་འཆད་པ་
ལ། རྒྱབས་སེམས་སོགས་སྒྲོན་དུ་བཏང་ཡང་རུང་མིན་ཀྱང་། རང་ཉིད་སྐད་
ཅིག་གིས་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་སྐྱེ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
གཉིས་པར་གྱུར། རང་གི་ཕྱགས་ཀའི་རྩིམས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་
པས་བདེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས། མགོན་པོ་འོད་
དཔག་མེད། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན། རྒྱལ་བ་ལྷ་ཀྱ་ལུ་བ།
རྒྱལ་བ་མི་འབྲུགས་པ། སངས་རྒྱས་སྐྱོན་གྱི་ལྷ་བྱི་རྒྱུ་འོད་གྱི་རྒྱལ་བོ་ལ་
སོགས་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་མཆེད་བདུན་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་

དང་། འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉི་བའི་སྤྲས་ཆེན་བརྒྱད་
 དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མ་འོད་ཀྱི་ཉོག་སྒྲོན་ལམ་སྒྲོ་བྱོས་དབང་པོ་ཞི་བ་སང་སང་
 པོའི་དབྱངས་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་
 སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཉན་རང་འཕགས་པའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་
 ཐམས་ཅད་སྒྲུན་དངས། མ་ལུས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཞེས་སོགས་ཆོགས་
 བཅད་གཅིག་གི་འདུག་ཏུ། ཨོ་ཨ་མི་ཏུ་སྒྲ་སྒྲ་གུ་རུ་བྱུ་བོ་རྩི་ས་ཏུ་ས་པ་རི་
 སྒྲ་ར་ཨི་ཆེ་ཉི་མ་ཏུ་ཀ་རུ་ཉི་ཀ་བཟོ་ས་སྒྲ་ཡ་ང་རྩེ་རྩེ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་
 རྒྱོན་ནས་བཞུགས་པར་གྱུར་བའི་དབྱས་སྤྲ་མ་བྱས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་
 ཆེའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་འཁོར་བཅས།
 མདུན་དུ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་འཁོར་བཅས། གཡས་སྤྲ་
 རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་འཁོར་བཅས། གཡོན་དུ་རྒྱལ་བ་མི་འབྲུགས་པ་འཁོར་
 བཅས། རྒྱབ་དུ་བདེ་གཤེགས་མཆེད་བདུན་འཁོར་བཅས། སྟེང་གི་ཆ་ལ་ཅ་
 བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ནམས་དང་། མཐའ་སྒྲོར་དུ་ཉི་བའི་སྤྲས་ཆེན་བརྒྱད་དང་ཡེ་
 ཤེས་སྒྲ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་སྤྲས་ཉན་རང་ཡི་དམ་ཞི་ཁྲོ་བསྟན་སྤང་རྒྱ་
 མཆོའི་ཆོགས་ནམས་ཀྱིས་ བསྒྲོར་ནས་བཞུགས་པར་གྱུར། སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྒྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། བསྐྱེམ་མེད་དཀོན་མཆོག་
 གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །ངན་སོང་འཛིགས་ལས་སྒྲོལ་བའི་དཔའ་བོ་སྟེ། །དག་

པའི་ཞིང་དུ་འབྲིད་པའི་དེ་དཔོན་མཆོག་། མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །གང་གི་མཆོན་ཐོས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་ཆོ། །མ་བརྗེད་ཡིད་ལ་
བློ་བ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། །སྤུལ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ལྟ་ཡི་སྦྱེ་བ་མཆོག་། །འཛིན་མཛད་
རིན་ཆེན་གཙུག་ཏྲར་ཅན་ལ་འདུད། །མཆོན་བརྗེད་གཟུངས་སྤྲུགས་རྒྱལ་པོ་
བགྱང་ཅམ་གྱིས། །ངན་སོང་སྤྱག་བསྐྱེད་མ་ལུས་བྱང་འབྲིན་ཅིང་། །མཛོན་
དགའི་ཞིང་དུ་འབྲིད་མཛད་བཅོམ་ལྷན་འདས། །རྒྱལ་བ་མི་འཁྲུགས་པ་ལ་
ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མཆོན་ལེགས་རིན་ཆེན་གསེར་བཟང་ལྷ་ངན་མེད། །ཞེས་
སོགས་དང་། །འཇམ་དབྱངས་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་སྤྱན་རས་གཟིགས། །ཞེས་དང་།
ཅ་བརྒྱད་སླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་དང་། །སྟོན་པ་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་དང་། །ཕྱག་བྱར་འོས་པ་ཞེས་
སོགས་གྱིས་ཕྱག་བྱའོ། །

རྒྱས་པར་ན་ཆོགས་བཅད་རྣམས་འཛོགས་པའམ་དེ་རྣམས་གྱི་
མཇུག་པ་འདིར་མཆོད་པའི་སྤྱིན་གྱི་གཟུངས་ཆར་གཅིག་གཉིས་སོགས་
བྱེད་དམ་མིན་ཡང་། །སླ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆལ་
ཞིང་མཆོད་དོ། །སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་དང་། །བཅོམ་ལྷན་
འདས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་
མཆོད་དོ། །སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་བདུན། དེ་བཞིན་དུ། །སངས་རྒྱས་

རིན་ཆེན་གཙུག་ཏྲར་ཅན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་༥། རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་
 རྒྱལ་བ་མི་འབྱུགས་པ་༥། སངས་རྒྱས་སྤྲོད་ཀྱི་སྒྲ་བེད་ཀྱི་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
 ལ་སོགས་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་མཆེད་བདུན་འཁོར་བཅས་སམ། མཆོན་
 ལེགས་སོགས་སོ་སོར་བྲལ་ནས་སམ། མཆོན་ལེགས་རིན་ཆེན་གསེར་
 བཟང་སོགས་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་ཕྱག་མཆོད་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་རུང་དང་།
 འཇམ་དབྱངས་ཕྱག་ན་དོ་ཇེ་སྤྱན་རས་གཟིགས། །ཞེས་སོགས་སམ།

བསྐྱུ་ན། འཕགས་པ་ཉི་བའི་སྤྱས་ཆེན་བརྒྱད་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མ་འོད་
 ཀྱི་ཏྲོག་ །སྒྲོན་ལམ་སྒྲོ་གྲོས། དབང་པོ་ཞི་བ། སང་སང་པོའི་དབྱངས། ནམ་
 མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་རང་
 འཕགས་པའི་ཆོགས་ནམས་དང་། ཡི་དམ་ཞི་ཁྱོ་བསྐྱན་སྤྱང་རྒྱ་མཆོའི་ཆོགས་
 དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་མཆོད་དོ། །སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།
 །ཞེས་ལན་གསུམ་རེ་བཟློ། མཐུག་ཏུ་མེ་ཏྲོག་དམ་པ་ཞེས་སོགས་སམ།
 མཆོད་དོ། །སྤྱོགས་བཙུན་བདག་པོས་བཟུང་བ་དང་མ་བཟུང་བའི་མཆོད་
 ཡོན། ཞབས་བསིལ། མེ་ཏྲོག་བདུག་སྒྲོས། མར་མེ། སྤི་ཆབ། ཞལ་ཟས། རོལ་
 མོ། འདོད་ཡོན་ལྷ། རྒྱལ་སྤྱིད་བདུན། བཏེན་ཤེས་ཏྲགས་བརྒྱད། སྤྱིང་བཞི་ཉི་
 ཟླ་རི་རབ་དང་བཅས་པ་དང་། བདག་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགོ་བའི་རྩ་བ་
 དང་བཅས་པའི་མཆོད་པའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་བཟན་དུ་

འབྲེལ་བར་བགྱིའོ། །ས་གཞི་སྤྱོད་ཀྱི་སོགས་དང་། བདག་གཞན་ལུས་ངག་
ཡིད་གསུམ་སོགས་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་གིས་མཆུལ་འབྲེལ། སྒྲ་མ་རྒྱལ་
བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་ཅག་གི་ཆེ་
འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་མི་དགོ་བ་བཅུ་དང་། མཆོམས་
མེད་པ་ལྟ་དང་། སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་འགལ་བ་སོགས་སྤྲིག་ལྟར་ཉེས་
པའི་ཆོགས་ཇི་སྟེད་ཅིག་བགྱིས་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བ་ལ་
བར་དུ་གཅོད་པའི་ཉེས་པའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་མཐོལ་ལོ། །བཤགས་སོ། །
བྱང་ཞིང་དག་པ་མཛད་དུ་གསོལ། རང་གཞན་སྦྱེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
བསགས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ལེགས་ཆོགས་ཀྱན་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞིང་
དགའ་བར་བགྱིའོ། །སྤྱོད་པ་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
ལའང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲ་ན་མེད་པར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་ལོ། །
རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་རྟག་པར་
བཞུགས་སུ་གསོལ། འདིར་ལྟར་དུ་བགྱིས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་འདིས་མཆོན་
པའི་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་གཞན་ཀྱན་གྱིས་བསྐྱུན་པའི་དགོ་བ་དང་ལྟན་
ཅིག །བདག་དང་བདག་ལ་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་ཏེ་རེ་སྟོས་འཆའ་བའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གནས་སྐབས་ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་
བའི་སྤྱག་བསྐྱུལ་ལས་ཐར་བ་དང་། འདི་ནས་ཞི་འཕོས་མ་ཐག་དུ་བདེ་བ་ཅན་

དུ་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཞབས་བྱ་དུ་བརྩོ་ལས་བརྩུས་ཏེ་སྐྱེས་ནས་
སྟོན་པ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཞལ་མངོན་སུམ་མཐོང་ནས་ཆོས་ཉན་པ་དང་།
སྐྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་མཆང་བྱ་བའི་སྐྱུར་བསྐྱོའོ། །

དེ་ནས་སྐྱར་ཡང་གོང་གི་སྒྲ་མ་དང་འོད་དཔག་མེད་སོགས་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ཞིང་མཆོད་པ་དེ་རྣམས་གསོལ་འདེབས་སུ་བསྐྱུར་ནས་ལན་བདུན་
ནམ་གསུམ་སོགས་རྒྱས་བསྐྱུས་ཅི་རིགས་བྱས་པའི་འདུག་ཏུ། རྒྱལ་བ་འོད་
དཔག་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་གནས་དམ་པ་བྲིད་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས་སོ། བྲིད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཅག་རྣམས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་
འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། རྣམ་ཞིག་འཆི་བའི་དུས་བྲིད་
པ་དེའི་ཆེ་གནར་གཅོད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཞལ་མངོན་སུམ་
བསྐྱེད་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་འགོ་བའི་ལམ་སྒྲ་མཛད་དུ་གསོལ། དེའི་ཆེ་རྒྱལ་
བ་འོད་དཔག་མེད་རྒྱལ་སྐས་བརྒྱད་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་དད་གུས་ལྷགས་བྲག་དང་བཅས་
ཏེ་དགའ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་དུས་བྲས་ནས་བདེ་བ་ཅན་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོན་པོ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་མཐུ་
ཐོགས་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ཅིག །

དེ་ནས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་མ་དག་པའི་ཞིང་

ནམས་སུ་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱིན་ནས་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཆམ་པའི་ཆོས་བསྟན་ཏེ་རྒྱལ་བས་བསྐྱགས་པའི་ལམ་བཟང་ནམས་པར་དག་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འབྲིད་ནས་སངས་གྱི་ས་ལ་འགོད་པར་གྱུར་ཅིག །གོ་འཕང་མཆོག་མ་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་འང་རྟག་ཏུ་དལ་འབྱོར་ཆང་བའི་མིའི་ལུས་ནམས་པར་དག་པ་ཐོབ་ཅིང་ཆེ་རབས་དྲན་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་ཕུང་པོ་མཐར་སྤྱིན་པར་བྱེད་རུས་པར་གྱུར་ཅིག །སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་དང་འབྲུད་ནས་དེས་བསྟན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མཐར་སྤྱིན་པར་བྱེད་རུས་པར་གྱུར་ཅིག །ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མདོ་སྒྲགས་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཟུང་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག ཆེ་རབས་ཀུན་དུ་འང་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ནམས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། རྒྱལ་སྤྲས་གྱི་སྟོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །དེའི་ཆེ་གཟུངས་སྟོབས་ཏིང་འཛིན་མདོན་ཤེས་རྩུ་འབྲུལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཐོབ་ཅིང་འཕགས་པ་རིགས་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་

བྱས་ནས་སྐྱར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་གྱུར་ཅིག །སྐར་
ཡང་། རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་དམ་པ་བྲེད་རྣམས་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ཅི་
འབྲུབ་བཞིན། སྐབས་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱའི་ཆ་ནས་འོད་དང་བདུད་ཅི་
དཀར་པོའི་རྒྱན་བྱང་ནས་རང་གི་སྤྱི་བོ་སྤྱིང་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་
ཐམས་ཅད་ནས་ཞུགས་པས་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བྱང་
ཞིང་དག་པར་གྱུར་ཅིས་བཞིན་ཅིང་བསམ།

དེ་ནས་སྐབས་གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ལ་
ཐེམ་པར་གྱུར། སྐབས་གནས་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཐུགས་རྗེ་བཟུང་དུ་གསོལ། བདག་གི་སྤྱིང་ཀར་
འབྲུལ་བ་མེད་པར་བཞུགས་ལ་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ཅི་འབྲུབ་
དང་། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་དེ་ཉིད་རང་གི་
སྤྱི་བོར་བྱོན་ཏེ་ཆངས་པའི་བྱ་ག་ནས་ཞུགས་སྤྱིང་ཀར་རང་གི་སེམས་དང་
དབྱེར་མེད་དུ་བཞུགས་པར་གྱུར། དེ་ནས་གྲུབ་ན་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྤྱིང་
པོ་དང་གཟུངས་རིང་བཟླ། སྐབས་འདིར་སྤྱི་བོར་བཞུགས་ཏེ་འཕོ་བའི་དམིགས་
སྒོར་བྱས་ཀྱང་ལེགས །གང་བྲེད་ཀྱང་མཐུག་ཏུ། རམ་ཞིག་ཆེ་ཡི་འདུ་བྲེད་
གཏོང་བ་ན། ཞེས་སོགས་དང་། བར་དོའི་སྤང་བ་ཤར་བ་གྱུར་མ་ཐག །ཅེས་

སོགས་དང་། རྒྱུ་འཁྲུག་དང་པོ་འཕྲེན་པ་འོད་དཔག་མེད། །ཞེས་སོགས་དང་།
རྒྱལ་པར་ན་བཟང་སྦྱོང་དང་། བསྐྱུ་ན། གྱུན་ཏུ་སྦྱར་བའི་རྩ་འབྲུལ་ཞེས་པ་
ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པན་པ་མང་བསྐྱེད་ཤོག། ཅེས་པའི་བར་ལྟ་བུ་ཅི་
རིགས་བྱའོ། །

ཞར་བྱང་ལ་འཕོ་བའི་སྐབས་སུ་གོང་གི་གསོལ་འདེབས་རྣམས་བྱ་
བར་འདོད་ན་སྡོན་འགྲོ་དང་། དངོས་གཞིའི་སྐབས་གཉིས་ལས། དང་པོའི་
སྐབས་སུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱས་ཇེས། འོད་དཔག་མེད། རིན་ཆེན་གཙུག་
ཏོར་ཅན། མི་འབྲུགས་པ། སངས་རྒྱལ་སྦྱོན་གྱི་སྒྲ་མ་སོགས་བདེ་གཤེགས་
བདུན་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། སངས་རྒྱལ་རྒྱུ་ཐུབ་པ་དང་ཉེ་བའི་སྤྱིང་ཆེན་
བརྒྱད་སོགས་རྒྱལ་བ་སྤྱིང་བཅས་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་ནས་དངོས་བརྒྱད་
གྱི་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ལྟ་ཆོགས་སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་
ཆོས་སྦྱོང་སྦྱང་མའི་ཆོགས་རྣམས་དང་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་
གསོལ་འདེབས་ལན་གསུམ་རེ་བྱས་པའི་འདུག་ཏུ། སྐབས་གནས་དམ་པ་
ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་འདས་འདི་ཉིད་ལ་བྱེན་གྱིས་སྒྲོབས་ཤིག་ཇེས་སུ་བཟུང་
ཞིག འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལས་སྦྱོབ་ཅིག འདི་ནས་ཤི་
འཕོས་མ་ཐག་ཏུ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྤོངས་ཤིག་གམ། འཕྲེན་པར་མཛད་དུ་གསོལ།
ཞེས་ལན་གསུམ་སོགས་བྱ། དངོས་གཞིའི་སྐབས་ཆེ་འདས་ཀྱི་སྦྱི་བོར་འོད་

དཔག་མེད་བསྐྱེད་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་མདོར་བསྐྱུས་བྱེད་དམ་མ་བྱས་
ཀྱང་། སྐབས་གནས་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་ལན་ཉེར་གཅིག་སོགས་བརྗོད་པའི་རྩེས་སུ། དེ་དང་
སྐྱར་ནས། ཟབ་ལམ་འཕོ་བ་ཐེབས་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་བ། ཆེ་འདས་འདི་
ནས་ཞི་འཕོས་གྱུར་མ་ཐག བྱིད་ཀྱི་ཐུགས་རྩིའི་འོད་ཟེར་ལྷགས་གྱུ་ཡིས། །
བདེ་བ་ཅན་དུ་ངེས་པར་དང་དུ་གསོལ། །ཞེས་ལན་འགའ་རེ་བརྗོད་པ་སྐབས་
དང་བསྐྱུན་ཅིང་། གཞན་ཐུན་མོང་དུ། དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་དང་། ཡི་
དམ་སྒྲ་ཆོགས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་སྦྱང་
མའི་ཆོགས་རྣམས་དང་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས་སོ། །ཟབ་ལམ་མ། ཆེ་འདས་འདི་ནས་མ། བྱིད་རྣམས་ཐུགས་རྩིའི་
འོད་ཟེར་མ། བདེ་བ་ཅན་དུ་ངེས་པར་མ། ཞེས་ལན་བདུན་ནས་གསུམ་ལྟ་བུ་
ཅི་རིགས་བྱའོ། །གསོལ་འདེབས་རྒྱས་བསྐྱུས་ཅི་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་རང་གི་འདོད་
པ་ཡིན་པས་མཐའ་གཅིག་དུ་མ་ངེས་མཆོན་ཅུམ་སོ། །

ཆོགས་གསོག་སྐྱབ་པ་སྦྱོང་བའི་རྒྱལ་མང་ཡང་། །

བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་གཙོར་བྱས། །

སྦྱང་པོའི་གནད་ཀྱན་བསྐྱུས་ནས་བརྗོད་པ་འདི། །

དོན་གཉེར་ཅན་གྱིས་བསྐྱུལ་བཞིན་བདག་གིས་བྲིས། །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དད་དང་ནམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་རྒྱན་འཛིད་སྒྲགས་
རམ་པ་གྲགས་པ་འོད་ཟེར་སོགས་གྱུར་ཡགས་རི་ཁྲོད་པ་འགའ་རེས་ཐུགས་
དམ་དུ་མཛད་འདོད་ནས་བསྐྱལ་བའི་ངོར་ཤུགས་དགེ་སྦྱོང་གྲགས་པ་བཤའ་
སྐྱབ་ཅེས་བྱ་བས་ཅོ་ནེའི་དགོན་ཉིད་དུ་ལྷག་བསམ་དག་བས་སྐྱར་བ་སྟེ།
གཞན་དག་ལ་ཡང་ཕན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག །

བར་དུ་སྐྱབ་པ་པོ་ཡང་བསྐྱལ་བ་པོ་ནམས་སོ། །

མདྲ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གནས་གཙང་མར་རྟེན་གྱི་བྱང་དུ་མཆོད་པ་བཤམས་པ་
 སོགས་བྱས་ལ། རྟོགས་བཙུངེ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མདུན་
 གྱི་ནམ་མཁར་བྱོན་ནས་བཞུགས་པར་མོས་ཏེ། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ངག་
 ཏུ། བདག་དང་འགྲོ་བ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྟིང་པོ་ལ་མཆིས་གྱི་བར་དུ་དཔལ་
 ལྡན་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྡན་
 འདས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་
 མཆིའོ། །འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ཅི་
 རྣམས་བརྗོད་པའི་མཁུག་ཏུ། སྒྲ་མ་དང་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་

ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟུར་དུ་སྦྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ཅི་རུས་གྱི་
མཐར། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་
པ་རྣམས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་བར་བྱེའོ། །ཞེས་པ་ལན་གསུམ་བརྗོད། ཡང་ན་
སྐྱབས་སེམས་སྦྱི་ལྟར་བྱ།

དེ་ནས་སྒྲ་མ་བསྟེན་པ་ལ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་
ལ་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྒྲ་མ་གང་ཡིན་གསལ་བཏབ་ནས། དེ་ལ་སྦྱོན་ཏིག་
གི་སྒོ་འགོག་ཅི་ཐུབ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་ངེན་བྲན་པའི་དད་པ་ཅི་སྦྱེ་བྱ་
སྟེ། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་སྒྲ་མར་གསུངས་པས། དེའི་སྦྱོན་གྱི་དོས་ནས་
བརྟགས་ཤིང་མ་དད་ན་དངོས་གྲུབ་མི་འབྱུང་བར་མ་ཟད། ངན་འགྲོར་སྦྱེ་བའི་
ཉེས་དམིགས་དང་། དད་ཅིང་གྲུས་ན་རང་ལ་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
བ་ཏེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །སྟུང་དུ་བསམ་ཞིང་ངེ་ལྟར་འཆོམས་
པ་ཞིག་བྲན་ནས་དབྱུད་བསྒྲོམ་བྱ། སྦྱོར་བས་བསྟེན་པ་ནི། སྒྲ་མ་དེ་དག་ལ་
དངོས་སུ་ལུས་ངག་གིས་བསྟེན་བཀུར་བྱ་དགོས་ནའང་། རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་
ལྟ་བུས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེ་ལག་ལེན་དུ་དམིགས་པས་བྱ་བ་ནི། མདོ་
ཕྱོགས་ཁོ་ན་དང་བསྟུན་པ་རྒྱལ་དབང་གི་མན་ངག་བཞིན་འབྲིང་ཡིག་

ལོགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་ལ།

འདིར་རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་འགའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་ཆོགས་ཞིང་
 ལྷགས་ཕྱོགས་སྤྱི་དང་མཐུན་པར་མདོར་བསྡུས་བཞིན་པ་ནི། མདུན་གྱི་ནམ་
 མཁའི་དབྱིངས་སུ་སེལླེའི་ཁྲི་བསྒྲ་དང་ཟླ་བའི་གདན་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 དཔལ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་སྤྱོད་གསེར་བཅོམ་མ་ལྟ་བུ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་
 ལ། གཡས་ས་གནོན་དང་། གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱའི་སྟེང་ན་བདུད་
 ཅིས་གང་བའི་ལྷ་བཟེད་བསྐྱམས་ལ། མཆན་དཔེས་སྤྱས་ཤིང་སྤྱོད་ལ་ཆོས་
 གོས་རྣམ་གསུམ་གསོལ་བ། འོད་ཀྱི་ཕྱང་བོའི་དབུས་ན་ཞབས་རྩོལ་རྩེའི་སྤྱོད་
 གྱུང་གིས་བཞུགས་ལ། དེའི་གཡས་སུ་པད་ཟླའི་གདན་རྣམས་ལ་རིམ་བར་
 བྱམས་མགོན་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་དང་། གཡོན་དུ་པད་ཟླའི་
 གདན་རྣམས་ལ་རིམ་བར་འཇམ་དབྱངས་ལ་སོགས་པ་ཐབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད།
 སྟེང་གི་ཆར་པད་ཟླའི་གདན་ལ་ཙ་བའི་སྒྲ་མ་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རྩེ་
 བཅུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་བཅོང་ཁ་བ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱབ་ཕྱོགས་དང་མཐའ་
 སྒོར་དུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སོགས་
 ཀྱི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་
 ཡོ། མགྱིན་པར་ཡུལ་ཐུགས་ཀར་རྩྱུ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་རང་བཞིན་གྱི་
 གནས་ནས་ཐུབ་པའི་དབང་བོ་ལ་ཙ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་དང་རྒྱལ་བ་

སྤྲུལ་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་སྦྱོར་དངས། མ་ལུས་སེམས་ཅན་སོགས་གཅིག་
 དང་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་སོགས་ཀྱི་མཐར། རྩོུ་བེ་ཏོེ་ གཉིས་སུ་མེད་
 བར་གྱུར་བར་བསམ། གལ་ཏེ་སྤྲུལ་སྦྱོགས་སུ་སྦྱོར་མི་འདོད་ན་ནི་འདི་
 ལྟར། མཆོག་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་བདེན་བྱིན་དང་། །ཆོགས་གཉིས་
 ཡོངས་རྫོགས་ཆོས་དབྱིངས་དག་པའི་མཐུས། །ཞིང་འདི་བདེ་བ་ཅན་ལྟར་
 སྦོད་བཅུད་ཀྱི། །འབྱོར་ལྷན་མཆོད་ཆོགས་རྒྱ་མཆོས་སྤྱབ་གྱུར་ཅིག །དེར་
 བེ་སེང་ཁྲི་རིམ་པར་འཁོད་པའི་སྟེང་། །ཐུབ་དབང་མི་ཤམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་
 ལ་སོགས། །རྒྱ་ཆེན་ཟབ་མའི་བརྒྱུད་རིམ་སྤྲུལ་རྣམས། །བཞུགས་ནས་
 མཆོད་སྦྱིན་ཀུན་ནས་སྦྱོད་གྱུར་ཅིག །ཅིས་བྱ་ཞིང་འདི་ལྟར་ན་འོག་ཏུ་འོད་
 ཟེར་འགྲོ་སྤྱངས་ཅམ་བྱས་ན་བདེ། དེ་ནས། རྣམ་དག་ཆོས་དབྱིངས་མ་དང་།
 མ་ལུས་སེམས་ཅན་མ་དང་། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་སོགས་ཀྱིས་སྦྱོར་
 འདེན་བྱ། །སྤྲེ་གང་བྱེད་ཀྱང་། །རི་ལྟར་བལྟམས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་
 གསོལ། སྦོད་གསུམ་ཀུན་དུ་སོགས་ཀྱིས་དི་བྱུག །སྤྱབ་འཇམ་ཡང་བ་
 སོགས་ཀྱིས་གོས་འབྲུལ། བདག་དང་འགྲོ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་བཞུགས་
 བྱ། །

དེ་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱ་བ་ལ། རྒྱག་འཆ་ལ་བ་ནི། རྒྱན་ཚོགས་
དགོ་ལེགས་བྱེ་བས་བསྐྱུན་པའི་སྐྱུ་ནས་མར་མེ་མཛད་ལ་འདུད། །ཞེས་པའི་

བར་དང་། དམིགས་མེད་བཅེ་བའི་སོགས་དང་། ཟབ་མོ་ལྷ་བའི་བརྒྱད་
 སོགས་དང་། མགོན་པོ་ཐུགས་རྩེ་སོགས་དང་། རི་སྙེད་སྤྱད་གནས། བསྟོད་
 ཅེས་བའི་བར་དང་། ཕྱག་བྱར་འོས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱག་འཆལ། མེ་ཏོག་
 དམ་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲན་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་
 གང་མོས་བྲ། བསྐྱུ་ན། རབ་འབྲུམས་རྒྱ་མཚོ་དཔག་མེད་ན། །མཆོད་ཆོགས་
 རི་སྙེད་ཡོད་པ་རྣམས། །སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ལ། །འབྲུལ་ལོ་བཅེ་བས་
 བཞེས་སྤྱད་གསོལ། ཞེས་སོགས་ལྷ་བྱ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་། མཐུལ་
 རྒྱས་བསྐྱུས་གཉིས་སམ་གང་རུང་དང་། །ཡང་ན་བདག་གཞན་ལུས་ངག་
 ཡིད་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་མཐུལ་འབྲུལ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་སོགས་དང་།
 བཤགས་པའི་ཆེ་གཞན་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲིག་བཤགས་བྱར་རུང་། དེ་ནས་སྤྱོད་ས་
 བཅུའི་རྒྱལ་བ་ནས། བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོར་བསྟོ། ཞེས་བའི་བར་ཀྱིས་ཡན་ལག་
 ལྷག་མ་རྣམས་བྲ། དེ་ནས་འབྲེན་པ་མཉམ་མེད་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 སོགས་དང་། སྤྱོད་ས་སྤྲོ་མེད་ནས་རྩེའི་བར་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་དང་།

དེ་ནས། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཞེས་རབ་སེལ་ཞེས་ཞབས། །དགོ་འདུན་
 གྲུབ་དང་ཞོར་བཟང་རྒྱས་ཆོའི་དཔལ། །དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དགོ་ལེགས་
 དཔལ་བཟང་པོ། །བསོད་ནམས་དཔལ་བཟང་ཞབས་ལམ། བསོད་ནམས་རྒྱ་
 མཚོ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། །དཔལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་སྤྱོད་བཟང་རྒྱ་

མཆོའི་སྒྲེ། །སྦྱིན་པ་རྒྱ་མཆོ་སྟོ་གོས་གཞན་པན་པ། །རྩི་བཅུན་སྟོ་བཟང་སྦྱིན་
པར་གསོལ་བ་འདེབས། །རབ་འབྱམས་གསུང་རབ་སོགས་དང་། །སྦྱིན་པ་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སོགས་དང་། ཅ་བརྒྱད་སྟོ་མ་
རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། །
ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའམ། འཛིག་རྟེན་དག་ལེགས་མ་གང་རུང་གྱ། ཞིན་
ཏུ་བསྟུས་ན་འདྲིར་འོད་དང་བདུད་ཅི་འབེབས་སྦྱངས་བྱ་ཞིང་། མཐར་དེ་
རྣམས་འོད་ཁྱུ་བྱས་ནས་རང་ལ་བསྟེམ། ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་ན། ཟུབ་པའི་
དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟོ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གྱས་
པས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཁྱེད་རྣམས་གྱིས་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་ངེས་འབྱུང་
བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་བྱུག་ལ་
སོགས་པ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་སྦྱར་དུ་སྦྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་
གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་སོགས་གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་གདབ།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། སྦྱེས་བུ་ཆུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བ། འབྲིང་
དང་ཐུན་མོང་བ། ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྟོ་སྦྱོང་བ་བྱིན་རྒྱབས་ཁྱུ་བའི་
ཚུལ་དུ་གསོལ་འདེབས་བྱེད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་བདེ་བའི་
སྤྱིར་ཆོགས་བཅད་དུ་བྱ་བ་ལ། ཐོག་མར་སྟོ་མའི་བརྟེན་ཚུལ་ལ་ཡང་བསྟུས་
ན། དེ་ལྟར་མཆོད་ཅིང་གྱས་པས་གསོལ་བཏབ་མཐུས། །འདྲིའི་སྤྱིར་པན་

བདེའི་འབྲུང་གནས་སྒྲུ་མ་ལ། །མ་དད་ལོག་པར་ལྟ་བ་གཏན་སྤངས་ནས།
 དད་གུས་ལྷགས་དག་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བས། །ཤིན་ཏུ་རྩིད་དཀའ་རྩིད་ན་
 རོན་ཆེ་བའི། །དལ་བརྒྱད་འགྱོར་བཙུ་ཆང་བའི་རྩིན་འདི་ཉིད། །ཡིད་བཞིན་
 རོར་བུ་བས་ཀྱང་དཀོན་མཐོང་ནས། །རོན་ཆེན་སྤྱང་བོ་ལེན་པར་མ། དེ་ཆེ་མི་
 རྟག་ངེས་པར་འཆི་བ་དང་། །ནམ་འཆི་ཆ་མེད་ཤི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས། །གང་
 གིས་ཀྱང་ནི་མི་པན་རབ་ཤེས་པའི། །ལོང་མེད་རྒྱད་ལ་མ། །ཤི་ཡང་ལས་
 གཉིས་ལུས་དང་གི་བ་མ་བཞིན། །རྩེས་སུ་འབྲང་བྱིར་གལ་ཏེ་མི་དགེ་བའི། །
 ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ངན་འགྱོར་སྐྱེས་གྱུར་ན། །སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤྱོད་ཚུལ་དན་
 པར་མ། འོག་གཞི་ཐམས་ཅད་སྤྱགས་ཀྱི་ས་གཞི་དང་། །ལོགས་རྣམས་སྤྱགས་
 ཀྱི་ར་བ་རབ་འབར་ཞིང་། །སྤྱོགས་མཆོམས་མེ་ལྷེ་འཁྲིགས་པས་ཆེར་གཟིར་
 པའི། །ཆ་དཔྱལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་དན་པར་མ། །ཡང་སོས་ཐིག་ནག་བསྐྱེས་
 འཛོམས་དུ་འབོད་དང་། །དུ་འབོད་ཆེན་པོ་ཆ་དང་རབ་ཆ་བ། །མནར་མེད་
 ཆ་དཔྱལ་བརྒྱད་རྣམས་སོ་སོ་ཡི། །སྤྱག་བསྐྱེལ་ཁྱད་པར་དན་པར་མ། འོག་
 གཞི་ཁ་བའི་ཐང་དང་འབྲུགས་རོང་ཟུག། །མཐའ་ཀུན་གངས་རིའི་ཁོར་ཡུག་
 ལུན་བཏིབ་པར། །ཁ་བ་རྒྱང་གི་བུ་ཡུག་ཆེར་འཚུབ་པའི། །གང་དཔྱལ་སྤྱག་
 བསྐྱེལ་དན་པར་མ། །ཚུ་བུར་ཅན་དང་བརྟོན་དང་ཨ་ཚུ་ཟེར། །ཀྱི་ཏུད་སོ་ཐམ་
 ལུངས་ལྟར་གས་དང་། །པརྒྱ་པརྒྱ་ཆེ་ལྟར་རབ་གས་པའི། །སོ་སོའི་སྤྱག་

བསྐྱལ་བྱེད་པར་མ། འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཡི། །ཤིན་ཏུ་ཉམ་
ངའི་གནས་སུ་མི་སྤྱུག་ག་ཟུག་ས། །བཤེས་ཤིང་སྒྲོམས་པས་རབ་ག་བྱེད་ཉམ་
ཐག་པའི། །ཡི་དྲགས་སྤྱུག་བསྐྱལ་བྱེད་པར་མ། བས་སྒྲོམ་མི་ཉིད་ཉིད་ཀྱང་
སྒྲོད་མི་བྱས། །ཐོས་འབྱུང་མེ་འབར་འཆིག་ཅིང་རང་ཤ་བ། །རྒྱག་ཁྱག་ལ་
སོགས་མི་གཙང་དངོས་པོ་ཀྱན། །བ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བྱེད་པར་མ། མི་ཤེས་
ཀྱན་དུ་མོངས་པའི་སེམས་ལྡན་པས། །ལེགས་ཉེས་སྤང་དོར་འབྱེད་པའི་མཐུ་
མེད་ཅིང་། །པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གསོད་བ་བ་སོགས། །དུད་འགྲོའི་
སྤྱུག་བསྐྱལ་བྱེད་པར་མ། ལུན་ནག་འཐེབ་པོར་རང་གི་ཡན་ལག་དག། །བརྒྱངས་
བསྐྱམ་མི་མཐོང་མནན་དང་ཁྱུར་མིད་དམ། །ལུས་འབྱུག་ཁྱུར་བཀལ་བཅིངས་
ཤིང་བརྟེན་པ་དང་། །གསོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བྱེད་པ་མ། །གང་ཆེ་ཤི་ནས་
ངན་འགྲོའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཀྱན། །རང་གིས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་བསམས་
ཏེ། །དེ་ལས་སྦྱོབ་པའི་སྦྱབས་གནས་མཆོག་གསུམ་པོར། །དེ་བལྟོས་ཤུགས་
བྱུག་སྦྱེ་བར་མ། །དེ་ལྟར་སྦྱབས་སུ་སོང་ཡང་ལས་གཉིས་ལ། །སྤང་དོར་བྱིན་
ཅི་ལོག་ཏུ་རབ་སྤྱད་ན། །སྦྱོབ་པར་མི་འགྱུར་ངན་འགྲོར་ལྟར་བའི་བྱིར། །
དཀར་པོའི་ལས་ཀྱན་བསྐྱབ་པར་མ། །སོག་གཙོད་མ་བྱིན་ལེན་དང་ལོག་པར་
གཡེམ། །རྩྱན་དང་ཕྲ་མ་ཆོག་རྩྱབ་དག་ཀྱལ་དང་། །བརྒྱབ་སེམས་གཞོད་
སེམས་ལོག་ལྟ་བུ་སྤངས་ནས། །དགོ་བུ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབ་པར་མ། །གལ་

ཏེ་བག་མེད་ཉོན་མོངས་རྒྱུན་དབང་གིས། །མི་དགའི་ལས་ལ་ཞུགས་པར་
གྱུར་བ་ན། །རྣམ་སྤྲོད་སྒྲུག་བསྐྱེད་མྱོང་བའི་ཚུལ་བསམས་ཏེ། །སྟོབས་
བཞིའི་བཤགས་སྟོམ་བྱེད་པར་མ།

གཉིས་པ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བཞི། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པས་མདོན་མཐོའི་
གོ་འཕང་ཅམ། །རྟེན་གྲང་ཡང་དག་ཉིད་དུ་བདེ་མེད་ཅིང་། །སྒྲུག་བསྐྱེད་ལས་
ནི་མ་འདས་ཤེས་གྱུར་ནས། །ཐར་འདོད་ཤུགས་དག་སྐྱེ་བར་མ། དེ་ཆེ་སྐྱེ་ག་
ན་འཆི་མི་སྒྲུག་འཕྲད། །སྒྲུག་པ་དང་བྲལ་མི་འདོད་ཐོག་ཏུ་བབ། །འདོད་པ་
བཅུལ་གྲང་མ་རྟེན་སྤངས་སོགས། །མི་ཡི་སྒྲུག་བསྐྱེད་དན་པར་མ། ལྷ་མིན་
འཐབ་ཅོད་རྒྱུན་གྱིས་ལུས་བཅད་དལ། །འདོད་ལྷ་འཆི་ལྷས་རྣམ་ལྷ་འབྱུང་བ་
དང་། །གོང་མའི་ལྷ་རྣམས་འདུ་བྱེད་སྒྲུག་བསྐྱེད་གྱིས། །བཅིངས་པའི་ཚུལ་
རྣམས་དན་པར་མ། མདོར་ན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་གང་སྐྱེས་གྲང་། །སྒྲུག་
བསྐྱེད་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིས། །གཞིར་ལས་མ་འདས་དེ་ཕྱིར་
འཁོར་བ་ལས། །ཐར་འདོད་ངེས་འབྱུང་སྐྱེ་བར་མ། སྒྲུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་
རྒྱ་ནི་ཀུན་འབྱུང་སྟེ། །གཙུག་པོ་ལྷ་བ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ལྷ། །ངོས་བཟུང་ཤེས་
ནས་སྟོང་བར་འདོད་པ་ཡི། །དོན་གཉིར་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་མ། འདོད་ཆགས་ཁོང་
ཁོང་རྒྱལ་མ་རིག་པ། །ཐེ་ཆོམ་འཛིག་ལྷ་མཐར་ལྷ་ལོག་པར་ལྷ། །ལྷ་བ་མཆོག་
དང་ཚུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི། །ཉོན་མོངས་བཙུ་སྟོང་རྣམས་པར་མ། མ་

རིག་འདུ་བྱེད་ནམ་ཤེས་མིང་དང་གཟུགས། །སྦྱེ་མཆེད་རིག་ཆོར་སྟེང་ལེན་
སྟེང་པ་དང་། །སྦྱེ་དང་ཆ་ཤི་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱིས། །འཁོར་བར་འཁོར་
ཚུལ་ཤེས་པར་མ། །འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་ལེགས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། །
ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་བསྐྱབ་པ་གསུམ། །ཉམས་སུ་སྤངས་ཏེ་
ཐར་བའི་གོ་འཕང་མཆོག་། འཐོབ་ཕྱིར་བཙོན་པས་འཇུག་པར་མ།

གསུམ་པ་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་ནི། དེ་ལྟར་འབད་པས་ཐར་པ་ཅམ་ཐོབ་
ཀྱང་། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་རྫོགས་པར་མི་བྱས་པས། །ཐེག་པ་ཆེན་པོར་
འཇུག་པའི་སློ་གཅིག་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པར་མ། དེ་ཆེ་
སེམས་ཅན་མར་ཤེས་ངོན་བྱ་དང་། །ངོན་གཞོ་བྱམས་པ་སྟོང་རྗེ་ལྟག་བསམ་
བྱུག །གོམས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་ལ། །སྟོང་བ་ཚུལ་བཞིན་
ཐོན་པར་མ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་དགོ་གཏོང་བ་དང་། །དེ་ཡི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
རང་ལ་ལེན་འདོད་པའི། །གཏོང་ལེན་ཚུལ་བཞིན་སྟེལ་བའི་ཐབས་མཁས་
ཀྱིས། །བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་བྱས་པར་མ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་ཚུལ་
བཞིན་གོམས་བྱས་ཀྱང་། །རྒྱལ་སྤྱི་སྟོང་པའི་གནས་ལ་མ་ཞུགས་ན། །
རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་མི་བྱས་ཤེས་གྱུར་ཏེ། །ཕྱིན་བྱུག་སྟོང་ལ་འཇུག་པར་མ།
ཟང་ཟིང་ཆོས་དང་མི་འཛིགས་སྦྱིན་པ་རྣམས། །སེམས་ཅན་རང་རང་འདོད་
པའི་དངོས་རི་བཞིན། །བསྐྱུར་ནས་མ་ཆགས་གཏོང་བའི་སློ་གྲོས་ཀྱིས། །

སྤྱིན་པའི་པར་སྤྱིན་རྩོགས་པར་མ། ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་དག་ཆོས་སྤྱད་པ་
 དང་། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཚུལ་བྱིས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་གསུམ། །རི་བཞིན་བསྐྱང་
 བའི་ཚུལ་ལ་རབ་འབད་པས། །ཚུལ་བྱིས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་གསུམ་པར་མ། །གཞོན་
 པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་མི་བྱིས་ཤིང་། །སྤྱོད་བསྐྱང་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱིས་དང་དུ་
 ལེན། །ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ལེགས་པར་གོས་པ་ཡིས། །བཟོད་པའི་པར་
 སྤྱིན་རྩོགས་པར་མ། །སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སྤྱིར་ཡང་གངས་མེད་པའི། །བསྐྱེད་
 བར་བྱང་ཚུབ་སྤྱིར་དུ་སྤྱོད་དགོས་ཀྱང་། །མི་སྤྱོད་དག་ཆོས་སེམས་ཅན་དོན་
 བསྐྱེད་པའི། །བཙུན་འབྲུམ་པར་སྤྱིན་རྩོགས་པར་མ། །དག་པའི་དམིགས་པ་
 དག་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི། །ཉིང་འཛིན་ལུས་སེམས་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། །
 ཡོན་ཏན་མངོན་གྱུ་བ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་པའི། །བསམ་གཏན་པར་སྤྱིན་
 རྩོགས་པར་མ། །བཏགས་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་འབྱེད་པའི། །རི་ལྷ་རི་
 སྤྱོད་རྩོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །གཞན་དོན་ཚུལ་བཞིན་རབ་དུ་སྤྱོད་བྱེད་
 པའི། །ཤེས་རབ་པར་སྤྱིན་རྩོགས་པར་མ། །ལུང་པོའི་སྤྱོད་དུ་བཏགས་ཅམ་མ་
 ཡིན་པར། །གང་ལའང་མ་བསྐྱོས་ང་ཞིག་རང་ངོས་ནས། །གྲུབ་གྲུབ་འདྲ་བ་
 འཆར་བའི་ཚུལ་ཤེས་ཏེ། །ཐོག་མར་དགག་བྱ་ངེས་པར་མ། །དེ་ནས་ང་དེ་
 ལུས་སེམས་འདི་གཉིས་དང་། །གཅིག་གམ་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་
 པར། །ཐག་ཆོད་ལུང་གསུམ་མེད་པར་རྩོགས་པ་ཡིས། །བྱུང་བ་རི་བཞིན་

ངེས་པར་མ། དེ་འདྲའི་ང་དེ་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་དང་། །གཅིག་ན་ལུས་
སེམས་ང་གསུམ་ཆ་མེད་ཀྱི། །གཅིག་ཏུ་འགྱུར་སྤྱིར་སོ་སོར་མེད་ཐལ་བས།།
བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་ངེས་པར་མ། ཐ་དད་ན་ཡང་ལུས་སེམས་སོ་སོ་རུ། །
སྤྱི་བའི་འོག་ཏུ་ང་ཞིག་ཡོད་དགོས་ན། །དེ་ནི་ལུས་ཀྱང་བསྟན་དུ་མེད་པའི་
སྤྱིར། །བདེན་པའི་དུ་བྲལ་ངེས་པར་མ། དེ་ལྟར་གནད་བཞིའི་དབྱེད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས། །ཕྱང་བོའི་སྟོང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི། །ང་དེ་གཏན་ནས་
མེད་པར་ངེས་པ་ཡི། །བདག་མེད་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་མ། དེ་བཞིན་
མགོ་སོགས་ཡན་ལག་ལྔ་ཡི་སྟོང་། །ལུས་ཞེས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་
ཡིན་པར། །ཡན་ལག་ཀུན་ལ་བསྟོས་མེད་ཚུགས་སེ་བའི། །ལུས་ཉིད་མེད་
པར་རྟོགས་པར་མ། དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཀྱང་རང་རང་གི། །ཆ་ཤས་
སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ལས། །གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་མེད་
རྟོགས་ནས། །ཅེ་གཅིག་མཉམ་པར་འཛོག་པར་མ། དེ་ལས་ལངས་ཆེ་
གཟུགས་སོགས་ངི་སྟོང་ཆོས། །རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སྦྱ་མ་མི་ལམ་ལྟར། །
སྤང་སྟོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པར་ངེས་ཉིད་ནས། །ཉམས་ལེན་སྟོང་བོར་བྱེད་པར་མ།
སྦྱིན་དང་སྟོན་པར་སྦྱ་དང་དོན་མ་ཐུན་དང་། །དོན་སྦྱོད་བསྟུ་བ་རྣམ་བཞིས་
གཞན་གྱི་དོན། །ཚུལ་བཞིན་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོད་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བའི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་ས། །དེ་ལྟར་གྲུས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་

མ་ཐུས། །སྐྱབས་གནས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་འོད་ཟེར་དང་། །བདུད་ཅིའི་
 ཆོགས་བྱང་རང་གི་གནས་རྣམས་སུ། །ཞུགས་ནས་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྷུང་མ་
 ལུས་སྦྱངས། །དགྲེས་བཞིན་བདག་གི་སྤྱི་བོར་བྱོན་ནས་ཀྱང་། །འོད་ཀྱི་ཕྱང་
 བོར་གཅིག་འདྲེས་ཐིམ་པ་ཡིས། །སྐྱེས་བུ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས།
 རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱས་ལྡན་བྱེན་བརྒྱབས་བྱུང།

ཅེས་དམིགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཤུགས་དག་ཏུ་གསོལ་བ་གདབ།
 ཆོགས་བཅད་འདི་གཉིས་གོང་གི་ཤིན་ཏུ་བསྐྱས་པ་བྱེད་བའི་མཐར་ཡང་
 རུང་། ཆོགས་ཞིང་སྤྲགས་སྤྲུགས་ལ་མི་སྦྱོར་ན། སྐྱེ་ལས་འོད་ཟེར་ཆོགས་
 དཀར་གསལ་ཆེས་སྦྱང་ཞེས་པ་ལམ་འོད་ཞུ་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱང་འདམ་ཀའོ། །
 དེ་ནས་ཅུང་ཟད་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་འདི་རྟེན་པར་
 དཀར་འོ་སྦྱུང་དུ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བསམ། དེ་ནས་ངན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 རྣམ་དཔྱད་པར་བྱས་ལ། བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆེ་རབས་
 ཀྱན་ཏུ་ངན་སོང་ངན་འགོ་ལོག་པར་སྦྱང་བའི་སྐྱེ་གནས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་
 བར་གྱུར་ཅིག་ཐར་ན་ཅི་མ་རུང་ཐར་བར་བདག་གིས་བྱའོ། །སྦྱུང་དུ་བསམ་
 ཞིང་ལན་འགའ་བརྗོད། དེ་ནས་འཁོར་བ་སྦྱིན་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 དཔྱད་པར་བྱས་ཏེ། བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་འདོད་བཞིན་
 དུ་སྐྱེ་གནས་གང་དུ་ཉིང་འཆོམས་སྦྱོར་བའི་འཁོར་བའི་རྒྱུད་པ་ཀྱན་ལས་

གྲོལ་བར་གྱུར་ཅིག །གྲོལ་ན་ཅི་མ་རུང་སོགས་སྒར་བཞིན་དང་། དེ་ནས་མ་
སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མདུན་དུ་གསལ་བཏབ་ལ། སྣ་བྱག་གི་རྒྱང་
ཕྱིར་བྱས་པ་དང་མཉམ་དུ་རང་གི་བདེ་དགོ་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་
རྣམ་པར་རྒྱང་ལ་ཞོན་ཏེ་རང་གི་སྣ་བྱག་གཡས་ནས་ཐོན། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྣ་བྱག་གཡོན་ནས་ཁྱེད་པས་དེ་རྣམས་བདེ་སང་སང་སོང་བར་
བསམ་ཞིང་ངག་དྲུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག
ལྷན་ན་ཅི་མ་རུང་ལྷན་པར་བདག་གིས་བྱའོ་སྟུང་དུ་བསམས་ནས་ལན་
གསུམ་སོགས་བརྗོད་དེ་བྱམས་པ་བསྟོམ། ཡང་རང་གི་སྣ་བྱག་ནས་རྒྱང་
རྒྱལ་པ་དང་མཉམ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྒྱུག་བསྟུལ་
ཐམས་ཅད་རྒྱང་དང་འགྲོགས་ནས་འོད་ཟེར་ནག་པོའི་རྣམ་པར་དེ་རྣམས་ཀྱི་
སྣ་བྱག་གཡས་ནས་ཐོན། རང་གི་སྣ་བྱག་གཡོན་ནས་ཁྱེད་ཏེ་སྟོང་དཀར་
ནག་ཕྱང་ངེར་བྱང་བར་བསམས་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྱུག་བསྟུལ་
དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སོགས། སྒར་བཞིན་བརྗོད་ཅིང་
བསམས་ལ་སྟོང་རྗེ་ཤྲགས་དག་དྲུ་བསྟོམ། དེ་ནས་བདག་སོགས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྱུག་བསྟུལ་དང་བྲལ་ནས་གཏན་གྱི་བདེ་བ་རྗོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་ཞེས་སོགས་
སྒར་བཞིན་བརྗོད་ཅིང་བསམས་ལ་སེམས་སྦྱེད་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་ཡང་། བདག་གིས་ཆེ་རབས་ཀྱན་དུའང་སྤྱིན་སོགས་པ་རོལ་
 ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་དང་བསྐྱུ་བ་རྣམ་བཞི་སོགས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཐའ་
 དག་ལ་ལེགས་པར་སློབ་པར་གྱུར་ཅིག་སློབ་ན་ཅི་མ་རུང་བསྐྱབ་པར་བདག་
 གིས་བྱའོ། །ཞེས་བསམ་ཞིང་བརྗོད། དེ་ནས་ཞི་གནས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་
 ཡོད་ན་དེ་དང་། མེད་ཀྱང་ལྟ་བུའི་སྒྲོལ་ལ་གནད་བཞིའི་དབྱེད་པ་བྱེད་པའམ།
 བསྐྱུ་ན་འདི་ལྟར་གདགས་གཞི་ས་རྩོམ་ཞིང་སོགས་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་བཞེན་
 ནས་མཐོ་ཡོར་རམ་ཁང་བ་ཞེས་སྤྱོད་མ་བཞིན་རྟོག་པས་པར་བཏགས་ཅམ་
 ཞིག་སློབ་བྱུང་དུ་བྱུང་ཡང་དབྱེད་པའི་ཆེ་ས་རྩོམ་ཞིང་སོགས་རེ་རེ་ནས་མཐོ་
 ཡོར་རམ་ཁང་བ་མིན་ལ། དེ་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་རང་དབང་བྱུང་
 པའི་དེ་དག་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མེད་པ་ལྟར། གཟུགས་སོགས་སྤྱང་བོ་ལྷ་ཆོགས་
 རྒྱན་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་ངོ་ཞེས་འབྲུང་ཡང་། ང་དེ་ནི་སྤྱང་བོ་ལྷ་ཆོགས་པའི་གདགས་
 གཞིའི་སྤྱོད་དུ་མིང་བརྒྱུའམ་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཅམ་ལས། གཟུགས་སོགས་
 སྤྱང་བོ་ལྷའི་ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་དང་ཆོགས་པ་དང་རྒྱན་གང་ཡང་ང་མིན་ལ། དེ་
 རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ང་ཡང་མེད་པས་ན་ང་དེ་སྤྱང་བོའི་སྤྱོད་དུ་རང་
 དབང་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མེད་དོ། །

དེའི་སྤྱིར་ང་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མེད་སྟམ་དུ་དབྱེད་བསྐྱོམ་བྱ།
 དེ་ལས་ལངས་པའི་ཆེ་དེ་ལྟ་ནའང་མེ་ལོང་ངོས་སུ་ཤར་བའི་གཟུགས་བརྟན་

སྒྲུབ་ཐ་སྟོན་ཅམ་དུ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པའོ་སྒྲུབ་དུ་སྒྲུབ་སྟོང་ཆོགས་པ་
ལ་ངེས་པ་དྲང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པས་མཐུག་ཏུ་དགོ་བ་ནམས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྟེན། །དམིགས་
སྟོར་བྱི་མ་འདི་ནམས་བྱང་ཆེ་ཡང་། མ་སྟོགས་ན་གོང་དུ་འོད་ཟུ་བྱས་པའི་
མཐར་བསྟེ་སྟོན་བྱའོ། །འདིར་ཆོགས་ཞིང་སྒྲགས་སྟོགས་ལ་བརྟེན་པ་ཅམ་
བྱས་པ་ནི་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད། ལུན་སྒྲུམ་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་
འགྱུར་བའི་བྱིར་ན། སྟོ་གསལ་བ་དག་མཐོང་རྒྱ་ཆུང་བའི་རྟགས་མ་སྟོན་ཅིག

ཅེས་པ་འདི་ནི་རང་གི་སྟོབ་མ་ནམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པའི་གནས་བརྟན་
ཆོས་རིན་ཆེན་གྱིས་ཉེ་བར་བསྐྱལ་ཞིང་། བྱང་པར་དུ་ལྟ་རིས་སོགས་བཟོ་
རིགས་པའི་གནས་ལ་སྟོ་གོས་ནམ་པར་སྟོགས་པའི་དགོ་སྟོང་ངག་དབང་
དཔལ་འབྱོར་གྱིས་གཞན་ལ་པན་ཐོགས་པར་འགྱུར་སྟེད་སྒྲུམ་སྟེ། རང་ཉིད་
ཀྱི་ཆོས་སྐལ་དུ་དད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་པར་དུ་བསྐྱབ་པར་བཞེད་
པའི་ཆེ་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཤུགས་དགོ་སྟོང་བཤད་སྐྱབ་མིང་ཅན་གྱིས་སྐྱར་
བའོ། །

འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོགས་ཀྱན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་
གྱུར་ཅིག །

སཏྲ་མཆྱེ་ལོ། །

བཞུགས་སོ།།

ཀུན་གྱིས་ལམ་སྒྲོན་འདི་ཉིད་གཞིར།

བརྩུང་ནས་བཀའ་གདམས་བསྟན་པ་སྟེལ།

དེ་ཕྱིར་འདིར་ཡང་ལམ་སྒྲོན་གྱི།

ཆོག་འགྲེལ་མདོར་བསྐྱས་གསལ་ཅམ་ཞིག།

ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་མཆོད་མཉེས་ཕྱིར།

དད་པ་ཉིད་གྱིས་བྱི་བར་བྱ།

དེ་ཡང་ཇོ་བོ་རྗེའི་ཆེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་གྱི་ནམ་ཐར་རྒྱས་པར་ནི་བཀའ་
གདམས་ཆོས་འབྱུང་སོགས་ན་གསལ་ཞིང་། མདོར་བསྐྱས་པའི་ནམ་ཐར་ནི་
ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཉ། འདིར་འཆད་པར་འོས་ཀྱང་
མང་ཏུ་དོགས་ནས་བཞག་གོ། །ལམ་སྒྲོན་འདིས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གྱི་
དོན་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་བསྐྱས་ནས་སྟོན་པས་བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་
ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་འདི་འཆད་པ་ལ་བཞི། མཆོན་གྱི་དོན། འབྱུང་
གྱི་ཕྱག་ །གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་རྒྱུད་ལུ་ བོ་རྟི་པ་ཐ་ལྷ་རྟི་པ། བོད་རྒྱུད་ལུ་ བྱང་ཆུབ་
ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་བོ་རྟི་ནི་བྱང་ཆུབ། པ་ཐ་ནི་ལམ། ལྷ་རྟི་པ་

ནི་སྒྲོན་མ་ཞེས་པའོ། །

མཆན་བཤད་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་རྣམ་མཁུན་དུ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་རྣམས་བརྗོད་བྱུང་གསལ་བར་སྟོན་ཅིང་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་
ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འགྱུར་བྱུག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་
བྱུར་གྱུར་པ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ་ཞེས་པ་ནི་ལོ་རྩེ་བས་བཞེད་པ་སྟེ་གོ་སྟོན་ལོ། །

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ། མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་བཤད་པར་
དམ་བཅའ་བ། གཞུང་དངོས་བཤད་པ། རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩམས་པའོ།
དང་པོ་ནི།

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་དག་དང་དེ་ཡི་ཆོས། །

དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་བྱུག་བྱས་ཏེ། །

སྟོབ་མ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་འོད་གྱིས་བསྐྱེད་གྱུར་པས། །

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱ། །

ཞེས་སོ། །བསྟན་བཅོས་འདི་རྩེ་བཙུན་པའི་ཐོག་མར་ཡུལ་གང་ལ་བྱུག་
འཆལ་བ་ཡོད་དེ། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟའི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་དག་
དང་། སངས་རྒྱལ་དེ་ཡི་ཡུང་རྟོགས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་དང་དེ་སྟོབ་པའི་དགོ་

འདུན་རྣམས་ལ་ནི་ཡིད་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
ཕྱག་བྱས་ནས་བྱ་བ་གང་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། སྒྲོབ་མ་བཟང་པོ་ལྷ་སྒྲ་མ་བྱང་ཆུབ་
འོད་གྱིས་བསྐྱལ་བར་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེའི་ངོ་བོར་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་
སྒྲོན་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་གསལ་བར་བྱ་བ་སྟེ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
དེ་ཡང་སྒྲོན་མེས་གཟུགས་སྣང་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་
དོན་ནོ། །

ལྷ་སྒྲ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད་ནི་བོད་གྱི་རྒྱལ་རིགས་ལྷ་བཙུན་ཞིག་སྟེ། དེས་
རྒྱ་བཙུན་སེང་དང་ནག་ཚོ་ལོ་རྩ་བ་སོགས་རྒྱ་གར་དུ་བརྒྱུད་ནས་བོད་དུ་
ཕན་ཐོགས་པའི་པཱེ་ཏ་ཞིག་སྐྱུན་བྱངས་ལ་ཤོག་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན།
ཁོང་རྣམས་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་ནས་མངོན་ཤེས་མངའ་བའི་གྲུབ་ཆེན་འགའ་ལ་
ལུང་བསྟན་ཞུས་པ་ན། ཇོ་བོས་ཕན་ཆེན་པོ་ཐོགས་པར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་
ཇོ་བོ་དགྲུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཉི་བའི་ཆེ་བོད་དུ་སྐྱུན་བྱངས་ཏེ་མངའ་རིས་སྟོད་དུ་
བཞུགས་པའི་དུས་སུ་ལྷ་སྒྲ་མས་ཇོ་བོ་ལ་དྲི་བ་བདུན་ཞུས་པའི་ལན་དུ་
བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་པར་གྲགས་སོ། །

འདི་ལ་ཇོ་བོས་རང་འགྲེལ་བསྐྱུས་པ་ཞིག་མཛད་ཅིང་། གཞན་དག་
གཤེས་སྟོན་པ། དུ་ཏོ་བ། ཤར་བ། ནག་ཚོ་སོགས་གྱིས་འགྲེལ་བ་དང་། མན་
ངག་བསྐྱུས་དོན་ཅི་རིགས་བཛད་ལ། ཕྱིས་པཎ་ཆེན་གོང་མས་འགྲེལ་བ་

རྒྱས་ཙམ་ཞིག་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཆུང་དང་འབྲིང་དང་མཆོག་གྱུར་བས། །

སྐྱེས་བུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །

དེ་དག་མཆན་ཉིད་རབ་གསལ་བས། །

སོ་སོའི་དབྱེ་བ་བྱི་བར་བྱ། །

ཞེས་སོ། །ལམ་དང་དབང་བོའི་རིམ་པ་ལ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་མཆོག་
ཏུ་གྱུར་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་དང་དེའི་ལམ་གྱི་
མཆན་ཉིད་ཀྱང་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གི་བྱུང་པར་རམ་མཆན་
ཉིད་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཆོག་གིས་བྱི་བར་
བྱའོ། །

འདིར་སྐྱེས་བུ་ཞེས་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ནི། སྐྱེས་བུའི་སྐྱད་དོད་ལུ་རུ་ཁ་
ཞེས་པ་རྒྱས་པ་ལྡན་པ་ལ་འཇུག་པས། འདིའི་སྐྱེས་བུ་གསུམ་ཡང་འཇིག་
རྟེན་སྤྱི་མ་ཐན་ཆད་གྱི་ལམ་སྐབས་པ་ལ་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་

སྐད་ཅེས་བྲལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྐྱེས་བྱ་ཆུང་དུ། སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་། སྐྱེས་བྱ་ཆེན་
པོའི་མཆོན་ཉིད་དམ་བྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས། །

འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ། །

རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ། །

སྐྱེས་བྱ་དེ་ནི་ཐ་མར་ཤེས། །

ཞེས་སོ། །འདིར་བསྟན་སྐྱེས་བྱ་ཆུང་དུའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ངན་སོང་
ལ་འཇིགས་ནས་ཆེ་འདི་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་སྤྱི་མའི་མངོན་མཐོ་དོན་དུ་གཉེར་
བའི་སྐྱེས་བྱ་གང་ཞིག ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་བ་དང་ལྡན་ཅིང་
སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། མི་དགོ་བཅུ་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་།
བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འདུག་སྟོམ་པ་སོགས་པའི་
ཐབས་ནི་གང་དག་གིས། ལྷ་མའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་རང་
ཉིད་འབད་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི། འདིར་བསྟན་པའི་སྐྱེས་བྱ་
ཆུང་དུའམ་ཐ་མར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱིར་ཆེ་འདི་ཙམ་གྱི་བདེ་
བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེས་བྱ་ཆུང་དུའམ་ཐ་མ་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་
བསྟན་སྐྱེས་བྱ་ཆུང་དུ་ནི་ངན་སོང་གིས་འཇིགས་ནས་ཆེ་འདི་ཙམ་དོན་དུ་མི་

གཉེར་བར་སྤྱི་མའི་མངོན་མཐོ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་གོ།

དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཚུང་དུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། གཞན་དོན་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཞིང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བར་མ་བྱེད། འཁོར་བའི་སྤྱན་ཆོགས་དོན་དུ་བྱེད་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྲལ། །

དེ་ཡང་མངོན་མཐོ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་དེའི་ཐབས་སམ་ལམ་མ་ཞོར་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཞིག་ངས་པར་དགོས་ཀྱི། སྤྱི་མའི་མངོན་མཐོའི་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་ཡང་དེའི་ཐབས་ཞོར་བ་ལ་ཞུགས་པའི་གཞན་སྡེ་འདིར་བསྟན་སྐྱེས་བུ་ཚུང་དུ་མིན་ཏེ། ཐབས་དོར་བ་ལ་ཞུགས་པའི་སྤྱིར་དང་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བའི་སྤྱིར་དོ། །སྐྱེས་བུ་ཚུང་དུ་འདི་ལ་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཅམ་ཞིག་ནི་ངས་པར་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཅམ་ལ་སྒྲོ་མི་གཏོད་པར་སྤྱི་མའི་མངོན་མཐོ་དོན་དུ་གཉེར་བ་བྱེད་ཅིང་ངན་སོང་ལས་ཐར་བར་འདོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྤྱི་མའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་སྤྱོད་པ་ཞིང་། །

སྤྱིག་པའི་ལས་ལ་སྤྱོད་བདག་ཉིད། །

གང་ཞིག་རང་ཞི་ཅམ་དོན་གཉེར། །

སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྲ། །

ཞེས་སོ། །འདིར་བསྟན་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། །སྤྱིང་པ་
འཁོར་བའི་ཕུན་ཆོག་གས་གྱི་བདེ་བ་ལའང་སྒོ་རྒྱབ་གྱིས་སྤྱོད་གས་ཤིང་མི་འདོད་
ལ། སྒོ་གསུམ་འཁོར་བ་འབྱུབ་པའི་ལས་སྤྱི་དང་། སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བའི་ལས་
ལས་སྤྲོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བྱ་གང་ཞིག་ལམ་རང་ཉིད་གཅིག་
ཕུའི་དོན་དུ་སྤྱུག་ཀྱན་སྤངས་པའི་ཞི་བ་མྱང་འདས་ཐར་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་
བའི་སྐྱེས་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་བསྟན་པའི་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་ཞེས་བྱ་བའི་
ཕྱིར། འདི་ནི་ངན་སོང་ལས་ཐར་འདོད་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་མའི་མངོན་མཐོ་ཙམ་དོན་
དུ་མི་གཉེར་བར་ཐར་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སྤྲ་མ་ལས་བྱང་པར་དུ་
འཕགས་ཤིང་། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་སྒྲུབ་དམན་པས་ན་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་
ངོ་། །ངན་འགྲོ་ལས་ཐར་འདོད་དང་ཐར་བ་འདོད་གྱི་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་
ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་སྐྱེས་བྱ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུང་མོང་བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་
གྱི། །སྐྱེས་བྱ་ཆུང་འབྲིང་གིས་དངོས་ནི་མིན་ཏེ། ཆུང་འབྲིང་གི་ལམ་དངོས་
ནི་མངོན་མཐོ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་ཐར་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་
པས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ངོ། །གཞུང་འདིས་བདེན་པ་བཞི་ཡང་བསྟན་ཏེ། སྤྱིང་
པའི་བདེ་ལ་ཞེས་པས་སྤྱུག་བདེན། སྤྲིག་པའི་ལས་ཞེས་པས་ཀྱན་འབྱུང་།
རང་ཞི་ཙམ་ཞེས་པས་འགོག་བདེན། སྤྲོག་བདག་ཉིད་ཅེས་པས་ལམ་བདེན་
བསྟན་ཅིང་། དེས་འབྱུང་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བ་འབྱུབ་པའི་ཐོག་

མའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ནི་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་ལས་དཀར་ནག་གང་
རུང་བསགས་ཏེ་འཁོར་བར་སྐྱེ་ཞིང་ཤིའི་བར་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་སྒྲོག་
པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་དེས་མ་རིག་པ་
སྤངས་པ་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཏེ་མཆོན་ཅམ་མོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི།

རང་རྒྱུད་གཏོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས། །

གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས། །

ཡང་དག་ཟད་པར་ཀུན་ནས་འདོད། །

སྐྱེས་བྱ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །འདིར་བསྟན་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བྱ་
ཆུང་འབྱེད་གི་ལམ་ལ་སློབ་འབྱོར་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་རང་རྒྱུད་གཏོགས་
པ་སྟེ་རང་ཉིད་འཁོར་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་རི་ལྟར་མནར་བ་དེ་བཞིན་དུ།
སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཟེར་བར་མཐོང་ནས་སྦྱང་
རྩེས་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཀུན་ནས་ཟད་
པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་སྐྱེས་བྱ་དེ་ནི་འདིར་
བསྟན་པའི་སྐྱེས་བྱ་མཆོག་གམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིད། མདོར་ན་སྐྱེས་བྱ་

གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་གྱི་གཞུང་འདི་དག་གིས་སྐྱེས་བུ་
གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་དེའི་ལམ་གཙོ་བོར་བསྟན་ནས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་
དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་དོན་གྱིས་བསྟན་ལ། འདིར་བསྟན་སྐྱེས་
བུ་ཅུང་ཅུ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་རིགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དང་།
འབྲིང་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ཞིག་དང་། ཆེན་པོ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
ཅན་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཙོ་བོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
སྐྱབ་པའི་ཐབས་མ་ནོར་བར་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་མདོ་སྒྲགས་གྱི་དབྱེ་བ་
གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བར་བྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྒྲགས་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཕྱོགས་ཅམ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་
གོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་བ་དང་། བཤད་པ་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི།

སེམས་ཅན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ །

འདོད་པར་གྱུར་བ་དེ་དག་ལ། །

སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡི། །

ཡང་དག་ཐབས་ནི་བཤད་པར་བྱ། །

ཞེས་སོ། །འདི་ལ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན་སྒྲ་ན་མེད་
པའི་བྲང་ཚུབ་སྒྲུབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཐབས་སོ། །གང་ལ་ན་སེམས་ཅན་
དམ་པ་བྲང་ཚུབ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་འདྲིང་པར་གྱུར་བ་དེ་དག་ལའོ། །དེ་
ཡང་རང་དགར་འཆད་པ་མིན་གྱི། གསེར་སྤིང་བ་སོགས་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་
ཀྱིས་བསྟན་པའི་གསུང་གི་རྩེས་སྤྱ་འབྲངས་ནས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །མདོར་
ན་རྩོ་བོ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་བརྒྱད་པའི་ལམ་
རིམ་གྱི་མན་ངག་ཐམས་ཅན་རྩོགས་པར་མངའ་སྟེ། བསྐྱུས་དོན་ལས། ཤིང་རྩ་
ཆེན་པོ་གཉིས་ལས་ལེགས་བརྒྱད་པའི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པ་དངོས་ལ་གཉིས། སྟོན་སེམས་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་
པ་དང་། འཇུག་སེམས་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྟོར་
བ། དངོས་གཞི། འཇུག་གི་རིམ་བ། དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོགས་གསོག་བ།
སྐྱབས་འགོ་བྱུང་པར་ཅན་བྱ་བ། སེམས་གསུམ་ལ་སྟོ་སྤྱང་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

རྩོགས་སངས་བྱིས་སྤྱ་ལ་སོགས་དང་། །

མཆོད་རྟེན་དམ་ཆོས་མདོན་ཕྱོགས་ནས། །

མེ་རྟོག་བདུག་སྟོས་དངོས་པོ་དག །

ཅི་འབྱུང་བ་ཡིས་མཆོད་པར་བྱ། །

ཀུན་བཟང་སྟོན་ལས་གསུངས་པ་ཡི། །

མཆོད་པ་རྣམ་པ་བདུན་དག་ཀྱང་། །

ཞེས་སོ། །འདིར་བསྟན་མཆོད་པ་རིམ་ལྔ་བྱ་བ་དང་། གང་གི་མདུན་དུ་
བྱ་བའི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། ཇོ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤྱུག་ཐུབ་པའི་སྐྱེ་ལོ་ལོ་
བྱིས་པ་དང་། འབྱུང་དུ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་ཏེན་དང་། རིང་བསྐྱེལ་སྟོང་
པོ་ཅན་གྱི་ཐུགས་མཆོད་ཏེན་དང་། གསུང་རབ་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་པོ་ཏི་སོགས་
གསུང་ཏེན་རྣམས་ཅི་འབྲུབ་མཛོན་དུ་སྟོགས་ནས་ཏི་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་
མདུན་དུ་མཆོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གང་གིས་མཆོད་པ་
ཡང་ཡོད་དེ། མེ་ཏོག་དང་། བདུག་སྟོས་དང་། མར་མེ་དང་། ཇི་ཆབ་དང་།
ཞལ་བས་རོལ་མོ་སོགས་དངོས་པོ་དག་ཅི་འབྱོར་བ་ཡིས་མཆོད་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་སྟོན་པའི་སྒྲོན་ལམ་ལས་
གསུངས་པ་ཡི་མཆོད་པ་རྣམ་པ་བདུན་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐུག་འཆའ་བ་དང་།
མཆོད་འབུལ། སྤྲིག་བཤུགས། ཡི་རང་། བསྐྱེལ་བ། གསོལ་གདབ། བསྟོ་བ་
དང་བཅས་ཡན་ལག་བདུན་དག་ཀྱང་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྐྱབས་འགོ་བྱང་པར་ཅན་ནི།

བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོའི་མཐར་ཐུག་བར། །

མི་ལྡོག་པ་ཡི་སེམས་དག་གིས། །

དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རབ་དད་ཅིང་། །

བྱས་མེད་ལྷ་ང་སར་བཙུགས་ནས། །

ཐལ་མོ་སྐྱར་བར་བྱས་ནས་ནི། །

དང་པོ་སྐྱབས་འགོ་ལན་གསུམ་བྲ། །

ཞེས་སོ། །དུས་རི་སྤིད་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱང་
 ཚུབ་ཀྱི་སྤྱིང་པོའི་མཐར་ཐུག་གི་བར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱང་
 ཚུབ་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ལ་བྱི་ནང་གཉིས་ཡོད་དེ། བྱི་གནས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ནི་
 བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་དམ་རྩོམ་གདན་ལྷ་བྱ་དང་། ནང་རྩོགས་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
 སྤྱིང་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་སྤྱེ་སྤྱེ་མ་དེར་སངས་རྒྱས་པར་དང་། བྱི་མ་དེ་མ་ཐོབ་
 བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཀྱན་སྦྱོང་དང་སྦྱོང་
 ལམ་ཅི་འདྲ་བས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་
 པའི་སྤྱིང་རྗེས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལས་ནམ་ཡང་མི་
 སྡོག་པ་བརྟན་པོའི་སེམས་དག་གིས། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རབ་དུ་དད་
 ཅིང་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་བྱས་ཀྱི་བྱས་མེད་ལྷ་ང་སར་ལ་བཙུགས་ནས་ལག་པ་
 གཉིས་ཐལ་མོ་སྐྱར་བར་བྱས་ནས་ནི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་བྱིར། སྐྱབས་
 འགོའི་ཆོ་ག་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྦྱོན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་གའི་དང་
 པོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགོའི་ཆོ་ག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྦྱོ་

ནས་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྐབས་འགྲོ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་འཛོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ལས་སྐྱོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་
བས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་
ཀྱི་སྐབས་འགྲོའི་རྒྱ་དང་ཡུལ་དང་ངོ་བོ་དང་བསྐྱབ་བྱ་དང་པན་ཡོན་གྱི་བྱུང་
པར་རྣམས་ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་སོགས་ལས་ཞེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སེམས་གསུམ་ལ་སྟོ་སྦྱང་བ་ནི།

དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །

བྱམས་པའི་སེམས་ནི་སྟོན་འགྲོ་བས། །

ངན་སོང་གསུམ་དང་སྐྱེ་སོགས་དང་། །

འཆི་འཕོ་སོགས་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱེལ་བའི། །

འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལ་བསྟན་ཏེ། །

སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་ནི་སྐྱག་བསྐྱེལ་བ། །

སྐྱག་བསྐྱེལ་སྐྱག་བསྐྱེལ་རྒྱ་མཆོན་ལས། །

འགྲོ་བ་ཐར་པར་འདོད་པ་ཡིས། །

ཞེས་སོགས། འདིའི་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་བྱམས་པ། དེ་ནས་གསུམ་
གྱིས་སྟོང་ཇིའི་དམིགས་པ། དེ་ནས་གསུམ་གྱིས་སྟོང་ཇིའི་རྣམ་པ་བསྟན་
ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོང་ཚུལ་ཡང་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། སྐབས་འགྲོ་བྱུང་

པར་ཅན་བྱས་པ་དེ་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་བ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 དམིགས་ནས་བདེ་བ་དང་ལྷན་འདོད་ཀྱི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་བའི་སེམས་ནི་
 བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་ཤེས་པ་བྱིན་
 བྱ་བ་བྱིན་བཟོ་བའི་སྒོ་ནས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བསྐྱོམས་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་
 བ་ཡོད་དེ། དེ་ནས་བྱམས་པའི་སེམས་དེ་སྒྲོན་དུ་འགོ་བའི་སྒོ་ནས་སྤྱིང་རྩེས་
 ཆེན་པོ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རི་ལྷར་བསྐྱོམ་ན་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱི་དང་དན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། མིའི་
 སྤྱི་ཁྱེད་འཆི་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། འདོད་ལྷའི་འཆི་འཕོ་འོག་ཏུ་ལྷུང་
 བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། སོགས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོ་བ་མ་
 ལུས་པ་ལ་བལྟས་ཏེ། དེ་ཡང་དན་སོང་གསུམ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ནི་སྤྱག་
 བསྐྱེད་བ་དང་། འདོད་ལྷ་དང་མི་ནི་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། ཁམས་
 གོང་མ་རྣམས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། རྒྱ་མཚན་ཏེ་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་
 བདེན་པ་ལས་ཉོན་དང་བཅས་བས་མནར་བའི་འགོ་བ་རྣམས་དེ་ལས་ཐར་
 བར་འདོད་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱོམས་ནས་སྤྱིང་རྩེ་དེ་ཡིས་བྱངས་པའི་
 བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཞུང་དེ་དག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱི་བ་ལ་བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་གཉིས་

ངེས་པར་དགོས་པར་སྒྲོན་པའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི།

ལྷོག་པ་མེད་པར་དམ་བཅའ་བའི། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། །

ཞེས་པ་སྟེ། གང་བསྐྱེད་ན། ལྷ་ལྷ་བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྗེའི་དམིགས་
ནམ་ལེགས་པར་སྐྱངས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟེ་ལམ་པའི་སྒྲོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། ། ཇི་
ལྟར་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་དུས་ནམ་ཡང་ལྷོག་པ་མེད་པར་དམ་བཅའ་
བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །

སྒྲིང་སྒྲོན་སེམས་ཆོ་ག་ལ་མ་བཟོས་པར་སྐྱེ་ཡང་། ཆོ་གས་སྐྱངས་ན་
བརྟན་པ་སོགས་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། ། ལེན་
པའི་ཆོ་ག་དངོས་ནི། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བདག་
གིས་ལོགས་སུ་བཀོད་ཅིན་པས་འདིར་བཞག་གོ། །

གསུམ་པ་འཇུག་གི་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པ་ལྷ་ལས། དང་པོ་ཕན་ཡོན་
ནི།

དེ་ལྟར་སྒྲོན་པའི་སེམས་དག་ནི། །

བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ནི་སྤྲོད་པོ་བཀོད་པ་ཡི། །

མདོ་ལས་བྱམས་པས་རབ་ཏུ་བཤད། །

ཅེས་སོ། །སྤྲུལ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པའི་སེམས་དག་ནི་ཆོ་གས་
བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁན་ཡོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྤྲོད་པོ་
བཀོད་པ་ཡི་མདོ་ལས་ཇེ་བཙུན་བྱམས་པས་རྒྱས་སྤྲུལ་ནོར་བཟང་ལ་རབ་
ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །བཤད་ཚུལ་ནི་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ་ཞེས་
སོགས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་པན་ཡོན་འཆད་པའི་མདོ་མང་ཡང་འདི་ལས་
རྒྱས་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །

གཉིས་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱང་བ་ལ་སྒྲོབ་པ་ནི།

དེ་ཡིས་མདོ་སྒྲོག་པའམ་སྒྲ་མ་ལས་མཉན་ཏེ། །

རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་མེད་པ། །

ནམ་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་གནས་རྒྱ་མཚན་དུ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། །

ཞེས་སོ། །སྒྲིབ་སེམས་ཆོ་གས་སྒྲངས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡིས་སྒྲིབ་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྤྲོད་པོ་བཀོད་པ་ལ་
སོགས་པའི་མདོ་ནམས་དང་བསྟན་བཅོས་བྱུང་པར་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོག་

བཤམ། ཡང་ན་སྤྲོ་མ་ལས་ལེགས་པར་མཉན་ཏེ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་པན་ཡོན་མཐའ་མེད་པའི་ཚུལ་ནམ་པར་
ཤེས་པར་བྱས་ནས། དགོས་པ་སེམས་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་གནས་ཤིང་མི་ཉམས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཏེ་རྒྱ་རྒྱེན་དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཤམ། ཉིན་ལན་གསུམ་
མཚན་ལན་གསུམ་དུ་སྒྲོན་སེམས་དེ་ནི་བླན་ཅིང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

སྒྲོན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པ་ལམ་རིམ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་
མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་རྟེན་པ་བཞིས་བྱ་བར་ཇོ་བོ་ཉིད་གྱི་
གསུང་ལས་འབྱུང་ངོ་། །འོ་ན། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
ཡོན་ཏན་ནམ་པན་ཡོན་མཐའ་མེད་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤྲོ་བོ་བཞོད་པ་
ཅམ་དུ་མ་བཟད་གཞན་ཡང་།

དཔའ་སྦྱིན་གྱིས་ཁྱེས་མདོ་དག་ལས། །

འདི་ཡི་བསོད་ནམས་གང་བསྟན་པ། །

གང་ཆེ་ཆོགས་བཅད་གསུམ་ཅམ་དུ། །

མདོར་བསྟུས་པས་ནི་བྲི་བར་བྱ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསོད་ནམས་གང་། །

དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །

ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀའ་སྟེ། །

དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །
 གསྐྱེ་བྱེ་མའི་གངས་སྤྲེད་ཀྱི། །
 སངས་རྒྱས་ཞིང་ནམས་མི་གང་གིས། །
 རིན་ཆེན་དག་གིས་ཀུན་བཀའ་སྟེ། །
 འཇིག་རྟེན་མགོན་ལ་ཕུལ་བ་བས། །
 གང་གིས་ཐལ་མོ་སྤྱར་བ་བྱིས་ཏེ། །
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བརྟུང་ན། །
 མཆོད་པ་དེ་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས། །
 དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རོན་བསྐྱེན་དཔའ་སྤྱིན་གྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་འདིའི་བསོད་ནམས་གང་བསྟན་པ་གང་གི་ཆེ་ཆེ་གས་
 བཅད་གསུམ་ཅུ་འདིར་མདོར་བསྐྱེས་ནས་བྱེ་བར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པར་
 དམ་བཅས་ནས། དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་པན་ཡོན་སྟོན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཟུགས་མ་མཆིས་མོད། གལ་
 ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀུན་བཀའ་སྟེ་མི་ཤོང་
 བར་པན་ཡོན་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་དེ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་
 ཆུ་བོ་གསྐྱེ་བྱེ་མའི་གངས་ཅི་སྤྲེད་ཀྱི་ཆད་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་པའི་འགྲེལ་པ་ཏུ་དུ་རྣམ་གསལ་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་དགྲེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན།

ཞིང་རྣམས་མི་གང་གིས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་དདུལ་སོགས་རིན་པོ་
ཆེ་དག་གིས་ཀྱན་ནས་བཀའ་སྟེ་འདྲིལ་ཏེན་གྱི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ལ་ཕུལ་བ་བས། གཞན་གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བར་བྱས་ནས་ལུས་བཏུད་དེ་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཆོད་པ་འདི་ནི་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་
ཡིན་ནོ། །འོ་ན། འདིར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་མཆོད་པར་བཤད་པ་རི་
ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མཆོད་པ་ལ་སྤྱི་བཅད་དང་ནང་སྦྱབ་པའི་མཆོད་པ་གཉིས་
གསུངས་པའི་ནང་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་བྱམས་སྦྱང་རྒྱུ་
སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་སོགས་ནི་ནང་སྦྱབ་པའི་མཆོད་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སྒྲོན་པའི་སེམས་དག་བསྐྱེད་ནས་ནི། །

འབད་པ་མང་པོས་ཀྱན་དུ་སྤེལ་བྱ་ཞིང་། །

ཞེས་སོ། །གོང་ལྟར་ཕན་ཡོན་དུན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སྒྲོན་པའི་སེམས་དག་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས་ནི། ། ཡན་ལག་བདུན་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྒྲོན་པ་འབད་པ་མང་པོས་སེམས་དེ་ཀྱན་དུ་སྤེལ་བར་བྱ་
དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གོང་དུ་འཕེལ་ན་ཆོགས་གཉིས་གོང་དུ་འཕེལ་
ཏེ་སྦྱར་དུ་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །

བཞི་བ་སེམས་ཅན་སྒྲོས་མི་སྤང་བ་ནི།

འདི་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འང་བྱང་དོན་དུ། །ཞེས་པའི་འང་ཞེས་པའི་སྤྲས་
བསྟན་ཅིང་སྒྲོས་མི་སྤང་བ་ནི། །ཁ་ཅིག་གིས་རང་ལ་མི་འཐད་པ་བྱས་པ་ན་
འདིའི་དོན་ནམ་ཡང་མི་བྱའོ་སྟམ་ན་སེམས་ཅན་སྒྲོས་སྤངས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་
བུ་མི་བྱེད་པའོ། །

ལྷ་པ་ནག་ཆོས་སྤྱོད་ཞིང་དཀར་ཆོས་བཞི་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ཡང་།

འདི་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འང་བྱང་དོན་དུ། །

རི་སྐད་བཤད་པའི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་། །

ཞེས་སོ། །སྒྲོན་སེམས་ཆོ་གས་བབྱང་བ་འདི་ལ་ནི་ཆེ་འདིར་མི་ཉམས་
པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་གཞན་དུ་འང་སེམས་
དེ་བྱང་ཅིང་མི་བརྗེད་པའི་དོན་དུ་རྒྱ་འོད་སྤང་གིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས་རི་
སྐད་བཤད་པའི་བསྐྱབ་པ་བཞི་ཆོན་གཉིས་པོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བ་དང་བསྟན་
པར་བྱའོ། །ཆོས་བཞི་ཆོན་གཉིས་པོ་གང་ཡིན་ལམ་རིམ་ཆོན་མོ་སོགས་
ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་སེམས་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
འཇུག་སྒྲོམ་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པ། དེ་རི་ལྟར་ལེན་ཚུལ། དེའི་བསྐྱབ་བྱ་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

འཇུག་སེམས་བདག་ཉིད་སྒྲོམ་པ་མ་གཏོགས་པ། །

ཡང་དག་སྒྲོན་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་མ་ཡིན། །

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲོམ་པ་སྟེལ་འདོད་པས། །

དེ་ཕྱིར་འབད་པས་འདི་ནི་ངེས་པར་སྤངས། །

ཞེས་སོ། །སྒྲོན་སེམས་ཆོ་གས་བཟུང་བ་དེས་ནི། འཇུག་སྒྲོམ་འདི་ནི་
ངེས་པར་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྒྲོམ་པའི་མིང་ཅན་སྒྲོན་
སེམས་དེ་གོང་ཏུ་སྟེལ་བར་འདོད་པས། འཇུག་པའི་སེམས་གྱི་བདག་ཉིད་
འཇུག་སྒྲོམ་བཟུང་བའི་སྒྲོན་སྟེལ་བར་བྱ་ཞིང་། སྒྲོམ་པ་དེ་མ་གཏོགས་
པར་སྒྲོན་སེམས་ཡང་དག་པ་གོང་ཏུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཐབས་གཞན་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་སྒྲོམ་ངི་ལྟར་ལེན་པ་ལ་གསུམ། ལེན་པའི་རྟེན། སྤང་
བའི་ཡུལ། ལེན་པའི་ཆོ་གའོ། །

དང་པོ་ནི།

སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གྱི། །

རྟེན་ཏུ་སྒྲོམ་གཞན་ལྟན་པ་ལ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཡི། །

སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན།

ཞེས་སོ། དག་བསྟན་པ་མ། དག་ཚུལ་པ་མ། དག་སྒྲོང་པ་མ་གཉིས་ཏེ་
 དུག་དང་། དེའི་སྒྲོང་དུ་དག་སྒྲོང་མའི་སྒྲོམ་པ་བསྟན་ནས་སོ་སོར་ཐར་པ་
 རིགས་བདུན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་བདུན་གང་རུང་དངོས་སམ། དེ་དང་
 ཐུན་མོང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྒྲོང་བ་ཏྲག་ཏུ་སྟེ་རི་སྤྱོད་འཆོ་བའི་
 བར་དུ་སྒྲངས་ནས་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 འཇུག་པའི་སྒྲོམ་པ་སྐྱེ་བའི་སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི། གཞན་དུ་སྟེ་བཅས་རང་གི་ཁ་ན་
 མ་ཐོ་བ་ཅི་རིགས་མི་སྒྲོང་བ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 བོ།

འདིའི་དངོས་བསྟན་ལ་འཇུག་སྒྲོམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་སོ་ཐར་རིགས་
 བདུན་གང་རུང་ཞིག་དགོས་པར་བཤད་པ་ནི། རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་དང་གཙོ་
 ཆེ་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། དེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སོར་ཐར་
 ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མ་སྒྲངས་པ་ལའང་འཇུག་སྒྲོམ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ།

འདིར་རིགས་བདུན་ལ་བསྟན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མི་འདྲན་པ་ནི། དེ་
 རྟེན་ཞག་གཅིག་གི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་རྒྱན་བྱང་བ་ལ་དགོངས་སོ།

རྟེན་གྱི་བྱུང་པར་སྟོན་པ་ནི།

སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་དུ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ལས། །

ཆངས་སྒྲོད་དཔལ་ནི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །

དག་སྒྲོང་སྒྲོམ་པ་དག་ཏུ་བཞེད། །

ཅེས་སོ། །བྱང་སྒྲོམ་གྱི་ཏེན་ལ་སོ་སོ་ཐར་པ་རིགས་བདུན་ཏུ་དེ་བཞིན་
ཏུ་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ལ། བྱིམ་པའི་སྒྲོམ་པ་ལས་ཆངས་སྒྲོད་གྱི་
དཔལ་རབ་བྱུང་གི་སྒྲོམ་པ་མཆོག་ཡིན་ཞིང་། རབ་བྱུང་གི་སྒྲོམ་པའི་ནང་ནས་
ཀྱང་དག་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་དག་མཆོག་ཏུ་བཞེད་ རོ། །

གཉིས་པ་གང་ལས་སྒྲང་བའི་ཡུལ་ནི།

སྒྲོམ་པའི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་དང་། །

བདག་ཉིད་གང་ཞིག་སྒྲོམ་ལ་གནས། །

སྒྲོམ་པ་འཛོགས་བཅོད་སྒྲིང་རྩེ་ལྟར། །

སྒྲུ་མ་བཟང་པོར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་སོ། །གཞུང་ཆོག་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དག་གི་ །ཞེས་
པའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་ཡང་འཆད་བདེ་བའི་བྱིར་སྒྲར་སྒྲངས་པ་སྟེ། འོ་ན་སྒྲོམ་པ་
སྒྲངས་པའི་ཡུལ་རྩེ་ལྟ་བུ་ཞེན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྒྲོམ་པ་ལེན་པའི་ཆོ་གའི་སྐོར་
ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྟན་པ་དང་། བདག་ཉིད་གང་ཞིག་བྱང་སེམས་
གྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་པ་དང་། གཞན་ལ་སྒྲོམ་པ་དེ་འཛོགས་བཅོད་པའི་རྣམས་

པའི་སྒྲོབས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་
ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེ་བྱང་སྒྲོམ་ལེན་ཡུལ་གྱི་སྒྲ་མ་བཟང་པོར་ཤེས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རི་ལྟར་ལེན་པའི་ཆོ་ག་ལ་གཉིས། སྒྲ་མ་ཡོད་པ་དང་། སྒྲ་མ་
མེད་པའི་ཆོ་གའོ། །

དང་པོ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དག་གི།

ཚུལ་བྲིམས་ལེ་འུ་གསུང་ཆོག་ཡིས། །

ཡང་དག་མཆན་ཉིད་ལྡན་པ་ཡི། །

སྒྲ་མ་བཟང་ལས་སྒྲོམ་པ་སྒྲངས། །

ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲང་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན་འཇུག་པའི་སྒྲོམ་པའོ། །

གང་ལས་ན། ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་མཆན་ཉིད་སྤྱན་ཆོགས་པ་
དང་ལྡན་པའི་སྒྲ་མ་བཟང་པོ་ལས་སོ། །ཆོ་ག་གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལེན་ན། འཕགས་
པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་ནང་ཆན་དག་
གི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ལེ་འུ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་ཡི་སྒྲོ་ནས་སོ། །

འཇུག་སྒྲོམ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པ་འདི་རྩི་བོའི་སྒྲོམ་པའི་ཆོ་ག་དང་།
རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱང་སའི་ཚུལ་བྲིམས་ལེ་འུའི་འགྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་

བ་ལྟར་ཏེ། འདིར་མང་ཏུ་དོགས་ནས་མི་འགོད་དོ། །

གཉིས་པ་སྒྲ་མ་མེད་པའི་ཆོ་ག་ནི།

དེ་ལ་འབད་པས་འདི་འདྲ་བའི། །

གལ་ཏེ་སྒྲ་མ་མ་ཆེད་ན། །

དེ་ལས་གཞན་སྒྲ་མ་འོད་པ་ཡི། །

ཆོ་ག་ཡང་དག་བཤད་པར་བྱ། །

ཞེས་པ་ནི། སྒྲ་མ་མེད་པའི་སྒྲ་མ་ཆོ་ག་འཆད་པའི་དམ་བཅའ་སྟེ། སྒྲ་མ་
པ་ལེན་བདེ་ལ་འབད་པ་ཆེན་པོས་གོང་ཏུ་བཤད་པ་འདི་འདྲ་བའི་སྒྲ་མ་གལ་
ཏེ་མ་ཆེད་ན་ནི། སྒྲ་མ་ཡོད་པ་དེ་ལས་གཞན་དམིགས་བསལ་སྒྲ་མ་མེད་ཀྱང་
རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་མ་པ་དེ་འོད་པའི་ཆོ་ག་ལྟར་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་འདིར་
ཡང་དག་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །

འོ་ན་སྒྲ་མ་མེད་པའི་སྒྲ་མ་ཆོ་ག་ལྟར་གང་ལས་བཤད་ཅེ་ན།

དེ་ལ་སྒྲོན་ཆེ་འཇམ་པའི་དཔལ། །

ཨི་བ་རྩ་ཇོ་ར་གྱུར་པ་ཡིས། །

རི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ། །

འཇམ་དཔལ་གྱི་ནི་སངས་རྒྱས་ཞིང་། །

རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་འདིར་ནི་རབ་གསལ་གྱི།

ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲུ་མ་མེད་པའི་སྒྲུ་མ་ཆོག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲུ་
བསྐྱལ་བ་མང་པོ་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་འཇམ་པའི་དཔལ་འཇམ་དབྱངས་
འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཨ་མྲ་རྒྱ་ཇ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་
བར་གྱུར་བ་དེ་ཡིས། སངས་རྒྱས་འབྲུག་སྤྱི་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱས་པོའི་དྲུང་དུ་
རི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བྱགས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་འཇལ་དཔལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་རྒྱན་བཀོད་པ་སྟེན་པའི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་
གཞུང་འདིར་ནི་རབ་ཏུ་གསལ་བར་གྱི་བར་བྱའོ།

མདོ་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྒྲུ་མ་པ་བཟུང་ཚུལ་
དངོས་སྟེན་པ་ནི།

མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྱུན་སྣ་རུ།

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་།

འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མགོན་དུ་གཉིས།

དེ་དག་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་ལ།

གཞོད་སེམས་ཁྲོ་བའི་སེམས་ཉིད་དང་།

སེར་སྣ་དང་ནི་ཕྱག་དོག་ཉིད།

དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་དག།

ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་བྱའོ། །
ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་སྦྱད་བྱ་ཞིང། །
སྟོན་དང་འདོད་པ་སྦངས་བར་བྱ། །
ཚུལ་བྲིམས་སྟོམ་པ་ལ་དགའ་བས། །
སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །
བདག་ཉིད་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་སྟོ་ཞིང། །
སེམས་ཅན་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིས་ནི། །
བྱི་མའི་སྤྱ་མཐར་གནས་པར་བབྱིད། །
ཆད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི། །
ཞིང་དག་རྣམ་པར་སྦྱད་པར་བྱ། །
མིང་ནས་བཟུང་བར་བྱས་པ་དང། །
སྟོགས་བཅུ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་གནས། །
བདག་གི་ལུས་དང་དག་གི་ལས། །
ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དག་པར་བྱ། །
ཡིད་གྱི་ལས་ཀྱང་དག་བྱ་སྟེ། །
མི་དགའི་ལས་རྣམས་མི་བྱའོ། །

ཞེས་སོ། །འདི་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་སྒྲང་བའི་ཚུལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྦར་དུ་སྒྲན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དགོས་པ་
ནི། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མགོན་དུ་གཉེར་བ་སྟེ་དེའི་དོན་དུ་ལོ། །
གང་ལ་མགོན་དུ་གཉེར་བ་ནི། འགྲོ་བ་དེ་དག་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བ་སྟེ་སྤང་
འདས་ལ་འགོད་ཅིང་མགོན་དུ་གཉེར་བ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཁས་ལེན་པ་
ནི། སེམས་ཅན་གསོད་འདོད་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་སེམས་དང་། ཁྲོ་བའི་
སེམས་ཉིད་དང་། ཡོ་བྱད་ལ་དམ་དུ་འཇིག་པའི་སེར་སྒྲ་དང་། གཞན་གྱི་སྤྱན་
ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྲུག་དོག་ཉིད་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྒྲོམ་པ་སྒྲངས་
པའི་ཉིན་དང་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དག་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་བྱུང་། །
དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་འབྲིག་པ་སྤངས་ཏེ་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་སྤྱད་པར་བྱ་
ཞིང་། སྤྲིག་པའི་ལས་དང་དེའི་རྒྱ་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་སྤང་
བར་བྱུང་། །དེ་དག་སྤངས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་དགའ་བས་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོད་པའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱུང་། །

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་ཁས་ལེན་པ་ནི།
བདག་ཉིད་སྤྱར་དུ་རིངས་བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་སྦྱོ་ཞིང་།

སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཡང་དོན་བྱ་བའི་རྒྱ་ཡིས་ནི་བྱི་མའི་ལུ་མཐའ་མེད་
པའི་བར་འཁོར་བར་གནས་པར་བགྱིའོ། །

གསུམ་པ་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་
ཆད་མེད་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་དང་ལྡན་པའི་རང་གི་ཞིང་དག་གི་སྒྲོན་
རྣམ་པར་སྤྱང་བར་བྱ་ཞིང་། གཞན་གང་གིས་བདག་གི་མིང་ཐོས་ཏེ་བཟུང་བ་
དང་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པར་
འདོད་པས། རྒྱུགས་བཅུ་དག་ཏུ་བདག་གི་མིང་གྲགས་ཤིང་རྣམ་པར་འཛིན་
པས་གནས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཡང་སྤྱང་བར་བྱའོ། །
མདོར་ན་བདག་གི་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉིས་
པས་དག་པར་བྱ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་སྤྱང་བས་དག་པར་བྱ་
སྟེ། སྒོ་གསུམ་གྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་ཡང་མི་
བྱའོ། །

འདིར་བཤད་པའི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་ལ་རྒྱས་བསྟུས་གཉིས་ལས་
བསྟུས་པ་ནི་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒོ་བ་དཔོན་ཡོད་དམ་མེད་
ཀྱང་རུང་ལ་ཡོད་ན་སྒོ་བ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ་དང་། མེད་ན་རྒྱལ་བ་
སྤྱས་བཅས་རྣམས་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས། ཇི་
ལྟར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་

པའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྒྲོན་གྱི་ཆེད་
 རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས་སྦྱོད་པ་དང་ལྡན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 དེ་བཞིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་རྩེས་བསྒྲོས་སམ།
 རང་གིས་བརྗོད་ནས་སྒྲུབ་རོ། །

ཀྱས་པ་ནི། སྒྲོམ་དེའི་རྩེས་སུ་མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྦྲུམ། །ཞེས་
 པ་ནས། །མི་དགའི་ལས་རྣམས་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་བཏགས་ཏེ་ལན་
 གསུམ་བརྗོད་ཅིང་ལེན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྒྲོམ་པ་སྒྲུབས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོབ་པར་བསྐྱན་པ་ལ་
 གསུམ། །ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ། སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་
 སྒྲོབ་ཚུལ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 དངོས་དང་། དེའི་ཆེ་བའོ། །

དང་པོ་ན།

རང་གི་ལུས་ངག་སེམས་ནི་རྣམ་དག་རྒྱ། །

འབྲུག་སེམས་བདག་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་པས། །

ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལེགས་བསྐྱབས་ན། །

ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་གྲུས་ཆེར་འབྱུང། །

ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་བསྐྱབ་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་ལ་ན། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་

བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་ལ་དོ། །གང་གིས་ན། འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
གྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེས་སོ། །དགོས་པ་གང་ན་རང་གི་
ལུས་ངག་སེམས་གསུམ་ནི་ལྟར་བས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་གཞན་པ་ཕན་པའི་
རྒྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོབ་ན་དེ་གསུམ་ལ་ལེགས་པར་སྒྲོབ་པ་དོ། །དེ་ལྟར་
བསྐྱབས་པས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཕྱིས་གོམས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཚུལ་བླིམས་
གྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྒྲོབ་འདོད་ཀྱི་གུས་པ་རྩེ་ཆེར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆེ་བ་ནི།

དེ་བས་རྣམ་དག་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །

སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོམ་དག་ནི། །

འབད་པར་བྱས་པས་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །

ཆོགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །ཚུལ་བླིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱབས་པས་སྒྲོགས་པས་
དག་པར་འགྱུར་བ་དེ་བས་ན། སྤང་བྱ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཐོབ་བྱུང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བླིམས་གཙོ་བོར་གྱུར་
པའི་ཚུལ་བླིམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་པ་དག་སྤང་བ་ལ་ནི་འབད་པར་བྱས་པས་
སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་གྱུར་པ། །

དེས་ནི་འབད་པས་མངོན་ཤེས་དག། །

འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱིས་ལེ་ལོས་མིན། །

ཞེས་སོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཚོགས་གཉིས་
པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱ་བྱུང་པར་ཅན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་ནི་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་གྱིས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཞེད་དེ། མངོན་
ཤེས་མེད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱུང་པར་ཅན་སྒྲུབ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དཔེ་
རི་ལྟར་ན་འདབ་གཤོག་མ་རྒྱས་པའམ་མེད་པའི་བྱ་ནི་ནམ་མཁར་འཕྱར་མི་
རུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་དང་བྲལ་བས་ནི་སྐལ་བ་
དང་འཚམས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། བྱང་སེམས་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པས་ཉིན་མཆོན་སྤྲུགས་གཅིག་ལ་སྤྱད་
པའི་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་དག་ནི་གསོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅུ་ཞེ་ག་
མངོན་ཤེས་དག་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་ལ་སྐྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་དུས་སྤྱར་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་འདོད་པར་གྱུར་པ་དེས་ནི་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་
ཡང་དེའི་རྒྱ་ལ་འབད་པ་ཆེར་བྱས་པས་མངོན་ཤེས་དག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
གྱིས། ལེ་ལོ་ཅན་གྱིས་ནི་དེ་འགྲུབ་རུས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱུ་འཁོར་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཞེ་གནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པས། །

མངོན་ཤེས་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་ལ། །

དེ་སྤྱིར་ཞེ་གནས་བྱུང་བའི་སྤྱིར། །

ཡང་དང་ཡང་དུ་འབད་བར་བྱ། །

ཞེས་སོ། །མངོན་ཤེས་སྤྱོད་ལྟར་ཞེ་གསུམ་སྒྲོམ་སྒྲོམས་དང་། ལས་
སྒྲོམས་དང་། སྒྲུབ་དང་སྒྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡོད་ཀྱང་། བསྐྱོམས་
སྒྲོམས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་མངོན་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་སྤྱིར་བའི་རྒྱུ་འཁོར་གཙོ་བོ་ཡོད་
དེ། ཞེ་གནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་
མཚན་དེ་སྤྱིར་ཞེ་གནས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་དུ་སེམས་གནས་དགུ་སོགས་ལ་
ཡང་དང་ཡང་དུ་འབད་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཞེ་གནས་པ་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་དངོས་ལ་གསུམ། ཞེ་གནས་ཀྱི་
ཚོགས་བསྐྱེད་པ། ཞེ་གནས་རི་ལྟར་སྒྲོམ་ཚུལ། བསྐྱོམས་པའི་པན་ཡོད་ནོ། །
དང་ཐོ་ནི།

ཞེ་གནས་ཡན་ལག་རྣམས་ཉམས་པས། །

རབ་ཏུ་འབད་དེ་བསྐྱོམས་བྱས་ཀྱང་། །

མོ་ནི་སྒྲོང་ཕྱག་དག་གིས་ཀྱང་། །

ཏིང་འཛིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཕྱིར་ཏིང་འཛིན་ཆོག་པ་ལེ་ཏུ་ལས། །

གསུངས་པའི་ཡན་ལག་ལ་ལེགས་ནས། །

ཞེས་སོ། །ཞི་གནས་སྐྱེ་བ་ལ་དེའི་རྒྱ་ཆོག་པ་བསྟན་དགོས་ཏེ། ཞི་
གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་ཆོག་པ་རྣམ་པར་ཉམས་པས་ནི་རབ་ཏུ་འབད་དེ་ཞི་
གནས་བསྐྱེམས་པར་བྱས་ཀྱང་ལོ་ནི་སྟོང་ཕྱག་དག་གི་བར་ཏུ་ཡང་ཞི་གནས་
ཀྱི་ཏིང་འཛིན་སྒྲོན་མེད་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་
ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆོག་པ་ཀྱི་ལེ་ཏུ་ལས་གསུངས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོག་པ་
ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་གནས་ནས་ཞི་གནས་བསྐྱེམ་པར་བྱའོ། །རྒྱ་
ཆོག་པ་ཉན་ས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་དང་། འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། ཆོག་
ཞེས་པ་དང་། དཔེན་པ་ལ་གནས་པ་སོགས་བཙུགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཞི་གནས་ངེ་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི།

དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་དག་ལ། །

ཡིད་ནི་དགོ་ལ་བཞག་པར་བྱ། །

ཞེས་སོ། །སྤར་ལྟར་ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོག་པ་ལ་གནས་པ་དེས་ཞི་གནས་
སྒྲོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་དང་། དབྱུང་
པ་རྣམ་སྟོང་གི་དམིགས་པ་དང་། མཁས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་

རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་དག་ལ་ཡིད་ཀྱི་དགོ་བ་ལ་སྟེ་མ་
གཡེང་བར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་སོགས་
ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དམིགས་ཉེན་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲོམས་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་བསྒྲོམས་པའི་པན་ཡོན་ནི།

རྣལ་འབྱོར་ཞི་གནས་འབྱུང་གྱུར་ན། །

མངོན་ཤེས་དག་ཀྱང་འབྱུང་པར་འབྱུང། །

ཞེས་སོ། །ཞི་གནས་བསྒྲོམས་པའི་པན་ཡོན་ཡོད་དེ། སྤར་ལྟར་བཙོན་
པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེས་ཞི་གནས་བྱུང་པར་གྱུར་བ་ན་དེ་སྦྱངས་པ་ལས་ཡོན་
ཏན་གཞན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དག་ཀྱང་འབྱུང་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་
ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལྷག་མཐོང་ལ་བསྐྱབ་པར་བསྟན་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་ཇི་ལྟར་
སྒྲོབ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷག་མཐོང་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཐབས་
ཤེས་བྱང་འབྲེལ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་ཚུལ། བྱང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་དངོས་བཤད་
པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་སྦྱོར་དང་། །

བྲལ་བས་སྐྱབ་པ་ཟད་མི་འགྱུར། །

དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཡི། །

སྐྱབ་པ་མ་ལུས་སྤང་བའི་ཕྱིར། །

ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ནལ་འབྱོར། །

རྟག་ཏུ་ཐབས་བཅས་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །

ཞེས་སོ། །ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་ནལ་
འབྱོར་དང་བྲལ་བའི་ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་སྐྱབ་པ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བར་
གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་
མ་ལུས་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་རྟག་ཏུ་སྐྱབ་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཐབས་དང་བཅས་
ཏེ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཟུང་འབྲེལ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་། །

ཤེས་རབ་བྲལ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་ཀྱང་། །

གང་ཕྱིར་འཆིང་བ་ཡིན་གསུངས་པས། །

དེ་བས་གཉིས་ཀ་སྤང་མི་བྱ། །

ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་སྤང་
བར་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ངེ་མ་མེད་
པར་གྲགས་པས་མདོ་ལས་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་བའོ། །
ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ནི་འཆིང་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བས་ན་
ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་
པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཤེས་རབ་གང་དང་ཐབས་གང་ཞེས། །

ཐེ་ཆོམ་དག་ནི་སྤང་བའི་ཕྱིར། །

ཐབས་རྣམས་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི། །

ཡང་དག་དབྱེ་བ་གསལ་བར་བྱ། །

ཞེས་སོ། །གསལ་བར་བྱ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ན་ཐབས་རྣམས་དང་ནི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདྲེས་པ་ལྟར་སྤང་བ་དེ་ཡང་དག་པ་སྟེ་ལེགས་པར་
སོ་སོའི་དབྱེ་བ་མ་འདྲེས་པར་རོ། །དགོས་པ་གང་ན་ཤེས་རབ་ནི་གང་ཡིན་
དང་ཐབས་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་
དུ་གྱུར་པ་དག་ནི་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གསུམ། ཐབས་ངོས་བཟུང་བ། དེ་
གོམས་པའི་དགོས་པ། ཞེས་རབ་ངོས་བཟུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཞེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་སྤངས་བའི། །

སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་བྱིན་ལ་སོགས། །

རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་སུ་བཤད། །

ཅེས་སོ། །ཐབས་ཞེས་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེན་ཡོད་དེ། ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྤངས་པ་སྟེ་སོགས་སུ་བཀར་ནས་དེ་ལས་གཞན་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱིན་པའི་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་། རྒྱལ་བ་སྤྱི་ལ་
བཟོད་པ་ལ་སོགས་ལྷག་མ་ལྔ་དང་དཀར་ཆོས་གཞན་དག་ཀྱང་ནི་རྒྱལ་བ་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་སུ་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཐབས་གོམས་དབང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །

གང་ཞིག་ཞེས་རབ་རྣམས་སྒྲིམ་པ། །

དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་སྤྱུང་དུ་ཐོབ། །

བདག་མེད་གཅིག་ཤུར་བསྒྲོམས་པས་མིན། །

ཞེས་སོ། །ཐབས་ཞེས་བྱང་འབྲེལ་ལ་སྒྲིབ་དགོས་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་

ལས་འབྲས་བསམ་པ་དང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་རྣམས་གོམས་པ་
བརྟན་པར་བྱས་པའི་དབང་གིས། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གཞི་གང་
ཞིག་མཆོན་འཛིན་ཀྱི་དམིགས་གཏད་བཞེག་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་
བསྐྱོམས་པར་བྱས་པ་དེས་ནི་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྤྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
ཀྱི། བདག་མེད་ཀྱི་དོན་གཅིག་ལུ་བསྐྱོམ་པ་ལྟ་བུ། ཐབས་ཤེས་ཡ་བྲལ་གྱིས་
ས་དང་པོ་ཅམ་ཡང་ཐོབ་རྒྱས་པ་མིན་པའི་བྱིར་དོ། །

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ངོས་བཟུང་བ་ནི།

ཕྱང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས། །

སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྩོགས་གྱུར་བའི། །

རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་ནི། །

ཤེས་རབ་ཅེས་ནི་ཡོངས་སུ་བཤད། །

ཅེས་སོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཕྱང་པོ་
ལྟ་དང་། མིག་སོགས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་སྐྱེ་
མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་
དུ་ངེས་ཆུ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །དེ་རྩོགས་པར་གྱུར་བའི་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ནི། འདིར་ཐབས་ཤེས་གཉིས་
ཀྱི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་ཅེས་ནི་ཡོངས་སུ་བཤད་དེ། དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་

པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ལ་ངེ་ལྟར་སློབ་པའི་ཚུ་ལ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་
བཤད་པ་དང་། མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷག་མཐོང་གི་ཆོག་གས་
བསྟེན་པ། ལྷག་མཐོང་སློམ་ཚུ་ལ། བསློམས་པའི་འབྲས་བུའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་བློང་གི་ཤེས་རབ་
བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་བློང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱེད་པ་ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག་དང་། རྒྱ་ལ་དཔྱེད་པ་
ངོ་རྗེ་གཟེགས་མ་དང་། རོ་བོ་ལ་དཔྱེད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཆིགས་
སོ། །

དང་པོ་ན།

ཡོད་པ་སྟེ་བ་རིགས་མིན་ཏེ། །

མེད་པ་ནམ་མཁའི་པརྫོ་བཞིན། །

ཉིས་པ་གཉིས་ཀར་ཐལ་འབྱུར་ཕྱིར། །

གཉིས་ཀ་དག་ལས་འབྱུང་བ་མིན། །

ཞེས་སོ། །དངོས་སྤྱོད་བ་རྣམས་ན་རེ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་
མི་སྟེ་བ་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བར་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། ལྷ་གྲུ་ལྷ་བྱ་རྒྱུའི་དུས་ན་ཡོད་པའམ། མེད་པ་འམ། ཡོད་

མེད་གཉིས་ཀའམ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་གང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་བཏག་
གང་། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་འཁྲུག་སྐྱེ་བར་རིགས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་གྲུབ་ཟེན་པས་གྲུབ་ཟེན་སྦྲར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོས་པ་ཡོད་ན་སྦྲར་ཡང་ཐུག་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྒྱུ་འཁྲུག་སྐྱེ་བར་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པ་ལ་རྒྱས་ཅི་ཡང་བྱར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་
མཁའི་བརྗོད་ཅི་སྐྱེས་ཀྱང་བསྐྱེད་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུའང་། གྲེ་བ་
ཐུག་བརྒྱུ་འཁྲུག་ཡིས་ཀྱང་། །དངོས་པོ་མེད་པ་བསྐྱུར་དུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྣམ་མཁའི་བརྗོད་དང་རྣམ་མཁའ་ན་ཡོད་པའི་བརྗོད་ཀྱང་
པར་ཡོད་ཚུལ་ཐུད་དགོས་སོ། །

སྐྱེ་བར་གི་རྒྱུ་འཁྲུག་སྐྱེ་བར་ཀྱང་བསྐྱེད་རུས་པ་དངོས་པོ་ཀྱན་གྱི་
སྐྱེ་ཚུལ་ཡིན་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་འཁྲུག་སྐྱེ་བར་ན་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྒྱས་བསྐྱེད་མི་རུས་ཏེ་ཞིབ་ཆ་
མང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ལྟར་ན་རྒྱུ་འཁྲུག་སྐྱེ་བར་མེད་གཉིས་ཀ་དག་ལས་ཀྱང་བྱུང་
བ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་སྒྲར་བཤད་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཉེས་པ་གཉིས་

ཀར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །བཞི་བ་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། །རྒྱ་
དུས་སྤྱི་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དེ་འདྲ་མི་སྤྲིད་པའི་
བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། སྤྱི་གུ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་སྤྱེ། །སྤར་ལྟར་
ཡོད་མེད་སོགས་བཞི་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་བྱིར་ཏེ།

སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་ལས། ཡོད་པ་ཡོད་བྱིར་སྐྱེ་མ་ཡིན། །མེད་པ་
མེད་བྱིར་སྐྱེ་མ་ཡིན། །ཆོས་མི་མཐུན་བྱིར་གཉིས་ཆོས་མིན། །སྐྱེ་བ་མེད་
བྱིར་གནས་འགག་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་རིགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དངོས་པོ་རང་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །

གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མིན། །

རྒྱ་མེད་ལས་མིན་དེ་ཡི་བྱིར། །

ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད། །

ཅེས་སོ། །འདི་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་
ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་གྱི་རིགས་པ་སྤྱེ། བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ནམས་ཆོས་
ཅན། རང་སྟེ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྤྱེ། སྐྱེ་ན་རྒྱ་དུས་སྤྱི་ཡོད་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་དུ་
སོང་བས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། རི་ལྟར་ན་དེ་ཆོས་ཅན། སྤར་
ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་བེན་པའི་བྱིར། མ་

ཁུབ་ན། སྐར་ཡང་ཐུག་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱུ་བེན་ཀྱང་སྐར་
 ཡང་སྐྱེ་བ་དགོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་མཆོན་ཏེ་ཅ་འབྲུག་གི་
 རིགས་པ་མང་ངོ། །དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་
 རྟེ། སྐྱེ་ན་ས་ངོ་ཤིང་སོགས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་
 ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། འདི་ནི་གཅིག་དུ་བྲལ་ཀྱི་རིགས་པའི་སྤྱིང་
 བོ་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་།
 གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞོད་པ་སྟོན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་རྟེ། བདག་གཞན་རེ་རེ་ལས་སྐྱེ་བ་
 བེགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མེད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ན་བྱ་རོག་ལའང་མ་
 བྱའི་མདོངས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འབྲས་བུ་ལོ་ཐོག་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་
 སྐབ་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ངོ། །དེ་སྐར་ན་དངོས་
 བོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་མེད་དེ། རྒྱ་མཆོན་
 རིགས་པ་ནི། སྐར་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར་ངོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ཡང་ན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དག །

གཅིག་དང་དུ་མས་རྣམ་དབྱེད་ན། །

ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དམིགས་སུ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་དབྱུ་མ་རྒྱན་ལས། བདག་དང་གཞན་པའི་
དངོས་འདི་དག །ཡང་དག་ཏུ་ནི་གཅིག་པ་དང་། །དུ་མའི་དངོས་དང་བྲལ་བའི་
ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
རིགས་པའོ། །རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡང་ན། །སྤྱི་ནང་གི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་དག་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་སུ་མེད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུང་ན་མི་ཆོད་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་ལྟར་མེད་པ་བཞིན་ འོ། །སྤྱིགས་
ཆོས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་དུ་མར་མེད་དེ། དེར་གྲུབ་པའི་གཅིག་
མེད་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྦྱབ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ན་དེ་ལྟར་གཅིག་དང་
དུ་མ་གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་
རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱུ་མ་རྒྱན་ལས། གཅིག་དང་དུ་མ་མ་
གཏོགས་པར། །རྣམ་པ་གཞན་དང་ལྡན་པ་ཡི། །དངོས་པོ་མི་རུང་འདི་གཉིས་
ནི། བན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྷུང་ལས་བརྟེན་པ་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ནི།

སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུའི་རིགས་པ་དང་། །

ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་བདག་མེད་བསྐྱེམ་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་རབ་ཏུ་བཤད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་རང་འབྲེལ་ལས། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུའི་རིགས་
པ་དང་། ཞེས་པས་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོག་གས་བསྟན་པར་བཤད་དེ། དེ་ནི།
ཕུང་སོགས་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ཏེ། རྒྱ་རྒྱེན་ལ་
བཞེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

འདི་ནི་མ་རྩོས་པས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་
དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན།། རྒྱེན་ལ་རག་ལས་གང་
དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་དང་
མགོན་པོས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་
ངོ་མོ་ཉིད་གྱིས་ཞི། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི།

དེ་བས་ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་པའི། །

རང་བཞིན་དག་ནི་མི་དམིགས་པས། །

བདག་མེད་པ་ནི་སྐྱེམ་པ་ཉིད། །

དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་བསྐྱེམ་པ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། གོང་ལྟར་ཕུང་སོགས་གྱི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཏུ་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ་བས་ན། ཕུང་

སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་པ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་
དག་གིས་དབྱད་མཐར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་དག་ནི་རྩལ་ཅམ་ཡང་མི་
དམིགས་པས་སྟོང་ཆམ་འགོ་ལ། དབྱད་སྒྲིམ་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པའི་བདག་
མེད་པ་སྒྲིམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་སྒྲིམ་པ་
ཡིན་པའི་བྱིད། དེ་ལ་སྦྱར་དབྱད་སྒྲིམ་དང་འཛོག་སྒྲིམ་གཉིས་སོ། །

འདིར་བདག་ཅེས་པ་ནི་དགག་བྱའི་བདག་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི། གཞན་ལ་
མ་བཟོས་པར་རང་དབང་གིས་བྱུབ་པ་ཞིག་ལ་བྱ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་
པ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་
ལས་པའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན། དེ་ལྟར་རྟོགས་མཁན་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ལ་འཛིན་པ་ངི་
ལྟར་སྟོང་ཞེ་ན།

ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན། །

གང་ཞིག་རང་བཞིན་མ་མཐོང་བཞིན། །

ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་རིག་དབྱད་པ། །

རྣམ་རྟོག་མེད་པར་བསྒྲིམ་པར་བྱ། །

ཞེས་སོ། །དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་
གྱི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་གང་ཞིག་བཙུལ་བས་མ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ།

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་བ་ཏུ་རྩམ་གསལ་ངོ་བོ་ཆེན་པོ་དགེ་ས་པའི་མཆོད་སྤྲིན།

ཞེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རིགས་པས་དབྱུང་བ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་
མཐོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། མཐོང་བའི་དོན་མེད་དགག་དེ་ལ་གཞན་དུ་རྩམ་པར་
རྟོག་པ་མེད་པར་དབྱེད་ཅིང་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འང་བསྒྲུལ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཐར་
བ་ཟུང་འདས་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུའི་གཙུག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཏིང་ངེ་འཇིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གལ་ཏེ་བདག་མེད་ཆོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་།
སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་སྒྲོམ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཟུང་ན་འདས་པ་འབྲས་བུའི་
རྒྱ། །རྒྱ་གཞན་གང་གིས་དེ་ནི་ཞིར་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་བསྒྲུལ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་
ཉིད་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

རྩམ་རྟོག་ལས་བྱུང་སྤྲིད་པ་འདི། །

རྩམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་དེ། །

དེ་ཕྱིར་མ་ལུས་རྟོག་སྤངས་པ། །

ཟུང་ན་འདས་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །དངོས་པོ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་རྩམ་པར་རྟོག་པ་མ་རིག་
པ་སོགས་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲིད་པ་འཁོར་བ་འདི་ནི། རྩམ་
པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ཉོན་

གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་དེ་དག་གིས་བཅིངས་པ་དང་དེའི་དབང་
གིས་བཞག་པ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་མ་ལུས་པའི་
རྣམ་རྟོག་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་གཏན་ནས་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དེ་ནི། ལྷ་
ངན་ལས་འདས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞུང་འདིས་བདེན་བཞི་བསྟན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་ཅེས་པས་
ཀྱན་འབྱུང་། སྤིང་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པས་སྐྱབ་བདེན།
རྐང་པ་གསུམ་པས་ལམ་བདེན་དང་། བཞི་པས་འགོག་བདེན་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལུང་གིས་སྐྱབ་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ཡང་ནི་བཙུམ་ལྟན་གྱིས། །

རྣམ་རྟོག་མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ། །

འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བར་བྱེད། །

རྟོག་མེད་ཉིང་འཇིན་ལ་གནས་ན། །

ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་མི་རྟོག་གསལ། །

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས་
ཀྱང་། དམ་ཆོས་འདི་འདྲ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་བསམ་གྱུར་ན། །
རྣམ་རྟོག་བཟོད་དཀའ་ལས་འདས་ཏེ། །རིམ་གྱིས་མི་རྟོག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སལྷུ་ཁྲིའི་རྒྱད་ལས།
སོ་སྦྱེའི་རྒྱད་གྱི་དངོས་པོ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་བདེན་འཇིན་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་
འདི་ནི་མ་རིག་པ་ཆེན་པོ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོར་ལྷུང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱའི་གཙུག་
པོར་གསུངས་པས་དེ་ཉིད་སྤྱོད་དགོས་ལ། སྤྱོད་ཆུ་ལ་ཡང་བདག་མེད་གྱི་དོན་
རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་ངེས་ནས། ངེས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་བསྒྲོམ་པའི་ཏྲོག་
མེད་གྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཤིང་གོམས་པས། གོམས་པ་
མཐར་ཕྱིན་པ་ན། སྒྲོན་དུས་གྱི་རྣམ་མཁའ་གཡའ་དག་པའི་སྤྱོད་སང་གསལ་
བར་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ་མི་ཏྲོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཆོས་ཉིད་གསལ་བར་
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་སྤྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །གང་གང་
ཤིན་ཏུ་གོམས་གྱུར་པ། །ཞེས་སོགས་གསུམ་པ་དང་རིགས་པ་གནད་གཅིག་
གོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་པར་མི་ཏྲོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་ལས་ཀྱང་བཀའ་
སྤྱལ་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ལ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་བྱང་སེམས་གྱིས།
རྣམ་ཏྲོག་མ་རིག་པའི་འཇིན་སྤངས་དང་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་མི་
ཏྲོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམས་ཤིང་བསྒྲོམས་པར་གྱུར་ན། མཚན་འཇིན་གྱི་
རྣམ་ཏྲོག་གི་བྱ་བ་གཙོད་དཀའ་ཞིང་བགྲོད་པར་དཀའ་བ་བཅད་ནས་དེ་ལས་
རྣམ་པར་འདས་ཏེ། རིམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཏྲོགས་པའི་མི་ཏྲོག་

པའི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་མཐུག་བསྐྱུ་བ་ནི།

ལུང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་ནི། །

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་པའི། །

རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་བྱས་ནས། །

རྣམ་པར་རྟོག་མེད་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །

ཞེས་སོ། །ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་རིགས་པའི་ཆོག་ས་དག་གིས་ནི་གང་
ཟག་དང་ལུང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་
སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་པར་བྱས་ཤིང་། སྐྱོ་
འདོགས་བཅད་ནས་མཆོན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱ་བ་མེད་པར་བབ་
མའི་དོན་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ཆོས་བཤད་པ་ནི།

དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་བསྐྱོམས་བྱས་ན། །

རིམ་གྱིས་དོད་སོགས་ཐོབ་བྱས་ནས། །

རབ་དགའ་ལ་སོགས་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །

སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡུན་མི་རིང་། །

ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱད་སྤྱོད་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་

ལམ་ལ་སྒྲོ་སྒྱུངས་ནས། སྒྲོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐབས་རྒྱ་ཆེན་
པོས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞི་ལྷག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲོམས་པར་བྱས་ན་ནི།
ཆོགས་ལམ་ཅུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་ནམས་རིམ་གྱིས་བགྱོད་དེ། སྦྱོར་ལམ་བྱོད་
ཅེ་སོགས་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། གཉིས་པ་བྲི་
མ་མེད་པ་སོགས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཡུན་
མི་རིང་བར་སྦྱར་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་སྒྲགས་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་སྒྲོགས་ཅམ་བསྟན་པ་ལ་
གསུམ། སྒྲགས་ལ་འཇུག་དགོས་པར་བསྟན་པ། དབང་གོང་མ་གཉིས་བྱར་
རུང་གི་བྱད་པར། དབང་དེ་གཉིས་མ་ཐོབ་ན་རྒྱུད་ཉན་བཤམ་བྱར་རུང་མི་
རུང་གི་བྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉན་གྱི་གང་ཟག་དོན་གཉིར་ཅན་
དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་སྒྲོན་བྱེད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་
བ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

སྒྲགས་མཐུ་ཉིད་ལས་བྱབ་པ་ཡི། །

ཞི་དང་རྒྱས་སོགས་ལས་ནམས་གྱིས། །

བུམ་པ་བཟང་བྱབ་ལ་སོགས་པ། །

བྱབ་ཆེན་བརྒྱུད་སོགས་སྟོབས་གྱིས་ཀྱང་། །

བདེ་བ་ཡིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆོགས། །

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དང་། །

བྱ་སྤྱོད་ལ་སོགས་རྒྱད་གསུངས་པའི། །

གལ་ཏེ་གསང་སྒྲགས་སྤྱོད་འདོད་ན། །

ཞེས་སོ། །རྫོགས་གཙང་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཁུ་རྫོག་སོགས་དུག་གིས་དྲི་
བ་ལྷ་ཁྱུས་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་དྲི་བ་གསུམ་གྱི་ལན་ལ། གལ་ཏེ་གསང་སྒྲགས་
ལམ་ལ་འབྱུག་པར་འདོད་ན་དེ་ལ་སྒྲགས་བཞུས་བའི་མཐུ་ཉིད་ལས་བྱུབ་
པར་འགྱུར་བའི་ཞི་བ་དང་རྒྱས་པ་དང་སོགས་ཏེ་དབང་དང་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་
ལས་དང་། འདོད་རྒྱ་འབྱུང་བའི་བྱམ་པ་བཟང་པོ་བྱུབ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུབ་
པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་། ལམ་བདེ་བ་དང་སྦྱར་བ་
ཡིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་གཞན་དོན་སྒྲུབ་
པར་འདོད་པ་དང་། བྱ་རྒྱད་དང་སྤྱོད་རྒྱད་སོགས་རྒྱད་སྟེ་བཞི་ཅི་རིགས་
ལས་གསུངས་པའི་གསང་སྒྲགས་སྤྱོད་པ་ཉི་ལྔ་བྱུབ་པར་འདོད་པའི་ཉེན་ཅན་
ཞིག་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་དབང་བསྐྱར་བྱིས། །

བསྟེན་བཀྱར་རིན་ཆེན་སོགས་སྦྱིན་དང་། །

བཀའ་སྐྱབ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་གྱིས། །

སྒྲ་མ་དམ་བ་མཉེས་པར་བྱ། །

སྒྲ་མ་མཉེས་པར་གྱུར་བ་ཡིས། །

ཡོངས་རྫོགས་སྟོབ་དཔོན་དབང་བསྐྱར་བས། །

ཞེས་སོ། །སྤྲལས་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དེའི་སྒྲ་མ་མཆོན་ཉིད་དང་
ལྡན་པ་ལ་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་སོགས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ། ལུས་
ངག་གིས་བསྟན་བཀའ་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་བགོ་བ་དང་བཟའ་བཏུང་
སོགས་སྦྱིན་པ་དང་ཡོ་བྱེད་ཀྱན་གྱིས་མཆོད་ཅིང་གསུངས་པའི་བཀའ་སྐྱབ་
པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྒྲ་མ་དམ་བ་མཉེས་པར་བྱ་ལ། སྒྲ་
མ་མཉེས་པར་གྱུར་བ་བྱས་པ་ཡིན་སྟོབ་མས་སྒྲ་མ་ལ་དབང་གི་དོན་དུ་
གསོལ་བ་བཏབ་ནས། སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཐའ་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་བྱམ་དབང་སྦྱི་དང་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བས་གསང་
སྤྲལས་ཀྱི་སྟོན་རུང་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །འདིས་དབང་གཞན་གསུམ་ཡང་
མཆོན་ནོ། །

གསུམ་པ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་བའམ་པན་ཡོན་ནི།

སྤྱི་གཏུན་ནམ་དག་བདག་ཉིད་ནི། །

དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་སྐལ་ལྡན་འགྲུལ། །

ཞེས་སོ། །དབང་བསྐྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་གསུམ་གྱི་སྒྲིག་
སྒྲིབ་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་པར་དག་ཅིང་བདག་ཉིད་ནི་དངོས་གྲུབ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་
གསུམ་ཅི་རིགས་འབྲུབ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པར་འབྱུང་རོ། །

གཉིས་པ་དབང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་དབང་གང་ཟག་གང་ཡིན་
གྱིས་བྱར་རུང་མི་རུང་ནི།

དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་ཆེན་ལས། །

རབ་ཏུ་འབད་པས་བཀག་པའི་སྤྱིར། །

གསང་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དབང་། །

ཆངས་པར་སྤྱོད་པས་སྒྲང་མི་བྱ། །

གལ་ཏེ་དབང་བསྐྱར་དེ་འཛིན་ན། །

ཆངས་སྤྱོད་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པས། །

བཀག་པ་སྤྱོད་པར་བྱར་བའི་སྤྱིར། །

དཀའ་ཐུབ་སྤྱོད་པ་དེ་ཉམས་ཏེ། །

བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་དེ་པམ་པ་ཡི། །

ལྷང་བ་དག་ནི་འབྱུང་འབྱུང་ཞིང་། །

དེ་ནི་ངན་སོང་དེས་ལྷང་བས། །

གྲུབ་པ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །གང་ཟག་གང་ཡིན་གྱིས་དབང་གོང་མ་གཉིས་གྱི་དངོས་
དབང་སྤང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཆངས་པར་སྟོང་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་གྱིས་གསང་
དབང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་གཉིས་རིག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་
སྤང་བར་མི་བྱར་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། ཚུལ་དེ་ནི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དུས་
གྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་རྒྱུད་ཆེན་པོ་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ལས་རབ་ཏུ་འབད་
བས་བཀག་པའི་སྤྱིར། བཀག་པའི་དགོས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆངས་སྟོང་ལ་
གནས་པ་དག་གིས་སྤྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བསྐྱར་དེ་གཉིས་ལེན་ཅིང་
འཛིན་ན་ནི། ཆངས་སྟོང་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པ་དེ་ཆངས་སྟོང་གྱི་དཀའ་
ཐུབ་གྱི་སྒྲོམ་པ་དེ་ཉམས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་དེ་ལ་ནི་པམ་
པ་ཡི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་གང་ཟག་དེ་ནི་ངན་སོང་དུ་
ངེས་པར་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ན་མ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱ་མཚན་ནི་ངེས་སངས་རྒྱས་གྱིས་ནན་ཆེར་བཀག་པ་དེ་སྤྱད་པར་གྱུར་
བའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་སྒྲིན་པ་འགའ་ཞིག་ནི་
དམིགས་བསལ་ལོ། །

གསུམ་པ་དབང་གོང་མ་གཉིས་མ་ཐོབ་ན་ངེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་
ཉན་དང་འཆད་པ་དང་སྦྱིན་བསྐྱེད་མཆོད་སྦྱིན་སོགས་བྱེད་ལ། སློབ་དཔོན་
དབང་བསྐྱར་བརྟེན་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཉིད་རིགས་ལ་ཉེས་པར་མེད། ཅས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཆངས་པར་སྤྱོད་པས་དབང་དེ་གཉིས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་དུ་མི་རུང་ན་
 སྤྲུགས་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྲུལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན། སྤྱོད་མེད་དེ། སྤྱོད་དཔོན་
 ཀྱི་དབང་བསྐྱར་རྫོགས་པར་བརྟེན་པ་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 བཅུ་རིག་པའི་གང་ཟག་ལ་ནི་བྱ་རྒྱུ་དེ་སོགས་རྒྱུ་ཀུན་ལ་སྤྱོད་མས་ཉན་པ་
 དང་། སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་འཆད་པ་དང་། གཉིས་ཀས་སྤྱོད་བསྐྱེད་དང་མཆོད་
 སྤྱོད་དང་། སོགས་ཏེ་རབ་གནས་དང་དབང་བསྐྱར་སོགས་བྱེད་པ་ལ་ཉིས་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟེན་པ་ནི།

གནས་བརྟེན་མར་མེ་མཛད་དཔལ་གྱིས། །

མདོ་སོགས་ཆོས་ལས་བཤད་མཐོང་བས། །

བྱང་ཆུབ་འོད་གྱིས་གསོལ་བཏབ་ནས། །

བྱང་ཆུབ་ལམ་བཤད་མདོར་བསྐྱུས་བྱས། །

ཞེས་སོ། །བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ནམ་དག་དང་ལྡན་པའི་

གནས་བརྟེན་མར་མེ་མཛད་གྱིས། མདོ་སོགས་ཏེ་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་དང་
 མན་ངག་གི་ཆོས་རྣམས་ལས་བཤད་པ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་དཔྱོད་
 གྱིས་བོད་ཀྱི་ལྷ་བཅུ་དག་སྤྱོད་བྱང་ཆུབ་འོད་གྱིས་བསྐྱར་པའི་དོན་དུ་འདི་
 ལྷ་བྱ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷ་རིགས་ཀྱི་

སྒྲོས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དོར་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་ལམ་གྱི་བཤའ་བ་རྒྱ་ཆེ་
ཡང་ཆིག་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བྲས་སོ། །བཞི་པ་འཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། གང་
གིས་མཛད་པ་དང་། ལུས་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་
ལྟ་བུར་བ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་སྟོབ་དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་
མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་བབྱང་བ་ལས་འདས་
པའི་དོན་ཏུ་བྱགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པ་ཇོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དྲེ་བོ་ཀུ་ར་ཤྲི་རྩེ་ན་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་འཇིག་
ཉེན་གྱི་མིག་དག་སྟོང་དག་བའི་སྟོ་གྲོས་ཀྱིས་རྒྱ་སྐད་ལས་བོད་སྐད་ཏུ་
བསྐྱར་ཞིང་། ཆིག་དོན་གྱི་ཁྱེ་ཆེན་བསྐྱེས་ནས་འཆད་ཉན་མཛད་པའོ།

བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་བཀའ་གདམས་ཀྱི་གཞུང་ཀུན་གྱི་
མ་ཕྱི་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། འདིའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་པོའི་ཐོག་མ་ནི་
འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེ་ནས་སྤུ་ཏི་པ་དང་། ཤར་བ་སོགས་བཀའ་གདམས་
ཉིང་པ་བ་རྣམས་དང་། ཕྱིས་ཇེ་རིན་པོ་ཆེས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ཡང་
འདི་གཞི་བྲས་ནས་མཛད་དེ་བཀའ་གདམས་གསར་མའི་བསྟན་པའི་སྟོལ་
ཕྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་། རི་སྐད་ཏུ་ ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལས་ལེགས་བརྒྱད་པའི།
ཟབ་མོ་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཆེན་སྟོད་པའི་ལམ། །མ་ནོར་ཡོངས་སུ་ཇོགས་པའི་གནད་

བསྐྱུས་པའི། །གདམས་པའི་མཛོད་འཛིན་མར་མེ་མཛད་ལ་འདུད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ཡང་གཞུང་འདི་ལ་གཙུག་པོར་དགོངས་སོ།།

སྐྱུས་པ། གདམས་ཅན་བོད་དུ་བཅ་བྱུང་མང་བྱོན་ཡང་། །བཀའ་གདམས་
བསྐྱུན་པའི་ཐོག་མའི་སྒྲོལ་འབྱེད་མཆོག་ །ཨ་ཏི་ཤ་དང་དེ་སྐུས་འབྲོམ་སྟོན་
ལས། །ཁྱེ་མེད་མཛད་པ་ཕུལ་བྱུང་གཞན་ན་གང་། །རྩོ་བོས་མཛད་པའི་མདོ་
སྒྲགས་གཞུང་མང་ཡང་། །བཛོད་བྱའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྩོགས་པ། །
ཀུན་ལས་བྱུང་འཕགས་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་ནི། །ཐུབ་བསྐྱུན་གསལ་བྱེད་ཉི་
མ་གཉིས་པའོ། །གཞུང་མཆོག་འདི་ཡི་དགོངས་དོན་འབྲེལ་བའི་ཆེད། །སྒྲོ་
གསུམ་འབད་པས་ཐོབ་པའི་རྣམ་དཀར་དགེས། །སྐྱེ་ཀུན་རྩོ་བོ་ཆེན་པོས་
དགོ་བའི་བཤེས། །མཛད་ནས་བྱང་ཆུབ་སྐྱུར་དུ་ཐོབ་བྱུར་ཅིག །

ཅེས་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མདོར་བསྐྱུས་པ་འདི་ཡང་།
ཤུག་འཕྲེ་བཙུན་པ་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་ཅེས་བྱ་བས་རྩོ་བོ་ཡབ་སྐུས་ལ་
མཆོད་པའི་ཆེད་དུ་དད་པ་ཁོ་ནས་ཅོ་ནེའི་དགོན་ཉིད་དུ་སྐྱུར་བ་སྟེ། བར་གྱི་
ཡི་གེ་པ་ནི་ཡིག་སྐྱེབ་དང་སྐར་ཅིས་སྟོན་ངག་སོགས་ལ་སྟོ་བྱང་བའི་དཀའ་
བཙུ་སྟོ་བཟང་དབང་ཕུག་གོ།

མཁྲེལ། །

༡༡། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་རྗེ་སྒྲ་མའི་དགོངས་པ་
གསལ་བར་བྱེད་པ་རྒྱལ་སྤྱི་འཕུག་རྟོགས་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །ན་མོ་སུ་མ་ཉི་གྲི་ཉི་ཡེ། རྒྱལ་བའི་དབང་བོ་རྣམ་འབྲེན་ཟས་
གཙང་སྤྱས། །རྒྱལ་ཚབ་མི་པམ་རྗེ་བཙུན་མཁུན་པའི་གཏེར། །རྒྱལ་བས་
ལུང་བསྟན་སྤྱ་སྤྱབ་ཐོགས་མེད་སོགས། །རྒྱལ་སྤྱི་འཛུགས་སྤྱི་མཐུན་པའི་
ཆོགས་ལ་འདུད། །

འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་དུ་མའི་བརྗོད་བྱའི་སྤྱི་བོ་བྱང་
ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདིའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་
པར་ནི་རྗེའི་གསུང་རབ་ལས་འབྱུང་ཡང་འདིར་རང་ཉིད་ཀྱིས་པན་ཡོན་ཐོབ་
ཅིང་གཞན་ལའང་གོ་བདེ་ཞིང་པན་སྤྱོད་སྒྲུལ་ནས་འཆད་པ་ལ་དགྲ།

རྒྱ་མཚན་པན་ཡོན་དང་བཅས་པ། ཉེན། རྒྱ་རྒྱེན། རོ་བོ། དབྱེ་བ། སྤྱོད་
ཚུལ། སྤྱིས་པའི་ཆད། ཆོགས་འཛིན་ཚུལ། འཕྲོས་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་གང་ལ་
བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཕུག་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས། བྱང་
ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དགོས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་དང་།

ཕན་ཡོན་གྱི་བྱང་པར་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལ་རྒྱལ་བས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་གསུངས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་གང་གི་སྒྲོར་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་སྒྲོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་གཞན་གང་ཡང་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པོར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་ནམ་བུལ་བ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་ལྷུང་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་པར་ཡིན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་ཤིང་རིགས་པས་ཀྱང་འབྲུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འདི་ལ་འབད་ནས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྐྱེ་རྒྱུ་བྱུང་ན། དེས་ཟིན་པའི་བྱ་རོག་ལ་ཟན་ཆང་ཟད་ཅིག་བྱིན་པའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགོ་ཡི། འདི་མེད་ན་སྟོང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་སྟེ་བྱིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པར་མི་ཆུད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དང་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་པ་དང་ཅ་རྒྱུད་ཐེག་ལེ་སོགས་བསྒྲོམ་པའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པར་མི་ཆུད་དོ། །ཞེས་དང་། ཉམས་མགུར་ལས་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་མཆོག་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་སྟེ། ནས། རབ་འབྲུམས་དགེ་ཆོགས་སྤུད་པའི་བསོད་

བྱ་འབྲིན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་པན་ཡོན་མཐོང་བའི་དད་པས་ཡིད་བླངས་ནས་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དངོས་སམ་དེའི་གཟུགས་བརྟན་ཅམ་ཡིན་ཡང་རྩང་སྟེ།
བསྐྱོམ་པ་ལ་ཅི་རྒྱས་སུ་འབད་བར་བྱ་སྟེ། རྗེའི་ཞལ་ནས། འོན་ཀྱང་གཟུགས་
བརྟན་ཅམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་དགོ་ཅ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་འདིས་རྒྱས་བཏབ་
ཅིང་སྟོན་ལམ་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་ན་པན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བས་འདི་
ལ་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་པ་མཛོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
པར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དཀའོ་སྟམ་དུ་ཞུས་སྟེ། དེ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་
ཅིས་ཅི་ཡང་མེད་པར་ངག་ནས་ཐེག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་ཞེས་མང་དུ་བཛོད་
ཀྱང་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་དལ་བ་དོན་མེད་པར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་གང་ལ་སྐྱེ་ན། ལུས་རྟེན་ནི། སྤྱིར་རིགས་དྲུག་གི་རྟེན་
ལ་སྐྱེ་ཞིང་། སེམས་རྟེན་ནི། དད་པ་དང་བྱམས་སྣང་རྗེ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
སྐྱེ་འོ། །

གསུམ་པ་རྒྱ་རྒྱུན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ན། སྤྱིར་རྒྱ་བཞི། རྒྱུན་བཞི།
སྟོབས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། རྒྱ་བཞི་ནི། རིགས་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ།
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པ། སེམས་ཅན་ལ་སྣང་རྗེ་ཆེ་བ། སེམས་

ཅན་གྱི་དོན་དུ་འཁོར་བའི་དཀའ་སྤྱད་ལ་མི་སྐྱོ་བའོ། །སྐྱོན་བཞི་ན། སངས་
 རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་མཐོང་ངམ་ཐོས་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ཐོས་
 པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་པར་མ་བཟོད་པ། སྟོགས་དུས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་རྟེན་དཀའ་བར་བསམ་པའོ། །སྟོབས་བཞི་ནི། རང་གི་
 མཐུས་རྫོགས་བྱང་འདོད་པ་རང་གི་སྟོབས། གཞན་གྱི་མཐུས་དེ་འདོད་པ་
 གཞན་གྱི་སྟོབས། །སྟོན་ཐེག་ཆེན་ལ་གོམས་པས་ད་ལྟ་སངས་རྒྱལ་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་བསྐྲགས་པ་ཐོས་ནས་མོས་པ་རྒྱུ་སྟོབས། སྟོན་དགེ་བ་ལ་རིང་
 དུ་གོམས་པ་སྦྱོར་བའི་སྟོབས་ཏེ། དེ་དག་ཅི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡོད་
 དོ། །དོན་བསྐྱུས་པའི་བྱང་ཆེ་བ་ནི། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་བྱའོ།
 །རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མཐའ་དག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་
 ཆོད་མེད་པ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམ་ཞིང་སྟོན་ན། སེམས་
 དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཕྱི་དུ་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྩེ་ཆོག་ས་གསོག་སྐྱེ་བ་སྐྱོང་བྱེད་པ་དང་།
 བྱེད་པར་རྒྱ་ལྟེ་ས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སྐྱོང་བ་དང་། །བདག་གཞན་
 མཉམ་བཞེད་སྒོ་ནས་སྐྱོང་ཚུལ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལ།
 འོན་ཀྱང་འདི་སྐྱེ་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ནི། སེམས་ཅན་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་
 འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་དེ་སྤྱོད་བ་བཞིན་ཆང་།

ཡང་འདི་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

བཞི་བ་དོ་བོ་ནི། མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་
 རོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཞན་གྱི་རོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 འདོད་པའི་གཞན་རོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་གྲོགས་སུ་
 གྱུར་པའི་རང་རོན་དུ་འང་རྟོགས་བྱུང་རོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་
 ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒྲིའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གཙུག་པོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་བྱུང་པར་ཅན་དེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་དམ་དོ་བོ་ཡིན། འདིར་གཞན་རོན་རོན་གཉེར་ནི། སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་པའི་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ དེ་
 དག་གི་རོན་དུ་རྟོགས་བྱུང་རོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ལ། རྟོགས་བྱུང་རོན་གཉེར་
 བྱི། རང་རོན་དུ་འང་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རོན་དུ་གཉེར་བ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་
 དགོས་ཀྱི། གང་རུང་ངེས་མི་ཆོག་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། མཚན་ཉིད་ཡོངས་
 སུ་རྟོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། གཞན་རོན་ལ་དགོས་པར་མཐོང་བ་
 ཅམ་གྱིས་བྱངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས། རང་
 རོན་ལའང་སངས་རྒྱས་མེད་དུ་མི་རུང་བར་མཐོང་བའི་ཐོབ་འདོད་དང་། དེ་

ཡང་གཞན་གྱི་དོན་ཡལ་བར་བཞག་པ་མིན་པར་གཞན་གྱི་ཕྱིར་དུའང་དོན་
དུ་གཉེར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་བ་དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོན་སྒྲོལ་དབྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་སེམས་དང་། འཇུག་སེམས་
གཉིས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། སྒྲོལ་རིམ་ལས། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་
ཕན་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གང་ཐོག་མར་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ནི།
སྒྲོན་པའི་སེམས་སོ། །གང་ཕན་ཆད་སྒྲོལ་བ་བཟུང་སྟེ་ཆོག་ས་ནམས་ལ་
ཞུགས་པ་ནི་འཇུག་པའི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། ལམ་རིམ་
ལས། སྒྲོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོང་པ་ལ་སྒྲོབ་ཀྱང་རུང་མི་སྒྲོབ་ཀྱང་རུང་།
རི་སྤྱོད་དུ་སྒྲོལ་བ་མ་བཟུང་བ་དེ་སྤྱོད་དུ་སྒྲོན་པའི་སེམས་ཡིན་ལ། སྒྲོལ་བ་
བཟུང་བ་ནས་སེམས་དེ་འཇུག་སེམས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བཤད་པ་
ལྟར་རོ། །

འདི་ལ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྗེ་ཡབ་སྤྱི་དགོངས་
པ་སྦྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟུན། སྒྲོན་སེམས་ནི། སྒྲོལ་བ་སྒྲངས་སམ་མ་སྒྲངས་
ཀྱང་རུང་སྦྱོང་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་བེན་པ་ལ་བསྟོས་མི་
དགོས་པའི་རིགས་གནས་ཞིག་ཡིན་ལ། འཇུག་སེམས་ནི། འཇུག་སྒྲོལ་ཐོབ་
ཅིང་སྦྱོང་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་བེན་པ་ལ་བསྟོས་དགོས་པ་
ཞིག་ཡིན་ནོ། །ས་མཆོམས་ལ། སྒྲོན་སེམས་ནི་ཆོག་ས་ལམ་ནས་ས་མ་ཐོབ་

ཀྱི་བར་དང་། ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཚུལ་སོགས་མང་
ལ། འདྲུག་སེམས་ནི་ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་ཅིང་།
དབྱེ་བའི་སྒོ་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །

དུག་པ་སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱད་པ་
དང་། །ཞི་བ་ལྷ་ནས་བརྒྱད་པའི་སྦྱོར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་འབྲས་མན་
ངག་བདུན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། ལྷག་བསམ་དང་། དེ་སྦྱོང་རྗེ། དེ་
བྱམས་ བ། དེ་རིན་གཙོ་བ། དེ་རིན་བྱེད་བ། དེ་སེམས་ཅན་མར་ཤེས་པ་ལས་
འབྱུང་ངོ་། །གོང་དུ་བཤད་པ་ལྷར་སེམས་བསྐྱེད་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་མང་ཡང་།
གཙོ་བོ་ནི་བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྦྱོང་རྗེ་ཉིད་དེ། འདི་ནི་སྦྱོར་སེམས་ཅན་
གཞན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་ཚུལ་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་སྦྱེ་མོད། དེ་
ཤྱགས་ངག་པ་དང་ཤེན་ཏུ་བརྟན་པོ་སྦྱེ་བ་ལ་ནི། སྦྱོར་དུ་སེམས་ཅན་དེ་ཡིད་
འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་
ཤེས་པ། རིན་བྱེད་པ་སོགས་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །

དེ་དག་བསྐྱེད་ན། གཞན་དོན་གཉེར་ཀྱི་སྒོ་སྦྱོང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་དོན་
གཉེར་ཀྱི་སྒོ་སྦྱོང་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བས། དང་པོ་ལ་གཉིས། སྦྱོང་དེ་སྦྱེ་བའི་
གཞི་དང་། བསྐྱེད་ཚུལ་དངོས་སྟོན་ དང་པོ་ལ། བཏང་སྦྱོམས་དང་། ཡིད་འོང་
གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསམ་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། བྱམས་པ་དང་སྦྱོང་རྗེ་རིས་

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་ཤེས་པ། རིན་ཅན་པ། རིན་གཙོ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 སྐྱེ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་ལུས་འདི་མ་སྤངས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་
 པས། སེམས་ཅན་འདི་ནི་སྡོན་རང་གི་མར་མ་གྱུར་ཞེས་བྱ་བའང་མེད་དོ་
 སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །

གཉིས་པ་རིན་ཅན་པ་ནི། དེ་དག་མར་གྱུར་ནས་ནི་ད་ལྟའི་མས་ཇི་ལྟར་
 བན་བཏགས་པ་ལྟར་བསམ་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཏགས་པར་ངེས་པས་
 རིན་ཆེའོ། །སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །གསུམ་པ་རིན་གཙོ་བའོ། དེ་ལྟ་བུའི་རིན་
 ཅན་དེ་ཡལ་བར་འདོར་ན་ནི་མ་རབས་ཡིན་པས། རྣམ་ཡང་ཡལ་བར་འདོར་
 མི་རིགས་སོ། །སྙམ་ནས་རིན་ལན་བསྒྲོར་བའི་ཁུར་འབྱེར་བའོ། །དེ་ལྟར་
 བྱས་ན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱ་སྒྲུག་ལྟར་མཐོང་བའི་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་
 པ་ཅན་གྱི་བྱམས་པ་སྒྲེའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་དོན་དོན་གཉིར་གྱི་སྒྲོ་བསྐྱེད་པ་དངོས་ལ་གསུམ་སྟེ།
 བྱམས། སྦྱང་ཇེ། ལྷག་བསམ་བསྒྲོམ་པའོ། །དང་པོ་བྱམས་པ་ནི། དམིགས་པ་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་སེམས་ཅན་དེ་བདེ་བ་དང་ལྷན་འདོད་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་སྤང་ན་ཅི་མ་
 རུང་། སྤང་པར་གྱུར་ཅིག །སྤང་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམ་ཞིང་བརྗོད་

པའོ། ། དེའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཉིང་འཇིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དགྲིགས་
པའི་ཞིང་དག་ན། །མཆོད་པ་རྣམས་མང་དཔག་མེད་ཇི་སྟེད་པ། །སྐྱེས་མཆོག་
རྣམས་ལ་དེ་ཡིས་ཉྱག་མཆོད་པས། །བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་གྲངས་དང་ཆར་
མི་པོད། །ཅེས་དང་། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས། །རྗེས་སུ་ཆོས་སུམ་བརྒྱའི་ཁ་
བས་དག །ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་སྟེན་པས་ཀྱང་། །བྱམས་པ་ཡུད་ཅུ་མ་ཐང་
ཅིག་གི། །བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་པོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲན་པར་
བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྟོང་རྗེ་ནི། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་
པ་སེམས་ཅན་དེ་སྐྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། བྲལ་བར་གྱུར་
ཅིག །བྲལ་བར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམ་ཞིང་བརྗོད་པའོ། །ཕན་ཡོན་ནི།
མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་གཅིག་རབ་ཏུ་
བརྒྱང་ཞིང་རབ་ཏུ་ཉོགས་པར་བགྱིས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
དེའི་ལག་མཐེལ་དུ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །ཆོས་གཅིག་སུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་
སྟེ། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་སོགས་ཕན་ཡོན་དཔག་མེད་བཤད་དོ། །གཞན་
ཡང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ཅ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཐོག་མཐའ་
བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་ཚུལ་ལ་སོགས་ཀྱང་བསམ་པར་བྱའོ། །བྱམས་སྟོང་

རྩེ་གཉིས་བསྒྲོམ་པའི་གོ་རིམ་ནི། ཐོག་མར་གཉིན་དང་མཛའ་བཤེས། དེ་
ནས་བར་མ། དེའི་རྩེས་སུ་དབྱ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ལ་འབྲོ།

དེ་ལ་གོམས་ན་སེམས་ཅན་སྦྱི་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ།
གཞན་དུ་ན་སྦྱོགས་རིས་ཅན་དུ་སྦྱི་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་
བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་
སྦྱིང་རྩེ་ནི། ཉན་རང་ལའང་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ལ་འགོད་
འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་སྦྱོབ་འདོད་ཀྱི་སྦྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི།
དེ་དག་ལ་མེད་ཅིང་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་བྱང་ཆོས་སུ་འགྱུར་བས་འདིར་དེ་ལྟར་
བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱིར་བྱམས་སྦྱིང་རྩེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོད་རྫོགས་པ་སྤྲར་ཡང་
དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྩེ་སྦྱིས་པའི་ཆོད་ནི། དཔེར་ན། བྱ་གཅིག་པ་ལ་
མས་དམིགས་ནས་བདེ་བ་ལ་འགོད་འདོད་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་སྦྱོབ་
འདོད་ཀྱི་སྦྱོ་སྦྱི་བའི་ཆོད་ཅུང་དུ། སེམས་ཅན་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་དེ་བདེ་
བ་ལ་འགོད་འདོད་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་སྦྱོབ་འདོད་ཀྱི་སྦྱོ་རང་གི་རང་གིས་
སྦྱི་བ་ན། སྤྲ་བཤད་པའི་བྱམས་སྦྱིང་རྩེ་གཉིས་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་དགོས་པའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་ཅུང་ཟད་
གཞོད་པ་དང་། རེ་ཞིག་ལ་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་དགོས་པའང་སྲིད་ཀྱང་།
སྦྱིར་སེམས་ཅན་དེ་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྩེའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་འདོར་

དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །མ་ལ་ནི་བྱ་དེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཟེར་བའི་ཆེ་རང་
ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་བརྟེན་བསྐྱེད་ཡང་། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་སྟེ། འབྱུང་ན་སངས་རྒྱས་ཡང་
སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བཅས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན། མ་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་བའི་ཆོད་ཅམ་ཞིག་སེམས་ཅན་
གཞན་ལ་བྱམས་སྦྱང་རྗེ་སྦྱེད་གོས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཞིག་ཆ་འབྱེད་
དགོས་ཀྱི་ཆོག་ཅམ་ཞིག་ལ་འབྱུངས་པར་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི།
དེ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་སྦྱང་རྗེ་གཉིས་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན། ཀྱི་མ་སེམས་ཅན་
འདི་མཐུན་དག་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
ལས་ཐར་པར་ངེས་པར་བདག་གིས་བྱའོ། །བྱེད་ཀྱས་པར་གྱུར་ཅིག་སྦྱུང་དུ་
སྦྱང་ཐག་པ་ནས་ཡང་ཡང་བསམ་ཞིང་བརྗོད་དེ་སྦྱོང་བའོ། །

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ནི། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་
བྱང་ཐོབ་དགོས་པར་མ་ཟད། རང་གི་དོན་དུ་འང་དེ་ཐོབ་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་
ལ་ངེས་པ་བྱངས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བྱན་པར་བྱས་ཏེ། དེ་
ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྦྱུང་བའི་སྦྱོ་
བརྟེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟ་ནས་བརྒྱུད་པ་ནི། བདག་གཞན་མཉམ་

པ་བརྗེ་འོ་སྒོ་ནས་སྦྱོང་ཚུལ་ཏེ། དེ་ནི་སྦྱོང་འཇུག་ལས། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་དག །ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྦྱོང་ཚུལ་བསྐྱེད་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་དང་འབྲས་བུ་དེ་དེ་ཆེ་ཆུང་སོགས་སྤྱར་ལྟར་བསམ་པ་ཡང་ཡིན་མོད། དེ་ན་ཆེ་ཆུང་ཆུང་ཡང་སྤྱོད། རང་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་ནི། སྦྱོང་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་རྒྱལ་བ་ལས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་འགྱུར་འབྲས་བུ་ལ། །རྒྱལ་ལ་གྲུས་བྱེད་དེ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་ལ་མིན་ཅི་ཡི་ཆུང་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །ཡོན་ཏན་སྦྱི་དང་། །བྱེད་པར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་ན་ནི། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་རང་གཙོ་ཐོར་གཅེས་སུ་འཛིན་པ་འགོག་ཅི་བྱུང་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་གཙོ་ཐོར་གཅེས་སུ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་ཅི་བྱུང་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལ་ངེས་པ་བྲངས་ཏེ། རང་གི་སྣ་བྱུག་གཡས་ཀྱི་རྒྱུད་ཕྱིར་བྱས་པ་དང་མཉམ་དུ་རང་གི་བདེ་དགོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ལ་ཞོན་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་དེ་རྣམ་པར་སོང་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣ་བྱུག་གཡོན་པ་ནས་ཞུགས། ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་བདེ་དགོས་ཁྱབ་སོང་སྟེ་དུ་བསམ་པ་དང་། ཡང་རང་གི་སྣ་བྱུག་གཡོན་ནས་རྒྱུད་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་པ་དང་མཉམ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་

བསྐྱེལ་དང་དེའི་རྒྱ་ལས་ཉོན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་ནག་པོའི་
 རྣམ་པར་རྒྱང་ལ་ཞོན་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་བྱག་གཡས་པ་ནས་བྲངས་ཏེ།
 རང་གི་སྒྲ་བྱག་གཡོན་པ་ནས་ཁྱགས། སྙིང་གར་ནག་ཕྱང་ངེར་གནས་པར་
 གྱུར་སོང་སྐྱམ་དུ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཡང་ཡང་བསམ་ཞིང་། གཏོང་ལེན་བྱ་སྟེ།
 བཤ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས། གཏོང་ལེན་རྒྱང་ལ་བསྐྱོན་པའི་འབྲུལ་བདེག་ཅན། །
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །ལྷགས་དེ་གཉིས་གང་བྱས་
 གྱང་སྦྱོང་ཤེས་ན་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱེ་བ་ལ་བྱང་པར་མི་སྒྲིང་ཞིང་།
 གདུལ་བྱའི་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲ་མ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་ནི་སྤྱི་མ་སྦྱོང་
 བདེ་བར་འོང་ངོ་། །

བདུན་པ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ནི། སྤར་ངོ་བོ་བཤད་པའི་སྐབས་ལྟར་དང་།
སྒོམ་རིམ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྒྲིང་ཟེ་ཆེན་པོ་གོམས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སེམས་
ཅན་མ་ལུས་པ་བྱང་བར་དམ་བཅས་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒྲོན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམ་
མི་དགོས་པར་སྐྱེ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དོན་ནི་ལམ་རིམ་ལས།
འདིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པའི་ཚད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གོ་བདེར་བརྗོད་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་
ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་། ལྷག་

བསྐྱལ་ལས་སྐྱོབ་འདོད་སྙིང་རྗེ། ལྷག་བསམ་དང་བཅས་པ་རྗེ་གས་པར་རང་
རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་མཁུག་དེ་མ་ཐག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྗེ་གས་པ་ལ།
རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རྗེ་གས་བྱང་དོན་གཉིས་གྱི་འདུན་པ་གཉིས་ཆང་དགོས་
ཀྱང་། རང་གཞན་རེ་རེ་བ་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་རྗེ་གས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་
ལ་ཡང་། སེམས་བསྐྱེད་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པ་ཡོད་དེ། ལམ་རིམ་ལས།
གསུང་རབ་དང་བསྟན་བཅས་གཞན་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་
སྐྱེ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དངས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་འདོད་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཤད་པ་མང་པོ་སྤྱང་བ་དང་། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་པར་ཡིད་དམ་བཅས་པའང་སེམས་བསྐྱེད་
དུ་གསུངས་པ་སྤྱང་བས་དེ་གཉིས་རེ་རེ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱི་
གངས་སུ་བགངས་དགོས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

བརྒྱུད་པ་སེམས་དེ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་ཐེན་བཏེན་
པའི་སྤྱིར་དུ་ཆོགས་འཛིན་ཚུལ་སྤྱ་སྤྱོད་ཐོགས་མེད་ཞི་བ་ལྷ་གསུམ་གྱི་
བཞེད་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་ནས་འཆད་པ་ལ་གསུམ། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་
པ། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པ་སྐྱུང་བ། ཉམས་ན་སྤྱིར་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་ལས། དུལ་གང་ལ་ལེན་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་འཁུག་སྒྲོམ་ཐོག་

པ་ཞིག་ལས་ལེན་དགོས་སོ། །

རྟོན་གང་གིས་ལེན་པ་ནི། ལམ་རིམ་ལས། སྤར་བཤའ་པ་ལྟར་ལམ་
ཀྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱངས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡིད་འགྱུར་བའི་ཉམས་
སྤྱོད་ཅུང་ཟད་ཉིད་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །རི་
ལྟར་ལེན་པའི་ཆོ་ག་ལ་སྦྱོར་དངོས་མཁུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྦྱོར་བ་ལ།
སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བ། ཆོགས་གསོག་པ། བསམ་པ་སྦྱང་བ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི། གནས་བརྒྱན་ཅིང་རྟོན་བཟུང་ནས་མཆོད་པ་བཤམ་པ་དང་། གསོལ་
བ་གདབ་ཅིང་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། དེའི་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པའོ། །

དེ་ཡང་གནས་བཟང་ཞིང་དབེན་པའི་ས་སྤྱོགས་སུ་ས་གཞི་ལ་བ་བྱུང་
དང་ཅན་དན་ལ་སོགས་པའི་དྲི་ཆུས་བྱུག་ཅིང་མེ་ཏྲོག་གི་གསོལ་མ་གཏོར་
ལ། སྟེགས་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་སྟོན་པའི་སྦྱུ་ལ་སོགས་པ་དགོན་མཆོག་
གསུམ་གྱི་རྟོན་གང་འདྲོམ་བཞུགས་སུ་བཅུག །སྒྲ་རེ་དང་གདུགས་སོགས་
དང་མེ་ཏྲོག་དང་ཞལ་ཟས་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་བཟང་བ་རྣམས་སྟོག་
བྱ་ཞིང་། སྒྲ་མ་ལ་གདན་ཁྱི་མེ་ཏྲོག་གིས་བརྒྱན་པའང་བཤམ། མཆོད་པ་
སོགས་འབྱོར་ན་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ལ། མེད་ན་ཅི་
འགྱུབ་ཀྱིས་ཀྱང་འབྱས། དེ་ནས་སྒྲ་མས་འཕགས་པའི་ཆོགས་སྦྱན་བྲངས་ཏེ་
མཆོད་པའི་སྦྱོན་གྱི་གཟུངས་ལན་གསུམ་གདོན་ཅིང་བསྟོད་པ་བྱས་ནས།

སྒྲོལ་མས་ཁྱས་བྱས་གོས་བཟང་བོ་གྲོན་ཏེ་ཐལ་མོ་སྒྱུར་བ་ལ། སྒྲོལ་མས་
 ཆོགས་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དང་བ་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ།
 སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དེ་དག་རེ་རེའི་བྱང་དུ་རང་ཉིད་འདུག་པར་བསམས་
 བས། དལ་བྱས་ཡན་ལག་འདུན་པ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ། །དེ་ནས་སྒྲོལ་མ་ལ་སྟོན་
 པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ། དུག་འཆལ་བ་དང་ཡོན་དང་མཐུལ་རྣམས་ཕྱལ་ལ།
 དུས་མོ་གཡས་པ་བཅུགས་ནས་ཐལ་མོ་སྒྱུར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དོན་
 དུ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། རི་ལྟར་སྒྲོན་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུམ་
 པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་སྒྲོན་མེད་པ་
 ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་
 འདི་ཞེས་བགྱི་བའང་སྒྲོལ་དཔོན་ཀྱིས་སྒྲོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་
 རྩེ་སྒྲོས་བྱར་གཞུག།

དེ་ནས་སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱི་བྱང་པར་ཅན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོན་མཆོག་
 གསུམ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱད་སྤྱོད་
 འགྲོ་བར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དག་པོས། སྒྲོལ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ།
 བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སྙིང་

བོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། ཀང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་བཙུགས་
 ལྟན་འདས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སྟོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ།
 བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ངི་སྟིད་བྱང་ཚུབ་སྟིང་
 བོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཞི་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སྟོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ།
 བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ངི་སྟིད་བྱང་ཚུབ་སྟིང་
 བོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་འཕགས་པ་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །
 ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ཅིང་རྗེས་སྒྲོས་བྲ། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསྐྱབ་བྲ།
 བརྗོད་པ་ནི། སྟེ་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ཆོགས་གསོག་པ་ནི། འདིར་ཡང་
 བཟང་སྟོད་སོགས་ནས་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བསམ་པ་སྦྱང་བ་ནི། སྒྲར་སྒྲར་བྱམས་སྦྱང་རྗེའི་དམིགས་
པ་དང་ནམ་པ་གསལ་གདབ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ནི།
སྟོབ་དཔོན་གྱི་མདུན་དུ་ཆོ་ག་སྤུངས་སྒྲར་བཞིན་འདུག་སྟེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་
སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་བར་དུ་མི་
བཏང་ངོ་སྟམ་དུ་དམ་བཅའ་བའི་བསམ་པ་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྟོན་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོབ་ནུས་ན་བྱ་ཞིང་མི་

རུས་ན་མི་བྱ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
བྱའོ་སྒྲུམ་པ་ཅམ་ཆོ་གས་བསྐྱེད་ན་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་སྒྲོབ་
རུས་མི་རུས་ཀྱུན་ལ་བྱས་ཆོག་པར་བཤད་དོ། །སྒྲོན་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་རུང་
གི། །འདུག་སེམས་ཆོ་གས་འཛིན་པ་ནི། དེའི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་སྒྲོབ་མི་རུས་ན་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱར་མི་རུང་དོ། །སེམས་བཟུང་བའི་ཆོ་ག་དངོས་ནི།
སྒྲོགས་བཙུན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སྒྲོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ།
བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་སྐྱེ་བ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་གཞན་དང་གཞན་དག་
ཏུ། སྐྱེན་པའི་རང་བཞིན་དང་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བསྒྲོམས་པའི་
རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་བདག་གིས་བགྱིས་པ་དང་བགྱིད་དུ་སྦྱལ་
བ་དང་བགྱིད་པ་ལ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེས། རི་ལྟར་སྒྲོན་གྱི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
རྣམས་དང་ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བྱགས་
བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་དུས་
འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྤྱིད་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། སྒྲ་ན་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ།

སེམས་ཅན་མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་བསྐྱལ་བར་བགྱིའོ། །མ་གྲོལ་བ་རྣམས་གྲོལ་
བར་བགྱིའོ། །དབུགས་མ་བྱིན་པ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་བར་བགྱིའོ། །
ཡོངས་སུ་སྤྱངན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་སྤྱངན་ལས་འདའ་བར་བགྱིའོ། །
ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་རྗེས་སྒྲོས་བྱའོ། །དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ཡོད་པའི་
ལུགས་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་མ་རྟོག་ན་ནི། ཐུབ་དབང་སོགས་རྒྱལ་བ་སྤྱི་
བཅས་ལ་དམིགས་ཏེ། རྒྱག་འཆལ་བ་དང་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་
བྱས་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དོར་བའི་
སྐབས་འགྲོ་སོགས་གོ་རིམ་སྤར་བཞིན་བྱ་བར་གསུང་། དེ་དག་ནི་སློབ་
སེམས་ཆོ་གས་འཛིན་ཚུལ་ཏེ། འཇུག་སེམས་ཆོ་གས་འཛིན་ཅིང་འཇུག་
སྒྲོམ་ལེན་ཚུལ་ནི་རྗེའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེ་ཏུ་རྣམ་
བཤད་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། སྤྱགས་རིམ་སོགས་ལས་ནི། དགོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་བདག་སྐབས་མཆི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཇུག་སྒྲོམ་འཛིན་པར་
ཡང་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་ཆོག་ནི། ལྷ་མས་སློབ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་འཆད་པ་
ལྟར་སློབ་མ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་
བའི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་གཉིས། ཆོ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་དང་། སྐྱེ་
བ་གཞན་དུ་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བན་

ཡོན་བླ་པ་དང་། ལན་བླ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྒོས་མི་སྤང་བ་
དང་། ཆོགས་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་བཤད་ཟེན་ཅིང་། སྤང་
བོ་བཀོད་པའི་མདོ་སོགས་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒོན་སེམས་མི་གཏོང་བ་དང་། སྤེལ་བའོ། །དང་
པོ་ནི། སེམས་དེ་བསྐྱེད་ནས་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
མ་བཅང་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་མི་ཉམས་པའི་པན་ཡོན་སོགས་
ཡོད་ལ་བཅང་ན་དེ་ཉམས་ནས་སོར་ཐར་ཀྱི་པམ་པ་ལས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཆེས་
ཤིན་ཏུ་སྦྱི་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་རང་ཡིད་བྱེད་འགོགས་པའི་སྤྲོམ་པ་ནི།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་མཆོག་ཡིན་པས། དེ་མ་དོར་ན་འདོད་
ཡོན་ལ་འཛེམ་མེད་སྒྲོད་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྲོམ་པ་
མ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དོར་ན་ནི་སོ་ཐར་དག་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བར་འགྱུར་བ་ལམ་རིམ་ལས་བཤད་ཅིང་།
སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་གལ་ཏེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་ཡོན་ལྔ་སྒྲོད་ཀྱང་།
སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་སྐབས་སོང་སྟེ། སངས་རྒྱས་
འགྱུ་བྱ་སྒྲུལ་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་ན། མཁས་པ་ཚུལ་བྲིམས་པ་རོལ་
ཕྱིན་གནས་རིག་པར་བྱ། གལ་ཏེ་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བར་དགོ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ།
སྒྲོད་ཀྱང་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་གཉིད་ལ་འདོད་བསྐྱེད་ན། དེ་ཆེ་ཚུལ་བྲིམས་

སྐྱོན་བྱང་ཆུབ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ཡིན། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་པས་པམ་ལས་
ཀྱང་ཞིན་ཏུ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེར་མ་ཟད། རང་དོན་ཅམ་གྱི་
ཡིད་བྱེད་དང་བྲལ་ཞིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བར་འདོད་པའི་གོ་ཆ་མ་ཉམས་ན་གྲོང་
དང་ཆོགས་མང་བོའི་ནང་དུ་གནས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་དབེན་པ་མཆོག་ཏུ་
གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ནི་ལོ་བྱེ་བར་ཡང་མི་གཞན་དང་
མི་སྤང་བར་འདུ་འཇི་སྤངས་པའི་དབེན་པར་གནས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་དབེན་པ་མཆོག་ལ་གནས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་འདྲེ་བར་
གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་པ་ལས། གང་ཞིག་གྲོང་ངམ་འོན་ཏེ་དགོན་པར་
གནས་ཀྱང་རུང་། །ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་བྲལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ངེས་ན། །
འདི་ནི་འགྲོ་དོན་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབེན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཏྲག་ཏུ་གྲོང་
དང་ཡུལ་འཁོར་གྲོང་རྒལ་གནས་བྱེད་ ཅིང་། །སེམས་ཅན་སྣེས་བྱེད་བྱང་
ཆུབ་བརྩོན་པ་མི་གཏོགས་པར། །དེ་ནི་དབྱ་བཅོམ་རང་རྒྱལ་འདོད་པ་གཞར་
མི་བསྐྱེད། །འདི་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱི་ཀྱི་དབེན་པར་གསུང་། །
གང་ཞིག་དཔག་ཚད་ལྡ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་རི་ཡི་སྤྲལ། །སྤྲལ་གྱིས་གང་བ་ལོ་
མར་བྱེ་བར་གནས་བྱེད་ཀྱང་། །དབེན་པ་འདི་མི་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དེ། །ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་རྟེན་ནས་འདྲེ་བར་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ལས་ཀྱང་
འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་སྟེལ་བ་ནི། དེ་ལྟར་མ་བཏང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས་ཉིན་
ལན་གསུམ་མཆན་ལན་གསུམ་དུ་བཟུང་ཞིང་སྟེལ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྤར་
བཤད་པའི་ཆོག་རྒྱས་པ་གྲུབ་ན་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་ལ། མ་གྲུབ་ན་ཆོགས་ཞིང་
གསལ་བཏབ་ནས་མཆོད་པ་དང་བྱམས་སྟོང་རྗེ་སོགས་སྐྱངས་ཏེ། སངས་
རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་
འདི་ལན་གསུམ་གསུམ་བརྗོད་ནས་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་སྟོན་སེམས་
ཀྱི་བསྐྱབས་བྱ་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །སྤྱིར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོག་རྒྱས་པ་
མ་ལྟོགས་པའི་ཆེ་ཡང་བྱག་ལེན་བཞིན། ཏེན་ཀྱི་བྱང་དུ་སྐྱབས་འགོ་ཡན་
ལག་བདུན་པ་རྣམས་སྟེ་འགོ་ལྟར་བྱས་ནས། འདི་ལན་གསུམ་བརྗོད་དེ།
བཟུང་ཡང་རུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་སྟོས་མི་སྤང་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
བྱམས་སྟོང་རྗེའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཡལ་བར་མི་འདོར་བ་ཡིན་ལ།
སྟོས་སྐྱངས་པའི་ཆོད་ནི། སྤྱིར་མི་འཐད་པ་ཞིག་བྱས་པའི་རྒྱུ་གྱིས། ད་ནི་
ནམ་དུ་འང་འདིའི་དོན་མི་བྱའོ་སྟེ་མི་པའི་བསམ་པ་སྐྱེས་པ་སྟེ། འདི་བྱང་ན་
སེམས་བསྐྱེད་ཟིན་པའང་གཏོང་བས་ཞིན་ཏུ་གཟབ་པར་བྱའོ། །

བཞི་བ་ཚོགས་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། སྟོན་སེམས་ཚོགས་བབྱང་བ་
ནས་ཞག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བའི་རྒྱར་དགོན་མཆོག་
མཆོད་པ་དང་བསྟོ་སྟོན་སོགས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྟེ་བ་གཞན་
དུ་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། ནག་ཚོས་བཞི་སྟོང་བ་
དང་། དཀར་ཚོས་བཞི་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཁན་སྟོབ་དང་སྟོབ་མ་དང་སྟོན་
གནས་ལ་བརྟུན་གྱིས་དབུ་སྟོར་བྱེད་པ་དང་། འགྱུར་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་
དག་བ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལ་འགྱུར་དུ་བཅུག་པ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་ཞེ་སྒྲ་གིས་
སྟོད་པ་དང་། བྲེ་སྒྲ་སོགས་ལ་གཡོ་སྒྱུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཞི་བོ་སྟོང་བ་ལ་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟུན་སྟེ་བ་སྟོང་བ་དང་། དེ་
ནམས་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པ་དང་
འདྲ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱགས་པ་བརྟེན་པ་དང་། རང་གི་གདུལ་བྱ་
ནམས་རྫོགས་བྱང་ལ་འགོད་པར་འདོད་པ་སྟེ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་ནག་
ཚོས་བཞི་འཇུག་པོ་འོ། །འདི་ནམས་ནི་སྟོན་འཇུག་ཐུན་མོང་བའི་བསྐྱབ་
བྱའོ། །སྟོན་སེམས་ཅམ་ཚོགས་བབྱང་བས་ནི། སྟོད་པ་སྟོན་བྱུག་ལ་བསྐྱབ་
བྱས་ན་མ་གཏོགས། མི་བྱས་ན་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་མི་འགལ་ཡང་། འཇུག་
སྟོམ་ཚོགས་སྒྲངས་སྟོན་དེ་དག་ལ་ངེས་པར་བསྐྱབ་དགོས་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ཉམས་ན་སྤྱིར་བཅོས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐོས་འདོད་ཀྱི་
སྒྲོན་སེམས་དང་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱ་འདོད་བཏང་ན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱང་གཏོང་ལ། བསྐྱེད་བྱ་གཞན་དང་འགལ་ན་སྒྲོབས་བཞིའི་བཤགས་སྒྲོམ་
མང་དུ་བྱ་ཞིང་། བྱད་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་ནས་ནི། སྤྱིར་བཅོས་
རི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་བྱ་དགོས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནི། འདིར་
འབྲུག་སྒྲོམ་ལ་བྱེད་ཅིང་། འདི་སོ་ཐར་དང་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་མི་འབྲ་
བས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ལེན་ཡུལ་སྒྲ་མ་མ་ཉིད་ན། རང་གིས་ཉིན་ཀྱི་བྱང་དུ་
སྒྲངས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་བཤད་དོ། །

དགུ་པ་འཕྲོས་དོན་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱོད་པ་གང་ལ་སྒྲོབ་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། རང་རྒྱུད་སྒྲིན་བྱེད་སྤྱིན་བྱུག་དང་། གཞན་རྒྱུད་སྒྲིན་བྱེད་བསྐྱེད་
བཞི་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་སོ། །

འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་ནི་རྒྱས་པར་གཞན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།
འདིར་པར་སྤྱིན་བྱུག་པོ་རེ་རེ་ལའང་བྱུག་ལྟར་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ཅུ་མ་ནི། བྱང་
སེམས་ཀྱིས་ཆོས་སྤྱིན་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེད་པ་ན། ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྒྲོམ་
པའི་སེམས་པ་ནི་ཚུལ་བྲིམས། རྣམ་མཁྱེན་དང་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་ཤིང་
གཞན་གྱིས་གཤེས་པ་ལ་བཟོད་པ་ནི་བཟོད་པ། དག་བའི་ཆོས་འཕེལ་བའི་
སྤྱིར་དུ་དེར་བཙོན་པ་ནི་བཙོན་འགྲུས། དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་མ་འདྲེས་

པར་དགོ་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ནི་བསམ་གཏན།
སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་བདེན་སྟོང་སྦྱ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་
པོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་བའི་ཆེ་རང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་
འགོད་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པ། བཅོམ་འབྲུག།
བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་རྣམས་ལ་རང་གནས་ནས་གཞན་ཡང་དེ་ལ་འགོད་
པ་ནི། དེ་དག་ནི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་སྦྱིན་པ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་
སྦྱར་བར་བྱའོ། །

སྤྱི་ལ། རོབ་བྱ་ཕུལ་བྱང་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། རོབ་བྱེད་ཕུལ་བྱང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་ཉིད། །མཁས་པའི་ཕུལ་བྱང་ཇེ་བཅུན་བཅོང་ཁ་
བའི། །མན་ངག་ཕུལ་བྱང་ལམ་རིམ་རི་བཞིན་བཤད། །གང་དག་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་གཞུང་ལུགས་ལ། །ཅི་ཅམ་མང་དུ་ཐོས་ཤིང་སྦྱངས་བྱས་ཀྱང་། །ཚུལ་
འདིར་ཉམས་ལེན་ཕྱོགས་ཅམ་མེད་གྱུར་ན། །དགོས་དོན་སྟོང་བོ་སྟོང་པ་
ཡིན་ནམ་སྟུམ། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་། །ཤུགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཤེས་པ་ཤེས་པ་མིང་ཅན་
ཀྱིས་རང་གི་སྟོབ་མ་རི་ཁྲོད་འཛིན་པའི་དགོས་པ་ཤེས་པ་ཤེས་པ་ལ་
ཐན་པར་འགྱུར་སྟུམ་པའི་བསམ་བསམ་བཀྱིས་པ་སྟེ། །འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཐན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག། །

མཆོག་ལམ། །

༡༡། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་སྐྱབས་འགོའི་རྣམ་གཞག་
གསལ་བར་བསྟན་པ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གནས་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་སྐྱབས་འགོའི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་བསྟན་པ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གནས།

༡༡། །ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་གྲོལ་ཡ། རང་གཞན་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་
རྫོགས་སངས་རྒྱས། །འགོག་ལམ་བདེན་གཉིས་དངོས་གྲུབ་དམ་པའི་ཆོས།།
རིག་གོལ་ཆོགས་གཉིས་དཔལ་ལྷན་དགེ་འདུན་ལ། །གུས་པས་བརྟུང་ནས་
དེ་ཡི་རྣམ་གཞག་བཤད། །དེ་ཡང་ཐར་འདོད་ཀྱིས་སྐྱེས་བྱས་ནི། །སྐྱབས་
ལུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་མ་ཤེས་པར་
སྐྱབས་སུ་འགོ་བཙུག་དང་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་མོས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཆད་
མས་བྲངས་པའི་ངས་ཤེས་བརྟན་པོ་ཐོབ་པ་མིན་པས་སོ། །

དེ་ན་འདིར་དེའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་འཕྲོས་
དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །ཉན་ཐོས་སྡེ་བའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། །
ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩེ་བྲག་སྤྱོད་པས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་གཟུགས་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་ལ་སྐྱེའི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཀྱང་། ལོངས་
སྐྱེའི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་པས། མཆོག་གི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་། དངོས་
སུ་མི་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །དེས་གཟུགས་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་ལེན་

དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་སྐྱབས་འགྲོའི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་བསྟན་པ་དངོས་བྱུང་འབྱུང་གནས།

ཡང་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཏུ་མི་འདོད་དེ། དེས་དེ་སྟུག་བསྐྱེད་བདེན་
པར་འདོད་པས་སོ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀས་སྟོབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་
དག་འདུན་དུ་བཞེད་ཡང་། དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ཏུ་མི་འདོད་དེ། དེས་དེ་
དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་རྣམས་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་དང་འགོག་
བདེན་རྣམས་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་རོ། །བྱད་པར་ཞིབ་
པར་ནི་གཞན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་པོའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྐྱབས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་དང་། སྐྱབས་འགྲོའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ། སྐྱབས་
གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན། སྐྱབས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་
དམ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་བྱད་པར། རྒྱ་སྐྱབས་དང་འབྲས་སྐྱབས་ཀྱི་བྱད་པར། སྐྱ་
དོན་རོ། །

དང་པོ་དེར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
རིགས་ཅན་རྣམས་ནི། གཙུ་བོར་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ལ་མོས་ཤིང་
མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། དེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་
བཞག། གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ནི། ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་
མོས་ཤིང་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། དེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་
སྐྱབས་སུ་བཞག། གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ནི། གཙུ་བོར་

དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་མོས་ཤིང་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་
མཛད་ནས། དེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བཞག་ཅིང་། དེ་ལྟ་ནའང་གདུལ་བྱ་རེ་
རེས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟན་འདས་ལ་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོ། དམ་པའི་
ཆོས་ལ་སྐྱབས་དངོས། དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་ཆེ་བློགས་སུ་བྱེད་
པར་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྟོན་པ་བསྟན་པ་སྟོབ་དོན་
ཀྱིས། །ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལས། །མོས་པ་གསུམ་ཀྱི་དབང་
མཛད་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབས་གསུམ་ཀྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་
སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ལ་གསུམ། མཆོན་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཁྱད་
པར། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐྱབས་གནས་
མཐར་ཐུག །སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྟན་
པ་ཡིན་ཏེ། རང་དོན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་གཞན་དོན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ།
ཁྱད་གཞི་རང་དོན་སྤུན་ཆོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་དོན་སྤུན་ཆོགས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་མ་
བྱས་པའི་ཡོན་ཏན། འབད་ཚེ་ལ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལྟན་གྱིས་བྱབ་པའི་ཡོན་ཏན།

རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དང་རྟོག་པའི་རྒྱུ་ཙམ་གྱིས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་མི་རུས་
པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། རི་ལྟ་རི་སྟེད་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན། བཙེ་བ་སྟེང་
རྩེ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན། རུས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། དབྱེ་གཞི་རང་དོན་དང་
གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དང་ལྟན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བྱམས་མགོན་
གྱིས་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྟན་གྱིས་བྱུང་། །གཞན་གྱི་རྒྱུ་
གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཁྱེན་དང་བཙེ་དང་རུས་པར་ལྟན། །དོན་གཉིས་ལྟན་
པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་ན། ཀྱན་རྫོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་། དོན་
དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་གཉིས། དང་པོ་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱ་
དང་། གཉིས་པ་ནི་རང་དོན་ཆོས་སྐྱ་ལ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས།
ལོངས་སྐྱ་དང་སྐྱ་ལ་སྐྱ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ལོངས་སྐྱ་དེ་ཐ་མལ་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་
པ་སྐྱ་བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱ་ཅན་ངེས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ངེས་པ་མཆོན་
དཔེ་གསལ་རྫོགས་གྱིས་སྤྱས་པ། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་
པ། འཁོར་ངེས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཤ་སྟག་གི་བསྐྱོར་བ། ཆོས་ངེས་
པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འབའ་ཞིག་གསུང་བ། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་རི་
སྟེད་མ་སྟེང་གྱི་བར་དུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་མི་སྟོན་པར་བཞུགས་

པའི་ཕྱིར། མཆོན་ཉིད་ལྔ་དང་ཡང་ལྔ་ནེ། སྤྱི་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྒྲིབ་
ནས་ཆོས་སྟོན་པ་རྒྱན་མི་ཆད། གསུང་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་སྒྲིབ་ནས་ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་ཆོས་བརྗོད་པ་རྒྱན་མི་ཆད། ཐུགས་སྦྱང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་
ཏེ་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་རྒྱན་མི་ཆད། འབད་ཚལ་གྱི་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་།
གདུལ་བྱའི་ངོ་བོར་སྤྱལ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ནེ། བྱམས་པས། བརྗོད་
སྟོན་མཛད་རྒྱན་མི་ཆད་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། དེའི་ངོ་བོར་
མི་སྟོན་པ། འདིར་ནི་སྤྲོ་ཆོགས་སྤང་བར་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱ། བཟོ་བོ་སྤྱལ་སྤྱ། སྤྱི་
བ་སྤྱལ་སྤྱའོ། །དང་པོ་ནི། མཛད་པ་བཙུན་གཉིས་ཀྱི་ཚལ་སྟོན་པའི་སྤྱལ་སྤྱ་སྟེ།
བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་སོ་སྤྱའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་
ཡིན་ཀྱང་། སྤྱི་ལ་རུས་བརྗོད་པ་ཅས་ལྟར་སྤང་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པར་གསེར་
གར་བྱ་བཞིན་ཏེ། དོན་ལ་ནི་པོ་བ་དང་ནང་ཁྲོལ་རྒྱ་མ་སོགས་ཀྱང་མེད་ཅེས་
གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བེ་ལྷ་ཀམ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དམ་པ་ཏོག་དཀར་ལྟ་
བུའོ། །གཉིས་པ་ཆོས་སྤྱལ་གཉིས། སྤངས་པ་ཆོས་སྤྱུང་དང་། ཉོགས་པ་ཆོས་
སྤྱའོ། །དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་སྟེ། འདི་ནི་དག་པ་གཉིས་ལྔ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
སྤྱི་ཞིག་ལ་བྱེད་ཅིང་། དབྱེ་ན་གཉིས། རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། སྤྱོད་བྱར་རྣམ་

དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ། །སྐྱེ་དེ་ཡོན་ཏན་ལྡན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ།
གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། གངས་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་པའི་ཡོན་ཏན། མི་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན། སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱམས་པས། གཞལ་
མེད་གངས་མེད་བསམ་མེད་དང་། །མཉམ་མེད་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པ། །
ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལྡན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། མཆོན་ཉིད་ལྡན་དང་ཡང་ལྡན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པ།
རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་ཆོགས་པ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ། སྒོ་སྐྱར་གྱི་
མཐར་གཉིས་སྤངས་པ། སྤྱི་བ་པ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་
གི་ཆ་འོད་གསལ་བ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། བྱམས་པས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་
རྣམ་དབྱེར་མེད། །མཐར་གཉིས་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤངས། །སྤྱི་བ་གསུམ་ལས་
ནི་ངེས་གྲོལ་བ། །ཞེས་པ་ནས། དག་པའི་བྱིར་ན་འོད་གསལ་བ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར་ངོ། །

གཉིས་པ་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་དང་རྣམ་མཁྱེན་དོན་གཅིག་
ཅིང་། འདི་ལ་དེར་གྱུར་པའི་རི་ལྟར་རི་སྟེང་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སམ།
མེ་འོང་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལྡན་དང་། རྒྱས་པར་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་
ཉིར་གཅིག་ཡོད། དེ་རྣམས་བསྐྱུ་ན་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང་།

ཆོས་སྐྱ་ལོངས་སྐྱ་སྐྱལ་སྐྱ་གསུམ་དུ་འང་འདུ། རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་
 བློ། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་གཙོ་བོར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ཆོས་སྐྱ་
 གཉིས་གཙོ་བོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ལས་འབྱུབ་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རིན་
 ཆེན་སྤེང་བ་ལས། སངས་རྒྱས་ལྷན་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ། །བསོད་ནམས་
 ཆོགས་ལས་འབྲུངས་པ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་མདོར་བསྐྱ་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་
 ཆོགས་ལས་འབྲུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་གསུམ། །མཆོན་ཉིད། ཡོན་ཏན། དབྱེ་
 བའོ། ། དང་པོ་ནི། འགོག་ལམ་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་
 ལྷན་བྱང་བདེན་པ། ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་ཆོས་དགོན་
 མཆོག་དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དང་ལྷན་ཏེ། འགོག་བདེན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་
 ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། ལམ་བདེན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། བྱང་
 བར་དེ་ལྷན་གྱི་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཏེ་བརྒྱུད་དང་ལྷན་
 པའི་བྱིར་ཏེ། རྟོག་གའི་སྒྲོས་མཐའ་བཞིར་བསམ་དུ་མེད་པ། ལས་ཉོན་གཉིས་
 ཅི་རིགས་མེད་པ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་རྟོག་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་
 དང་། རང་གི་ངོ་བོ་དང་འཇིན་སྒྲུངས་ལ་སྐྱེབ་པའི་སྤྲད་པ་མ་ཞུགས་པའི་དག་
 པ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་གསལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་
 གཉིན་པོ་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། གང་ཞིག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་

འགོག་པ་དང་། གང་གིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་
ཏེ་བརྒྱད་དང་ལྔ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམས་པས། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་ཚོག་
མེད་དང་། དག་གསལ་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་གང་གིས་
ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཆོན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ངོ་བོའི་སྒྲིན་ས་དབྱེན་འགོག་བདེན་དང་། ལམ་བདེན་གཉིས།
དངོས་པོ་བཏགས་མ་བྱེ་བར་དབྱེན། ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་།
དོན་དམ་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་
གསུམ་ལྟ་བུ་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་རྣམས་ཏེ། འདི་དག་ནི་ཆོས་དགོན་མཆོག་
བཏགས་པ་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་ནི་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པའི་སྤངས་ཚོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་གསུམ། མཆོན་ཉིད། ཡོན་ཏན།
དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་གོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་དང་ལྔ་
པའི་འཕགས་པ། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་
ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་དེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྔ་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་
རིག་པ། ཇི་སྟོན་པ་རིག་པ། སོ་སོ་རང་རིག་པ་གསུམ་དང་། ཆགས་སྐྱིབ།
ཐོགས་སྐྱིབ། དམན་སྐྱིབ་ལས་གོལ་བ་གསུམ་དང་། བྱད་གཞི་རིག་པ་དང་།

གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དང་ལྔ་ལྔ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམས་པས། རི་
ལྷ་རི་སྟེང་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །སྒྲོ་ལྔ་ཕྱིར་མི་
སྟོག་པའི་ཆོགས། །སྒྲ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྔ་ཏེ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

གསུམ་པ་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་
གང་ཟག་རྣམས་སྤྱོད་ལ། སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། ཀྱན་རྫོབ་པའི་
དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་དང་། རོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་
གཉིས། དང་པོ་ནི། ལམ་ཁྱགས་ཀྱི་སོ་སྟེ་རྣམས་ཏེ། དགེ་འདུན་ཡིན་ཡང་།
དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ནི་མིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད། ལམ་དུ་མ་ཁྱགས་ཀྱང་
ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རབ་བྱུང་རྣམས་ནི་དགེ་འདུན་ཙམ་ཡིན་པ་མི་
འགལ་ལ། འདུལ་བ་ལས་ནི། དགེ་སྦྱོང་བཞི་ཆོན་དུ་ལོངས་པ་ལ་ནི། དགེ་
འདུན་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ནི་གང་ཟག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ནི། འཕགས་པའི་
གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱའོ། །མདོར་ན། བདག་མེད་ཐ་རགས་གང་རུང་
མདོན་སྐྱུལ་དུ་མ་རྟོགས་ཚུན་ཆད་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་། འཕགས་
ལམ་ཐོབ་པ་དང་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ། ཆོས་དགོན་མཆོག་
ཐོབ་པ་གསུམ་དུས་མཉམ་མོ། །འདིར་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ནི། མཁས་པའི་

དབང་པོ་ཁ་ཅིག ། ཀུན་རྫོབ་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་དང་། རོན་དམ་
པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གཉིས་འགལ་བར་བཞེད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི། དགེ་
འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་
པས་བྱུང་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་དོན་
དམ་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་ཀྱང་། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་རྣམས་
དེ་མིན་ཞེས་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་
ཡིན་ན། ལམ་བཤེན་ཡིན་པས་བྱུང་ཅེས་ཟེར་ཡང་། རང་ལུགས་ནི་སྤར་ལྟར་
བྱས་ན་ལེགས་ཏེ། རིན་ལན་གསལ་བའི་མདོ་ལས། བཙུམ་ལྟར་འདས་དགེ་
འདུན་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ལགས། བཀའ་སྩལ་བ། རོན་དམ་པའི་དགེ་
འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཡི། ཀུན་རྫོབ་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཡུལ་གྱི་དགེ་འདུན་ལ་གཙོ་པོ་ལྟར་བྱེད་པར་བསྟན་
པས་ཤེས་སོ། །འདིས་ནི་དེ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་དོན་དམ་པའི་དགེ་
འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས་པར་བསྟན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་པའི་དགེ་འདུན་ལ་
སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་བ་བསྟན་པ་ནི་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐྱབས། རོན་དམ་
པའི་སྐྱབས་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་གཉིས་དོན་
གཅིག་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་མཐར་མ་ཕྱིན་པའི་སྐྱབས། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་

ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་སངས་རྒྱལ་པའི་སྐབས་གཉིས་དོན་གཅིག །མདོར་
ན། སྒྲོབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐབས་ཡིན་ཀྱི། དོན་དམ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཆོགས། །གཏན་ཀྱི་
སྐབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དོན་དམ་པའི་སྐབས་
ནི་སངས་རྒྱལ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །
སྐབས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཉག་གཅིག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཟིན་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ནི། རྒྱ་
སྐབས་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་འབྱུང་ཀྱི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ནི་འབྲས་
སྐབས་ཡིན་ལ། གཞི་གཅིག་ལ་བསྟོན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་འགལ་ཡང་། སྤྱིར་དེ་
གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
དེ་རང་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱ་སྐབས་དང་། རང་དང་རྒྱུད་
གཅིག་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བྱང་སེམས་
ཀྱི་རྒྱ་སྐབས་ཡིན་ན། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་
པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དེའི་སྤྱིར་ཡོངས་འཛིན་དེ། དེའི་རྒྱ་སྐབས་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། དེའི་འབྲས་སྐབས་ཡིན་ན། དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་ཏེ། དེའི་
རྒྱུད་ཀྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་དེ། དེའི་འབྲས་སྐབས་

དང་། དེའི་ཐོབ་འབྱུར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡང་། དེའི་འབྲས་སྐྱབས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་སྐྱོདོན་ནི། བྱམས་པས་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འབྱུང་བ་དགོན་ཕྱིར་
བྱི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྟན་ཕྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི། །རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་
ཉིད་ཕྱིར། །འབྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབས་འགྲོའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་དྲུག །སྐྱབས་སུ་འོས་
ཚུལ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ། སྐྱབས་འགྲོའི་ངོ་བོ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ།
བསྐྱབ་བྱ། བན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཉིད་སྐྱབས་
སུ་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱའི་དོན་མཇུག་ཚུལ་ཤེས་པའི་མཁྱེན་པ་དང་། དེ་
མཇུག་པར་བཞེད་པའི་བཅེ་བ་དང་། དེ་མཇུག་རྒྱས་པའི་རྒྱས་པ་གསུམ་དང་
ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། དེ་ཉིད་གྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་དང་
དེ་སྐྱབ་པའི་དགེ་འདུན་ཡང་སྐྱབས་སུ་འོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་
འཇིགས་པ་སྐྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ངན་སོང་དང་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་
འཇིགས་ནས། དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་རྒྱས་པ་དགོན་མཆོག་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་
ཆེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ངོ་བོར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། བཞེད་
ཚུལ་གྱི་བྱུང་བར་མི་འདྲ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབས་ལུལ་ལ་རང་

སྐབས་ཀྱིས་དབྱུང་གཉིན་དུ་རེ་བ་འཆའ་བའི་སེམས་པ་དང་། སྐབས་འགོའི་
མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་སྐས་བརྗོད་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། རོ་ཐེ་བྱེད་ཆོག་
གི་སྐབས་འགོ་དང་། ཉམས་པ་སྒྲེའི་སྐབས་འགོ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐབས་སུ་
འགོ་བའི་ཆོག་ནམས་ཏེ། དེ་སྐབས་འགོ་དངོས་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་ན་གཉིས། སྐབས་འགོ་བྱེད་པར་ཅན་དང་། བལ་བའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དགོན་མཆོག་ལ་
རང་སྐབས་ཀྱི་དབྱུང་གཉིན་དུ་རེ་བ་འཆའ་བའི་སེམས་པ། སྐབས་འགོ་བྱེད་
པར་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་ན་གསུམ། སྐྱེས་བུ་ཅུང་དུ་དང་ཐུན་
མོང་བའི་སྐབས་འགོ། །འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྐབས་འགོ། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་
པོའི་སྐབས་འགོའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་
འཛིགས་ནས་དགོན་མཆོག་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། རང་
ཉིད་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཛིགས་ནས་དགོན་མཆོག་ལ་སྐབས་སུ་
འགོ་བ་དང་།

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱབ་པའི་
ཕྱིར་དུ་དགོན་མཆོག་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་བའི་སྐབས་འགོའོ། །གཞན་ཡང་
སྐྱེའི་སྐབས་འགོ་དང་། །འབྲས་བུའི་སྐབས་འགོ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི། གཞན་
སྐྱེད་ལ་བྱུང་བའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་

དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་སྐབས་འགྲོའི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་བསྟན་པ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གནས།

བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་
གང་རུང་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐབས་འགྲོ་སྟེ། སྐབས་འགྲོ་དེ་གཉིས་ཀའི་
གཞི་མ་ཐུན་ཡང་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྐབས་འགྲོ་པལ་བ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་
གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་པལ་བ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དབྱུང་གཉིན་དུ་རེ་བ་
འཆར་བའི་སེམས་པ། སྐབས་འགྲོ་པལ་བའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། འཛིག་
ཉིན་བའི་ལྷ་ཚངས་པ་དང་། བརྒྱ་ཕྱིན། དབང་ཕྱག་སོགས་ལ་སྐབས་སུ་སོང་
བའི་སྐབས་འགྲོ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱལ་པོ་དང་སྟོན་པོ་སོགས་ལ་རེ་བ་སྟོས་འཆར་བ་
ཡོད་ཀྱང་། དེ་སྐབས་འགྲོ་པལ་བར་ཡང་འཛོག་དཀའ་སྟེ། དེ་འཛོག་ན། བ་མ་
དང་སྟན་པ་སོགས་སེམས་ཅན་དང་། ཁང་བྱིམ་སྟོན་ཤིང་སོགས་སེམས་
ཅན་མ་ཡིན་པ་གཞན་དུ་མ་ལ་རེ་བ་སྟོས་འཆར་བའང་སྲིད་པས། ཐམས་ཅད་
ཀྱང་སྐབས་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ནི། མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁ་ཅིག་།
སྐབས་འགྲོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་འདུག་སྟོ་ཡིན་པས། ཕྱི་རོལ་པའི་
རྒྱུད་ལ་སྐབས་འགྲོ་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚངས་པ་ལ་རེ་བ་སྟོས་
འཆར་བའི་སེམས་པ་དེ། སྐབས་འགྲོ་པལ་བ་ཡིན་ཀྱང་སྐབས་འགྲོ་མིན་ནོ་
ཞེས་བཞེད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་ དགོན་མཆོག་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་ལས་

སྐབས་སུ་སོང་ཡང་། སྐབས་འགྲོའི་གོ་མི་ཆོད་པས། སྐབས་འགྲོ་ཡིན་ན།
དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བའི་སྐབས་འགྲོ་ཡིན་པས་བྲབ་
ཅེས་གསུངས་ལ། ཁ་ཅིག་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཁྱེད་ལ་སྐབས་
སུ་སོང་བའི་སྐབས་འགྲོ་དེ། སྐབས་འགྲོ་ནམས་དག་ཡིན་ཀྱང་། ཆངས་པ་
སོགས་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བའི་སྐབས་འགྲོ་དེ། སྐབས་འགྲོ་ཡང་མིན་ཞེས་
ཟེར། ཁ་ཅིག་། དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གང་རུང་གཅིག་ཁོ་ན་སྐབས་སུ་སོང་
བའི་སྐབས་འགྲོ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཁ་ཅིག་ནི། དེ་འདྲ་མི་སྲིད་ཅེས་
བཞེད་པ་སོགས་མང་ཡང་། རང་ལྷགས་ནི་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་སྐབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ལ་བཞི། ཡོན་ཏན་ཤེས་པ། བྱད་པར་
ཤེས་པ། ཁས་སྒྲངས་པ་ཤེས་པ། གཞན་དུ་མི་སྒྲ་བ་ཤེས་པའི་སྒྲོན་ས་སྐབས་
སུ་འགྲོ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་
ཏན་ནམས་དང་། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་ཤེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷར་བཤད་པ་ལྟར་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བྱད་པར་སྒྲངས་ཏྲོགས་ཀྱི་བྱད་པར། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱད་པར་
ཤེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐབས་སྒྲོན་པ་པོ། །ཆོས་ལྱང་
འདས་ལ་སྐབས་དངོས། འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་ལ་སྐབས་སྐབ་པའི་ལྷ་

གྲོགས་སུ་དམ་བཅའ་བཤོ། །

བཞི་པ་ནི། དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱབས་སུ་
འགྲོ་དགོས་ཀྱི། དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྐྱབས་ལྟར་སྤང་གཞན་ལ་སྐྱབས་སུ་
མི་འགྲོ་བཤོ། །

ལྷ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཉིས། སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་
བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི།
མདོ་ཐུང་འདས་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་
དགོ་བསྟེན་ཏེ། །རམ་དུའང་སྟ་ནི་གཞན་དག་ལ། །སྐྱབས་སུ་སོང་བ་མ་ཡིན་
ན། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །འཆེ་ཞིང་གཞོད་པའི་སེམས་དང་
བལ། །དགོ་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །སྟ་སྟེགས་ཅན་དང་འགྲོགས་པ་
མིན། །ཞེས་གསུངས་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་སྐྱབ་བཞུན་དང་། ཆོས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་
གཅིག་ཡན་དང་། རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཅམ་འཛིན་པ་ལའང་། དེ་དག་དངོས་
ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛོག་ཅིང་གྲུས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་བདུན་བཅུ་སྟེ། སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་བསྟེན་
པ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། སྟོམ་པ་ལེན་པ། སྟོང་རྗེ་ཆེ་བ། དགོན་
མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་བྲན་པ། རང་གིས་ཅི་རྒྱས་སུ་མཆོད་པ། གཞན་དགོན་

མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བསྐྱལ་བ། དགོས་པ་ཅི་འདྲ་བ་ལའང་དགོན་མཆོད་ཅིང་
གསོལ་བ། བན་ཡོན་ཤེས་ནས་ཉིན་ལན་གསུམ་དང་མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་
སྐབས་སུ་འགྲོ་བ། སྒོག་གི་ཕྱིར་ཡང་དགོན་མཆོག་སྒོས་མི་གཏོང་བའོ། །
སྐབས་འགྲོའི་བསྐབས་བྱ་གཞན་དང་འགལ་ན་ཉིས་པ་འབྲུང་ཡང་སྐབས་འགྲོ་
མི་གཏོང་ལ། ཕྱི་མ་འདི་དང་འགལ་ན་ནི་སྐབས་འགྲོ་གཏོང་བས་ཤིན་ཏུ་གཟབ་
བར་བའོ། །

དུག་པ་པན་ཡོན་ནི་བརྒྱད་དེ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཆུད་བ། སྒོམ་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིན་བྱེད་བ། སྒྲིབ་པ་དག་བ། ཆོགས་རྫོགས་བ། ངན་འགྲོར་
མི་ལྟུང་བ། བར་ཆད་ཀྱིས་ཚུགས་དཀའ་བ། བསམ་པ་འགྲུབ་བ། ལྷུང་དུ་
འཆང་རྒྱ་བའི་པན་ཡོན་རྣམས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ནི། སྒྲིབ་མདོ་སྒྲགས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་
སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། སྐབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་སོགས་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་
ནའང་། སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྐྱབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོ་ལུགས་དང་ཅུང་
མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། དེས་པ་ལྷ་དང་མི་ལྷན་པའི་ལོངས་སྐྱད་དང་། འདུས་བྱས་
ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབས་ཡང་བཞེད་པར་གསུངས་ཤིང་། སྐྱབས་ཀྱི་ཐ་སྙད་
ཅམ་ནི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་འང་ཡོད་དོ། །སྒྲ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་
འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱང་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་

ཏེ། དེ་དག་ལས་སངས་རྒྱུ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་དེ་ཉིད་དང་། དེ་མིན་པ་རྣམས་
ནི་དགེ་འདུན་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཁ་ཅིག །རྗེ་མི་ལས། སངས་རྒྱུ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གསུམ།
འདི་གསུམ་སྤྱི་ཡི་སྐྱབས་འགྲོ་ཡིན། ། ཞེས་དང་། སྤྱི་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་
གསུམ། །འདི་གསུམ་ནང་གི་སྐྱབས་འགྲོ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཅ་དང་རྒྱུད་དང་
ཐེག་ལེ་གསུམ། །འདི་གསུམ་གསང་བའི་སྐྱབས་འགྲོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྲུགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་སྤྱི་ནང་གསང་བའི་སྐྱབས་འགྲོའི་ཐ་
སྟོང་མཛད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི། རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་སོགས་ལས་བཤད་པ་
ཞིག་ཡོད་ན། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་འཆད་དགོས་ནའང་། དེ་མི་
འདུག་པས་འདིར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བ་རིགས་སོ། །སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་
དམིགས་རིམ་དང་ཆོ་ག་ནི། གཞན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མང་དུ་དོགས་ནས་
མ་བྲེས་སོ། །

སྲས་པ། གང་དག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་མཆོག་གསུམ་པོར། ཆོག་རྗེས་
འབྲང་བའི་དད་པ་ཅུ་མ་མིན་པར། །རིགས་པའི་རྗེས་ཞུགས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་
འདོད་ན། །སྐྱབས་ཀྱི་ངོ་བོ་བྱེད་པར་ཤེས་པ་གཅེས། ཚུལ་དེ་མི་ཤེས་བྲེས་
འབྱར་སྟེགས་བམ་སོགས། །བདར་བཏགས་སྐྱབས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཅུ་
ཞིག་ནི། །དེ་དག་དངོས་སུ་བཟུང་ནས་སྐྱབས་སོང་ཡང་། །འབེན་མ་མཐོང་

བའི་ཐུན་པའི་མདའ་འཕེན་བཞིན། །ཞིང་གི་དམ་པ་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་
 གསུམ། །གྲུས་པས་བསྟེན་ཅིང་མཆོད་པ་ཡལ་བོར་ནས། །དུད་འགྲོའི་བྱ་
 མང་སྐྱབས་ལྟར་ཏྲག་བསྟེན་པའི། །རབ་བྱུང་གང་དེ་བསྟན་འདིར་ཇི་ལྟ་བུ། །
 རྟེན་པ་ཐོབ་ན་དགོན་མཆོག་བྲིན་ལས་ཏེ། །མ་ཐོབ་འགྲོད་མེད་གནས་པའི་
 རྒྱས་མེད་པར། །དེ་ཉིད་ཆེད་དུ་གཙོ་བོར་འབད་པ་ཁྲོད། །རབ་བྱུང་བའི་
 དགོས་པ་དེའམ་ཅི། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་། །ལྷ་ཀྱའི་དགོ་སྒྲོང་བཤད་སྐྱབ་མིང་
 ཅན་གྱིས། །གཞན་ལ་པན་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་ཁོ་ནས་སྐྱར་བ་སྟེ། །འདིས་ཀྱང་
 རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་པན་པར་གྱུར་ཅིག།

མདྲེལྟོ།། །།

༡༡། |སྐྱབས་འགྲོའི་དམིགས་རིམ་ཐར་པའི་སྒོ་འབྱེད་ ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

སྐྱབས་འགྲོའི་དམིགས་རིམ་ཐར་པའི་སྒོ་འབྱེད།

༡༡། |ན་མོ་རྩ་ཏ་ལྷ་ཡ། འདིར་སྐྱབས་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་འབྱེད་
བདེ་ཞིག་འཆད་པ་ལ་གསུམ། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་དགོས་པ་དང་པན་ཡོན།
སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དང་འགྲོ་ཚུལ། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནི་དགོན་མཆོག་ལ་
སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་འགྲོ་ཡིན་པས། རྟེན་འདི་ཐོག་ནས་སྤྱིང་བོ་ལེན་
པ་ལ་ཐོག་མར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས་པར་མ་བཟང་
རང་ཉིད་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་གལ་དུ་ཚུད་པ་ལའང་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་
དགོས་ཤིང་། རང་གིས་བྱས་པའི་ཆོས་ནང་བའི་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ལའང་དེ་ལ་
སྐྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །པན་ཡོན་ནི་ནང་བར་ཚུད་པ། སྒོམ་པ་
ལྷངས་ན་སྒྲེ་བ། ལས་སྒྲིབ་འཇོམ་པ། ངན་སོང་ལས་ཐར་བ། ཆོགས་རྩོགས་
པ། གཞོད་པས་ཚུགས་དཀའ་བ། རོན་འབྱུང་བ། འཆང་རྒྱ་བ་སོགས་ཀྱི་པན་
ཡོན་ཆེན་པོ་རྣམས་འབྱུང་བར་མདོ་ལས་བཤའ་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་རྗེས་
འབྱང་དང་བཅས་པ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་

རེ་བ་ཅམ་མ་གཏོགས། སྤྱགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མི་འཛིན་ཏེ། འཛིག་ཏེན་པའི་ལྷ་
མ་ཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་ཀྱི་རེ་བ་འགའ་རེ་བསྐྱབ་རུས་གྲང་།
བྱི་མའི་དོན་བསྐྱབ་མི་རུས་པས་སོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྐྱོན་བྱང་
ཅིང་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མངའ་བས་གཞན་དོན་བྱེད་རུས་པ་
དང་བྱེད་པར་བཞེད་པའི་སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་སྐབས་སུ་འོས་
ཤིང་། དེས་བསྟན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་གྲང་སྐབས་སུ་འོས་ལ་དེ་སྐབས་པའི་
འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་གྲང་སྐབས་སུ་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པར་ནི་གཞན་
དུ་ཤེས་དགོས་སོ། །

སྐབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསམ་པ་དང་། ཆོ་གའོ། །དང་པོ་
ལ་རང་ཉིད་གནས་སྐབས་ཀྱི་ནད་གདོན་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ། སྐབས་
སུ་འགོ་བ་དང་། ངན་སོང་ལས་ཐར་བའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ཏེ་སྐབས་སུ་འགོ་
བ་དང་། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་བའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་སྐབས་
སུ་འགོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ངན་སོང་དང་འཁོར་བའི་སྤྱག་
བསྐྱལ་ལས་ཐར་བའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་སྐབས་སུ་འགོ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་
ཅིང་། དེ་རྣམས་ལས་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །

སྐབས་འགོའི་བསམ་པ་དངོས་ནི། སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་རྣམས་ལས་སྐྱོབ་
པའི་རུས་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡོད་དེས་སྦྱུང་དུ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་རེ་

བསྟོས་འཆར་བ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱིད་སྤྱག་གང་བྱང་ཡང་བྱིད་མཁྱེན་སྙམ་དུ་སྒོ་
ཡིངས་ཀྱིས་འབྲེལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཆོ་ག་ལ་རྒྱས་བསྐྱུས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་
འདིར་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་བྱས་ན། རིགས་བརྒྱའི་བྱུང་བ་དག་དོན་རྗེ་
འཆར་ཆེན་ལ། །གསང་བ་དེ་འཛིགས་སོགས་ཡི་དམ་ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས། །
ཡོངས་བསྐྱོར་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྐྱད་ཅིག་གིས། །སྤྱན་དངས་བསྐྱའི་གདན་
ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ། །མ་ལུས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མགོན་གྱུར་ཅིང་། །
བདུད་སྒྲེའི་དབྱང་བཅས་མི་བཟད་འཛོམས་མཛད་ལྷ། །དངོས་རྣམས་མ་
ལུས་ཡོངས་དག་མཁྱེན་གྱུར་བའི། །བཙུན་ལྷོ་བཅས་གནས་འདིར་
ག་ཤེགས་སུ་གསོལ། །ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་དག་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །ཅ་
བརྒྱད་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་དགོན་མཆོག་གསུམ། །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉན་རང་
བསྟན་སྤང་བཅས། །སྤྱན་འཛེན་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བཞུགས་སུ་གསོལ། །
ཞེས་བཛྲོད་དེ་དོན་རྗེ་འཆར་ལ་ཡི་དམ་ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་དང་བྱུང་བའི་
དབང་པོ་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་
ཡུལ་རྣམས་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་ནམ་མཁར་བཞུགས་པའི་མོས་པ་དུང་དུང་
བྱ། སྐྱབས་འདིར་འདོད་ན་རི་སྙེད་སུ་དག་ནས། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྐྱོ།
ཞེས་པའི་བར་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ཅིང་། ། ཡང་ན་ཨོ་གུ་རུ་

སཐ་བྱུང་བོ་ནི་སཏྲ་ས་བ་རི་ལྷ་ར་ཨ་རྒྱུ་ནས་སྤྲོ་བ་ཕྱི་རྩོད་སྤྱི་བར་གྱིས་
མཆོད་ཀྱང་རུང་། དེ་ནས་རང་གི་མ་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་
རང་གི་མཐའ་བསྐྱོར་བར་བསམས་ཏེ་བྱས་ན་པན་ཡོན་ལྷག་པར་ཆེ་བས།
དེ་ནས་དང་ལྷན་ཅིག་མགྱོན་གཅིག་ཏུ།

བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་མ་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །སངས་
ཀྱས་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོས་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །དགེ་འདུན་ལ་
སྐབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་བའི་སྐབས་འགོ་བཞི་སྐྱོར་གཅིག་དང་གསུམ་ནས་
བརྒྱ་སྟོང་གི་བར་ཅི་འབྲུབ་དང་མཇུག་ཏུ་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྣ་ཆོགས་
འཁོར་དང་བཅས་པ་ནམས་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །དཔལ་མགོན་དམ་པ་
ཆོས་སྐྱོང་བའི་སྤང་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་དང་ལྷན་པ་ནམས་ལ་སྐབས་སུ་
མཆིའོ། །ཞེས་བའི་སྐབས་འགོ་དྲུག་སྐྱོར་ཡང་ཅི་འབྲུབ་བྱ། དེ་ནས་སྤྲོ་མ་དང་
དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་པ་གསུམ་ལ་བདག་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་སྐབས་སུ་
མཆིའོ། །བྱེད་ནམས་གྱིས་བདག་ཅག་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་འཛིགས་པ་
དང་མི་མཐུན་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་སྦྱོབ་ཏུ་གསོལ། དེའི་སྤྲད་དུ་བདག་
ཅག་ལ་བྱིན་གྱིས་སྦྱོར་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་འང་
འབྲལ་བར་མེད་པར་རྗེས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད། དེའི་
ཆེ་སྐབས་གནས་ནམས་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོགས་བྱུང་ནས་རང་དང་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲོག་པས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་
སྐྱངས་ནས་དག་སོང་སྟམ་དུ་བསམ་པ་དང་མཐར་སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་ཀྱང་
འོད་གྱི་རྣམ་པར་རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེམ་པས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་སོང་སྟམ་པའི་མོས་པ་ཤུགས་ཅན་དུང་བ་ཞིག་བྲ།

དེ་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་དགེ་ཙུ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོག་གས་གྱི་
མཆོག་རྣམས་ལ། བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། |བདག་གི་
སྐྱིན་སོགས་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་གྱིས། |འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་
རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཞོག། |ཅེས་ལན་གསུམ་བྲ་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་པའང་ཡིན་ནོ།།
སྐྱབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ན་དེ་ཡན་གྱིས་ཆོག་ཅིང་། ཐུན་དུ་བཅད་
དེ་བྱས་ནའང་ཐུན་སུམ་ཆོག་གས་པར་འགྱུར་རོ། |སེམས་བསྐྱེད་ཅུང་རྒྱས་
པར་བྱེད་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། |ཞེས་པ་ནས།
འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཞོག། |ཅེས་པའི་བར་ལན་གསུམ་
བྱས་ཏེ་འཇུག་སེམས་སྤངས།

དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་
གྱུར་ཅིག་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་། ལྡན་པར་བདག་གིས་བྱའོ།། |སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་སྐྱག་བསྐྱེད་དང་སྐྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་བཅའ་བར་གྱུར་ཅིག། |བཅའ་ན་ཅི་

མ་རུང་བྲལ་བར་བདག་གིས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྐྱལ་མེད་
 པའི་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །མི་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་མ་བྲལ་བར་
 བདག་གིས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་གཉིས་དང་
 བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །གནས་ན་ཅི་མ་རུང་། གནས་
 པར་བདག་གིས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ། བསྐྱུ་
 ན་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་ཡན་ཆད་སྦྱི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆོ་ག་སྐྱབས་འགོ་དེ་ལྟར་
 བྱེད་པ་ནི་ཆོ་ག་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སྦྱིར་འགོ་འདུག་
 སོགས་ཀྱི་ཆེའང་དགོན་མཆོག་མཁྱེན་སྙམ་པའི་བསམ་པ་ཤྲགས་ཐག་ཡོད་
 ན་ཆོག་མ་བརྗོད་ཀྱང་སྐྱབས་འགོར་འགྱུར་བའང་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་དེ་ཉིད་
 བསྟེན་ཅིང་འཛིག་ཏེན་པའི་ལྟ་འདྲེ་ལ་ཤྲགས་ཀྱིས་སྐྱབས་སུ་མི་འཛིན། ཆོས་
 ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་ཆོས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཡན་ཆད་ལ་གྲུས་ཤིང་།
 སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་འཆེ་སྤོང་། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་རབ་
 བྱུང་གི་ཏྲགས་ཙམ་འཛིན་པ་ལའང་གྲུས་ཤིང་། ལྷ་སྟེགས་ཅན་ནམ། དེ་མིན་
 ཡང་དགོན་མཆོག་ལ་མི་གྲུས་པ་ལ་སྦྱིང་གོགས་མི་བྱ་ཞིང་། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་
 ཀྱི་ཏེན་བཞེད་པ་དང་། ཅི་བཅི་འཐུང་གི་ཤུད་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱ་བ་སོགས་
 ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

སྤྱིན་བདག་གི་ནད་གདོན་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་དམིགས་ནས་
སྐབས་འགྲོ་བྱས་ནའང་ཁྱད་ཆེ་ཞིང་། མདོར་ན་རང་གཞན་གང་གི་དོན་དུའང་
སྐབས་འགྲོ་ནས་ཅུང་ཟད་རེ་ཁ་བསྐྱར་བ་མ་གཏོགས། སྤར་ལྟར་བྱས་ནའང་
ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཅེས་པ་འདིའང་སྤྲགས་འཆང་དད་ལྡན་ངག་དབང་དོ་རྗེ་ཞེས་བགྱི་
བས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ཤེག་དང་ཁོ་བོས་པར་དུ་བརྟོ་བར་བྱའོ་ཞེས་ནན་
ཏན་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱལ་བའི་ངོར་ཤུགས་དག་སྤོང་བ་འད་སྐྱབ་མིང་ཅན་
གིས་སྐྱར་བ་སྟེ། འདིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དུ་མ་ལ་པན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག།
བཏག་ཤིས། །

༡༡། །སྐབས་འགོའི་བྲིད་ཡིག་མདོར་བསྡུས་ བཞུགས་སོ།།

སྐབས་འགོའི་བྲིད་ཡིག་མདོར་བསྡུས་དང་གཏོར་མའི་རིམ་པ་གསལ་བ།

༡༡། །སྤངས་ཏྲོགས་མཐར་ཕྱིན་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །

བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དམ་པའི་ཆོས། །

ཆོགས་གཉིས་ཉམས་ལེན་དགེ་འདུན་ཏེ། །

དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །

འདིར་སྐབས་འགོ་བྲེད་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་བདེ་
བར་འགོད་པ་ལ་བཞི། སྐབས་སུ་འགོ་བའི་དགོས་པ། བན་ཡོན། འགོ་ཚུལ།
བསྐབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། དགོན་མཆོག་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་དགོས་ཏེ། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མཇུག་མ་མཇུག་དང་། བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་
ནི་དགོན་མཆོག་ལ་སྐབས་སུ་སོང་མ་སོང་བའི་སྒོ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དགོན་མཆོག་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་བའི་སྐབས་འགོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། སྐབས་སུ་སོང་བའི་བན་ཡོན་ཡོད་དེ། རང་པ་སངས་རྒྱས་
པར་ཆུད་པ་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་རྟེན་བྲེད་པ། སྤྲིག་ལྟར་འདག་པ།
ཆོགས་རྫོགས་པ། དན་སོང་ལས་ཐར་པ། ལྷུང་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་སོགས་ཀྱི་

ཕན་ཡོན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ། སྐྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ་ལ། བསམ་པ་ནི་འཁོར་བ་དང་ངན་
སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་འཛིགས་ནས་དེ་ལས་སྦྱོབ་པའི་རྒྱས་པ་དགོན་
མཆོག་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་ཏེ། བྱེད་མཁུན་སྙམ་དུ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་རེ་
སྟོས་འཆར་བའི་སྟོས་སྐྱབས་སུ་འགོ་དགོས་སོ། །གཞན་དུ་ན་སྒྲ་མ་ལ་སྐྱབས་
སུ་མཆིའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ཙམ་མང་དུ་བརྗོད་པ་ལས་ཕན་ཡོན་ཙམ་
འབྱུང་ཡང་། དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་སྐྱབས་འགོ་མཆོན་ཉིད་
པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པར་ཅན་དངོས་ནི་རྗོད་པའི་ཆོག་
ཙམ་མ་ཡིན་པར། དགོན་མཆོག་ལ་དབྱུང་གཉིན་དུ་རེ་སྟོས་འཆར་བའི་སྟོ་
ཞེག་གི་སྟོང་ན་འཛོག་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་ནི། སྤྱིར་སྤྱོགས་བཅུའི་ཞིང་རབ་འབྱུམས་
ན་བཞུགས་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའམ། ཆོགས་
ཞིང་དུ་སྦྱན་བྱངས་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྤུལ་ཏེ། སྐྱབས་སུ་འགོ་བའང་
རུང་མོད། འཇུག་པ་བདེ་ཆེད་འདི་སྙར་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་། མདུན་
ཀྱི་ནམ་མཁར་སེང་ཁྱི་བརྒྱ་ཉི་ལྔའི་གདན་ལ་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་དང་དབྱེར་མེད་
པའི་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉན་རང་
དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་ཆོས་སྦྱོང་སྦྱང་མའི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐྱོར་

ནས་འབྲིགས་སེ་བཞུགས་པར་གྱུར། ཞེས་བརྗོད་དམ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་
 མོས་པ་ལྷགས་ཅན་གྱ། དེ་ནས་རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཉམ་དུ།
 བྱོགས་བཙུནས། ལྷ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སོགས་སྐྱབས་འགོ་བཞི་སྒྲོམ་
 གང་མང་དང་། ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་བཏགས་པའི་སྐྱབས་འགོ་དུག་
 སྒྲོམ། ལན་བདུན་ནམ་གསུམ་སོགས་བྱ་ཞིང་དེའི་ཆེ། སྐྱབས་གནས་དེ་
 རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་དཀར་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་ནས་རང་
 གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་པར་
 གྱུར་སོང་སྟམ་དུ་བསམ། དེ་ནས་ཡང་། ལྷ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་
 རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ཐུག་འཆའ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་
 བདག་གི་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་སོགས་བརྗོད་
 པས། སྐྱབས་ལུལ་རྣམས་དགྱེས་བཞིན་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་ལ་ཐེམ་པས་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱས་སོ། །སྟམ་དུ་བསམ་མོ། །

བཞི་པ། བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱུ་ན། བྱིས་འབྲུར་གྱི་སྐྱ་གཟུགས་གང་ཡིན་ཀྱང་
 སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས། ཆོས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཡན་ལ་ཆོས་
 དཀོན་མཆོག་གི་འདུ་ཤེས། རབ་བྱུང་གི་ཉགས་ཅམ་འཛིན་པ་ལའང་དགེ་
 འདུན་དཀོན་མཆོག་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛིན་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་
 སུ་སོང་ནས་འཛིན་ཉན་པའི་ལྷ་ལ། སྐྱབས་སུ་མི་འགོ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་

སོང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་ཆེ་སྟོང་། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་
གྲོགས་དཀོན་མཆོག་ལ་མི་གྲུས་པ་དང་མཛའ་མ་ཐུན་བྲས་ནས་མི་འགྲོགས་
ཤིང་། ཅི་བཟུང་འཐུང་གི་ཕུད་ཀྱིས་མཆོད་པ་སོགས་ལ་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །དེ་
ནས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བྱེད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་དང་།
དཀོན་ཅོག་གསུམ་ལ་སོགས་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་ལན་གསུམ་གྱིས་
སེམས་བསྐྱེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་
དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྦྱིང་རྗེ་དང་། བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་
འདོད་པའི་དགའ་བ་དང་། ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་བཏང་སྟོམས་
ལ་གནས་པར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ་བསམས་པ་ཐག་བསམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་སོགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ནས་ཆད་མེད་
བཞི་བསྐྱོམ་སོ། །

དེ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་གནད་བསྐྱུས་
པའི་སྟོམ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པར་འགྱུར་བས་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། ཆོག་ཙམ་
གྱིས་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ཆད་མེད་བཞི་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྦྱིང་པོ་ཆུང་ངོ་།
།སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པར་ཅན་ལ་པན་ཡོན་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་མ་བད། བྱང་ཆུབ་
ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱོམས་པ་ལའང་པན་ཡོན་མང་དུ་

ཡོད་ཚུལ་མདོ་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་སོ། །
དེའི་བྱིར་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཉམས་ལེན་གྱི་སྡེང་པོར་བྱེད་
པར་རིགས་སོ། །

ཅེས་པ་འདི་ནི། ལྷ་གྲུའི་བཙུན་པ་བཤའ་སྐྱབ་མིང་ཅན་གྱིས་གཞན་
ལ་འང་པན་སྲིད་སྟུམ་ནས་དམ་པའི་མན་ངག་བཞིན་སྒྱུར་བའོ། །

སྡིག་སྦྱོར་འཛོམས་བྱེད་སྟོབས་བཞིའི་ཉི་མ་ བཞུགས་སོ།།

ཉི་མ་སྡིག་སྦྱོར་འཛོམས་བྱེད་སྟོབས་བཞིའི་ཉི་མ་

༡༡། །ན་མོ་ཤུག་ལྷ་མོ་ཡེ། འདིར་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་འབྲེལ་
བའི་སྟོབས་བཞིའི་བཤུགས་པ་བྱེད་ཚུལ་འཆང་བ་ལ། གནས་ཁང་གི་དོར་
བྱས་ནས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བབས། མཆོད་པ་ཅི་རུས་བཤུགས་ཏེ།
སྐྱབས་སེམས་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་སྡོན་དུ་བཏང་ནས། འཇུག་པ་བདེ་
ཆེན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྒྲ་མ་མཆོག་གསུམ་བདེ་གཤེགས་མཆོད་བདུན་དང་།
ཤུག་ཐུབ་ལ་སོགས་རྒྱལ་བ་སུམ་ཅུ་ལ། །སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་སེམས་
དཔའ་བརྒྱད་ལ་སོགས། །སྐྱབས་གནས་འཁོར་བཅས་འདིར་གཤེགས་
བཞུགས་སུ་གསོལ། །

ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་ཅི་རིགས་ཀྱིས་སྐྱུན་བྲངས་ནས་མདུན་གྱི་
ནམ་མཁར་མདོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་མོས་པ་དུང་དུང་བྱ། སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྐྱ་སོགས་དང་། མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་སོགས་དང་། ཇི་
སྟེད་སུ་དག་སོགས་ཀྱིས་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱ་ཞིང་། བསམ་ཤེས་འདི་ལའང་
སྟོབས་བཞི་དོན་གྱིས་ཆང་བར་འགྱུར་མོད། སྡིག་པ་བཤུགས་པའི་ཆེ་སྒྲོས་
སུ་བྱས་ན་ལེགས་པས། ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་དང་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་

ཆེ་ནམ་པ་གསུམ་དང་ཕྱོགས་བཅུ་རྩེ་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་
 འཇིགས་པ་ལས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་སོགས་བརྗོད་པས་
 སམ། གཙུ་མོ་རྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་ཚུད་པར་
 བྱ། དེ་ནས་བསམ་པ་ཐག་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྷན་
 པར་གྱུར་ཅིག། ལྷན་ན་ཅི་མ་རུང་། ལྷན་པར་བདག་གིས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག། བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། བྲལ་བ་
 བདག་གིས་བྱའོ། །དེའི་ཆེད་དུ་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྤྱར་དུ་
 ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལན་མང་དུ་བརྗོད་ཅིང་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་
 བཤུངས་ཏེ་ཅི་སྟོབས་སོ། །རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་
 དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་གིས་ཆེ་རབས་འཁོར་བ་ཐོགས་པ་མེད་ནས་ད་
 ལྟ་ལ་ཕྱག་གི་བར་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། མི་དགེ་བ་བཙུང་དང་།
 མཆོམས་མེད་པ་ལྔ་དང་། དེ་དང་ཉེ་བ་ལྔ་བཟུང་བ་དང་། འཕགས་པ་ལ་བསྐྱར་
 བ་བཏབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་པའི་ལས་བཟུངས་པ་དང་། དམ་པའི་
 ཆོས་སྤངས་པ་དང་། སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་དང་འགལ་བས་མཆོན་ཏེ།
 བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སྒྲིག་པའི་ལས་བདག་གིས་བཟུངས་པ་དང་།
 གཞན་ལ་བཟུང་དུ་སྤྱུལ་བ་དང་། བཟུངས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལ་སོགས་

བ་མདོར་ན་མཐོ་ངེས་དང་ཐར་པའི་གོགས་སྲ་གྱུར་ཅིང་། འཁོར་བ་དང་ངན་
སོང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཅི་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོལ་ལོ།
འཆགས་སོ། །མི་འཆབ་བོ། །མི་སྤེད་དོ། །ཞེས་རང་གི་ཉེས་པ་རྣམས་འོངས་
ཤིང་འགྱོད་པའི་ཡིད་གྱིས་ལན་གསུམ་སོགས་བསྒྲགས་པ་ནི། རྣམ་པར་
སྟན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
སྟན་ཆད་མི་བྱེད་པར་གཅོད་ཅིང་སྟོམ་པར་བབྱེད། །ཞེས་ལན་གསུམ་གྱིས་
བྱེན་ཆད་ཅི་འོས་སྲ་མི་བྱེད་པའི་སྟོམ་སེམས་བྱ་སྟེ། སྟར་སྟོག་པའི་སྟོབས་
སོ། །བཤགས་པ་པོ་དང་བཤགས་ཡུལ་དང་བཤགས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རང་རང་གི་གདགས་གཞི་དང་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོག་
བས་བཞག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་བྱིར། མི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་དང་ཚུའི་ཟླ་བ་
ལྟར་སྒྲིང་བ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེའི་
དོན་ཅི་རྒྱས་བསམས་ལ། ཤེར་སྟོང་ལན་གསུམ་དང་བསྟོ་སྟོན་བྱེད། །རྒྱས་
པར་ན། མདོ་སྟེ་ཐབ་མོ་གཞན་འདོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་
མཆོན་བརྗོད་པ་དང་། མི་འཁྲུགས་པ། རྣམ་རྒྱལ། ངན་སོང་སྦྱོང་བའི་གཟུང་
སོགས་བསྒྲིབ་དང་། རྟེན་བཞེངས་པ། མཆོད་པ་འབུལ་བ། ཆ་ཆ་གདབ་པ་
སོགས་གང་འགྲུབ་བྱ་བར་གསུངས་ལ། ལྟ་བ་བྱན་པ་དང་། ཉེས་པ་ལས་སྟོག་
པ་གཉིས་ཆིག་གིས་མ་བརྗོད་པར་བསམས་ཀྱང་ཆོག་མོད། སྐབས་སྟེད་

པའི་བྱིར་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །

ལྟར་བཤད་གས་དང་སྒྲེལ་ནས་བྱེད་ནའང་། ཕྱག་འཆའ་པ་རྣམས་ནི།
 ཡན་ལག་བདུན་པའི་ཕྱག་གི་སྐབས་དང་། བཤད་གས་པ་དང་སྒྲུབ་ལྡོག་གཉིས་
 རྣམ་པར་སྦྱོར་འབྲེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་གཉིས་སུ་སྦྱར་ཞིང་། བསྐྱོ་བ་ནི།
 མཐར་བྱས་ན་ལེགས་སོགས། སྟོབས་བཞིའི་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལ་ངོས་
 འཛིན་ལུགས་ཅུང་མི་འདྲ་བར་རེ་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲུབ་བཤད་པའི་རིམ་པ་དེ། མདོ་
 ཉིད་དང་ཐེ་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྟོབས་བཞིའི་སྐོར་ནས་བཤད་གས་
 པ་ལན་མང་དུ་བྱས་ན། ངན་སོང་སྤྱོད་ངེས་ཀྱི་ལས་སྟོབས་ཆེན་ཡང་འདག་
 པར་གསུངས་སོ། །མི་བཟད་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་བའི་སྐོ། །སྤྱི་གུ་ལྟར་ལུན་ནག་
 སྤྱགས་པོ་ཀྱན། །སྟོབས་བཞིའི་འོད་སྟོང་འབར་བའི་མེས། །འཛོམས་བྱིར་
 ཚུལ་འདིར་འབད་པ་གནད། །ཅེས་པ་འདི་ཡང་ཤུགས་དགེ་སྟོང་བཤད་སྐབ་མིང་ཅན་གྱིས་
 གཞན་ལའང་པན་སྲིད་སྦྱོར་ནས་སྦྱར་བའོ། །

༡༡། །མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མིའི་གནད་དོན་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་གྱི་

མོང་དང་གྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་བཤད་པ་དོན་གྱི་

སྒྲིང་པོ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་

བཞུགས་སོ།།

མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མིའི་གནད་དོན་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་གྱི་མོང་དང་གྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་བཤད་པ།

༡༡། །ན་མོ་མཆོ་སྒྲོ་ཡ། །ལྷ་མིའི་འདྲེན་མཆོག་གྱུ་བ་དབང་དོ་རྩེ་
འཆང་། །བྱམས་བཅེའི་བདག་ཉིད་མི་པམ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །ཤིང་རྩ་ཆེ་
སོགས་འཛམ་གླིང་རྒྱན་རྣམས་དང་། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་བརྒྱུད་པར་བཅས་
ལ་འདུད། །གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་སྒྲིང་པོའི་དོན། །འཁོར་འདས་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆེས་མང་ཡང་། །འདིར་ནི་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་
མདོར་བསྡུས་ཞིག་ །སློ་ལྡན་འགའ་ལ་པན་སྤྱིར་བཤད་པར་བྱ། །

འདི་ལ་གསུམ། འཁོར་བ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་
ཉིད་བཤད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ །རྣམ་
འགྲེལ་ལས། སྤྱག་བསྐྱེད་འཁོར་བ་ཅན་སྤང་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་འཁོར་བ་པའི་ཉར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་འཁོར་བར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག །
མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱོད་ཀྱིས་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། །ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་
དབྱས་མེད་པ། །འཁོར་བའི་དགྱིལ་འཁོར་འགའ་མེ་ཡི། །དགྱིལ་འཁོར་ལྷ་

བྱར་པན་ཚུན་དུ། །རྒྱ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས། །ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྦྱེ་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་
ཅིང་འཁོར་བ་ནི་འཁོར་བའོ་ཞེས་བཞེད་ཅིང་། གཞན་དག ལས་ཉོན་གྱི་
དབང་གིས་ཡང་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བ་དང་སྦྱོར་བའི་ཆའམ་བཅིངས་
པའི་ཆ་བྱད་པར་བ་ཞིག་འཁོར་བར་བཞེད་དེ། དེ་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་
ལས། སྦྱེ་གནས་གྱི་སྒྲོན་ས་མངལ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་སྤྱང་པོ་ཉིད་མཆམས་
སྦྱར་བ་ནི་བཅིངས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལས་གྲོལ་བ་ནི་ཐར་བའོ། །ཞེས་
དང་། སྤགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་བྲག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀུན་འབྱུང་ལས་
སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྱང་པོ་ཉིད་མཆམས་སྦྱོར་བའི་འཁོར་བ་དང་། ཞེས་འཁོར་
འདས་ངོས་བཟུང་བ་ལྟར་འདོད་དེ་རང་ལུགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འཇུག་རིམ་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་དང་འཕྲོས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ངོས་བཟུང་ནས་
དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་དང་། འཇུག་རིམ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། རང་ཅག་སོ་སྦྱེའི་རྒྱད་གྱི་ངའོ་སྙམ་པ་དང་ང་ཡིའོ་
སྙམ་དུ་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་པའི་ཆོས་ཞིག་ལ་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བར་
འཛིན་པའི་འཛིག་རྟེན་ལྟ་འམ་མ་རིག་པ་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ཞིང་།
དེའི་དབང་གིས་ལས་དཀར་ནག་གཉིས་བསགས་ཏེ། ལས་དེའི་དབང་གིས་

བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བརྒྱུད་སྟོང་
པ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ཅི་སྣམ་དུ་སེམས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡུན་རིང་པོ་
ནས་ང་འཇིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཇིན་པ་ལ་སྦྱོད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་
བ། བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ངར་འཇིན་པ་དང་ངར་ཡི་འཇིན་པ་ལ་
སྦྱོད་དོ། །བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ཅི་སྣམ་དུ་སེམས། ངར་འཇིན་དང་
ང་ཡིར་འཇིན་པ་སྟོང་པ་ཡིན་ནམ། གསོལ་བ། བཙམ་ལྡན་འདས་སྟོང་པ་
ལགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྟོང་པ་ལགས་སོ། །བཀའ་སྩལ་པ། རབ་
འབྱོར་འདི་ཅི་སྣམ་དུ་སེམས། ངར་འཇིན་པ་ང་ཡིར་འཇིན་པས་སེམས་ཅན་
རྣམས་འཁོར་བ་འཁོར་རམ། གསོལ་བ། བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །
བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ངར་འཇིན་དང་ང་ཡིར་འཇིན་པས་
སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་འཁོར་རོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྤྱུད་པ་ལས་ཀྱང་།
སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཟས་ལ་འདོད་བྱེད་ཅིང་། །འཁོར་བར་
ཆགས་པའི་ཡིད་དང་ལྡན་རྣམས་རྟག་ཏུ་འཁོར། །བདག་དང་བདག་གི་ཆོས་
གཉིས་ཡང་དག་མིན་སྟོང་སྟེ། །བྱིས་པ་བདག་ཉིད་གྱིས་ནི་མཁའ་ལ་མཐུད་
པ་ལོར། །དཔེར་ན་དོགས་པའི་འདུས་ཤེས་གྱིས་ནི་དུག་ལངས་པ། །དུག་དེ་
ཁོང་དུ་སོང་བ་མེད་ཀྱང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་བྱིས་པ་བདག་དང་

བདག་གིར་ཁས་ལེན་པ། །བདག་དེར་འདུ་ཤེས་ཡང་དག་མིན་རྟོག་སྦྱོར་ཞིང་
 འཇིག་། རི་ལྟར་འཇིན་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བསྟན་དང་བདག་གིས་
 མི་དམིགས་རྣམ་པར་བྱང་བར་གསུངས། ཞེས། བདག་ཏུ་འཇིན་པའི་དབང་
 གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་
 བར་བསྟན་ཞིང་། དེའི་དོན་འཆད་པ་ན་མགོན་པོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས། གལ་ཏེ་འདི་
 ཀུན་སྟོང་པ་དང་། །སྦྱོར་མེད་ངོ་མོ་མེད་ཡིན་ན། །བདེ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་སོགས་
 འཇུག་འདིར། རི་ལྟར་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འབྱུང་། ཞེས་ལས་ཉོན་སོགས་
 རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། དེའི་དབང་རི་ལྟར་སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འཁོར་
 ཞེས་དོགས་པ་བཀོད་ནས། དེའི་ལན་དུ། བདག་ཏུ་རྩོམ་པ་གྱུར་མ་ཐག །
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་བྱི་མ་ཡིས། །བརྟགས་པས་གཞན་གྱིས་དབང་གྱུར་
 པས། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་སྟེ། །སྤྱོད་མའི་རྣམ་པར་ཡང་དག་
 འབྱུང་། །དེ་ལས་དགོ་དང་མི་དགོའི་ལས། །དེ་ལས་བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོར་སྦྱོར།
 ཞེས་ལས་ཉོན་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་
 ཏུ་འཇིན་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་སེམས་ཀྱི་སྟོང་དུ་ལས་དཀར་ནག་
 གཉིས་སྤྱོད་མ་བཞིན་དུ་བསགས་ནས། ལས་དེའི་དབང་གིས་བདེ་འགྲོ་དང་
 ངན་འགྲོའི་འཁོར་བར་ཡང་སྤྱོད་མ་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་བཤད་པ་དང་། མགོན་
 པོས་རིན་ཆེན་འཕྲུང་བར་ཡང་། རི་སྤྱོད་སྤྱོད་པོར་འཇིན་ཡོད་པ། །དེ་སྤྱོད་དེ་

ལ་ངར་འཇིན་ཡོད། ངར་འཇིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བ་
ཡིན། །ཞེས་ངར་འཇིན་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ལས་བསགས། དེའི་དབང་
གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་ལྟར་དང་། ཡང་མགོན་པོས་སྟོང་ཉིད་བདུན་
ཅུ་པ་ལས། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་
གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པ་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
འབྱུང་། །ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པར་འཇིན་པའི་མ་རིག་པ་ལས་རྟོན་
འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་ལྟས་
ཀྱང་། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་དང་བྲལ་བས་རང་གི་
སེམས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་མ་རྟོགས་པར་ངར་འཇིན་པ་དང་ང་
ཡིར་འཇིན་པ་དང་གསོ་བ་དང་གསོག་ལ་བརྟེན་ནས་དག་བ་དང་མི་དག་བ་
ལ་སོགས་བརྟགས་པས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཉམས་སུ་
སྦྱང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་ཀྱང་། ཉན་མོངས་སྐྱོན་
རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། ལྟ་ལས་བྱུང་། ཞེས་དང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་
ཀྱང་། འཇིག་རྟོན་རྒྱུད་པ་རི་སྟེད་པ། །དེ་ཡི་རྩ་བ་མ་རིག་སྟེ། །ཞེས་མ་རིག་
པ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་རྩ་བ་
ཉན་མོངས་ཡིན་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་དེས་བསགས་པའི་ལས་དག་སྒྲིག་གི་
དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འཁོར་བའི་སྟོང་གི་འཇིག་

ཉེན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་
 བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲེ་བ་དང་ཕྱང་པོ་ལྷ་ལྷོག་ནས་
 སེམས་ཅན་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་
 བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། མཛོད་ལས། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཆོགས་ལས་ལས་སྒྲེས། །
 ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྲས། །ཞེས་དང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས། སེམས་
 ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དང་། །སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྣ་
 ཆོགས་འགོད། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྒྲེས་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་།
 རྗེས་དེའི་ཐད་ཀྱི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་ཀྱང་།
 སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བསགས་པའི་ལས་དང་
 ཉོན་མོངས་པས་བདག་གི་དངོས་པོ་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཤིན་
 ཏུ་སྣ་ཆོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཁོ་ནའི་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་བསགས་
 པའི་ཐུན་མོང་བའི་ལས་ཀྱིས་འགོད་པ་སྟེ་བསྐྱེད་དེ། རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
 རས་འོག་མིན་གྱི་སྣོད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའོ། །

དེ་ལ་མྱ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མདོངས་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ནི།
 སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཁོ་ནའི་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའོ། །བརྒྱ་
 ལ་སོགས་པའི་འདབ་མ་དང་ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཐུན་
 མོང་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གཞན་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིབ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཁོར་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། འཆི་རིམ་སོགས་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་ངེ་ལྟར་
འཁོར་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་
དབུས་མེད་པར། འཁོར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། །ཞེས་སོགས་དང་
དབུ་མ་འཇུག་ལས། དང་པོ་དེ་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། བདག་གིས་
འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པས། ཟླ་ཆུན་འབྲུན་ལྟར་རང་དབང་མེད་
པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་འཁོར་བ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། དེ་ཡང་དཔེ་
དང་ཆོས་མཐུན་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཟླ་ཆུན་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་དང་ཆོས་མཐུན་
རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་སྒྲུབ་བའི་ཚུལ་ལྟར་འཁོར་བ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། ཟླ་ཆུན་གྱི་
འབྲུལ་འཁོར་དེ་ལ་ཐག་བས་བསྐྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་
དྲུག་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་པོ་ལས་ཉོན་གྱི་ཐག་བས་བསྐྱམས་པ་
དང་། རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པས་འཁོར་བ་དང་། སྤིང་ཅེ་ནས་མནར་མེད་གྱི་བར་
དུ་འཁོར་བ་དང་། ངན་འགྲོའི་རྒྱ་གསོགས་ལ་ཞིང་བདེ་འགྲོའི་རྒྱ་གསོག་
དཀའ་བ་དང་། ལྷ་སྤྱི་བར་འཆམས་མེད་པར་འཁོར་བ་དང་། ལྷུག་བསྐྱེད་
གསུམ་གྱིས་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བའི་སྒྲིབ། དེ་ལྟར་ན་
འདིར་འགྱུར་ཏེ། གང་འཁོར་ན་ལྷུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་

འཁོར་གང་གིས་འཁོར་དུ་བཙུག་ན་རང་གི་སེམས་མ་དུལ་བ་འདིས་སོ། །
 གནས་གང་དུ་འཁོར་ན་སྤྲིད་ཅེ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་ དུ་འོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་
 དུ་འཁོར་ན་སྐྱེ་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་དེ་མི་འཁོར་བའི་སྐབས་
 མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །རྒྱུན་གང་གིས་འཁོར་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
 དབང་གིས་ཏེ། དེ་ཡང་མི་དགེ་བའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་ངན་
 འགྲོ་དང་། དགེ་བའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་བདེ་འགྲོར་འཁོར་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཙུག་ཅིས་ཀྱི་སྒྲོ་
 ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་དགེ་བའི་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཡན་ལག་བཙུག་ཅིས་
 ཀྱིས་ངན་འགྲོ་དང་། དགེ་བའི་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཡན་ལག་བཙུག་ཅིས་
 ཀྱིས་བདེ་འགྲོར་འཁོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
 ཏེ་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཅེས་ཞིག་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་
 ལས་དཀར་ནག་གི་བག་ཆགས་བཞག། །ལས་དེ་ལ་སྤྲེད་ལེན་གཅིས་ཀྱིས་
 གསོས་བཏབ། སྤྲིད་ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་སྟེ། མིང་གཟུགས་ནས་
 རྒྱ་ཤིང་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་
 གི་དབང་དུ་བྱས་ན་མ་རིག་པ་ནས་རྒྱ་ཤིང་བར་གོ་རིམ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་
 ཡིན་ཀྱང་སྒྲིར་གོ་རིམ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་མ་ངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་གསུམ་ལས་
 ལས་གཅིས་དང་དེ་ལས་སྤྱད་བསྤུལ་བདུན་དང་། བདུན་ལས་ཀྱང་ཉོན་

མོངས་གསུམ་དང་དེ་ལས་ལས་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་གྱིས། གསུམ་པོ་དག་ལས་གཉིས་འབྱུང་ཞིང་
གཉིས་ལས་བདུན་འབྱུང་བདུན་ལས་ཀྱང་། །གསུམ་འབྱུང་སྤྱིད་པའི་འཁོར་
ལོ་དེ། ཉིད་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྷ། འཆི་རྒྱུན། འཆི་སེམས། རྫོད་སྤྱད་ཚུལ། བར་དོ་
འབྱུབ་ལུགས། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཆི་བའི་རྒྱུན་དེ་ལ་མང་དུ་
ཡོད་དེ། ཆེ་བད་ནས་འཆི་བ། །ཆེ་མ་བད་ཀྱང་བསོད་ནམས་བད་ནས་འཆི་
བ། ཟས་མ་འཕྲོད་པས་འཆི་བ། རད་སྣ་ཆོགས་དང་། གདོན་སྣ་ཆོགས་གྱིས་
འཆི་བ། རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་དང་། གཙན་གཟན་དང་། ས་རོལ་གྱི་དགྲ་དང་།
མཆོན་ལ་སོགས་པས་འཆི་བ་སྟེ་དུས་དང་དུས་ཡིན་གྱི་འཆི་བའི་རྒྱུན་དུ་མ་
བཤའ་བ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདོད་པའི་མི་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི་
གཞན་ལ་མ་ངས་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་ལྷ་ལ་
ནི་ཆེ་དང་བསོད་ནམས་བད་ནས་འཆི་བ་ཡོད་གྱི། རད་གདོན་མཆོན་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འཆི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ རོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེར་འཆི་སེམས་དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དད་སོགས་གྱི་དགེ་
སེམས་བྱན་བཞིན་པར་འཆི་བ་དང་། སྒྲིག་སེམས་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་དང་བཅས་
བཞིན་དུ་འཆི་བ་དང་། དགེ་མི་དགེ་བའི་སེམས་མངོན་འགྱུར་བ་མེད་པར་

ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་འཆི་བ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དག་མི་དག་བའི་
 སེམས་ནི་འདྲ་ཤེས་རགས་པ་རྒྱ་བའི་བར་ཡོད་ཀྱི། འདྲ་ཤེས་སྤྱོད་རྒྱ་བའི་
 འཆི་མེད་དེ་དེའི་དུས་སྤྱི་དེ་གཉིས་སྤྱོད་ནས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་སྤྱི་
 འགྲུར་བའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་རྫོང་སྤྱད་ཚུ་ལ་ཡོད་དེ། མི་དག་བ་བྱེད་བྱེད་པ་ནི་ཐོག་མར་
 ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་རྫོང་སྤྱད་ལ། དག་བ་བྱེད་བྱེད་པ་ནི་ཐོག་མར་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་
 བས་རྫོང་སྤྱད་ཅིང་། གཉིས་ཀའང་སྤྱོད་གའི་བར་དུ་སྤྱད་པར་འདྲ་ཡང་། སྤྱོད་
 བར་དུ་འཆི་བ་དང་། ལ་ལ་རྫོང་གང་གིས་ཀྱང་ལེགས་པར་བརྟགས་དགོས་
 བར་སྤྱང་བའི་སྤྱིར་རོ། །རྫོང་སྤྱོད་ཀར་བསྐྱུས་ཏེ་མཐར་ཆུ་ཤེས་སྤྱོད་ག་
 བས་འཐོན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མངལ་དུ་ཆུ་ཤེས་འཇུག་པ་ན་ཐོག་མར་སྤྱོད་
 ག་འཆགས་པའི་སྤྱོད་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཆུ་ཤེས་ཐོག་མར་
 སྤྱོད་ག་ནས་འཐོ་ཡང་དེ་ནས་སྤྱི་བོ་དང་ཉེ་བ་དང་འོག་སྤྱོད་སོགས་གང་རུང་
 བས་འཐོན་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བཤད་ལམ་དཔྱུལ་བ་ཡི་དྲགས་ཁ། །
 ཚུ་ལམ་དུད་འགྲོ་མིག་ནས་མི། །ཉེ་བར་འདོད་ལྟ་རྒྱ་གཞོད་སྤྱིར། །སྤྱིག་
 དབུས་གཟུགས་ཁམས་སྤྱི་བོར་གཟུགས་མེད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེ།
 ཡང་སྤྱོད་མཆམས་གཟུགས་མེད་ན་བ་འདོད་ཁམས་ཏེ། །མི་གནས་གཟུགས་
 ཁམས་སྤྱི་བྱུག་གཡོན་པར་མི། །གཡས་པར་ལྟ་མིན་ཁ་ནས་ཤེས་སྤྱིར། །ཉེ་

བར་ཡི་དྲགས་ཚུ་ལམ་དུད་འགྲོ་སྟེ། །འོག་སྒྲོར་དཔྱལ་བ་དེ་དག་གནས་སུ་
སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྒྲོ་དེ་རྣམས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཕྱིར་འཐོན་ནས་འགྲོ་བ་
དེ་རྣམས་སུ་སྟེ་བར་མ་ངེས་ཀྱང་སྟེ་སྲིད་པར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་འཕོ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་འགྲོ་བ་ན་རྒྱལ་པོ་འགྲོ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་འཕོ་བ་ནི་
མིན་ཏེ། དེའི་གྲོགས་སུ་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་འདྲ་ཤེས་སྤྲོ་མོ་དང་འདྲ་
བྱེད་དང་རེག་པ་རྣམས་ཀྱང་འོང་ཞིང་། དེ་དག་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་ཞིག་
ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྟེར་འཆི་བ་ལ་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དང་ཅིག་ཅར་འཆི་བ་གཉིས་ཡོད་
དེ། འདོད་ཁམས་པའི་མི་རྣམས་པལ་ཆེར་འབྱུང་བ་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ནས་
འཆི་ལ། ལྟ་དང་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱས་སྟེས་རྣམས་དབང་པོ་རྣམས་
ཅིག་ཅར་དུ་འགགས་ནས་འཆི་བའི་ཕྱིར། འདོད་ཁམས་ཀྱི་མི་ལའང་འབྱུང་
བའི་ཐིམ་རིམ་བྱེད་དབང་མེད་པར་འཆི་བ་ཡོད་དེ། གདོན་དང་མཆོན་དང་
གཡང་དུ་སྐྱུང་བ་དང་རི་བྲག་ཉིལ་བ་ལ་སོགས་པས་སློག་དབང་འགགས་
ནས་ཅིག་ཅར་དུ་འཆི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སློག་དབང་འགགས་ན་དེ་ལ་བརྟན་
པའི་དབང་པོ་གཞན་གྱི་རྣམས་པ་ཡང་འགག་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱུང་པ་ལས།
དཔེར་ན་སློག་གི་དབང་པོ་འགགས་ན་དབང་པོ་གཞན། །གང་དག་ཇི་སྟེད་

528

ཀུན་ཚང་བར་བཤད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་སྐྱེས་ཙམ་ནས་ཡོང་བའི་བར་དོ་སོགས་
དབང་པོ་མ་ཚང་ཞེས་ཟེར་ཏེ་བརྟག་ཅིང་། དེར་མ་ཟད། སྤྱིན་བུའི་བར་དོ་ལྟ་
བུ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་དགོས་ལ། དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་དང་། མཐོང་སྣང་
གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཡང་བྱེད་དགོས་སོ། །ཆེ་ཆད་ནི་ཞག་བདུན་རེ་ཡིན་ལ།
སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་རྙེད་ན་བར་དོ་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་ལ། དེ་ཡང་བདུན་པ་བདུན་ཚུན་
ཆད་གནས་སྤིད་ཀྱི། དེ་ཕན་ཆད་གནས་མི་སྤིད་པས་སྐྱེ་གནས་བཞི་པོ་གང་
རུང་དུ་ཉིང་འཆམས་སྐྱོར་དགོས་སོ། །སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྙེད་ན་སྐྱེ་གནས་སུ་འགོ་
སྟེ། གལ་ཏེ་བྱིར་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡིན་ན། རྒྱུ་མ་ཆོག་ན་དོམ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་
ཡོད་དོ། །མཐོང་ལས། མི་སྟོག་དེ་ནི་དྲི་ཟེལ། །ཞེས་སྤྱི་བར་དོར་སྐྱེས་ན་
མིར་མི་འགྱུར་བར་བཤད་ཀྱང་། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཅི་སྟེན་སྟོག་གོ་ །ཞེས་
བར་སྤིད་འགྱུར་བར་བཤད་པས་རང་ལྷགས་སྤྱི་མ་ལྟར་ཏེ། དེམ་ལྟ་གསལ་
སྟོན་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །

ལྟ་བ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ནི། མངལ་དུ་སྐྱེ་ན་ནི། བར་སྤིད་པ་དེས་རང་
དང་རིས་མ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་སྟེ་ཅེ་བ་བྱ་འདོད་ནས་སྐྱེ་གནས་སུ་
འགོ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་ས་མའི་སྤྱོད་སྤྱུག་ལ་འབྱུང་ནས་ས་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་
པ་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་ཆགས་པར་འགྱུར་ལ། མོར་སྐྱེ་བུད་མེད་
དང་འབྲལ་བར་འདོད་ཅིང་སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས་ཏེ་ཉལ་བར་འདོད། མོར་སྐྱེ་ན་

ལྷོག་སྟེ་སྐྱེས་པ་དང་འབྲུལ་འདོད་ཅིང་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་ཏེ་ཉལ་བར་འདོད་
 རོ། །དེའི་ཆེ་དེར་རི་ལྷ་རི་ལྷར་ཉེ་བར་ཕྱོགས་པ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་
 མེད་དེ་ཉིད་མ་མཐོང་བར་དེའི་པོ་མོའི་དབང་པོ་ཅམ་ཞིག་མཐོང་བར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ནས་དེ་ལ་ཁྱོས་ཏེ་མི་འདོད་པ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་བར་དོ་བ་དེ་ཞི་
 འཕོས་ནས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མཛོད་ལས། ལྷོ་ནི་ཕྱིན་
 ཅིག་ལོག་གྱུར་པས། །ཅེ་དགས་འགོ་བའི་ཡུལ་དུ་འགོ། །ཞེས་གསུངས། བར་
 སྟིད་འགགས་ནས་པ་མའི་ཁུ་ཁྱག་འདྲེས་པའི་དབུས་སུ་ཉིང་འཆ་མས་སྒྲོར་
 ཞིང་། དེའི་ཆེ་ཐོག་མར་མིང་ག་ཞིའི་ཕུང་པོ་འགྱུབ་ལ། དེ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་
 སོགས་རིམ་གྱིས་འགྱུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚུལ་དགའ་པོ་མངའ་འཇུག་
 ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་དོན་བདག་གིས་གཞན་དུ་བྲིས་བྲིན་པས་
 འདིར་མི་འཆད་ལ། རྒྱང་སྐྱེ་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །མངལ་
 སྐྱེས་སྐྱེ་རིམ་ལྷར་སྒྲོང་སྐྱེས་དང་བྱོད་སྐྱེས་ཕྱོགས་ཅམ་འདྲ་ལ། བརྩས་སྐྱེས་
 ནི་དབང་པོ་ལྷ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། བརྩས་ཏེ་
 སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ཆང་བར་སྐྱེ་ཞིང་འཆི་འོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་དང་དཔྱལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་དང་དུད་
 འགོར་སྐྱེ་ན་ཡང་རང་ནས་རང་གིས་མ་ཐུན་གྱི་སྐྱེ་བའི་གནས་ལ་ཁྱོས་ནས་
 བར་སྟིད་འགགས་ཏེ། སྐྱེ་སྟིད་དུ་འགོ་ལོ་བྱོད་ག་ཞེར་དུ་སྐྱེ་ན་བྲི་དང་། བརྩས་

ཏེ་སྤྱོད་གནས་དང་། ཚ་དཔྱལ་དུ་སྤྱོད་ཐོ་བ་དང་། གང་པྱལ་དུ་སྤྱོད་བསེལ་
བ་འདོད་པའི་སྤྱོད་གྲིས་སྤྱོད་གནས་དེ་དང་དེར་འགོ་བར་ཡང་བཤད་དོ། །
བར་སྤིང་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་སྒོ་གསུམ་གང་རུང་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ།
ཐོག་མར་པའི་ཁ་དང་སྤྱི་བོ་དང་མའི་བརྒྱ་གང་རུང་ནས་ཞུགས་ཏེ་དེ་ནས་ཁྱ་
ཁག་གི་དབུས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་བྱུང་བ་ཏེ། ཁ་ནས་འཇུག་པ་རྒྱུད་དོ་རྗེ་
འབྲེང་བ་དང་སྒྲོམ་འབྲུང་ལས་བཤད་ལ། སྤྱི་བོར་ནས་འཇུག་པ་ནམ་གཞག་
རིམ་བ་དང་། མངལ་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་བྱུང་
བོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་རིམ་སྤྱོད་མོངས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་
གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་བ་དང་། གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིམ་ལྔ་གསལ་སྤྱོད་ལས། ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ལས་
འབྲུང་བའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་དར་གྱི་སྤིན་བུ་བཞིན་དུ་བཅེངས་ནས་
སྤྱོད་བསགས་པའི་ལས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པའི་མཐར། དོན་དམ་པའི་
འཆི་བའི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་གྲིས་ལྷང་པོ་རྟེན་པ་སྤངས་ཏེ།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་རྒྱང་
སེམས་ཅམ་གྱི་བར་དོའི་ལུས་སྤངས་ནས། ལས་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བས་
བསྐྱལ་ནས་འགོ་བ་ལྷར་བོ་ཆུན་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་གྲིས་ཡང་དང་ཡང་

དུ་ཉིད་མཆམས་སྒྲོར་ཞིང་འཁོར་བའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་སྒྲོར་བར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་ང་དང་ང་ཡིར་འཇིན་པའི་འཇིག་རྟའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་
 དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བར་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། བཞད་རྒྱུ་
 རྩེ་རྩེ་འབྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། རི་ལྟར་མེས་བསྐྱེད་དངོས་པོ་མེད། །རྒྱ་མེད་
 པར་ནི་ཐིམ་ནས་འགོ། སྐར་ཡང་སྒོག་གི་རྒྱང་ཤར་ནས། །ལས་ཀྱི་རྒྱང་ནི་སྒྲ་
 ཆོགས་པ། །དེ་ནི་ལྟན་ཅིག་རྣམ་ཤེས་དང་། །སྐར་ཡང་འཇིག་རྟའི་གསུམ་དུ་
 གནས། །དེ་ལས་ལས་དང་དེ་ལས་སྒྲེ། །དེ་ལས་ཆགས་སོགས་བག་ཆགས་
 དང་། །དེ་ལས་སྐར་ཡང་འཆི་དང་སྒྲེ། །དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདྲ། ཞེས་
 དཔེར་ན་ཤིང་མེས་བསྐྱེད་པ་ན་ཤིང་གི་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་
 བཞིན་དུ། འཆི་བའི་ཆེ་ཡང་རྒྱང་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་འཆི་ཞིང་། ཡང་ཤི་བའི་
 འོད་གསལ་ལས་ཀྱི་རྒྱང་ཤར་ཏེ་དེ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འཇིག་
 རྟའི་གསུམ་དུ་གནས་པའི་སྒྲེ་བ་ལེན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྒྱང་དེ་ལས་ཀྱང་
 ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་རྣམས་སྒྲེ་ཞིང་། དེས་ལས་གཉིས་བསགས་ནས་
 ཡང་འཆི་ཞིང་ཡང་སྒྲེ་བ་སོགས་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བར་
 བསྐྱར་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། །ཁམས་སྤྱ་བ་རྒྱང་དང་རྣམ་ཤེས་འབྲེས་ནས་
 འཇིག་རྟའི་པ་ལ་འཁོར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་དང་། རྣམ་འབྱོར་པ་ལ་ཐར་བའི་

བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
རྒྱང་གིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་མངལ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་འཆི་བའི་ཆོ། ས་
ཚུལ་ཐེམ། ཚུ་མེ་ལ། མེ་རྒྱང་ལ། རྒྱང་སྒྲང་བ་ལ། སྒྲང་བ་མཆེད་པ་ལ། མཆེད་
པ་ཉེར་ཐོབ་ལ། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐེམ་ཞིང་སེམས་སྤྲ་བུ་སྤྲ་བུ་འགྲོ་བ་
དེ་རྒྱང་གི་གཡོ་བ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་རེ་སྤྲ་རེ་སྤྲར་སོང་བའི་སྒོ་
ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བཤད་རྒྱུད་དོན་རྗེ་འཕྲུང་བར་བཤད་པའི་
དོན། འཕགས་པ་ལྟས། ས་ཡི་ཁམས་ནི་ཚུལ་ཐེམ། །ཚུ་ནི་མེ་ལ་ཐེམ་པའོ། །
མེ་ཡང་སྤྲ་བའི་ཁམས་པའོ། །རྒྱང་ནི་སེམས་ལ་རྣམ་པར་ཐེམ། །སེམས་ནི་
སེམས་ལས་བྱུང་ལ་ཐེམ། །མ་རིག་པ་ལ་སེམས་བྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་འོད་
གསལ་བ་ལ་འགྲོ། །འདི་ནི་སྤྱིད་གསུམ་འགོག་པའོ། །ཞེས་དང་། རྗེའི་རིམ་
ལྟ་གསལ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་དེ་ཡང་ས་ཚུ་མེ་རྒྱང་བཞི་སྤྲ་མ་སྤྱི་མ་ལ་ཐེམ་པ་ན་
རྒྱང་གི་གཡོ་བ་རེ་རྒྱང་རེ་རྒྱང་དུ་སོང་བའི་ཐབས་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་གཡོ་
བའི་རྒྱང་རྣམ་ཤེས་སྒྲང་བ་དང་པོ་ལ་ཐེམ་པ་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་
ལོག་པས་སྒྲོང་བ་དང་པོ་འཆར་ངོ་། །

དེ་ནས་སྒྲོང་བ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་འོད་གསལ་
འཆར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། རྒྱུད་ཀྱི་མཆན་བུ་ལས་ཀྱང་ལྷགས་

འབྲུང་གི་སྒྲུང་བའི་ཐིམ་རིམ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འགྲོ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེ་
 བ། རྣམ་ཤེས་དང་པོ་སྒྲུང་བ་གང་དུ་འཇུག་པ་འམ་འགྲོ་བ་ནི་གཉིས་པ་སྒྲུང་བ་
 མཆེད་པའི་མིང་ཅན་དུ་ཐིམ་པར་འགྲོ་སྟེ་སྒྲུང་བ་མཆེད་པ་དེ་ནི་སྒྲུང་བ་
 གསུམ་པ་སྟོང་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་ལ། ཉེར་ཐོབ་དེ་ཡང་འོད་གསལ་བར་འགྲོ་
 སྟེ་ཐིམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ས་སོགས་རྣམས་རིམ་
 གྱིས་ཐིམ་པའི་ཆེ་བྱི་ནང་གི་རྟག་གཉིས་གཉིས་འབྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱིས་
 ཁམས་ཐིམ་པ་ན་བྱི་རྟགས་སུ་ལུས་ཀྱི་ཉམས་སྟོབས་འཆོར་ཞིང་སྒྲིམ། བྱང་
 རྟགས་སུ་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་འཆར། དེའི་རྩེས་སུ་ཚུ་ཁམས་ཐིམ་པ་ན་
 བྱི་རྟགས་ཁ་སྒྲ་བསྐམས་ཤིང་བརྩེས། བྱང་རྟགས་དུ་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་འཆར།
 དེའི་རྩེས་སུ་མེ་ཁམས་ཐིམ་པ། བྱི་རྟགས་འོད་སྒྱུད། བྱང་རྟགས་མེ་བྲིར་ལྟ་
 བུའི་སྒྲུང་བ་འཆར། དེའི་རྩེས་སུ་རྒྱང་ཁམས་རགས་པ་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་
 པར་ཚོམ་པ་ན་བྱི་རྟགས་དབྱུགས་བཅེགས་མར་འབྲུང་། བྱང་རྟགས་སུ་མར་
 མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བར་འཆར། དེ་ནས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་བཞོན་
 པའི་རྒྱང་རྣམས་དབྱ་མའི་ནང་དུ་ཐིམ་པ་ན་བྱི་རྟགས་སུ་ཁ་སྒྲ་ནས་དབྱུགས་
 ཀྱི་རྒྱ་བ་འགགས་ནས་འགྲོ་བས་བྱི་དབྱུགས་ཆད་པ་ཞེས་བེད། དེའི་ཆེ་མིག་
 གིས་གཟུགས་མི་མཐོང་། རྣ་བས་སྒྲ་མི་ཐོས། སྒྲས་ངི་མི་ཆོར། ལྷུས་རོ་མི་
 སྟོང་། ལུས་ཀྱིས་རེག་བྱ་མི་ཆོར་ཞིང་། ཡིད་ངོར་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡལ་

དག་པ་སྟོང་སང་དེ་བ་ལ་སྒྲོའོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་དཀར་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་
འཆར་ཏེ་དེ་ལ་སྒྲུང་བ་ཞེས་ཟེར། དེ་ནས་སྒྲུང་བའི་རྒྱུད་ཐིམ་པ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་
ནམ་མཁའ་སྟོང་སང་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདྲ་བའི་དམར་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་
འཆར་ཏེ་དེ་ལ་མཆེད་པ་ཞེས་ཟེར། དེ་ནས་མཆེད་པའི་རྒྱུད་ཐིམ་པ་ན་དེ་ལྟ་
བུའི་ནམ་མཁའ་སྟོང་སང་ལ་སྤྱོད་པས་བྱུང་བ་འདྲ་བའི་དག་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་
འཆར་ཏེ་དེ་ལ་ཉི་མོ་ཐོབ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཉི་མོ་ཐོབ་ཀྱི་སྟོང་ཡིན་ལ། དེ་ནས་དྲན་
མེད་དུ་བརྒྱལ་ནས་འགྲོ་བ་ཉི་མོ་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲུང་ཡིན། དེ་ནས་བརྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་དེ་
སང་ནས་སྟོན་གྱི་ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལྟ་བུའི་སྟོངས་དེ་བའི་
སྒྲུང་བ་འབའ་ཞིག་འཆར་བ་ནི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཞེས་ཟེར། རྗེའི་མན་ངག་
ཡིག་ཚུང་ཉི་མ་གཅིག་ཏུ་གྲགས་པ་ལས། དེ་ལ་ཐ་མལ་བའི་མི་རྣམས་ཞག་
གསུམ་གྱི་བར་དུ་གནས། དེ་ནས་རྟགས་འོང་། ལུས་ནད་ཀྱིས་ལེགས་པར་
མནར་ནས་བྱུང་བའདྲགས་པ་ཞག་ཏུ་མ་སོང་ཡང་དྲི་མ་འོང་བ་མ་གཏོགས།
ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་རྟགས་མི་ཡོང་ཡང་སྲིད་ཅེས་བཤད་དེ། དེ་ཡང་རྣམ་
ཤེས་སྟོང་ག་ནས་སྤྱིར་ཐོན་པ་དང་ནང་དབྱགས་ཆད་ཅིང་དེ་དང་མཉམ་དུ་
ཁམས་དཀར་པོ་རྟགས་ཀྱི་ཅི་ནས་སྤྱིར་འབྱུང་ཞིང་། ཁམས་དམར་པོ་སྒྲ་སྒྲོ་
ནས་སྤྱིར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ས་ཚུ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ལུས་ཀྱིས་ཁམས་སོགས་རགས་

བས་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ས་སོགས་
 ཡེ་མེད་དུ་སོང་བ་ནི་མིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་ལུས་ཀྱི་ཤ་ཁྲག་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །བརྩམས་སྤྱིས་ལྟ་བུས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཡུད་ཅམ་རེ་སྤྱོད་བར་བཤད་
 ཅིང་། བར་དོར་སྤྱི་བའི་ཆེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་རྒྱུད་ཆེར་གཡོས་པ་ན་
 ཉེར་ཐོབ་འབྱུང་ཞིང་བར་དོའི་ལུས་གྲུབ། དེ་ནས་མཆེད་བ། དེ་ནས་སྤང་བ།
 དེ་ལས་ཀྱུན་རྟོག་གི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་སྤྱི་ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱུད་གི་གཡོ་བ་སྤྲ་མ་
 ལས་ཕྱི་མ་རེ་རགས་རེ་རགས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་ཞིང་། བྱད་
 བར་སྤྱི་སྤིད་དུ་སྤྱི་བ་འཇིན་པའི་ཆེ་འབྱུང་བཞིའི་སྤྱི་རིམ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ།
 རྟོར་འཕྲེང་ལས། སྤྱི་བའི་ཁམས་དང་ཚུ་ཉིད་དང་། །དེ་བཞིན་མེ་དང་རྒྱུད་དག་
 བོ། །ནམ་པར་ཤེས་པས་སྤངས་ནས་སུ། །སྤིད་གསུམ་གནས་སུ་སྤྱི་བར་
 འབྱུང་། །ཞེས་དང་། ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས་ཀྱང་། །ནམ་ཤེས་ལས་ནི་རྒྱུད་སྤྱི་
 རྟེ། །དེ་ལས་མེ་ནི་ཡང་དག་འབྱུང་། །འདི་ལས་ཚུ་ནམས་ཡང་དག་འབྱུང་། །
 དེ་ལས་ས་ནི་ཡང་དག་འབྱུང་། །འདི་ནམས་ལས་ནི་སྤང་པོ་འབྱུང་། །དེ་ལས་
 སྤྱི་མཆེད་ནམས་ཀྱང་རོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་། །འོད་གསལ་བ་
 ལས་སྤྱོད་བ་ཆེ། །སྤྱོད་པ་ལས་ཀྱང་ཐབས་འབྱུང་ཞིང་། །དེ་ལས་ཤེས་རབ་
 སྤྱི་བར་བྱེད། །དེ་ལས་རྒྱུད་ནི་ཡང་དག་འབྱུང་། །རྒྱུད་ལས་མེ་ནི་ཡང་དག་
 འབྱུང་། །མེ་ལས་ཚུ་ནི་ཡང་དག་འབྱུང་། །ཚུ་ལས་ཀྱང་ནི་ས་སྤྱི་རྟེ། །སེམས་

ཅན་ནམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་འདིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འབྱུང་བཞིའི་སྐྱེ་
རིམ་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི་རགས་པའི་སྐྱེ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
གཞན་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་ཆེ་ཡང་འབྱུང་བ་སྤྱོད་མོང་བཞི་
ཡོད་པར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱུད་ཀྱི་མཆན་བུ་ལས་ཀྱང་ལུགས་སྒྲོག་གི་
སྤང་བའི་སྐྱེ་རིམ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལུགས་ལས་སྒྲོག་པའི་ཚུལ་
གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ན་འོད་གསལ་ལས་མ་རིགས་པའོ། །འོད་གསལ་ལས་མ་
རིག་པ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་ལས་སྤང་བ་མཆེད་པ་འདི་འབྱུང་
ཞིང་། སྤང་བ་མཆེད་པ་དེ་ལས་སྤང་བ་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
འབྱུང་བའི་སྐྱེ་རིམ་དེ་ཡང་རྒྱུད་གི་དབང་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས།
དེ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུང་ལས་རྒྱུང་ཆེར་གཡོས་པ་ན་ཉིང་ཐོབ་དང་། དེ་
ནས་མཆོད་པ་དང་སྤང་བ་ཡང་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ལས་རྒྱུང་གཡོ་བ་ཇེ་ཆེར་སོང་
བའི་དབང་གིས་འབྱུང་ཞིང་། སྤང་བའི་རྒྱུང་ལས་གཡོ་ཆེ་བས་ཆེར་སོང་བ་
ན་རང་བཞིན་ནམས་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་པ་ནི་རྒྱུང་གིས་བྱེད་ལ།
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བར་དོ་དང་སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱོར་ཚུལ་
ནི་སྤང་བཤད་ཅིན་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུང་སེམས་
མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་སྤྱོད་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུང་ནི་སྒྲོག་འཛིན་གྱི་
རྒྱུང་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་དེ་ལས་སྒྲོག་འཛིན་གྱི་རྒྱུང་རགས་པ་སྐྱེ་དེའི་ཙམ་

བའི་གནས་སྒྲིང་ག་ཡིན། དེ་ནས་མེར་མེར་བ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་
 ཏེ། ཟླ་བ་དང་པོ་ལ་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་ཉའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་འབྱུང་། ཟླ་བ་
 གཉིས་པ་ལ་སློག་འཛིན་གྱི་སྒྲིང་དེ་ལས་ཐུར་མེས་ཀྱི་སྒྲིང་སྐྱེ་སྐྱེ་དེའི་རྩ་བའི་
 གནས་གསང་གནས་ཡིན། དེའི་ཆེ་རྒྱུད་ལ་བཞི་མགོ་དང་བཅས་པ་ལྟའི་རྩ་
 བ་འབྱུང་པོ་ལྟ་དོད་པ་རུས་སྤལ་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ། ཟླ་བ་གསུམ་པ་ལ་ཐུར་
 སེལ་ལས་མཉམ་གནས་གྱི་སྒྲིང་སྐྱེ་སྐྱེ་དེའི་རྩ་བའི་གནས་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེའི་
 ཆེ་ཡན་ལག་ལྟ་རགས་པ་ཅམ་ཆང་བ་ལ་སྟོད་ཅུང་བད་རྒྱུར་བ་པག་གོད་གྱི་
 རྣམ་པ་ལྟ་བུ། ཟླ་བ་བཞི་པ་ལ་མཉམ་གནས་ལས་ཀྱི་སྒྲིང་སྐྱེ་སྐྱེ་དེའི་
 རྩ་བའི་གནས་མགྱིན་པ་ཡིན། དེའི་ཆེ་སྟོད་ཅུང་བད་རྒྱུས་པ་སེང་གའི་རོ་
 སྟོད་ལྟ་བུ། ཟླ་བ་ལྔ་པ་ལ་ཀྱེན་རྒྱ་ལས་ཁྲབ་བྱེད་གྱི་སྒྲིང་སྐྱེ་སྐྱེ་དེའི་རྩ་བའི་
 གནས་ཆིགས་རྣམས་ཡིན། དེའི་ཆེ་མི་འུ་ཐུང་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད། ཟླ་བ་
 དྲུག་པ་ལ་མིག་གི་སྟོར་རྒྱ་བའི་སྒྲིང་སྐྱེ་དང་འབྱུང་བས་སྐྱེ། ཟླ་བ་བདུན་པ་ལ་
 རྣ་བའི་སྟོར་རྒྱ་བའི་སྒྲིང་རུས་སྤལ་དང་འབྱུང་བ་ཅུ་སྐྱེ། ཟླ་བ་བརྒྱད་པ་ལ་
 ལྟའི་སྟོར་རྒྱ་བའི་སྒྲིང་རྩངས་པ་དང་འབྱུང་བ་མེ་སྐྱེ། ཟླ་བ་དགུ་པ་ལ་སྐྱེ་ལ་
 རྒྱ་བའི་སྒྲིང་ལྟས་སྐྱིན་དང་འབྱུང་བ་སྒྲིང་སྐྱེ། ཟླ་བ་བཅུ་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་
 སྒྲིང་གཞུ་ལས་རྒྱལ་དང་འབྱུང་བ་བུ་ག་ནམ་མཁའ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།
 །ཡང་བཤད་རྒྱུ་དོན་རྩེ་འཕྲེང་བ་ལས། འདི་ནི་སྒྲིང་ཁམས་ཆེན་པོ་སྐྱེ། །རྣམ་

ཤེས་གསུམ་གྱི་གཞོན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་
ཀུན་གྱི་སློག་གྱུར་པ། །རྒྱང་ཞེས་བྱ་བས་ལས་ཀུན་གྱིད། །འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་
བཞོན་པ་སྟེ། །ལྔ་ཡི་བདག་ཉིད་བཅུ་ཡང་ ཡིན། །ཞེས་དང་། གང་ཆེ་སྣང་བ་
ལྟན་གྱུར་པ། །རྒྱང་གི་བཞོན་པར་གྱུར་པ་ ཡིན། །དེ་ཆེ་རང་བཞིན་དེ་ཐམས་
ཅད། །མ་ལུས་ལུས་པ་མེད་པར་འབྱུང་། །རྒྱང་གི་གང་དང་གང་གནས་པ། །
རང་བཞིན་དེ་དང་དེ་རྗེས་སྟོན། །ཞེས་རྣམ་ཤེས་སྟེ་དང་བྱད་པར་སྣང་བ་
གསུམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་གྱི་བཞོན་པ་རྒྱང་ཡིན་པར་
བཤད་ཅིང་། རྗེ་རྗེ་འབྲེང་བ་ལས། སྟོང་པོར་གྱུར་པ་རང་སློག་ལས། ཁམས་
གསུམ་ན་ནི་གཞན་མེད་དེ། །སྤྱོད་མ་རྒྱང་གིས་ཁམས་གསུམ་པ། །མི་ལམ་མི་
བ་བཞིན་དུ་མཐོང་། །ཞེས་རྒྱང་ལས་གཞན་དུ་ཁམས་གསུམ་ན་གཞན་གྱི་སྤྱོད་
བའི་ལུས་མེད་པ་དང་། །རྒྱང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་བྱེད་པར་གསུངས་
སོ། །ཡང་རྗེ་རྗེ་འབྲེང་བ་ལས། སྟེ་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་དང་། །སྤྱིད་པ་
བར་མར་གནས་པ་སྟེ། །རི་སྤྱིད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བརྟགས་པ། །སེམས་གྱི་
རྒྱང་གི་རྣམ་འབྲུལ་ལོ། །ཞེས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་འཆི་གནས་གསུམ་དང་
བར་དོ་རྣམས་རྒྱང་སེམས་ཅམ་གྱི་རྣམ་འབྲུལ་དུ་གསུངས་པ་དང་། དགོངས་
པ་ལུང་སྟོན་ལས་ཀྱང་། འདུ་ཤེས་ཅན་དང་འདུ་ཤེས་མེད། །སེམས་ཅན་དུ་
བརྟགས་འདི་གནས་པ། །དེ་རྣམས་རྒྱང་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །རྒྱང་ལས་སྤྲུང་ཡང་

རྒྱུད་སོ་སོའི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། བཤད་རྒྱུད་ནི་རྩི་འཕྲེང་བ་ལས། དབང་
 བོའི་སྒོ་ཡི་རྒྱན་ལས་ནི། །སྟོག་དང་ཚེ་ལ་བ་རྒྱ་བ་དང་། །དུས་ནམས་ཀྱན་དུ་
 རྒྱ་བ་ནི། །སྟོག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་དང་། རི་ཚུ་རྒྱུད་དང་བྱི་
 ས་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཁུ་བ་སོགས། །འོག་ཏུ་འདྲེན་པའི་ཐུར་སེལ་བར། །
 ཏག་ཏུ་ནལ་འགྱོར་པས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་དང་། རྟོན་དང་བ་དང་བཟླག་པ་
 དང་། །ཀྱན་ཏུ་འཐུང་དང་འཛིན་པ་དང་། །སྟེ་གནས་བཟའ་བཏུང་ལ་སོགས་
 ནམས། །མཉམ་པར་འདྲེན་བྱིང་མཉམ་གནས་སོ། །ཞེས་དང་། བྱེན་དུ་འགྲོ་
 ཞིང་སྐྱུད་པ་དང་། །བཟའ་དང་སྐྱུང་སོགས་བ་བ་ནི། །ཤེས་ནས་སྟོན་ཅིག་
 འགྱོར་བ་དག། །བྱེན་རྒྱུའི་ལས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །བྱུང་དང་འཛིན་པ་ཉིད་དང་

ནི། །འགྲོ་དང་དེ་བཞིན་ལྟོག་པ་དང་། །ཆོག་ས་རྣམས་ཀྱི་ལ་བྱ་བ་པས་ན།
བྱ་བ་བྱེད་ཅེས་ནི་བྱ་བར་བཤད། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། སྟོག་འཛིན་གྱིས་ནི་སྟོག་རིང་དུ་འཆོ་ཞིང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་རྣམས་
དབང་པོའི་སྟོར་འབྱུང་འཇུག་གི་བྱ་བ་བྱེད། སྤར་སེལ་གྱིས་བཤད་གཅི་ཁྱ་
ཁྱལ་རྣམས་འོག་དུ་འདྲན་པའི་བྱ་བ་བྱེད། མཉམ་གནས་གྱིས་བཟའ་བརྟུང་
རྣམས་ལྟེ་བར་རོ་མཉམ་དུ་འཇུ་བ་དང་དྲངས་མ་རྣམས་སྟོང་ཀར་འདྲན་པར་
བྱེད། གྱེན་རྒྱས་བཟའ་བརྟུང་བྱས་པ་རྣམས་ལྟེ་དང་ལྟན་ཅིག་ལྟོད་པ་དང་
སྟོང་བ་དང་འོག་རྒྱུད་སྟོང་དང་ཕྱི་རྒྱུད་ནང་དུ་སྤྱད་པ་དང་། དག་སྦྲ་བརྗོད་གྱི་
རྒྱ་བྱེད། བྱ་བ་བྱེད་གྱིས་ལུས་འགྲུལ་བསྐྱོད་དང་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ནི་ཙ་བའི་རྒྱུད་གི་བྱེད་ལས་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྟེ་ནི། དབང་
པོའི་ཤེས་པ་འདྲེས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་
དང་། རྣ་བས་སྦྲ་ཐོས་པ་སོགས་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། རིམ་ལྡེ་ལས། རྒྱུད་རྣམས་
སྤར་བའི་གཟུགས་གྱིས་ནི། ཤེས་དང་ཡན་ལག་འདྲེས་གྱུར་ནས། །དབང་པོའི་
ལམ་ནས་བྱུང་ནས་ནི། །ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི་དམིགས་པར་བྱེད། །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ནི་གཞུང་ཆེ་བ་ནས་ཤེས་
པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ནི་གྱུན་མོང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་

ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐར་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་
 ཡོད་དེ། ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་དོར་བཞུས་བྱས་པའི་རྒྱང་དབུ་མར་
 ཟུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྟོང་པ་གསུམ་དང་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་འདྲེན་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་གཉིས་འབྲུབ་
 པས་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་གྲུང་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས།
 དེ་ཉིད་རྒྱང་དང་ཡན་ལག་ལྟན། །རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་སྤར་ཡང་ནི། །རྣལ་
 འབྱོར་པ་ཡི་ལུས་སུ་འབྱུང་། །སྒྱུ་མའི་ལུས་ཞེས་དེ་ལ་བཤད། ། ། ། ། ། ། ། །
 གསལ་སྟོན་ལས་གྲུང་། རྒྱང་ལ་དོར་བཞུས་བྱས་པས། །འདྲེན་པ་དང་། ཐ་
 བའི་རྒྱང་གིས་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་སྒྲུབ་
 པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མདོ་སྟོགས་ནས་གྲུང་རྒྱང་གིས་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བཤད་ཅིང་། སྒྲགས་སྟོགས་ནས་སྤར་ལྟར་རྒྱང་གིས་
 བཙུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡང་བསྐྱེད་པར་བཤད་མོད། རྒྱང་ཅ་མ་གྱིས་དེ་ལྟར་
 བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྟོགས་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་
 གཉིས་དགོས་པར་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྱིར་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གང་ཡིན་ལས་ཉོན་གྱིས་འབྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཞིང་

བྱུང་པར་ཅན་འགྲུབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་གི་ཐིམ་རིམ་ལས་སེམས་
ཅན་སྦྱེ་འཆི་བྱེད་པའི་ཆེ་ཡིད་གྱི་ནུམ་ཤེས་རྒྱུད་དང་འབྲེས་ཏེ་རྒྱུད་སེམས་རོ་
བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ང་ཙམ་སྦྱེ་འཆི་བྱེད་གྱི། རྒྱུད་དང་སེམས་ཙམ་ལ་ནི་
སེམས་ཅན་དང་འཆི་བའི་ཐ་སྙད་མི་འཐོབ་ཏེ། རྒྱུད་དང་སེམས་རེ་རེ་ནས་
གང་ཟག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་སེམས་
གཉིས་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་གྱི། བཏགས་དོན་གང་ཟག་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་ནི་རྒྱུད་སེམས་གཉིས་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་ཞིག་
ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་ལྡན་གསལ་སྒྲོན་ལས། རྒྱུད་སེམས་ཙམ་ལས་
དོན་གཞན་པའི་འཁོར་བར་འཁོར་མཁན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པར་གསུངས་པ་
ནི། གང་ཟག་ཏུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་རྒྱུད་སེམས་མིན་ཀྱང་། དེ་
འདོགས་པའི་གཞི་སེམས་ཅན་གྱི་གཉུགས་མའི་ལུས་ངོས་བཟུང་བར་
བཞེད་ནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གང་ཟག་ཏུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་གཙོ་
བོ་ནི་རྒྱུད་སེམས་གཉིས་ཡིན་མོད་ཀྱང་རགས་པའི་ལུས་ཀྱང་དེའི་ཏྲེན་ཏུ་མི་
འགལ་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གདགས་གཞི་དང་བཏགས་དོན་སོ་
སོར་སྦྱེ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་དུས་དང་
བར་དོར་གནས་པའི་ཆེ་རགས་པའི་ལུས་འདི་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པའི་གང་
ཟག་མིན་ཀྱང་གང་ཟག་ཙམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དེ། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་ཆེ་ཤིན་

ཏུ་སྤྱ་བའི་རྒྱུང་སེམས་ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཞིག་དང་། བར་དོའི་ཆེ་
 རྒྱུང་གི་ལུས་ཙན་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཙན་གྱི་གང་ཟག་ཞིག་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར། འོ་ན། ད་ལྟའི་ལུས་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་ཆེ་ཞིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་རྒྱུང་
 སེམས་ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཞིག་ཡོད་དམ། མེད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ།
 ད་ལྟའི་རྟེན་འདི་ལ་ལྷུང་པོ་རགས་པ་འདི་དང་བཅས་པའི་རགས་པའི་གང་
 ཟག་ཞིག་དང་། ཞིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་རྒྱུང་སེམས་ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་སྤྱ་བའི་གང་
 ཟག་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ད་ལྟའི་ལུས་འདི་སྤྱ་བའི་གང་ཟག་དེའི་གནས་ཁང་
 དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩེའི་གསལ་སྒྲོན་ལས། ད་ལྟ་གཟུགས་ལུས་རགས་
 པའི་སྤྱབས་སུ་ཡང་གཟུགས་མའི་ལུས་ནི་རྒྱུང་སེམས་ཙམ་ཞིག་གི་ལུས་
 ཡིན་པས། ལུས་རགས་པ་ནི་དེའི་གནས་ཁང་དང་འདྲོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྟེན་འདི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཐལ་ཏེ། འདི་ལ་གང་ཟག་སྤྱ་རགས་
 གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ།
 གསལ་སྒྲོན་ལས། ད་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འབྱུང་ལུས་ཞིན་ཏུ་རགས་
 པའི་གཟུགས་ལུས་དང་། སྤྱ་བའི་རྒྱུང་གི་ལུས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་གཉིས་
 སུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། རགས་པའི་ལུས་ཀྱི་གོ་ས་སྤངས་ནས་སྤྱ་བའི་ལུས་
 གནས་མི་དགོས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རགས་ལུས་ཀྱང་དེའི་རྟེན་དུ་མི་
 འགལ། ཞེས་དང་། འདི་ལྟར་སེམས་ཙན་གྱི་ལུས་ནི་གཉིས་ཏེ། གནས་

སྐབས་པ་དང་གཉེན་མ་བའི་ལུས་སོ། །དེའི་དང་པོ་ནི། རྒྱུད་སེམས་ཅམ་
གྱིས་ལུས་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་ལ་སོགས་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱུད་སེམས་ཅམ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་སོ། །

ལུས་རགས་པ་ནི་དང་པོར་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་
པའི་སྐབས་སུ་མ་སྦྱེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་ཞི་བའི་ཆེ་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་དོར་ཡང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་
མི་ལྡོག་པས་གཉེན་ལུས་མིན་ཏེ། ཚུ་ལ་ཆ་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུད་སེམས་གྱི་
ལུས་ནི་གནས་སྐབས་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མི་ལྡོག་པས་གཉེན་མའི་
ལུས་ཏེ། ཚུ་ལ་གཤེར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། རྒྱུད་སེམས་
ཅམ་གྱི་ལུས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུད་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་གཉིས་དང་
ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ལུས་ལ་དགོངས་ཀྱི། རྒྱུད་སེམས་གཉིས་ཀ་ལུས་མ་ཡིན་
ཏེ། ལུས་ཞེས་པ་ནི་གཟུགས་ཅན་ཞིག་ལ་འཛོག་པས། སེམས་ལུས་དང་
གཟུགས་ཅན་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་ཡིན་ན་རྒྱུད་ལག་
མགོ་རྣམས་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་རྒྱུད་སེམས་ཅམ་གྱི་གང་ཟག་
སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་རྣམས་མེད་པའི་སྤྱིར། ལུས་སྤྲོ་བ་གཉིས་ཀས་
བྱ་བ་བྱེད་དུས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ལུས་རགས་པའི་སྐབས་སུ་དེའི་བྱ་བ་
མངོན་གྱུར་དུ་འོང་ཞིང་སྤྲོ་བའི་བྱ་བ་མི་མངོན་ལ། སྤྲོ་བའི་སྐབས་སུ་དེའི་བྱ་

གྲོད་བསྐྱས་ལས། རྒྱུ་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཅེངས་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་དང་། འདིའི་བཞོན་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སེམས་དོ་རྗེ་གང་ཡིན་
 པ་རྟ་ལྟ་བུ་ལ་ཞོན་ནས་གང་དུ་འདོད་པ་དེར་འགོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྣམ་
 ཤེས་རྒྱུ་གི་རྟ་ལ་ཞོན་ནས་ཡུལ་འགོ་བར་གསུངས་ཀྱང་། མི་དང་རྟ་གཉིས་
 བཞིན་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཞོན་ནས་བགྲོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་སྤྱོད་དང་རྣམ་
 ཤེས་གཉིས་ལྟ་ལ་ལྟ་བཞག་པ་འཕ་མར་ལ་མར་བཅུག་པ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་

གཅིག་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་བགྲོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྗེའི་གསལ་སྒོ་ནས་ལས།
འོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། རྣམ་ཤེས་ནི་ལུས་ཅན་མིན་པས་དེ་ལ་རང་དབང་
དུ་ཡུལ་བགྲོད་པའི་འགྲོ་འོང་གི་རྒྱས་པ་མེད་ལ། རྒྱུད་དང་མཉམ་པར་ཞུགས་
ན་ནི་ཡུལ་བགྲོད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་དང་། དེས་ན་རྒྱུད་གི་སྒོ་ནས་
ཡུལ་བགྲོད་པ་ནི་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུད་ལ་ཞོན་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་ཏེ། ཞེས་དང་།
སྒྲོད་བསྐྱུས་ལས། ཁམས་སྤྱོད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱང་བ་དག་ནི་གཟུགས་
མེད་པས་མར་གྱི་ནང་དུ་མར་བཅུག་པ་བཞིན་དུ་འདྲེས་པར་གྱུར་ནས་
འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་
བྱེད་དོ། །ཞེས་མར་ལ་མར་བཅུག་པ་བཞིན་དུ་འདྲེས་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུད་
སེམས་གཉིས་ནི་ལ་ག་སྒྲིས་ངོ་མོ་གཅིག་པར་བཤད་པར་ལེགས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར། ད་ལྟའི་ལུས་རགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྐྱབས་འདི་མ་
ཞིག་པར་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མར་མི་འགྲོ་བ་ནི་མདོན་སྟུང་གིས་མཐོང་བས་ན། སྐྱེ་
མར་འགྲོ་བ་པོ་དངོས་ནི་རྒྱུད་སེམས་ཅམ་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
རིམ་ལྡེ་ལས། འགྲོ་ཀྱན་རང་དབང་མེད་པར་སྟེ། །རང་དབང་དུ་ནི་འབྱུང་བ་
མ་ཡིན། །དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་འོད་གསལ་བ། །འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའོ། །
སེམས་གང་གིས་ནི་བྱིས་པ་རྣམས། །འཁོར་བའི་འཆིང་བས་བཅིངས་གྱུར་
བ། །སེམས་དེ་ཉིད་བྱིས་རྣམས་འབྱོར་བ། །བདེ་གཤེགས་གནས་སུ་འགྲོ་བར་

འགྱུར། །འདིར་ནི་གང་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད། །གང་ཡང་འཆི་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །
 སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་གནས་པ། །འཁོར་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་
 པའི་དོན་འཆད་པ་ན། །རྗེས་གསལ་སྒྲོན་ལས། །ཆིགས་བཅད་དང་པོས་ནི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་
 དགར་མི་འབྱུང་བས་འོད་གསལ་སྒྲོང་བ་ལས་སྐྱེ་བར་བསྟན་ཏོ། །ཆིགས་
 བཅད་གཉིས་པས་ནི་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱ་སེམས་གང་གི་དབང་གིས་
 སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་སྤངས་ཏེ་འཁོར་བ་འཁོར་བའི་རྒྱ་སེམས་དེ་ཉིད་ཐབས་
 མཁས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་སྒྱུ་མའི་སྒྱར་ཤར་ནས་འཆང་རྒྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །
 ཞེས་དང་། །ཆིག་བཅད་གསུམ་པ་ནི་རྒྱ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅམ་ཞིག་
 ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པས། དེ་ཅམ་ཞིག་འཁོར་བར་
 འཁོར་བར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །འོན་གཞུང་ཆེ་བ་ནས་རྒྱ་
 སེམས་ཅམ་ལས་སྒྱུ་ལུས་འབྱུབ་པར་གསུངས་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ། །སྒྱུ་ལུས་པ་
 ཉིད་ལ་བྱེད་དམ། དེའི་ལུས་ལ་བྱེད་ཅེན་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། །སྒྱུ་ལུས་པ་དང་
 དེའི་ལུས་དང་དེའི་སེམས་གསུམ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་སྒྱུ་ལུས་ཞེས་སྒྱིར་
 གསུངས་པ་དང་། །སོ་སོར་བྱེ་ནས་ཀྱང་གསུངས་པ་ཡོད་མོད། དོན་ལ་ནི་སོ་
 སོར་འབྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། །གསལ་སྒྲོན་ལས། །སྒྱུ་ལུས་བྱུབ་པའི་ཐུགས་
 ཀྱི་ཉར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ནི་སེམས་སྤྲུལ་མ་དང་། །ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་རྒྱ་

ཡིན་ལ། དེའི་སྐྱེའི་ཉེར་ལོན་ནི་རྒྱང་དང་སེམས་སྒྲུ་མ་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱང་སེམས་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པའི་ང་ཞིག་སྐྱེ་ལུས་པར་བཤད་པ་མ་ཟད། དེའི་ཚུལ་གསལ་བར་
གོང་དུ་ལུང་བྲངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འོན་ཀྱང་སྐྱེ་ལུས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་ལུས་པ་ཞེས་བརྗོད་
པའང་ཡོད་པས་བྱེད་པར་བྱའོ། །རིགས་པ་དེས་གཟུགས་མེད་ཁམས་དང་
བར་དོའི་སེམས་ཅན་སོགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཡང་ཤེས་སོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་
མེད་ཁམས་ན་རྒྱང་སེམས་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་དེར་སེམས་ཅན་ཡང་མེད་
པར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་ལ། ཡོད་ན་ནི་རྒྱང་ཡོད་པས་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་
པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། གསལ་སྒྲོན་ལས།
རྒྱང་ལ་གཟུགས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཁམས་རགས་པ་ལྟར་གྱི་
གཟུགས་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། ཁམས་སྤྱོད་ཐོབ་ཐེར་ལྟ་མེད་པ་མིན་ཏེ།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཟུགས་མེད་ན་རྒྱང་ཡོད་པས་སྤྱོད་པའི་གཟུགས་
ཡོད་ཀྱང་། དེ་ན་གཟུགས་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་རགས་པའི་གཟུགས་
མེད་པ་ལ་དགོངས་པས་རྗེས་བདག་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་གསལ་བར་
བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་དེ་ལྟར་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།

འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་ཐུན་མོང་བ་ཤེས་ན་ངའོ་སྙམ་པའི་ངར་འཛིན་མ་རིག་
 པ་ལས་ཆགས་ལྡང་གི་སྒོ་སྒྲེ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་བཅས་ཀྱི་ལས་
 དག་སྒྲིག་གཉིས་གསོག་། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་འཁོར་
 བར་འཁོར་ཚུལ་ཤེས་པ་དེ་འབྱུང་ལ། འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པ་ཤེས་ན་ངར་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་ལས་རྒྱ་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་འབྱུང་པའི་སྙན་ཅིག་བྲེད་རྒྱེན་བྲེད་པར་ཤེས་པ་དེ་
 འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པའི་རིམ་པ་ཡང་ཤེས་
 པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་རིག་པ་འཁོར་བའི་
 ཅ་བར་ཤེས་ཏེ་སྒྲོང་འདོད་དང་ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་སྒྲེ་ལ། ཕྱི་མ་ཤེས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ལས་རྒྱ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་འབད་ཅིང་། ལྷ་མེད་ཀྱི་རིམ་
 གཉིས་ལ་འཇུག་པ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། སྒར་བཤད་པ་
 ལྟར་ཐེག་པ་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་ཤེས་ན། དེའི་ཅ་བ་
 བདག་འཛིན་ལྡོག་དགོས་པར་ཤེས་ནས་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་ལུ་ཐག་ཆོད་
 པར་འཆོལ་བ་ཞིག་འོང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་གི་དབང་གིས་འཁོར་བར་
 འཇུག་རིམ་ཤེས་ན། ཀུན་ཏྱིག་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱ་དགག་དགོས་པར་མཐོང་
 ནས་དེ་འགོག་པའི་ཐབས་སུ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྒྱུན་པའི་གདམས་པ་ལུ་
 ཐག་གཅོད་པ་ཞིག་འོང་ཞིང་། ཐབས་དེས་བྱངས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བདག་

མེད་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་ལམ་སྟོང་པོར་བྱས་
ནས་སྦྱོང་བ་འོང་བས། གདམས་ངག་གི་གནད་མི་འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །

སྤྲུལ་པ། མདོ་རྒྱུད་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེར། །རྣམ་དཔྱོད་སོར་ཅི་
རབ་བསྦྱོང་དེ། །ལེགས་བཤད་ཡིད་བཞིན་ལོར་སྤངས་ནས། །ཐུབ་བསྟན་
རྒྱལ་མཚན་ཅི་མོར་མཆོད། །གང་འདི་སྟོ་དང་གོས་ཅ་མ་ཞིག། །འཆོལ་བྱིར་
གྲེལ་ལ་པན་དཀར་ཡང་། །ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་སྟོང་འདོད་འགར། པན་
པར་བྱིན་རྣམ་སྟུང་ནས་གིས། །ཚུལ་འདིར་འབད་པའི་འོ་མཆོལ་ས། །
འཇུངས་པའི་རྣམ་དཀར་བསེལ་བེར་བྱེད། །གང་ཞིག་ཐོབ་དེ་འགྲོ་བ་ཡི། །
ཡིད་ཐུན་ཆ་གདུང་སེལ་བྱིར་བསྟོའོ། །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་ཤུག་འདི་དགོ་སྟོང་གྲགས་པ་བཤད་སྐབ་ཀྱིས་ཅ་ནིའི་
གཟིམ་ཁང་ཉིད་ནས་དད་པས་སྦྱར་བའོ། །བཏ་ཤེས། །

༡༡། ༄ེ་བཙུན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདམས་པ་སྙིང་པོ་དོན་
གསུམ་ཀྱི་འཁྲིད་ཡིག་ཉམས་ལེན་སྙིང་པོ་
བསྐྱས་པ་བཞུགས་སོ།།

རྩེ་བཙུན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་དོན་གསུམ་ཀྱི་འཁྲིད་ཡིག་བསྐྱས་པ།

༡༡། ༄་མོ་གུ་རུ་མཆུ་ལྟོ་ལ། རྒྱལ་ཀུན་སྤྱགས་རྩེ་གཅིག་
བསྐྱས་ཏེ། ༄སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞེས་རབ་གྲགས་པ། ༄གང་དེའི་ཞབས་ལ་
གྱས་བཏུང་ནས། ༄སྙིང་པོ་དོན་གསུམ་བཤད་པར་བྱ། །

དེ་ཡང་རྩེ་བཙུན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་བྱབ་ཆེན་མི་ཏ་རྩོ་གི་ལ་
གནང་བ་ཆེ་འདི་དང་འཆི་ཁ་དང་བར་དོའི་ཉམས་ལེན་བྱ་ཚུལ་སྙིང་པོ་དོན་
གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་གདམས་པ་འཆད་པ་ལ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། སྐྱབས་སེམས་ཆད་མེད་བཞི་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། དངོས་
གཞི་ནི་འདི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྦང་བར་བྱའོ། ༄ཀྱེ་མ་རྟེན་དཀའ་དོན་ཆེན་དལ་
རྟེན་འདི། ༄འཇིག་པར་ངེས་ཤིང་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་ལ། ༄ཤི་ནས་གར་སྦྱེའི་
གདེངས་མེད་ངན་འགོ་རུ། ༄སྦྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱ། །
རིགས་དྲུག་གང་དུ་སྦྱེས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས། ༄མ་འདས་དེ་ཕྱིར་བདག་
གཞན་འགོ་བ་ཀུན། ༄བྱད་མེད་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྦྱོལ་བྱིར། ༄རྩོགས་
པའི་བྱང་ཚུབ་དམ་པ་སྤྱར་ཐོབ་བྱ། ༄རང་གི་སྦྱི་བོར་ཤེལ་དཀར་ལས་བྱབ་

པའི། །བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་སྒོ་སྟོང་ལྡན་པ་ཡི། །བུམ་བའི་ནང་དུ་བད་དཀར་
ཟླ་བའི་སྟེང་། །ཙུ་བའི་ཟླ་མ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི། །རྣམ་པ་རྗེ་བཙུན་
འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས། །སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་
པ། །དང་པོ་གཉིས་ནི་ཐུགས་ཀར་ཐལ་སྐྱར་ཞིང་། །འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེལ་
སྟེང་བད་དཀར་འཛིན། །དར་དང་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་རབ་མཛེས་ཤིང་། །རྫོ་
རྗེའི་སྐྱེལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་སྒོ་སྟོང་ལ། །བསྐྱལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་
རྣམས་བཞུགས་གྱུར་པ། །ཀུན་གྱང་རིགས་ལྡེའི་རྣམ་པའི་བཞུགས་སྟངས་
ཅན། །སྟེ་བའི་ཕྱོགས་བཞི་རེ་རེར་ཉར་ལྷ་རེ། །

འདིར་སྐུན་རས་གཟིགས་ཁ་སར་སྤྱ་ཉིར་བསྒྲོམས་པའི་ཐུགས་སྦྱང་
ཡང་དོན་ལ་བྱུང་མེད་ཅིང་། ཡིག་དྲུག་བཟླ་ན་ཕྱག་བཞི་པ་བདེ་བར་བཤའ་
བ་སྟར་བཀོད་པའོ། །

དེ་ནས། རང་ཉིད་སྐུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་བཞི་པར། །གསལ་
བའི་སྒྲིང་ཅེ་གྲེན་དུ་ཕྱོགས་གྱུར་པ། །རྣམ་པ་བད་དམར་འདབ་མ་སྟོང་ལྡན་
གྱི། །སྟེ་བར་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་རང་སེམས་དང་། །དབྱེར་མེད་སྐུན་རས་གཟིགས་
དབང་ཆོན་གང་ཅམ། །འདབ་མ་རྣམས་ལ་ཨ་དཀར་སྟོང་གིས་བརྒྱན། །སྐྱེ་
པོའི་ཟླ་མ་སྟོང་ཁའི་རྗེ་བཙུན་གྱི། །རལ་བའི་ཅེ་ན་རིགས་བདག་འོད་དཔག་
མེད། །དེ་དག་སྒོ་གསུམ་རྫོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་མཆོན། །ཐུགས་ཀར་ཟླ་སྟེང་

སྒྲིམ་ལམ་ཐའ་སྒྲོར་ དུ། །ཡིག་དྲུག་ཚུ་ཤེལ་སྤེང་བ་ལྟ་བུས་མཛེས། །དེ་ལས་
འོད་འཕྲོས་རང་བཞིན་གནས་མཆོག་ནས། །སྒྲུ་མ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་
སངས་རྒྱས་སྟོང་། །མཆོག་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་དང་། །
བཀའ་སྟོན་གསང་སྤྲགས་རིག་སྤྲགས་ཆོགས་དང་བཅས། །སྐྱུན་བྲངས་དམ་
ཆོག་པ་རྣམས་སོ་སོ་ལ། །ཐེམ་པས་སྐྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་བདག་ཉིད་
གྱུར། །

དེ་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱ་ཚུལ་ནི། འདོད་རྒྱུད་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་
འབྱུང་བའི་གནས། །ཅ་བརྒྱད་སྒྲུ་མ་རྣམས་དང་ལྷག་པའི་སྤྱ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོ་སངས་རྒྱས་སྟོང་ལ་སོགས། །སྐྱབས་གནས་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཐུག་འཆལ་
ལོ། །སྤྱིད་ཞིའི་མཆོད་སྤྱོད་རྒྱ་མཆོ་ཐམས་ཅད་དང་། །བདག་ལུས་ལོངས་
སྟོང་དག་ཆོགས་བཅས་ཉེ་འབྲུལ། །རང་གཞན་ཀྱན་གྱིས་ཐོག་མེད་ནས་
བགྱིས་པའི། །སྤྲིག་ལྷུང་ཉེས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས། །སྐྱེ་
འཕགས་ཀྱན་གྱིས་བསགས་པའི་རྣམ་དཀར་ལ། །བསམ་པ་ཐག་པས་རྗེས་
སྤྱི་ཡི་རང་ངོ་། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དམ་པ་ལེགས་བསྐྱོར་ཞིང་། །སྤྱང་ན་མི་
འདའ་རྟག་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། །དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དག་བ་ཅི་
མཆིས་པ། །ཐམས་ཅད་གཅིག་བསྒྲོམས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་བསྟོ། །

དེ་ནས་གསོལ་འདེབས་ནི། མ་ལུས་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་མཁྱེན་བཙུང་འཁྱེད་

དཔུང་། །གཅིག་བསྟུས་སྐུན་རས་གཟིགས་ཞེས་མཚན་གསོལ་བ། །འཛིག་
ཏེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་ཐུགས་རྩེ་ཅན། །ཟླ་མེད་སྐུ་བས་ཀྱི་དམ་པར་གསོལ་
བ་འདེབས། །གསལ་རྩོགས་མཚན་དང་དཔེ་བྱེད་དཔལ་གྱིས་མཛེས། །
བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཆོས་ཡུང་རབ་ཏུ་སྒྲོགས། །རི་སྟེང་ཤེས་བྲམ་ལུས་ཀྱན་
གཟིགས་པ། །སྐལ་བཟང་རྒྱལ་བ་སྟོང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཟླ་མ་ཀྱན་
འདུས་རྩེ་བཙུན་སྐུན་རས་གཟིགས། །རྒྱལ་བ་ཀྱན་འདུས་བསྐལ་བཟང་སངས་
རྒྱས་སྟོང་། །མཆོག་གསུམ་ཡི་དམ་དཔལ་པོ་མཁའ་འགྲོ་དང་། །བསྟན་སྲུང་
རྒྱ་མཚོ་འཛོགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ཇ་མ་སྐུན་
རས་གཟིགས། །ཁྱི་གྱིས་རྩོལ་ཤེས་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྩེ་ཅན། །
བདག་དང་ཉམ་ཐག་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །འཛིགས་རུང་ངན་འགྲོའི་གནས་
ལས་སྐྱོབ་ཏུ་གསོལ། །འདི་ཕྱི་བར་དོའི་འཕྲིགས་ལས་མ། མནར་གཅོད་སྐྱག་
བསྟུལ་ཆེ་ལས་། །འཁོར་བའི་སྐྱག་བཟལ་མཆོ་ལས་མ། དགའ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་
མདུན་སར་བྱང་ཏུ་གསོལ། །རེ་ས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཐུགས་རྩེ་ས་གཟུང་། །ད་
ལྟ་ཉིད་དུ་ཁྱི་གྱིས་རྩོལ་ཏུ་གསོལ། །ལྟར་བ་ཉིད་དུ་ཁྱི་གྱིས་རྩོལ་ཏུ་གསོལ། །
ཐུགས་རྩེ་ས་གཟིགས་ཤེས་ལྟ་མཆོག་སྐུན་རས་གཟིགས། །ཕྱི་བཤོལ་མི་
མཛད་འཕགས་པ་ཐུགས་རྩེ་ཅན། །ཞེས་དད་གུས་བྱ་པོས་ལན་གསུམ་
མཁ་གཅིག་བྲ། ༥ །དེ་ལྟར་གསོལ་བས་སྐྱི་བོའི་ཇ་མ་དང་། །སངས་རྒྱས་

ཀུན་གྱི་སྐྱ་ཡི་ཆ་ནམས་ལས། །བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བྱང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆར། །
 ཐེམ་པས་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཀུན་བྱང་གྱེན་གྱིས་བརྒྱབས། །སྦྲར་ཡང་བདུད་ཅིའི་
 ཆོགས་བྱང་གྱེར་འཕྲོས་ཏེ། །བཅུད་ཀྱི་འགོ་བའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཀུན་སྦྱངས་ནས།
 སྦྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཆོག་ལ་བཀོད། །སྒོད་ཀྱི་སྦྱོན་སྦྱངས་དག་
 པའི་ཞིང་དུ་བསྐྱུར། །རང་གཞན་ཀུན་གྱིས་ཡི་གེ་དྲག་པའི་སྒྲ། །ཁུར་ཁུར་
 ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆེན་བསྒྲག་པར་གྱུར། །ཞེས་བསམས་ལ་ཡིག་དྲག་ཅི་འབྲུག་
 བཟློ། །

༥ དེ་ནས། རང་གི་སྦྱང་ཁའི་རྒྱལ་ས་འོད་འཕྲོས་ཏེ། །སྒོད་ལ་ཕོག་པས་
 འོད་དུ་ཁྱུ་གྱུར་ནས། །བཅུད་ནམས་སྦྱན་རས་གཟིགས་སུ་གསལ་ལ་ཐེམ། །
 དེ་དག་འོད་དུ་ཁྱུ་ནས་རང་ཉིད་དང་། །སྦྱི་བོའི་སྒྲ་མ་སྦྱན་རས་གཟིགས་ཁྱུ་
 ནས། །རང་གི་སྦྱང་ཁའི་སྦྱན་རས་གཟིགས་ལ་ཐེམ། །སངས་རྒྱས་སྦྱང་ཡང་
 སྦྱང་ཁའི་རྒྱལ་ཐེམ། །མཆོད་རྟེན་ནམ་མཁའ་འཇའ་ལྟར་ཡལ་བ་དང་། །རང་
 ཉིད་སྦྱང་ཁའི་སྦྱན་རས་གཟིགས་ལ་ཐེམ། །དེ་ཡང་ཐུགས་ཀའི་རྒྱལ་ཐེམ་
 པར་གྱུར། །རྒྱལ་ག་རིམ་གྱིས་འཇའ་ལྟར་དག་གྱུར་ཏེ། །སྦྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ངང་
 དུ་ཁྱུགས་པ་ལས། །སྦྲར་ཡང་སྦྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐྱ་ཏུ་གྱུར། །རང་
 སེམས་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་དང་། །གང་སྒྲང་སྒྲར་གསལ་སྐྱ་ཡི་འབྲེར་
 སོ་དང་། །སྒྲ་གྲགས་སྒྲང་བ་གསུང་གི་འབྲེར་སོ་དང་། །ཆོས་ཀུན་བདེན་སྦྱང་

ཐུགས་ཀྱི་འབྲེར་སོ་སྟེ། །ཉམས་ལེན་སྒྲིང་པོ་འབྲེར་སོ་གསུམ་ལྟན་གྱུར། །
འདིར་ཡང་ཡིག་དྲུག་ཅི་འབྲུབ་བསྐྱེད། །དེ་ནས་རང་སེམས་སྐྱེ་མེད་བསྐྱོམ་
ཚུལ་ནི། རང་སེམས་ལ་སོགས་འཁོར་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱན། །མིང་བདུས་
བཞག་པ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་པར། །དོ་བོས་གྲུབ་པ་རྩལ་ཙམ་མེད་པས་
ན། །སྒྲིང་སང་སྒྲོས་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་གྱུར། །དམིགས་མེད་སྒྲིང་པའི་
རང་ནས་རྗེས་ཐོབ་དུ། །སྒྲིང་བ་གང་ཤར་སྐྱེ་མ་མི་ལམ་དང་། །ཚུ་ནང་སྒྲིང་བ་
མིག་འཕྲུལ་ཚུར་སྒྲིང་བའི། །སྒྲིང་སྒྲིང་འགལ་མེད་དང་དུ་འདྲུག་པར་གྱུར། །
ཞེས་པ་ནི་ཆེ་འདིའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐྱོར་རོ། །

གཉིས་པ་འཆི་ཁའི་གདམས་ངག་གི་སྒྲིང་པོ་ཉམས་སྤྱ་ལེན་པ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་མཆོད་སྐྱེན་ཆོགས་གསོག་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། རང་ཉིད་
སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་བཞི་བར། །གསལ་བའི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་
སེའླེའི་ཁྲིར། །པད་སྒྲུའི་གདན་ལ་ཙམ་བའི་སྒྲིང་མ་དང་། །དབྲེར་མེད་རྗེ་བཙུན་
འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས། །སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་
པ། །ཙམ་ཕྱག་ཐལ་སྐྱར་ལྟག་མ་གཡས་གཡོན་གྱིས། །ཤེལ་སྒྲིང་པད་དཀར་
འཛིན་ཅིང་མཆོན་དཔེས་སྤྱས། །རིན་ཆེན་དར་གྱི་ན་བཟའ་གསོལ་བས་
མཛེས། །འོད་གྱི་ཕུང་པོའི་དབུས་ན་པད་ཞབས་བྱང་། །དོ་རྗེའི་སྐྱེལ་གྱུང་
གིས་བཞུགས་མཐའ་སྐྱོང་དུ། །ཙམ་བཞུད་སྒྲིང་མ་ཡི་དམ་ལྟ་ཆོགས་དང་། །

སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཞི་ཁྲོ་ཉན་རང་འཕགས། །དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་
བསྟན་སྤང་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། །བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པའི་ཁྲི་འོག་ཁྲི་བྱང་
སོགས། །མཐའ་སྐྱོར་གདོན་བགོགས་ལན་ཆགས་མགྲོན་རྣམས་དང་། །
རིགས་དྲུག་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བར་གྱུར། །

དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་བྱ་ཚུ་ལ་ནི། ཐོག་མེད་
ནས་བབྱང་ད་ལྟའི་བར་དག་ཏུ། །མཆོག་དམན་ལུས་ནི་གངས་མེད་སྤངས་
གྱུར་གྱང་། །རང་ཉིད་གཅེས་འཛིན་གོམས་པའི་དབང་གྱུར་ཏེ། །ལུས་ལ་སྦྱང་
པོ་ལེན་པ་མ་བྱུང་བས། །ད་རེས་ལུས་འདིར་སྦྱང་པོ་སྤང་བར་བྱ། །རང་
སེམས་སྦྱོར་རས་གཟིགས་དབང་ཆོན་གང་ཅམ། །སྦྱང་ག་ནས་ཐོན་ནམ་
མཁར་གནས་གྱུར་པའི། །སྦྱོར་རས་གཟིགས་དེས་ཕྱང་པོ་སྦྱང་བ་ལ། །བསྟན་
པས་མཛེས་ཆོ་ཡིད་འོང་སྦྱུམ་བག་ཅན། །ཞིག་ཏུ་འདུག་པར་མཐོང་ནས་
མདུན་ངོས་ཀྱི། །སྤྲོ་མ་སྦྱོར་རས་གཟིགས་སོགས་སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱི་ལ། །ལུས་འདི་
འབྲུལ་ལོ་བཞེས་ནས་དངོས་གྲུབ་སྦྱོལ། །ཅེས་ཞུས་དུས་སྤྲོ་མའི་ཞལ་ནས་
ཨོ་ཨྱུ་ཨྱུ། །གསུངས་པས་མི་མགོའི་སྦྱིད་ཕྱ་རི་རབ་ཅམ། །གསུམ་དུ་གྱུར་
པ་མདུན་དུ་གནས་པ་ན། །རང་སེམས་སྤྲོ་མ་ལྟ་ཡི་ཐུགས་ཀ་ནས། །མཁའ་
འགྲོ་གྱི་གྲུག་ཐོགས་པ་ཞིག་བྱང་སྟེ། །རང་ལུས་སྦྱང་བའི་སྦྱོན་མཆོམས་ཡན་
ཆད་ཀྱི། །ཐོད་པ་ལིང་གིས་བཀོག་ནས་སྦྱིད་ཕྱའི་སྦྱང་། །བཞག་པས་སྦྱང་

གསུམ་ཁྱོན་དང་མཉམ་པར་གྱུར། །སྤྱིང་ཡང་གི་གྲག་ཐོགས་པའི་མཁའ་འགྲོ་
མ། །དུ་མ་སྤྱོད་ཏེ་རང་ལུས་ཕྱང་ཉིང་གི །འག་རུས་དུམ་བུར་བརྟུབ་ནས་ཐོད་
པར་སྐྱགས། །ཐོད་པ་འགྲག་གིས་གང་སྤྲོ་མ་ལྟས། །སྤྱིང་ཡང་ཨོ་ལྷ་མྱོ་ཞེས་
གསུངས་པས། །འགྲག་རུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཟག་མེད་ཀྱི། །བདུད་ཅིའི་
ངོ་བོར་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གྱུར། །སྤྱིང་ཡང་རང་སེམས་སྣ་ཡི་ཐུགས་
ཀ་ནས། །མཁའ་འགྲོ་ཐོད་པ་ཐོགས་པ་དཔག་མེད་ཞིག །སྤྱོད་ཏེ་ཐོད་པའི་
བདུད་ཅི་ལུས་བརྟུས་ནས། །ཅ་བརྒྱད་སྤྲོ་མ་ཡི་དམ་མཆོག་གསུམ་དང་། །
མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤྱོད་ཆོགས་ལ་ཕུལ་བུས་པས། །ཟག་མེད་བདེ་བས་ཆིམ་
ཞིང་དགེས་པར་གྱུར། །དེ་བཞིན་གཞོད་བྱེད་གཞོན་བགོགས་ལན་ཆགས་
ཀྱི། །མགོན་ལ་བྱེན་པས་ལན་ཆགས་འགྲོ་བུར་། །བུ་ལོན་བུར་ནས་སྐུན་
རས་གཟིགས་སུ་གྱུར། །དེ་ནས་མར་གྱུར་རིགས་དུག་མགོན་རྣམས་ལ། །
སྤྱིང་བཞིན་བྱེན་པས་རིགས་དུག་སྐྱག་བསྐྱུལ་དང་། །སྤྱིང་སྤྱོད་བྱེད་ཉི་ལྔ་
ཀུན་དག་ཞིང་དང་། །བརྟུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྐུན་རས་གཟིགས་སུ་གྱུར། །
ཅས་བརྗོད་ཅིང་འདིར་ཡང་ཡིག་བརྒྱ་བཟློའོ། །

མཐར། ཆོགས་ཞིང་བཅས་པའི་སྤྱོད་བརྟུད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །འོད་དུ་
ཁྱུ་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པ་ན། །རང་ཡང་མི་དམིགས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། །ཆོས་
ཀུན་རང་བཞིན་སྤྱོད་གསལ་ནམ་མཁའི་ངང་། །སྤྱིང་ཡང་རང་ཉིད་སྐུན་རས་

གཟིགས་གྱུར་ཏེ། །མར་གྱུར་འགོ་བའི་དོན་ལ་རྩེས་སུ་དགོངས། །

༥ གཉིས་པ་འཕོ་བའི་མན་ངག་ནི། སྐྱབས་འགོ་སོགས་བྱས་ཏེ། རང་
ལུས་ནང་དབྱས་བྱང་པོར་རྩ་དབྱ་མ། །སྤྱུག་ཅམ་ཞིག་ཡར་སྤྱ་ཆངས་བྱག་
དང་། །མར་སྤྱ་ལྟེ་འོག་བྱག་པའི་སྤྱིང་དབྱས་སུ། །རང་སེམས་སྤྱན་རས་
གཟིགས་དབང་སྤྱ་མདོག་དཀར། །ཞལ་གཅིག་བྱག་བཞི་ཐལ་སྤྱར་ཤེལ་སྤྱིང་
དང་། །པད་དཀར་འཛིན་ཅིང་རྒྱན་དང་ན་བཟས་མཛེས། །འོད་དཀྱིལ་དབྱས་
སུ་སྤྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་གྱུར། །སྤྱིང་སྤྱོགས་དགའ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་
ན། །བྱམས་མགོན་གསེར་མདོག་བཟང་པོའི་བཞུགས་སྤངས་ཚུལ། །མཆན་
དཔེའི་འོད་འབར་ཆོས་འཁོར་བྱག་རྒྱ་ཅན། །དཀྱིས་པའི་བྱགས་ཀྱིས་དགོངས་
ཤིང་གཟིགས་པར་གྱུར། །སྤྱོན་བྲལ་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཏེར་གྱུར་པ། །མགོན་
མེད་ཉམ་ཐག་འགོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་སྐྱབས། །བྱབ་པའི་རྒྱལ་ཆབ་མི་པམ་ཆོས་
ཀྱི་རྩེ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱམས་མགོན་བྱགས་རྩེ་ཅན། །མནར་གཅོད་
སྤྱག་བསྐལ་མཐའ་དག་ཞི་བར་མཛོད། །འཛིགས་རུང་བར་དོའི་འཕྲང་ལས་
བསྐལ་དུ་གསོལ། །རན་སོང་འཁོར་བའི་འཛིགས་ལས་སྤྱོབ་དུ་གསོལ། །ཤི་
འཕོས་དགའ་ལྡན་གནས་སུ་བྱང་དུ་གསོལ། །བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་ལས་ཤིག་བྱམས་
མགོན་བྱགས་རྩེའི་གཏེར། །བྱགས་རྩེས་གཟིགས་ཤིག་བྱམས་བཙེའི་བདག་
ཉིད་ཅན། །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་བྱང་དེར་བོངས། །སྤྱོན་བྲལ་ཞེས་པ་མན་གྱི་

གསོལ་འདེབས་ལན་གསུམ་མཁ་བདུན་སོགས་བྱའོ། ༥ །དེ་ལྟར་གསོལ་
བས་རྗེ་བཙུན་ཐུགས་ཀ་ནས། །འོད་ཀྱི་སྤྱུ་གུ་རྒྱངས་ཀྱིས་བྱང་ནས་ནི། །
བདག་གི་སྤྱི་པོར་ཆངས་བྲག་མཐའ་སྐྱོར་བྲག །སྤར་ཡང་འོད་ཟེར་ལྷགས་
གུ་ལྟ་བུ་ཞིག །འོད་ཀྱི་སྤྱུ་གུ་འི་ནང་བརྒྱད་རང་གི་སེམས། །སྤྱན་རས་
གཟིགས་སུ་གསལ་བའི་ཐོར་ཅོག་ཅེས། །བཏབ་བྲངས་སྐར་མདའ་འཕངས་
བཞིན་རྗེ་བཙུན་གྱི། །ཐུགས་ཀར་ཐེམ་ཞིང་སྤར་ཐོན་བརྒྱའི་དབུས། །རྩས་
སྤྱེས་བྲམས་པའི་སྤས་ཀྱི་མཆོག་གྱུར་ནས། །བྱང་ཆུབ་ལུང་བསྟན་དམ་པ་
ཐོབ་པར་ཤོག །ཞེས་པ་ནི་འཆི་ཁའི་དུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནོ། །

༥ །གསུམ་པ་བར་དོའི་ཉམས་ལེན་ནི། དེ་ལྟར་འབད་གྱང་དངོས་སུ་
འཕོ་བར་མ་རྒྱས་ན་ངེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ༥ །གལ་ཏེ་བྲམས་པའི་བྱང་དུ་འདོད་པ་
བཞིན། །དངོས་སུ་འཕོ་བར་མ་རྒྱས་ལས་ཉོན་གྱིས། །བར་དོ་གྲབ་པར་གྱུར་
ན་དེ་ཡི་ཆོ། །སྤྱི་ནང་གསང་བར་བསྐྱར་བའི་མན་ངག་གིས། །དགའ་ལྡན་
གནས་སམ་བདེ་བ་ཅན་ལ་སོགས། །རྣམ་དག་ཞིང་དུ་སྤྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་
ཆོབས། །སྤྱི་བསྐྱར་ད་ལྟ་སྤང་བ་གང་ཤར་ཡང་། །བར་དོའི་འཁྱལ་པའི་སྤང་
བ་ཉིད་ཡིན་ཞེས། །རྒྱན་ཆགས་བྲན་པའི་ཉམས་ལེན་གོམས་བྲས་ཏེ། །ད་
བཟོད་བར་དོའི་སྤང་བ་དངོས་ཤར་ཆོ། །འཁྱལ་སྤང་རྣམས་ལ་དེ་རུ་ངོ་ཤེས་
ཤིང་། །ནང་བསྐྱར་བརྒྱད་ཀྱི་སྤང་བ་གང་ཤར་བ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱུ་

ཡི་རྣམ་པ་དང་། །སྒྲོད་རྣམས་དག་པའི་ཞིང་དུ་བལྟ་ཞིང་བློ། །གསང་བསྐྱར་
གང་ཤར་འབྲུལ་སྒྲུང་ཅ་མ་ཉིད་ལས། །མ་འདས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲོང་
ཉིད་དུ། །ལེགས་པར་བལྟ་བའི་ཕྱི་ནང་གསང་བ་ཡི། །ཉམས་ལེན་ཚུལ་ལ་
ལེགས་པར་གོམས་བྱས་ཏེ། །བདེན་སྒྲོང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །
དམན་པའི་སྐྱེ་སྒོ་བཀག་ནས་དགའ་བཞིན་དུ། །གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་འབྱུང་
པའི་ཉེན་བཟང་པོ། །བསམས་བཞིན་ཉིང་མཆོམས་སྒྲོར་བའི་མཐུ་ཐོབ་ཤོག།
དག་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེས་ནས་སྤོང་རྩེ་ཡིས། །མ་དག་ཞིང་གི་འགོ་བ་འདྲན་པ་
ལ། །མགོན་པོ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་ལྟར། །ལེགས་པར་སྐྱུད་ནས་
སྐྱར་དུ་འཆང་རྒྱ་ཤོག །ཅེས་བྱའོ། །

སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདམས་པ་སྤོང་པོ་དོན་གསུམ་འདི་ལ་རྒྱལ་
དབང་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་རྒྱས་པ་ཞིག་སྒྲུང་ཡང་ལག་ལེན་
དགའ་ཞིང་། བཤ་ཆེན་གོང་མས་མཛད་པའི་འབྲིང་པོ་ཞིག་སྒྲུང་བ་ལ་མཆོད་
སྐྱེན་ཀྱི་སྒྲོར་སོགས་འགའ་ཞིག་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྐྱས་འདུག་པས། འདིར་ཅོ་ནེའི་
ཁྱི་བྱར་བཤད་སྐྱབ་མིང་ཅན་གྱིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀའི་བཞེད་པ་དང་བསྐྱར་
ནས་རི་ལྟར་འཆོམ་པར་གོ་བདེ་ཞིང་འདུག་པ་བདེ་ཆེད་ཆོགས་བཅད་དུ་
བྱས་ཏེ་དད་པས་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཏཱ་ཡི་ལ་ལུང་སྒོ་བཟང་དོན་གྲུབ་པོ། །
མཁྱ་ལོ། །

༡༡། །ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་སོགས་དང་
ཆེ་མཐའི་དོན་བསྐྱུས་ནས་བཀོད་པ་
བཞུགས་སོ། །

ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་སོགས་དང་ཆེ་མཐའི་དོན་བསྐྱུས་ནས་བཀོད་པ།

༡༡། །ན་མོ་མཆོ་བྱེ་རྩེ་ལ། དཀར་ནག་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོད་མི་
འབྱུང་བར། །སོ་སོར་འབྱེན་པའི་ལས་འབྲས་མི་སྤྲི་ཚུལ། །རི་བཞིན་
གཟིགས་ནས་སྟོན་མཛད་སྐྱབས་ཀྱི་ཕུལ། །ཟླ་མེད་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་
དེར་འདུད། །ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི། །འཕགས་ཀྱན་
ལས་ཀྱི་དབང་དུ་འགྱུར་མིན་ ཡང་། །ཆོས་ཉིད་མ་ཉོགས་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་
རྣམས། །ལས་ཀྱི་ཚུ་བོས་འཁོར་པའི་རྒྱ་མཆོར་འབྱེད། །དེ་ཕྱིར་མདོ་སྤེལ་ག་
ལས་ལས་ཉོན་གྱི། །རྣམ་པར་བཞག་པ་མང་ཡང་ལས་ཀྱི་ཚུལ། །སྒྲིལ་དུ་
འཆད་པའི་མདོ་ཡི་དགོངས་འབྱེད་ལ་བར། །དད་པས་འཇུག་པའི་བཙུན་པ་
སྤྱར་ལེན་བྲ། །

དེ་ཡང་མདོན་པ་མཛོད་སོགས་ནས་འབྱུང་བ་སྤྱར་གྱི་ལམ་དཀར་
ནག་གི་རྣམ་གཞག་ཞིག་བདག་གིས་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། །འདིར་ལས་
རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་རྣམ་པར་འགྱུར་པའི་མདོ་གཉིས་དང་མདོ་གཞན་ནས་
འབྱུང་བའི་དོན་འགའ་ཞིག་ཅི་སྟར་རིགས་པར་བསྐྱུས་ནས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་

བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལས་ལ་དབྱེ་ན། ཆེ་མུང་བར་འགྱུར་པའི་ལས། ཆེ་
 རིང་བའི་ལས། རྒྱ་མང་བའི་ལས། རྒྱ་ཆུང་བའི་ལས། མི་སྤྱུག་པར་འགྱུར་
 པའི་ལས། མཛེས་པར་འགྱུར་པའི་ལས། དབང་ཆུང་དུར་འགྱུར་བའི་ལས།
 དབང་ཆེ་བའི་ལས། མ་རབས་སུ་སྐྱེ་བའི་ལས། ཡ་རབས་སུ་འགྱུར་བའི་
 ལས། དབྱལ་པོར་འགྱུར་པའི་ལས། སྤྱུག་པོར་འགྱུར་པའི་ལས། ཤེས་རབ་
 ཆུང་བར་འགྱུར་བའི་ལས། ཤེས་རབ་ཆེ་བའི་ལས། དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་ལས།
 བྱོལ་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས། ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ལས། ལྷ་མིན་དུ་སྐྱེ་བའི་
 ལས། མིར་སྐྱེ་བའི་ལས། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེ་བའི་ལས། གཟུགས་
 མེད་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེ་བའི་ལས། སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་ལས། སྐྱེ་བར་མ་ངེས་པའི་ལས།
 དུལ་གཞན་དུ་སྐྱེན་པའི་ལས། བྱས་ལ་བསགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས། བསགས་
 ལ་མ་བྱས་པའི་ལས། བྱས་ལ་བསགས་པའི་ལས། མ་བྱས་མ་བསགས་པའི་
 ལས། དཔྱལ་བར་སྐྱེས་ནས་ཆེ་རྫོགས་དགོས་པའི་ལས། དེར་སྐྱེས་མ་ཐག་
 ཏུ་ཐར་པའི་ལས། སྒར་བདེ་ལས་བྱིས་མི་བདེ་པའི་ལས། སྒར་ཡང་བདེ་ལ་
 བྱིས་ཀྱང་བདེ་བའི་ལས། སེར་སྒྲ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ལས། སྤྱུག་ཅིང་གཏོང་
 ཐོད་པའི་ལས། སྤྱུག་ཀྱང་སེར་སྒྲ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ལས། དབྱལ་ཡང་གཏོང་
 ཐོད་པའི་ལས། དབྱལ་པོ་སེར་སྒྲ་ཅན་དུ་འགྱུར་པའི་ལས། ལུས་བདེ་ཡང་
 སེམས་མི་བདེ་བ། ལུས་མི་བདེ་ལ་སེམས་བདེ་བ། ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་

བདེ་བ། དེ་གཉིས་ཀ་མི་བདེ་བ། ཆེ་བད་ལ་ལས་མ་བད་བ། ལས་བད་ལ་ཆེ་
མ་བད་བ། གཉིས་ཀ་བད་བ། གཉིས་ཀ་མ་བད་བ། ངན་པའི་སར་སྐྱེས་ཀྱང་
གཟུགས་མཛེས་པ་དང་ཁ་དོག་བཟང་པོ་ཐོབ་པ། ངན་པའི་སར་ཡང་སྐྱེས་ལ་
གཟུགས་དང་ཁ་དོག་སོགས་ཀྱང་ངན་པར་འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་སོ། དེ་
ལྟར་དབྱེ་བ་བསྟན་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོས་འཛིན་ལ། དང་པོ་ཆེ་མུང་བར་
འགྱུར་པའི་ལས་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་སྟོག་བཅད་པ་དང་། གཙོད་དུ་འཇུག་པ།
སྟོག་གཙོད་པ་ལ་བསྟོད་པ། དེ་ལ་སྟོན་པ། མངལ་ནས་འཆི་བར་བྱེད་པ།
བྱེད་དུ་འཇུག་པ། དབྱ་བོ་གསོད་པར་སེམས་པ། མེ་མཛེའ་བ་ཤི་ན་དགའ་
བ། དུད་འགྲོའི་རིགས་གསོད་པའི་རྟེན་འཆའ་ཤིང་གསོད་པ། གཞན་འཐབ་
མོ་བྱེད་པ་ལ་ལྷ་ཞིང་ལྷ་འདོད་པ་དང་བཅུ་ལྟ། འདི་བཅུས་ཆེ་མུང་བར་མ་བད་
ནད་མང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཆེ་རིང་པའི་ལས་ནི། སྟོག་གཙོད་པ་སྟོང་སྟོང་པ་ལ་བསྟོད་ཅིག་དགའ་
བ། གསལ་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་གཏོང་བར་བྱེད་པ། འཛིགས་ཤིག་སྐྱག་པའི་
སེམས་ཅན་དང་མགོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་ནད་པའི་སྐྱབས་བྱེད་ཅིང་
སྦྱང་རྩེ་བ་དང་བྱམས་པ་བསྐྱེམ་པ། དབྱལ་ཕོངས་ལ་བས་གོས་སོགས་སྟེར་
བ་སྟེ། འདི་དག་གིས་ནི་ཆེ་རིང་ཞིང་ནད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ནད་མང་བའི་
ལས་ནི། དབྱུག་པ་དང་ཐལ་མོ་སོགས་ཀྱིས་བརྟེན་པ་དང་། བརྟེན་དུ་འཇུག་

པ་དང་། དེ་ལ་དགའ་བ་དང་། བ་མ་དང་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་མི་དགའ་
བར་བྱེད་པ་དང་། མི་མཛའ་བ་རྣམས་ན་བ་དང་ནད་མ་སོས་ན་དགའ་བ།
སྒྲན་ལོག་དང་མི་འཇུ་པའི་བས་སྟེར་བ་རྣམས་སོ། །

ནད་ཅུང་བའི་ལས་ནི། སྒྲ་མ་ལས་བསྒྲོག་པ་སྟེང་དབྱུག་པ་སོགས་
ཀྱིས་མི་བརྟེན་པ་ནས། འཇུ་བའི་བས་སྟེར་པའོ། ཁ་དོག་མི་སྒྲུག་པའི་ལས་
ནི། གཞན་ལ་ཁོ་བ་མང་བ་དང་། འཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། གཏུམ་པ་དང་།
འཕགས་པ་དང་པ་མ་སོགས་ལ་ངན་དུ་བརྗོད་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་དང་གཙུག་
ལག་ཁང་གིས་གཞི་མི་སྒྲུག་པར་བྱས་པ་དང་། རྟེན་གྱི་མར་མེ་བསད་པ་
དང་། སེམས་ཅན་ཁ་དོག་ངན་པ་རྣམས་ལ་བྱས་འདོགས་པ་དང་། གཙང་སྒྲ་
མེད་པ་རྣམས་སོ། མཛེས་ཤིང་སྒྲུག་པར་འགྱུར་པའི་ལས་ནི། བཟོད་ཅིང་
ཁོང་མི་ཁོ་བ་དང་འཁོན་དུ་མི་འཛིན་པ་ནས་གཙང་སྒྲ་བྱེད་པའི་བར་ཏེ་སྒྲ་མ་
ལས་བསྒྲོག་པའོ། །དབང་ཆུང་བར་འགྱུར་པའི་ལས་ནི། གཞན་གྱི་རྟོན་པ་ལ་
སྒྲག་དོག་བྱེད་པ་དང་། དེའི་རྟོན་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། དེས་མ་རྟོན་ན་
དགའ་བ་དང་། བ་རོལ་གྱི་གྲགས་པ་དང་སྒྲན་པ་སོགས་ལ་མི་དགའ་བ་དང་།
དེའི་གྲགས་པ་མིན་པ་སོགས་ལ་དགའ་བ་དང་། བ་མ་དང་འཕགས་པ་རྣམས་
ལ་བརྟེན་པ་དང་། དག་ཅ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལ་བར་དུ་གཙང་ཅིང་ཆུང་དུ་བྱེད་
དུ་འཇུག་པ་དང་། དབང་ཆུང་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་དབང་ཆེན་བྱེད་པའོ།

དབང་ཆེ་བར་འགྱུར་པའི་ལས་ནི། གཞན་གྱི་ཉིད་པ་ལ་སྤྲུག་དོག་མི་བྱེད་
ཅིང་དགའ་ནས་གཞན་ལ་དགོ་ཙུ་ཆེན་པོ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་སྟེ་སྤྲུ་མ་ལས་
བསྒྲིག་པའོ། །མ་རབས་སམ་རིགས་དམའ་བར་འགྱུར་པའི་ལས་ནི། བེངས་
པ་དང་ང་རྒྱལ་ཆེ་བ་དང་། ས་མར་མི་འཛིན་པ་དང་། དགོ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེར་
མི་ཤེས་པ་དང་། བྲིམ་གྱི་གཙོ་བོ་སོགས་ལ་རིམ་གྲོ་མི་བྱེད་པ་དང་། ས་མ་
དང་འཕགས་པ་ལ་མི་ལྟང་བ་སོགས་སོ། །

ལ་རབས་སམ་རིགས་མཐོ་བར་འགྱུར་པའི་ལས་ནི། བེངས་པ་དང་ང་
རྒྱལ་མེད་པ་ནས་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ལྟང་བ་སྟེ་སྤྲུ་མ་ལས་བསྒྲིག་པའོ།
དབུལ་ཞིང་ལོངས་སྦྱོང་ཆུང་བར་འགྱུར་པའི་ལས་ནི། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་
དང་། ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། ལེན་པའི་བསྐྱུས་པ་བརྗོད་པ་དང་། ལེན་པ་
ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ས་མ་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་འཆོ་བ་རྒྱན་
གཙོད་པ་དང་། ས་རོལ་གྱིས་ཉིད་ན་མི་དགའ་ཞིང་མ་ཉིད་ན་དགའ་པ་དང་།
དེའི་ཉིད་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་དང་། ལུ་གོ་བྱུང་ན་དགའ་བའོ། །སྤྲུག་ཅིང་
ལོངས་སྦྱོང་ཆེ་བར་འགྱུར་པའི་ལས་ནི། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྦྱོང་པ་ནས་
གཞན་གྱི་ལོ་ལེགས་ན་དགའ་བའི་བར་ཏེ་སྤྲུ་མ་ལས་བསྒྲིག་པའོ། ཤེས་རབ་
ཆུང་བར་འགྱུར་པའི་ལས་ནི། མཁས་པའི་བྱུང་དུ་སོང་ཡང་མི་འདི་མི་བསྟེན་
བསྟེན་བཀྱར་མི་བྱེད་པ་དང་། འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་ཅན་ལ་བསྟེན་ཅིང་བཀྱར་

བ་དང་། མཁས་པ་དང་དེ་དག་གི་ལེགས་བཤད་སྤྱོད་ཞིང་གཞན་གྱི་ཉེས་
བཤད་འཛིན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ཞིང་ཆོས་མིན་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་
སྤྱོད་པ་ལ་ལེགས་སོ་མི་སྤྱིན་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བུ་བསྟོད་ཅིང་ཡང་དག་
པར་ལྟ་བུ་སྟོད་པའོ། །ཤེས་རབ་ཆེ་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི། མཁས་པའི་
གངས་སུ་གཏོགས་པའི་བྱང་དུ་འགོ་བ་དང་བསྟེན་ཅིང་འདྲི་བ་ནས་ཡང་དག་
པའི་ལྟ་བུ་བསྟེན་པའི་བསྟེན་པ་ཉེ་སྤྱོད་པ་ལས་བསྟེན་པའོ། །

དཔུལ་བར་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི། ཞེས་སྤང་ཆེ་བ་སོས་སྒྲོ་
གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་། ཏྲག་ཆད་དུ་ལྟ་བུ་སོགས་དང་། བྱས་པ་མི་
བཟོ་བ་དང་། མཆོམས་མེད་པའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། ལོག་ལྟ་ཆེན་པོ་འཛིན་
ཅིང་གཞན་འཛིན་དུ་འཇུག་པའོ། །དུད་འགོར་སྤྱོད་བའི་ལས་ནི། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་
ཉེས་སྤྱོད་འབྲིང་དང་། དུག་གསུམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་འབྲིང་
པོ་སྤྱོད་ཆོགས་དང་། སྤྱོད་སོང་ནམས་ལ་ཁྲོ་བོ་དང་། དུད་འགོའི་མིང་གིས་
གཞན་ལ་གཤེ་བ་སོགས་སོ། ཡི་དུགས་སུ་སྤྱོད་བའི་ལས་ནི། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་
ཉེས་སྤྱོད་ཅི་རིགས་དང་། འདོད་ཆགས་ཆེ་བ་དང་། ལོག་འཆོ་དང་དངོས་པོ་
ལ་སེར་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་། སྤྱིན་པ་འགོག་པ་དང་། བཤེས་སྒྲོམ་གྱིས་འཆི་བ་དང་
འདོད་པ་ལ་ཆགས་བཞིན་དུ་འཆི་བ་ནམས་སོ། །ལྟ་མིན་དུ་སྤྱོད་བའི་ལས་ནི།
ལུས་ངག་གིས་ལས་ཚུང་འབྲིང་ཅི་བྱེད་པ་དང་། ངར་སེམས་དང་ང་རྒྱལ་སྤྱོད་

ཆོགས་བྱེད་པ་དང་། དགེ་ཅུ་ལོག་པར་སྒྲོན་པའོ། །མིར་སྐྱེ་བའི་ལས་ནི།
སྒོག་གཅོད་པ་སྒྲོང་བ་ནས་ལོག་པར་ལྷ་བ་སྒྲོང་བའི་བར་ཏེ་དགེ་བ་བཅུ་
ཀྱམས་སོ། །འདོད་པའི་ལྷར་སྐྱེ་བའི་ལས་ནི། དགེ་བ་བཅུ་སྒྲ་མ་ལས་ལྷག་
པར་བྱས་པའོ། །གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེ་བའི་ལས་ནི། བསམ་གཏན་
བཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བཅུ་སྒྲ་མ་ལས་ཀྱང་ཆེ་བའོ། །གཟུགས་
མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འདུག་བཞི་སྟོམ་
པའོ། སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་ལས་ནི། དགེ་བའི་ལས་སྟོབས་ཆེན་བསགས་ནས་
འདིར་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསྟོ་ཞིང་སྒྲོན་པ་དང་། མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་
ཀྱམས་སོ། སྐྱེ་བར་མ་ངེས་པ་ནི། དགེ་བའི་ལས་ཀྱང་དེར་མི་བསྟོ་བ་ལ་
སོགས་པའོ། །ཡུལ་གཞན་དུ་སྒྲིན་པའི་ལས་ནི། ལས་དེའི་འབྲས་བྱ་རང་
ཡུལ་མིན་པའི་ཡུལ་གཞན་དུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་པའོ། །

བྱས་ལ་བསགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ནི། མི་དགེ་བའི་ལས་དེ་བྱས་
ཀྱང་འགྲོད་ཅིང་ངོ་ཆ་བ་དང་སྒྲོད་པ་དང་འཆགས་པ་དང་མཐོལ་བ་སོགས་
བྱེད་པའོ། །བསགས་ལ་མ་བྱས་པའི་ལས་ནི། ལུས་ངག་གི་བྱ་དགོས་པའི་
ལས་དེ་སེམས་ཀྱིས་བྱ་བར་བསམས་ཀྱང་ལུས་ངག་གིས་མ་བྱས་པའོ།
།བྱས་ལ་བསགས་པའི་ལས་ནི། མི་དགེ་བའི་ལས་དེ་བྱས་ནས་མི་འགྲོད་
ཅིང་མི་སྒྲོད་པ་དང་མི་མཐོལ་བ་དང་དགའ་བར་བྱེད་པ་སོགས་སོ། མ་བྱས་

མ་བསགས་པའི་ལས་ནི། ལས་དེ་ཆེད་དུ་མ་བྱས་ཤིང་མ་བསགས་པའོ། །
 དཔྱལ་བར་སྐྱེས་ནས་ཆེ་རྫོགས་དགོས་པའི་ལས་ནི། དེར་སྐྱེ་བའི་ལས་
 བསགས་པ་ལ་མི་འགྱོད་པ་དང་མི་སྦྱོད་པ་དང་མི་མཐོལ་བ་སོགས་དང་
 བཅས་པ་དང་། དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་ལ་འགྱོད་པ་སོགས་ཅུང་ཟད་དང་
 བཅས་ན་ཆེ་བྱེད་ནས་གཞན་དུ་འཕོ་བའོ། །དཔྱལ་བར་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ཐར་
 པའི་ལས་ནི། ལས་དེ་ལ་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་དང་བཅས་པ་ཁ་ཅིག་དཔྱལ་བར་
 སྐྱེས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་ཐར་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དག་ལྟ་བུའོ། །

ཕྱི་མའི་དུས་སུ་སྤར་བདེ་ལ་ཕྱིས་སྤྱག་བསྐྱལ་བའི་ལས་ནི། དང་པོ་
 སྤྱིན་ནས་ཕྱིས་འགྱོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤར་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཕྱིས་བདེ་བར་འགྱུར་
 པའི་ལས་ནི། དང་པོ་སྤྱིན་པ་སྟེར་བའི་ཆེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྟེར་ཞིང་སྤྱག་
 བསྐྱལ་བར་བྱས་ཀྱང་ཕྱིས་བྱིན་པ་ལ་མི་འགྱོད་ཅིང་དགའ་བར་བྱས་པའོ། །
 སྤར་ཕྱི་གཉིས་ཀར་བདེ་བའི་ལས་ནི། དགའ་བཞིན་དུ་སྤྱིན་པ་བྱིན་ནས་ཕྱིས་
 མི་འགྱོད་ཅིང་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བའོ། །ཆེ་སྟོད་སྦྲད་གཉིས་ཀར་སྤྱག་བསྐྱལ་
 བའི་ལས་ནི། འགའ་ཞིག་སྤྱིན་བ་ཅི་ཡང་མ་བྱིན་ཞིང་སྤྲིག་པའི་ལས་ཀྱང་
 ཆེན་པོ་མ་བསགས་པར་དབུལ་པོར་སྐྱེ་བའི་ལས་ལྟ་བུའོ། །མེར་སྣ་ཅན་དུ་
 འགྱུར་བའི་ལས་ནི། ཡོ་བྱད་ལ་འཛིན་ཆགས་གོམས་པ་ཆེ་བའོ། །སྤྱག་པོ་
 གཏོང་པོད་པའི་ལས་ནི། སྤྱིན་པ་ཡང་ཡང་སྟེར་བ་ལ་གོམས་པའི་ལས་ལྟ་

བུ་ལོ། །སྤྱག་ཀྱང་སེར་སྣ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ལས་ནི། སྦྱིན་པ་གཏོང་ཡང་
གོམས་པར་མི་བྱེད་པའོ། །དབུལ་ཡང་གཏོང་པོད་པའི་ལས་ནི། སྦྱིན་པའི་
གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡོ་བྱད་སྟེར་བར་གོམས་པར་བྱས་པ་ཁ་ཅིག་སྟེར་
འགྱོར་པ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་ཀྱང་རིམ་གྱིས་དབུལ་བར་འགྱུར་པའོ། །དབུལ་པོ་
སེར་སྣ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ལས་ནི། སྦྱིན་པ་མ་བཏང་ཡང་མི་སྦྱེ་བའི་ལས་
ཅམ་བསགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལུས་བདེ་ལ་སེམས་མི་བདེ་བ་ནི། ལུས་བདེ་བར་
གནས་པ་ཐོབ་ཀྱང་སེམས་ལ་བྱ་བ་པལ་ཆེར་མི་འགྱུབ་པར་སྤྱག་བསྟུལ་མང་
པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་བདེ་ལ་ལུས་མི་བདེ་བ་ནི། དག་
བཅོམ་ནད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་བདེ་བ་ནི། བསོད་ནམས་ཆེ་
བའི་དག་བཅོམ་པ་དང་ལྟ་བུའོ། །ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་མི་བདེ་བ་ནི།
བསོད་ནམས་ཆུང་བའི་སོ་སྦྱེ་འགའ་ཞིག་དང་དཔྱལ་བ་བལྟ་བུའོ། །

ཆེ་ཟད་ལ་ལས་མ་ཟད་པ་ནི། དན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པར་སྦྱེས་
ཀྱང་ཆེ་དེ་རྫོགས་ནས་ཞི་ཡང་སྤྲར་དེ་ནམས་སུ་སྦྱེ་པའོ། །ལས་ཟད་ལ་ཆེ་མ་
ཟད་པ་ནི། ཆེ་སྟོད་བདེ་ལ་ཆེ་སྤྲ་སྤྱག་བསྟུལ་བ་དང་ཆེ་སྤྲ་བདེ་ལ་ཆེ་སྟོད་
སྤྱག་བསྟུལ་བ་ལྟ་བུའོ། །ལས་དང་ཆེ་གཉིས་ཀ་ཟད་པ་ནི། དཔྱལ་བ་ནས་ཞི་
འཕོས་ཏེ་དེར་མི་སྦྱེ་བར་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགྲོ་དང་མི་སོགས་སུ་སྦྱེ་བ་སྟེ་
སྟེར་སྦྱེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་སྤྲར་སྦྱེ་མི་དགོས་པའོ། །ལས་དང་ཆེ་གཉིས་ཀ་མ་

ཟད་པ་ནི། འཕགས་པའི་གང་ཟག་དང་སོ་སྐྱེ་པལ་ཆེར་དོ། ངན་འགྲོར་སྐྱེས་
ཀྱང་གཟུགས་མཛེས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲིག་པའི་ལས་
ཚུང་དུ་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་ནེ་ཅེ་དང་མ་བྱ་ལྟ་བུའོ། །ངན་འགྲོར་སྐྱེས་
ནས་གཟུགས་མི་སྒྲུག་པ་ནི། ཞེ་སྒྲིང་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་བའི་ལས་
བསགས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་སྒྲིག་སྒྲུལ་ལ་སོགས་པའོ། །

ངན་འགྲོར་སྐྱེས་ལ་སྒྲོ་ཡང་མི་གསལ་པ་ནི། གཏི་ཐུག་གི་དབང་གིས་
དེར་སྐྱེ་བའི་ལས་བྱས་པའོ། གཞན་ཡང་མི་དགེ་བ་བཙུའི་བདག་འབྲས་ལ།
སློག་གཙོད་ཀྱིས་སའི་མཐུ་ཉམས། མ་བྱེན་ལེན་ཀྱིས་སེར་བ་དང་བྱེ་བར་
དང་བྱེ་བ་དང་ཐུ་གོ་འཕྱང་། མི་ཆངས་སྒྲོད་ཀྱིས་བཙུང་དང་ས་འབབ་པ་དང་
རྩལ་དང་རྒྱང་ཆེན་དང་ཆར་བྲག་པོ་འོང་། བརྒྱན་དུ་སྐྱ་བས་ཁའི་བྱི་མི་ཞིམ་
པ་དང་མནམ་པ་འབྱུང་། སྤ་མས་ས་སྒྲོགས་མཐོ་དམན་ཅན་དང་ངམ་གྲོག་
དང་འདམ་རྩ་བ་དང་གཡང་ས་དང་ལྗན་ལྗན་སོགས་འབྱུང་། ཆིག་རྩལ་ཀྱིས་
འབྲས་བུ་དམན་པ་དང་རྩལ་པ་དང་གསེག་མ་དང་གྲོ་མོ་དང་ཆང་ཆིང་
རྣམས་འབྱུང་། ཆིག་ཀྱལ་པས་རྩ་ཆང་ཆིང་དང་ནགས་འཐེབ་པོ་དང་འཁྲི་
ཤིང་དང་ཆེར་མ་ཆང་ཆིང་ཅན་རྣམས་འབྱུང་། བརྒྱབ་སེམས་ཀྱིས་ལོ་ཏོག་
སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉུང་། གཞོད་སེམས་ཀྱིས་ས་བོན་ཆ་བ་དང་ཁ་བ་སོགས་
འབྱུང་། ལོག་ལྟས་འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་ཉུང་བར་འགྱུར་རོ། །སློག་གཙོད་པ་

སོགས་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྒྲངས་པའི་བདག་འབྲས་ལ། སའི་མཐུ་བཅུད་མི་
ཉམས་པ་ནས་འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་ཉུང་བར་མི་འགྱུར་བ་སོགས་སྒྲ་མ་ལས་
བརྒྱེག་པ་རྣམས་ཏེ། འདི་རྣམས་རང་གཞན་པའི་ཡུལ་ལམ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དངོས་
པོ་ལ་འབྱུང་བའོ། །

ཡང་རྩ་བ་བཞི་ཆང་དང་ལྔ་ལས་སྟོག་གཅོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ནི་ངན་
འགྲོར་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡིན་ལ། ཆེ་འདིར་ཡང་ཤ་གཉིར་བ་མང་བ་དང་ཡིད་དུ་
མི་འོང་བ་དག་དེ་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་འཇིགས་པ་དང་མི་བདེ་བཞིན་ཉལ་
ཞིང་སད་པ་དང་སྤྲིག་པའི་མི་ལམ་མཐོང་བ་དང་། རྟུགས་ཏེ་འཆི་བ་དང་འགྲོད་
པར་འགྱུར་བ་དང་ཆེ་ཐུང་བ་དང་ཤེ་ནས་ཀྱང་ངན་འགྲོས་སྐྱེ་བ་རྣམས་སོ།
མ་གྱིན་ལེན་གྱིས་ཁོན་གཏུགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་འབྱུང་བ་
སོགས་དང་། ཤེ་ནས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བའོ། འདོད་ལོག་གིས་རྒྱུ་མ་མ་
སྤང་བར་འགྱུར་བ་དང་མི་སྟོན་པ་ཐོས་པ་དག་མི་དགེ་བ་འཕེལ་ཞིང་དགེ་
བའི་སྟོགས་ཉམས་པ་དང་ཤེ་ནས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བའོ། །རྩུན་དུ་སྤྲོ་བས་
གཞན་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དང་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཐོབ་པ་དང་ཁའི་ངི་མནམ་པ་
སོགས་སྤར་བཞིན་འབྱུང་ངོ། །ཆང་འཐུང་བ་ལ་ཉེས་པ་སོ་དྲུག་གསུངས་ཏེ།
ནོར་བུ་དང་པ་དང་ནད་མང་བ་དང་འཐབ་པ་དང་མཆང་འབྱུང་བ་དང་ཚོད་པ་
འབྱུང་བ་དང་བྲེལ་ཡོད་ངོ་ཆ་བྲལ་བ་དང་ཤེས་རབ་དང་བྲན་པ་ཉམས་པ་དང་

ལོངས་སྤྱོད་མི་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་ཉམས་པ་དང་། གསང་རྒྱུ་ལ་བ་དང་ལས་
 ཀྱི་མཐའ་ཉམས་པ་དང་ཐུང་ན་གྱི་རྩ་བར་འགྱུར་བ་དང་ཉམས་ཆུང་བ་དང་པ་
 མར་མི་ཤེས་པ་དང་དགེ་སྦྱོར་དང་བྲམ་ཟེར་མི་ཤེས་པ་དང་རིམ་གྱོ་མེད་པ་
 དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མི་གྲུས་པ་དང་སྤྲིག་གོགས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་སྦྱོང་བ་དང་འཇིག་མི་ཤེས་པ་དང་དབང་པོ་མི་
 བསྐྱམས་པ་དང་བག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་མང་པོའི་ཡིད་དུ་མི་འོང་
 ཞིང་མི་མཐུན་པ་དང་ཉེ་དུ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱད་པའི་གནས་ཐོབ་པ་དང་། དམ་
 པའི་ཆོས་སྦྱོང་ཞིང་ཆོས་མིན་འཇིག་པ་དང་མཁས་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་
 གནས་སུ་མི་འཇོག་པ་དང་གཡེལ་བ་དང་ཐུང་འདས་ལས་རིང་བར་འགྱུར་
 བ་དང་། རྩོས་ཤིང་རྩོས་པར་འགྱུར་པའི་ལས་བྱེད་ཅིང་ལུས་དང་བྲལ་ནས་
 ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་སོ།། །།

ཡང་པན་ཡོན་གྱི་སྤྱོད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་སོགས་
 ཀྱི་རྟེན་ལ་ཐལ་མོ་སྐྱར་པའི་པན་ཡོད་ནི། རྒྱ་ཆེན་པོའི་བྲིམ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་དེ་
 བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཟུགས་དང་འཁོར་གཡོག་དང་མཆོད་པ་དང་བཀྱར་
 རྟེན་དང་ཞོར་དང་ཐོས་པ་དང་དད་པ་དང་བྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 རྟོགས་པ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའི་པན་ཡོན་ནི་བཅུ་ལྟེ། གཟུགས་
 བཟང་བ་དང་གསེར་མདོག་ལྷ་བྱར་འགྱུར་བ་དང་མིག་ཏུ་སྐྱག་པ་དང་སྐྱད་

སྙན་ཅིང་ཆིག་བཟུང་འོས་པ་དང་། འཁོར་དུ་བག་མི་ཆ་བ་དང་ལྷ་མི་ནམས་
དགའ་བ་དང་གཟི་བཟིན་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཞིང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
སོགས་དང་འགྲོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དག་མཐོ་རིས་སུ་
སྐྱེ་བ་དང་སྦྱར་དུ་སྦྱངས་ལས་འདའ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ནམས་སོ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་སོགས་ཕྱགས་ཤིང་གྱི་དོར་བྱས་པའི་ཕན་
ཡོན་ནི་བཙུ་སྟེ། གཟུགས་བཟང་བ་དང་ལྷ་ན་སྦྱག་ཅིང་མཛེས་པ་དང་སྐད་
སྙན་པ་དང་དུག་གསུམ་ཆུང་བ་དང་ལམ་བདེ་བ་དང་རིགས་བཙུན་པར་སྐྱེ་
ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དང་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་སྦྱར་དུ་སྦྱང་
འདས་ཐོབ་པ་ནམས་སོ། །དེ་ནམས་ལ་གདུགས་སྤུལ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི་བཙུ་
སྟེ། འཛིག་རྟེན་ན་གདུགས་ལྷ་བྱར་འགྱུར་བ་དང་ལུས་སེམས་ལ་གདུང་བ་
མེད་པ་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྟེན་དང་བདག་པོ་དང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བར་
འགྱུར་བ་དང་། དབང་ཆེ་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་དག་
སྦྱང་འདས་སྦྱར་དུ་ཐོབ་པའོ། །

དེ་དག་ལ་དེ་ལ་བྱ་སོགས་སྐྱ་སྙན་སྤུལ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི་བཙུ་སྟེ།
གཟུགས་བཟང་ཞིང་སྐྱ་སྙན་པ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྐྱ་བ་དང་ཀ་ལ་ཁིང་ཀའི་
སྐད་ལྷ་བྱ་ཐོབ་པ་དང་། གཟུང་བའི་ཆིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་རབ་ཏུ་དགའ་བ་
དང་ཤུན་ཏུ་དགའ་བའི་སྐྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་སོགས་སྤར་

ལྷར་འབྱུང་དོ། །དེ་དག་ལ་རྒྱལ་མཆོན་དང་བ་དན་ཕུལ་བའི་པན་ཡོན་བཅུ་
 ཉེ། འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱལ་མཆོན་ལྷ་བྱར་འབྱུར་བ་དང་མཛའ་བ་ཤེས་སོགས་
 གྱིས་བསྟེ་སྟང་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་མཆོད་པར་བྱེད་པ་དང་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་
 ཐོབ་པ་དང་། གཟུགས་མཛེས་པ་དང་ཆེ་རིང་བ་དང་དབང་ཆེ་བ་དང་རིགས་
 བཅུན་ཞིང་ལོངས་སྟོང་ཆེ་བ་སོགས་སྤར་ལྷར་དོ། །དེ་དག་ལ་མེ་རྟོག་ཕུལ་
 བའི་པན་ཡོན་ནི་བཅུ་ཉེ། འཇིག་རྟེན་ན་མེ་རྟོག་ལྷ་བྱར་འབྱུར་བ་དང་སྤེའི་
 དབང་པོ་མི་ཉམས་པ་དང་ལུས་ཀྱི་དྲི་ངན་པ་དག་པར་འབྱུར་ཞིང་དྲི་ཞིམ་པོ་
 འབྱུང་བ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་དྲི་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་ལྷང་བ་དང་འཇིག་རྟེན་
 ཀྱི་མངོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པ་དང་ལོངས་སྟོང་ཆེ་བ་སོགས་
 སྤར་ལྷར་དོ། །

དེ་དག་ལ་སྤང་བ་ཕུལ་བའི་པན་ཡོན་ནི་བཅུ་ཉེ། འཇིག་རྟེན་སྤང་བ་ལྷ་
 བྱ་དང་ལུས་ཀྱི་དྲི་ང་བ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ཕྱོགས་མཆོམས་སུ་ཚུལ་བྲིམས་
 ཀྱི་དྲི་ལྷང་བ་དང་། རྒྱན་དུ་འབྱུར་ཞིང་གཡོག་འཁོར་མི་བྱེད་པ་དང་ཀུན་གྱི་
 ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་ལོངས་སྟོང་ཆེ་བ་སོགས་སྤར་ལྷར་དོ། །དེ་དག་ལ་མར་མེ་
 ཕུལ་བའི་པན་ཡོན་ནི་བཅུ་ཉེ། འཇིག་རྟེན་ན་མེ་ལྷ་བྱ་དང་ལྷ་དང་ལྷ་བའི་རྣམ་
 པར་དག་པ་དང་དགོ་མི་དགོའི་ཆོས་ཤེས་པར་འབྱུར་བ་དང་། མ་རིག་པའི་
 རྒྱན་པ་སེལ་ཅིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་བ་ཐོབ་པ་དང་ལུན་ནག་ཏུ་མི་སྦྱེ་བ་དང་

ལོངས་སྟོང་ཆེ་བ་སོགས་སྒར་ལྟར་རོ། །དེ་དག་ལ་སྟོས་ཕུལ་པའི་པན་ཡོན་
ནི་བཅུ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ན་སྟོས་ལྟ་བུ་དང་སྒྲིའི་དབང་པོ་དག་པ་དང་ལུས་ཀྱི་བྱི་
ཞེས་པ་དང་གཟུགས་བཟང་ཞིང་འཛིག་རྟེན་གྱི་མདོན་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་
དང་སྟུག་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་ཅིང་ལོངས་སྟོང་འགྱུར་བ་སོགས་སྒར་ལྟར་
རོ། །དེ་དག་ལ་ན་བཟའ་ཕུལ་པའི་པན་ཡོན་ནི་བཅུ་སྟེ། མདོག་བཟང་ཞིང་
འཇམ་པ་དང་རྒྱལ་མི་འཆགས་པ་དང་ཁྲིལ་ཁྲམ་དང་ལྡན་པ་དང་མཐོང་ན་
དགའ་བ་དང་། གོས་བཟང་པོ་ཐོབ་ཅིང་ལོངས་སྟོང་མང་བ་སོགས་སྒར་ལྟར་
རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་བྱེད་པའི་པན་ཡོན་ནི་བཅོ་བརྒྱད་
དེ། རྒྱ་ཆེན་པོའི་བྱིམ་དུ་སྟེ་བ་དང་གཟུགས་བཟང་བ་དང་མངེས་ཤིང་མིག་
ཏུ་སྟུག་པ་སོགས་དང་། དབང་ཆེ་བ་དང་འཁོར་གཡོག་མང་ཞིང་མི་བྱེད་པ་
དང་གཞན་གྱི་རྟེན་དང་མདོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གྲགས་པ་ཆེ་ཞིང་ལྟ་མིས་མཆོད་
པ་དང་རྟོར་མང་བ་དང་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་པ་དང་ཆེ་རིང་བ་དང་། ལུས་རྩི་རྩེ་
ལྟར་འགྱུར་ཞིང་མཆོན་དཔེ་འགྱུར་པ་དང་མཐོ་རིས་སུ་སྟེ་བ་དང་སྒྱུར་དུ་
ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་པའོ། ཞི་སྟན་སྒྱུན་པའི་པན་ཡོན་ནི་བཅུ་སྟེ། འཛིག་
རྟེན་གྱི་སྒྲ་མར་འགྱུར་བ་དང་བསྟགས་པ་ཐོབ་པ་དང་གྲགས་པ་རྒྱས་པ་དང་
བདེ་བ་མང་བ་དང་། བཞོན་པ་དང་བསྟན་དང་ལྡན་པ་དང་རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་
ཐོབ་པ་དང་དབང་ཆེ་བ་དང་ལོངས་སྟོང་ཆེ་བ་སོགས་སྒར་ལྟར་རོ། །

ལྷམ་སྦྱིན་པའི་པན་ཡོན་ནི་བཙུ་སྟེ། བཞོན་པ་ཐོབ་པ་དང་རྒྱང་པ་
 ལེགས་པར་གནས་པ་དང་འགྲོ་ན་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་ལུས་མི་ངལ་བ་
 དང་། རྒྱང་པ་སྤྲད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་རྩུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ་དང་རིམ་གྱི་བྱེད་པ་
 དང་ལྡན་པ་དང་ལོངས་སྟོང་ཆེ་བ་སོགས་སྤར་ལྟར་རོ། །སྟོང་སྦྱིན་པའི་པན་
 ཡོན་ནི་བཙུ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོང་དུ་འགྱུར་བ་དང་མདོག་སྦྱུམ་པ་དང་སེམས་
 རྒྱུད་མཉམ་པ་དང་སྒྲིམ་རྟེན་སྤྲ་བ་དང་། ཡི་དྲགས་སུ་མི་སྦྱེ་བ་དང་ལྷ་མི་ནམས་
 དགའ་བ་དང་ལོངས་སྟོང་ཆེ་བ་སོགས་སྤར་ལྟར་རོ། །ཁ་ཟས་སྦྱིན་པའི་པན་
 ཡོན་ནི་བཙུ་སྟེ། ཆེ་རིང་ཞིང་ཁ་དོག་བཟང་བ་དང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་
 དྲན་པ་དང་སྟོངས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་བག་ཆ་བ་མེད་པ་དང་། ལྷ་མི་དང་འཁོར་
 འདུན་ཞིང་དགའ་བ་དང་ལོངས་སྟོང་ཆེ་བ་སོགས་སྤར་ལྟར་རོ། །བཞོན་པ་
 སྦྱིན་པའི་པན་ཡོན་ནི་བཙུ་སྟེ། རྒྱང་པ་འཇམ་པ་དང་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་དང་
 འགྲོ་བའི་མཐུ་ཡོད་པ་དང་བདེ་བ་མང་བ་དང་། མི་མཛའ་བ་མི་མང་བ་དང་རྩུ་
 འཕྲུལ་གྱི་རྒྱང་པ་འགྱུར་བ་དང་བཞོན་པས་མི་བྲེལ་བ་དང་། རིམ་གྱི་རྟེན་པ་
 དང་མཐོ་རིམ་སུ་སྦྱེ་བ་སོགས་སོ། །གནས་སྦྱིན་པའི་པན་ཡོན་ནི་མང་སྟེ།
 འཇིགས་པ་མེད་པ་དང་སྟན་དང་གོས་རྟེན་པ་དང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་
 རྟེན་པ་དང་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་བེའི་རིགས་བཟང་པོ་དང་འཁོར་ལོས་
 བསྐྱར་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། འདོད་ལྷ་རིགས་དུག་པོ་གང་རུང་དང་གཟུགས་

ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དེར་སློན་ན་དེ་དང་
དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། གལ་ཏེ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནམས་དང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་སྦྱར་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་ན་འང་སློན་ལམ་འགྲུབ་པར་
འགྱུར་རོ། །

སྐྱེ་སྐྱོན་པའི་པན་ཡོན་ནི་བཅུ་སྟེ། དབང་པོ་ཆང་བར་འགྱུར་བ་དང་
དབྱལ་བ་ལེགས་པ་དང་སྦྱས་པ་ལ་གཞན་མགྱ་བ་དང་སེམས་རྒྱད་མཉེན་པ་
དང་སྐྱེ་ཉིད་པ་འཇུ་མ་པའི་བཞིན་དང་ལྡན་པ་དང་ཡི་དྲགས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་
དང་ལོངས་སྟོང་མང་བ་སོགས་སྤར་ལྟར་རོ། །

རབ་ཏུ་བྱུང་པའི་པན་ཡོན་ནི་བཅུ་སྟེ། བྱ་དང་ཆུང་མ་དང་ཁྲིམ་ཀྱི་ཉོར་
ལ་མི་སྐྱེད་པ་དང་འདོད་སྤྱིད་མི་ཆེ་བ་དང་དགོན་པར་དགའ་བ་དང་དགོན་
མཆོག་ལ་གྱུས་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་ལས་སྦྱོང་པ་དང་དགོ་བའི་ཆོས་འཆོལ་བ་
དང་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་སྦྱོང་བ་དང་། ལྷ་མིས་སློན་པ་དང་ཏྲག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་དང་མངལ་བ་དང་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སྦྱར་དུ་སྦྱངན་ལས་འདའ་
བ་ནམས་སོ། །དགོན་པར་གནས་པའི་པན་ཡོན་ནི་བཅུ་སྟེ། འདུ་འཇི་སྦྱོང་པ་
དང་དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་བསམ་གཏན་འགྲུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་
སློན་པ་དང་དགའ་བ་དང་ལུས་སེམས་བདེ་བ་དང་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བ་དང་
ཐོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་དང་ཞི་ལྷག་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །དེའི་

ཕྱིར་བསོད་སྟོམས་ལ་འགོ་བའི་པན་ཡོན་བཙུ་དང་དེའི་ཆེ་འཇིགས་པ་མེད་
 བར་གྲོང་དུ་འཇུག་པའི་པན་ཡོན་ཀྱང་བཙུ་འབྲུང་སྟེ་མ་བྲིས་སོ། །དེ་དག་ནི་
 ལས་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པ་དང་འབྲུར་པའི་མདོ་ནས་བཤད་པ་བཞིན་ཏེ། འདི་
 གཉིས་ལ་འབྲུར་མི་འདྲ་བ་དང་ཆིག་དོན་འདྲ་མིན་འང་ཅི་རིགས་སྒྲུང་བས་
 གཉིས་ཀ་དང་བསྟུན་པའོ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་
 བརྟན་བཞེངས་པའི་པན་ཡོན་བསྟུན་པའི་མདོ་ལས་གཟུགས་བརྟན་བྱེད་པ་
 ལ་པན་ཡོན་ལྔ་ཆོན་ཞིག་གསུངས་པའི་དོན་བསྟུས་ན། གཞལ་མེད་ཁང་ཆོན་
 བོར་གནས་པ་དང་གོང་སྟོང་བཟང་བོར་གྲགས་པ་དང་སྟོ་བ་མང་བ་དང་ཆེ་
 རིང་བ་དང་བདེ་བ་མང་བ་དང་། རོར་མང་ཞིང་ལོངས་སྟོད་ཆེ་བ་དང་མཛེལ་
 བཤེས་མང་བ་དང་། གཟུགས་བཟང་ཞིང་མཛེས་པ་དང་ལྟན་སྟུག་པ་དང་
 ཡན་ལག་དང་ཉིད་ལག་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་དང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་པའི་
 རྒྱལ་པོ་དང་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་འབྲུར་པ་དང་། ལྷའི་རྒྱལ་པོར་འབྲུར་བ་
 དང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཐོབ་པར་འབྲུར་བའོ། །

ཡང་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྐྱོར་བའི་ཆིགས་སུ་བཅད་པའི་མདོ་ལས།
 མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པ་ཡིས། །ལྷ་སྐྱ་གཞོད་སྦྱིན་བྲི་བ་དང་། །ལྷ་མིན་
 མཁའ་ལྷིང་མིའམ་ཅི། །ལྷོ་ཕྱེ་ཆོན་པོས་མཆོད་པར་འབྲུར། །དལ་པ་རྟེན་
 དཀའ་ཐོབ་འབྲུར་བའོ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ཅུ་པར་དུ་ཡང་། །མཆོད་རྟེན་

བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་ནམས་སྤྱོད་པར་འགྱུར། །དཔྱད་དང་
ལྡན་ཞིང་སློ་གྲོས་ལྡན། །ཁ་དོག་ལྡན་ཞིང་འཇངས་པ་དང་། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་
མཆོད་པར་འགྱུར། །ལྟ་དང་དེ་བཞིན་མི་ནམས་ཀྱི། །ཆེ་རིང་པ་ཡང་དེ་ཡིས་
འཐོབ། །གྲགས་པ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས། མཆོད་རྟེན་
བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། །འཇིག་རྟེན་དག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །མཆོན་
ནམས་ཀྱིས་ནི་བརྒྱན་པ་དང་། །གསེར་གྱི་སྐྱ་མདོག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
པའི་བར་དང་། ཡང་། མཁས་པ་གང་གིས་སངས་རྒྱས་མཆོད་རྟེན་ལ། །
དགའ་བའི་སེམས་ཀྱི་གོམ་པ་གཅིག་བོར་བ། །འཇམ་བུའི་ཆུ་ལྷང་གསེར་
སྤང་འབྱམ་གངས་རྩྭ། །དེ་ནི་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
གསལ་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། རི་ལྟར་མཆོད་རྟེན་དག་ལ་མི་ནམས་ཀྱིས།
མཆོད་པ་བྱས་པས་སྤིང་པ་གཞན་དག་ཏུ། །ནམ་སྤིན་འདོད་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཅི་
འཐོབ་པ། །ཞུས་པའི་དོན་དེ་རྒྱལ་པོས་ཉན་པར་གྱིས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ནམས་དང་ནི། །སྐྱ་གཟུགས་ནམས་ལ་རྩལ་ལྡན་ཅི་ཡོད་པ། །
དེ་ཡི་གངས་སྤྲེད་དེ་བྱེད་མི་ནམས་ཀྱིས། །ལྟ་ལུལ་ས་སྤྲོད་ངེས་པར་རྒྱལ་
སྤིང་འཐོབ། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་། ལྷན་རས་གཟིགས་ཀྱི་
མདོ་ལས། འབྲེན་པའི་སྐྱ་གཟུགས་རབ་ཏུ་མཛེས་བྱས་ན། །དེ་ནི་མཆོག་
འགྱུར་སྐྱེ་བོ་མང་མཆོད་འོས། །སློ་ལྡན་ལྷག་ཅིང་ཆེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་ལྡན། །དབང་

ལྷན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། དམ་
 ཆོས་པད་དཀར་ལས། ལ་ལས་འདི་ནི་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་དང་། །ལ་ལས་དེ་
 བཞིན་ཟངས་དང་མཁར་བ་ལས། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་
 བྱས་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་འཕྲོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་།
 །ཤ་ཉེ་དང་ནི་ལྷགས་མ་ས་ལའང་རུང་། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 གཟུགས་བྱས་ཏེ། །ལྟ་ན་སྤྱག་ཅི་འཛིམ་པའི་ལས་བྱེད་བཅུག །དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་བྱང་ཆུབ་ཕྱོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གང་གིས་ཅིས་ངོས་གཟུགས་ཀྱི་
 རི་མོ་དག །བསོད་ནམས་བརྒྱས་མཆོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲུ། །གང་
 གིས་བྲིས་སམ་འབྲི་རུ་བཅུག་ཀྱང་རུང་། །དེ་དག་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འཕྲོག་
 པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྒྲེས་བྱ་གང་ཞིག་འོན་ཏེ་གཞོན་ཡང་རུང་། །གང་
 དག་ལ་ལས་དེ་ནི་སློབ་པའི་ཆེ། །ཅེ་མོ་དག་དང་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ཅིག་
 རོས་སེན་མོའམ་ཤིང་བྱས་གཟུགས་བྲིས་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་
 འཕྲོག་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བའི་མཆོད་རྟེན་དག་ལ་སྤྲས་མཆོད་ཅིང་།
 རིན་ཆེན་མཆོད་རྟེན་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་དག །ཞེས་པ་ནས། གང་གིས་རྒྱལ་བ་དེ་
 ཡི་མཆོད་རྟེན་དག །བྲེ་མའི་ཕྱང་པོ་ལས་ནི་བྱས་པ་ཡང་། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཀྱང་བྱང་ཆུབ་འཕྲོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དུལ་འཁོར་སྟོང་གིས་ཁྱས་པ་
 ལས། །བྱོད་ལ་མཆོད་པས་སྟ་ཡི་བདེ་བ་ནི། །རྣམ་པ་མང་དང་མི་ཡི་བདེ་བ་

འཛོལ། །མི་ཡི་བདག་པོ་འགྲོ་ལ་ཕན་བགྱིད་པ། །ལྷག་ཅིང་ནོར་ཆེན་འབྱོར་
པ་འཛོལ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། ཡང་ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་
འབྲས་བུའི་མདོར་ལས། ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་འདོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་
གཟུགས་ལ་རྒྱན་བཀོད་པ་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཆེ་བར་འདོད་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་
པ་བྱའོ། །གཟུགས་བཟང་བར་འདོད་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་ཆོན་གྱིས་
བྲིས་སམ་བཀོད་པ་བྱའོ། །ཆེ་རིང་བར་འདོད་ན་སྤྱིང་རྩེ་དང་ལྡན་ཞིང་སློག་
མི་བཅད་པར་བྱའོ། །མི་ལུས་ཐོབ་པར་འདོད་ན་གསུང་རབ་སྤྱོད་གསུང་པ་དང་
ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟུང་བར་བྱའོ། །བསོད་ནམས་ཆེ་བར་འདོད་ན་མཆོད་རྩིས་
དབུལ་བར་བྱའོ། །ནོར་ལྷག་བར་འདོད་ན་དབུལ་པོ་ལ་ཕན་པར་བྱའོ། །ནད་
མེད་པར་འདོད་ན་སྒྲིན་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །

ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཡེ་
ཤེས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། གང་ལ་ཆེ་སྤྲུལ་ལ་སྤྲིག་པ་བྱས་ན་ཆེ་འདི་ལ་སྤྱུག་
བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་ཏྱག་ཏུ་ན་བ་ནི་བདེ་བར་བཤེགས་པ་ལ་མ་
གྲས་པ་དང་དགོ་འདུན་ལ་དབྱས་པ་ཡིན་ནོ། །མིག་ཏྱག་ཏུ་ལོང་བ་ནི་ཚུལ་
ཁྲིམས་སྟུང་བ་འཆལ་དུ་བརྟུག་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་ལག་ཞ་བ་ནི་མེ་སྐར་པ་སྤྲིགས་
པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱད་ཀྱི་དོན་མི་གསལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ལ་སྐྱད་པ་
ཡིན་ནོ། །རྣ་བ་འོན་པ་དང་ངག་སྤྱུག་པ་ནི་གསུང་རབ་ལ་སྤྱང་བ་དང་དམ་པའི་

ཆོས་ལ་སྦྲད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲས་ཟྱེ་མི་ཆོར་བ་ནི་ཟྱེ་མི་ཞིམ་པའི་སྒྲོས་ངན་
བསྐྱེད་གས་པ་ཡིན་ནོ། །མིག་དམར་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ལ་སྦྲད་པ་ཡིན་
ནོ། །གཟུགས་དཀར་ཞིང་དམར་བ་ནི་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །
ལུས་ཁ་དོག་གནག་ཅིང་རིང་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲུ་ལ་དུད་པ་
བཏང་བ་ཡིན་ནོ། །མིག་མི་གསལ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་མིག་ལ་གནོད་པ་
བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེ་འདི་ལ་བྱ་མེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་དུ་མ་བསད་པ་ཡིན་ནོ། །
ལུས་ཡོན་པོ་དང་ཡན་ལག་ཞ་བ་ནི་སེམས་ཅན་དུ་མ་བཅིངས་པ་དང་དོལ་
ལ་བཟུག་པ་ཡིན་ནོ། །འོད་གསལ་བ་ཡང་མི་མཐོང་བ་ནི་བྱའི་མིག་ལ་ཁབ་
སྦྱད་ཀྱིས་བཅེམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀླས་ནས་རབས་ཆད་པ་ནི་སྒྲོ་ང་བཅག་པ་
ཡིན་ནོ། །

ཆེ་འདིར་པོ་རིང་དུ་གྱུར་པ་ནི་རྒྱང་མ་ལ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །བྱད་མེད་
བྱིམ་ཐབ་མེད་པ་ནི་བྱིམ་ཐབ་ལ་སེམས་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །པོ་མོ་ཏྱག་ཏུ་སོ་
སོར་ངེས་པ་ནི་པ་མ་ལ་མ་གྲུས་པ་དང་སྒྲོད་པ་ངན་པ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེ་
འདིར་དབྱུལ་བ་ནི་ཟས་ནོར་གསོག་མི་མཁས་ཤིང་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །མིའི་
ལུས་ལ་ཡན་ལག་ཆང་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་ཐོབ་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཤེས་རབ་
འདོད་པས་ཐོས་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །མཐོ་རིས་འདོད་པས་ཚུལ་བྱིམས་

བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །གཟུགས་བཟང་བར་འདོད་པས་བཅོད་པ་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ།
།སྒྲོབས་པ་འདོད་པས་སྒྲ་མ་ལ་གྲུས་པར་བྱའོ། །གཟུངས་འདོད་པས་མདོན་
པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པར་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་འདོད་པས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་གནས་
པར་བྱའོ། །ཐར་པ་འདོད་པས་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱའོ། །སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་བྱ་བར་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ། །སྐྱད་སྙན་པར་འདོད་པས་བདེན་པར་སྦྱ་བར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་འདོད་
པས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ཆོས་འདོད་པས་དག་བའི་བཤེས་
གཉེན་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་འདོད་པས་འདུ་འཇི་མེད་པར་བྱའོ། །ལྷག་
མཐོང་འདོད་པས་ཆོས་སྟོང་པར་སོ་སོར་བརྟག་པ་མང་དུ་བྱའོ། །ཆངས་པའི་
འཇིག་རྟེན་འདོད་པས་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་
བསྒྲིམ་པར་བྱའོ། །ལྷ་དང་མིའི་ཡོངས་སྟོད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་འདོད་པས་
དག་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་
འདས་པར་འདོད་པས་སྟོང་པའི་ཆོས་ལ་མདོན་པར་དགའ་བར་བྱའོ། །ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པར་འདོད་པས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པར་
བྱའོ། །ཞེས་དང་། སའི་སྟོང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྩུ་བའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་
དག་ནི་བདེ་ཞིང་སྐྱེད་པ། ཐམས་ཅད་དགོན་མཆོག་མཆོད་ལས་བྱུང་བས། །
དེས་ན་བདེ་ཞིང་སྐྱེད་པར་འདོད་པས། །དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་མཆོད་ལ་

བཙོན་བྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །

༡༡། །ན་མོ་ཤྱུ་ལུ་ན་ཡེ། ཆེ་མཐའི་མདོ་ལས་བཤད་པ་བཞིན། །
འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཡི་ཆད། །རིག་ཐུང་རི་ལྟར་ཡིན་པའི་ཚུལ། །བསྐྱུས་
ནས་གོ་བདེར་བསྟན་པར་བྲ། །

དེ་ཡང་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེའི་ཆད་ནི་བར་བསྐྱེད་ཡང་
མོ་ཐོབ་ལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཆེ་བྱེད་ནས་སྟོན་པ་ཤྱུ་ལུ་བྱེད་པ་བྱེད་པའི་དུས་
སྤྱི་འཇམ་བུ་སྤྱིང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆེའི་ཆད་ནི་ལོ་བརྒྱ་སྟེ་ད་ལྟ་བུ་ཁ་རལ་
དང་མཐར་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པར་འགྱུར་རོ། །

ཤར་ལུས་འཕགས་སྤྱིང་པའི་ཆེ་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། ལུབ་པ་
ལང་སྟོང་པའི་ཆེ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་དེ་དག་ལ་བར་མ་དོར་འཆི་བ་ནི་ཡོད་ཅིང་།
བྱང་སྤྱི་མི་སྟོན་པའི་ཆེ་ནི་ལོ་སྟོང་དུ་ངེས་སོ། །དཔུལ་བའི་ཆེ་ཆད་ནི་འོག་ཏུ་
འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དུད་འགྲོའི་ནང་ཆོན་ལྷ་ལྟ་བུ་ལ་ཆེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་
པའང་ཡོད་ཅིང་། འབྲུ་སྟོན་ལྟ་བུ་ཆེ་བྱང་བ་ཉིད་ཞག་ཏུ་མི་ལོངས་པའང་ཡོད་
དོ། །ཡི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡོད་ཅིང་།
གཞན་མིའི་ཉིན་ཞག་སྤུམ་ཅུ་ལ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ །དེ་སྤུམ་ཅུར་
ཟླ་བ། དེ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ལོར་བྲས་པའི་ཁོ་རང་གི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལྟ་བུ་ལ། མིའི་
ལོ་ལྟར་བཙུགས་ན་ལོ་བྲི་ལྔ་སྟོང་ཡོད་ཅིང་། བར་མ་དོར་འཆི་བ་ཡོད་དེ་འོག་

མ་རྒྱལ་པར་འབྲེད་པའི་མདོ་སོགས་དང་ཆེ་མཐའི་དོན་བསྐྱེད་ནས་བཀོད་པ།
ཉིན་ཞག་གཅིག་། དེ་སྐུམ་ཅུ་ལ་ཆེ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་
པའི་རང་གི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཉི་མོ། མིའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་ལོ་དགུ་ལྔ་། དེ་བསྐྱེད་པས་
པ་ནི་དཔྱལ་བ་ཡང་སོས་ཀྱི་ཉིན་གཅིག་གོ། ཆེ་བ་དང་ལོ་སྐྱར་ལྔ་བརྒྱ་ལ་
པས་ཡང་སོས་པའི་ཆེ་ཆད་ནི་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཉི་མོ། མིའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་ལོ་
བྱེ་བ་སྐྱེད་འབྲེད་ཏུ་གཟི་ཉི་ལྔ་ལོ་དེ། །

མིའི་ལོ་བརྒྱ་ནི་སྐུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་ལྔ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཉི་ཆེ་བ་
དང་ལོ་སྐྱར་ལྔ་བརྒྱ་ལ་ལོ་ཆེ་ཆད་ནི་རང་ལོ་སྐྱར་བྱེ་བ་ཅིང་མིའི་ལོ་ལྔ་
བརྒྱ་ལ་ལོ་བྱེ་བ་གསུམ་དང་ས་ཡ་དུག་གོ། དེ་དཔྱལ་བ་ཐེག་ནག་གི་ཉིན་
ཞག་གཅིག་ཉི་ཆེ་བ་དང་ལོ་སྐྱར་ལྔ་བརྒྱ་ལ་ལོ་རང་ལོ་སྐྱར་བྱེ་བ་ཅིང་། མིའི་
ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་ལོ་བྱེ་བ་ས་ཡ་ཉིས་འབྲེད་དགུ་ཉི་དུག་སྐྱར་ཅ་བཅུ་གཉིས་སོ།།
མིའི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ནི་འཐབ་བྲལ་གྱི་ལྔ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཉི་ཆེ་བ་དང་ལོ་སྐྱར་
ལྔ་བརྒྱ་ལ་ལོ་རང་ལོ་ཉིས་སྐྱར་བྱེ་བ་ཅིང་། མིའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་ལོ་བྱེ་བ་བཅུ་
བཞི་དང་ཁྱི་བཞི་སྐྱར་དོ། །དེ་ནི་དཔྱལ་བ་བསྐྱེད་འཛོམས་པའི་ཉིན་ཞག་
གཅིག་ཉི་ཆེ་བ་དང་ལོ་སྐྱར་ལྔ་བརྒྱ་ལ་ལོ་རང་ལོ་ཉིས་སྐྱར་བྱེ་བ་ཅིང་། མིའི་
ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་ལོ་བྱེ་བ་སྐུམ་ཅུ་ལ་ལོ་བརྒྱ་དུག་ཁྱི་བརྒྱ་དུག་ཅ་གཅིག་གོ། མིའི་
ལོ་བཞི་བརྒྱ་ནི་དགའ་ལྔ་ལྔ་གྱི་ལྔ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཉི་ཆེ་བ་དང་ལོ་སྐྱར་ལྔ་

བྱས་པའི་རང་ལོ་བཞི་སྟོང་ཐུབ་ཅིང་། མིའི་ལོ་ལྟར་བཅིས་ན་ལོ་བྱེ་བ་ལྔ་བཅུ་
 ཅ་བདུན་དང་ས་ཡ་དུག་གོ། །དེ་ནི་དཔྱལ་བ་དུ་འབོད་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་སྟེ་ལྷ་
 བ་དང་ལོ་སྤར་ལྟར་བྱས་པའི་རང་ལོ་བཞི་སྟོང་ཐུབ་ཅིང་། མིའི་ལོ་ལྟར་བཅིས་
 ན་ལོ་བྱེ་བ་ས་ཡ་གཉིས་དང་བྱེ་བ་དགུ་འབྲུམ་བཞི་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང་བྱེ་བ་
 བརྒྱད་དོ། །མིའི་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་ནི་འབྲུལ་དགའི་ལྟའི་ཉིན་ཞིག་གཅིག་སྟེ་ལྷ་
 བ་དང་ལོ་སྤར་ལྟར་བྱས་པའི་རང་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་ཐུབ་ཅིང་། མིའི་ལོ་ལྟར་
 བཅིས་ན་ལོ་བྱེ་བ་ཉིས་བརྒྱ་སྤུམ་ཅུ་དང་ས་ཡ་བཞི་དོ། །དེ་ནི་དཔྱལ་བ་དུ་
 འབོད་ཆེན་པོའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་སྟེ་ལྷ་བ་དང་ལོ་སྤར་ལྟར་བྱས་པའི་རང་ལོ་
 བརྒྱད་སྟོང་ཐུབ་ཅིང་། མིའི་ལོ་ལྟར་བཅིས་ན་ལོ་བྱེ་བ་ས་ཡ་གསུམ་དང་བྱེ་
 བ་ལྔ་འབྲུམ་ལྔ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དུག་ཅུ་ཅ་དུག་གོ། །

མིའི་ལོ་སྟོང་དང་དུག་བརྒྱ་ནི་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྟའི་ཉིན་
 ཞག་གཅིག་དང་དེ་སྤུམ་ཅུ་ལྷ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་རང་ལོ་ཁྲི་
 དུག་སྟོང་ཐུབ་ཅིང་། མིའི་ལོ་ལྟར་བཅིས་ན་ལོ་ས་ཡ་དུག་དང་བྱེ་བ་དགུ་
 བརྒྱ་ནི་ལྷ་ཅ་གཅིག་གོ། །དེ་ནི་ཆ་དཔྱལ་བའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་དང་དེ་སྤུམ་ཅུ་
 ལ་ལྷ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་རང་ལོ་ཁྲི་དུག་སྟོང་ཐུབ་ཅིང་། མིའི་
 ལོ་ལྟར་བཅིས་ན་ས་ཡ་བརྒྱད་དང་བཞི་འབྲུམ་བྱེ་བ་སྤྲག་ཁྲི་དུག་སྟོང་ལྔ་
 བརྒྱ་སྤུམ་ཅུ་དོ། །དེ་དག་ནི་ཆ་དཔྱལ་ཀྱི་ཆེ་ཆད་དོ། །མནར་མེད་ཀྱི་ཆེ་ཆད་

ནི་བར་བསྐྱལ་གཅིག་ཐུབ་ཅིང་། །དེ་བརྒྱད་ནི་སྤྲ་མ་ལས་སྤྱི་མ་བརྒྱད་འགྲུར་
རོ། །ཡང་། དུལ་གོ་ས་ལའི་ཁལ་བཅུ་ཆད་ནི་ཤུ་ཤོང་བའི་ཉིལ་གྱི་བར་བ་
ནས་ལོ་བརྒྱ་རེ་ནས་ཉིལ་རེ་རེ་ཅམ་སྤངས་པས་ཉིལ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་
གྱུར་པའི་ཡུན་ནི་ཆུ་བྱར་ཅན་གྱི་དཔྱལ་པའི་ཆེ་ཆད་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་
བྱར་རྣོལ་བ་དང་། སོ་ཐམ་ཐམ་བ་དང་། གྱི་རུད་ཟེར་བ་དང་། ཨ་ཆུ་ཟེར་བ་
དང་། ལྷུང་ལ་ལྷར་གས་བ་དང་། བརྒྱ་ལྷར་གས་བ་དང་། བརྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷར་
གས་བ་ནམས་སྤྲ་མ་ལས་སྤྱི་མ་ནི་ཤུས་འཕར་ཞིང་རིང་རོ། །ཡང་། གཟུགས་
ཁམས་གྱི་དང་པོ་ཆངས་རིས་པའི་ལྷའི་ཆེ་ཆད་བསྐྱལ་ཆེན་སྤྱད། ཆངས་བ་
འདུན་ན་འདོན་བ་བསྐྱལ་པའི་བཞི་ཆ་གསུམ། ཆངས་ཆེན་བ་བསྐྱལ་ཆེན་
གཅིག །

དེ་ནས་ནིས་འགྲུར་ཏེ་འོད་ཆུང་བ་བསྐྱལ་ཆེན་གཉིས། ཆད་མེད་འོད་
བསྐྱལ་ཆེན་བཞི། འོད་གསལ་བ་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱད། དགེ་ཆུང་བ་བསྐྱལ་
ཆེན་བཅུ་དྲུག ཆད་མེད་དགེ་བསྐྱལ་ཆེན་སོ་གཉིས། དགེ་རྒྱས་བ་བསྐྱལ་
ཆེན་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞི། སྤྱིན་མེད་བ་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱ་ནི་ཤུ་ཅ་ལྔ། བསོད་
ནམས་སྤྱེས་བསྐྱལ་ཆེན་ནིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་བསྐྱལ་ཆེན་ལྔ་
བརྒྱ། མི་ཆེ་བ་བསྐྱལ་ཆེན་སྟོང་། མི་གདུང་བ་བསྐྱལ་ཆེན་ནིས་སྟོང་། ཤིན་
ཏུ་མཐོ་བ་བསྐྱལ་ཆེན་བཞི་སྟོང་། གྲུ་ལོ་མ་སྤང་བ་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱད་སྟོང་།

འོག་མིན་པའི་ལྷ་རྣམས་ནི་བསྐྱལ་ཆེན་ཁྱི་བྱུག་སྟོང་ཐུབ་པོ། གཟུགས་མེད་
དང་པོ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པའི་ལྷ་རྣམས་ནི་བསྐྱལ་ཆེན་ཉི་ཁྱི། གཉིས་པ་
རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་པ་ནི་བསྐྱལ་ཆེན་བཞི་ཁྱི། གསུམ་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ནི་
བསྐྱལ་ཆེན་བྱུག་ཁྱི། བཞི་པ་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་ནམ་སྲིད་ཅེ་བ་ནི་བསྐྱལ་ཆེན་
བརྒྱད་ཁྱི་ཐུབ་སྟེ། དེ་བཞི་ཡང་སྤྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་བསྐྱལ་ཆེན་ཉིས་ཁྱི་རེས་
རིང་ངོ། །འདོད་གཟུགས་གཉིས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་དེ་རྣམས་ལ་བར་
མ་དོར་འཆི་བ་ནི་ཡོད་ལ། སྤྲ་མི་སྟོན་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །

ཆངས་རིས་པའི་ལུས་དཔག་ཆད་ཕྱེད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་ཆོ་
ཆད་ཀྱང་བསྐྱལ་ཆེན་ཕྱེད་ཡིན་པ་ནས། འོག་མིན་པའི་ལུས་དཔག་ཆད་ཁྱི་
བྱུག་སྟོང་ཡིན་པའི་ལུས་དཔག་ཆད་ཁྱི་བྱུག་སྟོང་ཡིན་པ་ལྟར་དེའི་ཆོ་ཆད་
ཀྱང་བསྐྱལ་ཆེན་ཁྱི་བྱུག་སྟོང་གི་བར་འདྲ་ལ། འོན་ཀྱང་སྤྲོན་མེད་པའི་ལུས་
ཆད་ཀྱི་སྟེང་ནས་དཔག་ཆད་གསུམ་ཁྱི་རྣམས་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་སྟེ། ཆོ་
ཆད་ཀྱང་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ཡོད་པ་ནི་དམིགས་བསལ་སོ། །

ཆོ་ཆད་དེ་དག་ནི་བདག་གིས་མཛོད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱར་མདོར་བསྒྲུས་ཞིག་
བྲིས་བྲིན་ཀྱང་འདིར་མདོའི་དགོངས་པ་ལྟར་གོ་བདེར་བཀོད་པའོ། འདི་དག་
ལ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་ནས་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡང་འབྱུང་
སྟེ་བརྟག་དགོས་བར་སྤང་ངོ། །

འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མ་དོན་གཉེར་བའི། །

སློ་ལྡན་འགའ་ལ་པན་གདགས་སྤྱིར། །

དཀར་ནག་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། །

ཆེ་མཐའི་མདོ་དོན་གོ་སླར་བཤད། །

ཅེས་པ་འདི་དག་གྲང་ལྡེ་འདི་དག་སློང་གྲགས་པ་བཤད་སྟུང་ཅེས་བྱ་
བས་ཅོ་ནི་དགོན་ནས་དད་པས་བསྐྱེགས་པའོ། །འདིས་གྲང་བསྟན་པ་དང་
སེམས་ཅན་པན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག །

མཆོ་ལོ།

༡༡། །སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཚུལ་བཀལ་ལན་
 རོགས་གཅོད་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དགོངས་དོན་ཆ་ཤས་ཀྱི་
 སྤྱིང་བོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས།

༡༡། །ན་མོ་མཆོ་ལྷོ་ཕྱ་ཡ། །འཁོར་འདས་ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་
 ཀྱིས། །གདོད་ནས་སྟོང་ཡང་བྱ་བྱེད་ཀྱན། །འགལ་མེད་འཐད་ཅེས་སེང་གའི་
 སྒྲས། །སྟོན་མཛད་ཐུབ་དབང་དེ་ལ་འདུད། །རྒྱལ་ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་གསུམ་
 ཀྱི། །སྤྱིས་དོན་དངོས་བསྟན་ཟབ་མོའི་དོན། །འབྲེལ་མཛད་ཤིང་རྟ་ཆེ་གཉིས་
 དང་། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པར་བཅས་ལ་འདུད། །འདིར་ཡུམ་གྱི་མདོ་རྣམས་
 ལས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་བཀལ་ལན་
 མཛད་པའི་དོན་ཐེ་བཙུན་བྱམས་པས་མདོར་རྫོགས་རྒྱན་ལས། །སེམས་ནི་སྤྱི་
 མས་བྱང་ཆུབ་པར། །རིགས་མིན་ཕྱི་མས་ཀྱང་མ་ཡིན། །མར་མའི་དཔེ་ཡི་
 ཚུལ་གྱིས་ནི། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་
 པའི་དགོངས་པ་མདོ་སྤྱད་པ་དང་བསྟན་ནས་དད་པས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

འདི་ལ་གསུམ། །ལས་ལ་རྟག་ཆད་སྤོང་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་།
 སྐབས་དོན་བཤད་པ་དང་། འཕྲོས་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅོད་
 པ་དང་ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། རང་ཅག་སྟོན་པའི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱ་དགེ་མི་
དགེ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་མ་ཞོར་བར་འབྱུང་ཞིང་། རྣམ་སྟོན་མཐོང་ཆོས་
ལ་སྤྱོད་བ་སྤིད་ཀྱང་། །པལ་ཆར་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དང་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ་སོགས་ལ་
སྟོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ལས་འགའ་ཞིག་དང་རང་གི་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་
བུའི་བར་དུ་བསྐྱལ་བ་མང་པོས་ཀྱང་ཆོད་པ་སྤིད་པར་འདོད་དེ། མདོ་ལས།
ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་ཡང་ཆུད་མི་བ། །
ཆོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབས་པ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་སྤྱི་དེ་དག་རང་གི་འབྲས་བུ་དེ་
དངོས་སུ་འབྱེན་པའི་བར་དུ་མི་འཇིག་པར་སྤོད་པ་ཡིན་ནམ། རང་གི་འབྲས་
བུ་འབྱེན་པའི་སྟོན་དུ་ཞིག་ནས་མེད་འགོ་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ།
དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ལས་དེ་དག་རྟག་པར་འགྱུར་དགོས་པས་ནམ་ཡང་མི་འཐད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་པའི་དུས་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པར་མི་སྤོད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། བྱང་
པར་དུ་ལས་གསོག་པ་པོའི་གང་ཟག་རྣམས་སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་པའི་དབང་གིས་
དེ་དག་གིས་སྤར་བསགས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་
འཇིག་པ་ལས། རྟག་པར་གནས་པའི་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ནའང་
མི་འཐད་དེ། ལས་རྣམས་རང་བྱས་པའི་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་ནས་

མེད་པར་འགོ་ན་ནི་ཆད་པར་འགྱུར་བས་ན་སྤྲིས་ལས་དེ་མེད་བཞིན་དུ་དེ་
ལས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྲིར། ཞེས་ཅོད་
དོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་ནི་ཡབ་སྐུས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས་སངས་རྒྱས་
རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཅོད་པ་
དེའི་ལན་དུ་ལས་དང་རྒྱ་འབྲས་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་སྤྲོད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་
རྒྱས་པ་ཞིག་ཁོ་བོས་ཀྱང་གཞན་དུ་བཤད་ཅིན་པས་མི་སྒྲོ་ཡང་། དེ་འབྲའི་དེ་
ཅོད་ལན་མགོན་པོ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཇེད་པའི་ཚུལ་ཅམ་ཞིག་བྲངས་ན། དབུ་
མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ ལས། །གལ་ཏེ་སྒྲིན་པའི་དུས་བར་དུ། །གནས་ན་ལས་དེ་
རྟག་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འགགས་ན་འགགས་གྱུར་བས། །འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་
བསྐྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཅོད་པ་དང་། ལན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་གྲུ་ལ་
སོགས་རྒྱན་གང་ཡིན། །ས་བོན་ལས་ནི་མདོན་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་
ལོན་ལས་ཀྱང་། །འབྲས་བུས་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས། །ཞེས་
དང་། མི་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི། །སད་ཀྱང་སྒྲུན་ལ་
ཆགས་པ་སྐྱེ་འབྱུང་བ། །དེ་བཞིན་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པའི། །
ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། དེའི་དོན་རྗེས་
འབྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། ལས་བུས་པའི་འོག་ཏུ་ལས་དེ་འགགས་

པ་ནི་འདོད་དགོས་ལ། ཞེས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ལས་
འགགས་པ་ལས་ཀྱང་ནི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་བསྟན་ནོ། ། ཞེས་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་འཐད་པའི་ལན་མཛད་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་
སོ། །

གཉིས་པ་སྐབས་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཅོད་པ་བྱན་མོང་དུ་འགོད་
པ་དང་། ཡང་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
སེམས་བསྐྱེད་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་རེ་རེ་ཁོ་ནས་ནི་སངས་
རྒྱལ་ཐོབ་མི་བྱས། སེམས་བསྐྱེད་རིགས་མ་བྱན་རྫས་ཐ་དད་པ་མང་བོ་ནི་
ཅིག་ཅར་དུ་མི་འབྱུང་། སེམས་བསྐྱེད་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་ནས་
ཀྱང་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་བྱུབ་སྟེ།
སེམས་བསྐྱེད་སྔ་ཕྱི་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་ནི་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་མ་
ཆང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་
རྣམ་ཤེས་རིགས་མ་བྱན་རྫས་ཐ་དད་པ་མང་བོ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུད་རེ་རེ་བ་ཁོ་

ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་
ནས་བཅུ་བའི་བར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཆོག་གས་པ་མི་
སྲིད་པའི་བྱིར་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་བྱི་མ་བྱི་མ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་
འགགས་ནས་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དུམ་གྱི་མདོ་ལས། བཙེམ་ལྟན་འདས་
སེམས་བསྐྱེད་པ་སྒྲ་མ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྦྲད་མ་དང་མི་འགྲོགས། སེམས་
བསྐྱེད་སྦྲད་མ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྒྲ་མ་དང་མི་འགྲོགས་ན། བཙེམ་ལྟན་
འདས་ཅི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་
རྣམས་གསོག་པར་འགྱུར། དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པར་ཡང་འཆང་རྒྱ་
བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མར་མེའི་དཔེ་དོན། ས་
བོན་གྱི་དཔེ་དོན། ཚུ་ཐེག་གི་དཔེ་དོན། དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱངས་དགོད་པ་
དང་། དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྦྱད་པ་ལས། འབྲུ་མར་སྦྱང་བོ་འབར་བ་ཕྱད་པ་དང་པོ་
ཡིས། །སྦྱང་བོ་ཆོག་མིན་དེ་མེད་པར་ཡང་དེ་མི་ཆོག །མེ་ལྷེ་ཕྱད་པས་ཐ་
མས་སྦྱང་བོ་ཆོག་མིན་ལ། །མེ་ལྷེ་ཐ་མ་མེད་པར་སྦྱང་བོ་ཆོག་མིན་ལྟར། །
ཞེས་དཔེ་བལྟན་ནས་དོན་དང་སྦྱོར་བ་ནི། དང་པོའི་སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་
མཆོག་རེག་མ་ཡིན་ལ། །དེ་མེད་པར་ཡང་དེ་ལ་རེག་པར་རྒྱས་མ་ཡིན། །ཐ་

མའི་སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཞིང་མཆོག་མིན་ལ། །དེ་མེད་པར་ཡང་དེ་ཐོབ་
རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
སེམས་བསྐྱེད་སྒྲ་ཕྱི་རེ་རེ་ཁོ་ན་དང་། རིགས་མ་ཐུན་རྫས་ཐ་དད་ལོང་ཅིག་
ཅར་དུ་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་སྒྲ་ཕྱི་རྣམས་མི་འདྲིག་པར་དུས་མཉམ་
དུ་ཆོགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་མིན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་པའི་སྒྲོན་མེད་
པར་ཐལ། དཔེར་ན་མར་མེ་སྐད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱི་རེ་རེ་ཁོ་ནས་ཀྱང་སྤོང་བུ་སྒྱུ་མ་
ལྟར་རྫོགས་པར་མི་སྟེག། །སྐད་ཅིག་སྒྲ་མ་ལ་མ་བཟོས་པར་ཕྱི་མས་ཀྱང་མི་
སྟེག། །སྒྲ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་ཆོགས་ནས་མི་སྟེག་ཀྱང་། མར་མེ་སྐད་
ཅིག་སྒྲ་ཕྱི་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ན་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྒྱས་
ལྟར་དུ་གྱུར་ཏེ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལ་རྒྱན་འབྲེལ་ཞིང་བཟོས་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་གྱིས་མར་མེས་སྤོང་བུ་རྫོགས་པར་སྟེག་པར་བྱེད་པ་ལྟར་སེམས་
བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་
དོན་དང་སྒྲོར་ཚུལ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མའི་བར་རེ་རེ་ཅུ་མ་
གྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མི་ཐོབ། སྒྲ་མ་ལ་མ་བཟོས་པར་ཡང་མི་ཐོབ། སྒྲ་
ཕྱི་ལྟར་ཅིག་དུ་ཆོགས་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མི་ཐོབ་མོད། དེ་ལ་བརྟེན་

ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མི་འཐོབ་པའི་སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ། དཔེ་བཤད་མ་ཐག་
 པ་ལྟར། སེམས་བསྐྱེད་སྤྱི་ཕྱི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་སྤྱི་མ་ལས་ཕྱི་མ་རྒྱས་པ་
 མ་སྤྱི་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་སྤྱི་ཕྱི་རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱུན་འབྲེལ་ཞིང་བསྐྱོས་པའི་ཉེན་
 འབྲེལ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་དེ་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ཆིག་ཅུང་ཟད་བསྐྱས་
 བ། རབ་འབྱོར་འདི་རྩེ་སྒྲུབ་དུ་སེམས། འབྲུ་མར་གྱི་མར་མེ་འབར་བའི་མེ་ལྷེ་
 དང་པོ་ཕོག་པས་སྒྲིང་བོ་དེ་ཆིག་གམ། འོན་ཏེ་མེ་ལྷེ་ཕྱི་མ་ཕོག་པས་སྒྲིང་བོ་
 དེ་ཆིག་པར་འགྱུར། གསོལ་བ། བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་
 པ་ནས། བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་འདི་རྩེ་སྒྲུབ་དུ་སེམས། ཅི་སྒྲིང་བོ་དེ་
 ཆིག་གམ། གསོལ་བ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཆིག་ལགས་སོ། །ཞེས་དཔེ་
 གསུངས་ནས། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོས་ཀྱང་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་དཔས་ཆེན་པོ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་མི་རྒྱ། སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་ལ་
 མ་བཞེན་པར་ཡང་འཆང་མི་རྒྱ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཕྱི་མ་ཀྱང་སྤྲོ་ན་མེད་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་མི་རྒྱ།
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ཕྱི་མ་ལ་མ་བཞེན་པར་ཡང་འཆང་མི་རྒྱའོ། །སེམས་བསྐྱེད་
 པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་མ་ཡིན། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་པས་ཀྱང་

མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་མི་རྒྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་ནི་སློན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་པར་
རྫོགས་པར་འཛང་ཡང་རྒྱུ་། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། བཙུམ་ལྷན་
འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། བཙུམ་
ལྷན་འདས་ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་ནི་ཟབ་པ་ལགས་ཏེ། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འདིར་ཡུམ་གསུམ་ཀ་ཆོག་ཅུང་ཟད་རེ་མ་གཏོགས་འདྲའོ། །མར་མེའི་
དཔེ་དོན་འདི་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་རྣམས་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་བོད་གྱི་འབྲེལ་བ་
ཐམས་ཅད་ནས་འབྱུང་ལ། ས་སྤྱུག་དང་ཆུ་ཐེག་གི་དཔེ་དོན་གཉིས་ནི་སྤྱད་པ་
དང་དེའི་འབྲེལ་བ་ཉིད་ནས་བཤད་དོ། །

དཔེ་དེས་མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། མར་མེ་སྐད་ཅིག་སྤྲ་མ་སྤྲ་
མ་འགགས་ནས་སྤྲེ་མ་སྤྲེ་མ་སྤྲེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་བསྐྱེད་སྤྲ་མ་འགགས་
ནས་སྤྲེ་མ་འབྱུང་བར་བསྟན་པས་ཏྲག་མཐའ་སེལ། མར་མེ་སྐད་ཅིག་སྤྲེ་སྤྲེ་
བསྟོས་པའི་འབྲེལ་བས་སྤོང་བྱ་སྟེག་པ་ཐ་སྤྱད་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར། སེམས་
བསྐྱེད་སྤྲེ་སྤྲེ་རྒྱན་འབྲེལ་ཞིང་བསྟོས་པའི་ཏེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་བསྟན་པས་ཆད་མཐའ་སེལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །མར་མེ་
དཔེ་འདིས་དེ་དང་འདྲ་བའི་དཔེ་གཞན་ཡང་མཆོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ས་བོན་གྱི་དཔེ་དོན་ལ་རིམ་པ་གཉིས་འབྲུང་བའི་དང་པོ་ལ་
གཉིས། ཁུངས་དགོད་པ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱད་པ་ལས། ས་བོན་ལས་ནི་སྤྱ་གྲུ་མེ་ཏོག་འབྲས་བྱ་
འབྲུང་། དེ་ཡང་འགགས་ཤིང་ཡང་མེད་པ་དེ་མིན་ལྟར། ཞེས་དཔེ་དང་། དོན་
ནི་དེ་བཞིན་དང་པོའི་སེམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འགགས་ལ་
བྱང་ཆུབ་མེད་པ་དེ་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས་སྒྲེལ་ཏེ་བཤད་ན། དཔེར་ན། བྱང་ཆུབ་
ཤིང་སྤྱོད་གི་ས་བོན་ལས་ནི་དང་པོ་སྤྱ་གྲུ་དང་དེ་ནས་མེ་ཏོག་དང་དེ་ནས་
འབྲས་བྱ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྲུང་བ་ལས། ཤིང་སྤྱོད་ཆེན་པོར་གྱུར་བའི་ཆེ་
སྒར་གྱི་ས་བོན་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་བོན་རྣམས་རིམ་གྱིས་འགགས་
ནས་མེད་ཀྱང་འབྲས་བྱ་ཤིང་སྤྱོད་ཡོད་པ་མཐོང་བ་ལྟར། སེམས་བསྐྱེད་པ་
དང་པོ་ནས་ཐ་མའི་བར་རེ་རེ་ནས་རང་འབྲས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཡིན་
ཡང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་ཕྱི་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྲུང་བ་ལས་མཐར་བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཆེ་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱི་ཕྱི་རྣམས་རིམ་གྱིས་འགགས་ནས་
མེད་ཅིང་། དེ་མེད་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་རྒྱན་འབྲེལ་ཞིང་བསྟོས་
པའི་ཏེན་འབྲེལ་གྱིས་འབྲས་བྱ་འབྲུབ་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་འདིས་

ཀྱང་དཔེ་དོན་གྱི་རྒྱ་གཉིས་སྤར་འགགས་ཀྱང་སྤྱིས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བར་
བསྟན་པས་མཐའ་གཉིས་དངོས་སུ་འགོག་སྟེ་སྤར་སྤར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁུངས་དགོད་པ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། སྤྱད་པ་ལས། ས་བོན་རྟེན་ནས་འབྱུང་དང་ས་ལུ་ལ་སོགས་འབྱུང་། །དེ་ཡི་
འབྲས་བྱ་དེ་ལ་ཡོད་མིན་མེད་པའང་མིན། ཞེས་དཔེ་དང་། དོན་ནི་རྒྱལ་བ་
རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་འདི་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དངོས་པོའི་རང་བཞིན་
བྲལ་བས་སྐྱ་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ། དཔེར་ན། གྲོ་ནས་སྤན་མ་འབྲས་ས་ལུ་ལ་སོགས་པའི་ས་
བོན་རྣམས་ལས་རིམ་གྱིས་རང་གི་འབྲས་བྱ་གྲོ་ནས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
འབྱུང་ཡང་། འབྲས་བྱ་གྲོ་ནས་སོགས་ནི་སྤར་གྱི་ས་བོན་དེ་དག་མ་ཡིན་ཞིང་
ས་བོན་དེ་རྣམས་རེ་རེ་དང་ཆོགས་པ་གང་གི་ཡང་གསེབ་ཏུ་མེད་པས་ན། དེ་
དག་རང་གི་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་མེད་ཀྱང་། ས་བོན་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་འབྲེལ་
བ་ལས་འབྲས་བྱ་གྲོ་ནས་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་ལྟར།
སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་ནས་ཐ་མའི་བར་རེ་རེ་དང་ཆོགས་གང་གི་གསེབ་
ནའང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མེད་པས་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རྣམས་ཀྱི་དུས་སུ་
འབྲས་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མེད་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་རང་
རྒྱད་དུ་འབྲེལ་ཞིང་བསྟོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་འབྲས་བྱ་རྫོགས་པའི་བྱང་

ཆུབ་འབྲུང་བར་འབྱུར་བ་ཡོད་པ་ནི་སྤར་ལྷར་རོ། །དེ་ལྷར་འབྲས་བུ་བྱང་
 ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་རང་གི་རྒྱ་སེམས་སྦྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡོད་པ་མིན་ཅིང་རྒྱ་དེ་
 ལ་མ་བསྟོས་པར་མི་འབྲུང་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱོད་མ་ལྷ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲུང་བ་
 མི་འགལ་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ནམས་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པས་
 སྟོང་ཡང་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་ཅིང་མི་སྤྱོད་བའི་བྱིར། ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ།
 སྟོབ་དཔོན་སེང་བཟང་གིས་སྤྱད་འབྲེལ་ཉོགས་སྤར་ཡང་དེ་ལྷར་བཤད་དེ་
 མང་དུ་དོགས་ནས་མ་བྲངས་སོ། །ཤིང་དང་གོ་ནས་ས་བོན་གྱི་དཔེས་དེ་འབྲ་
 གཞན་ཡང་མཆོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ། ཆུའི་ཐེག་པའི་དཔེ་དོན་ལ་གཉིས། ཁུངས་འགོད་པ་དང་།
 དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱད་པ་ལས། ཆུ་ཡི་ཐེག་པས་བུམ་པ་དང་པོ་ཐ་
 མའི་བར། །རིམ་གྱིས་ཉུང་དུ་ཉུང་དུས་དེ་ཡོངས་འགོངས་པ་ལྟར། །ཞེས་
 དཔེ་དང་། དོན་དང་སྦྱོར་བ་ནི། དེ་བཞིན་དང་པོའི་སེམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་
 མཆོག་རྒྱ་སྟེ། །རིམ་གྱིས་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 འབྱུར། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དཔེ་དོན་སྟེལ་ཏེ་བཤད་ན། དཔེར་ན།
 བུམ་ནང་དུ་ཆུ་ཐེག་རིམ་གྱིས་སྤྱགས་པའི་ཆེ། ཐེག་པ་དང་པོ་གཉིས་པ་སོགས་
 དེ་དེ་ཁོ་ན་ནས་བུམ་པ་རྒྱས་གང་བ་མིན་ཞིང་། ཐེག་པ་སྤར་མ་ལ་མ་བསྟོས་
 པར་བྱི་མ་ཁོ་ནས་བུམ་པ་རྒྱས་གང་བ་མིན་ཡང་། ཆུ་རིམ་གྱིས་སྤྱགས་པའི་

རྒྱན་འབྲེལ་ཞིང་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་བྱམ་པ་རྒྱས་གང་བར་
འཛོག་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་གཉིས་པ་སོགས་རེ་རེ་ཁོ་
ན་དང་། སྒྲ་མ་ལམ་བསྟོས་པའི་ཕྱི་མ་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་
པ་མིན་ཡང་། སེམས་བསྐྱེད་སྒྲ་ཕྱི་རྒྱན་འབྲེལ་ཞིང་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་ཆོགས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱས་པ་ནི་སྒྲར་མར་མེའི་
སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ། འོན་ཀྱང་མར་མེས་ནི་རྒྱ་རེ་རེ་ཁོ་ན་དང་མང་པོ་
དུས་གཅིག་དུ་ཆོགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་མིན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱས་པ་
དང་། བྱམ་རྒྱུའི་ཐིག་པས་ནི་རྒྱ་རྒྱུང་དུ་ནས་རིམ་གྱིས་མང་དུ་བསགས་ཏེ་
འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་གཙོ་ཆེ་ལ། ས་བོན་གྱི་དཔེ་ཡང་མར་
མེ་དང་ཕྱོགས་འདྲ་མོད། འོན་ཀྱང་དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་སྟོང་དང་གོ་ནས་
སོགས་འབྲས་བུ་རྣམས་ནི་རང་གི་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་མེད་ཀྱང་ཕྱིས་འབྱུང་
བ་མི་འགལ་བ་ལྟར། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་
མེད་ཀྱང་ཕྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་རྒྱ་ལས་རྒྱ་མ་ལྟར་འབྱུང་བར་
བསྟན་ཏེ་བྱད་པར་རོ། །ཐིག་པའི་དཔེས་དེ་འདྲ་གཞན་ཡང་མཆོན་ཏེ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། ཚིང་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་
ཅིག་ན་རེ། མར་མེ་སྐད་ཅིག་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་འགགས་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་མི་

604

ཅན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲ་སྒྲིབ་གཅིག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་སྒྲིབ་ཞིང་། ཏག་འཛིན་སྟན་སྒྲིབ་
གྱི་དབང་གིས་ཀྱང་སྒྲ་སྒྲིབ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་
ས་བོན་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་འགགས་ནས་སྒྲིབ་མ་མི་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་མེད་པར་ཐལ།
སྒྲིབ་གྲོ་ནས་གཅིག་ལྟ་བུའི་ས་བོན་ལ་གཅིག་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཀྱང་། དོན་ལ་
ནི་ས་བོན་འདེབས་ཁ་མ་དང་བཏབ་མ་ཐག་མ་དང་། དེ་ནས་ཉིན་ཞག་སྒྲ་སྒྲིབ་
བྱེད་པར་གྱིས་ས་བོན་དེ་ཉིད་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་དང་མི་འདྲ་བར་སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་མ་
དབྱེབས་དང་ཁ་དོག་རྒྱས་པ་སོགས་རྣམ་པར་འགྱུར་ཏེ་འགྲོ་ཞིང་འབྲས་བུ་
ལ་ཡང་འདྲ་བའི་སྒྲིབ་ཏེ། དཔེ་ལ་ནི་གཞན་མང་ཡང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་རོ། །

བུམ་པར་ཆུ་ཐེག་སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་པ་ན་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་འགགས་ནས་
མི་འགྲོ་བའི་སྒྲིབ་མེད་པར་ཐལ། ཆུ་ཐེག་དེ་ལ་ཐེག་པ་སྒྲ་སྒྲིབ་མ་འདྲེས་པ་
གཉིས་དང་འདྲེས་པ་གསུམ་གསུམ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་གསུམ་པོ་ཡང་གནས་
སྐབས་ཀྱིས་འགལ་བར་འདོད་དགོས་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། འདི་ལྟར་ཐེག་པ་སྒྲ་མ་
དང་སྒྲིབ་མ་འདྲེས་པ་ན་སྒྲ་མ་འགྱུར་ཏེ་སྒྲིབ་མ་འདྲེས་པའི་ངོ་བོར་སྒྲིབ་པས།
འདྲེས་མ་འདྲེས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིབ་པོས་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་སྒྲིབ་། བུམ་པ་
ཆུས་གང་བའི་ཆེ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆུ་ཐེག་སྒྲ་སྒྲིབ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་སྒྲིབ་ཏེ་འགགས་
མོད་ཀྱང་། དེའི་ཆེ་ཆུ་རྒྱན་ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆ་ཅན་གྱི་བུམ་ཆུ་ཞིག་
ཡོད་ཅིང་དེའི་ཆ་ཤས་སྒྲིབ་ཀྱང་བའི་ཆུ་ཐེག་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ།

དཔེར་ན་སྐྱུད་པ་མང་པོའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྒྲུབ་བྱ་བས་པའི་ཆེ་སྒྲུབ་བྱ་དེའི་
རྒྱར་སོང་བའི་སྐྱུད་པ་རྣམས་དེའི་དུས་སུ་མེད་ཀྱང་། ཆ་ཅན་སྒྲུབ་བྱའི་ཆ་
ཤས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱུད་པ་ནི་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལས་དཀར་ནག་
སོགས་པལ་ཆེར་ནི་སྒྲུབ་པ་འགགས་ནས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་ཡང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་
སྒྲུབ་ཀྱི་དང་རྒྱན་ལ་རྩེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆ་ཅན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལས་
སོགས་སྐྱིར་ཐ་སྐྱུད་དུ་ཡོད་པས། སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་པ་
མི་འགལ་བས་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་དགོས་པའི་སྐྱོན་དེ་དག་མི་འཇུག་ཅིང་།
དེར་མ་ཟད་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟེན་འབྱུང་བའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་
ཅད་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོགས་རྒྱན་འཛོག་ཚུལ་ལགས་པར་ཤེས་པ་
གལ་ཆེ་ཏྲེ། དེ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱན་གྱིས་རིགས་པ་སྒྲུབ་དག་ཀྱང་འབྲུལ་བ་
ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་མར་མེས་སྒྲོང་བུ་སྟེག་པ་དང་། ས་བོན་ལས་སྐྱ་གུ་འབྱུང་
བ་དང་། བུམ་པར་ཆུ་སྒྲུགས་ནས་གང་བར་འགྱུར་བ་སྒྲུན་ཚོངས་ཐམས་ཅད་
གྱིས་ཤེས་པས། བྱེད་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྒྲུན་
ཚོངས་རྣམས་གྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཡང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལེགས་
པར་འཛོག་ཤེས་ནས་མིན་གྱི། དེ་ལ་ཚོངས་བཞིན་དུ་བདེན་བྱུང་དང་རྟག་

པར་ལྟ་ཞིང་སྤྱི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་བྱང་འབྱེད་མི་རུས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ་འདིར་བྱང་པར་ཤེས་ནས་བརྗོད་པས་
མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་རིམ་པ་གསུམ་པོ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་འདིས་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་རྒྱས་
འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་
འདས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཚུལ་རྣམས་རང་བཞིན་
གྱིས་སྦྱང་ཡང་ཐ་སྟད་དུ་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ལ་ངེས་པ་བྱངས་པར་
བྱའི། སྤྱི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བབྱང་ནས་རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་ལ་རྟག་པར་
ལྟ་བཤམ། ཡང་ན་ཆད་པར་ལྟ་བའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ།།

འོ་ན་ཡུམ་གྱི་མདོ་རྣམས་དང་སྟུང་པ་ལས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་གྱིས་དེ་ཐོབ་ཚུལ་ལ་འགལ་སྦྱང་དངོས་སུ་མ་
མཛད་པར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ལ་དོགས་གཅོད་
དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཕགས་པ་འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་ལས། སེམས་
ནི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བའི་རྒྱ། །སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་མ་ཆོལ་ཅིག །ཞེས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་ཏེ་སེམས་རྣམ་
པར་སྦྱངས་པ་ལས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་ནས་བཅའ་
ཏེ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བར་བཤད་པ་ལྟར་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་ནི་

ཅ་བ་སེམས་ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲོན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནམ་
པ་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་སྟེ། དེའི་
ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དུ་དོགས་གཙོད་དེ་ལྟར་མཛད་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟག་ཆད་སྤོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་སེམས་སྐྱེད་གྱིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཟབ་པ་དེ་
བཞིན་དུ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་དང་པོ་རང་རྒྱུད་ལས་སྐྱེ་བའི་ཆེ་
ངོ་བོས་བྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོངས་མོད། ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་
འཐད་པས་སྐྱེ་བ་ཟབ་པ་དང་། མཐར་འགགས་པའི་ཆེ་ངོ་བོས་བྱབ་པའི་ཚུལ་
གྱིས་གང་དུ་འང་མི་འགོ་ཡང་། ཐ་སྙད་དུ་འགགས་པ་འཐད་པས་འགག་པ་
ཟབ་པ་སོགས་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འགྲེལ་བ་
དོན་གསལ་ལས། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དཔེ་ཁོ་ནས་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་
བརྒྱུད་ཀྱང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཞེས་པ་ནས། ཟབ་མོ་རྣམ་པ་
བརྒྱུད་ཡུལ་གང་ལ་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྤྱས་པ།

སེམས་ཅན་མོས་པ་ཐ་དད་གྱིས། །

དོན་དུ་གཉེར་བྱ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱང་། །

ཟབ་དོན་རིགས་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུར། །

མོས་པ་དག་ལ་ཕན་འདོད་ཀྱིས། །

ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཉིད་ལས། །

སྐྱེ་འགག་ཟབ་པ་ལས་བརྒྱམས་པའི། །

ཡུམ་དོན་ཅུང་ཟད་བཟ་བའི་དགོས། །

རྫོགས་བྱང་ཟབ་མོ་སྦྱར་ཐོབ་ཤོག། །

ཅེས་པ་འདི་འང་ཤུ་ཀྱའི་དགོ་སྒོར་གྲགས་པ་བཤད་སྐྱབ་ཀྱིས་དད་པ་
ཁོ་ནས་སྦྱར་བའོ། །

བཟ་ཤིས། །

འཕྲུལ་དེབ་སྒྲིག་པ་ལོ། སེར་སྤྲད་དགོ་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་འཇམས་དབྱངས་བསོད་ནམས།